

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI
CHISINAU

BIBLIOTECA
MUNICIPALĂ
B.P. HASDEU

Calea ta spre cunoaștere!

RAPORT DE ACTIVITATE

2024

**BIBLIOTECA
MUNICIPALĂ
B.P. HASDEU**

Calea ta spre cunoaștere!

APROBAT:

Mariana HARJEVSCHI, director general, BM „B.P. Hasdeu”

Prin hotărârea Consiliului de Administrație,

proces-verbal Nr. 1 din 24 ianuarie 2025

2024

RAPORT DE ACTIVITATE

Responsabil: dr. Mariana HARJEVSCHI, director general

Membrii echipei: Elena BUTUCEL, Natalia CAULIUC, Ana CHIORESCO, Tatiana COȘERI, Lilia DONICA, Taisia FOIU, Svetlana JAVELEA, dr. Lidia KULIKOVSKI, Viorica LOZINSCHI, Ecaterina OXIOM, Ludmila PÎNZARI, Ivan PILCHIN, Victor RUSU, dr. hab. Nelly ȚURCAN, dr. hab. Elena UNGUREANU

Redactori: Zinaida TÎMBUR, Svetlana JAVELEA

Contribuție: Nadejda MĂȘCĂUȚANU

Machetare: Svetlana JAVELEA

Coperta: Lilia DONICA

Raportul textual a fost discutat și aprobat în cadrul ședinței din 24 ianuarie 2025 a Consiliului de Administrație, proces-verbal nr. 1

Date de contact:

Chișinău, MD-2012

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 148

tel./fax secretariat: 022 223 360

email: bmhasdeumd@gmail.com

SUMAR

MESAJUL DIRECTORULUI. BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU” – TRANSFORMAREA PRIN CIFRE ȘI FAPTE.....	7
MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL.....	12
CAPITOLUL I. EVENIMENTELE ANULUI.....	13
1.1. CARAVANA TRANSFORMĂRII, EDIȚIA I-A.....	13
1.2. ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 147 ANI DE LA FONDARE	18
1.3. CENTRUL DE FORMARE CONTINUĂ PENTRU BIBLIOTECARI „CAMPUSUL COMPETENȚILOR” – 10 ANI DE FORMARE A BIBLIOTECARILOR.....	21
1.4. FORUMUL MUNICIPAL „CHIȘINĂU, ORAȘ CARE ÎNVAȚĂ: TRANSFORMAREA BIBLIOTECILOR ÎN SPAȚII DE ÎNVĂȚARE”, EDIȚIA I-A.....	24
CAPITOLUL II. CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ A BIBLIOTECII	29
2.1 DOCUMENTE STRATEGICE, DE REGLEMENTARE, NORMATIV-TEHNOLOGICE (ELABORARE/MODIFICARE)	29
2.2 PROIECTE COMUNITARE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE (PARTICIPARE, COORDONARE)	34
2.3 PARTENERIATE	42
2.4 VOLUNTARIAT	44
2.5 MEMBRU AL COMISIILOR/GRUPURILOR DE LUCRU	45
CAPITOLUL III. DEZVOLTAREA ȘI PRELUCRAREA RESURSELOR INFORMAȚIONALE	52
3.1 ACHIZIȚII DE DOCUMENTE	52
3.2 COLECȚIA TOTALĂ DE DOCUMENTE A BM „B.P. HASDEU”	63
3.3 COLECȚIA ELECTRONICĂ. BIBLIOTECA DIGITALĂ.....	66
<i>Biblioteca digitală.....</i>	66
<i>HAPeS – Repozitoriul instituțional.....</i>	69
3.4 PLATFORME DE PUBLICARE ONLINE.....	71
<i>ISSUU / Calameo .....</i>	71
<i>SlideShare .....</i>	71
<i>Pinterest .....</i>	72
<i>Cataloagele bibliotecii.....</i>	73
<i>Utilizare OPAC .....</i>	75
<i>Baze de date achiziționate .....</i>	76
3.5. PROMOVAREA DOCUMENTELOR DIN COLECȚIA BM.....	76
<i>Expoziții de carte. Reviste bibliografice.....</i>	76
<i>Cultura cunoașterii din enciclopedii – expoziție de enciclopedii .....</i>	78
CAPITOLUL IV. SERVICII DE BIBLIOTECĂ	81
4.1 SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR.....	83
4.1.1 Servicii repartizate conform obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)	85
4.1.2 Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri	86
4.1.3 Servicii bazate pe tehnologii. Serviciul „Connect Plus”	88
<i>Proiectul CODE Kids.....</i>	91

4.1.4 Servicii acordate refugiaților.....	92
4.2 SERVICII CULTURAL-EDUCATIVE.....	96
4.2.1 Programul de lectură „Chișinăul Citește”, adiția a XXI-a	96
4.2.2 Concursul de lectură „Bătălia cărților” ediția a X-a	102
4.2.3 Concursul „Bingo pentru carte”, ediția I-a.....	108
4.2.4 Programul „Provocarea verii”, ediția a VI-a.....	111
4.2.5 Alte programe, concursuri, evenimente.....	116
<i>Inițiativa „Citim Eminescu”, ediția a X-a .....</i>	<i>117</i>
<i>Proiectul „Oamenii din spatele cărților” .....</i>	<i>118</i>
<i>Proiectul cultural „Scriitorii pentru capitală, capitala pentru scriitori”, ediția a III-a .....</i>	<i>119</i>
<i>Concursul „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură” pe anul 2023, ediția a V-a .</i>	<i>120</i>
<i>Concursul „Rezidența de creație literară BM B.P. Hasdeu”, ediția I-a .....</i>	<i>121</i>
<i>Diminețile cărților.....</i>	<i>121</i>
<i>Lansări de carte .....</i>	<i>125</i>
<i>Întâlniri cu scriitori și personalități din diverse domenii .....</i>	<i>126</i>
4.2.6 Evenimente comunitare.....	129
<i>Ziua Limbii Române și Ziua Independenței Republicii Moldova .....</i>	<i>129</i>
<i>Ziua Internațională a Cititului Împreună .....</i>	<i>130</i>
<i>Ziua Națională a Lecturii .....</i>	<i>131</i>
<i>Ziua Internațională a Poeziei.....</i>	<i>131</i>
<i>Festivaluri .....</i>	<i>132</i>
<i>Combaterea și prevenirea traficului de ființe umane (TFU).....</i>	<i>135</i>
<i>Ziua Siguranței pe Internet / Safer Internet Day (SID), ediția a XXI-a .....</i>	<i>136</i>
<i>Ora de programare / Hour of Code .....</i>	<i>136</i>
4.2.7 Promovarea valorilor europene prin lectură.....	137
<i>Concursul de eseuri „Chișinăul european” .....</i>	<i>137</i>
<i>Ziua Europei.....</i>	<i>138</i>
<i>Ziua Europeană a Limbilor .....</i>	<i>139</i>
<i>Promovarea limbilor europene prin lectură .....</i>	<i>139</i>
4.2.8 Biblioteci aniversare.....	140
<i>Biblioteca „Miron Costin” – 55 ani împreună cu utilizatorii.....</i>	<i>140</i>
<i>Biblioteca „Visarion Belinski” – 45 de ani de coeziune cu comunitatea .....</i>	<i>140</i>
<i>Biblioteca „Ovidius” – trei decenii de căutări, provocări și realizări .....</i>	<i>141</i>
<i>Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 20 de ani de dialog împreună cu comunitatea .....</i>	<i>142</i>
<i>Sala de literatură în limba engleză – 10 ani de activitate.....</i>	<i>144</i>
4.3 PROGRAME/EVENIMENTE DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI LOCAL	145
<i>Activitatea de cercetare și editorială .....</i>	<i>146</i>
<i>Servicii de promovare a patrimoniului local.....</i>	<i>147</i>

Alte date și evenimente.....	148
City Quest: „Chișinăul SMART. Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”	149
Campanii Wikipedia	153
Activitatea filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în promovarea patrimoniului local	153
Promovarea Chișinăului în mediul online	157
4.4 SERVICII DE REFERINȚE.....	160
CAPITOLUL V. UTILIZAREA BIBLIOTECII	162
5.1 UTILIZATORI	162
<i>Evoluția deținătorilor de carduri</i>	162
<i>Utilizatori noi</i>	163
<i>Utilizatori activi</i>	164
5.2 INTRĂRI DIRECTE LA BM	170
<i>Vizite virtuale</i>	172
5.3 UTILIZAREA RESURSELOR INFODOCUMENTARE	173
5.3.1 Împrumutul total (direct și de la distanță).....	173
5.3.2 Împrumutul direct.....	174
<i>Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM pentru anul 2024</i>	179
5.3.3 Împrumutul de la distanță (electronic).....	182
<i>Facilitatea scanează și livrează</i>	183
CAPITOLUL VI. PROMOVAREA BIBLIOTECII	185
6.1 ECOURI ÎN MASS-MEDIA	185
6.2 PROMOVAREA ONLINE. INSTRUMENTE DE COMUNICARE INSTITUȚIONALE	187
<i>Site-ul oficial al BM – Biblioteca Municipală B.P. HASDEU (www.hasdeu.md)</i>	188
<i>Bloguri</i>	191
<i>YouTube</i>	194
<i>Flickr</i>	198
<i>Facebook</i>	198
<i>Instagram</i>	201
<i>X (Twitter)</i>	202
6.3 CAMPANIA „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ	203
CAPITOLUL VII. ACTIVITATE METODOLOGICĂ. FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ.....	212
7.1 DEZVOLTARE PROFESIONALĂ.....	213
7.2 VIZITE DE STUDIU, STAGII, SCHIMB DE EXPERIENȚĂ	228
7.3 ORGANIZARE ȘI PARTICIPARE LA EVENIMENTE PROFESIONALE	233
7.3.1 Colocviile profesionale de vară „Transformarea digitală: experiența utilizatorilor”, ediția a XII-a	233
7.3.2 Zilele Educației Nonformale (ZEN) la BM „B.P. Hasdeu”, ediția a V-a.....	237

7.4 EVALUAREA ACTIVITĂȚILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ. STUDIUL NEVOILOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ	238
7.5 PROMOVAREA ACTIVITĂȚII CFCB „CAMPUSUL COMPETENȚELOR”	240
CAPITOLUL VIII. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI EDITORIALĂ	251
8.1 CERCETAREA BIBLIOGRAFICĂ ȘI BIBLIOTECONOMICĂ	251
8.1.1 Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”	252
8.2 ACTIVITATEA DE PROMOVARE A ACTIVITĂȚII CERCETĂRII-EDITĂRII	264
8.3 ORGANIZARE ȘI PARTICIPARE LA EVENIMENTE ȘTIINȚIFICE SAU CU COMPONENTĂ ȘTIINȚIFICĂ.....	269
8.3.1 Săptămâna Creativității și Inovației, ediția a X-a	272
8.4 CERCETAREA DE MARKETING.....	273
<i>Evaluarea activităților de formare profesională continuă .....</i>	<i>274</i>
<i>Studiul nevoilor de formare profesională continuă.....</i>	<i>276</i>
<i>Evaluarea Colocviilor profesionale de vară, ediția a XII-a.....</i>	<i>280</i>
<i>Evaluarea satisfacției participanților la Programul „Provocarea verii”, ediția a VI-a.....</i>	<i>287</i>
<i>Evaluarea evenimentului City Quest: „Chișinăul SMART: Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii” .....</i>	<i>291</i>
<i>Evaluarea calității cursului de limbă polonă .....</i>	<i>294</i>
<i>Evaluarea impactului activității de voluntariat în instituțiile infodocumentare .....</i>	<i>295</i>
<i>Evaluarea activității Organizației Sindicatelor Profesionale (OSP) a BM „B.P. Hasdeu” .....</i>	<i>301</i>
<i>Identificarea nivelului de cunoștințe a tinerilor despre educația sexuală, prin intermediul bibliotecilor publice din Republica Moldova .....</i>	<i>303</i>
CAPITOLUL IX. RESURSE	308
9.1.RESURSE UMANE.....	308
9.1.1 Distincții	313
9.2.RESURSE TEHNOLOGICE	319
9.3.RESURSE FINANCIARE. EXTINDEREA BUGETULUI.....	322
9.3.1 Gestiune financiară. Achiziții publice.....	322
9.3.2 Extinderea bugetului: proiecte și inițiative finanțate (surse extrabugetare)	326
CAPITOLUL X. FACILITĂȚI. DOTĂRI	329
CAPITOLUL XI. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ.....	335
CAPITOLUL XII. ANEXE.....	337
12.1 ANEXA NR. 1. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ 2024	337
12.2 ANEXA NR. 2. ORGANIZAREA ȘI PARTICIPAREA LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE, INCLUSIV PROFESIONALE ...	342
12.3 ANEXA NR. 3. BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”: IMAGINEA ÎN PRESA PRINT ȘI ONLINE	385

Abrevieri și acronime

BM	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”
BPD	Biblioteca publică de drept
CAIME	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”
CFCBCC	Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor”
ODD	Obiective de dezvoltare durabilă
SAE	Secția activitate editorială
SC	Secția comunicare
SDS	Secția dezvoltare servicii
SL	Secția logistică
SMC	Secția „Memoria Chișinăului”
SME	Secția monitorizare și evaluare
SMRI	Secția managementul resurselor informaționale
SSC	Secția studii și cercetări
STI	Secția tehnologia informației

MESAJUL DIRECTORULUI. BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU” – TRANSFORMAREA PRIN CIFRE ȘI FAPTE

Anul 2024 a fost dedicat transformării, un proces care a definit toate aspectele activității Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (BM). Printr-un efort constant de adaptare și inovare, am reușit să consolidăm managementul instituțional.

Creșterea **indicatorilor de performanță** reflectă succesul abordărilor noastre transformatoare. Numărul utilizatorilor activi a crescut semnificativ: de la 123 186 în 2023, la 133 290 în 2024, semnalând interesul sporit pentru programele și serviciile noastre. Împrumuturile de documente, fie în format fizic, fie electronic, direct sau de la distanță, au atins cifra de 1 375 103, confirmând relevanța resurselor pe care le oferim și 1 836 053 de vizite (directe și virtuale). De asemenea, participarea comunității la circa 16 756 evenimente culturale și de instruire non-formală a evidențiat transformarea bibliotecii într-un spațiu vital de învățare și socializare.

Transformarea nu s-a limitat doar la îmbunătățirea unor indicatori statistici, ci a implicat o schimbare fundamentală în modul în care percepem și interacționăm cu utilizatorii. Am redefinit abordarea noastră, având în vedere că bibliotecile trebuie să fie centre de învățare și dezvoltare continuă. Astfel, am diversificat oferta de servicii, concentrându-ne pe nevoile și interesele unei audiențe variate și tot mai exigente. Noua abordare a fost una axată pe înțelegerea profundă a cerințelor comunității și pe adaptarea la schimbările rapide ale tehnologiei, axându-se pe transformarea digitală.

Caravana transformării, o inițiativă dedicată promovării schimbărilor pozitive în comunitate, a fost implementată la BM pentru a identifica provocările cu care se confruntă instituția și a găsi soluții eficiente pentru îmbunătățirea serviciilor oferite publicului. Sub egida Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, această acțiune a avut un caracter strategic, având scopul de a propune soluții inovatoare și de a răspunde celor mai stringente provocări ale instituției. Proiectul a fost rezultatul unui proces amplu de consultare, realizat prin 14 întâlniri profesionale organizate în aprilie – noiembrie, care au

abordat 21 de subiecte, coordonate de echipa managerială superioară: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Tatiana Coșeri și Ludmila Pînzari. În etapa preliminară, managerii intermediari: Ana Chioresco, Natalia Cauliuc, Lilia Donica, Taisia Foiu, Svetlana Javelea, Viorica Lozinschi, Victor Rusu, Ivan Pilchin, dr. hab Nelly Țurcan, dr. hab. Elena Ungureanu, Ecaterina Oxiom au analizat complexitatea provocărilor actuale din rețeaua de 27 de biblioteci-filiale, concentrându-se pe domeniile pe care le administrează, și au elaborat o agendă axată pe optimizare și îmbunătățire. Pentru a facilita dialogul între echipa managerială și personalul bibliotecii ședințele s-au desfășurat în diverse spații ale bibliotecilor din rețea, acestea fiind deschise pentru consultarea opiniei echipei de bibliotecari. Domeniile vizate au inclus: organizarea și funcționalitatea digitală, administrarea internă și colectarea statistică, managementul colecțiilor, gestionarea serviciilor, interacțiunea cu utilizatorii, promovarea imaginii BM și evaluarea activității.

Pe parcursul 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a menținut și fortificat identitatea sa instituțională, distinctă și conformă cu viziunea, misiunea și valorile adoptate. În acest sens, BM este cunoscută și recunoscută drept actant de calibrul în viața culturală atât a comunității din municipiul Chișinău, cât și a Republicii Moldova. Acest obiectiv strategic a susținut ideea de a implementa **Manualul de identitate vizuală** care, negreșit a conferit comunicării noastre instituționale coerența și eleganța spre care râvnim. Evidențiind evoluția activităților bibliotecii și oferind expresie noilor cerințe într-o abordare inovativă și creativă, noul *Manual de identitate vizuală* a adus o viziune actualizată asupra complexității rețelei Bibliotecii Municipale. De-a lungul anilor, buna imagine a instituției noastre a avut o influență covârșitoare asupra succesului ei și asupra percepției sale în rândul utilizatorilor noștri, dar a fost nevoie de reactivat forța mărcii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și de dezvoltat cultura instituțională în jurul ei.

Un proiect, cu titlu de noutate pentru comunitatea literară, a fost lansarea de către BM a **Rezidenței pentru scriitori** – un program conceput pentru a susține și a impulsiona creația literară, oferind scriitorilor un cadru propice dezvoltării și finalizării proiectelor lor literare. În anul de referință am reușit să oferim participanților – Iulian Ciocan (la categoria proză) și Ion Agaci (la categoria poezie), resursele necesare pentru aprofundarea lucrărilor lor, într-un mediu creativ și inspirat. Prin această inițiativă, ne-am dorit să continuăm să facilităm o interacțiune mai bună între scriitori și comunitățile lor, stimulând schimbul de idei între generații și cultivând un climat de înțelegere și colaborare între

diversele domenii. Astfel, rezidența nu doar că a susținut activitatea literară individuală, dar a consolidat și legăturile culturale la nivel local și chiar național.

O altă premieră a anului 2024 a fost lansarea **Concursului „Bingo pentru carte”**, o inițiativă inovativă ce a transformat lectura într-o provocare interactivă, accesibilă tuturor vârstelor. Concursul a reunit 150 de participanți, dintre care 102 finaliști – de la copii mici la tineri și adulți, oferindu-le ocazia de a explora lumea literară într-un mod captivant și plin de energie. Fiecare participant a primit o *Fișă de bingo* cu diverse provocări literare, care i-a îndemnat să citească titluri din genuri literare variate – de la autori clasici la autori contemporani, de la ficțiune la non-ficțiune. Prin acest proiect BM a urmărit nu doar creșterea interesului pentru lectură, dar și diversificarea obiceiurilor de citit. Printr-un sistem de provocări atractiv și ușor de urmărit, participanții au fost încurajați să descopere noi autori și să exploreze genuri literare pe care nu le-ar fi ales în mod obișnuit. În locul unui program rigid, „Bingo pentru carte” a propus un joc plin de suspans și recompense, motivându-i pe cititori să-și stabilească obiective și să se bucure de fiecare nouă pagină citită. De asemenea, acest concurs a fost un excelent instrument pentru a crea o comunitate de cititori, unde participanții au avut ocazia să împărtășească impresii și să se inspire reciproc. „Bingo pentru carte” a reușit să facă lectura mai accesibilă și mai plăcută, transformând-o într-o activitate socială, educativă și, mai presus de toate, plină de distracție, pe final fiind răsplătiți de noul partener al BM – S.A. Viorica Cosmetic.

Pentru tinerii pasionați de scris, de Ziua Europei, am lansat **Concursul de eseuri „Chișinăul European”**, o competiție dedicată celor care doresc să își împărtășească gândurile și perspectivele asupra unui subiect esențial pentru viitorul capitalei noastre. Prin această inițiativă, participanții au fost încurajați să exploreze și să reflecteze asupra identității culturale a Chișinăului, precum și asupra potențialului său de a deveni un centru urban european. Concursul a fost structurat astfel încât să ofere tinerilor oportunitatea de a înțelege și de a propune soluții inovative pentru dezvoltarea unui Chișinău modern, integrat în valorile europene. Astfel, concursul a devenit o oportunitate de a privi Chișinăul din perspective diferite, fiind un exercițiu de gândire creativă și o formă de implicare activă a tinerilor în dezvoltarea comunității lor. Pe lângă stimularea creativității și gândirii critice, concursul a contribuit semnificativ la consolidarea legăturii tinerilor cu comunitatea și cunoașterea patrimoniul local. Participanții au avut ocazia de a se reconecta cu valorile și tradițiile orașului, dar și de a contribui la conturarea unei imagini actuale și viitoare a Chișinăului. Prin acest proiect, tinerii au fost încurajați

să devină mai conștienți de importanța identității lor culturale și de rolul pe care îl joacă în dezvoltarea orașului, aducând un aport valoros la dialogul despre viitorul Chișinăului și al regiunii.

„**Diminețile cărților**” a fost o inițiativă deosebită a anului 2024, menită să aprofundeze conexiunea dintre cititori, edituri și cărțile contemporane. Evenimentul a reunit editurile importante din Chișinău – ARC, CARTIER, LITERA, PRUT și ȘTIINȚA – biblioteca oferindu-le o platformă pentru a prezenta cele mai noi titluri și pentru a interacționa direct cu publicul avid de lectură. Această inițiativă nu doar că a susținut promovarea literaturii locale și naționale, dar a încurajat și un dialog constructiv între editori, autori și cititori, facilitând în același timp accesul la noile apariții editoriale. În cadrul „Diminețile cărților” fiecare editură a avut ocazia să își prezinte cele mai recente volume și să împărtășească cu publicul procesul de selecție și publicare a acestora. În plus, prin această abordare, biblioteca a devenit un punct de întâlnire important pentru toți cei care apreciază literatura de calitate și doresc să fie la curent cu ultimele tendințe din domeniu. Ca urmare, BM a achiziționat cărți în valoare de 1 milion de lei.

O altă abordare a transformării la BM a fost **reconfigurarea spațiilor** la Biblioteca „Maria Drăgan” și Biblioteca „Nicolae Titulescu”, ce a avut un impact semnificativ asupra creșterii vizibilității și utilizării acestor instituții culturale. Modificările aduse, atât din punct de vedere estetic, cât și funcțional, au demonstrat eficiența acestora. Proiectul, susținut de Fundația „Terre des Hommes”, a avut drept scop nu doar modernizarea infrastructurii, dar și crearea unui mediu mai accesibil, atractiv și interactiv pentru toți utilizatorii prin diversificarea ofertei de servicii. Rezultatul acestei transformări a fost o creștere substanțială a numărului de utilizatorii, semn că noile amenajări au reușit să atragă diverse segmente ale publicului, de la copii și tineri, la seniori și familii. Reorganizarea zonelor destinate activităților creative și recreative a fost esențială în acest proces de revitalizare. Prin implementarea unor spații flexibile și multifuncționale, bibliotecile nu au mai fost doar locuri de lectură, ci și centre de întâlnire și dezvoltare personală. Zonele pentru ateliere, evenimente culturale și activități educaționale au devenit puncte de atracție pentru cei interesați de învățare, creație și distracție. Astfel, bibliotecile s-au transformat în adevărate centre comunitare, unde vizitatorii pot participa activ la diverse activități care contribuie la dezvoltarea lor culturală și socială. Un alt aspect remarcabil al acestui proiect a fost integrarea tehnologiei moderne. Aceste schimbări au avut un impact pozitiv asupra imaginii bibliotecilor.

Transformarea digitală a Bibliotecii Municipale a prins un nou contur în anul 2024, constituind un pas esențial în procesul de modernizare continuă a instituției. Unul dintre obiectivele principale ale acestei tranziții a fost **îmbunătățirea accesului la resursele digitale** precum *Repozitoriul instituțional HAPeS* și *Biblioteca digitală*, și optimizarea serviciilor oferite cititorilor, prin integrarea tehnologiilor moderne ce sprijină atât activitățile de zi cu zi, cât și dezvoltarea unor proiecte inovative. Un element cheie al acestui proces a fost achiziționarea, pentru prima dată, a unui server dedicat care va permite stocarea și gestionarea mai eficientă a unui volum semnificativ de informații, inclusiv a colecțiilor digitale și a platformelor de servicii online destinate utilizatorilor. De asemenea, serverul va asigura o performanță îmbunătățită a sistemelor IT ale bibliotecii, reducând timpul de răspuns și creșterea fiabilității infrastructurii. Implementarea unui server de calitate superioară este un pas crucial în respectarea rigorilor tehnologice actuale și va facilita integrarea mai rapidă a soluțiilor digitale moderne, cum ar fi accesul la e-resurse și evenimente culturale virtuale. În plus, această investiție va susține dezvoltarea unui sistem mai eficient de gestionare a împrumuturilor și a serviciilor personalizate pentru utilizatori, având la bază tehnologii de ultimă generație. Biblioteca Municipală se angajează să creeze un mediu digital accesibil și inovativ, care să răspundă nevoilor comunității și să ofere cititorilor o experiență modernă și interactivă. Transformarea digitală este o oportunitate de a conecta mai eficient cititorii cu informațiile și cultura globală, în același timp păstrând legătura strânsă cu identitatea și tradițiile locale.

Pentru mine, participarea la ediția 2024 a programului EU4Culture la Biblioteca Oodi din Helsinki, a avut un impact semnificativ, ținând cont de contextul și scopurile acestui program. Programul EU4Culture fiind dedicat promovării culturii și creativității în Europa Centrală și de Est, a încurajat schimbul de idei și practici. Experiența la Biblioteca Publică din Helsinki a fost cu atât mai importantă, având în vedere că Helsinki este un loc emblematic în promovarea accesului la cultură și educație pentru toți cetățenii.

Acest raport anual prezintă nu doar cifrele, ci și poveștile din spatele lor, redă modalitatea prin care spațiile transformate au devenit locuri de conectare, inspirație și inovație.

Transformarea din 2024 a fost mai mult decât o modernizare a infrastructurii: a fost un pas esențial în adaptarea bibliotecilor la nevoile unei comunități în continuă schimbare. Ne bucurăm să împărtășim rezultatele acestui efort și să privim cu încredere spre viitor.

Dr. Mariana HARJEVSCHI, director general,
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

MISIUNEA BIBLIOTECII. SCOPUL ȘI PRIORITĂȚILE ANULUI PROFESIONAL

Misiune	Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” oferă tuturor fără restricții acces liber la informație, idei, lecturi, încurajează și susține libertatea de a cunoaște, libertatea de expresie, asigură și dezvoltă pe bază interactivă servicii bibliotecare necesare rezidenților municipiului Chișinău, orientate spre incluziunea socială, concilierea populației multiculturale, îmbunătățirea vieții lor.
Prioritatea anului	Accelerarea transformării digitale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: creșterea productivității, îmbunătățirea relației cu clienții, optimizarea serviciilor.
Priorități la nivel de oraș-capitală	Anul accesibilității în capitală: dezvoltarea și fortificarea domeniilor sociale pentru creșterea calității vieții chișinăuienilor.
Priorități naționale	Bibliotecile în susținerea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”; Biblioteca și democratizarea vieții comunităților; Bibliotecile în cadrul Agendei 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă; Bibliotecile și implementarea agendei de transformare digitală; Dreptul de autor și protecția patrimoniului bibliotecii.
Direcții de activitate	<p>Direcția I: Asigurarea serviciilor calitative, accesibile și inovative bazate pe creativitate și tehnologii;</p> <p>Direcția II: Formarea competențelor sociale și digitale pentru bibliotecari;</p> <p>Direcția III: Crearea de date și analize experimentale axate pe studii și cercetări;</p> <p>Direcția IV: Transformarea bibliotecii în hub de dezvoltare competitiv și modern;</p> <p>Direcția V: Consolidarea culturii organizaționale inovative și transformative.</p>

CAPITOLUL I. EVENIMENTELE ANULUI

- 1.1 Caravana transformării, ediția -a
- 1.2 Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – 147 ani de la fondare
- 1.3 Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul Competenților” – 10 ani de formare a bibliotecarilor
- 1.4 Forumul municipal „Chișinău, oraș care învață: transformarea bibliotecilor în spații de învățare”, ediția I-a

1.1. CARAVANA TRANSFORMĂRII, EDIȚIA I-A

O inițiativă managerială menită să aducă schimbare și modernizare în gestionarea bibliotecilor, să identifice soluții inovatoare și să abordeze cele mai stringente provocări ale instituției, lansată în contextul priorității anuale a BM pentru anul 2024: *Accelerarea transformării digitale la BM „B.P. Hasdeu”*, a fost inițiativa „Caravana transformării”. Acest demers a avut ca obiectiv actualizarea și eficientizarea strategiilor de management, adaptarea acestora la nevoile actuale ale comunității și integrarea celor mai recente tehnologii și metode de lucru, prin dezvoltarea competențelor personalului.

Temele abordate în cadrul *Caravanei Transformării* au fost structurate pe domenii esențiale, identificate și prioritizate în funcție de necesitatea inovării și creșterii eficienței operaționale (creare de procese, proceduri etc.):

- *Organizare și funcționalitate digitală* – au vizat aspecte legate de digitalizarea bibliotecii și utilizarea eficientă a tehnologiilor;
- *Administrarea internă și colectarea statistică* – au abordat colectarea și sintetizarea eficientă a statisticii, siguranța și respectarea standardelor interne;
- *Managementul colecțiilor* – au pus în discuție modernizarea colecțiilor oferite utilizatorilor;
- *Gestionarea serviciilor* – au discutat despre diversificarea serviciilor livrate utilizatorilor;
- *Interacțiunea cu utilizatorii și promovarea* – s-au referit la implicarea comunității și la îmbunătățirea imaginii bibliotecii;
- *Performanță și evaluare* – au analizat succesul inițiativelor implementate și stimularea implicării echipei bibliotecii.

Sesiunile au fost organizate sub forme variate de interacțiune, fiecare metodologie aleasă a stimulat un dialog activ și constructiv între participanți. Unele întâlniri au fost structurate sub formă de discuții libere, permițând o exprimare flexibilă a ideilor și un schimb de opinii între membri. Alte sesiuni au adoptat metoda brainstormingului, încurajând generarea rapidă de idei, astfel facilitând identificarea unor soluții inovative. De asemenea, au fost organizate activități ce au presupus lucrul în grupuri mici, ceea ce a permis aprofundarea unor subiecte pentru rezolvarea problemelor. Această diversitate de metode și forme a favorizat comunicarea în cadrul echipei de bibliotecari, stimulând colaborarea, gândirea critică și o mai bună înțelegere a provocărilor și soluțiilor necesare pentru îmbunătățirea activităților din bibliotecile-filiale.

Implicarea **echipelor de formatori** din cadrul secțiilor – Taisia Foiu (Secția „Memoria Chișinăului”), Svetlana Javelea (Secția monitorizare și evaluare), Viorica Lozinschi (Secția resurse umane), Lilia Donica (Secția comunicare), Ecaterina Oxiom, Iulian Rotaru (Secția logistică), Natalia Cauliuc (Secția dezvoltare servicii), Ana Chioresco (Secția managementul resurselor informaționale), Victor Rusu, Svetlana Andrițchi, Gabriela Bulduma, Evelina Bocancea (Secția tehnologia informației) – coordonate de echipa managerială superioară: dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, și de directorii adjuncți Tatiana Coșeri, Ludmila Pînzari, Elena Butucel, a stimulat inovația, promovând transparența, responsabilitatea și îmbunătățirea serviciilor bibliotecare.

În perioada aprilie-noiembrie 2024, au avut loc 14 întâlniri profesionale cu 25 de sesiuni în cadrul cărora au fost abordate 21 de subiecte.

În cadrul domeniului **Organizare și funcționalitate digitală** echipa s-a orientat pe soluționarea problemelor specifice și implementarea inovațiilor tehnologice punând pe agendă următoarele subiecte: *Repozitoriul instituțional HAPes: contribuții, funcționalități; OPAC: utilizare și promovare; BiblioCity: rigori și responsabilități, precum și Menținerea echipamentului (igiena digitală: responsabilități, atribuții, securitatea datelor etc.)*. Echipa implicată – Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri, alături de Gabriela Bulduma, Evelina Bocancea și Victor Rusu, a reușit să dialogheze cu angajații, subliniind relevanța și eficiența actuală a platformelor digitale (ex. HAPes, BiblioCity, OPAC), dar și au oferit propuneri pentru îmbunătățirea acestora din perspectiva utilizatorilor. La fel s-a discutat optimizarea contribuțiilor și extinderea funcționalităților acestor resurse pentru a asigura acces la informația arhivată, precum și asigurarea interoperabilității acesteia. A fost abordată nevoia creșterii

utilizării OPAC (Catalogul public online) și promovării de către bibliotecari a acestuia în rândul utilizatorilor, pe îmbunătățirea interfeței și a experienței utilizatorului în procesul de căutare. De asemenea, în cadrul ședințelor a fost discutat despre consolidarea cadrului funcțional pentru „igiena digitală”, care să vizeze responsabilitățile personalului, atribuțiile legate de întreținerea echipamentului, precum și măsurile de securitate a datelor. Prin acest demers, echipa managerială a reușit să prioritizeze domenii (ex. circulația documentelor fără „fișe”, creșterea numărului de articole pe BiblioCity, arhiva instituțională fără erori etc.) pentru dezvoltarea funcționalităților digitale ale bibliotecii, asigurând astfel alinierea la cerințele utilizatorilor și la standardele interne ale instituției.

În cadrul domeniului **Administrarea internă și colectarea statistică**, echipa managerială formată din Tatiana Coșeri, Svetlana Javelea, Taisia Foiu și Larisa Staver a avut drept scop eficientizarea proceselor interne, creșterea transparenței și asigurarea unui management responsabil al resurselor și datelor, abordând date precum: *Colectarea datelor statistice; Cercetarea statistică anuală (Activitatea bibliotecilor și completarea Formularului nr. 6-c: corectitudine și responsabilitate); Organizarea și evidența statistică a expozițiilor (tradiționale și virtuale); Transparență și corectitudinea actelor interne și crearea Mapei Bibliotecii; Securitatea la locul de muncă*. Acestea au adus îmbunătățiri pe următoarele segmente: au fost îmbunătățite unele proceduri standardizate pentru colectarea datelor, astfel încât să fie asigurată corectitudinea și uniformitatea informațiilor din Google Drive (de ex., Statistica) din întreaga rețea de biblioteci, au fost ajustate unele procese de colectare a datelor statistice pentru reducerea timpului de procesare și creșterea acurateței, monitorizarea respectării metodologiei de completare a *Formularului nr. 6-c*, asigurând acuratețea datelor privind activitatea bibliotecilor, efectuarea de controale regulate pentru a verifica starea donațiilor și stabilirea unor proceduri clare pentru inventarierea periodică a bunurilor din bibliotecă și crearea unei *Mape instituționale* bine definite pentru arhivarea și gestionarea documentelor interne, asigurând accesul facil și organizat la informații, revizuind periodic a actelor interne pentru a reflecta schimbările legislative sau procedurale. Prin evaluarea acestor subiecte, s-a urmărit consolidarea unui management eficient și responsabil, capabil să răspundă atât nevoilor operaționale, cât și cerințelor de transparență și integritate instituțională.

În cadrul domeniului **Managementul colecțiilor**, managerii Ludmila Pînzari, Ana Chioresco, Tatiana Coșeri și Ecaterina Oxiom au pus accent pe eficiența organizării resurselor și diversificarea

serviciilor pentru a răspunde nevoilor comunității. Subiectele prioritare au fost: *Organizarea colecțiilor și evidența documentelor (intrări noi, donații); Împrumutul electronic la BM; Evidența donațiilor (mijloace fixe); Gestionarea bunurilor*. Pe parcursul discuțiilor au fost abordate și propuse următoarelor soluții: donațiile să fie integrate în colecții pe baza unor criterii clare, ce să asigure coerența și valoarea lor pentru APL. Acestea trebuie să fie înregistrate în mod transparent, utilizând proceduri pentru o evidență corectă. Circulația documentelor e necesar să fie reglementate prin proceduri clare, adaptate diverselor categorii de utilizatori (elevi, studenți, cercetători etc.). S-a discutat despre utilizarea softurilor și tehnologiilor electronice pentru împrumutul și urmărirea tranzacțiilor documentelor, iar pentru monitorizarea circulației s-a propus posibilități de a urmări împrumuturile prin intermediul sistemului informațional KOHA, s-a clarificat procedura ce ține de rezervările și returnările cărților, asigurând transparența și evitarea erorilor.

În cadrul domeniului ***Gestionarea serviciilor*** managerii Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Natalia Cauliuc, Viorica Lozinschi au acordat o atenție deosebită eficienței în: *Organizarea serviciilor de lectură, Portofoliul serviciilor și evidența acestora și Parteneriate: situația reală și cea care o dorim, Norme de protocol în biblioteci*. Totodată, au fost sugerate organizarea de evenimente și activități care să stimuleze interesul pentru lectură, cum ar fi întâlniri cu scriitori, cluburi de lectură și ateliere tematice. La fel, au fost oferite propuneri concludente pentru dezvoltarea unor servicii flexibile, care să răspundă diferitelor preferințe, inclusiv accesul la resurse electronice, dezvoltarea unui portofoliu de servicii inovatoare (ex. ateliere de dezvoltare personală, cursurile de competențe digitale și programele educaționale pentru toate vârstele și crearea unor campanii de informare care să crească vizibilitatea portofoliului de servicii), inclusiv prin utilizarea parteneriatelor locale. Organizatorii au propus identificarea organizațiilor, instituțiilor și comunităților relevante care pot sprijini biblioteca în atingerea obiectivelor sale și extinderea colaborărilor internaționale, implicarea sectorului privat și consolidarea relațiilor cu organizațiile culturale și educaționale locale. Discuția cu privire la normele de protocol a fost mai atent analizată de angajații BM care au clarificat gestionarea mai eficientă a imaginii în relațiile cu utilizatorii și aplicarea corectă a procedurilor de protocol instituțional. Acest lucru va contribui la crearea unui mediu mai profesionist și organizat, îmbunătățind imaginea bibliotecii. Prin gestionarea creativă a serviciilor, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în cadrul acestor ședințe a urmărit să atingă excelență în livrarea serviciilor de educaționale, răspunzând astfel nevoilor

dinamice ale comunității pe care o deservește, dar și organizarea proceselor de planificare, coordonare, realizare, promovare a serviciilor.

Domeniul **Interacțiunea cu utilizatorii și promovarea** a reflectat angajamentul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” de a crea o conexiune puternică cu publicul său prin activități dinamice, promovare strategică și parteneriate eficiente. Subiectele prioritare, abordate de managerii Ludmila Pînzari, Natalia Cauliuc, Taisia Foiu, Lilia Donică, Svetlana Andrițchi, Svetlana Javelea au fost: *Prezentarea conținutului informativ al evenimentelor și raportarea acestora; Biblioteca în mass-media (tipărit, video, online): descrierea bibliografică corectă a surselor; Site-ul BM.* Au fost oferite diverse propuneri practice: documentarea și raportarea detaliată a evenimentelor, incluzând descrierea obiectivelor, activităților desfășurate și impactul asupra participanților, dar și utilizarea rețelelor sociale, site-ului web. Aceste rapoarte au fost esențiale pentru evaluarea performanței și pentru promovarea instituției, crearea de materiale informative (comunicate de presă, articole, postări pe rețelele sociale) pentru a disemina rezultatele evenimentelor către publicul larg și partenerii instituționali. În cadrul ședințelor s-a accentuat nevoia de a publica articole, reportaje și materialele multimedia care să evidențieze activitățile și realizările bibliotecii. Asigurarea unei descrieri bibliografice corecte și uniforme a surselor utilizate în materialele de promovare, în conformitate cu standardele internaționale pot contribui la creșterea vizibilității prin campanii pe rețelele sociale, partajarea de conținut valoros și crearea de parteneriate media strategice. Prin dezvoltarea acestor direcții, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și-a propus să îmbunătățească interacțiunea cu utilizatorii, să promoveze eficient activitățile sale și să construiască relații durabile și relevante cu partenerii săi.

În cadrul domeniului **Performanță și evaluare** a reprezentat un dialog esențial în procesul de monitorizare și evaluare a activităților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, susținut de Tatiana Coșeri și a oferit date concrete pentru luarea deciziilor strategice. Subiectul a fost selectat, deoarece o aplicare clară și corectă a indicatorilor este esențială pentru monitorizarea eficientă a activităților. De asemenea, interacțiunea personalului cu acești indicatori a fost recunoscută ca un factor critic pentru succes. Această temă a fost identificată pentru a aborda percepția negativă asociată uneori evaluării și pentru a transforma acest proces într-o oportunitate de creștere și învățare. Prin acest proces amplu și bine structurat, echipa managerială a reușit să identifice subiectele relevante pentru domeniul

Performanță și evaluare. Rezultatul a fost nu doar crearea unui cadru clar pentru aplicarea indicatorilor și evaluarea performanței, ci și implicarea activă a personalului, consolidând o cultură organizațională bazată pe transparență, colaborare și excelență

Menționăm **bibliotecile** care au găzduit aceste întâlniri profesionale din cadrul „Caravanei Transformării”, facilitând desfășurarea unui dialog productiv: Biblioteca „Lesia Ukrainka”, Biblioteca Centrală, Biblioteca „Târgoviște”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca „Maramureș”, Biblioteca „Maria Drăgan”, Biblioteca „Ițic Mangher”, Biblioteca „Onisifor Ghibu”, Biblioteca „Hristo Botev”, Biblioteca publică de drept și Biblioteca „Traian”. Această angajare a reflectat nu doar diversitatea tipurilor de biblioteci implicate, ci și modul în care fiecare instituție a contribuit cu experiența sa specifică, adresând provocările și identificând soluțiile inovative pentru viitorul bibliotecilor-filiale. Acestea au oferit nu doar spațiu pentru desfășurarea evenimentelor, ci și un suport esențial prin implicarea personalului lor în organizarea atelierelor.

„Caravana transformării” a fost un proiect inovativ care a permis identificarea și abordarea problemelor majore ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” printr-un proces de consultare extins, având un impact important asupra activității bibliotecilor, consolidând competențele profesionale ale bibliotecarilor și eficientizând strategiile de management. Sesiunile desfășurate au facilitat schimbul de bune practici și integrarea noilor tehnologii în activitatea bibliotecilor, contribuind la o mai bună adaptare la nevoile comunității. Rezultatele inițiativei au oferit soluții valoroase pentru îmbunătățirea diverselor domenii ale instituției.

1.2. ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 147 ANI DE LA FONDARE

În anul 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău a marcat aniversarea de 147 de ani de la fondare, printr-o serie de evenimente menite să evidențieze rolul bibliotecilor în transformarea comunității. Programul, cu genericul „Accelerarea transformării la BM „B.P. Hasdeu”, s-a desfășurat în perioada **17-18 octombrie** și a inclus în agendă discuții publice, lansări de publicații și întâlniri cu personalități din domeniul culturii.

La **17 octombrie 2024**, la deschiderea evenimentului, Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău, a felicitat biblioteca cu ocazia aniversării și a subliniat faptul că aceasta a fost și continuă să fie un pilon esențial al culturii și educației din Chișinău.

Agenda evenimentului a inclus Discuția publică „Accelerarea transformării la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, unde a fost abordat subiectul transformarea și inovarea bibliotecilor, fiind punctate obiective esențiale, precum importanța finanțării durabile pentru construirea bibliotecilor moderne și sustenabile, dar și colaborarea dintre biblioteci și alte instituții pentru consolidarea parteneriatelor care sprijină diversificarea serviciilor.

În cadrul discuției publice au avut loc **trei sesiuni, prima**, cu genericul „Transformare și inovare: finanțarea și construirea bibliotecilor sustenabile pentru viitor”, moderată de dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, a pus accent pe modele de finanțare și soluții arhitecturale inovatoare care contribuie la crearea unor spații moderne și atractive pentru comunitate, managementul sustenabil și bunele practici în transformarea bibliotecilor în huburi de dezvoltare comunitară. La discuție au participat: Elena Pintilei, directorul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova; Tatiana Coșeri, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”, Natalia Oleatovschi, manager al Centrului de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive CIDSR/RHTC și Miroslava Luchiancova, șef serviciu la Filiala „Ițic Mangher”.

A doua sesiune, intitulată „Transformare prin colaborare: consolidarea parteneriatelor pentru bibliotecă”, moderată de Tatiana Coșeri, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”, a adus în discuție colaborările dintre biblioteci, instituții publice, ONG-uri și comunitatea locală. Participanții la discuție: Elena Butucel, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”; Nadejda Mocanu, fondatoarea Clubului de discurs public în limba engleză la Biblioteca publică de drept; Nadejda Cojocar, șef serviciu, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”; voluntarii Olivia Cebanu, Eduard Bortă și Alexandra Tănase au evidențiat exemple de succes în dezvoltarea programelor și serviciilor, subliniind modul în care parteneriatele pot răspunde mai eficient nevoilor utilizatorilor și pot contribui la extinderea programelor și serviciilor oferite. De asemenea, au fost prezentate bune practici și rezultate pozitive obținute prin cooperări de succes.

Cea de-a **treia sesiune**, cu tema „Transformarea experienței utilizatorilor în biblioteci: nevoile și așteptările lor”, moderată de Elena Butucel, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”, a fost dedicată adaptării serviciilor bibliotecii pentru diverse categorii de public – tineri, adulți și seniori. Participanții la discuție: dr. Nelly Țurcan, șefa CFCB „Campusul competențelor”, directorii adjuncți Tatiana Coșeri și Ludmila Pînzari, Svetlana Javelea, șef Secția monitorizare și evaluare, au abordat inovațiile necesare

pentru a răspunde cerințelor utilizatorilor într-o lume digitalizată, punând accent pe accesul la tehnologie și programe educaționale.

La finalul discuției publice, utilizatorii fideli ai bibliotecii: Ana –Maria Luchița (13 ani); Maria Cijov (53 de ani) și Maria Ioneț (82 de ani), au împărtășit experiențele lor, povestind despre cum biblioteca le-a influențat viața în mod pozitiv și le-a adus schimbări semnificative.

Pe **18 octombrie 2024**, în cea de-a **doua zi a evenimentului**, desfășurată sub tema „Cercetarea transformării la BM „B.P. Hasdeu”, au avut loc două evenimente importante. Ziua a debutat cu **lansarea publicațiilor** „Catalogul cărților cu dedicații din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (2012-2022)” și „Biblioteca Municipală în presă” (2012-2021). Aceste volume de referință, valoroase pentru cercetători și cititori, au fost prezentate în cadrul unei sesiuni moderate de Ivan Pilchin, redactor-șef al revistei BiblioPolis.

În continuare, a avut loc **întâlnirea specială cu scriitoarea Zuzana Kuglerova** (Slovia) și lansarea a cărții sale „Ultima prințesă a Daciei”. Evenimentul a fost moderat de scriitorul Nicolae Spătaru, directorul Bibliotecii „Alba Iulia”, care a menționat că acest roman a fost remarcat imediat ca o carte de un interes deosebit pentru publicul din Republica Moldova și întreg spațiul românesc.

Cei prezenți la eveniment au avut ocazia să admire **expoziția de pictură și grafică** cu genericul „Peisaj urban”, realizată în acuarelă, pastel și tuș, dedicată orașului Chișinău, autor Cristina Stavenschi, 11 dintre lucrări reprezentând Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

Ediția din acest an a Zilelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a evidențiat rolul crucial al bibliotecii ca centru de inovare și transformare comunitară. Evenimentele organizate au întărit conexiunea dintre bibliotecă și comunitate, demonstrând impactul semnificativ pe care aceasta îl are asupra vieții culturale și educaționale din Chișinău.

1.3. CENTRUL DE FORMARE CONTINUĂ PENTRU BIBLIOTECARI „CAMPUSUL COMPETENȚILOR” – 10 ANI DE FORMARE A BIBLIOTECARILOR

Un eveniment marcant al anului 2024 a fost organizarea Zilelor „*Campusului competențelor*” – 10 ani de formare a bibliotecarilor. Acest moment aniversar, desfășurat între **26 și 28 martie**, a reunit bibliotecari din întreaga țară pentru a celebra o decadă de activități de învățare, colaborare și creștere profesională. Evenimentul a subliniat contribuția formării continue la consolidarea rolului BM în comunitate și a fost un prilej de schimb de bune practici și de reflecție asupra parcursului profesional.

În prima zi (26 martie), participanții au fost invitați să participe la o serie de ateliere online, care au oferit ocazia de a explora noile tendințe și tehnologii utile în activitatea bibliotecară. Printre subiectele abordate s-au numărat crearea de booktrailere, promovarea activităților bibliotecii prin articole de presă, securitatea cibernetică și utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în biblioteci. Aceste sesiuni au fost concepute pentru a sprijini bibliotecarii în dezvoltarea abilităților lor profesionale și pentru a încuraja integrarea soluțiilor inovatoare în activitatea de zi cu zi.

În calitate de formatori au participat: Ludmila Pînzari, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu” (atelier „Crearea booktrailer-urilor”), Cristina Dicusar, bibliograf, Secția „Memoria Chișinăului”; Mariana Cocieru, specialist, Biblioteca „Ițic Mangher” (atelier „Povestea bibliotecii într-un ziar”), Gabriela Bulduma, șef serviciu, Secția tehnologia informației (atelier „Securitatea cibernetică”) și Evelina Schin, bibliograf, Secția „Memoria Chișinăului” (atelier „Instrumente IA în bibliotecă”).

Cea de-a doua zi (27 martie) a fost dedicată atelierelor practice organizate în filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și în bibliotecile publice din suburbiile municipiului Chișinău. Aceste activități au permis participanților să experimenteze diverse programe și servicii de bibliotecă, să învețe din experiențele colegilor lor și să exploreze metode creative de a răspunde nevoilor comunităților lor. De la inițiative axate pe multiculturalitate, educație antreprenorială și dezvoltare personală până la activități pentru copii și tineri, fiecare atelier a reflectat diversitatea și dinamismul specific profesiei de bibliotecar.

A treia zi (28 martie) a fost marcată de organizarea unei conferințe dedicate dezvoltării profesionale continue. În cadrul acesteia, au fost abordate subiecte legate de informare și dezinformare online, digitalizare și acces deschis, precum și perspectivele privind formarea profesională în biblioteci. Prezentările au oferit un prilej de reflecție asupra progreselor realizate în ultimii zece ani și asupra modalităților de a valorifica oportunitățile viitoare. Evenimentul s-a încheiat

cu o gală festivă, în cadrul căreia au fost adresate mesaje de felicitare și a fost evidențiată munca depusă de-a lungul anilor.

În cadrul conferinței aniversare „Dezvoltare profesională continuă – un deceniu de învățare și creștere”, în cadrul **Sesiunii I** cu genericul „Provocări și oportunități pentru viitorul profesiei” au ținut discursuri oaspeți invitați din România: dr. Robert Coravu, prodecan, Facultatea de Litere, Universitatea din București, a prezentat comunicarea „Informare și dezinformare online. Rolul bibliotecilor în dezvoltarea competențelor de evaluare a informațiilor”; Nicolae Constantinescu, cadru didactic asociat, Facultatea de Litere, Universitatea din București, a prezentat comunicarea „Oportunități de valorificare a meta-datelor bibliografice ca date deschise interconectate (linked open data): o perspectivă generală”; dr. Claudia Șerbănuță, președintă, Asociația Comunitățile Viitorului, București, a prezentat comunicarea „Biblioteci, digitalizare și cunoaștere deschisă – wiki – practici din comunitatea internațională”.

Sesiunea a II-a a abordat tema „Campusul competențelor – 10 ani de excelență în formare”, în cadrul căreia au fost dezbătute subiectele: „Consolidarea formării profesionale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (vorbitor: dr. Mariana Harjevschi, director general, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”); „Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: creatoare de conținut educațional” (vorbitor: dr. Lidia Kulikovski, formator, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (prezență online); „Evoluție prin instruire: evaluarea impactului formării profesionale continue a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (vorbitor: dr. hab. Nelly Țurcan, șef, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor”); „Programul Connect Plus: acceleratorul transformării digitale” (vorbitor: Ludmila Pînzari, director adjunct, BM „B.P. Hasdeu”).

În cadrul celei de-a **III-a sesiuni** cu tema „Centrele de excelență: Experiențe și viziuni de dezvoltare”, s-a discutat despre „Centrele naționale de formare profesională: Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” și „Centrele regionale de formare profesională: Bibliotecile publice din municipiile Bălți, Orhei, Cahul, Ceadâr-Lunga și raioanele Telenești, Căușeni”.

Evenimentul a fost mediatizat pe Blogul BIBLIOHOST al Secției studii și cercetări și au fost semnate de Elena Taragan, șef sector.

Lucrările conferinței „Dezvoltare profesională continuă – un deceniu de învățare și creștere”:

- Discursul dr. Robert Coravu <https://bibliohost.wordpress.com/2024/04/03/lucrarile-conferintei-dezvoltare-profesionala-continuu-un-deceniu-de-invatare-si-crestere-discursul-dr-robert-coravu/>
- Discursul dl Nicolaie Constantinescu și dr. Claudia Șerbănuță <https://bibliohost.wordpress.com/2024/04/05/lucrarile-conferintei-dezvoltare-profesionala-continua-un-deceniu-de-invatare-si-crestere-nicolaie-constantinescu-si-claudia-serbanuta/>
- Discursul dr. Mariana Harjevschi <https://bibliohost.wordpress.com/2024/04/08/lucrarile-conferintei-dezvoltare-profesionala-continua-un-deceniu-de-invatare-si-crestere-dr-mariana-harjevschi/>
- Discursul dr. Lidia Kulikovski <https://bibliohost.wordpress.com/2024/04/11/lucrarile-conferintei-dezvoltare-profesionala-continua-un-deceniu-de-invatare-si-crestere-dr-lidia-kulikovski/>
- Discursul dr. hab. Nelly Țurcan <https://bibliohost.wordpress.com/2024/04/15/lucrarile-conferintei-dezvoltare-profesionala-continua-un-deceniu-de-invatare-si-crestere-dr-hab-nelly-turcan/>
- Discursul dnei Ludmila Pînzari <https://bibliohost.wordpress.com/2024/04/17/lucrarile-conferintei-dezvoltare-profesionala-continua-un-deceniu-de-invatare-si-crestere-ludmila-panzari/>

Precum și pe Blogul BIBLIOGEEK al Secției tehnologia informației a BM „B.P. Hasdeu”: *Campusul competențelor – 10 ani de formare a bibliotecarilor* <https://echipahasdeu.wordpress.com/2024/03/27/campusul-competentelor-10-ani-de-formare-a-bibliotecarilor/>

Activitatea desfășurată pe parcursul a 10 ani de activitate a CFCB „Campusul competențelor” a fost reflectată, statistic, într-un infografic realizat de Svetlana Javelea, șef, Secția monitorizare și evaluare.

Zilele CFCB „Campusul competențelor” au consolidat spiritul de colaborare și au evidențiat importanța formării continue pentru bibliotecari. Evenimentul a reprezentat nu doar o sărbătoare a realizărilor din trecut, ci și un moment de inspirație pentru viitor.

1.4. FORUMUL MUNICIPAL „CHIȘINĂU, ORAȘ CARE ÎNVĂȚĂ: TRANSFORMAREA BIBLIOTECILOR ÎN SPAȚII DE ÎNVĂȚARE”, EDIȚIA I-A

La **6 noiembrie**, bibliotecarii din municipiul Chișinău s-au întrunit la Forumul municipal „Chișinău, oraș care învață: transformarea bibliotecilor în spații de învățare” pentru a discuta despre rolul esențial al bibliotecilor publice și școlare în promovarea învățării pe tot parcursul vieții.

Forumul a fost organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, cu susținerea Primăriei Municipiului Chișinău și în colaborare cu DVV International, oficiul din Moldova, și a reunit peste 100 de angajați din bibliotecile publice și școlare ale municipiului.

Prezent la eveniment, viceprimarul capitalei, Angela Cutasevici, a evidențiat importanța reuniunii, menționând că administrația municipiului își dorește ca bibliotecile publice și cele școlare să ofere servicii inovatoare, relevante, care să răspundă nevoilor actuale ale chișinăuienilor. Iar impactul scontat al forumului să fie promovarea și materializarea de către biblioteci a serviciilor de învățare pe tot parcursul vieții. Discursuri de deschidere au susținut: Levan Kvatchadze, director regional DVV

Internațional pentru Ucraina, Belarus și Moldova, Adela Scutaru-Guțu, directoarea biroului de țară DVV International Moldova, și Mariana Harjevschi, director, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”.

În cadrul *Forumului* bibliotecarii BM și-au prezentat, într-o **Conferință de postere**, serviciile și programele oferite chișinăuienilor (în total 27 de postere).

În cadrul reuniunii bibliotecarii au participat la sesiuni de prezentări și studii de caz susținute de experți internaționali precum: „Teoria învățării transformative în practică” susținută de prof. dr. Saskia Eschenbacher (or. Berlin, Germania); „Rețeaua de biblioteci din Lviv – spații de învățare, sprijinite de autorități” – Anastasiia Nechyporenko, specialist-șef al Departamentului de gestionare a instituțiilor culturale din cadrul Departamentului pentru Cultură Lviv, Ucraina; „Bibliotecile publice clujene – oportunități de învățare într-un mediu favorabil” – Sorina Stanca, manager, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România.

Un moment central al evenimentului a fost **panelul de discuție** cu tema „Structurile municipale ca spații pentru învățare: Cum am putea inspira învățarea pentru toate generațiile în orașul Chișinău?”, moderat de Adela Scutaru-Gutu, directorul biroului de țară DVV International Moldova, cu contribuția paneliștilor: Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”; Liuba Arion, specialist, DGETS; Natalia Zaiat, șef, Centrul Municipal de Învățare și Educație a Adulților, și Cătălin Moroi, director adjunct, Centrul Municipal de Tineret Chișinău.

Prima ediție a Forumului Municipal a fost concepută ca o inițiativă strategică pentru transformarea Chișinăului într-un centru urban dedicat educației continue și dezvoltării comunității prin intermediul bibliotecilor. Acest demers amplifică efortul comun de a oferi locuitorilor Capitalei acces la spații moderne de învățare, menite să inspire creativitate, inovație și progres.

Evenimentul a facilitat schimbul de idei, bunele practici și soluții inovatoare pentru a transforma bibliotecile în huburi de învățare și dezvoltare comunitară.

În concluzie, vizitele de studiu, stagiile și schimburile de experiență reprezintă oportunități valoroase de învățare, dezvoltare și inovare. Impactul acestora se reflectă nu doar în creșterea competenței profesionale, dar și în îmbunătățirea performanței instituțiilor și în promovarea colaborării internaționale. Aceste activități contribuie la crearea unui mediu de lucru mai deschis, mai creativ și mai eficient, în beneficiul întregii comunități profesionale.

CARAVANA TRANSFORMĂRII, EDIȚIA I-A

ZILELE BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU” – 147 ANI DE LA FONDARE

CAMPUSULUI COMPETENȚELOR – 10 ANI DE FORMARE A BIBLIOTECARILOR

CAPITOLUL II. CONTEXT ORGANIZAȚIONAL. COMPONENTA DOCUMENTARĂ A BIBLIOTECII

- 2.1 Documente strategice, de reglementare, normativ-tehnologice (elaborare/modificare)
- 2.2 Proiecte comunitare, naționale și internaționale (participare, coordonare)
- 2.3 Parteneriate
- 2.4 Voluntariat
- 2.5 Membru al comisiilor/grupurilor de lucru

2.1 DOCUMENTE STRATEGICE, DE REGLEMENTARE, NORMATIV-TEHNOLOGICE (ELABORARE/MODIFICARE)

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în 2024 a fost preocupată de eficiența proceselor și de reorganizarea algoritmului de execuție/realizare/livrare a serviciilor. Componenta documentară asigură calitatea serviciilor și produselor, realizarea corectă traseului tehnologic.

În 2024 au fost elaborate următoarele documente de reglementare:

(1) *Manualul de identitate vizuală*. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” menține și fortifică identitatea sa instituțională distinctă și conformă cu viziunea, misiunea și valorile adoptate, care este garanția cultivării prin comunicare a imaginii ei puternice și edificatoare. În acest sens, Biblioteca Municipală este cunoscută și recunoscută în mediul cultural atât al Chișinăului, cât și a Republicii Moldova. Urmărind acest demers, activitatea bibliotecii a fost călăuzită de manualul de identitate lansat în 2009. Manualul a servit un instrument util în comunicarea cu angajații, utilizatorii și partenerii instituției.

Schimbările interne și externe, utilizarea zilnică a elementelor de identitate au determinat revizuirea unor aspecte. Pentru utilizarea univocă și precisă, elementele tradiționale și cele noi au fost explicate cu promptitudine în *Manualul de identitate vizuală*. Ediția actuală aduce o viziune actualizată asupra complexității rețelei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Manualul de identitate vizuală are drept obiectiv dezvoltarea unității instituționale prin stabilirea modelelor și regulilor comune de utilizare a însemnelor vizuale de identitate ale bibliotecii.

(2) *Strategia de comunicare (2024-2028)* vine în sprijinul dezvoltării multidimensionale a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” prin fortificarea identității instituționale, fizice și culturale; conversiunea acesteia în imagine instituțională internă și externă propice pentru realizarea vocației

sociale, comunitare, culturale și profesionale a instituției; încurajarea dialogului continuu al bibliotecii în ansamblu ca entitate complexă, al structurilor ei interne, al angajaților și publicului țintă extra instituțional.

Prezenta strategie oferă o viziune integratoare asupra comunicării, aceasta fiind focalizată pe asigurarea schimbărilor de natură cognitivă, mentală și comportamentală în raport cu BM atât la scara internă, cât și la cea externă. Ea este concepută drept instrument de optimizare a informării și comunicării la bibliotecă. Metodele și mecanismele de comunicare invocate vor fi estimate și conformate de către subdiviziunea de comunicare necesităților curente dictate de promovarea identității instituționale a BM.

Strategia însumează trei direcții strategice și anume: managementul comunicării instituționale; comunicarea internă offline și online; relațiile cu publicul offline și online.

(3) *Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de comunicare (2004-2008)* are scopul: dezvoltarea multidimensională a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” prin fortificarea identității instituționale, fizice și culturale; conversiunea acesteia în imagine instituțională internă și externă propice pentru realizarea vocației sociale, comunitare, culturale și profesionale a instituției; încurajarea dialogului continuu al bibliotecii în ansamblu ca entitate complexă, al structurilor ei interne, al angajaților și publicului țintă extra instituțional. Planul reflectă acțiunile axate pe trei direcții:

- Managementul comunicării instituționale;
- Comunicare instituțională internă online și offline;
- Relații cu publicul. Comunicare instituțională externă online și offline.

(4) *Regulamentul privind funcționarea Consiliului științific-editorial al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”* are ca scop stabilirea cadrului procedural pentru organizarea și funcționarea Consiliului științific-editorial al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Documentul definește obiectivele principale ale activității Consiliului, structura sa organizatorică, atribuțiile și responsabilitățile membrilor, precum și procesul de aprobare a produselor editoriale. Misiunea Consiliului constă în asigurarea eficienței și transparenței în activitățile de cercetare și editare desfășurate de BM.

(5) *Politica de editare a revistei de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis”* are ca scop stabilirea principiilor și liniilor directoare pentru procesul de editare a revistei

„BiblioPolis”, publicație a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Politica urmărește asigurarea unei înalte calități a materialelor publicate, promovarea cercetării științifice și a activităților în domeniul biblioteconomiei, culturii și literaturii.

(6) *Regulamentul cu privire la diplome și alte aprecieri oferite în cadrul Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”* este elaborat în conformitate cu prevederile *Legii nr. 160/2017 cu privire la biblioteci, Regulamentului privind modul de conferire a categoriilor de calificare personalului de specialitate din biblioteci* (aprobat prin Ordinul nr. 17 din 05-02-2015) și alte acte normative.

Diplomele sunt distincții instituționale care se instituie de către Biblioteca Municipală și se conferă în semn de recunoștință și înaltă apreciere a meritelor acestora. Pentru a aprecia contribuția angajaților, utilizatorilor, instituțiilor și partenerilor la dezvoltarea bibliotecii sunt instituite diplome conform categoriilor în următoarea ordine:

- a) *Categoria Diplome pentru activitate generală din cadrul BM;*
- b) *Categoria Diplome aniversare pentru biblioteci;*
- c) *Categoria Diplome de fidelitate;*
- d) *Categoria Diplome pentru finalizarea diverselor proiecte, inițiative, programe, activități;*
- e) *Categoria Diplome pentru concursuri oferite bibliotecilor și bibliotecarilor;*
- f) *Categoria Testimoniu;*
- g) *Categoria Scrisoare de mulțumire;*
- h) *Categoria Brevet.*

(7) *Regulamentul privind Concursul Cel mai bun formator* are ca obiectiv recunoașterea și celebrarea excelenței în activitatea de formare desfășurată de formatorii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Concursul vizează formatorii care s-au remarcat în organizarea și desfășurarea activităților de educație nonformală a bibliotecarilor.

(8) *Regulamentul Concursului de eseuri „Chișinăul european”* are obiectivul stimularea interesului chișinăuienilor pentru valorile europene; lansarea unui apel către utilizatorii Bibliotecii Municipale de a participa la un concurs de propuneri, în forma de eseu, pe tema posibilităților și oportunităților oferite de statutul de cetățean european și de integrarea în spațiul valorilor culturale europene; dezvoltarea creativității și gustului pentru expresia artistică.

(9) *Regulamentul „Rezidența de creație literară BM „B.P. Hasdeu”* este pentru scriitorii profesioniști din municipiul Chișinău. Regulamentul explică modalitățile de selectare a bursierilor și obligațiile candidatului.

(10) *Instrucțiunile „Evidența documentelor”, „Catalogarea documentelor”, „Circulația documentelor”* explică metodologia de efectuare a proceselor de evidență, catalogare și circulație a documentelor efectuate în Sistemul Informațional al bibliotecii.

(11) *Metodologia de evaluare a riscurilor la Biblioteca Municipală* are scopul de a asigura un cadru comun de analiză pentru evaluările de risc profesional. Prin metodologia dată se descrie printr-o abordare documentată procesul complex de identificare, analiză și răspuns la posibile riscuri. Prezenta metodologie este aplicată la evaluarea riscurilor în securitatea ocupațională a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

(12) *Planul de protecție și prevenire a sănătății și securității personalului* de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” este elaborat în baza evaluării riscurilor profesionale la locul de muncă. Planul include măsuri tehnice, igienico-sanitare, organizatorice sau de altă natură pentru fiecare loc / post de muncă.

Cadrul normativ și de reglementare al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” **a fost modificat** în funcție de schimbările intervenite în legislație, directivele fondatorului:

(1) *Organigrama* Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost modificată în contextul micșorării numărului de directori adjuncți – de la patru la trei.

(2) *Regulamentul intern* are ca scop contribuirea la întărirea disciplinei de muncă, folosirea rațională a timpului de muncă, creșterea productivității și eficienței muncii, aplicarea stimulentei și recompenselor pentru munca conștiincioasă, asigurarea protecției sociale a salariaților, eliminarea litigiilor și conflictelor de muncă în cadrul colectivului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Regulamentul a fost completat la Capitolul V. Timpul de muncă și Capitolul VII. Salarizare, sporuri și normarea muncii în conformitate cu schimbările intervenite în legislația muncii.

(3) *Regulamentul Concursului de lectură „Bătălia cărților”* are obiectivele încurajarea lecturii și transformarea cititului în pasiune, însușirea de către participanți a competențelor de lectură: înțelegerea textelor literare, capacitatea de a reflecta asupra acestora, de a formula opinii, argumente și interpretări proprii în scris și formă verbală în cadrul unei dezbateri; promovarea cărților de valoare

din literatura universală; dezvoltarea caracterului participativ și stimularea spiritului competitiv. Regulamentul a fost completat cu categoriile de vârstă a participanților și cu numărul de cărți pentru lectură.

(4) *Regulamentul de organizare și desfășurare a Programului „Chișinăul citește”* are scopul de a constitui o comunitate inteligentă de cititori prin promovarea lucrărilor de înaltă ținută artistică a valorilor literare autohtone. Obiectivele Programului sunt axate pe:

- a) educația pentru lectură în comunitate și formarea cititorului activ;
- b) orientarea spre o receptare a valorilor literare și artistice;
- c) dezvoltarea sentimentului de apartenență comunitară prin participarea, alături de alți chișinăuieni, la o acțiune culturală comună;
- d) evidențierea contribuției Bibliotecii Municipale la organizarea timpului liber în mod util și interesant.

Programul se desfășoară anual în perioada februarie-noiembrie și se adresează tuturor locuitorilor municipiului Chișinău. Segmentele de vârstă participante la Program sunt: adulți, adolescenți/tineri, copii.

(5) *Instrucțiunea Înregistrarea utilizatorilor* explică modul de înregistrare a utilizatorilor în Sistemul integrat de bibliotecă KOHA. Completările în instrucțiune se efectuează ca rezultat al actualizării sistemului, concretizării a unor etape esențiale ale procesului de înregistrare a utilizatorilor.

(6) *Politica Asigurarea cu personal. Recrutarea și selectarea personalului* reglementează prioritățile Bibliotecii Municipale în procesul de recrutare și selectare a personalului. Este un mecanism care arată cum se realizează etapele de asigurare a instituției cu personal calitativ, mecanism care tratează echitabil acțiunile responsabililor într-un cadru legal. Politica asigură transparență și clarifică atitudinea bibliotecii față de procesul de recrutare și selectare a personalului, asigură uniformitatea și tratarea corectă, echitabilă a procesului. Politica a fost completată cu modificările la Contractul individual de muncă și la modelul de cerere de angajare.

Pe parcursul anului **a fost completat** *Nomenclatorul informațiilor documentate interne* pentru a asigura o evidență corectă a actelor normative interne.

2.2 PROIECTE COMUNITARE, NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE (PARTICIPARE, COORDONARE)

Proiectele și inițiativele transformă comunitatea chișinăuiană. Ponderea proiectelor semnificativ se corelează cu gândirea axată pe inovare, pe spiritul creativ și pe înțelegerea misiunii bibliotecii.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” inițiază și se implică în proiecte pentru a schimba chișinăuienii, investind în abilitățile lor și contribuind la transformarea lor în cetățeni activi.

1. *Concursul de eseuri de securitate cibernetică.*

Proiectul a fost inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Asociația „Prietenii Bibliotecii” în colaborare cu Academia de Guvernare Electronică a Estoniei, cu suportul financiar al

proiectului „Moldova Cybersecurity Rapid Assistance 2.0”, finanțat de Uniunea Europeană. Prin acest concurs, dedicat tinerilor cu vârste între 13 și 35 ani din Chișinău, se propune să crească gradul de conștientizare a problemelor de securitate cibernetică și să se încurajeze un comportament responsabil, etic și non-violent în mediul online. Tinerii au fost ajutați în procesul de scriere a eseului, fiind organizată o sesiune de scriere creativă. Finalul concursului va avea loc în 2025;

2. *Concursul „Rezidența de creație literară BM „B.P. Hasdeu”* a fost organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru scriitori profesioniști din municipiul Chișinău. Bursele acordate au fost oferite pentru perioada de 12 luni. Inițiat pentru prima dată în cadrul bibliotecii, concursul devine o oportunitate minunată de a celebra talentul și diversitatea creativă în comunitatea chișinăuiană, iar biblioteca să devină un reper important în susținerea talentelor literare;

3. *Concursul de eseuri „Chișinăul european”* a fost organizat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în susținerea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”. Obiectivele specifice ale concursului au fost: stimularea interesului chișinăuienilor pentru valorile europene; lansarea unui apel către utilizatorii Bibliotecii Municipale de a participa la un concurs de propuneri, în

În 2024
BM „B.P. Hasdeu”
a inițiat și s-a implicat în
45
de PROIECTE
comunitare,
naționale și
internaționale

formă de eseu, pe tema posibilităților și oportunităților oferite de statutul de cetățean european și de integrarea în spațiul valorilor culturale europene; dezvoltarea creativității și gustului pentru expresia artistică. Prin scrierea eseului, participanții și-au expus, cu argumente convingătoare și în limbaj expresiv, viziunea proprie asupra viitorului orașului Chișinău în calitate de capitală europeană, asupra condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească orașul pentru a fi considerat ca atare, precum și asupra aspectelor care avantajează orașul de azi în ochii orășenilor din țările Uniunii Europene;

4. *Concursul de acordare a premiilor pentru debut în literatură Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*, ediția a V-a. Concursul se desfășoară anual, dedicat zilei de naștere a lui Bogdan Petriceicu Hasdeu academician, enciclopedist, jurist, lingvist, folclorist, publicist, istoric și om politic, da și patronul Bibliotecii Municipale. Obiectivele Concursului sunt axate pe: valorificarea celor mai importante publicații editoriale la categoria debut; sporirea vizibilității aparițiilor literare autohtone, dar și a interesului locuitorilor municipiului Chișinău pentru lectura de calitate; afirmarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în calitate de îndrumător în lumea cărților și în calitate de instanță de referință în organizarea unor evenimente literare importante;
5. *Proiectul „Bingo pentru carte”* este o inițiativă a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru chișinăuieni. Scopul proiectului a fost provocarea la lectură pentru toate vârstele într-un format inedit și distractiv, motivarea cititorilor să citească diverse cărți și să cultive cultura lecturii. E asemenea participanții au fost încurajați să-și extindă orizonturile și să descopere colecția bibliotecii;
6. *Evenimentul comunitar „Chișinău, oraș drag!”*, în cadrul Festivalului „Te salut, Chișinău!”. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a contribuit la promovarea serviciilor educaționale;
7. *Forumul municipal „Chișinău - oraș care învață: transformarea bibliotecilor în spații de învățare”*, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în colaborare cu organizația necomercială IP „DVV International Moldova”. Primul forum a conectat bibliotecarii din bibliotecile publice și școlare din mun. Chișinău pentru a explora rolul esențial al bibliotecilor în dezvoltarea comunității, învățarea continuă și inovarea educațională. Printre invitații de onoare ai acestui eveniment au fost: prof. dr. Saskia Eschenbacher or. Berlin, Anastasiia Nechyporenko, specialist șef al Departamentului de

gestionare a instituțiilor culturale din cadrul Departamentului pentru Cultură Lviv, Ucraina și Sorina Stanca, manager, Biblioteca Județeană „Octavian Goga” Cluj, România.

8. *Proiectul „Oamenii din spatele cărților”* este o inițiativă a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” care a avut scopul omagierea scriitorilor aniversari în anul 2024;
9. *Proiectul „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru scriitori”*, ediția a III-a. Proiectul este realizat în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova. Prin evenimentele organizate de filialele Bibliotecii Municipale a fost promovată creația scriitorilor autohtoni, membri ai Uniunii Scriitorilor din Moldova;
10. *Proiectul „Diminețile cărților”* a fost inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și dedicat Zilei cărții și dreptului de autor. În cadrul evenimentelor au avut loc discuții despre cărțile editurilor *Cartier, Prut, Litera, Știința, Arc*;
11. *Inițiativa „O carte pentru ei, o speranță pentru mâine”* lansată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în colaborare cu Asociația „Promo-Lex”. A fost o inițiativă de colectare și donare de cărți pentru Centrul de Detenție pentru Minori și Tineri din Goian, demarată cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului;
12. *Inițiativa „Caravana transformării”* lansată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru accelerarea transformării digitale, creșterea productivității, îmbunătățirea relației cu utilizatorii, optimizarea serviciilor. În perioada aprilie-noiembrie 2024, directorii adjuncți și șefii de secții au organizat activități de instruire profesională pentru bibliotecari. Subiectele abordate au fost: Repozitoriul instituțional, biblioteca în mass-media, securitatea la locul de muncă, colectarea datelor statistice, organizarea serviciilor, parteneriate, voluntariat, organizarea și evidența colecțiilor, Sistemul Informațional al Bibliotecii, menținerea echipamentului, norme de protocol etc.;
13. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Consiliul Biblioteconomic Național a organizat dezbaterea deschisă „Facilitarea accesului utilizatorilor de biblioteci la e-books”. Acest eveniment s-a orientat spre a reuni lideri din domeniul bibliotecilor și editurilor, dar și experți ai domeniului dreptului de autor pentru a discuta provocările și oportunitățile în accesarea resurselor digitale în biblioteci. Totodată, în cadrul acestei întruniri a fost prezent Stephen Wyber, manager, politici și advocacy din cadrul Federației Internaționale a Asociațiilor de Biblioteci (IFLA);

14. Biblioteca „Transilvania” în parteneriat cu Instituția Publică Liceul Teoretic „Petru Zadnipru” a organizat concursul „Cititor de cursă lungă”. Scopul concursului a fost promovarea lecturii în voce tare;
15. Biblioteca „Nicolae Titulescu” în parteneriat cu Gimnaziul „Nicolae H. Costin” și instituțiile de învățământ din România (Târgu Mureș, Sibiu, Bacău și Iași) a realizat proiectul „Educație online fără hotare” prin inițiativa „Să citim împreună”. Scopul proiectului a fost promovarea valorii cărții și a bibliotecii, contribuind la redescoperirea lecturii ca o sursă de relaxare și cunoaștere;
16. Biblioteca „Liviu Rebreanu” în parteneriat cu Liceul Teoretic „George Călinescu” în perioada octombrie 2023 – februarie 2024 a organizat activități extracurriculare în cadrul proiectului „Exploratori în lumea cărților”. Scopul proiectului a fost promovarea lecturii și a personalităților notorii din cultura și literatura română;
17. Biblioteca „Onisifor Ghibu” în cadrul Proiectului „Aici e Patria mea!” a promovat patria și patriotismul prin textul literar. Au fost realizate 30 clipuri video, printre care deosebim următoarele: *Alecu Russo – un titan al literaturii clasice române; Nicolae Iorga – un Voltaire al culturii române; Mihai Eminescu – o figură emblematică a literaturii române; Nicolae Costenco – explorator al scrisului autohton; Liviu Damian – poetul inimii etc.*;
18. Biblioteca „Onisifor Ghibu” a inițiat proiectul „Biblioteca „Onisifor Ghibu” – *Sincope literare – evenimente, biografii, cărți*”. În cadrul proiectului au fost invitați la dialog personalități marcante din domeniul culturii, literaturii cu biografii deosebite sincronice, fiind consemnate și noi apariții editoriale. Durata fiecărei emisiuni a fost de 10-15 minute, fiind postate pe pagina de Facebook a bibliotecii, apoi redistribuite și pe alte rețele de socializare cu scopul informării publicului larg, privind activitățile oamenilor de creație, în special din mun. Chișinău dar și din întreg spațiu cultural românesc;
19. Biblioteca „Târgu Mureș” în parteneriat cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport și Gimnaziul cu profil teatral „Ion Luca Caragiale” a implementat Proiectul Educațional Transnațional „Pe aripile lecturii”. Scopul proiectului a fost educarea culturii lecturii;
20. Biblioteca „Târgu Mureș” în parteneriat cu Biblioteca Județeană Mureș, Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu” din Târgu Mureș și Grădinița de Copii nr. 100 din sectorul Râșcani, municipiul Chișinău a implementat Proiectul Educațional Internațional „La izvor de folclor”. Scopul proiectului a fost

facilitarea unui schimb de experiență între cele două unități preșcolare partenere. Prin activități comune, copiii, cadrele didactice și părinții din ambele țări au avut ocazia să promoveze și să cunoască tradițiile și obiceiurile locale;

21. Biblioteca Centrală a participat la Campania „Atitudine, Motivație și Rezultate” inițiată de DHub și Moldovan-American Convention. Campania a promovat „Atitudinea Pozitivă” prin ciclul de lecții publice și colectarea resurselor informaționale;
22. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a participat la Campania #1Lib1Ref 1 bibliotecar + 1 referință = Un acces mai bun la cunoaștere pentru toți. Campania este sprijinită de Wikipedia Library și în ro.wikipedia.org de către Wikimedians of România and Moldova. Genericul ediției din anul 2024 a fost „Scriitorii din Republica Moldova”;
23. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a participat la Inițiativa *#Wiki Mărțișor* lansată de Wikimedians of Romania and Moldova. Genericul ediției din anul 2024 a fost „FEMEI DIN REPUBLICA MOLDOVA”. Bibliotecarii au participat la un nou concurs de editare/completare a articolelor despre personalități feminine. Datele au fost completate cu resurse din colecția bibliotecii, dar și articole din presă identificate ca urmare a cercetării biblioteconomice;
24. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” în parteneriat cu Centrul Cultural-Științific „Grigore Vieru”, Asociația Culturală „Feed Back” din Iași a contribuit la Festivalul Internațional de Poezie „Grigore Vieru”, ediția a XVI-a, pe itinerarul Chișinău–Sângerei–Iași;
25. Biblioteca „Ițic Mangher” a realizat proiectul de editare a ghidului „Platforma de sprijin privind împărtășirea experienței acumulate de Biblioteca „Ițic Mangher” în activitatea cu familiile de refugiați din Ucraina”. Ghidul elaborat în patru limbi (română, rusă, engleză, ucraineană) cuprinde 224 de pagini și furnizează informații ample despre situațiile sociale de urgență, despre susținerea persoanelor afectate de evenimente sociale, ecologice și militare. Publicația a fost realizată cu sprijinul BEARR Trust (Anglia), Asociației Obștești „Centrul Cultural al Comunității Evreiești”;
26. Biblioteca „Hristo Botev” în cadrul Proiectului „Dotarea bibliotecii cu tehnologii informaționale” și-a extins parcul de calculatoare cu Lenovo AIO *Think Centre neo*. Investiția a fost realizată de Asociația pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare din Republica Moldova;

27. Biblioteca „Hristo Botev” în cadrul Proiectului „Reparația instituției” a fost susținută de Asociația pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare din Republica Moldova prin alocarea a 80 kg de vopsea albă pentru reparația geamurilor din lemn;
28. Biblioteca „Mihail Lomonosov” în parteneriat cu Biblioteca „Evghenii Evtuşenko” a realizat proiectul «Литература без границ». Scopul proiectului a fost promovarea dialogului literar;
29. Biblioteca „Mihail Lomonosov” s-a implicat în incluziunea socială a membrilor comunității care nu vorbesc limba română, inclusiv refugiați din Ucraina, migranți prin proiectul „LibHUB bibliotecii deschise și incluzive” implementat de Asociația Comunitățile Viitorului (România) și finanțat Network of European Foundations (NEF), prin European Programme for Integration and Migration (EPIM). Biblioteca a livrat servicii de instruire pentru creșterea abilităților noilor membri ai comunității în trei domenii-cheie: abilități digitale, abilități lingvistice și abilități de organizare comunitară;
30. Biblioteca „Nicolae Titulescu” și Biblioteca „Maria Drăgan” au realizat proiectul „HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education” implementat de Fundația „Terre des Hommes Moldova”. Contribuția fundației a transformat bibliotecile în spații moderne și prietenoase pentru copiii refugiați din Ucraina și cei din comunitate. Iar livrarea noului serviciu „Joc, Sport și Creativitate” a contribuit la dezvoltarea emoțională și socială a copiilor;
31. Biblioteca „Adam Mickiewicz” a realizat proiectul „Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace”! Continuation, after-school program (ro. Tabăra de integrare a copiilor „Solidaritate, Egalitate, Pace”! Continuare, program extrașcolar). Proiectul, a fost o continuare a taberei de vară (2023) și a avut drept scop extinderea mediului educațional accesibil pentru copiii cu dizabilități și copiii din familii vulnerabile, aceștia beneficiind de un program extrașcolar. Proiectul a fost finanțat de Solidarites International;
32. Biblioteca „Adam Mickiewicz” s-a implicat în proiectul de cercetare „Identificarea nivelului de cunoștințe a tinerilor despre educația sexuală, prin intermediul bibliotecilor publice din Republica Moldova” finanțat de Solidarites International. Proiectul a avut în vizor drepturile sexuale ale tinerilor, dar și organizarea unor traininguri tematice privind sănătatea, drepturile sexuale, reproductive, și combaterea anumitor stereotipuri. Studiul a fost realizat în vederea identificării necesităților tinerilor în perioada de tranziție, dar și a cercetării rolului bibliotecilor în sprijinul

comunității de tineri în identificarea de noi soluții în gestionarea situațiilor neplăcute în care se pomenesc tinerii din lipsă de informații;

33. Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Casa Națională de Asigurări Sociale și Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive a realizat proiectul „Campanie media națională de combatere a stereotipurilor și de creștere a nivelului de educație și conștientizare a populației din Republica Moldova cu privire la sănătatea și drepturile sexuale și reproductive, cu accent pe grupurile social-vulnerabile și persoanele cu dizabilități”. Biblioteca s-a implicat în promovarea sănătății sexuale și reproductive și a drepturilor aferente, inclusiv prin demontarea/combaterăa miturilor, prejudecăților și stereotipurilor ce împiedică accesarea serviciilor de sănătate sexuală și reproductive;
34. Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu World Vision International, cu suportul financiar al MENSANA s-a implicat la realizarea proiectului „Managementul problemelor Plus (PM+) Core Basic”. Proiectul a vizat o serie de traininguri despre consolidarea capacității lucrătorilor locali/bibliotecarilor, de a depăși crizele interne și externe, lucrând cu beneficiarii cu stări emoționale dificile;
35. Biblioteca „Adam Mickiewicz” a organizat un „Curs de scrierea proiectelor și atragerea de fonduri, pentru femeile din Ucraina și Republica Moldova” în parteneriat cu Maintaining Women of Moldova – MWM, cu susținerea financiară a HEKS - EPER Moldova. În cadrul acestui curs educațional, au fost organizate o serie de ateliere de lucru, privind scrierea corectă a proiectelor sociale și culturale, cu detalii și exemple de la specialiști despre: managementul proiectelor, căutarea finanțatorilor, elaborarea planurilor și bugetelor proiectelor, sprijinul de mentorat și schimbul de experiență cu experți din domeniul afacerilor sociale și managementului proiectelor internaționale/naționale;
36. *Festivalul „Polska Wiosna w Moldawii” / „Primăvara poloneză în Moldova”*. Ediția a XXI-a a Festivalului a fost organizată de Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Organizația Obștească „Primăvara poloneză în Moldova”, cu sprijinul Ambasadei Republicii Polonia la Chișinău. Festivalul reprezintă cartea de vizită a diasporei poloneze din țara noastră și are drept scop popularizarea realizărilor polonezilor din zonele compact populate din Republica Moldova. Evenimentul a oferit posibilitatea tuturor să facă cunoștință cu Polonia modernă, cu cultura și tradițiile acestei țări.

37. *Campania „Lectura Națională în Polonia”*. Campania s-a desfășurat sub patronajul onorific al Cuplului Prezidențial din Polonia. În incinta Bibliotecii „Adam Mickiewicz” a fost organizată lectura publică a volumului „Kordian” de Juliusz Słowacki, opera selectată spre lectură în acest an;
38. Biblioteca „Ovidius” a contribuit esențial la realizarea *Festivalului-concurs Internațional „Primăvara românească, pretutindeni!”*, ediția a IV-a, în cadrul căruia a fost organizat Concursul de limbă, cultură și civilizație românească. Festivalul-concurs dedicat limbii, culturii și civilizației românești, a fost organizat de Fundația Romanian Business School în colaborare cu Școala Metropolitană ARC – membră în Rețeaua școlilor asociate pentru UNESCO;
39. Biblioteca „Ovidius” a participat la *Tabăra ARC*, un proiect al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni, Ministerului Tineretului și Sportului în parteneriat cu Consiliul Județean Neamț. Programul ARC își propune să creeze și să păstreze legături între cetățenii și etnicii români din diferite țări, să ofere cunoștințe despre tradițiile, cultura, arta și civilizația românească, să promoveze valorile patrimoniului cultural românesc pentru păstrarea identității poporului român;
40. *Proiect editorial cu Asociația Culturală Regal d'Art*. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la elaborarea conceptului, cercetarea surselor, elaborarea referințelor bibliografice, fotocopierea, scanarea, culegerea textelor, expedierea lucrărilor de artă și a textelor pentru realizarea și editarea volumelor din Colecția Regal (Ediției bibliofile „Grigore VIERU – Strigăt șoptit...”: Poeme și audio book cu versuri în lectura autorului; prefață de acad. Mihai Cimpoi; lucrare de metaloplastie pe coperta I);
41. Proiect cu Uniunea Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a contribuit la conceptul setului de cărți poștale „Eminesciana”: Chișinău. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”. Bustul „Mihai Eminescu”, dezvelit la 14 octombrie 2018. Autor - sculptor Romi Adam;
42. Proiect în parteneriat cu Poșta Moldovei realizat de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”: contribuția la realizarea cărților poștale: „Comuna Trușeni, raionul Strășeni. Bustul lui Mihai Eminescu. Sculptor Romi Adam. 2014”; „Căușeni. Bustul lui Mihai Eminescu. Sculptor Constantin Crengăniș. 1998”;
43. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” a continuat proiectele transnaționale cu „FasTrackKids”: *Ursulețul de pluș RO-MD, prietenie fără frontiere; Mișcarea Read for the Record;*
44. Biblioteca „Ovidius” a aderat la *Rețeaua Fetelor Neînfricate*, proiect implementat de Fundația Progress, Bistrița (România) care își propune să contribuie la dezvoltarea adolescentelor prin

educație, activism, creșterea respectului de sine și împuternicire. Temele abordate în cadrul proiectului au fost: educație pentru sănătate, căutarea identității, anxietate, comunicare asertivă, bullying, discriminare, cetățenie activă etc. Prin acest proiect s-a contribuit la dezvoltarea persoanelor și grupurilor vulnerabile prin educație, tehnologie, cercetare și inovație;

45. Biblioteca „Ovidius” și Biblioteca „Târgu Mureș” au participat la Proiectul CODE Kids inițiat de Fundația Progress, Bistrița (România) cu sprijinul financiar al Romanian American Foundation. Tinerii cu vârste între 10-14 ani, membri ai cluburilor CODE Kids au avut ocazia să prezinte proiecte inovatoare de robotică și programare, menite să abordeze probleme comunitare.

Proiectele inițiate și desfășurate în parteneriat au evidențiat rolul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” ca actor indispensabil al comunității.

2.3 PARTENERIATE

BM „B.P. Hasdeu” interacționează cu alte instituții și cu membrii comunității chișinăuene și nu doar în scopul susținerii activităților și proiectelor de dezvoltare a bibliotecii, de participare a specialiștilor din bibliotecă la programe culturale, științifice și de formare profesională continuă. Parteneriatul bibliotecii cu alte instituții/organizații reprezintă o cooperare permanentă și formală în desfășurarea unor activități sau prestarea unor servicii de bibliotecă. De asemenea parteneriatele

contribuie și la realizarea celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) pentru a ne asigura că lăsăm generațiilor viitoare o bună moștenire.

În mare parte, partenerii noștri contribuie la dezvoltarea serviciilor de bibliotecă în domeniile incluziunii sociale, cultură și recreere, educație, sănătate, dezvoltare economică, servicii electronice, educație mediatică și sprijină ideea precum că bibliotecile filiale oferă servicii care depășesc rolul lor tradițional și susțin capacitatea acestora de a deveni un partener sustenabil în dezvoltarea comunităților.

În 2024
filialele BM „B.P. Hasdeu”
au organizat proiecte, servicii
și evenimente, în colaborare
cu **310**
PARTENERI

Ca obiective principale ale oricărui parteneriat pot fi menționate: dezvoltarea instituției publice ca centru de resurse informaționale și educaționale pentru comunitate; implicarea utilizatorilor din grupul țintă în activități din cadrul parteneriatelor, fapt care va conduce la formarea unor personalități complexe, cu putere de sintetizare și de aplicare în viața lor, a cunoștințelor însușite.

În scopul desfășurării unei activități eficiente, biblioteca municipală inițiază parteneriate cu structurile educaționale, de creație, de cercetare, economice, organizații non-guvernamentale și altele, din țară și din străinătate cele mai relevante domenii fiind: instituții de învățământ (grădinițe, școli, licee, colegii, universități); centre comunitare, de creație, sociale; fundații, organizații de caritate; Ambasade (ale Republicii România, Bulgaria, Polonia, Ucraina în Republica Moldova) – proiecte comune de promovare a culturii române și a minorităților naționale; asociații, societăți, comunități; centre, asociații culturale; Academia de Științe a Moldovei (Institutul Patrimoniului Cultural); Institutul Cultural Român; Agenția de guvernare electronică (Ciclu de instruire *Guvernarea electronică pe înțelesul tuturor*); Preturile orașului Chișinău ș.a.

Cele **310** parteneriate active, dintre care **170** semnate în acest an, au atras interesul chișinăuienilor spre produsele și ofertele BM, evidențiind rolul său esențial în dezvoltarea comunității. Cele mai multe parteneriate au avut loc în contextul *Săptămânii Științei*, al programelor „Chișinăul citește”, „Provocarea verii”, „În drum spre casă”, al campaniei de promovare și localizare a cititorilor „Fii deștept! la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, precum și în cadrul serviciilor educaționale pentru dobândirea competențelor.

Angajații BM „B.P. Hasdeu” fiind mereu în acțiune și în aplicare de noi metode inovative, au recurs la încheierea de noi acorduri cu noi parteneri. Astfel în anul curent au fost semnate **170** acorduri noi de parteneriat. Aceste relații reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune.

2.4 VOLUNTARIAT

BM „B.P. Hasdeu” își asumă rolul de coordonare și motivare ca bunele practici și ideile noi de proiecte în beneficiul comunității să circule pentru ca cetățenii să fie implicați activ. *Voluntariatul* ca o activitate desfășurată din propria dorință, din voință și discreție, fără a obține un venit, pentru a aduce beneficii părții terțe și satisfacții personale, este o dimensiune prioritară pentru dezvoltarea prosperă a bibliotecii noastre care oferă spații adecvate și condiții relevante pentru implicarea utilizatorilor.

Pe parcursul anului 2024 voluntarii au fost implicați în desfășurarea programelor „Chișinăul citește”, „Provocarea verii”, „Să reuзим povestea” și în organizarea evenimentelor precum „Citim Eminescu”, „Ziua Internațională a Cititului Împreună” etc., a serviciilor educaționale (de studiere a limbilor română, engleză, italiană; ateliere de creație; robotică, sănătate, dans, arta oratorică, formarea culturii juridice), evenimentelor culturale; repararea și igienizarea colecțiilor; moderarea evenimentelor; realizarea tutorialelor video, poveștilor digitale și podcasturilor.

Contingentul de voluntari, implicați în activitatea bibliotecii municipale, a fost format din elevi, studenți și profesori. Numărul total de voluntari a fost de **133** de persoane, dintre care 91 au fost implicați în programul „Provocarea verii”, desfășurând diverse activități pe parcursul a **3 655 de ore**.

Anul	Numărul de voluntari	Ore de activitate a voluntarilor
2024	133	7 068
2023	106	3 329
2022	63	3 475

Remarcăm o continuă creștere atât a numărului de voluntari, cât și a numărului de ore de activitate în bibliotecă, ceea ce subliniază rolul esențial al bibliotecarilor în sprijinirea dezvoltării profesionale și personale a voluntarilor.

În 2024
filialele BM „B.P. Hasdeu”
au implicat în desfășurarea
activității **133**
VOLUNTARI

Concluzie: biblioteca fiind o instituție socială, comunitară, voluntariatul se aplică și se dezvoltă pentru a consolida responsabilitatea civică a cetățenilor și pentru a valorifica potențialul uman. Indicatorii din tabelul de mai sus, denotă un progres al bibliotecii municipale în activitatea cu voluntarii.

2.5 MEMBRU AL COMISIILOR/GRUPURILOR DE LUCRU

Grupurile de lucru promovează cooperarea voluntară în formarea comunității profesionale. Acestea sunt un forum pentru schimbul de experiență și practici bune. Experții lucrează împreună pentru a împărtăși experiențe, pentru a inspira schimbări pozitive în domeniu.

În anul 2024, bibliotecarii Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au activat în diverse comisii, grupuri de lucru. Implicarea lor a furnizat conținuturi, produse și soluții practice ce inspiră perspective incluzive și de învățare pe tot parcursul vieții.

1. Membru al grupului de lucru responsabil de elaborarea dosarului de participare pentru desemnarea Capitalei Mondiale a Cărții din 2026: dr. Mariana Harjevschi, Tatiana Coșeri, Elena Butucel, Ludmila Pînzari;
2. Membru din partea Ministerului Culturii în Comitetele interinstituționale pe clustere și în Grupurile de lucru pentru negocierile de aderare a Republicii Moldova în Uniunea Europeană, Grupul de lucru nr. 26. Educație și cultură: dr. Mariana Harjevschi;
3. Membru al Consiliului Biblioteconomic Național de pe lângă Ministerul Culturii: dr. Mariana Harjevschi (președinte), dr. hab. Nelly Țurcan, Tatiana Coșeri;

În 2024
bibliotecarii
BM „B.P. Hasdeu”
au fost implicați în
78
de COMISII și
GRUPURI DE
LUCRU

4. Membru al grupului de lucru pentru concursul de selectare a directorului general al Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”: dr. Mariana Harjevschi;
5. Membru al Grupului de lucru pentru elaborarea standardelor de competență și standardelor de calificare, nivelul 8 Cadrul Național al Calificărilor, la domeniul general de studiu – 032 Jurnalism și informare: dr. hab. Nelly Țurcan;
6. Membru al Grupului de lucru pentru elaborarea standardelor de competență și standardelor de calificare, nivelul 6 și 7 Cadrul Național al Calificărilor, la domeniul de formare profesională – 0322 Biblioteconomie, informare și studii arhivistice: dr. hab. Nelly Țurcan;
7. Membru al Grupului de lucru pentru elaborarea standardului de calificare, nivelul 4 Cadrul Național al Calificărilor, Bibliotecar (calificare medie), domeniul general de studiu 032 Jurnalism și informare, domeniul de formare profesională 0322. Biblioteconomie, informare și arhivare : dr. hab. Nelly Țurcan;
8. Membru al Comisiei de experți Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare în domeniul atestării : dr. hab. Nelly Țurcan;
9. Membru al Comitetului Tehnic de Standardizare Nr. 1 „Biblioteconomie, Informare, Documentare”: Ludmila Pînzari, dr. hab. Nelly Țurcan;
10. Membru al Comisiei Republicani de Atestare a personalului de specialitate din biblioteci: dr. hab. Nelly Țurcan, Tatiana Coșeri;
11. Membru al grupului de lucru creat de Consiliul Biblioteconomic Național pentru elaborarea *Regulamentului privind atestarea personalului de specialitate din biblioteci*: dr. hab. Nelly Țurcan;
12. Membru al grupului de lucru pentru completarea *Contractului Colectiv de Muncă* al Direcției generale cultură și patrimoniu a Consiliului municipal Chișinău pentru anii 2023-2027: Elena Butucel, Elena Dabija;
13. Membru al grupului de lucru creat de Consiliul Biblioteconomic Național pentru elaborarea *Regulamentului privind evaluarea bibliotecilor*: Tatiana Coșeri;
14. Membru al Consiliului de administrație al Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova: Tatiana Coșeri;

15. Membru al Comisiei de cenzori a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova: dr. Mariana Harjevschi;
16. Membru al Grupului de lucru interinstituțional responsabil de implementarea și monitorizarea Planului de acțiuni pentru anii 2023-2025 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice pentru anii 2017-2027: Tatiana Coșeri;
17. Membru al organelor de conducere a Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova: Ivan Pilchin (vicepreședinte, coordonator al grupurilor de lucru, coordonator al proiectelor), Dumitru Crudu (membru al Consiliului);
18. Membru al Comisiei de selecție pentru traducerea și editarea cărții naționale în străinătate din bugetul de stat în cadrul Programului de selecție pentru traducerea și editarea cărții naționale în străinătate din bugetul de stat (Ministerul Culturii al Republicii Moldova): Ivan Pilchin;
19. Membru al Grupului de lucru (Netzwerk) al coordonatorilor Săliilor germane de lectură din România și Republica Moldova (Goethe-Institut București): Ivan Pilchin;
20. Membru al Consiliului Filatelic în cadrul Î.S. „Poșta Moldovei”: Ivan Pilchin;
21. Coordonator al proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori” (ediția a III-a), organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova, desfășurat în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și susținut de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău: Ivan Pilchin;
22. Manager-coordonator al proiectului cultural „Gala Premiilor Literare, ediția a XV-a”, organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova cu susținerea financiară din partea Ministerului Culturii al Republicii Moldova și a Direcției generale cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău: Ivan Pilchin;
23. Coordonator al proiectului „Poduri de Cărți. Dialog prin Literatură”, realizat cu sprijinul financiar, logistic și organizațional al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și a Programului Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii (etapa a V-a), în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Moldova: Ivan Pilchin;
24. Coordonator al proiectului cultural „Dialoguri culturale la Casa Scriitorilor” organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova și Filiala Chișinău a Uniunii Scriitorilor din România, cu susținerea

- financiară din Fondul Național al Culturii în Republica Moldova și a Uniunii Scriitorilor din Moldova:
Ivan Pilchin;
25. Membru al Comisiei de licență a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți: dr. hab. Elena Ungureanu;
  26. Membru al Comisiei de evaluare a tezelor de master a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți: dr. hab. Elena Ungureanu;
  27. Membru al Comisiei în cadrul Concursului de lectură la Liceul Teoretic „B.P. Hasdeu”: Margarita Șcelcicova;
  28. Membru al Comisiei în cadrul Festivalului „Вера. Надежда. Любовь”, organizat în colaborare cu Asociația veteranilor sectorului Botanica: Margarita Șcelcicova;
  29. Membru al Comisiei în cadrul Concursului de recitare „255 лет баснописцу на все времена И. А. Крылову” la Liceul Teoretic cu Profil Sportiv „Gloria”: Natalia Russeva;
  30. Membru al Consiliului de administrație al Societății Științifice a Bulgarilor din Republica Moldova: Angela Olărescu;
  31. Membru al Asociației bulgare – Centrul cultural bulgar din Republica Moldova: Angela Olărescu;
  32. Membru al Consiliului de administrare al Uniunii Internaționale a Oamenilor de Creație: Angela Olărescu;
  33. Membru al Consiliului Public al Comunității Evreiești din Republica Moldova: Anna Bațmanova;
  34. Membru al Juriului Internațional la Festivalului Internațional de Teatru de Păpuși pentru maturi „Lalka tez czlowiek”, ediția a XVIII-a din Polonia, or. Praga: dr. Violeta Tipa;
  35. Membru al Juriului Concursului de Creație ARS ADOLLESCENTINA, ediția a XXV-a: Liuba Ciobanu, Zina Izbaș;
  36. Membru al Consiliului General al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova: Elena Butucel;
  37. Membru al Biroului de femei a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură: Elena Butucel;
  38. Membru al Comitetului Executiv a Federației Sindicale a Lucrătorilor din Cultură: Elena Butucel;
  39. Membru al Biroului Executiv al Centrului Sindical Ramural Teritorial Chișinău din domeniul Culturii: Elena Dabija;
  40. Membru al Comitetului sindical unit al Organizației de Sindicat Primare din cadrul Direcției Generale Cultură și Patrimoniu Cultural mun. Chișinău: Elena Butucel;

41. Membru al Comisiei electorale: Anastasia Moldovanu, Elena Dabija, Natalia Corghencea, Olesea Bobotrîn, Angela Olărescu;
42. Membru al Comisiei de jurizare a Concursului Republican de Arte Plastice și Arte decorative-aplicative „Lumea în viziunea copiilor”: Ion Jabinschi;
43. Membru în Adunarea Delegaților a Asociației Naționale COPYRIGHT: Traian Vasilcău;
44. Membru al Consiliului de Conducere al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova: Ion Jabinschi;
45. Membru al Consiliului Facultății Arte Plastice, Decorative și Design, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”: Ion Jabinschi;
46. Membru al Asociației Culturale de Cultură Ortodoxă (Aria de Sud) (ASCIOR): Ștefan Sofronovici;
47. Membru al Asociației Obștești „Pentru Neam și Țară”: Ștefan Sofronovici;
48. Observator PROMOLEX la Referendumul Republican Constituțional și Alegerile prezidențiale: Evelina Catan;
49. Coordonator al proiectului cultural „Scriitorii pentru Capitală, Capitala pentru Scriitori”, organizat de Uniunea Scriitorilor din Moldova, desfășurat în parteneriat cu Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și susținut de către Direcția generală cultură și patrimoniu cultural a Consiliului municipal Chișinău: Ivan Pilchin;
50. Colegiul de redacție la Revista de Studii culturale și Literatură „Dialogica”: dr. hab. Aliona Grati;
51. Comitetul științific la Revista de Studii culturale și Literatură „Dialogica”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Elena Ungureanu;
52. Comitetul științific la Revista științifică și bibliopraxiologică „Magazin bibliologic” a Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova: dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Nelly Țurcan;
53. Colegiul consultativ la Revista de bibliologie și știința informării „Biblioteca” a Bibliotecii Naționale a României: dr. hab. Nelly Țurcan;
54. Colegiul de redacție la Revista de proprietate intelectuală, știință și educația „Intellectus”: dr. hab. Nelly Țurcan;
55. Colegiul de redacție la „Revista Journal of Social Sciences (JSS)”: dr. hab. Nelly Țurcan;
56. Colegiul de redacție la „The Library: journal of bibliography and information science” (România): dr. hab. Nelly Țurcan;

57. Colegiul de redacție la „Romanian Journal of Library and Information Science = Revista Română de Biblioteconomie și Știința Informării (RRBSI)” (România): dr. hab. Nelly Țurcan;
58. Colegiul de redacție la Revista „Lectura” (România): dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Nelly Țurcan;
59. Colegiul de redacție la Revista „BiblioPolis”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Nelly Țurcan, dr. hab. Elena Ungureanu, Ivan Pilchin, Maria Pilchin, Ludmila Pînzari, Vitalie Răileanu, Elena Butucel, Tatiana Coșeri; Margarita Șcelcicova;
60. Colegiul de redacție la Revista „BiblioScientia”: dr. hab. Nelly Țurcan, dr. Lidia Kulikovski;
61. Colegiul de redacție la Revista „Viața Basarabiei”: Elena Dabija, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău, Vera Sîrbu.

Comisii și grupuri de lucru interne

1. Consiliul de Administrație al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Elena Butucel, Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri, Viorica Lozinschi, Taisia Foiu, Ana Chioresco, Vitalie Răileanu, Elena Dabija;
2. Consiliul Științific al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Ivan Pilchin, Taisia Foiu, Ludmila Pînzari, Claudia Tricolici, dr. hab. Elena Prus, Maria Pilchin, dr. hab. Elena Ungureanu, dr. hab. Nelly Țurcan, Valeriu Herța;
3. Comisia Municipală de Atestare a personalului de specialitate din biblioteci: dr. Mariana Harjevschi, dr. Lidia Kulikovski, Elena Butucel, Elena Dabija, Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri;
4. Comisia de predare-primire a colecției de resurse informaționale, actelor ce țin de activitatea filialei / secției și a bunurilor materiale: Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ana Chioresco, Zinaida Pahomi, Victor Rusu, Viorica Lozinschi;
5. Comisia privind determinarea perioadei de vechime în muncă pentru stabilirea treptelor de salarizare: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Viorica Lozinschi, Elena Dabija;
6. Comisia de casare a mijloacelor fixe: Tatiana Coșeri, Elena Butucel, Victor Rusu, Ecaterina Oxiom, Elena Dabija;
7. Comisia de selectare și casare a resurselor informaționale: Ludmila Pînzari, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ana Chioresco;

8. Comisia de selectare a resurselor informaționale: dr. Mariana Harjevschi, Ludmila Pînzari, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ana Chioresco, Liuba Ciobanu, Ludmila Stoianov, Svetlana Gumeni;
9. Comisia de verificare a resurselor informaționale: Ludmila Pînzari, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ana Chioresco, Ludmila Oleinic;
10. Comisia de angajare prin concurs: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Ludmila Pînzari, Viorica Lozinschi, Elena Dabija;
11. Comisia de evaluare a prejudiciilor cauzate de calamitățile naturale: Tatiana Coșeri, Ecaterina Oxiom, Iulian Rotaru, Victor Rusu, Ana Chioresco;
12. Comisia de cercetare a accidentelor de muncă: Tatiana Coșeri, Iulian Rotaru, Elena Dabija;
13. Comisia de anchetă: Elena Butucel, Tatiana Coșeri, Viorica Lozinschi, Victor Rusu, Elena Dabija, Ludmila Pînzari;
14. Comisia de inventariere a bunurilor: Victor Rusu, Ecaterina Oxiom;
15. Juriul *Concursului de eseuri „Chișinăul european”*: dr. Mariana Harjevschi, dr. Aliona Grați, Ludmila Pînzari, Alexandru Vakulovski, Cristina Dicusar;
16. Juriul *Concursului de lectură „Bătălia Cărților”*: dr. Mariana Harjevschi, Elena Butucel, Maria Pilchin, Elena Taragan, Victoria Fonari;
17. Comitetul sindical al Organizației Sindicale Primare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”: Elena Dabija, Aliona Nosatîi, Larisa Staver, Viorica Lozinschi, Ecaterina Oxiom, Liliana Manoilova, Ludmila Dogotari, Liuba Ciobanu.

Concluzie: în anul 2024 circa 50 de bibliotecari de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” au fost implicați în **78 grupuri de lucru și comisii**. Aportul lor în grupurile de lucru a contribuit semnificativ la punerea în aplicare a inițiativelor și a consolidat sinergiile specialiștilor de forță. Pe parcursul anului s-au format legături puternice prin care s-au împărtășit experiențe, s-au obținut competențe și s-a transformat domeniul profesional.

- 3.1 Achiziții de documente
- 3.2 Colecția totală de documente a BM „B.P. Hasdeu”
- 3.3 Colecția electronică
- 3.4 Platforme de publicare online
  - 3.4.1 Promovarea documentelor din colecția BM

3.1 ACHIZIȚII DE DOCUMENTE

Actualizarea și îmbogățirea colecțiilor reprezintă o prioritate strategică a BM „B.P. Hasdeu”, prin implicarea activă și responsabilitatea Secției managementul resurselor informaționale.

Anul 2024 a adus provocări semnificative, care au stimulat îmbunătățirea procesului de răspuns la nevoile publicului cititor. În pregătirea listelor de carte pentru licitație, s-au analizat cu atenție ofertele editurilor locale și internaționale, cerințele Bibliotecii Municipale și propunerile utilizatorilor.

Deși au fost întocmite listele cu titlurile solicitate, unele dintre acestea nu au putut fi procurate integral. Cu toate acestea, donațiile de documente au contribuit considerabil la completarea colecțiilor, iar înlocuirea publicațiilor nerestituite de cititori a asigurat continuitatea ofertei pentru toți utilizatorii Bibliotecii Municipale.

Conform priorității stabilite pentru anul 2024, *Transformarea digitală la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*, SMRI a susținut și a contribuit activ la procesul de transformare digitală prin diverse inițiative menite să asigure accesul optim la colecția BM, dintre care: *îmbunătățirea și extinderea catalogului electronic; descrierea detaliată a conținutului publicațiilor catalogate; crearea și actualizarea listelor tematice în catalogul electronic; colectarea și analiza sugestiilor utilizatorilor prin*

BM „B.P. Hasdeu”
oferă acces la

1 143 839

DOCUMENTE

pe diferite suporturi

modulul „Propuneri pentru achiziții”; organizarea expozițiilor tematice în cadrul „Raftului virtual”; gestionarea documentelor digitale și digitizate prin „Biblioteca digitală” și „Repozitoriul instituțional”.

Pe parcursul anului au fost consultate diferite surse de informare (edituri, librării, saloane de carte, oferte editoriale, surse electronice, mass-media, propuneri pentru achiziție de la cititori) pentru a selecta publicații în vederea completării colecției BM.

Au fost asigurate titlurile necesare pentru desfășurarea programelor și concursurilor de lectură organizate de BM: Programul „Chișinăul citește” (trei titluri): „Doggy”, autor Maria Pilchin (150 ex.), „Cu romanul în vacanță”, autor Grigore Chiper (150 ex.) și „Legată cu funia de pământ”, autor Lorina Bălțeanu (150 ex.) și un titlu „Ultima prințesă a Daciei”, autor Zuzana Kuglerová (60 ex.) pentru Concursul „Bătălia cărților”.

Pentru programul estival „Provocarea verii” și Concursul „Bătălia cărților” titlurile au fost selectate din fondul de carte existent al BM. Titlurile selectate au fost organizate în liste tematice și postate pe pagina web a BM (www.hasdeu.md): pentru categoria Copii (10-12 ani): <https://opac.hasdeu.md/cgi-bin/koha/opac-shelves.pl?op=view&shelfnumber=588>, pentru categoria Copii (13-15 ani): <https://opac.hasdeu.md/cgi-bin/koha/opac-shelves.pl?op=view&shelfnumber=589>, pentru categoria Adolescenți (16-18 ani): <https://opac.hasdeu.md/cgi-bin/koha/opac-shelves.pl?op=view&shelfnumber=590>. Aceste eforturi au consolidat accesibilitatea și interacțiunea digitală cu utilizatorii, punând accent pe nevoile și interesele acestora.

Analiza achizițiilor: tip de documente, domenii, limbă

Pe parcursul anului 2024, au fost înregistrate un total de **16 537** de documente luate la evidență, în valoare de **1 847 381,83** lei, inclusiv și **2 898** de exemplare în valoare de **453 998,70** lei primite prin transfer intern.

Comparativ cu anul 2023, numărul achizițiilor noi în anul de referință este similar, cu o descreștere de 30 % a numărului de titluri noi achiziționate. În schimb, în anul 2024, intrările au înregistrat o ușoară creștere a numărului de exemplare (**213**) comparativ cu anul 2023. Această creștere se datorează abonării la publicațiile seriale, precum și donațiilor primite din diverse surse care au avut un impact semnificativ asupra structurii colecțiilor în acest an.

Numărul titlurilor intrate în colecția Bibliotecii Municipale în comparație cu anul 2023:

Anul	2024	2023
Total titluri	5 720	8 700
Titluri noi	5 480	7 660

Structura achizițiilor după tipul documentelor

Anul	Total	Cărți	Publicații seriale	Documente de muzică tipărită	Documente audiovizuale	Documente electronice	Alte
2024	16 537	14 289	2 049	34	4	5	156
2023	16 325	15 942	251	53	1	11	67
2022	24 826	22 077	2 388	210	0	93	58

În anul curent, cărțile au reprezentat categoria principală în structura achizițiilor, constituind rolul esențial în oferta bibliotecii. Totuși, aceasta categoria a înregistrat o scădere comparativ cu anul precedent.

Un progres semnificativ al acestui an a fost reluarea abonării la publicațiile seriale, care au lipsit în anul precedent. Prin oferirea accesului la presă, filialele bibliotecii au reușit să diversifice resursele informaționale puse la dispoziția utilizatorilor.

Structura achizițiilor noi pe domenii

Anul	2024		2023		2022	
Total intrări	16 537	100%	16 325	100%	24 826	100%
0	2075	13%	845	6%	2360	10%
1	242	1%	458	2%	654	3%
2	111	1%	182	1%	184	1%
3/36	706	4%	914	7%	1967	8%
37	420	3%	226	2%	512	2%
39	89	1%	163	1%	399	2%
5	266	2%	178	1%	366	1%
6/69	99	1%	76	1%	188	1%
61	101	1%	117	1%	218	1%
63	10	0%	187	0%	90	0%
65	151	1%	124	1%	36	0%
7/793	719	4%	723	5%	1017	4%
794/799	45	0%	52	0%	64	0%
80/81	229	1%	346	2%	248	1%
82/89	3532	21%	4686	31%	8210	33%
82.09	48	0%	85	1%	105	0%
821.135.1	6353	38%	5610	29%	6608	27%
821.135.1.09	305	2%	382	3%	439	2%

9	998	6%	930	6%	1 050	4%
91	38	0%	41	0%	111	0%

Domeniul „Generalități” (13%) a crescut de două ori în comparație cu anul 2023 (6% din totalul documentelor noi intrate). Domeniile „Literatura română” și „Critica literară” au înregistrat, de asemenea, o creștere față de anul trecut, ceea ce indică un interes crescut pentru promovarea autorilor autohtoni.

Achiziția din anul curent a contribuit semnificativ și la creșterea fondului de carte din domeniul „Istorie”, cu un total de aproximativ 108 exemplare mai mult decât în 2023. De asemenea, domeniul 37 („Educație”) a înregistrat o creștere ușoară, ceea ce sugerează o diversificare a exemplarelor din acest segment.

Cu toate acestea, anumite domenii au înregistrat o scădere considerabilă a numărului de exemplare comparativ cu anul precedent, ceea ce necesită reevaluarea strategiilor de completare a colecțiilor pentru a asigura o acoperire echilibrată a diverselor domenii. Printre acestea se numără științele sociale, psihologia, filosofia, religia, etnografia, agricultura și literatura universală.

Structura achizițiilor noi după limbi

Anul	2024		2023		2022	
Total intrări	16 537	100%	16 325	100%	24 826	100%
Limba română	13 138	79%	12 080	74%	21 290	86%
Limba rusă	1 822	11%	3 285	20%	2 458	10%
Limba engleză	531	3%	149	1%	190	1%
Limba franceză	30	0%	64	0%	36	0%
Limba germană	85	1%	17	0%	426	1%
Limba bulgară	260	2%	143	1%	241	1%
Limba ucraineană	368	2%	491	3%	154	1%
Limba găgăuză	1	0%	18	0%	1	0%
Limba poloneză	270	2%	1	0%	5	0%
Alte limbi	32	0%	77	1%	25	0%

Publicațiile în **limba română** continuă să fie majoritare, reprezentând 79% din totalul documentelor intrate în 2024, comparativ cu 74% în 2023.

Limba rusă a înregistrat o scădere a ponderii, de la 20% în 2023 la 11% în 2024.

Achizițiile documentelor în alte limbi, precum **germană, franceză și engleză**, au crescut ușor datorită diversificării surselor de donații și achiziții. Astfel, în 2024 au intrat **531** de documente în limba engleză, primite în cadrul proiectului Bibliotecii Naționale RM *Cărți pentru Moldova*, reprezentând o creștere semnificativă comparativ cu anul 2023.

Un caz aparte îl reprezintă **limba poloneză**, care a înregistrat o creștere semnificativă, de la un singur exemplar în 2023 la 270 de exemplare în 2024. Această creștere a fost posibilă datorită parteneriatelor încheiate între BM „B.P. Hasdeu”, Filiala „Adam Mickiewicz”, cu Ambasada Poloniei și cu Institutul Polonez din București.

Achiziții noi per filiale

Cele mai multe exemplare noi în anul de referință au fost alocate Bibliotecii Centrale datorită statutului său de instituție principală, care centralizează o parte semnificativă a achizițiilor și donațiilor. Totodată aici au loc cele mai multe lansări și prezentări de carte în cadrul cărora autorii oferă frecvent donații.

De asemenea, Bibliotecile „Transilvania” și Centrul Academic „Mihai Eminescu” au beneficiat de numeroase donații primite de la participanții implicați în diverse activități culturale organizate în cadrul acestora.

Donațiile au contribuit semnificativ și la dezvoltarea colecțiilor filialelor „Mihail Lomonosov”, „Onisifor Ghibu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Adam Mickiewicz”, „Târgoviște” și „Hristo Botev”.

Surse de completare

Sursa de completare	Anul 2024		Anul 2023	
	Exemplare	Suma (lei)	Exemplare	Suma (lei)
Procurate din bugetul destinat achiziției și luate la evidență:				
Cărți	6 149	987 831,37	3 190	512 867,00
Ediții periodice abonate (legături)	1 222	45 839,00	-	
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	1 600	93 700,00	400	26 950,00
Donații	9 543	1 210 231,75	6 845	804 239,23
Cărți restituite de la cititori	913	43 612,38	538	22 721,46
Cărți primite în locul celor depistate lipsă în urma verificării	-	-	5 352	434 116,93
Total achiziționate	19 428	2 381 214,50	16 325	1 800 994,62

Transfer intern (inclusiv cărțile procurate în decembrie 2023)	2 898	453 998,70	1 490	82 197,42
Total achiziții	22 326	2 835 213,20	17 815	
Documente digitizate	363		660	

1. Procurate

În anul de referință au fost achiziționate cărți și ediții periodice primite prin abonare.

– Cărți

Edituri și furnizori de carte	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Cartea SA	90	1043	169 175,00
Editura ARC	1	50	2 700,00
Editura ARC	39	743	97 800,00
Editura Cartier SRL	1	100	13 900,00
Editura Cartier/Polisalm	60	621	97 829,00
Editura Epigraf	10	164	1 5000,00
Editura Litera Moldova	95	515	109 735,00
Editura Prut	1	150	19 500,00
iCarte Distribuție SRL	138	1480	227 346,37
Î E-P Știința	21	323	98 360,00
Îl Deleu-Delev	75	510	112 686,00
Nend-Edit SRL	1	60	9 600,00
Nend-Edit SRL	10	280	50 000,00
Print-Caro SRL	10	50	9 900,00
Total	552	6 149	1 033 670,37

– Ediții periodice

În anul 2024 au fost achiziționate **47** titluri de ediții periodice care cuprind **452** abonamente. Din numărul total de titluri de ediții periodice 28 sunt reviste și 19 sunt ziare. 40 de titluri sunt în limba română și 7 titluri sunt în limba rusă. Comparativ cu anii precedenți, numărul de titluri abonate a scăzut considerabil, deoarece în anul de referință a fost recepționată doar presa editată în Republica Moldova.

Abonare	Titluri	Legături	Abonamente	Reviste	Ziare
Poșta Moldovei	47	1 222	452	28	19

2. Transfer intern

Secția MRI a repartizat prin transfer cărți solicitate și necesare în filiale, asigurând astfel accesul eficient al filialelor la resursele necesare.

Transfer intern	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
de la Secția MRI la filiale	192	2 611	449 274,16
de la CFCB la „Campusul competențelor” la SMC	3	3	224,54
de la Fondul <i>Schimb și Rezervă</i> la SMC	284	284	4500
Total	479	2 898	453 998,70

3. Donații

În anul 2024 fondul de carte al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost completat semnificativ prin donații consistente, primite atât de la diverse organizații, fundații și instituții publice, cât și de la persoane fizice, ceea ce a permis extinderea și diversificarea colecției existente.

Donații de la organizații	Titluri	Exemplare	Suma (lei)
Ministerul Culturii	115	2596	551 840,80
Biblioteca Națională a RM	476	591	71 909,82
Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”	7	127	4 982,20
Agenția ONU pentru Refugiați (UNCHR)	8	291	30 555,00
Fundația ALT	1	82	24 506,52
Guvernul României	29	1445	82 538,40
Diferite organizații	97	396	27 536,61
Total	733	5 528	793 869,35
Donații de la autori și cititori			
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	437	504	62 282,14
Biblioteca „Transilvania”	395	395	76 870,09
Biblioteca publică de drept	50	70	8 232,80
Biblioteca „Hristo Botev”	268	298	24 053,00
Biblioteca „Mihail Lomonosov”	622	669	33 519,80
Biblioteca „Adam Mickiewicz”	338	369	48 478,00
Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”	173	211	14 899,31
Biblioteca „Lesia Ukrainka”	67	71	10 713,44

Secția „Memoria Chișinăului”	102	102	1 948,15
Alte filiale	814	1326	135 365,67
Total	3 266	4015	416 362,40
Total donații	3 998	9543	1 210 231,75

În fiecare an, Biblioteca Municipală beneficiază de donații substanțiale din partea **Ministerului Culturii al Republicii Moldova**. Acestea includ volume publicate în cadrul *Programului de Editare a Cărții Naționale*. În anul curent au fost primite 115 titluri, însumând 2 596 de exemplare, majoritatea provenind din domeniile literaturii române, istoriei și artei.

Fundația pentru dezvoltarea și susținerea inițiativelor sociale ALT a oferit 400 de exemplare din volumul *Animalele. Enciclopedie ilustrată, Vol. 3* pentru transmitere în instituțiile de învățământ și bibliotecilor publice din Chișinău. Dintre acestea, 82 de exemplare în valoare de 24 506,52 lei au fost repartizate către filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și 18 exemplare pentru bibliotecile publice din suburbii. Scopul acestei contribuții a fost să ofere elevilor și comunităților acces gratuit la o resursă educațională de înaltă calitate, dedicată explorării lumii fascinante a animalelor. De asemenea, inițiativa își propune să îmbunătățească, să sprijine activitățile educaționale și cercetările în domeniu, contribuind la diversificarea materialelor educaționale și la aprofundarea cunoștințelor despre faună. *Animalele. Enciclopedie ilustrată, Vol. 3*, volum cu o bogată informație cognitivă și ilustrativă scos la lumină într-o ținută grafică excelentă, completează seria de lucrări științifice semnate de profesorul universitar, doctor habilitat în biologie Tudor Cozari.

Agencia ONU pentru Refugiați (UNHCR) Moldova a donat Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și bibliotecilor din suburbiile municipiului Chișinău un număr total de 8 titluri de cărți în limba ucraineană pentru copii și adolescenți, însumând 600 de exemplare. Din totalul donației, 291 de exemplare au fost repartizate filialelor Bibliotecii Municipale, iar restul au fost distribuite bibliotecilor din suburbiile municipiului Chișinău. Această donație urmărește susținerea activităților dedicate refugiaților ucraineni din Republica Moldova, facilitând accesul acestora la resurse educaționale și culturale.

531 de cărți în limba engleză au fost primite în cadrul proiectului Bibliotecii **Naționale a Republicii Moldova – „Cărți pentru Moldova”**. Majoritatea cărților sunt cărți pentru copii și literatura artistică a autorilor contemporani.

În luna noiembrie 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a beneficiat de cea mai mare donație de carte a anului, oferită de **Biblioteca Națională a Republicii Moldova**, prin intermediul **Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României**. Această inițiativă a avut drept scop principal extinderea și diversificarea colecțiilor Bibliotecii Municipale, contribuind astfel la îmbogățirea fondului de carte și la consolidarea accesului utilizatorilor la resurse informaționale de calitate.

Donația a inclus un număr de **9 720** de exemplare de cărți, în valoare de **1 442 245,50 lei**, acoperind o gamă largă de domenii: literatura universală și română, istorie, psihologie, filosofie, științe sociale, pedagogie, științe exacte și altele. Aceste titluri sunt menite să sprijine atât procesul educațional, cât și dezvoltarea personală a cititorilor de toate vârstele.

Un aspect semnificativ al acestui lot de carte îl reprezintă includerea unor titluri esențiale pentru curricula școlară, oferind astfel un sprijin important elevilor și profesorilor în activitățile de studiu și cercetare. În acest fel, biblioteca își consolidează rolul de partener educațional și resursă fundamentală pentru învățământul preuniversitar și universitar.

Pe lângă cărți, donația a inclus și un *abonament la baza de date citește.ro*, care permite accesul la o colecție vastă de publicații digitale. Acest abonament, oferind **54 de licențe**, are o valoare de **403 604,10 lei** și facilitează lectura online pentru utilizatorii bibliotecii, oferindu-le acces la titluri variate în format electronic.

Prin această donație semnificativă, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” continuă să își îndeplinească misiunea de a asigura accesul comunității la resurse informaționale de calitate, promovând lectura și susținând educația la toate nivelurile. Această contribuție valoroasă subliniază importanța parteneriatelor interinstituționale și a sprijinului acordat pentru dezvoltarea și modernizarea colecțiilor de bibliotecă.

În cursul anului de referință, bibliotecile filiale ale BM „B.P. Hasdeu” (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Transilvania”, „Mihail Lomonosov”, „Hristo Botev” și „Ștefan cel Mare și Sfânt”) în cadrul evenimentelor culturale organizate, au beneficiat **de donații importante de carte, primite din partea partenerilor, autorilor, cititorilor**. Aceste donații au inclus **4 015 de exemplare** de cărți, în valoare totală de **416 362,40 lei** și au avut ca scop sprijinirea activităților culturale și proiectelor desfășurate de aceste biblioteci.

În anul de referință mai multe personalități notorii (autori, critici literari, istorici, muzicieni, pictori, juriști, ziariști) au participat la diferite manifestări culturale și programe de lectură, oferind autografe, dedicații, urări, gânduri bune pentru bibliotecă, bibliotecari, cititori – **277 cărți cu autografe**.

4. Publicații editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

În anul 2024 au fost luate la evidență 1 600 de exemplare ale publicațiilor editate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (lista și descrierea publicațiilor este redată în *Capitolul VIII. Activitatea de cercetare și editorială, punctul 8.1 Cercetarea bibliografică și biblioteconomică*).

5. **Publicațiile primite în schimbul celor nerestituite de utilizatori** sunt încă o sursă aparte de completare. Trei filiale („Nicolae Titulescu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Miron Costin”) și-au completat colecția cu publicații primite în locul celor nerestituite. În total au fost restituite **913** exemplare în sumă de **43 612,38** lei.

6. Colecții speciale

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” include *Colecții speciale* care pe parcursul anului au fost completate după cum urmează:

Denumirea colecției	Biblioteca	Nr. de ex. achiziționate
Colecția Chișinău (cărți poștale, timbre, cărți)	Secția „Memoria Chișinăului”	460
Colecția Artefacte	CAIME, Secția „Memoria Chișinăului”	156
Cărți cu autografe	Filiarele BM	277
Colecția Eminescu (cărți, cărți poștale)	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	78
Colecția din domeniul dreptului	Biblioteca publică de drept	171
Total		1 142

7. Biblioteca digitală. Documente digitale și digitizate

În anul de referință colecția BM s-a completat și cu documente digitale, în număr de **349** de exemplare: **264** disponibile în Biblioteca digitală și **85** în HAPes – reponzitoriul instituțional al BM.

Angajații filialelor: Biblioteca Centrală, „Alba Iulia”, Biblioteca publică de drept, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Mihail Lomonosov”, „Târgoviște”, „Adam Mickiewicz”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Onisifor Ghibu”, „Transilvania”, „Ițic Mangher”, „Târgu Mureș”, „Hristo

Botev”, „Maria Drăgan”, „Traian” și ai Secției „Memoria Chișinăului”, au fost implicate în procesul de scanare a documentelor.

Preponderent a fost pus accentul pe digitizarea documentelor din colecția *Carte veche și rară* și documente *editate de BM*.

8. Baze de date

În anul 2024 BM a asigurat acces la 12 baze de date. Consorțiul REM a oferit acces la 7 baze de date cu acces deschis în trei filiale (Biblioteca Centrală, BPD și CAIME): *MSP Journals*, *ACM Digital Library*, *ASTM Compass*, *Open Edition Journals*, *Royal Society Journals*, *e-Duke Journals Scholarly Collection*, *Edward Elgar Publishing Journals*. Totodată, au fost achiziționate, prin contract, baze de date cu caracter juridic, cu acces de utilizare la BPD și Biblioteca Centrală: EBSCO, HEINONLINE CORE PACKAGE EIFL, SINTACT.RO LEGAL EXPERT PLUS și Moldlex. Secția resurse umane pe parcursul anului a avut acces la bază de date *E-Personal*. De asemenea, în luna noiembrie Biblioteca Municipală a primit cu titlu gratuit abonament la baza de date *citește.ro* pentru 54 de conturi electronice de la Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova din cadrul Guvernului României.

Analiza achizițiilor în funcție de anul editării documentelor achiziționate

Anul	Total documente achiziționate (u.m.)		Total documente editate în ultimii 5 ani: 2020-2024		Total documente editate în ultimii 7 ani: 2018-2024		Total documente editate în ultimii 10 ani: 2015-2024	
	u.m.	u.m.	%	u.m.	%	u.m.	%	
2024	16 537	8 397	50,8%	543	3,3%	396	2,4%	

leșiri după tipul de documente, limbă

În anul 2024 au fost pregătite pentru casare 66 104 de documente: cărți uzate fizic, cărți nerestituite de utilizatori, transfer intern (81,7%), edițiile periodice abonate în 2021 (13%), documente de muzică tipărită (3%), documente electronice (1%), documente audio (1%), alte documente (0,3%). 64% dintre documente fiind în limba română, 31% – în limba rusă și 3% în alte limbi.

În anul de referință a fost realizată casarea literaturii uzate fizic, pe baza actelor pregătite în 2023. Decizia de aprobare a casării, emisă de Consiliul Municipal al Primăriei Municipiului Chișinău la începutul anului curent a permis secției MRI să efectueze scoaterea din evidență a literaturii casate.

3.2 COLECȚIA TOTALĂ DE DOCUMENTE A BM „B.P. HASDEU”

Colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este parte a patrimoniului chișinăuian și la 01.01.2025 constituie **1 143 839** exemplare de documente pe diferite suporturi. Comparativ cu 01.01.2024 coeficientul procentual după tipul documentelor a rămas la același nivel.

Colecția după tipul documente

Anul	Total (ex.)	Cărți (ex.)	Publicații seriale (legături)	Documente de muzică tipărită	Documente electronice	Documente AV	Alte documente
01.01. 2025	1 143 839	1 089 806	10 927	15 779	10 520	13 408+674 (e-book)	2 725
	100%	95%	1%	1%	1%	1%	0%
01.01. 2024	1 193 406	1 129 576	17 150	17 637	11 274	14 357+674 (e-book)	2 738
	100%	95%	1%	1%	1%	1%	0%
01.01. 2023	1 203 714	1 137 504	19 309	17 733	11 273	14 503+674 (e-book)	2 718
	100%	95%	2%	1%	1%	1%	0%

Colecția de documente audiovizuale include 10 520 exemplare. O mare parte din ele sunt discuri de vinil. În acest an, din cauza uzurii fizice, au fost casate 954 de documente audio (casete audio video și discuri de vinil). Având în vedere valoarea discurilor de vinil atât din perspectiva conținutului, cât și a suportului, în anul 2024 catalogarea discurilor de vinil a început la Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”.

Colecția electronică include documente pe suport fizic și în format digital (total **15 375**): **CD/DVD – 13 408** exemplare. Cererea de documente electronice în format CD și DVD este în scădere deoarece multitudinea surselor informaționale online acoperă în mare parte necesitățile utilizatorilor, iar exemplarele disponibile în fond sunt deteriorate fizic și trebuie să fie casate; **cărțile electronice** disponibile pe e-readere – **674** exemplare; **documente digitale și digitizate** – în număr de **1 293**, din care **467** disponibile pe *Repozitoriul BM HAPes* și **1 003** pe *Biblioteca digitală* a BM (opac.hasdeu.md).

Alte documente

Colecția *Artefacte* constituie **2 725** exemplare (tablouri, jocuri, cărți poștale, timbre, suvenire ș.a.), în anul curent fiind completată cu **156** exemplare de timbre și cărți poștale (Secția „Memoria Chișinăului” – 104 ex., Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” – 52 ex.).

Structura colecției după domenii

Structura fondului de documente *după conținut*, de asemenea, nu a înregistrat modificări esențiale. Procentul din toate domeniile se păstrează același comparativ cu anii precedenți. Fiind o bibliotecă publică, domeniul prioritar este *Literatura artistică* care formează 53% (**603 213** ex.) din totalul colecției, fiind urmată de domeniul *Arte* (**78 320** ex.), *Științe sociale* (**68 514** ex.), *Generalități* (**53 564** ex.).

Anul	01.01.2025		01.01.2024		01.01.2023	
Total	1 143 839	100%	1 193 406	100%	1 203 714	100%
0	53 563	5%	63 396	5%	63 027	5%
1	23 397	2%	24 099	2%	24 287	2%
2	14 139	1%	14 803	1%	14 837	1%
3/36	68 511	6%	70 454	6%	71 001	6%
37	19 960	2%	20 663	2%	21 084	2%
39	6 785	1%	7 160	1%	7 114	1%
5	46 070	4%	48 110	4%	49 106	4%
6/69	20 008	2%	20 756	2%	21 477	2%
61	17 162	2%	17 788	1%	18 130	2%
63	10 352	1%	10 715	1%	10 646	1%
65	7 581	1%	7 651	1%	7 635	1%
7/793	78 349	7%	83 186	7%	83 300	7%
794/799	8 365	1%	8 507	1%	8 551	1%
80/81	34 743	3%	35 837	3%	36 169	3%
82/89	310 529	27%	323 450	27%	330 559	27%
82.09	22 377	2%	23 213	2%	23 310	2%
821.135.1	292 815	26%	300 871	25%	300 532	25%
821.135.1.09	38 518	3%	39 952	3%	39 996	3%
9	56 134	5%	57 639	5%	57 390	5%
91	14 481	1%	15 156	1%	15 563	1%

Structura colecției după limbi

Structura colecției *după limbi* nu a suferit modificări semnificative. Ponderea publicațiilor în limba română fiind de 68%, cu 1% mai mult în comparație cu anul precedent și fără schimbări în celelalte limbi.

Anul	01.01.2025		01.01.2024		01.01.2023	
Total	1 143 839	100%	1 193 406	100%	1 203 714	100%
Limba română	777 597	68%	806 926	68%	812 344	67%
Limba rusă	314 425	27%	333 372	28%	339 046	28%
Limba engleză	18 406	2%	18 232	2%	18 142	2%
Limba franceză	7 383	1%	7 540	1%	7 503	1%
Limba germană	10 026	1%	10 088	1%	10 084	1%
Limba bulgară	5 538	0%	5 280	0%	5 162	0%
Limba ucraineană	3 122	0%	2 756	0%	2 269	0%
Limba găgăuză	1 367	0%	1 596	0%	1 579	0%
Limba poloneză	2 436	0%	2 166	0%	2 165	0%
Limba evreiască	608	0%	608	0%	608	0%
Alte limbi	2 931	0%	4 842	0%	4 801	0%

La 01.01.2025 **vechimea fondului** Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” constituie **69** de ani.

Verificarea colecțiilor

În anul de referință, procedura de verificare prin scanare a colecțiilor s-a desfășurat în următoarele filiale:

- Biblioteca „Transilvania” – colecția de carte a fost scanată integral, iar greșelile depistate în urma scanării sunt în curs de corectare.
- Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” se află la etapa scanării colecției de documente, iar procesul de verificare se realizează paralel între cărțile de pe raft, catalogul electronic și registrul de inventar. Având în vedere că biblioteca a fost închisă pentru reparații, colecția a fost mutată temporar în incinta Filialei „Codru”, unde angajații continuă activitatea de verificare și gestionare a acesteia.

Bibliotecile care au finalizat verificarea: „Vissarion Belinski”, „Alexandru Cosmescu”, „Traian”, „Adam Mickiewicz”, „Liviu Rebreanu”, „Alba Iulia” și „Târgu Mureș” au elaborat procesele-verbale de verificare și evaluare și le-au prezentat Comisiei de verificare a colecțiilor.

Comisia de verificare a colecțiilor a decis ca filialele unde au fost identificate cărți lipsă să asigure completarea fondului de carte prin înlocuirea acestora cu altele de o valoare echivalentă sau mai mare decât cea a celor constatate ca lipsă. Bibliotecile având obligația să restituie documentele/cărțile în termenul stabilit de comisie.

În anul 2024 Filiala „Mihail Ciachir” a continuat procesul de reinventariere a colecției început în anul 2023. La sfârșitul anului 2024 această activitate s-a încheiat. Urmează întocmirea actelor de casare a literaturii uzate și întocmirea procesului-verbal.

În 2025 urmează continuarea verificării colecției depozitului „Vasile Alecsandri” începută în anul 2024, iar Biblioteca Centrală a finalizat verificarea colecției Depozitului Central.

În urma verificării au fost estimate colecțiile bibliotecilor după cum urmează:

Biblioteca	Exemplare	Valoarea fondului
Biblioteca „Ovidius”	45 555	1 779 373,16
Biblioteca „Vissarion Belinski”	28 735	967 863,37
Biblioteca „Liviu Rebreanu”	33 875	2 407 610,11
Biblioteca „Alexandru Cosmescu”	23 469	359 359,00

3.3 COLECȚIA ELECTRONICĂ. BIBLIOTECA DIGITALĂ

În anul de referință Biblioteca Municipală a continuat să creeze conținuturi digitale pe două direcții: digitizarea cărților vechi și rare pentru **Biblioteca digitală** și digitizarea publicațiilor BM pentru **Repozitoriul instituțional HAPes**. În anul de referință colecția digitală s-a mărit cu **349** de publicații digitizate și born digital. În total pe cele două platforme sunt **1 470** de documente digitale.

Biblioteca digitală

Pe parcursul anului 2024 au fost digitizate **264** de publicații (în 2023 – 594, în 2022 – 82).

Per total, pot fi accesate virtual **1 003** titluri, anexate la lista **Biblioteca digitală** (<https://shorturl.at/x8Pjo>).

Colecția electronică a
BM „B.P. Hasdeu”
constituie

1 470 de
DOCUMENTE
DIGITALE

Conform *Planului de acțiuni Biblioteca digitală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*, în 2024 au fost completate parțial, cu 264 titluri noi, patru din cele nouă secțiuni ale *Bibliotecii Digitale*, după urmează: *Carte veche și rară* – 63%, *articole despre BM* – 24%, *Colecția Chișinău* – 12%, *pinacoteca* – 1% și *alte tipuri de documente* – 13%.

Secțiunea 1. Cărți vechi și rare: a fost completată cu 166 de titluri (53 793 pagini). La crearea de conținuturi digitale pentru această secțiune au participat 15 filiale.

Biblioteca	Titluri	Pagini scanate	Persoane
„Adam Mickiewicz”	6	2 146	2
„Alba Iulia”	16	3 273	2
Biblioteca Centrală	59	18 856	3
BPD	24	12 887	6
CAI „Mihai Eminescu”	14	3 132	2
„Hristo Botev”	1	489	1
„Ițic Mangher”	1	855	1
„Maria Drăgan”	1	124	2
„Mihail Lomonosov”	16	2 994	4
„Onisifor Ghibu”	3	1 216	2
„Ștefan cel Mare și Sfânt”	5	936	2
„Târgoviște”	9	4 399	4
„Târgu Mureș”	8	1 305	1
„Traian”	1	36	1
„Transilvania”	2	2 212	1
Total	166	54 860	34

Lider la capitolul resurse digitizate este Biblioteca Centrală cu 59 de titluri, urmată de: Biblioteca publică de drept cu 24 titluri, Biblioteca „Alba Iulia” și Biblioteca „Mihail Lomonosov” cu 16 titluri și Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” cu 14 titluri.

În medie au fost realizate câte 13 titluri lunar. Pentru a atinge obiectivul stabilit, 390 titluri, ar fi fost necesar ca acest indicator să fie de cca 33 titluri lunar. Însă acest lucru nu a fost posibil din cauza defecțiunilor tehnice repetate (scanerile s-au defectat, iar performanța calculatoarelor disponibile pentru prelucrarea imaginilor scanate este una foarte scăzută fapt ce influențează negativ durata de prelucrare a imaginilor) și a implicării bibliotecarilor în diverse activități.

Secțiunea 5. Articole din presă a fost completată cu 78 de articole despre Biblioteca Municipală (din ziare, reviste, cărți), identificate în ziarele din arhiva Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova și digitizate de Secția „Memoria Chișinăului”.

Secțiunea de articole referitoare la **Familia Hasdeu** nu a fost completată în anul de referință cu articole noi. A fost efectuată redactarea și adnotarea articolelor referitoare la dinastia Hâjdău-Hasdeu. Articolele au fost scanate în anul precedent și sunt disponibile în **Biblioteca digitală** (<https://shorturl.at/rAC7J>). În total în această secțiune sunt **176 titluri** digitizate (**642 pagini**).

Secțiunea 6. Fotografii, Cărți poștale a fost completată cu **31 de cărți poștale despre Chișinău**, digitizate și prelucrate de Secția „Memoria Chișinăului” și Secția tehnologia informației. Numărul total de cărți poștale din *Biblioteca digitală* constituie 338 titluri.

Secțiunea 7. Pinacotecă (tablouri, desene, grafică, icoane pictate ș.a.) a fost completată cu trei tablouri (**titluri**), **cu aportul** Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”.

Concluzii: în anul de referință au fost completate patru secțiuni ale *Bibliotecii digitale* a BM: *Carte veche și rară, Articole despre BM și dinastia Hasdeu, Imagini Chișinău, Pinacoteca*. În total au fost scanate și publicate **246** de documente de diferit format: text, imagine. În procesul de digitizare au fost depistate dificultăți, cu caracter tehnic sau uman care au influențat rezultatul. Au existat probleme tehnice – defecțiuni ale scannerelor, iar unele fișiere au fost executate necalitativ, fiind necesară rescănerarea integrală a acestora.

Alte colecții digitizate

În anul de referință filialele „Ițic Mangher” și Biblioteca publică de drept au continuat să completeze arhivele existente, iar Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” a inițiat constituirea unei arhive despre bibliotecă din materialele colectate în cadrul cercetării dedicate istoriei bibliotecii.

Biblioteca publică de drept, având o colecție specializată în drept, a continuat digitizarea de documente la subiectele: articole, teze, fragmente. Colecția digitală BPD include **1 377** documente (84 de documente fiind digitizate în 2024) disponibile pe blogurile: *E-resurse drept și Fii informat la Biblioteca publică de drept* care, pe parcursul anului, au fost descărcate de **97 796** ori.

HAPes – Repozitoriul instituțional

Pe parcursul anului 2024 *Repozitoriul instituțional HAPes* a fost completat cu 85 publicații /14 990 pagini (în 2023 – 68 publicații /10 289 pagini), din acestea 35 scanate și 50 born digital. Repozitoriul instituțional a atins cifra totală de **467 publicații** (în 2023 – 384). Conținuturile incluse în HAPes în 2024 au fost editate sub egida BM „B.P. Hasdeu” în varii perioade, drepturile de autor aparținând bibliotecii și colaboratorilor acesteia. Edițiile digitizate – au completat 11 secțiuni:

Colecția	Cantitate
Cercetare bibliografică	31
Cercetare biblioteconomică	21
Cercetare bibliologică	3
Cercetare critico-literară	1
Cercetare tematică Chișinău	7
Cercetare de marketing	2
Politici, rapoarte, strategii, planuri	8
Reviste	5
Studii de hasdeologie	1
Studii de necesități informaționale, culturale	1
Diverse	5
Total	85

În procesul de digitizare au fost implicați colaboratorii din nouă biblioteci și o secție:

Biblioteca	Persoane	Titluri	Pagini
„Alba Iulia”	1	6	799
Biblioteca Centrală	3	14	2 654
„Maria Drăgan”	2	3	749
„Târgu Mureș”	1	1	96
„Mihail Lomonosov”	1	1	647
„Târgoviște”	1	6	966
„Transilvania”	1	1	152
„Nicolae Titulescu”	1	1	339
BPD	1	1	120
Secția „Memoria Chișinăului”	2	1	292
Total	14	35	6 814

Lider la capitolul resurse digitizate pentru HAPes este Biblioteca Centrală (14 titluri 2 654 pagini), urmată de bibliotecile „Alba Iulia” (6 titluri 799 pagini) și „Târgoviște” (6 titluri 966 pagini).

Tot în 2024, Secția tehnologia informației a realizat un audit al titlurilor ce nu au fost digitizate, fiind identificate cca 174 de titluri din trei cataloage: *Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : catalog. Chișinău, 2007. 64 p. : il. ; Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” 2007-2012 :*

Catalog. Chișinău, 2012. 61 p.; Kulikovski, Lidia. *Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” 2012-2019 : Catalog*. Chișinău, 2020. 190 p. În dependență de drepturile de autor vor fi stabilite titlurile spre digitizare.

Pe parcursul anului de referință au fost înregistrate **68 535** de descărcări ale publicațiilor din HAPes. Conținutul celor 10, cele mai populare publicații, în majoritate se referă la subiecte de studiu pentru studenți și bibliotecari. Interesul față de *Manualul de identitate vizuală* și *Strategia de comunicare* ale BM fiind argumentată prin interesul bibliotecarilor pentru noile politici.

Așa se prezintă topul preferințelor (publicații descărcate):

1. Explorarea metodelor de cercetare în biblioteconomie și știința informării de Nelly Țurcan;
2. Marca Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”;
3. Clasificarea Zecimală Universală: (material didactic pentru studenții secției bibliologie);
4. Biblioteconomie: Studii, cercetări, recenzii, prefețe, eseuri, interviuri de Lidia Kulikovski;
5. Manual de identitate vizuală;
6. Strategia de comunicare instituțională (2024-2028) de Constantin Marin;
7. Chișinău: Bulevarde, străzi, piețe, parcuri, elaborat de Secția „Memoria Chișinăului”;
8. Cetățeni de Onoare ai Municipiului Chișinău, elaborat de Secția „Memoria Chișinăului”;
9. Ineditul Eugen Cioclea, antologator Vitalie Răileanu;
10. Prelucrarea informației de Natalia Goian.

Căutările în număr de 104 220 s-au bazat pe criteriile: subiect, autor și cuvintele cheie: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, cetățeni de onoare, literatură, clasificarea documentelor, biblioteconomie, cercetare, colectarea datelor, management, cultură, Lidia Kulikovski, personalități ale Chișinăului etc.

În concluzie, în anul 2024, *Repozitoriul instituțional HAPes* a continuat să se dezvolte – 85 de publicații adăugate, atingând un total de 467 de lucrări. Acest progres reflectă eforturile susținute ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și ale colaboratorilor săi în diversificarea, îmbogățirea și accesul la conținutul digitalizat. Publicațiile incluse au acoperit o gamă largă de domenii, de la cercetări bibliografice și biblioteconomice, la studii de hasdeologie și analize ale necesităților informaționale ale comunității. Procesul de digitizare a fost realizat cu implicarea mai multor biblioteci din rețea, contribuind astfel la conservarea și accesibilizarea resurselor culturale și informaționale valoroase.

3.4 PLATFORME DE PUBLICARE ONLINE

ISSUU / Calameo

Conturile filialelor Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca „Transilvania”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, Secția „Memoria Chișinăului” au înregistrat, în 2024, un total de **37 postări** (în 2023 – 46 postări), 9 340 afișări (în 2023 – 9 536 afișări) și 13 comentarii (în 2023 – 3 comentarii). În pofida faptului că pe contul Secția „Memoria Chișinăului” (SMC) în 2024 nu au fost publicate conținuturi, vechile conținuturi au generat 7 008 afișări.

Postările anului 2024 s-au referit la subiecte precum: *Ecolul Eminescu; Provocarea verii 2024; Colecția Educația STEM; ȘTIM la bibliotecă: cărțile vacanței; Constituția Republicii Moldova; Holocaustul, o tragedie umană; Atelier de replicare a serviciului „Micii antreprenori”; Cărți jubiliare în 2024; Leo Butnaru – un fenomen important al culturii; Nicolae Popa – date biografice; Recomandări de lectură „Iarna anotimpul bucuriilor”; Seria de cărți CHIC; Grăbește-te să mă citești ș.a.*

Concluzie: în 2024 activitatea conturilor filialelor a continuat să susțină un flux constant de informare și promovare culturală, în pofida scăderii numărului total de postări comparativ cu anul anterior. Din momentul creării *Repozitoriului instituțional al BM HAPes* lucrările bibliotecilor sunt publicate pe această platformă, iar pe Issuu și Calameo sunt publicate expoziții de carte, recomandări de lectură etc. Postările din 2024 au abordat subiecte diverse și relevante, de la literatură și educație, la istorie și cultură, atrăgând un număr notabil de interacțiuni. Aceste rezultate sugerează o implicare activă și o reacție pozitivă din partea comunității, subliniind importanța conținutului educativ și cultural în mediul online.

SlideShare

Pe conturile SlideShare gestionate de Biblioteca „Adam Mickiewicz”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca publică de drept, Secția „Memoria Chișinăului”, Biblioteca „Mihail Lomonosov” și Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (cont instituțional), în 2024, au fost publicate **41 postări** noi (în 2023 – 48), iar totalitatea de documente a fost vizualizată de **28 989** ori (în 2023 – 28 825) și au fost înregistrate **347** descărcări (în 2023 – 225). Conturile au înregistrat, cumulativ, **1 736** de urmăritori (în 2023 – 1 443).

Contul SlideShare deținut de Biblioteca „Transilvania” nu a fost actualizat. Pe contul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” nu au fost publicate postări (în 2023 – 1), materialele existente au înregistrat 4 305 vizite (2023 – 5 926) și 16 descărcări (în 2023 – 37). Cele mai multe vizite au fost

înregistrate pe contul Bibliotecii „Mihail Lomonosov” – 6 147 ale utilizatorilor interesați de revista electronică a bibliotecii „Библиомозаика”.

Concluzie: în anul 2024, conturile SlideShare, gestionate de bibliotecile din rețeaua BM „B.P. Hasdeu”, au înregistrat o scădere nesemnificativă a postărilor publicate și a vizitelor. Deși numărul vizualizărilor a scăzut ușor față de 2023, acest lucru nu a influențat un număr mai mare de descărcări, ceea ce indică un interes mai mare și o utilizare activă a resurselor oferite de biblioteci. Cele mai populare postări au abordat teme diverse, de la tradiții și literatură poloneză, până la subiecte din domeniul artelor vizuale și patrimoniului Chișinăului, evidențiind diversitatea și interesul bibliotecilor pentru promovarea culturii și educației în rândul publicului. În ansamblu, 2024 a fost un an al consolidării prezenței online a bibliotecilor, iar activitatea pe platforma SlideShare a demonstrat atât creșterea implicării instituțiilor în digitalizarea și diseminarea resurselor culturale, cât și o adaptare continuă la cerințele utilizatorilor în spațiul virtual.

Pinterest

În 2024 conturile bibliotecii BM au înregistrat, per total, **348** de pinuri (în 2023 – 437), 24 140 vizite (în 2023 – 13 712), 84 842 afișări (2023 – 49 071), 382 saves (2023 – 289) și 260 urmăritori (2023 – 243). Pe Contul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost postate **134** de pinuri (în 2023 – 246), înregistrând 19 913 vizite (în 2023 – 9 859 vizite), 40 155 afișări (în 2023 – 106 afișări), 80 saves (în 2023 – 40) și 208 urmăritori. Deși numărul de pinuri este în scădere în anul de referință, ceilalți indicatori marchează o creștere, ceea ce este un argument pentru utilizarea acestei platforme de promovare a bibliotecii.

Concluzie: În 2024, activitatea pe platforma Pinterest a conturilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” și filialelor sale a înregistrat o evoluție mixtă, cu o descreștere a numărului total de pinuri postate, care a ajuns la 348 față de 437 în 2023, în schimb numărul total al vizitelor și afișărilor a fost mai mare în 2024 comparativ cu anul precedent. Unele conturi, precum cele ale Secției „Memoria Chișinăului” și Bibliotecii „Ițic Mangher”, nu au fost actualizate sau au avut activități reduse.

Contul instituțional al Bibliotecii „B.P. Hasdeu” a înregistrat o scădere a numărului de pinuri postate (134 față de 246 în 2023), dar au înregistrat creșteri semnificative în ceea ce privește afișările, vizitele și saves, indicând o îmbunătățire a impactului acestor postări în rândul publicului. De asemenea, activitatea pe conturile filialelor a fost diversificată, cu un număr semnificativ de pinuri postate de conturile Biblioteca „Tudor Arghezi” și „Mihai Eminescu”, care au contribuit la un total de

348 de pinuri. Imaginile publicate pe Pinterest au reflectat activitățile cheie ale bibliotecilor, incluzând evenimente importante, lansări de carte, proiecte educaționale și culturale, precum și servicii inovative pentru utilizatori. Aceste postări au contribuit la promovarea activităților bibliotecilor și la consolidarea prezenței lor online. Anul 2024 a fost un an cu o activitate constantă pe Pinterest, dar care a evidențiat și nevoia unor actualizări mai frecvente ale unor conturi și o diversificare continuă a conținutului pentru a menține și crește impactul acestei platforme în cadrul bibliotecilor municipale.

Cataloagele bibliotecii

Catalog electronic cu acces online (Sistemul integrat de bibliotecă (SIB) KOHA)

În anul de referință SIB BM a asigurat activitatea bibliotecii pe segmentele: achiziții, catalogarea curentă a colecției, inventarierea și verificarea colecției, circulația documentelor, gestionarea și controlul seriilor, căutarea informației, înregistrarea cititorilor, a oferit date pentru analiza activității și a servit ca platformă pentru *Biblioteca digitală a BM*.

În anul de referință raportăm următoarele rezultate:

Catalogul electronic al
BM „B.P. Hasdeu” însumează
1 091 615
DOCUMENTE

Anul	2024	2023	2022
Total înregistrări în catalog	1 091 615	1 093 102	1 078 822
Total titluri	312 604	307 600	300 343
Împrumuturi prin modulul Circulație	1 143 782	1 094 883	1 044 657
Utilizatori noi	16 518	17 122	15 631
Seriale înregistrate (titluri)	47	0	100
Sesiuni în OPAC	25 422	20 187	132 663
Titluri Biblioteca digitală	1003	729	82
Conținuturi	248	112	1930

Catalogul electronic a servit ca platformă pentru *Biblioteca digitală a BM*, care, în comparație cu 2022, s-a mărit de 12 ori, constituind la 01.01.2025 – 1 003 documente.

În total catalogul electronic al Bibliotecii Municipale la 01.01.2025 include – **1 091 615 de exemplare în 312 604 de titluri**, ceea ce constituie 95% din colecția BM.

Modulul *Circulație* a asigurat împrumutul documentelor la domiciliu și în bibliotecă, utilizatorii fiind informați pe email cu trei zile înainte de termenul limită, prin notificări trimise de sistem, care i-au responsabilizat să întoarcă în termen cartea la bibliotecă.

Bibliotecile au folosit în puține cazuri opțiunile de rezervare și prelungire a documentelor din catalog și au informat despre ele utilizatorii. În cadrul inițiativei *Caravana transformării* au fost discutate aspectele legate de aceste opțiuni, elucidate motivele de neaplicare a acestor operații, care în majoritatea cazurilor se referă la factorul uman.

Modulul *Inventariere* și verificare a simplificat procedura de verificare a colecției și de casare a documentelor din catalog printr-o singură procedură. Exactitatea, corectitudinea datelor este esențială pentru accesul la informație. Pentru a facilita accesul la documentele din colecția bibliotecii în anul de referință a continuat redactarea tipului de document, a vedetelor de subiect (1 653), corectate erorile din înregistrări (4 359) și linkurile URL din 856u. Iar deschiderea conținutului culegerilor antologiilor și a monografiilor (248) au făcut ca căutările tematice să fie cu mai multe rezultate.

Modulul *Utilizatori* a asigurat înregistrarea utilizatorilor, inclusiv și online. Deși procedura este simplă, totuși au apărut greșeli – utilizatorilor înregistrați online nu erau activați corect în momentul adresării la bibliotecă, în majoritatea cazurilor bibliotecarii creau o înregistrare nouă și respectiv un dublet.

La nivel de administrare a SIB KOHA au fost efectuate operații de igienă digitală pentru a optimiza funcționalitatea. Blocări ale sistemului, cauzate de întreruperea luminii și a unor tentative de atacuri, au fost înregistrate în a doua jumătate a anului de referință, fiind rezolvate cu succes. Din lipsa achiziției unui server nou nu a fost realizată actualizarea versiunii a OS KOHA.

Catalogul electronic local cu acces offline IRBIS

Catalogul electronic local cu acces offline al Bibliotecii „Ițic Mangher” IRBIS la 31.12.2024 conține 14 404 de înregistrări bibliografice. În anul 2024 au fost efectuate 202 înregistrări noi (în 2023 – 156, în 2022 – 210).

Utilizare OPAC

În anul de referință a fost înregistrat un număr de 25 422 de sesiuni în OPAC, în creștere cu 5 235 în comparație cu 2023 (20 187), în cadrul cărora au fost efectuate 132 409 de căutări, în descreștere cu 30 628 în comparație cu 2023 (163 037).

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiune per utilizator	Căutări	Căutare / sesiune	Durata medie a sesiunii
2024	11 232	10 500	25 422	2,4	132 409	5,2	00:05:40
2023	7 200	5 300	20 187	2,80	163 037	8,07	00:03:54
2022	8 843	8 529	25 893	2,93	132 893	5,13	00:05:54

Din tabelul de mai sus se observă că în 2024 valorile indicatorilor *Utilizatori*, *Utilizatori noi*, *Sesiuni* au marcat o creștere în comparație cu 2023 și 2022. Iar *Căutările* s-au diminuat în comparație cu anul 2023, cu 30 628 de căutări, fiind practic la același nivel cu 2022. Durata medie a sesiunilor s-a mărit în comparație cu 2023, fiind la același nivel cu 2022. Din totalul de utilizatori 93% sunt utilizatori noi, ceea ce semnalează că utilizatorii nu revin să caute informații, dar numărul pe utilizatori care practic s-a dublat demonstrează că utilizatorii sunt activi și bibliotecarii informează despre resursele bibliotecii. Durata medie a sesiunilor este 5 min. 40 sec. 65% din sesiuni au fost directe, 20% constituie sesiunile în rezultatul căutărilor pe motoare de căutare, 15% revine traficului de pe rețele sociale.

În anul de referință categoriile de dispozitive utilizate pentru consultarea catalogului electronic al bibliotecii se află la egalitate – telefoane mobile și calculatoare – iar tabletele sunt tot mai puțin utilizate.

Anul	Telefon	Calculator	Tabletă
2024	50%	49,3%	0,7%
2023	49,7%	49%	1,3%

71% dintre utilizatorii care folosesc catalogul electronic sunt femei și 29% – bărbați.

91% dintre utilizatorii catalogului îl accesează din Republica Moldova, 3% – din România, 2% – din Statele Unite ale Americii, 4% – din Suedia, Irlanda, Germania, China, Italia, Franța, Rusia etc.

Baze de date achiziționate

Pe parcursul anului de referință Biblioteca Municipală a oferit acces la 12 baze de date, cu acces din filialele: Biblioteca Centrală, BPD, CAI „Mihai Eminescu”. Consorțiul REM a oferit acces la șapte baze de date cu acces deschis: MSP Journals, ACM Digital Library, ASTM Compass, Open Edition Journals, Royal Society Journals, e-Duke Journals Scholarly Collection, Edward Elgar Publishing Journals.

Bazele de date cu caracter juridic: EBSCO, Hein Online, Practica Judiciară, Sintact, sunt disponibile la BPD, iar analiza comparativă cu 2023 nu este posibilă din motivul că în 2023 BM nu a avut acces la baze de date. Utilizarea bazelor de date se prezintă în felul următor:

Anul	EBSCOhost			HeinOnline		sintact.ro		MoldLex		Open Edition Journals
	căutări	sesiuni	descărcări	vizite unice	sesiuni	vizite unice	sesiuni	vizite unice	sesiuni	descărcări
2024	279	313	466	61	315	174	957	401	2 714	22

3.5. PROMOVAREA DOCUMENTELOR DIN COLECȚIA BM

Expoziții de carte. Reviste bibliografice

Cele 27 biblioteci filiale ale BM „B.P. Hasdeu” dispun de un bogat și variat fond de carte. Fiecare bibliotecă se caracterizează prin specificul colecției de carte. Pentru a promova publicațiile bibliotecii, filialele organizează diverse expoziții de carte (tradiționale și virtuale). Pe parcursul anului 2024 au fost organizate **3 250 expoziții de carte** (dintre care 2 748 expoziții tradiționale și 502 – virtuale) la care au fost expuse **54 661 documente** (49 681 în cadrul expozițiilor tradiționale și 4 980 – la cele virtuale). Numărul expozițiilor de carte este în creștere cu 340 (în 2023 – 6 977). Cele mai multe expoziții au fost organizate în filialele: „Ițic Mangher” (474), „Ovidius” (269), CAIME (244) și „Transilvania” (186). Majoritatea expozițiilor virtuale au fost publicate pe blogurile filialelor BM și distribuite pe rețele sociale Facebook, Twitter, Instagram, Slideshare, Issuu, Calameo, Flickr.

Secția managementul resurselor informaționale a derulat activități de promovare a colecțiilor BM prin postarea expozițiilor virtuale de documente, realizate pe platforma online Kizoa. Expozițiile au inclus titluri din catalogul electronic care sunt disponibile în *Listele* din opac.hasdeu.md. Menționăm că lipsa intrărilor noi a redus numărul de expoziții preconizat pe anul 2024.

Expozițiile de carte, realizate de SMRI, plasate pe Facebook, au acumulat 13 200 vizualizări. Printre cele mai apreciate sunt: *50 de cărți romantice* (edituri străine); *Cărțile VACANȚEI...* (liste de lectură conform curriculei școlare); *Provocarea verii 2024*; *Romane. Romane. Romane.* (colecții de carte: SF, dragoste, aventură, polițiste).

O metodă eficientă de prezentare și promovare a colecțiilor este **Revista bibliografică**, având rolul de a informa cititorii despre sursele disponibile în bibliotecă. În anul curent au fost desfășurate **438 de reviste bibliografice** dintre care 158 virtuale, postate pe rețelele de socializare ale filialelor BM, care au contribuit la valorificarea colecției și la creșterea vizibilității și accesibilității resurselor.

Două biblioteci, filiale ale BM au creat cont pe platforma **TikTok**, care este utilizată pentru a promova lectura și cărțile din bibliotecă prin conținut creativ și accesibil pentru copii și adolescenți. Biblioteca „Ovidius”, având un cont pe TikTok din decembrie 2023, a publicat postări, care s-au axat pe cărți noi, cărți favorite, lectură care au acumulat 2 933 de vizualizări. Începând cu aprilie 2024, Biblioteca „Târgu Mureș” și-a creat un cont pe TikTok, unde au publicat booktrailer, realizate în cadrul Concursului „Bătălia cărților” și expoziții de carte a noilor achiziții și bestsellere. Postările au acumulat 1 880 de vizualizări. Aceste rezultate subliniază potențialul platformei de a atrage un public tânăr și de a susține lectura într-un mod interactiv și modern.

În anul de referință a continuat promovarea colecției din catalogul electronic prin **Raftul Virtual**, instalat la Biblioteca Centrală. SMRI a realizat 17 expoziții virtuale derulate pe aplicația *Raftul Virtual*.

Pe parcursul anului, *Raftul Virtual* a fost folosit de 450 de ori pentru căutări prin cuvinte cheie și de 405 vizualizări ale descrierilor cărților. Iulie a fost cea mai activă lună de utilizare a *Raftului Virtual* și cele mai solicitate subiecte au fost principalele domenii ale STEAM, motivate de Programul estival „Provocarea verii”, care a avut ca temă educația STEAM.

Unul din obiectivele principale ale acestui an a fost promovarea catalogului electronic prin încurajarea cititorului de a utiliza **Modulul Liste** (liste tematice care-l ajută pe utilizator să acceseze mai ușor subiectul interesat). Promovarea colecției de carte a BM prin Modulul *List* este o oportunitate pentru utilizatori ce propune orientarea rapidă și ușoară la o gamă largă de teme pentru toate vârstele și toate necesitățile utilizatorilor.

Modulul **Propuneri pentru achiziție** (modulul unde cititorul propune titlul dorit pentru a fi achiziționat). Pentru a satisface cerințele utilizatorilor, au fost achiziționate o parte din titlurile

solicitate de cititori: 150 de titluri din literatura română și universală și 100 de titluri din diferite domenii (dezvoltare personală, psihologie și parenting, istorie și științe).

O inițiativă de promovare a colecției BM, susținută de echipa SMRI, a fost desfășurarea Concursului „Bingo pentru carte” care a avut un impact pozitiv ce a evidențiat optimizarea accesărilor catalogului electronic. Pentru concurs, în Modulul *List*, au fost create 16 liste de carte, fiind selectate titlurile cărților conform regulamentului concursului, care au încurajat participanții spre lecturile propuse (detaliile despre concurs sunt redate în *Capitolul IV. Servicii de bibliotecă*, punctul 4.2.3).

Cultura cunoașterii din enciclopedii – expoziție de enciclopedii

Un eveniment de anvergură a fost organizarea unei ample expoziții de enciclopedii din colecția BM „B.P. Hasdeu” – „Cultura cunoașterii din enciclopedii”, de către Secția managementul resurselor informaționale și Secția studii și cercetări în parteneriat cu Parlamentul Republicii Moldova, responsabili Elena Ungureanu, șef SSC și Larisa Staver, șef serviciu SMRI.

Expoziția a fost organizată în contextul Zilei Internaționale a cărții și a drepturilor de autor, dar și a Zilei Bibliotecarului, marcată la 23 aprilie, fiind expusă în incinta **Muzeului Parlamentului Republicii Moldova** în perioada 22 aprilie – 20 iunie, propunându-și să celebreze bogăția și diversitatea cunoașterii umane.

Expoziția a oferit vizitatorilor o incursiune în lumea fascinantă a enciclopediilor, care reprezintă surse fundamentale de informare și de sporire a nivelului de cultură generală. Au fost expuse 200 de enciclopedii din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (inclusiv din cele 27 de filiale ale rețelei). Enciclopediile selectate au fost sistematizate convențional conform următoarelor domenii:

- **Istorie** (enciclopedii de istorie, care explorează evenimente, figuri istorice, perioade și civilizații din întreaga lume, din toate timpurile);
- **Științe și tehnologie** (enciclopedii care acoperă domenii ale științelor exacte precum fizica, biologia, chimia, matematica, informatica, tehnologia informației, inteligența artificială etc.);
- **Literatură și arte** (enciclopedii care vizează subiecte de literatură, artă, muzică, teatru, dans și alte forme de expresie culturală);
- **Geografie și cultură** (enciclopedii despre geografia, cultura și tradițiile popoarelor și regiunilor din întreaga lume);

- **Filosofie și religie** (enciclopedii care abordează subiecte legate de filosofie, religie, spiritualitate, credințe și sisteme de gândire);
- **Educație și psihologie** (enciclopedii care tratează subiecte legate de educație, mentorat, dezvoltare personală, psihologie, pedagogie etc.);
- **Economie și societate** (enciclopedii care acoperă domenii precum economie, politică, sociologie, drept, etică și alte aspecte ale vieții sociale și economice);
- **Politică și administrare** (enciclopedii care explorează politica la nivel național și internațional, structurile administrative, instituțiile guvernamentale, procesele decizionale politice, politica publică și multe altele);
- **Familie și sănătate** (enciclopedii care abordează subiecte legate de: sănătatea și bunăstarea familială: nutriție, fitness, igienă personală, sănătatea mentală, gestionarea stresului, comunicarea în familie. educația copiilor, sarcina și nașterea; maternitatea și paternitatea; grijă pentru persoanele vârstnice etc.).

Vizitatorii au avut ocazia să descopere o gamă variată de enciclopedii pentru toate vârstele – de la enciclopedii clasice precum Enciclopedia franceză a lui D’Alembert și Denis Diderot sau Enciclopedia Britannica (1768 - 2010) – la edițiile moderne, în format online, de tip Wikipedia, din diverse domenii: istorie, știință și tehnologie, literatură și artă, geografie, cultură, filosofie, religie, educație, psihologie, economie, administrare, sănătate ș.a. Un loc aparte l-au ocupat *Enciclopediile pentru copii* (enciclopedii generale, științifice, istorice, literare, despre natură și formele ei, elaborate pentru nivelul de înțelegere al copiilor etc.).

Printre cărțile expuse s-au regăsit: *Enciclopedia oamenilor Moldovei*, *Enciclopedia Uniunii Europene*, *Enciclopedia localităților Republicii Moldova*, *Marea Enciclopedie a Cunoașterii*, *Patrimoniul Mondial UNESCO*, *Marea Carte a Personalităților*, *Enciclopedia Elevului*, *Enciclopedia Casei*, *1000 de capodopere ale picturii europene*, *Marile Minuni ale Lumii*, *1000 de sculpturi ale unor artiști de geniu*, *Mica enciclopedie de finanțe, monedă, asigurări ș.a.* Printre cele mai valoroase expozate s-a aflat dicționarul etimologic al limbii române „*Etymologicum Magnum Romaniae*”, semnat de B.P. Hasdeu, datat din 1894.

La deschiderea evenimentului, Elena Ungureanu, șefa Secției studii și cercetări de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a vorbit, despre rolul și importanța enciclopediilor, care reprezintă surse

veridice și vaste de informare a populației. De asemenea, s-a făcut referință la cei mai cunoscuți enciclopediști, care și-au adus aportul la crearea enciclopediilor, precum Jean le Rond d’Alembert, Denis Diderot, Jimmy Wales, Larry Sanger, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Eugen Coșeriu, Vlad Pohilă etc.

Pentru organizarea acestui eveniment BM „B.P. Hasdeu” a fost apreciată cu *Scrisoare de mulțumire*, înmănată de Tamara Gheorghiță, Secretar general al Parlamentului Republicii Moldova – un motiv de mândrie și satisfacție. Expoziția a fost vizitată de peste 1 600 de persoane.

CAPITOLUL IV. SERVICII DE BIBLIOTECĂ

- 4.1 Servicii de dezvoltare a competențelor utilizatorilor
  - 4.1.1 Servicii repartizate conform obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)
  - 4.1.2 Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri
  - 4.1.3 Servicii bazate pe tehnologii. Serviciul „Connect Plus”
  - 4.1.4 Servicii acordate refugiaților
- 4.2 Servicii cultural-educative
  - 4.2.1 Programul de lectură „Chișinăul Citește”, ediția a XXI-a
  - 4.2.2 Concursul de lectură „Bătălia cărților”, ediția a X-a
  - 4.2.3 Concursul „Bingo pentru carte”, ediția I-a
  - 4.2.4 Programul „Provocarea verii”, ediția a VI-a
  - 4.2.5 Alte programe, concursuri, evenimente
  - 4.2.6 Evenimente comunitare
  - 4.2.7 Promovarea valorilor europene prin lectură
  - 4.2.8 Biblioteci aniversare
- 4.3 Programe/evenimente de promovare a patrimoniului local
- 4.4 Servicii de referințe

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” oferă acces la diverse tipuri de servicii, conform necesităților comunității. În spațiile amenajate pentru lectură cititorii pot opta pentru o carte aleasă de pe raft sau pentru una din oferta digitală prin intermediul computerelor bibliotecii, dar și utilizând dispozitivele proprii (laptopuri, tablete, telefoane etc.).

Serviciile sunt gratuite și disponibile în interiorul fiecărei filiale din rețea în funcție de domeniul de care sunt

În anul 2024
BM „B.P. Hasdeu” a organizat

16 756

evenimente științifice, culturale,
de socializare și de instruire
non-formală la care au participat

204 799

persoane

interesați utilizatorii. Interesele acestora sunt identificate cu ajutorul diverselor instrumente chestionare, formulare, interviuri, sondaje, testimoniale atât în format fizic în cadrul bibliotecilor, cât și în format online prin intermediul siteului hasdeu.md sau rețelelor de socializare unde aceștia ne apreciază activitatea.

Scopul BM este să oferim utilizatorilor servicii și evenimente de calitate excepțională, de aceea echipa noastră lucrează la îmbunătățirea continuă a acestora, fiind conduși de tendințele moderne, de transformarea digitală și inteligența artificială care ar putea fi ulterior un promotor al bibliotecii.

Evenimentele dedicate anumitor tematici dau un farmec aparte oricărei instituții, astfel pe parcursul anului 2024, au fost organizate **16 756 evenimente** comunitare, locale și naționale cu **204 799 participanți**, din care: **6 300 evenimente culturale** cu un număr de **125 645** participanți; **7 206** evenimente de instruire non-formală a utilizatorilor cu **79 154** participanți și **3 250** expoziții de carte (**2 748** în format tradițional și **502** virtual).

Serviciile oferite de Biblioteca Municipală, împreună cu partenerii noștri, se diversifică de la o zi la alta, astfel încât pe parcursul anului au fost livrate **180 servicii**, desfășurate în **7 273** sesiuni de instruire la care au participat **76 099** utilizatori, dintre care: **179** servicii educaționale (**5 380** sesiuni de instruire, **67 583** participanți) și cursuri de dezvoltare a competențelor digitale în cadrul Serviciului Connect Plus (**1 893** sesiuni de formare, **8 516** participanți).

Programele de rețea ale bibliotecii municipale au avut următorul parcurs :

- „Chișinăul citește” ediția XXI-a, în cadrul căruia s-au desfășurat **255** activități cu **5 372** participanți, cele 3 cărți fiind împrumutate de **2 980** persoane, **40** întâlniri cu scriitorii.
- „Bătălia cărților” ediția a IX-a, la care au fost propuse câte **7** cărți, categoria copii și adolescenți. S-au înscris inițial în concurs **314** utilizatori. Au ajuns în lupta finală **120** din cei care au citit toate cărțile propuse, iar titlul de laureați ai concursului l-au purtat 38 concurenți.
- „Să reauzim povestea” s-a desfășurat în **7** biblioteci din rețea, acestea organizând **146 ore de poveste**, unde au fost implicați **1 939 copii**.

Paralel cu programele de lectură au fost oferite și **55** servicii de lectură sub forma cluburilor, cenaclurilor, atelierelor de lectură și scriere creativă, medalioane sau seri literare, conferințe ș.a. În total serviciile de lectură au întrunit **15 004** participanți în **862** de activități.

Lectura rămâne principala activitate a bibliotecii, astfel pe parcursul anului curent au avut loc:

- Întâlniri cu personalități – **231**, din care **180** cu scriitorii și **51** cu personalități din diferite domenii, la care au participat **9 496** persoane;
- Lansări de carte – **109** evenimente, **4 853** participanți;
- Expoziții de carte – **3 250** (**2 748** – tradiționale și **502** – virtuale).

Un alt succes răsunător, în acest an, a reprezentat Programul estival „**Provocarea verii**”, ediția a VI-a, care s-a desfășurat cu „**ȘTIM la bibliotecă**”. Impactul și interesul copiilor, dar și al părinților, a continuat să crească semnificativ. Astfel, pe parcursul celor **opt** săptămâni, la program au participat **2 372 copii**, dintre care 26 copii refugiați din Ucraina, toți fiind încadrați în **2 982** evenimente, care au atestat o frecvență de **19 436** prezențe în toate filialele BM, contribuind la sporirea interesului pentru lectură, dovadă fiind cele 458 721 minute citite de aceștia în cadrul rubricii *Turnirul lecturii*.

Instruirea și ghidarea chișinăuienilor spre servicii educaționale și lectură rămâne a fi obiectivul prioritar al BM, dar și organizarea evenimentelor culturale împreună cu scriitori, personalități marcante, oameni de cultură, invitați din alte contribuind la buna dezvoltare a utilizatorilor care ne pășesc pragul.

4.1 SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

Serviciile de dezvoltare a competențelor oferite de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” sunt esențiale pentru sprijinirea educației și învățării continue, atât pentru copii, tineri, cât și pentru adulți. Aceste servicii sunt concepute pentru a ajuta utilizatorii să își îmbunătățească abilitățile și să dobândească noi competențe care le vor sprijini atât dezvoltarea personală, cât și profesională.

Serviciile educaționale de bibliotecă au un impact semnificativ asupra dezvoltării individuale și a comunității, influențând în mod pozitiv educația, accesul la informații și învățarea pe tot parcursul vieții. Iată câteva aspecte cheie ale impactului acestor servicii:

În anul 2024
BM „B.P. Hasdeu” a oferit
chișinăuienilor
180
servicii educaționale,
culturale și de
instruire non-formală

- Îmbunătățirea accesului la informație;
- Suport pentru studii academice și cercetare;
- Promovarea gândirii critice și a alfabetizării informaționale;
- Includerea și accesibilitatea pentru toate grupurile sociale;
- Dezvoltarea abilităților digitale;
- Încurajarea cititului și a învățării informale;
- Sprijin pentru dezvoltarea comunității;
- Promovarea culturii și patrimoniului.

Rezultatele serviciilor educaționale sunt esențiale pentru evaluarea impactului acestora asupra utilizatorilor și comunităților. În contextul bibliotecilor, acestea reflectă modul în care activitățile educaționale îmbunătățesc cunoștințele, abilitățile și comportamentele utilizatorilor, contribuind la dezvoltarea personală și profesională continuă.

În acest an au fost livrate către comunitatea chișinăuiană **180 servicii** (Anexa nr. 2), care au fost desfășurate în cadrul a **7 273** ședințe/instruiri/sesiuni, cu participarea a **76 099** utilizatori ai bibliotecii. Competențele, pe care participanții le dobândesc pe parcursul desfășurării serviciilor, țin de diferite domenii și forme de activitate precum: comunicarea eficientă și soluționarea conflictelor, stimularea creativității și gândirea inovativă, educația pentru sănătate și bunăstare, gestionarea stresului și sănătatea mentală, recomandări pentru o nutriție și alimentație sănătoasă, exerciții fizice și activități recreative, ateliere pentru tineri și dezvoltarea carierei, reducerea inegalităților, educație ecologică, cursuri de învățare a limbilor străine (polonă, engleză, bulgară, italiană, română pentru alolingvi), instruiți cu privire la activitățile STEAM, cunoașterea istoriei, patrimoniului și tradițiilor, dezvoltarea abilităților practice de meșteșugărit, gătit, hand-made și cursuri de alfabetizare digitală.

Unul dintre serviciile educaționale oferit de BM este dezvoltarea competențelor digitale **Connect Plus** unde utilizatorii învață cum să folosească tehnologia și internetul în mod eficient, să acceseze resurse online, să utilizeze software-uri educaționale și să participe la cursuri online. În acest an la cele **1 893** de instruiți au participat 8 516 persoane.

Serviciile la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” sunt gratuite și organizate de bibliotecari cu contribuția remarcabilă a voluntarilor care contribuie la desfășurarea activităților educaționale și sprijină participanții în utilizarea resurselor. Personalități din diferite domenii vin în sprijinul angajaților

noștri, participând activ prin împărtășirea experiențelor proprii, prin oferirea de recomandări și intervenții practice.

4.1.1 Servicii repartizate conform obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD)

Serviciile din cadrul BM „B.P. Hasdeu” joacă un rol semnificativ în sprijinul realizării Obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale Agendei 2030 a Națiunilor Unite, care vizează creșterea echității, sustenabilității și incluziunii în diverse domenii ale vieții. Mai ales în ceea ce privește educația, filialele bibliotecii municipale contribuie activ prin serviciile educaționale la mai multe dintre aceste obiective:

Obiectivul de dezvoltare durabilă	Nr. servicii	Nr. instruirii	Nr. participanți
O 3. Sănătate și bunăstare	11	722	5 771
O 4. Educație de calitate	155	6391	67 879
O 8. Muncă decentă și creștere economică	1	14	490
O 11. Orașe și comunități durabile	4	59	410
O 15. Viață pe pământ	9	87	1549
O 17. Parteneriate pentru obiective			
Total	180	7 273	76 099

Obiectivul 17. *Parteneriate pentru obiective* – în toate filialele s-au dezvoltat noi parteneriate pentru realizarea serviciilor propuse, pe parcursul anului 2024 fiind semnate 170 acorduri de parteneriat.

Serviciile educaționale ale bibliotecii sunt esențiale pentru realizarea Agendei 2030, contribuind la dezvoltarea unei societăți mai echitabile, educaționale și sustenabile. Prin promovarea accesului egal la educație, susținerea incluziunii sociale, educația ecologică și implicarea activă în construirea unor comunități informate, munca bibliotecarilor contribuie la realizarea unui viitor mai bun și mai durabil pentru toți. Pentru realizarea serviciilor propuse, biblioteca a continuat să utilizeze unele platforme și resurse online, menținând comunicarea cu utilizatorii și partenerii, însă accentul s-a pus totuși pe realizarea serviciilor cu prezență fizică și doar unele în format online.

Serviciile oferite în cadrul Obiectivului 4. *Educație de calitate* sunt cele mai numeroase (155 servicii), referindu-se la: lectură (66), divertisment (26), creativitate (23), educație (18), studierea limbilor (11), dezvoltare personală (8), cultura locală (2), oratorie (1).

4.1.2 Servicii de lectură. Cluburi. Cenacluri

Serviciile de lectură contribuie și la consolidarea legăturilor dintre membri comunității, facilitând interacțiuni și schimburi culturale. Activități cum ar fi cluburile de lectură, atelierelor și evenimentele, ajută la promovarea unui dialog deschis și a înțelegerii între diferite grupuri sociale și culturale.

Prin aceste activități se impune stimularea lecturii, educarea unui cititor cult, motivarea lecturii din plăcere, unde cartea rămâne cel mai important instrument al întâlnirilor. Participanții la aceste servicii au mari avantaje ce țin de formarea lor pentru o maturitate intelectuală, pentru formarea deprinderilor de a lectura și analiza celor citite, de a-și exprima clar gândul, cursiv și logic, de a-și dezvolta aptitudinile unei dicții expresive, de a cunoaște lumea scriitorilor. Totodată, cei ce merg la atelierelor de scriere literară, își dezvoltă spiritul inventiv și creativ, își dezvoltă aptitudini, abilități și competențe de a scrie texte prin învățarea unor tehnici, dar și să-și descopere aptitudinile, talentele, prin manifestarea interesului față de arta scrisului.

Dovadă a celor spuse mai sus sunt succesele bibliotecarilor și utilizatorilor care au participat la diverse concursuri în cadrul Programului Național LecturaCentral, ediția a 7-a, 2024, organizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, obținând rezultate remarcabile:

Locul I pentru Clubul de lectură „Ovidienii”, coordonator Lilia Don-Ciobanu, Biblioteca „Ovidius”, în cadrul Concursului „Lumina din jurul cărții: cel mai original club de lectură”;

Locul III pentru Clubul de lectură „Lectură generoasă”, coordonatori Alexandra Tănase și Parascovia Onciu, Biblioteca „Transilvania”, în cadrul Concursului „Lumina din jurul cărții: cel mai original club de lectură”;

Locul III pentru Concursul „Bingo pentru carte”, coordonator Ana Chioresco, Secția managementul resurselor informaționale, în cadrul Concursului „Cel mai original proiect de promovare a cărții și lecturii inclusiv cu ajutorul tehnologiilor”.

Serviciile de lectură ajută utilizatorii să învețe constant și să își extindă orizonturile. Fie că este vorba de cărți educaționale, biografii, romane sau lucrări științifice, lectura oferă acces continuu la noi cunoștințe și idei. Acestea democratizează accesul la cultură, oferind oricui, indiferent de statutul social sau economic, posibilitatea de a citi cărți de valoare literară, educațională sau culturală. Filialele bibliotecii municipale oferă o gamă largă de cărți și forme de promovare a acestora, care permit utilizatorilor să se educe pe diverse subiecte, să afle informații utile și să exploreze noi domenii de interes. Astfel, în anul curent, au fost desfășurate **66 servicii de lectură**, dintre care sub forma

cluburilor – 23 servicii, cenaclurilor de lectură – 3 servicii, atelierelor de scriere creativă – 2 servicii și atelierelor de lectură – 38 de servicii la care au participat, în total, 18 225 persoane în cadrul a 1 077 sesiuni.

Forma de activitate	2024	2023	2022
Cluburi de lectură	23	24	13
Cenacluri literare	3	5	3
Ateliere de scriere creativă	2	3	1
Ateliere de lectură	38	23	23
Total	66	55	40

În concluzie, impactul serviciilor de bibliotecă este vast și de durată, având efecte pozitive atât asupra educației individuale, cât și asupra coeziunii și dezvoltării comunității în ansamblu. Rezultatele serviciilor educaționale oferite de filialele bibliotecii pot fi observate pe mai multe planuri, având un impact semnificativ asupra dezvoltării educaționale, sociale și personale ale indivizilor și comunităților. Chiar dacă în acest an, indicii statistici, la anumite criterii, sunt într-o mică scădere, este pentru că echipa bibliotecii pune un accent deosebit pe calitatea serviciilor prestate care să contribuie nu doar la creșterea nivelului de educație și cultură, dar și la îmbunătățirea calității vieții.

În cadrul unor servicii și programe am inițiat procedura de selectare a feedback-ului de la utilizatori care este foarte important pentru asigurarea unui serviciu adaptat nevoilor și cerințelor acestora. Am urmărit scopul de a îmbunătăți serviciile, pentru a crește satisfacția utilizatorilor, a instiga inovația și a consolida relația dintre bibliotecă și comunitate.

Serviciile educaționale oferite de bibliotecii au rezultate directe și semnificative, care contribuie la formarea unui mediu educațional echitabil, stimulat și accesibil pentru toți. Impactul acestora nu se limitează doar la îmbunătățirea abilităților academice, ci și la dezvoltarea competențelor personale, sociale și profesionale ale utilizatorilor bibliotecii.

4.1.3 Servicii bazate pe tehnologii. Serviciul „Connect Plus”

Serviciul „Connect Plus” a fost livrat în continuare pentru comunitatea chișinăuiană, în 2024 fiind livrate 1 764 sesiuni de instruire (în 2023 – 1 814, în 2022 – 1 320) pentru 5 784 persoane (în 2023 – 5 176, în 2022 – 3 393), în cadrul celor 13 cursuri tematice (în 2023 – 13, în 2022 – 11):

Curs / Anul	Sesiuni	Persoane	Sesiuni	Persoane	Sesiuni	Persoane
	2024		2023		2022	
Managementul calculatorului	205	658	398	272	192	316
Microsoft Office	116	283	736	260	75	154
Servicii Google	41	50	108	91	50	47
Educație Mediatică	43	381	38	219		
Servicii Publice	181	393	585	334		
E-cariera	19	47	105	50		
Resurse informaționale	280	727	1 248	699	198	410
Robotica la bibliotecă	214	935	1 701	374	166	593
Coding	95	156	508	187	15	36
Aplicații	259	853	2 268	611	262	852
Povești digitale	13	17	5	8		
Navigare pe Internet. Securitate Cibernetică	197	1 018	846	91	145	607
Jocuri kinetice	67	210	70	206	80	205
Total	1 764	5 784	1 814	5 176	1 320	3 393

Comparând indicatorii principali din 2024 cu anii anteriori (2023, 2022) observăm creșteri semnificative pe anumite subiecte, dar și fluctuații la altele.

Cele mai populare servicii au fost: *Navigare pe Internet. Securitate Cibernetică* – 197 sesiuni / 1 018 persoane, *Robotica la bibliotecă* – 214 / 935 persoane, *Aplicații* – 259 sesiuni / 853 persoane, *Resurse informaționale* – 280 sesiuni / 727 persoane și *Managementul calculatorului* – 205 sesiuni / 658 persoane.

Clubul IT pentru adolescenți la Biblioteca „Târgu Mureș” a întrunit 34 ședințe pentru 56 de persoane în cadrul cărora au fost studiate subiecte precum: *Dezvoltare web, Aplicații mobile, Modelare 3D, Programare Python.*

Un subiect nou în 2024, integrat în paleta instruirilor „Connect Plus”, în cadrul *Cursului Navigare pe Internet*, a fost *Securitatea cibernetică*, prestat în 16 filiale: „Adam Mickiewicz”, „Alba Iulia”, de arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca Centrală, Biblioteca publică de drept, „Hristo Botev”, „Lesia Ukrainka”, „Maria Drăgan”, „Mihail Ciachir”, „Mihail Lomonosov”, „Nicolae Titulescu”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Traian”, „Transilvania” și „Vissarion Belinski”), fiind organizate 113 ședințe pentru 616

persoane. Lider la capitolul instruirii de *Securitate cibernetică* este Biblioteca a fost Biblioteca „Transilvania”, urmată de bibliotecile „Nicolae Titulescu”, „Maria Drăgan” și „Hristo Botev”.

În total, există o tendință de creștere constantă a numărului de sesiuni și participanți la Serviciul „Connect Plus”, semn al unei popularități crescute a serviciilor IT oferite de bibliotecă. Comparativ cu anul precedent, în 2024, în cadrul celor 13 cursuri tematice, s-a înregistrat o micșorare de -2.8% a sesiunilor, totodată și o majorare de +12% a participanților; iar comparativ cu 2022 o majorare de +33.6% a sesiunilor și +70.5% a participanților.

Anul	Sesiuni	Participanți
2024	1 764	5 784
2023	1 814	5 176
2022	1 320	3 393

Cele mai populare cursuri au fost:

- *Navigare pe Internet. Securitate Cibernetică* – 197 sesiuni pentru 1 018 persoane (în 2023: 846 sesiuni pentru 91 persoane; -76.7% sesiuni, +1021% participanți). Creșterea remarcabilă a numărului de participanți, chiar dacă numărul de sesiuni este mult mai mic decât în 2023, indică o diversificare a altor cursuri populare în 2024 sau o concentrare a sesiunilor pe grupuri mai mari.
- *Robotica la bibliotecă* – 214 sesiuni pentru 935 persoane (în 2023: 1 701 sesiuni pentru 374 persoane; -87,3% sesiuni, +150% participanți). Deși numărul de sesiuni a scăzut, numărul participanților a crescut semnificativ, ceea ce sugerează o concentrare mai mare pe grupuri de interes mai specific, în loc de sesiuni mai frecvente cu audiențe mai mici.
- *Aplicații* – 259 sesiuni pentru 853 persoane (în 2023: 2 268 sesiuni pentru 611 persoane; -88,5% sesiuni, +39,6% participanți). Atestăm o scădere semnificativă a numărului de sesiuni, dar și o creștere a numărului de participanți, indicând o eficientizare a organizării acestui tip de curs.
- *Resurse informaționale* – 280 sesiuni pentru 727 persoane (în 2023: 1 248 sesiuni pentru 699 persoane; -77.5% sesiuni, +4% participanți). Chiar dacă numărul de sesiuni a scăzut semnificativ, numărul participanților a rămas relativ constant, ceea ce poate reflecta o maturizare a publicului țintă și creștere a calității instruirii.
- *Managementul calculatorului* – 205 sesiuni pentru 658 persoane în (2023: 398 sesiuni pentru 272 persoane (-48.5% sesiuni, +142,7% participanți). Numărul de sesiuni s-a redus, dar

participarea a crescut semnificativ, ceea ce sugerează că acest curs a devenit din ce în ce mai eficient în atragerea unui public mai larg.

Scăderi și fluctuații semnificative au înregistrat cursurile:

- *Microsoft Office* – 116 sesiuni pentru 283 persoane (în 2023: 736 sesiuni pentru 260 persoane; - 84,2% sesiuni, +8,8% participanți). O scădere semnificativă a numărului de sesiuni, dar o creștere modestă a numărului de participanți, indică o potențială modificare a modului de livrare al cursurilor sau o înlocuire a interesului pentru alte tipuri de formare.
- *Servicii Publice* – 181 sesiuni pentru 393 persoane (în 2023: 585 sesiuni pentru 334 persoane; - 69% sesiuni, +17,7% participanți). Deși numărul de sesiuni a scăzut semnificativ, interesul pentru acest serviciu a crescut ușor, ceea ce sugerează o îmbunătățire a relevanței și impactului cursurilor în 2024.
- *Povești digitale* – 13 sesiuni pentru 17 persoane (în 2023: 5 sesiuni pentru 8 persoane; +160% sesiuni, +112,5% participanți).

Chiar dacă numărul de sesiuni și participanți este mic, tendința de creștere este clară, ceea ce poate reflecta un interes crescând în acest tip de formare creativă. Observăm o tendință de eficientizare a organizării sesiunilor, cu o concentrare mai mare pe grupuri de participanți mai mari și o scădere a numărului de sesiuni pentru anumite cursuri populare (de exemplu *Robotica la bibliotecă* și *Navigare pe Internet. Securitate Cibernetică*). În același timp, anumite domenii, cum ar fi *Educația Media, Coding și Poveștile digitale*, au avut o creștere în popularitate, reflectând schimbările din cerințele și interesele comunității. Serviciile IT oferite de bibliotecă au continuat să evolueze pentru a răspunde cerințelor din ce în ce mai mari ale comunității în domeniul educației digitale și al formării continue. Per ansamblu, anul 2024 a marcat o consolidare a serviciilor IT oferite de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, cu un impact semnificativ asupra utilizatorilor din Chișinău.

În concluzie, instruirile oferite prin Serviciul „Connect Plus” în 2024 au avut un impact semnificativ asupra comunității, fiind implementate în 26 de filiale ale BM și atrăgând un număr de 5 784 de participanți, 4,3% din numărul de utilizatori activi ai BM. Cele mai solicitate instruirii au fost cele legate de *Navigarea pe internet și Securitatea cibernetică*, urmate de domenii inovative precum *Robotica și Aplicațiile digitale*. De asemenea, noile subiecte incluse în program, cum ar fi *Securitatea cibernetică*, au avut un impact pozitiv, fiind apreciate în mod special de utilizatori. Aceste rezultate

reflectă interesul crescând pentru educația digitală și adaptarea continuă a bibliotecilor la nevoile tehnologice ale comunității sfârșitului primului sfert al sec. XXI.

Servicii electronice – e-servicii promovate de bibliotecă

Pe parcursul anului de referință Biblioteca publică de drept a oferit utilizatorilor cursul de e-servicii: *Guvernarea electronică a serviciilor publice*, care a familiarizat 113 de persoane în cadrul celor 48 de sesiuni de instruire în utilizarea serviciilor electronice publice atât de importante în procesul de transformare digitală a societății.

Proiectul CODE Kids

Activitățile CODE Kids, din cadrul Proiectului Fundației Progress, România, destinate învățării programării de către copii, au continuat și în anul 2024 la Biblioteca „Ovidius” (Clubul „Ovidienii CODE Kids”) și „Târgu Mureș”. În etapa avansată a programului, membrii clubului s-au concentrat pe aprofundarea abilităților de programare și dezvoltarea unor proiecte mai complexe.

Pe parcursul anului au fost desfășurate 93 de ședințe (51 la Biblioteca „Ovidius” și 42 la Biblioteca „Târgu Mureș”), utilizând mai multe platforme, precum Scratch, Code.org, Tynker și Arduino. După ce, în anul anterior, copiii au învățat concepte de bază precum logica programării, structuri de control (bucle, condiții) și evenimente, etapa avansată le-a permis să lucreze cu limbaje de programare mai puternice și să aplice cunoștințele dobândite pentru a construi aplicații și jocuri interactive complexe.

Activitățile desfășurate în 2024 au avut un impact semnificativ asupra participanților, contribuind la formarea competențelor lor tehnice și dezvoltarea personală. În iulie 2024, Programul CODE Kids, desfășurat pe parcursul a doi ani, a culminat cu Târgul Regional de Știință CODE Kids Chișinău 2024, la care au participat utilizatorii din bibliotecile participante al proiect. Damian Ciob și Daniel Gîțu, sub îndrumarea coordonatorului Andrian Bocancea (Biblioteca „Târgu Mureș”) au prezentat proiectul inovator „Robotul viticultor”, iar Anisia Ciobotaru și Evelina MNedvedi de la Biblioteca „Ovidius” au prezentat proiectul PICTA, obținând **Locul I** la Târgul din Chișinău. La 22-23 noiembrie 2024 coordonatoarea Victoria Cebanu cu două membre ale Clubului „Ovidienii Code Kids” au participat la Târgul Național de Știință CODE Kids 2024, organizat la București, unde s-au clasat pe **Locul I** Best Pitch cu proiectul PICTA (cea mai bună prezentare a proiectului).

Aceste evenimente au oferit oportunitatea de a prezenta proiecte tehnologice, de a interacționa cu alți tineri pasionați de domeniu și de a promova educația STEAM (Știință, Tehnologie, Inginerie,

Artă, Matematică). Prin participarea la târguri, copiii au avut șansa de a învăța prin practică, de a-și demonstra abilitățile și de a primi recunoaștere pentru munca depusă pe parcursul celor doi ani de activitate, iar biblioteca și-a demonstrat impactul pozitiv asupra educației comunității chișinăuiene.

4.1.4 Servicii acordate refugiaților

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și filialele sale au devenit un centru comunitar activ, sprijinind refugiații ucraineni din Republica Moldova prin servicii educaționale, culturale și de consiliere. În 2024, la aproape trei ani de la începerea războiului din țara vecină, BM a continuat implementarea proiectelor dedicate integrării, în special pentru femei și copii, oferind cursuri de limbi străine, consiliere psihologică, evenimente culturale și activități pentru copii. Impactul acestor inițiative, reflectat în numărul mare de beneficiari și diversitatea serviciilor, a consolidat rolul bibliotecii ca hub comunitar adaptabil, orientat spre incluziunea socială și dezvoltarea programelor de integrare.

Cei mai mulți refugiați au participat la serviciile oferite de filialele: „Ițic Mangher”, „Adam Mickiewicz”, „Lesia Ukrainka”, „Miron Costin”, Mihail Lomonosov”, Nicolae Titulescu”, „Maria Drăgan” etc.

În parteneriat cu organizații internaționale și locale, biblioteca a implementat diverse proiecte. Unele, inițiate în 2022 sau 2023 și-au continuat activitatea și în 2024, altele au fost lansate în 2024:

- *Spațiu pentru mamele și copiii ucraineni*, în parteneriat cu Organizația internațională non-guvernamentală israeliană de ajutor umanitar IsraAID (Biblioteca „Lesia Ukrainka”, din aprilie 2022);
- *Spațiu sigur pentru mame și copii*, sponsorizat de organizațiile britanice de caritate World Jewish Relief (WJR) și BEARR TRUST (Biblioteca „Ițic Mangher”, din aprilie 2022);
- *Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților*, în parteneriat cu Centrul de Drept al Femeilor, Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova și cu suportul International Rescue Committee (Biblioteca Centrală, din august 2022);
- *Art Terapie cu psihologul*, în parteneriat cu Centrul de Drept al Femeilor (Biblioteca Centrală, din 2022);
- *De vorbă cu psihologul*, în parteneriat cu Organizația umanitară internațională INTERSOS Moldova (Biblioteca „Adam Mickiewicz”, din 2022);
- *Psihologul tău la bibliotecă*, în parteneriat cu Organizația umanitară internațională INTERSOS Moldova (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, din aprilie 2023);
- *Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!/Tabăra de vară pentru copii – Solidaritate, Egalitate, Pace!*, în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății

Reproductive și finanțat în totalitate de Organizația non-profit Solidarités International (Biblioteca „Adam Mickiewicz”, din iunie 2023, extins până în martie 2024);

- *Curs de scriere a proiectelor și atragere de fonduri*, pentru femeile din Ucraina și Republica Moldova, în parteneriat cu Maintaining Women of Moldova – MWM cu susținerea financiară a HEKS-EPER Moldova (Biblioteca „Adam Mickiewicz”, 2024);
- *LibHub – biblioteci deschise și incluzive* (destinat refugiaților din Ucraina, migranților și lucrătorilor), în parteneriat cu Asociația Comunitățile Viitorului, România (Biblioteca „Mihail Lomonosov”, din noiembrie 2024);
- *HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education*, în parteneriat cu Fundația Terre des Hommes Moldova/Tdh Moldova, care a dezvoltat metodologia non-formală de educație – MJSC: mișcare, joc, sport, creativitate (Bibliotecile „Nicolae Titulescu” și „Maria Drăgan”, din noiembrie 2024).

Scopul funcționării *Spațiilor prietenoase pentru copii și mame* este de a fortifica reziliența și bunăstarea copiilor, tinerilor și mamelor acestora, prin activități desfășurate într-un mediu sigur, prietenos și stimulat, care corespund nevoilor lor. Proiectele au presupus reamenajarea spațiilor, dotarea cu birotică, jocuri, tehnologii, echipament sportiv ș.a.

În luna august BM a primit o donație de 600 de cărți în limba ucraineană destinate refugiaților, oferite de Agenția ONU pentru Refugiați (UNHCR). La eveniment au participat reprezentanți ai Bibliotecii Municipale, Primăriei municipiului Chișinău și ai comunității de refugiați care au mulțumit pentru acest gest generos, subliniind impactul asupra integrării refugiaților ucraineni, precum și copiii implicați în serviciile Bibliotecii „Lesia Ukrainka”, care au recitat poezii în limba ucraineană.

Impact: în 2024, fluxul refugiaților ucraineni în Republica Moldova a scăzut, ceea ce a dus la o diminuare a numărului de utilizatori-refugiați noi înregistrați, dar și a numărului de vizite. Cu toate acestea, biblioteca a continuat să organizeze diverse evenimente culturale, de socializare și instruire non-formală precum: ateliere de lectură (31); ateliere de creație (30); discuții tematice (19); lecții de studiere a limbii române (68); lecții de studiere a limbii engleze (28); jocuri intelectuale; spectacole; 140 de lecții pentru pregătirea de școală în limba ucraineană; 150 întâlniri cu psihologul etc. – cu o frecvență de 3 564 (7 797 în 2023) ori.

Anul	2024	2023	Total 2022-2024
Utilizatori noi	139	700	2 328
Intrări/vizite	13 917	59 356	131 081
Evenimente	488	726	1 882
Total	40	55	66

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demonstrat flexibilitate și reziliență în sprijinirea refugiaților ucraineni, contribuind semnificativ la integrarea acestora în comunitate.

SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

SERVICII DE DEZVOLTARE A COMPETENȚELOR UTILIZATORILOR

4.2 Servicii cultural-educative

Anul 2024 a fost bogat în evenimente educaționale și culturale, ideale pentru cei interesați de dezvoltarea personală și profesională. În urma unei selecții au fost clasificate în două categorii principale: evenimente de promovare a lecturii și evenimente instructiv-educative. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” adoptă o multitudine de forme de activitate precum: cluburi, cenacluri, concursuri, ateliere, medaliaone literare, seri artistice, festivaluri și multe altele unde cartea rămâne cel mai important instrument.

Pe lângă tradiționalele programe de promovare a lecturii „Chișinăul citește”, „Să re-auzim povestea” și Concursul „Bătălia cărților”, în acest an, BM a lansat un concurs nou „Bingo pentru carte” și un nou proiect „Oameni din spatele cărților”. La fel nu au lipsit lansările de carte, întâlnirile cu scriitorii și nelipsita inițiativă comunitară „Citim Eminescu”.

În anul 2024 au fost organizate **16 756** evenimente la care au participat **204 799** utilizatori.

4.2.1 Programul de lectură „Chișinăul Citește”, adiția a XXI-a

„Chișinăul citește” deja de 21 de ani invită comunitatea chișinăuiană spre lectură. Un concept care și-l asumă BM în mod special pentru a capta atenția asupra cărților autohtone, noi editate, oferind posibilitatea cititorilor de a se întâlni și dialoga cu scriitorii.

Chișinăul citește
BIBLIOTECA MUNICIPALĂ B.P. HASDEU

Program de lectură
ediția XXI, 2024
februarie - noiembrie
22 de filiale

1 806 împrumuturi

3 337 participanți la evenimente:
întâlniri cu autorul, discuții tematice, ateliere de lectură, ateliere de creație, prezentări de carte

22 întâlniri cu cititorii
în filialele:

- ✓ „Alexandru Donici”
- ✓ „Adam Mickiewicz”
- ✓ „Alba Iulia”
- ✓ Arte „Tudor Arghezi”
- ✓ Biblioteca Centrală
- ✓ Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”
- ✓ „Codru”
- ✓ „Hristo Botev”
- ✓ „Mihail Ciachir”
- ✓ „Maria Drăgan”
- ✓ „Maramureș”
- ✓ „Nicolae Titulescu”
- ✓ „Ștefan cel Mare și Sfânt”
- ✓ „Târgoviște”
- ✓ „Târgu Mureș”
- ✓ „Traian”
- ✓ „Transilvania”
- ✓ „Vissarion Belinski”

Chișinăul citește | www.hasdeu.md

Lansarea programului are loc în luna februarie și se încheie în luna noiembrie cu o conferință literară. Cele trei categorii de utilizatori: copiii, adolescenții și adulții au frumoasa ocazie să citească cele trei cărți incluse în program. În anul 2024 au fost selectate și propuse spre lectură următoarele cărți semnate de autori autohtoni:

„Doggy”, autor **Maria Pilchin**, editura Arc (categoria copii)

„Doggy” este o povestire pentru copii, adolescenți și adulți (10+) despre școală, cu bunele și relele sale (corupția iluministă), despre un copil vulnerabil în sens social și familial, așa cum țara și apropiații lui trăiesc într-o tranziție continuă și incertă. E despre carte și bibliotecă, ambele salvatoare, despre faptul că nu există copii dificili, ci situații limită în care ajunge generația tânără.

Migrația și traumele pe care le produce aceasta constituie fundalul narațiunii. O carte a depășirii și a devenirii. Simbolul canin e despre violență, afecțiune, iertare, fidelitate și suferință cu dinții încleștați. O carte în care visele te salvează de realitatea crudă, în care a imagina înseamnă a te proiecta în viitor, a fi, a evolua ca individ, ca specie.

„Cu romanul în vacanță”, autor Grigore Chiper,
editura Prut International (categoria adolescenți)

„Opera reprezintă o narațiune motivațională pentru adolescenții din ziua de astăzi, întrucât autorul îi îndeamnă să-și formeze deprinderea de a lectura în timpul liber. După cum poate fi observat și din titlu, odihna trupului și a minții sunt râvnite cu înverșunare de omul contemporan, prins în rutina activităților cotidiene. Imaginați-vă un sejur de o

săptămână pe litoralurile Mării Egee, în unele dintre cele mai frumoase zone ale Greciei, cu o carte în

Chișinăul citește PRIMĂRIA MUNICIPALĂ CHIȘINĂUL BIBLIOTECA MUNICIPALĂ S.P. HASDEU

Program de lectură
ediția XXI, 2024
februarie-noiembrie
22 de filiale

Grigore Chiper
categoria adolescenți

530 împrumuturi

1 290 participanți la evenimente:
întâlniri cu autorul, discuții tematice, ateliere de lectură, prezentări de carte

14 întâlniri cu cititorii
în filialele:

- ✓ „Alba Iulia”
- ✓ Arte „Tudor Argezi”
- ✓ Biblioteca Centrală
- ✓ Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”
- ✓ „Hristo Botev”
- ✓ „Onisifor Ghibu”
- ✓ „Ovidius”
- ✓ „Ștefan cel Mare și Sfânt”
- ✓ „Târgu Mureș”
- ✓ „Transilvania”
- ✓ „Vissarion Belinski”

Chișinăul citește www.hasdeu.md

Chișinăul citește PRIMĂRIA MUNICIPALĂ CHIȘINĂUL BIBLIOTECA MUNICIPALĂ S.P. HASDEU

Program de lectură
ediția XXI, 2024
februarie-noiembrie
22 de filiale

Lorina Bălțeanu
categoria adulți

644 împrumuturi

745 participanți la evenimente:
întâlniri cu autorul, discuții tematice, ateliere de lectură, prezentări de carte

4 întâlniri cu cititorii
în filialele:

- ✓ Biblioteca Centrală
- ✓ „Ovidius”
- ✓ „Ștefan cel Mare și Sfânt”
- ✓ „Transilvania”

Chișinăul citește www.hasdeu.md

mână. Nu-i așa că-i fantastic? Dar cum vi se pare ideea de a merge într-o excursie în orașelul elen Ouranoupoli sau chiar pe muntele sfânt Athos? V-ați putut închipui că veți călca pământurile acestei țări, despre care ați învățat la materia școlară istoria românilor și universală, la capitolul „Grecia Antică”? Păi bine, nu e mit, e ceva real, palpabil, sesizabil, ceea ce i se întâmplă protagonistului cărții, un bărbat cu vârsta de peste patruzeci de ani, de meserie scriitor. ”

„Legată cu funia de pământ”, autor Lorina Bălțeanu,
editura Cartier (categoria adulți)

„O mare surpriză acest roman al poetei Lorina Bălțeanu! O lume întreagă încape în el, după cum o lume întreagă într-un sătuc: zeci de personaje, de povești, de

întâmplări. Totul văzut prin ochii unei fetițe care crește cu gândul că vrea să plece departe de locul în

care s-a născut, simțindu-se legată de el cum i se pare că e prinsă și luna, cu o funie (invizibilă), de pământ. O fetiță/ fată cu dor de ducă și cu un puternic sentiment al neapartenenței, Străină, dar cu o uriașă tandrețe pentru acest sat pe care se pregătește să-l lase, cândva, în urmă. De aici și straniețea percepțiilor ei, sensibilitatea față de tot ce e frumusețe, dar și față de ce e dureros, uneori până la oroare. Există însă, întotdeauna, ceva mai amplu decât ceea ce se vede, iar fetița simte/știe deja asta. (Scriitoarea Simona Popescu).

Evenimentul de lansare a Programului „Chișinăul citește”, care a avut loc la data de 13 februarie 2024, a reunit scriitori, critici literari, oameni de cultură și pasionați de lectură. Prezentările cărților selectate pentru ediția din anul de referință, au fost completate de lecturi publice și analize critice, oferind audienței ocazia de a interacționa cu operele și autorii prezenți.

Cartea „Doggy” de Maria Pilchin a fost primită cu entuziasm, atrăgând atenția asupra importanței lecturii în dezvoltarea emoțională și cognitivă a celor mici. Viorica-Ela Caraman, critic literar, a menționat: „Doggy este o carte mică, succintă, fulgerătoare, tăioasă și memorabilă. E o carte în care cad mai mulți idoli, scurt și dureros. Aici, vorbind despre idoli, mă gândesc la reperatele noastre fundamentale din viața fiecărui om”, iar Nicu Ciumașu, actor al Teatrului National „Mihai Eminescu”, a dat citirii unui fragment din carte.

Secțiunea tinerilor a fost ilustrată prin volumul „Cu romanul în vacanță” de Grigore Chiper, o lucrare care abordează provocările și bucuriile specifice vârstei. Moni Stănilă, scriitoarea care a prezentat cartea, a subliniat „capacitatea autorului de a crea personaje autentice și situații cu care tinerii se pot identifica ușor”. A fost citit un fragment de către Nina Lefter, actriță a Teatrului Republican „Licurici”.

Paula Erizanu, jurnalistă, a prezentat publicului cartea selectată pentru categoria adulți – „Legată cu funia de pământ” de Lorina Balteanu, oferind o perspectivă profundă asupra relațiilor interumane și a complexității emoțiilor umane, menționând că „cartea explorează legăturile noastre cu trecutul, cu pământul și cu noi înșine, provocând cititorul să reflecteze asupra propriei existențe”, iar Nicolae Jelescu, actor al Teatrului „Alexie Mateevici”, a dat citire unui fragment captivant din această lucrare.

Pentru o bună desfășurare a programului, scriitoarea Maria Pilchin a organizat pentru bibliotecari trei ateliere de lectură, privind instruirea în domeniul culturii lecturii a personalului de specialitate din rețeaua BM, dezvoltarea competențelor de aplicare a noțiunilor și practicilor de

lectură asupra unui text. Atelierele au avut drept obiectiv formarea abilităților de promovare a culturii cărții, cunoașterea procesului de cultivare a unor abilități profesionale de a citi și a promova cele citite, formarea deprinderilor de gestionare a unor strategii de lectură în scopul atingerii unor obiective de aplicat în instituția infodocumentară.

Cărțile au fost promovate și aduse la inimile cititorilor prin organizarea, de către bibliotecari, a întâlnirilor cu autorii, a prezentărilor de carte, prin inițierea discuțiilor tematice, a atelierelor de lectură, a spectacolelor, conferințelor literare, lecturilor online, organizarea expozițiilor de carte, editarea materialelor promoționale, booktrailerelor – toate pentru a instiga utilizatorii spre a citi și reflecta asupra cărților.

Impactul acestor evenimente poate fi analizat în baza indicatorilor din tabel:

Titlul / autorul	Întâlniri cu autorii	Participanți la întâlniri	Evenimente	Participanți la evenimente	Împrumuturi
Doggy, Maria Pilchin	22	1198	145	3337	1806
Cu romanul în vacanță, Grigore Chiper	12	541	66	1186	530
Legată cu funia de pământ, Lorina Bălțeanu	4	231	42	745	644
Total	40	2 072	255	5 372	2 980

Programul a finalizat prin organizarea unor conferințe literare. Ediția curentă a culminat la data de 21 noiembrie 2024, reunind autorii cărților cu publicul-cititor: copii, tineri, adolescenți, adulți.

„Ajunși la această etapă, ne bucurăm să vedem că programul nostru continuă să inspire și să atragă atenția asupra unor cărți valoroase, care merită să fie descoperite pe rafturile bibliotecilor noastre”, a menționat moderatoarea evenimentului, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”.

Nadejda Ivanov, scriitoare, critic literar și redactor, a susținut că apreciază foarte mult Programul „Chișinăul citește”, care demonstrează cât de importante sunt aceste întâlniri dintre scriitori și cititori. Referindu-se la cartea Mariei Pilchin, „Doggy”, Nadejda Ivanov a subliniat că aceasta nu este doar o lucrare dedicată copiilor de peste 10 ani, ci și „copilului din noi.”.

Ronin Terente, poet și actor, a oferit impresii despre cartea lui Grigore Chiper „Cu romanul în vacanță”. El a remarcat că volumul este potrivit pentru cititorii care iubesc povestirile scurte și narațiunile sincere, dezinvolve.

Carolina Dodu-Savca, doctor habilitat, conferențiar universitar, a vorbit despre cartea Lorinei Bălteanu, „Legată cu funia de pământ”, pe care a descris-o drept o operă literară „care rezonază atât cu noi, cât și cu literaturile lumii.”. Ea a subliniat stilul dens, metaforic, plastic și profund senzorial al cărții, menționând că „ne dă gustul copilăriei.”

„Cu peste 5 000 de conexiuni realizate în acest an, avem o cifră care ne onorează și care confirmă că selecția cărților a fost una reușită și apreciată. Dorim să le mulțumim scriitorilor – protagoniști ai acestei ediții – pentru că au acceptat să facă parte din acest program și, prin participarea lor, au adus literaturii o dimensiune mai vie, mai aproape de sufletele cititorilor noștri” a afirmat în încheiere Mariana Harjevschi.

Prin intermediul diverselor activități, „Chișinăul citește” continuă să fie o platformă de valorificare a literaturii și de încurajare a dialogului cultural în rândul comunității din Chișinău, reiterând angajamentul său față de educația continuă și accesul la cultură. Orientând cititorul spre opere literare autohtone, programul contribuie la consolidarea valorilor culturale și artistice naționale.

„Chișinăul citește” și alte cărți

Printre mulțimea de utilizatori care fac parte din acest program se numără și mulți care citesc în alte limbi: ucraineană, rusă, poloneză. În această ordine de idei, bibliotecile pentru comunitățile etnice promovează în mod special o carte în limba respectivă. Activitatea acestora a fost următoarea:

Biblioteca „Ițic Mangher”: pentru categoria adulți, a fost citită cartea «Возвращение к себе», autor Симона Тешлер, în două volume, iar pentru copii a fost propusă cartea «Гусеницы и колёса» scrisă de Tatiana Voloșina-Orlova. Au fost organizate ore de lectură online, întâlniri cu autoarele, discuții tematice. Pentru a spori interesul utilizatorilor față de cărți au fost create booktrailere.

Biblioteca „Lesia Ukrainka” a selectat pentru Programul «Українці Кишинєва читають...» și cititorii comunității ucrainene, inclusiv refugiați din Ucraina, cartea «Ой радуйся, земле!», autor Вікторія Ярош.

Biblioteca „Adam Mickiewicz” a propus spre lectură cartea „Kordian” de Juliusz Słowacki, prezentată și promovată pe tot parcursul anului, atât pentru etnicii polonezi din Chișinău, cât și pentru cititorii pasionați de opera lui Słowacki.

În total în cele trei filiale au fost organizate 42 de evenimente la care au participat 962 de persoane. Cărțile au fost citite de către 1 035 persoane.

CONCURSUL DE LECTURĂ „CHIȘINĂUL CITEȘTE”

4.2.2 Concursul de lectură „Bătălia cărților” ediția a X-a

Progresele omenirii au de cele mai multe ori un caracter competitiv și ascund în spate o muncă asiduă, neidentificată de cei din jur. Așa este și în cazul concursurilor de lectură, rezultatul muncii este concentrat în cele 10 minute în care concurenții au ocazia să se manifeste deschis. Progresul și fidelitatea lor este vizibil de la an la an, dar orele de lectură, efortul în completarea fișelor de calificare în finală, emoțiile și dorința de a obține unul

din cele mai onorabile titluri oferite de biblioteca municipală, sunt ascunse în spatele cortinei, rămânând un mister pentru spectatori, juriu și organizatori.

Ediția a X-a a concursului s-a desfășurat pentru trei categorii de vârstă ale cititorilor: 10-12 ani, 13-15 ani și 16-18. Concursul a fost lansat la data de 14 martie și a finalizat în luna decembrie. Lansarea s-a produs prin difuzarea pe rețelele de socializare a **21 de booktrailer**, destinate cărților incluse în concurs, având caracter de promovare și de atragere a potențialilor participanți. Booktrailerile au fost realizate de 21 de biblioteci din rețeaua BM, fiind încărcate pe canalul de YouTube al filialei care l-a realizat și promovate pe tot parcursul anului, impactul total fiind de **7 116 vizionări** pentru anul 2024. Cele mai multe vizionări (3 360) au acumulat booktrailerile realizate în baza cărților selectate pentru grupul de vârstă 16-18 ani. Dacă ar fi să realizăm un **top cinci a celor mai vizionate filmulețe**, am avea următorul clasament: „Ultima prințesă a Daciei” de Zuzana Kuglerová (1 742 vizualizări); „Moby Dick”, autor Herman Melville (576 vizualizări); „Castelul de sticlă”, autor Jeannette Walls (403 vizualizări); „Trei într-o barcă (fără a mai socoti și câinele)” de Jerome K. Jerome (332 vizualizări); „Când mă vei întâlni” de Rebecca Stead (315 vizualizări).

Comisia de specialitate a optat și în acest an pentru cele mai alese cărți, câte 7 pentru fiecare categorie de vârstă. Pe parcursul anului, participanții au citit și au acordat punctaj fiecăreia, în baza căruia s-a ales cartea anului.

Cărțile selectate pentru concurs au fost:

Categoria de vârstă 10-12 ani:

1. O minune de copil, autor Roy Jacobsen
2. Focul de gheață, autor Kai Meyer
3. Colț Alb, autor Jack London
4. Când mă vei întâlni, autor Rebecca Stead
5. Pasăre cântătoare, Kathryn Erskine
6. Anne de la Green Gables, Lucy Maud Montgomery
7. Coliba unchiului Tom, Beecher Stowe

Categoria de vârstă 13-15 ani:

1. Castelul de sticlă: memorii, autor Jeannette Walls
2. Magee, zis Maniacul, autor Jerry Spinelli
3. Libraria de investigații magice, autor Garth Nix
4. Întâmplare ciudată cu un câine la miezul nopții, autor Mark Haddon
5. Războiul lumilor, autor Herbert Wells
6. Moby Dick, autor Herman Melville
7. Tokyo pentru totdeauna, autor Emiko Jean

Categoria de vârstă 16-18 ani:

1. Orașe de hârtie, autor John Green
2. Din cer au căzut trei mere, autor Narine Abgarian
3. Ultima prințesă a Daciei, autor Zuzana Kuglerová
4. Marele Gatsby, autor Francis Scott Fitzgerald
5. Oscar și Tanti Roz, autor Eric-Emmanuel
6. Războiul ciocolatei, autor Robert Cormier
7. Trei într-o barcă (fără a mai socoti și câinele), autor Jerome K. Jerome.

Înscrierea la concurs este gratuită, dar este condiționată de deținerea cardului de cititor al BM, iar pentru participarea la finală și de lecturarea celor șapte cărți până la sfârșitul lunii octombrie.

Scopul competiției este de promovare a literaturii universale pentru copii și adolescenți și a preferinței pentru lectură în afara bibliografiei școlare, unul dintre obiectivele urmărite fiind însușirea

competențelor de lectură: înțelegerea textelor literare, capacitatea de a reflecta asupra acestora, de a formula opinii, argumente și interpretări proprii în scris (prin completarea unei fișe de lectură) și oral, în cadrul unei dezbateri.

Prima etapă a concursului a fost înscrierea participanților la concurs completând *Formularul de înregistrare* atât în format fizic în cadrul filialelor Bibliotecii Municipale, cât și în online. A urmat citirea celor șapte cărți propuse pentru fiecare categorie de vârstă și completarea fișei de lectură pentru fiecare carte. Această etapă este foarte importantă, deoarece calitatea completării fișei de lectură decide calificarea participanților în finală.

Membrii juriului, constituit din specialiști consacrați, care au o bogată experiență în desfășurarea și aprecierea unor astfel de concursuri, apreciază fișele de lectură, oferind punctajul respectiv.

Membrii juriului din acest an au fost: dr. Mariana Harjevschi, director general, BM „B.P. Hasdeu”; Maria Pilchin, scriitoare, critic literar, membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova și România; Elena Taragan, șef sector, Secția studii și cercetări; Moni Stănilă, scriitoare și jurnalistă, redactor-șef al editurii PRUT; dr. Nadejda Ivanov, cercetător științific superior; dr. Victoria Fonari, critic literar, poet, conferențiar universitar.

La concurs s-au înscris 314 persoane, dintre care 120 s-au calificat în semifinală.

În etapa finală, numită sugestiv „Convinge-mă să citesc”, s-au calificat elevii care au acumulat cel mai înalt punctaj acordat de juriu în urma examinării *Fișelor de lectură*. Astfel, în marea finală s-au calificat 38 participanți, fiecare dintre ei ținând o pledoarie pentru cartea preferată și răspunzând la câte patru întrebări acordate de juriu, dar și de participanți.

Finaliștii care au prezentat cele mai frumoase și argumentate pledoarii, au răspuns cel mai bine și argumentat la întrebări au devenit *Laureații concursului* și au fost jurizați conform următoarelor criterii: originalitatea exprimării, prezentării eroului cărții preferate, încadrarea în timp și utilizarea termenilor literari, fiind apreciați cu următoarele titluri (10) și mențiuni:

Titlul obținut	10-12 ani	13-15 ani	16-18 ani
Cititorul exeget	Nectarie Lisnic	Anisia Ciobotaru	Mădălina Alexei
Cititorul erudit	Anna-Eliza Efimov	Elizaveta Luca	Sanda Damian
Cititorul persuasiv	Ana Chiroșca	Gabriela Munteanu	Teodor Zaporojanu
Cititorul proactiv	Filoteea Ciobanu	Eva Socaci	Ana-Maria Revenco
Cititorul creativ	Ana Moroșan	Valeria Lungu	Gabriela Godonoagă
Cititorul performant	Arina Hîncu Mia Andronache	Victoria Sagaidac	Andreea Lazu
Cititorul entuziast	Amelia Negru	Luciana Danilov	Beatrice Spînu
Cititorul orator	Mihaela Șișcanu Cristian Garștea	Sebastian Lungu	Dragoș Zmeu
Cititorul implicat	Xenia Hîncu	Ana-Maria Luchița	Irina Garștea
Cititorul dialogal	Gabriel Preguza	Loredana Muntean	Gabriela Corciubaș
Mențiuni		Maria Garit Victoria Bargan Anastasia Floricioiu	Ludmila Avădăni

Laureații, pe lângă laudele, titlurile, medaliile și diplomele ce le-au fost înmânate, au primit și premii bănești oferite de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural al Primăriei municipiului Chișinău.

Cartea anului are un loc aparte în acest concurs, fiind apreciată de cititori cu un punctaj de la 1 la 5. După sumarea voturilor din *Carnetele de lectură*, cartea care a obținut cel mai mare punctaj din partea concurenților a devenit **Cartea anului** (pentru fiecare categorie de vârstă):

- „Anne de la Green Gables” de Lucy Maud Montgomery (categoria de vârstă 10-12 ani) – 291 de puncte;
- „Tokyo pentru totdeauna” de Emiko Jean (categoria de vârstă 13-15 ani) – 191 de puncte;
- „Ultima prințesă a Daciei” de Zuzana Kuglerová (categoria de vârstă 16-18 ani) – 145 de puncte;

Concursul a derulat pe parcursul celor nouă luni reușind să fie prezent în viața utilizatorilor sub diferite aspecte. Toate cărțile au fost promovate prin prezentarea booktrailerelor pe rețelele de socializare, prin expoziții și prezentări de carte atât în bibliotecă cât și virtual, prin ateliere de lectură, discuții și recomandări de lectură. Astfel, ediția a X-a a concursului a totalizat un număr de **207 evenimente** la care au participat **1 879** persoane.

Cât privește impactul concursului asupra comunității chișinăuene în ultimii 5 ani, observăm un decalaj al numărului de participanți de la an la an.

Anul	Persoane înscrise la concurs	Semifinaliști (care au citit toate cărțile)	Numărul de împrumuturi
2024	314	120	5 287
2023	488	151	4 998
2022	211	110	5 253
2021	319	98	5 053
2020	190	56	5 356

Cei mai activi și mai mulți cititori rămân a fi cei din categoria 10-12 ani, cu 195 participanți înscrși și 67 semifinaliști, urmați de categoria 13-15 ani cu 89 participanți înscrși și 42 semifinaliști, apoi adolescenții, care s-ar părea că sunt foarte mult absorbiți de pregătirile pentru bacalaureat, încât foarte puțini mai reușesc să citească în afara curriculei școlare, și totuși, 30 dintre ei s-au aruncat în bătălie, dintre care 11 au reușit să o câștige și să se învrednicească cu un premiu.

Participanții au dat dovadă de o bună pregătire, fiind niște „mari cititori”. Au fost însuflețiți de emoții fiind bucuroși să-și poată manifesta erudiția, să-și găsească noi prieteni și au ținut neapărat să-și împărtășească impresiile cu organizatorii concursului și cu potențialii concurenți ai edițiilor următoare.

Rezultatele concursului diferă de la an la an, având în culise temeuri subiective și obiective. Ambiția de a citi cele 7 cărți îi însoțește pe toți cei dornici de cunoaștere și de evoluție personală. Biblioteca Municipală va deschide în următorul an un nou deceniu al edițiilor care promite să fie unul memorabil, aducând împreună tinerii cititori într-un spațiu de dezbatere și apreciere a lecturii. „Concursurile de lectură trebuie să fie monetizate, de rând cu cele din domeniul sportului și artelor, deoarece necesită un mare efort intelectual și aduc un beneficiu întregii societăți” a atenționat directorul general al BM, dr. Mariana Harjevschi.

„Bătălia Cărților” continuă să inspire și să cultive dragostea de lectură în rândul tinerelor generații, transformând lectură într-o adevărată aventură a cunoașterii și a imaginației.

CONCURSUL DE LECTURĂ „BĂTĂLIA CĂRȚILOR”

4.2.3 Concursul „Bingo pentru carte”, ediția I-a

Anul 2024 a marcat o premieră pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” prin organizarea unui nou Concurs de lectură „BINGO pentru carte”. Acest proiect inovator a fost conceput pentru a stimula lectura în comunitate, oferind participanților o modalitate inedită de a descoperi autori valoroși și opere literare mai puțin cunoscute.

Secția

managementul resurselor Informaționale a avut un rol esențial în transformarea ideii într-un proiect concret. Printre activitățile principale realizate se numără: elaborarea conceptului și metodologiei concursului; crearea fișei de participare pentru concurenți; analiza rezultatelor fișelor completate pentru selecția finaliștilor.

Concursul a fost lansat în luna aprilie, de Ziua Internațională a cărții și a drepturilor de autor, dar și Ziua profesională a Bibliotecarului, și s-a desfășurat pe parcursul a opt luni, implicând activ cititori din diverse categorii de vârstă.

„Bingo pentru carte” a atras un număr impresionant de participanți: **150 de participanți** înregistrați dintre care **102 finaliști**, care au demonstrat perseverență și pasiune pentru lectură. Categoria de vârstă a participanților a fost cuprinsă între 10 și 55 ani.

Analizând datele prelabile din fișele de participare ale utilizatorilor am descoperit că preferințele de lectură au variat și în funcție de vârsta participanților.

Rubrica „Carte scrisă de o autoare” (96 de solicitări) a atras cel mai mare număr de participanți, întrucât acest criteriu este accesibil pentru toate categoriile de cititori.

The poster for the 'Bingo pentru CARTE' competition, edition 2024, is organized into a 4x4 grid of 16 categories. Each category is represented by a small icon and a text box. The categories are: 'Carte în care acțiunea se desfășoară pe o insulă' (island), 'Carte în care acțiunea are loc în școală' (school), 'Carte scrisă de un autor autohton' (local author), 'Carte scrisă de o autoare' (local author), 'Carte de aventură' (adventure), 'Carte despre animale' (animals), 'Carte de dezvoltare personală' (personal development), 'Carte despre o figură istorică' (historical figure), 'Carte de nuvele' (short stories), 'Carte ce a luat premii' (award-winning), 'Carte de poezii' (poetry), 'Carte al cărei titlu conține o denumire geografică' (geographical title), 'Carte al cărei titlu conține o culoare' (color in title), 'Carte despre un eveniment istoric' (historical event), 'Carte ce e un roman biografic' (biographical novel), and 'Carte ce a apărut la o editură autohtonă' (local publisher). The poster also includes a list of rules, contact information for the library, and social media icons.

BINGO pentru CARTE
ed. 2024

BINGO pentru CARTE face lectura distractivă!
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” invită chișinăuienii la lectură într-un format inedit. Este o abordare ludică de a motiva cititorii să citească diverse cărți și să cultive cultura lecturii. Prin această provocare, încurajăm participanții să-și extindă orizonturile și să descopere colecția bibliotecii.

Reguli

1. Descarcă fișa de pe site-ul bibliotecii (www.hasdeu.md) sau solicită de la bibliotecar.
2. Completează numele, prenumele, numărul cardului de acces și telefonul/e-mailul.
3. Alege cartea ce se încadrează într-o categorie prevăzută în fișă.
4. Scrie în spațiul corespunzător titlul cărții citite, iar bibliotecarul va aplica ștampila după lectura fiecărei cărți.
5. Puteți completa fișa aleatoriu. Pentru a câștiga BINGO pentru CARTE, trebuie să aveți completate 10 din cele 16 spații rezervate.
6. Utilizați listele din catalogul electronic propuse pentru inspirație, dar puteți alege și alte titluri care fac parte din categoria respectivă.
7. Cărțile pot fi împrumutate din toate bibliotecile din rețeaua BM.
8. Cărțile citite anterior nu pot fi incluse în concurs.
9. Concursul se desfășoară în perioada aprilie-noiembrie 2024.

Nume, prenume _____
Nr. card de acces _____
Telefon/ e-mail _____

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.148, tel. 022 66 18 11

Apreciate au fost „Cărțile în care titlul conține o denumire geografică” (76 solicitări) și cele al cărei „Titlu conține o culoare” (74 solicitări). Acestea reflectă o atracție către diversitate cât și sunt disponibile în colecția Bibliotecii Municipale pentru toate categoriile de vârstă.

La categoria „Carte de poezii” (87 solicitări) utilizatorii nu au întâlnit nici o dificultate și nu au fost limitați cu nimic. Cititorul a avut libertatea de a alege poezii în orice limbă, scrise de orice autor.

„Cărțile de aventură” (85 solicitări) au fost solicitate din mai multe motive care le fac atractive pentru o gamă largă de cititori: suspans și acțiune, evadare din cotidian, personaje curajoase și puternice, explorare și descoperire, tensiune emoțională. Aceste elemente fac cărțile de aventură să fie populare și atractive de-a lungul timpului pentru cititorii care caută emoție, acțiune și călătorii captivante.

Deoarece Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pune la dispoziția utilizatorilor săi o colecție vastă de „Carte scrisă de un autor autohton,” (78 solicitări), cât și „Carte ce a apărut la o editură autohtonă” (65 solicitări) participanții nu au întâlnit impedimente în alegerea literaturii.

Categoria „Carte despre animale” (84 solicitări) au fost mai interesante pentru copii și adolescenți și mai puțin pentru maturi.

„Cărțile în care acțiunea are loc în școală” (69 solicitări) este o tematică relevantă pentru tineri, unii cititori doresc să evadeze din realitatea cotidiană și să exploreze alte universuri școlare.

Concursul include și subiecte care au necesitat informații suplimentare pentru selectarea cărții cum ar fi „Carte ce a luat premii” (67 solicitări). Aceste cărți de regulă au cerere crescută în rândurile utilizatorilor de toate vârstele. De regulă aceste cărți sunt bestsellere.

Cărțile cu acțiunea pe o insulă (65 solicitări) pot fi percepute ca fiind mai limitate în comparație cu vasta paletă de situații oferite de aventurile clasice, ceea ce ar putea explica de ce numărul de participanți este mai mic în comparație cu cei care au citit Cărți de aventuri.

Rubrica „Carte de dezvoltare personală” (59 solicitări) – nu sunt atât de solicitate în rândul copiilor și adolescenților. Aceasta poate fi mai atractivă pentru cititorii mai maturi. Unele dintre aceste cărți sunt percepute ca fiind prea "serioase" sau "didactice", ceea ce poate diminua interesul față de ele în contextul unei lecturi recreative.

„Carte despre o figură istorică” (59 solicitări), „Carte despre un eveniment istoric” (58 cereri), cât și „Cartea ce e un roman biografic” (46 cereri) au fost solicitate de un public specific, ele atrăgând

cititorii pasionați de istorie, care doresc să aprofundeze înțelegerea unor evenimente și perioade din trecut. Cititorii au fost interesați de acest gen de explorare detaliată a faptelor istorice. Unii cititori au preferat ficțiunea în locul unei narațiuni bazate pe fapte reale. Pentru mulți cititori, interesul pentru anumite evenimente istorice a fost strâns legat de curiozitatea personală, de educație sau de moștenirea culturală, ceea ce face ca acest gen să aibă un public mai limitat, este mai apropiat de gusturile cititorului matur, în timp ce copiii cu greu înțelege informația despre faptele elucidate.

„Cărțile de nuvele” (61 solicitări) au fost mai puțin populare printre cititori din cauza volumului lor mai redus și lipsei de complexitate comparativ cu romanele. Cititorii au preferat lecturi mai extinse care dezvoltă mai profund personaje și intrigi.

Multe dintre cărțile citite de elevi fac parte din programa școlară, ceea ce a contribuit la creșterea atractivității concursului.

Concursul a avut un impact semnificativ asupra comunității, oferind: oportunități de explorare a unor cărți mai puțin cunoscute, crearea unei rețele de cititori uniți de pasiunea comună pentru lectură și promovarea lecturii ca activitate recreativă și educativă.

Aceste rezultate reflectă interesul crescut al comunității pentru activități literare inovatoare și importanța promovării lecturii prin abordări neconvenționale.

Unul dintre momentele culminante ale concursului a fost premiarea celor 102 finaliști, care a avut loc pe data de 12 decembrie 2024. Evenimentul a celebrat eforturile participanților, iar atmosfera festivă a reflectat entuziasmul comunității față de acest proiect.

Succesul proiectului a fost posibil și datorită sprijinului oferit de partenerii noștri. Sponsori precum S.A. Viorica-Cosmetic și Cărturești au avut o contribuție esențială, oferind premii care i-au motivat pe participanți și i-au încurajat să se implice și pe viitor.

Prima ediție a concursului „Bingo pentru carte” s-a învrednicit de un succes remarcabil, consolidând poziția Bibliotecii Municipale ca promotor al lecturii în comunitate.

Pentru promovarea concursului „Bingo pentru carte”, secția MRI a organizat comunicări în cadrul întrunirilor profesionale și atelierelor de specialitate: comunicări în cadrul Zilelor Bibliotecii Naționale pentru Copii „Ion Creangă”, evenimente prilejuite de aniversarea a 80 de ani de activitate și în cadrul Zilelor Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”; participarea cu prezentări la atelierul profesional

organizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova „Metodologia activităților de promovare a cărții”.

La fel, SMRI a depus dosarul de participare la Concursul „Cel mai original proiect de promovare a cărții și lecturii inclusiv cu ajutorul tehnologiilor”, organizat de BNRM în cadrul programului național Lectura Central, unde a s-a plasat pe **Locul III**, fiind recunoscut drept unul dintre cele mai bune proiecte de promovare a lecturii.

4.2.4 Programul „Provocarea verii”, ediția a VI-a

În acest an, Biblioteca Municipală a optat pentru un **generic inedit „ȘTIM la bibliotecă”** care a susținut formarea prin valorile STREAM, integrând noi metode în educația copiilor, pentru a încuraja lectura, curiozitatea și experimentele cu ajutorul activităților oferite, STREAM fiind acronimul pentru *Science, Technology, Reading, Engineering, Art, Math* în traducere *Știință, Tehnologie, Lectură, Inginerie, Artă, Matematică*.

Scopul acestei ediții a fost dezvoltarea competențelor și abilităților de a explora și cunoaște elementele STREAM oferind copiilor cunoștințele necesare pentru a se descurca, într-o lume ce se află într-o continuă schimbare. Ne-am propus prin abordarea educației STREAM drept obiective: să antrenăm copiii să pună în valoare cunoștințele acumulate, să le utilizeze în folosul lor, să dezvolte gândirea critică și să se concentreze pe rezolvarea problemelor prin aplicarea soluțiilor din viața reală, să le oferim oportunitatea de a îmbunătăți prin inovație.

Activitățile STREAM și-au propus să învețe copiii să facă conexiune între ceea ce ei citesc și învață în cadrul activităților și lumea înconjurătoare. Educația STREAM se aseamănă cu experimentele științifice, însă aici nu este inclusă doar știința, ci și alte elemente din jurul copilului, stârnind astfel curiozitatea și interesul în a explora lumea înconjurătoare.

Impactul pe care l-am urmărit prin implementarea educației STREAM a fost: dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor; împărtășirea cu ceilalți a ideilor proprii sau descoperirilor; facilitarea lucrului în echipă, cooperarea, comunicarea; promovarea învățării experiențială; trezirea interesului prin faptul că împletește știința cu arta; dezvoltarea participanților din punct de vedere cognitiv; încurajarea gândirii pozitive și dezvoltarea curiozității; dezvoltarea creativității, imaginației și sentimentului de empatie; formarea unui viitor adult ce deține capacități, deprinderi și soluții.

Activitățile au fost organizate pe parcursul a două săptămâni per tur, patru tururi în program, de luni până vineri, în intervalul orelor 10:00 – 13:00, aplicându-se în fiecare zi timp pentru învățare, iar

la final – timp pentru prezentarea produsului. Grupurile au fost constituite din copii cu vârste cuprinse între 6 și 12 ani.

Tradițional, agenda a cuprins componentele *Cunoaște. Citește. Creează* unde:

Cunoaște a ținut de introducerea în subiect, cercetarea temei, prezentarea unui video/film, PPT, s-a citit la subiectul selectat (informație, articol, curiozități, enciclopedii, poezii, povestiri, legende etc);

Creează – aplicarea cunoștințelor în practică prin intermediul atelierelor de creație, proiectelor STEAM, experimentelor, observațiilor în natură;

Citește – 20 de minute de lectură zilnică în cadrul *Turnirului Lecturii*.

Bibliotecarii au organizat diverse teste, quiz-uri, liste de curiozități, concursuri, sesiuni foto etc., care au oferit oportunități de instruire nonformală pentru copii și sunt disponibile pe site-ul programului.

Lansarea programului estival a coincis cu ultima zi de studii a copiilor, 31 mai 2024, și a avut loc în format online. Într-un spot video, Mariana Harjevschi, directoarea Bibliotecii „B.P. Hasdeu”, a recomandat părinților să aducă copiii la bibliotecă pentru activități interesante gratuite în vacanța mare menționând că înscrierea la program pe parcursul lunilor iunie-iulie 2024, poate avea loc online prin intermediul paginii web a BM (www.hasdeu.md), sau direct la filialele Bibliotecii Municipale.

Pe lângă amintirile frumoase copiii au acumulat și un bagaj de cunoștințe din diferite domenii: Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică. *Turnirul lecturii* a fost activitatea la care fiecare copil a participat cu plăcere, având posibilitatea de a selecta cartea dorită de la raft și a citi cu ardoare. În acest an 2 027 de copii au citit cel puțin 20 de minute, acumulând în total 458 721 de minute de lectură (226 minute per copil) având posibilitatea de a-și nota rezultatele în *Fișa cronometru*.

Programul, desfășurat sub genericul „Știm la Bibliotecă”, a implicat anul acesta 2 372 de copii, dintre care 26 de copii ucraineni refugiați. Acest număr reprezintă o creștere de 172 de participanți față de 2023 (2 200) și cu 346 mai mult comparativ cu anul 2022 (2 026).

Între 3 iunie și 26 iulie 2024, au fost organizate 2 982 de evenimente, structurate pe trei componente ale programului: „Citește” – 1001 evenimente, „Cunoaște” – 996 evenimente și „Creează” – 985 evenimente. Pentru comparație: în anul 2023 au fost organizate 2 979 de evenimente, iar în anul 2022 – 2 800 de evenimente.

Pentru a promova valorile STREAM, bibliotecarii au colaborat în cadrul acestei ediții cu specialiști din diverse domenii: inspectorate de poliție, instituții medicale, centre de sănătate, centre de creație, școli de arte, muzee, cluburi, ONG-uri, dar și cu personalități notorii precum scriitori, publiciști, meșteșugari, artiști plastici, actori, interpreți, sportivi, ecologiști, fotografi, chitariști, medici, polițiști, psihologi etc. În cadrul programului, copiii au avut ocazia să discute și să interacționeze cu 89 de personalități și specialiști din diverse domenii, în cadrul a 121 de întâlniri.

Pentru că vrem să oferim servicii de calitate, investim în formare și informare, susținuți fiind de partenerii noștri, astfel bibliotecarii au participat în cadrul instruirii „Abordarea integrată a conținuturilor de învățare pe modelul STE(A)M” cu o durată de 8 ore, organizat de Centrul Național de Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului”, desfășurată fiind de Victoria Calistru, coordonator de instruire. Ulterior Centru Cultural American House au oferit și ei instruire bibliotecarilor, privind aspectele STEAM, dar și recomandări metodice referitor la elaborarea agendei programului.

Suntem mereu atenți la tendințele actuale și organizăm activitățile reieșind din preferințele copiilor, de aceea am invitat partenerii noștri „STEAM pe roți” să desfășoare ateliere de robotica. Participanții la program, cu mult interes, minuțiozitate și entuziasm, au construit roboței și i-au programat, fiind ghidați de indicațiile formatorilor. În total au fost desfășurate 11 ateliere în diferite filiale ale bibliotecii la care au participat 260 de copii.

La inițiativa Primăriei municipiului Chișinău și a Institutului European de Studii Politice din Moldova, au fost organizate 18 ședințe de informare în securitate cibernetică la care au luat parte 383 de copii. Doamna Natalia Spînu directoarea instituției, a condus personal, în calitate de formator principal, sesiunile de instruire în securitate cibernetică desfășurate în filiale Bibliotecii Municipale. Acest program educațional a acoperit un spectru larg de teme, de la principiile fundamentale ale securității cibernetice până la identificarea și gestionarea riscurilor online. Prin sesiuni interactive, copiii au explorat fundamentele securității în mediul digital, au învățat să identifice și să evalueze riscurile online, au dezvoltat strategii de protecție a datelor personale pe rețelele sociale, au înțeles importanța și tehnicile de creare a parolelor puternice, navigarea sigură și comportamentul responsabil online, și au descoperit bune practici pentru o prezență digitală sănătoasă și sigură.

Bibliotecarii au coordonat 101 excursii prin Chișinău, vizitând 59 de locații, iar programul a fost sprijinit de 91 de voluntari în 2024. Evaluarea impactului economic a arătat că fiecare leu investit în Programul estival „Provocarea verii” a generat un beneficiu public de 19,56 lei.

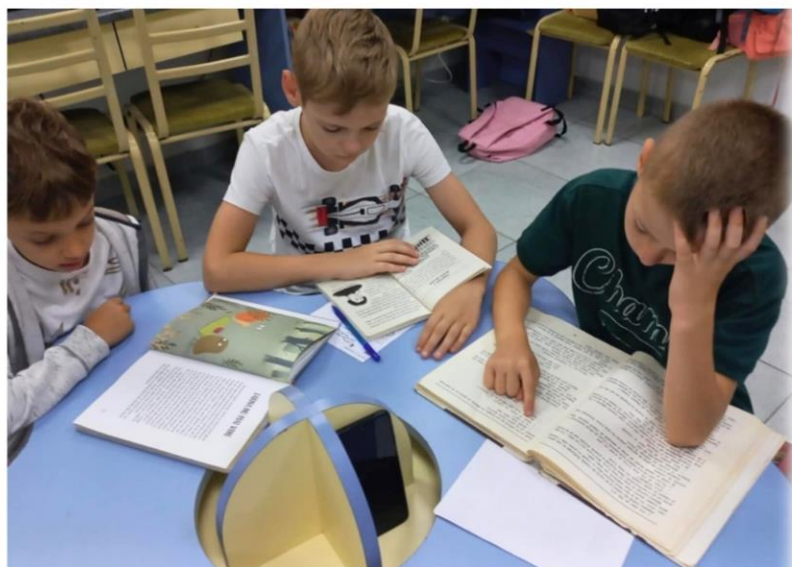
Pentru a îmbunătăți unele aspecte ale programului avem nevoie de feedbackul celor implicați, astfel fiind scrise 1 400 testimoniale scrise în format fizic și online.

Evenimentele desfășurate în cadrul programului au fost promovate pe paginile de socializare: Facebook, Instagram, Twitter, Pinterest, Youtube. Nu au lipsit nici știrile din mediul online, nici reportajele Radio și TV.

Anul	Participanți	Frecvența	Evenimente	Voluntari	Excursii	Testimoniale	Turnirul lecturii		
							Activități de lectură	Participanți	Minute citite
2024	2 372	19 436	2 982	91	101	1 400	1 001	2 372	19 436
2023	2 200	18 127	3 095	106	77	838	964	2 200	18 127
2022	2 026	18 147	3 539	55	222	609	959	2 026	18 147

Programul generează interes și atrage spre bibliotecă, an de an, din ce în ce mai mulți copii din Chișinău, dar și copii refugiați din Ucraina. Biblioteca se află într-un proces de evoluție continuă și se adaptează zilnic la nevoile copiilor, contribuie la îmbunătățirea motivației și la dezvoltarea abilităților cognitive pentru a-i ajuta să devină adulți inteligenți și ușor adaptabili schimbărilor.

PROGRAMUL „PROVOCAREA VERII”

4.2.5 Alte programe, concursuri, evenimente

Programul de lectură cu voce tare „Să re-auzim povestea”, ediția a VII-a

Programul de lectură „Să re-auzim povestea” a continuat să joace un rol important în educația și dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară și școlară mică. Acesta le-a oferit oportunități de a explora povești interesante și de a învăța lecții valoroase prin activități interactive.

În 2024, am reușit să combinăm poveștile cu activități practice, învățând împreună cu copiii despre viață și valori. Programul a fost un loc în care atât copiii, cât și părinții au participat activ, iar acest lucru a făcut activitățile mai dinamice și pline de învățăminte.

Anul acesta, programul a continuat să atragă copii din diverse grupe de vârstă, care au participat cu entuziasm la fiecare întâlnire. Lectura a fost o verigă importantă între copii și părinți (uneori și bunici), iar fiecare întâlnire a fost o oportunitate de bucurie și descoperire. Activitățile din cadrul programului au fost diverse și captivante, combinând lectura cu jocuri educaționale și s-au desfășurat în 7șapte filiale ale bibliotecii municipale: „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, „Ovidius”, „Traian” „Nicolae Titulescu”, „Ițic Mangher” și „Miron Costin”.

La Biblioteca „Ovidius” lectura poveștilor a fost urmată de activități de desen și creație, realizarea de măști și obiecte tematice, înscenarea unor fragmente etc. La finalul fiecărei sesiuni, copiii plecau acasă cu un sentiment de împlinire, cu povești noi învățate și cu obiecte pe care le-au creat cu propriile lor mâini.

La Biblioteca „Nicolae Titulescu” copiii au preluat cu entuziasm rolurile de actor, regizor și spectator. În dorința de a conferi poveștilor o aură specială, în activitate s-a introdus o varietate de metode captivante, precum ateliere de lectură, jocuri interactive, teatralizări și desene inspirate. Un aspect deosebit a fost transformarea poveștilor în spectacole de teatru, cu participarea activă a micilor cititori. Pentru a sprijini această experiență, biblioteca a pus la dispoziție o colecție variată de păpuși, care s-a îmbogățit pe tot parcursul anului. Aceste jocuri de rol au servit nu doar ca modalități distractive, ci și ca exerciții autentice pentru copii de a-și dezvolta abilitățile de vorbire și de a-și îmbunătăți exprimarea.

La Biblioteca „Traian” poveștile au fost citite și teatralizate cu ajutorul păpușilor și marionetelor. Copiii au confecționat păpuși din diverse materiale, dezvoltându-și gustul pentru lectură, pentru folclorul românesc și literatura pentru copii prin intermediul poveștilor și a păpușilor de teatru.

Pe parcursul programului, participanții au învățat lecții prețioase despre înțelepciunea poveștilor, axate pe teme fundamentale precum familie, prietenie, adevăr, sinceritate și dragoste. Eroi din cărțile „101 povești și fabule pentru copii” „Povești cu tâlc”, „Alte 365 de povești”, „Povești despre virtuți și valori” ș.a. au fost prezentate ca modele de trăsături de caracter demne de urmat.

Concluzie: impactul acestui program a scăzut, în acest an fiind organizate doar 146 ore de poveste, unde au fost implicați 1 939 copii. Însă, aceste activități au evidențiat modul în care lectura și evenimentele culturale pot încuraja creativitatea, înțelegerea și responsabilitatea față de mediu, oferind copiilor și părinților ocazia să se bucure împreună și să contribuie la dezvoltarea lor personală.

Inițiativa „Citim Eminescu”, ediția a X-a

An de an, Ziua Națională a Culturii coincide cu ziua dedicată celei mai sonore voci ale literaturii române, poetul Mihai Eminescu.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a păstrat tradiția și a celebrat cea de-a X-a ediție alături de Centrul Academic International „Mihai Eminescu”, în parteneriat cu Asociația Culturală „Regal d'Art” din Botoșani; Muzeul Național al Literaturii Române;

Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu” din Botoșani; Primăria Comunei Dumbrăveni; Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”; Muzeul Național „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu. De asemenea, nu au lipsit și partenerii locali ai bibliotecii, în frunte cu Universitatea Tehnică din Moldova și elevi ai liceelor din capitală.

Chișinăul a citit din creația marelui Eminescu pe parcursul întregii zile de 15 ianuarie 2024, cu implicarea activă a Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, care a fost organizatorul tradiționalului maraton al lecturii publice din opera Poetului Național, de la a cărei naștere s-au împlinit 174 de ani.

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”

Citim Eminescu, ediția a X-a

Inițiativă comunitară de lectură publică

15 IANUARIE, 2024
ORA 10.00 – 18.00

Vor participa:
chișinăuieni, care vor citi și asculta din marea poezie eminesciană.

Provocăm personalități publice, oameni de cultură să încurajeze lectura și să promoveze valorile naționale.

Chișinău, Bd. Dacia nr. 20, tel.: 022 506 312

Biblioteca Municipală B.P. HASDEU

Ziua Națională a Culturii

Inițiativa comunitară a demarat cu recitalul lui Rareș Prisăcariu din Botoșani, urmat de regalul multilingv (în 5 limbi) al elevilor Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din Chișinău. În continuare au citit, au cântat, au recitat, au vorbit despre Eminescu profesori, elevi, studenți și scriitori care ne-a încredințat că poezia lui Eminescu nu s-a învechit. Artistul Vasile Fotescu a transpus muzical dorințele poetului nostru. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, a citit „Jurământul” dat de Mihai Eminescu în ziua numirii lui ca bibliotecar la BCU Iași, afirmând că este o onoare pentru bibliotecari și cititori să-l descopere și redescopere pe Eminescu. Evenimentul a fost întregit de expoziția filatelică omagială „Vreme trece, vreme vine...”, dedicată aniversării a 25 de ani de colaborare între Asociația Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova și Asociația Filateliștilor din județul Botoșani, România.

La fel, în perioada 15-17 ianuarie, în fiecare filială a Bibliotecii Municipale au răsunat versurile lui Mihai Eminescu, au fost desfășurate evenimente dedicate Zilei Naționale a Culturii precum ateliere de lectură, lecturi publice, recitaluri de poezii și proză eminesciană, prezentări de carte, expoziții de carte etc. printre care expoziția de lucrări cu genericul „Sub steaua lui Eminescu” semnate de artistul plastic Ion Jabinschi (Biblioteca „Maramureș”) și expoziția de grafică „Armonii Eminesciene”, lucrări ale studenților de la FUA-UTM și ULIM (Biblioteca Centrală).

În total la BM au fost organizate 33 de evenimente la care au participat 2 421 de chișinăuieni.

Proiectul „Oamenii din spatele cărților”

Biblioteca este instituția ce are în funcția directă promovarea cărții, scriitorilor și a lecturii prin diferite metode. Totodată este și instituția de relaționare și comunicare culturală cu publicul, în urma căreia reușim să sporim numărul de utilizatori. Prin Proiectul „Oamenii din spatele cărților” ne-am propus să organizăm un ciclu de medalioane literare, consacrate scriitorilor aniversari. Prin aceste activități am reușit să aducem scriitorul mai aproape de cititor, am oferit oportunitatea unui dialog, dar și am sporit vizibilitatea bibliotecii.

Proiectul a avut scopul de a evoca personalitățile reprezentative ale literaturii autohtone, omagiați în anul curent, prin evidențierea portretului, operei și vieții scriitorului, precum și conectarea tinerei generații cu scriitorul.

Pe parcursul anului, chișinăuienii au avut posibilitatea să cunoască și să discute despre viața și opera scriitorilor îndrăgiți în cadrul medalioanelor literare: „Lidia Hlib și cărțile celor mici – doritori să

crească mari” (Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”), Raia Rogac: „Zidar întru veșnicirea Neamului” (Biblioteca Centrală); „Grigore Chiper: între poezie și proză” (Biblioteca „Alba Iulia”), „Vitalie Răileanu – portret poetic marinăresc în plină realizare” (Biblioteca „Onisifor Ghibu”) și „Leo Butnaru – un caligraf al clipei” (Biblioteca „Târgu Mureș”).

În cadrul celor cinci medalioane au participat **284** de persoane.

Proiectul cultural „Scriitorii pentru capitală, capitala pentru scriitori”, ediția a III-a

Proiectul cultural a fost susținut financiar de Primăria Municipiului Chișinău și Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural, implementat de BM „B.P. Hasdeu”, în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor din Moldova și coordonat de Ivan Pilchin, vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor din Moldova.

În anul curent au fost organizate 13 evenimente dintre care **lansarea volumelor**: „Imagine. Imaginar. Reprezentare” (coord. de dr. hab. Nina Corcinschi), „Reprezentări diurne și nocturne ale imaginarului literar” de Olesea Gîrlea; „Dicționar selectiv. Critici literari și esești din Basarabia (1990-2020)”, autoare Margareta Curtescu; culegerea de exegeze „Literatura română din Basarabia: fracturi și reîntemeieri” (Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2023), coordonată de Constantin Dram și Constantin Ivanov; **prezentarea de carte** „Literatura între bine și rău”, autoare Mihaela Perciun. De asemenea, au avut loc **întâlniri și dialoguri cu scriitorii** desfășurate cu genericile: „Romanul fără frontieră” – cu scriitorul Emilian Galaicu-Păun; „Cum promovăm ficțiunea? De la librari la bloggeri literari” – Iulian Ciocan; „Călătorie spre o altă identitate” – Val Butnaru; „Literatura (și) ca efort de zidire de sine” și prezentarea romanului „Belladonna sau Podul Roman”, autor Ghenadie Postolache. La fel au fost susținute **conferințele**: „Omul fără identitate în dramaturgia lui Dumitru Crudu” susținută de Maria Ivanov și conferința „Chișinăul de mâine pentru Chișinăul de ieri sau calea revenirii din exilul cultural” susținută de Alexandru Corduneanu, precum și **dezbaterea publică** „Putem împlânzi prin scris ficțiunile politice pe care le trăim?”, pornind de la volumul „«Stat captiv», mod de folosire: Republica Moldova” susținută de Vitalie Ciobanu.

Evenimentele desfășurate au facilitat dialogurile și întâlnirile dintre scriitori și publicul larg, familiarizându-i cu cele mai recente apariții literare.

Concursul „Premiile „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură” pe anul 2023, ediția a V-a

Inițiat de BM „B.P. Hasdeu” în anul 2020, concursul este destinat scriitorilor și criticilor literari debutanți din Republica Moldova la categoriile: poezie, proză, critică și eseu. Acesta este dedicat marelui scriitor și savant enciclopedist, patronul spiritual al BM, născut pe 26 februarie 1838.

Concursul a vizează trei genuri literare: poezie, proză și critică literară. La concurs pot participa

persoanele de până la 47 de ani (vârsta la care a debutat scriitorul Tudor Arghezi). Juriul, alcătuit din scriitori consacrați, care colaborează cu BM și au o bogată activitate editorială și literară, a evaluat volumele de debut care au fost publicate în perioada ianuarie-decembrie 2023.

La 29 februarie 2024 în sala cu coloane a Bibliotecii Centrale a avut loc evenimentul de decernare a premiilor – Gala Premiilor „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură pentru anul 2023. La categoria **poezie** au ieși câștigătoare două cărți: „Coerența labirintică” de Vasile Gribincea și „Zvâc” de Victor Fală. La categoria **proză** premiul a mers către Victoria Strechi pentru cartea „La pescuit de stele”, ilustrații de Irina Cobzac. Premiul **Iulia Hasdeu** a fost oferit pentru volumul de poeme

„Big Bangul care n-a avut loc” de Jarmila Horáková.

Acest concurs literar face parte din misiunea Bibliotecii, o instituție ce se implică activ în captarea celor mai recente noutăți din literatura actuală, întreținând un dialog constant cu scriitorii contemporani și oferindu-le o platformă pentru afirmare. În același timp, biblioteca le pune cititorilor la dispoziție un spațiu primitor pentru lectură, discuții literare și întâlniri cu autorii.

Concursul „Rezidența de creație literară BM B.P. Hasdeu”, ediția I-a

De Ziua cărții și a dreptului de autor, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a lansat prima ediție a Concursului „Rezidența de creație literară” pentru scriitori profesioniști din municipiul Chișinău. Inițiat pentru prima dată în cadrul bibliotecii, concursul devine o oportunitate minunată de a celebra talentul și diversitatea creativă în comunitatea chișinăuiană, iar biblioteca să devină de susținere a talentelor literare. Bursele acordate au fost oferite pentru perioada de 12 luni.

Rezidențele de creație sunt oferite de Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural prin implicarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. În total sunt oferite 2 rezidențe (burse) de creație, pentru una din categoriile: poezie, proză scurtă, roman.

Câștigătorii primei ediții au fost: Iulian Ciocan, categoria proză și Ion Agaci, categoria poezie.

Diminețile cărților

În perioada 15-18 și 22 aprilie 2024, în contextul celebrării Zilei cărții și a dreptului de autor, sărbătorite anual în a doua jumătate a lunii aprilie, și al Zilei Bibliotecarului, marcată pe 23 aprilie, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat o serie de evenimente menite să promoveze cultura literară și să susțină schimbul de idei între profesioniști din domeniul editorial. Aceste evenimente au inclus întâlniri cu reprezentanții **principalelor edituri autohtone: Litera, Cartier, Prut, Știința și Arc**, care și-au prezentat cele mai recente apariții editoriale. Scopul acestei inițiative a fost de a încuraja dialogul între autori, cititori și editori, de a sprijini promovarea literaturii autohtone, de a sublinia importanța dreptului de autor și, nu în ultimul rând, de a promova lectura și cartea ca elemente fundamentale ale educației și culturii. Astfel, Biblioteca Municipală a devenit un punct de întâlnire pentru toți cei pasionați de carte, facilitând accesul la informații și resurse culturale de calitate.

Întâlnirile s-au desfășurat cinci zile consecutiv și au fost moderate de dr. Mariana Harjevschi, directorul general al BM „B.P. Hasdeu”, avându-i ca protagoniști pe: Anatol Vidrașcu, președintele fondator, și Oleg Cazacu, managerul de vânzări al Editurii Litera; Gheorghe Erizanu, fondatorul și directorul Editurii Cartier; scriitorul și criticul literar Mircea V. Ciobanu, redactorul-șef al Editurii Știința;

scriitoarea Moni Stănilă, redactorul-șef al Editurii Prut; redactorul Viorica-Ela Caraman, scriitoare și critic literar și pe scriitoarea și criticul literar Maria Pilchin, director de marketing al Editurii ARC.

Evenimentul „Diminețile cărților” a debutat cu o întâlnire deosebită dedicată **Editurii Litera**, prima editură apărută după proclamarea Independenței Republicii Moldova. Dr. Mariana Harjevschi, directorul general al BM „B.P. Hasdeu” a subliniat importanța acestor întâlniri, care se vor finaliza cu marcarea Zilei cărții și a drepturilor de autor și Ziua Bibliotecarului. Anatol Vidrașcu, directorul fondator al Editurii Litera, a împărtășit parcursul activității editurii, de la începuturile în Republica Moldova până la extinderea în România, subliniind contribuția lor la îmbogățirea fondului de carte al bibliotecilor. Printre realizările editurii au fost enumerate colecții precum *Biblioteca școlarului*, enciclopedii de referință, dicționare, ediții ilustrate de calitate și cărți digitale. Managerul de vânzări, Oleg Cazacu, a prezentat oferta editorială, evidențiind colecții destinate copiilor, adolescenților și adulților, precum *Lecturi școlare ilustrate*, *Prima mea bibliotecă* și *Romane nemuritoare*. A fost menționată și colaborarea fructuoasă cu bibliotecarii, în vederea selectării cărților potrivite pentru cititori.

Cea de-a doua întâlnire a avut loc cu **Editura Cartier**, una dintre cele mai prestigioase edituri din Republica Moldova, fiind invitat Gheorghe Erizanu, directorul fondator, care a oferit o incursiune detaliată în activitatea editurii, colecțiilor publicate și viziunea editorială a acesteia. Editorul Gheorghe Erizanu a descris principalele colecții ale editurii, fiecare având o identitate distinctă: *Cartier Codobele* – colecția destinată literaturii pentru copii, un segment important pentru editură, cele mai multe cărți fiind semnate de scriitori din România; *Colecția Rotonda* – colecția de literatură română contemporană, fiind selectate în baza politicilor editurii cele mai bune manuscrise din Republica Moldova și România; *Biblioteca deschisă* – axată pe traduceri din literatura universală; *Cartier de colecție* – axată pe promovarea poeziei și a literaturii de calitate; *Cartier popular* – colecția destinată publicului larg; *Cartier istoric* – colecția abordează evenimente istorice relevante; *Cartier dicționar* – include lucrări de referință cum ar fi dicționare și enciclopedii; *Colecția C(ART)ier*, ce conține albume de fotografie și pictură. Evenimentul a oferit o perspectivă valoroasă asupra activității Editurii Cartier, subliniind contribuția ei la dezvoltarea literaturii din Republica Moldova și România. Participanții au fost încurajați să descopere cărțile editurii în sălile de lectură ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

În a treia zi a evenimentului Moni Stănilă, redactorul-șef al **Editurii Prut**, a prezentat activitatea și publicațiile editurii. Având-o ca interlocutor pe dr. Mariana Harjevschi, redactorul editurii a evidențiat colecțiile importante ale editurii, precum *Prima mea bibliotecă*, *Pulsar și Teritorii*, și a vorbit despre autori remarcabili precum Nicolae Esinencu, Alexei Vakulovski și Mitoș Miculeșanu. Printre publicațiile prezentate s-au numărat „În gura foametei” de Alexei Vakulovski, romanul „Răutatea răutăților” de Mihaela Perciun, traducerea nouă a romanului „1984” de George Orwell și „Cartea Prutului”, antologie de versuri realizată la cei 30 de ani de activitate a editurii. Moni Stănilă a subliniat rolul ilustratorilor în succesul cărților pentru copii și a discutat despre preferințele cititorilor în era transformării digitale, menționând popularitatea cărților audio. În cadrul discuțiilor, redactorul-șef s-a declarat împotriva utilizării inteligenței artificiale în literatură, considerând-o o amenințare la adresa creativității umane. Evenimentul a fost o oportunitate pentru bibliotecari și participanți de a descoperi direcțiile și realizările recente ale Editurii Prut.

Cea de-a patra întâlnire din cadrul evenimentului „Diminețile cărților” a fost organizată cu **Editura Știința**, reprezentată de redactorul-șef Mircea V. Ciobanu, care a vorbit despre selecțiile editoriale, menționând că editura publică lucrări pe care ar vrea să le citească personal. Un punct central al discursului său a fost colecția *Moștenire*, care include autori neglijăți de-a lungul timpului cum ar fi Constantin Stere și Ion Bogdan Lefter, Leonid Dimov etc., acesta din urmă a fost un poet basarabean și teoretician al curentului oniric, care a fost neglijat din cauza contextului politic și geografic. Redactorul-șef al editurii a vorbit și despre alte colecții, precum *Antologia prozei scurte*, menționând autori precum Nicolae Popa și Adriana Bittel, și colecția *Memoriile Basarabiei*, care reînvie texte din perioada interbelică. De asemenea, a prezentat *Câmpul de lectură*, o colecție educativă destinată tinerelor generații, precum și *Antologia unui autor*, care oferă selecții din cei mai importanți autori români. Printre proiectele viitoare ale editurii se numără lucrări despre proza românească de la originile sale până în prezent, inclusiv lucrări de Costache Negruzzi și Mircea Nedelciu. Mircea V. Ciobanu a subliniat importanța „cărților de patrimoniu”, care contribuie la conservarea și promovarea valorilor literare românești.

În cadrul ultimei întâlniri a fost prezentată **Editura ARC**, de către redactorul Viorica-Ela Caraman și Maria Pilchin, director de marketing al Editurii ARC. Viorica-Ela Caraman a subliniat faptul că Editura ARC împlinește 30 de ani de la înființare și a prezentat evoluția sa, de la ediții pedagogice și naționale,

la dicționare și colecții de artă. A menționat, de asemenea, colecțiile recente pentru copii, care sunt extrem de populare, cum ar fi enciclopediile pentru copii și lucrări despre istorie și știință, precum „Enciclopedia vieții casnice” și „Atlasul timpului”. Printre noutățile de la ARC se numără și publicații despre dezvoltarea personală a copiilor, cum ar fi „Lucrul cel mai important” și „Oare de ce nu înflorește?”, care tratează subiecte precum toleranța și acceptarea. La fel, au fost evidențiate albumele de artă ale editurii, în special „Galeria de artă europeană” și lucrările artistice ale pictoriței Eudochia Robu și albume precum „Exod” de Dorin Goian și „Feel Harmony” de Valeria Barbas, care documentează aspecte istorice și culturale ale Republicii Moldova. Maria Pilchin a vorbit despre volumele *Proza* și *Poezia* publicate la Editura ARC, prezentând lucrările autorilor contemporani, precum Iulian Frunțașu, Alexandru Popescu și Val Butnaru. A adus în discuție tema războiului din Transnistria și importanța unui roman scris la această temă. În plus, Maria Pilchin a vorbit despre debuturile unor autori, precum Jarmila Horáková și Ion Țurcanu. Pe final a fost prezentată lucrarea „Dor de izvor” de Maria Mocanu, un volum de interviuri care include dialogurile autoarei cu oameni de excepție din cultura noastră, preferință dându-se celebrităților din lumea muzicii: interpreți, compozitori, dirijori, naiști etc. Viorica-Ela Caraman a menționat titlurile următoarelor apariții editoriale, inclusiv un volum de poezii al lui Ivan Pilchin.

Evenimentul „Diminețile cărților” a avut un impact semnificativ asupra promovării culturii literare și schimbului de idei între autori, cititori și editori. Prin întâlnirile cu reprezentanții principalelor edituri autohtone, evenimentul a subliniat importanța cărții și dreptului de autor, contribuind la educația și dezvoltarea culturală a comunității. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a devenit astfel un punct central pentru iubitorii de carte, facilitând accesul la resurse culturale valoroase. Evenimentul a consolidat legătura între instituțiile educaționale și editoriale, sprijinind promovarea literaturii autohtone și educația continuă.

Ca urmare, BM a achiziționat cărți în valoare de 1 milion de lei, consolidându-și rolul de hub cultural și educativ, care nu doar că răspunde nevoilor cititorilor, dar și contribuie activ la dezvoltarea și diversificarea fondului de carte, pentru a sprijini atât formarea intelectuală continuă a publicului, cât și stimularea apetitului pentru lectură în rândul noilor generații.

Lansări de carte

Lansările de carte organizate în cadrul BM „B.P. Hasdeu”, reprezintă o importanță deosebită în dezvoltarea culturală a societății, având scopul de a promova lectura, creația literară, precum și de a întări legăturile dintre cărți și cititori dar și de a îndemna spre lectură întreaga comunitate, oferind oportunități pentru dialog, educație și inspirație.

Prin intermediul acestor evenimente culturale, autorii au avut posibilitatea de a-și prezenta creația și de a interacționa direct cu audiența sa. În același timp, pasionații de lectură au putut descoperi noi perspective, să adreseze întrebări autorilor și să participe la dezbateri constructive pe teme de interes literar și social.

Totodată, evenimentele consolidează rolul bibliotecilor ca centre culturale active, care oferă nu doar acces la cunoștințe, ci și oportunități de socializare și dezvoltare personală. În acest an la BM au fost lansate 193 de publicații în cadrul a 113 evenimente, desfășurate în 14 filiale. Cele mai multe cărți au fost lansate la CAIME - 94 de publicații, urmat de Biblioteca Centrală - 54, Biblioteca „Onisifor Ghibu” - 28 și Biblioteca „Ovidius” cu 16 cărți. La evenimente au participat 5 593 de persoane. Aceste cifre demonstrează interesul crescut al publicului pentru astfel de evenimente și relevanța lor pentru comunitatea locală.

Volume lansate, din acest an, sunt: „Daciada”, semnată de Nicolae Dabija și Aurelian Silvestru, „Pedagogie cu inimă” de Mariana Marin, „Chișinăul în plăci memoriale” de Lidia Kulikovski și Ana Răileanu, „Pisicul informatician” de Nicolae Spătaru, „Doru-mi-i dor de tine, viață” de Rodica Vengher, „Manualul de viață al poetului Grigore Vieru” de Sava Bogasiu, „Zâmbete pe sub mustață” (epigrame și catrene) de Grigore Drăgan, „Dorul de vatră” de Marcela Șeptelici, „Zidari întru veșnicirea Neamului” de Raia Rogac, „Cine sunt...?” de Valentin Astafi, „Attore anonimo” de Aurelian Silvestru, „Săgeți Bucovinene” de Nicolae Potcolină, „Omul în casă – casa în viața omului” de Marina Miron, „Îngerii pământului” de Zina Izbaș, „Zvâc” de Victor Fală, „Pâine de la iepure” de Iulian Filip, „Ștefaniada” de Andrei Breabăn, „Odiseea casei Monastârski” de Vladimir Tarnakin și Zinaida Matei, „Iar eu vin din datină” de Nicolae Roșca, „Centenarul războiului de întregire al Marii Uniri. Enciclopedie (2014-2020)”, autor-coordonator – dr. Ion Solcanu, „Ucraina în flăcări” de Anatol Petrencu, „Anton Mater: Ispitele scenei și ale ecranului” de Violeta Tipa, „Spre un nou Eminescu: dialoguri cu eminescologi și traducători din întreaga lume”, ediția a II-a, de Mihai Cimpoi, „Fragmentarium eminescologic” de Theodor Codreanu, „Închinare la Luceafăr: eminescologie filatelică basarabeană” de Constantin Gh. Ciobanu și

Maria Godorozea, „Doga și Eminescu. Metafizica sunetului sau o carte despre iubire” de Gheorghe Ciocoi, „Paradox” de Ana Sârbu „Cursa ucigașă” de Vera Stupenea, „Călătorii identitare. Români megieși, vol. 2” Mihai Nicolae, „Basarabia. Raport politic economic 1919” de John Kaba, traducere Radu Nicolae, „Zile albe, zile negre. Amintiri din viața mea”, vol. I” de Nichifor Crainic, „Principalele probleme ale limbii române” de Eugen Coșeriu, „Cronicile românești în limba slavonă (sec. XV – începutul sec. XVI)” de Crina Decusară-Bocșan, „Dicționar selectiv. Critici literari și esești din Basarabia (1990-2020)” de Margareta Curtescu, „Râul devremelui târziu” de Ion Hadârcă, „Poemele inorogului” de Dimitrie Cantemir, „Fantome de drum” de Nicolae Stroe, „Cânta fanfara cântece de leagăn” de Iulian Filip, „Povestiri din Roma antică” de Marcel Gherman, „Pulsul pământului” de Călina Trifan, „Savoarea lecturii și a cuvântului rostit: impresii de lectură, interviuri și un radiojurnal de-o săptămână” de Nicolae Rusu, „Călăuza tibetană” de Val Butnaru, „Rezonanțe” de Cristina Cracea, „Gânduri Risipite” de Florin Bălănescu, „Șendreni și Vărzărești vetre voievodale” și „Faimă cu aripi. Antologie personală” de Tudor Țopa, „Zoomzy&Annie” de Ana Ropot, „Oana”, de Ana Onica, „Să văd Parisul...” de Victoria Florea-Dascăl, „Retorică în fața morții” de Dorian Furtună, „Vise și trandafiri” de Grigore Vasilescu, „Monitorizarea factorilor climatici în agricultură” și „Simptomica dereglărilor fiziologice și bolilor infecțioase la tomate” de Vasile Botnari, „Veghează pacea” de Nina Soroceanu, „Rugăciunea iconarului (schiță documentară)” de Maria Luchiță și Nina Soroceanu, „Oglinda ispitei” de Alexandru Roșu, „Evocări” de Gheorghe Ciobanu, „Problema Basarabiei și relațiile sovieto-române în perioada interbelică 1918-1940” de Octavian Țăcu, „Povestea în practica Bibliotecii „Târgoviște” de Liliana Juc ș.a. Fiecare dintre aceste lucrări au reprezentat o contribuție valoroasă la dezvoltarea culturală a comunității.

Întâlniri cu scriitori și personalități din diverse domenii

Întâlnirile organizate cu scriitorii și personalitățile din diverse domenii la bibliotecă, constituie un pilon fundamental în promovarea lecturii, a educației, a dialogului cultural și promovarea literaturii. Aceste evenimente creează un mediu unic pentru ca publicul să interacționeze direct cu personalități remarcabile și să descopere perspective noi asupra artei și literaturii.

Pe parcursul anului 2024, în cadrul filialelor u fost organizat un număr impresionant de 258 întâlniri, dintre care 186 cu scriitori și 72 cu specialiști și personalități din diverse domenii la care au participat 10 298 de persoane. Cele mai multe întâlniri au avut loc la filialele: „Ștefan cel Mare și Sfânt”

– 30 de evenimente, Biblioteca Centrală – 26 evenimente, „Onisifor Ghibu” – 23, „Transilvania” – 21, CAIME – 20, „Ovidius” și „Mihail Lomonosov” – câte 18.

Printre scriitorii și personalitățile care au fost invitați la aceste evenimente se numără: Ana Bantoș, Vitalie Ciobanu, Lorina Bălțeanu, Grigore Chiper, Titus Știrbu, Iulian Filip, Ivan Prividiuc, Zuzana Kuglerova, Lia Faur, Leo Butnaru, Grigore Gacichevici, Lucia Cobîlțean, Aurelian Silvestru, Zina Izbaș, Alina Trofim, Vasile Romanciuc, Ianoș Țurcanu, Sanda Porubin, Claudia Partole, Vlad Grecu, Marcel Gherman, Vlad Ropot, Corina Petrea, Nina Avidon, Nicolae Spătaru, Irina Nechit, Agata Kornhauser-Duda – Prima Doamnă a Poloniei, Alexandra Tkacenko Nagnibeda, Veronica Boldișor, Vasile Ciobanu, Alexandru Arseni, Cynthia Elisoa, Maria Pilchin, Petre Crăciun, Sergiu Afanasiu, Oxana Zavtoni, Sylvestre Clancier, Victoria Strechi, Anna Leteaghina, Mihai Mungiu, Mihail Vâlcu, Ludmila Manoil, Anatolie Prohnițchi, Carolina Chirițescu, Gabi Lungu, Olga Bălțeanu, Natalia Rogatchina, Tatiana Voloșina, Silvia Oboroc, Irina Marga, Nicolae Rusu, Ion Anton, Vladimir Beșleagă, Marcela Mardare, Deborah Strauss, Cantor Jeff Warschauer, Ada Zaporozjanu, Emilian Galaicu-Păun, Traian Vasilcău, Iulian Ciocan, Vera Catan, Olga Căpățînă, Florin Partene, Geta Lipovanciuc, Arcadie Suceveanu, Val Butnaru, Dumitru Crudu, Evghenii Vornicov, Tomescu Taviană, Ana Onică ș.a., fiecare contribuind cu perspective unice și inspirații valoroase.

Astfel, aceste evenimente încurajează implicarea activă a publicului în interacțiunea cu oameni din diferite sfere de activitate, oferind posibilitatea de a pune întrebări, de a participa la discuții constructive și de a construi legături cu alte persoane care împărtășesc aceleași interese și inspiră generațiile tinere să descopere frumusețea lecturii.

ÎNTÂLNIRI CU SRIITORI

4.2.6 Evenimente comunitare

Evenimentele comunitare locale și naționale sunt marcate la BM printr-un șir de acțiuni. Scopul acestora e să consolideze încrederea oamenilor în biblioteci susținând dezvoltarea educațională a tuturor copiilor prin organizarea de evenimente la care pot participa toți membrii comunității atât copii, tinerii cât și părinții acestora. Pentru fiecare eveniment se elaborează agende și rapoarte privind activitățile desfășurate în cadrul filialelor.

Ziua Limbii Române și Ziua Independenței Republicii Moldova

Biblioteca este spațiul formării și dezvoltării societății, acesteia îi revine rolul nu doar de a promova lectura cum este văzută prin prisma ochilor majorității, dar și de a promova valorile și sentimentele de apartenență națională, de a deschide orice cale spre cunoașterea identității noastre. Cu ocazia sărbătorilor naționale precum: Ziua Limbii Române și Ziua Independenței, care sunt celebrate anual în Republica Moldova, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a venit cu o contribuție semnificativă, privind valorificarea și aprofundarea cunoștințelor în istoria și cultura neamului nostru.

Evenimentele interactive dar și educative precum: spectacole, ateliere de lectură, recitaluri de poezie, medalioane literare, conferințe științifice, simpozioane ș.a., organizate în cele 27 filiale ale bibliotecii de către echipa BM, au întrunit **930 de chișinăuieni la cele 42 de evenimente organizate** întru susținerea tradițiilor și promovarea Limbii Române. De asemenea, au fost invitate personalități din diverse sfere precum: domeniul culturii, politic, lingvistic și scriitori valoroși care au adus omagii și au ținut discursuri importante.

Printre invitați se numără: Alexandru Arsenie, Valentin Dolganiuc, Pintilie Pârvan, personalități din domeniul politic, care au discutat despre perspectivele asupra primilor pași ai țării spre suveranitate, despre provocările și succesele perioadei de tranziție spre independență și rolul lor în Parlament; acad. Mihai Cimpoi, dr. Ludmila Berzoi, dr. Iraida Condrea, Alexei Axan și Alexandru Bantoiș, redactor șef al revistei „Limba Română”; acad. Valeriu Matei, Membru de onoare al Academiei Române, care a prezentat trei lucrări de referință care aduc contribuții valoroase pentru cultura și identitatea românească și dr. hab. Elena Prus, care a susținut o conferință științifică urmată de o lectură publică cu genericul „Limba română este patria mea” la care au fost invitați scriitorii din echipa BM să participe cu o lectură-manifest din propria creație.

O nouă expoziție-experiment a fost vernisată de către Cristina Dicusar cu genericul: „35 de ani – 35 de poeți”, dedicată celor 35 de ani de la trecerea la grafie latină a limbii române vorbită în spațiul

basarabean. Au fost expuse publicații cu poeme și/sau fragmente de poeme ale mai multor scriitori români contemporani, atât din Republica Moldova, cât și din România: Dumitru Crudu, Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Iulian Frunțașu, Alina Purcaru, Moni Stănila, Alexandru Vakulovski, Eugen Cioclea, Diana Iepure, Alex Cosmescu s.a. BM „B.P. Hasdeu” a beneficiat și de o donație de cărți și reviste din partea Editurii Academiei Române ș.a.

Evenimentele au redat momente de reflecție asupra valorilor și identității naționale, care subliniază legătura profundă dintre limba și istoria Republicii Moldova, la care s-au alăturat toți doritorii de a aprecia și a păstra aceste aspecte prețioase ale patrimoniului cultural.

Ziua Internațională a Cititului Împreună

Ziua Internațională a Cititului Împreună (ZICI) este un eveniment global, la care participă milioane de oameni, organizat în fiecare an în luna februarie. În toată lumea, bibliotecari, profesori, învățători, educatori, părinți, bunici citesc împreună copiilor.

Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au celebrat această zi prin organizarea atelierelor de lectură, unde copiii alături de bibliotecari au citit cu voce tare, au recitat versuri, au analizat lecturi și au discutat în baza celor citite. Câteva dintre aceste ateliere sunt: „De ZICI explorăm lectura altfel” („Ovidius”), „Lectura aici și acum” („Alba Iulia”), „Cuvinte care ne unesc” („Târgu Mureș”) ș.a. Cu aceeași ocazie Biblioteca „Transilvania” a desfășurat un concurs cu genericul „O carte e un vis pe care îl poți ține în mâini” – o activitate de totalizare unde liceenii și-au împărtășit experiența de lectură personală ce a durat patru luni.

La nivel de rețea, ZICI s-a desfășurat cu genericul „Cum citim benzile desenate?” cu ilustratorul și designerul grafic Octavian Curoșu, care a menționat că benzile desenate, ca și literatura clasică, pot transmite orice mesaj, de la cel filosofic la cel mai rudimentar, pentru fiecare gust există o poveste aparte. Lucrul unui ilustrator este să transpună o idee în imagine, banda desenate reușește acest lucru la maximum. Industria benzilor desenate se va dezvolta în Moldova atunci când câți mai mulți oameni vor avea interes pentru ele, a mai afirmat ilustratorul.

Dr. Lidia Kulikovski a dat start unui maraton al lecturii, timp de șapte zile, recomandând o selecție de șapte cărți, pentru lectura cu voce tare: „Manualul lecturii cu voce tare” creat de Jim Trelease și completat de Cyndi Giorgis, „Biblioteca de la Miezul Noptii” de Matt Haig, „Biblioteca de pe Lună” de Francisc Miralles, „Roata plăcerilor: De ce n-au iubit unii înțelepți cărțile?” de Valeriu

Gherghel, „Născuți pentru a învăța” de Alex Beard, „Îndrăgostită de cărți” de Debbie Tung, „Librăria” de Penelope Fitzgerald. Astfel, comunitatea bibliotecii tinde să promoveze lectura în rândul copiilor, adolescenților și tinerilor, deoarece lectura deschide căi cu mare potențial. Lectura este o chemare la contemplare, dezvoltă inteligența, caracterul, apropie cititorul de valori și îi oferă accesul la noi informații. Cititul împreună unește copii, le îmbunătățește spiritul de echipă și abilitățile de comunicare. În total la BM au fost organizate **26 de evenimente la care au participat 708 persoane**, ceea ce demonstrează impactul pozitiv asupra locuitorilor capitalei.

Ziua Națională a Lecturii

Ziua Națională a Lecturii este celebrată an de an, pe 14 februarie – zi în care s-a născut marele poet Grigore Vieru. Literatura a fost celebrată prin diferite forme, printre care discuțiile tematice, spectacole, ateliere de lectură, cluburi de lectură, instruirii și ore de lectură alături de bibliotecari. Filialele Bibliotecii Municipale au organizat în acest an **44 de evenimente dedicate lecturii, cu participarea a 1 477 de utilizatori**. Printre invitații la evenimente s-au regăsit scriitorii: Maria Pilchin, Grigore Chiper, Victoria Fonari, Vitalie Răileanu, Dumitru-Dan Maxim, Mihaela Perciun, Nicolae Rusu, Virgil Botnaru, Teo Chiriac ș.a.

În contextul în care Ziua Națională a Lecturii este marcată de ziua de naștere a lui Grigore Vieru, 34 dintre evenimentele organizate (recitaluri muzical-literare) au fost dedicate în memoriam cu ocazia împlinirii a 89 de ani de la naștere, dintre care: concursul literar „Grigore Vieru – poet al neamului” (Biblioteca „Adam Mickiewicz”), recitalul „Grigore Vieru, poet al sufletului românesc” (Biblioteca „Nicolae Titulescu”), iar la Biblioteca „Ovidius” s-a desfășurat etapa finală – Gala Laureatilor – a concursului literar „Ars Adolescentina”.

La Sediul Central al BM a fost lansate volumele 20 și 21 „Scrieri. Arhiva istorică a României de B.P. Hasdeu”, ediție critică de I. Opreșan, apărute în 2023 în colecția „Moștenire” la Editura Știința.

Ziua Internațională a Poeziei

Ziua Internațională a Poeziei își propune să susțină creația poetică, stabilirea unui dialog între poezie și alte genuri de creație, editarea și promovarea poeziei ca artă deschisă a oamenilor.

Poezia este una dintre cele mai prețuite forme de exprimare a identității culturale și lingvistice ale umanității, precum și o formă de manifestare a creativității acesteia. Se spune că poezia este

sufletul nostru, prin urmare este viața noastră. O societate valoroasă aduce mereu în lumină poeți din cei mai buni, care ajung apoi să cucerească o lume întreagă prin cuvânt.

La Biblioteca Municipală, poezia este la ea acasă fiind scrisă, recitată, cântată, înscenată de către scriitori, cititori, actori, bibliotecari și înalți demnitari care vin cu mare drag pentru a citi sau a recita o poezie. O confirmare a acestui fapt o constituie numeroasele recitaluri de poezie organizate aproape zilnic în cele 27 de filiale. În special astăzi, au avut loc **21 de evenimente, în cadrul cărora 429 de cititori** au celebrat poezia.

Ziua Internațională a Familiei

În fiecare an, pe 15 mai, este marcată Ziua Internațională a Familiei pentru a evidenția rolul și importanța familiei în societate. În această zi, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost prezentă la **evenimentul din Parcul „Valea Morilor”**, în preajma „Teatrului Verde”, organizat de Primăria municipiului Chișinău, prin contribuția filialelor „Vissarion Belinski”, „Lesia Ukrainka” și „Mihail Ciachir”.

Bibliotecarii au vorbit vizitatorilor despre serviciile oferite de BM, le-au prezentat cărți din colecția bibliotecii, accentul fiind pus pe importanța lecturii în familie, iar copiii au fost antrenați în diverse ateliere de creație: de desen, quiling, origami, jocuri de inteligență etc.

La fel, în **incinta bibliotecilor-filiale** au fost organizate un șir de evenimente precum ateliere de lectură, ateliere de creație, discuții, concursuri de desen, expoziții de carte ș.a. care au promovat valorile familiei: dragostea, respectul, responsabilitatea etc.

Biblioteca Municipală este locul unde au luat naștere multe familii, unde multe familii s-au bucurat de succesul propriu sau de cel al copiilor, unde familiile își aduc picii pentru a crește printre cărți. Anual ziua de 15 mai este dedicată activităților cu și despre familie, fiind organizate evenimente cu participarea membrilor de familie. În acest an **615 persoane au participat la cele 20 de evenimente** organizate în biblioteci.

Festivaluri

Una dintre funcțiile fundamentale ale bibliotecii este de a contribui activ la viața comunității, iar implicarea sa în organizarea și participarea la diverse festivaluri este un exemplu concret al acestui rol. Bibliotecile devin astfel nu doar centre de învățare, ci și adevărate huburi culturale, promovând

diversitatea, educația și schimbul de idei. Iată câteva dintre evenimentele la care filialele BM au participat activ, consolidându-și statutul de promotori ai culturii și educației.

– **Festivalul „Polska Wiosna w Moldawii” / „Primăvara poloneză în Moldova”, ediția a XXI-a**

Un exemplu remarcabil este participarea Bibliotecii „Adam Mickiewicz” la Festivalul „Polska Wiosna w Moldawii” („Primăvara poloneză în Moldova”). Acesta, aflat la a XXI-a ediție, a avut loc la Centrul de Cultură și Artă „Ginta Latină”, organizat de Organizația Obștească „Primăvara poloneză în Moldova”, cu sprijinul Ambasadei Republicii Polonia la Chișinău, cu scopul de a celebra realizările polonezilor din Republica Moldova, dar și de a familiariza publicul cu Polonia modernă și cu tradițiile acestei țări. Biblioteca a adus la festival expoziții cu lucrările scriitorilor polonezi traduse în limba română, albume și cărți despre Polonia turistică, precum și jocuri educative despre cultura poloneză. De asemenea, a organizat un concurs de întrebări și răspunsuri „Urmele poloneze în Chișinău”, contribuind la promovarea istoriei și tradițiilor poloneze în rândul publicului local.

– **Festivalul Cărții Evreiești, ediția a XXVIII-a**

Un alt eveniment semnificativ a fost Festivalul Cărții Evreiești, ediția a XXVIII-a, care a avut loc între 27 și 30 octombrie. Acest festival a oferit o platformă pentru promovarea literaturii evreiești și a fost marcat de expoziții de carte, prezentări și lansări de carte. Bibliotecile au adus în prim-plan lucrări literare, reviste și cărți despre istoria și cultura evreiască, inclusiv cele realizate de bibliotecă. De asemenea, au fost prezentate revistele bibliotecii „Arhivarius”, „Menora” și ziarul „Dimineața capitalei” = „Утро столицы”, publicate în anul 2024.

Un punct deosebit a fost vernisajul de pictură „Надо просто смотреть на цветы...” al artistei plastice Efimia Lepădatu, care a fost o modalitate de a aduce arta în cadrul festivalului.

Totodată, biblioteca a reflectat activitatea Centrului „Spațiu sigur pentru mame și copii”, destinat refugiaților din Ucraina” în cartea „Platforma de sprijin privind împărtășirea experienței acumulate de Biblioteca „Ițic Mangher” în activitatea cu familiile de refugiați din Ucraina”, publicată cu sprijinul sponsorilor, un proiect care a avut un impact pozitiv asupra comunității refugiaților.

– **Festivalul „Primăvara românească, pretutindeni!”, ediția a IV-a**

Biblioteca „Ovidius” participă, deja al patrulea an consecutiv, la „Concursul Internațional de limbă, cultură și civilizație românească” din cadrul Festivalului „Primăvara românească, pretutindeni!”, care

s-a desfășurat între 28 februarie și 1 martie 2024, organizat de Romanian Business School Foundation, în colaborare cu Școala Metropolitană ARC și sub patronajul Comisiei Naționale a României pentru UNESCO. De asemenea, Biblioteca „Ovidius” a avut un rol esențial ca partener și coorganizator al acestei ediții, consolidându-și astfel statutul de promotor al educației prin cultură și literatură într-un eveniment cu impact internațional. Acesta a fost un eveniment de amploare internațională, la care au participat scriitori și profesioniști din domeniul cultural din diverse colțuri ale lumii, inclusiv din România și din diaspora română. Activitățile au inclus concursuri de limbă și literatură, prezentări ale autorilor români clasici și contemporani.

Utilizatorii Bibliotecii „Ovidius” au participat la categoria 11-15 ani, copiii fiind apreciați cu mențiuni, pentru implicarea activă în acest proiect. Fundația Romanian Business School, sponsor al evenimentului, a acordat premii și mențiuni (vouchere „Cărturești”), iar partenerii acestui eveniment au oferit premii speciale. Pentru cei nouă participanți ai bibliotecii „Ovidius”, Luiza Cristea a oferit un premiu special: participarea la Tabăra de vară, program desfășurat de Departamentul Românilor de Pretutindeni, Centrul de Agrement „Oglinzi”, județul Neamț.

– **Festivalul Etniilor „Unitate prin diversitate”, ediția a XXIII-a**

Festivalul Etniilor „Unitate prin diversitate” este un alt exemplu de contribuție a bibliotecii la viața culturală a comunității. Aflat la cea de-a XXIII-a ediție, această manifestare a adus în prim-plan diversitatea culturală a Republicii Moldova, iar filialele Bibliotecii Municipale au participat cu expoziții de carte, artefacte etnice și costume tradiționale. Participanții au avut oportunitatea de a învăța despre diferitele culturi și tradiții, iar biblioteca a devenit un punct de informare despre diversitatea naționalităților și limbilor vorbite în țară. Spectacolele artistice și jocurile interactive au făcut ca evenimentul să fie unul vibrant și plin de energie.

În data de 12 octombrie, Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt” din Chișinău a găzduit cea de-a XXIII-a ediție a Festivalului Etniilor, desfășurat sub genericul „Unitate prin diversitate”.

Filialele pentru comunitățile etnice ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – „Adam Mickiewicz”, „Hristo Botev”, „Ițic Mangher”, „Lesia Ukrainka”, „Mihail Ciachir” și „Mihail Lomonosov” – au fost prezente la festival cu expoziții de carte, artefacte, costume tradiționale și articole create de utilizatorii bibliotecilor și meșteri populari, oferind vizitatorilor o incursiune în diversitatea culturală și promovând serviciile bibliotecii. Cei prezenți au explorat curțile etnice, au răsfoit cărți, au descoperit

jocuri specifice diferitelor popoare, au admirat porturile populare și au urmărit spectacolele artiștilor din comunitățile etnice. De asemenea, au avut ocazia să citească în mai multe limbi și să deguste preparate tradiționale. Standurile bibliotecilor au atras atenția reprezentanților ambasadelor, politicienilor, scriitorilor, artiștilor și altor invitați.

Astfel, prin participarea la aceste festivaluri, bibliotecile nu doar că promovează cultura și educația, dar devin și piloni importanți ai coeziunii sociale, conectând diferite grupuri etnice și culturale, și contribuind la dezvoltarea unei comunități mai educate și mai deschise.

Combaterea și prevenirea traficului de ființe umane (TFU)

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” are un rol activ în procesul de educare, informare, prevenire și sensibilizare a societății cu privire la fenomenul traficului de ființe umane. Pe parcursul anului 2024, filialele Bibliotecii Municipale au organizat și desfășurat diverse evenimente cu publicul: lecții publice, jocuri de rol, mese rotunde, discuții tematice, prezentări de carte, întâlniri cu specialiști, vizionarea filmelor și materialelor tematice, zile de informare și, nu în ultimul rând, expoziții de carte și reviste bibliografice.

Evenimentele au fost orientate spre publicul-țintă cu vârsta între 10-25 de ani și au fost desfășurate în parteneriat cu diverse organizații și instituții precum: Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor Botanica, Secția securitate publică din cadrul IP Centru, Centrul Copilarie, Adolescență și Familie, Centrul de Zi și Activități „START”, Comitetul Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane, Centrul Național de Resurse Neovita, Serviciul „Telefonul Copilului”, Centru de Sănătate Prietenos Tinerilor Ciocana Youth Clinic „Prietenul meu”, Secția securitate publică, Inspectoratul de poliție Ciocana, Centrul de Justiție Familială, Inspectoratul Național de Investigații, Direcția Generală pentru protecția Drepturilor Copilului etc., specialiștii cărora au informat participanții pe marginea subiectului susnumit. În luna octombrie a fost desfășurată „Săptămâna de luptă împotriva traficului de ființe umane” cu scopul de a informa comunitatea chișinăuiană despre etapele ce precedă traficul de ființe umane, despre măsurile de protecție și despre organele componente pe acest segment.

Impactul scontat al acestor evenimente a fost orientat, în cea mai mare parte, spre adolescenți și tineri, categorii de vârstă care sunt mai expuse riscului de crime cibernetice, violență verbală și psihică, fiind organizate **90 de evenimente tematice la care au participat 2 040 de persoane.**

Ziua Siguranței pe Internet / Safer Internet Day (SID), ediția a XXI-a

La 6 februarie 2024 a fost marcată Ziua Siguranței pe Internet / Safer Internet Day, un bun prilej pentru a împărtăși cunoștințe și bune practici de navigare în siguranță în mediul online. În această zi, filialele BM „B.P. Hasdeu” au avut un program special pentru utilizatori, în cadrul căruia au pus în discuție importanța siguranței online pentru copii, adolescenți, persoane adulte și persoane în etate.

Bibliotecile au găzduit activități de instruire și informare la subiectele: *Conduita și siguranța datelor pe internet* („Alba Iulia”); *Pericolele ascunse ale Internetului* („Nicolae Titulescu”); *Protejarea informațiilor personale, finanțele și confidențialitatea* („Mihail Lomonosov”); *Securitatea în Internet: Cum ne putem proteja datele cu caracter personal?*; (de arte „Tudor Arghezi”); *Aplicațiile de pe telefon, descărcarea corectă. Controlul parental* („Liviu Rebreanu”); *Безопасный Интернет пожилым: влияние социальных сетей* („Miron Costin”); *Formarea competențelor de comportament online* („Maramureș”); *Organizarea de sesiuni de instruire pentru copii și adolescenți privind siguranța online*, în colaborare cu organizații partenere precum Neovita și Telefonul Copilului („Târgu Mureș”); *Lecție publică susținută de Mihaela Melnic, consultant principal, Secția Politici în domeniul securității cibernetice, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova (Biblioteca Centrală); Ziua siguranței pe Internet* („Traian”) ș.a.

În agenda zilei a fost inclus și cursul online *SigurantaDigitalamd*, parte a Campaniei „SigurantaDigitala.md”, organizată de Proiectul „Asistență Rapidă în domeniul Securității Cibernetice pentru Republica Moldova” (finanțat de Uniunea Europeană) și ATIC. Cursul online *SigurantaDigitalamd* contribuie la creșterea competențelor digitale în domeniul siguranței online și furnizează cunoștințe necesare utilizării în siguranță a Internetului. Utilizatorii au fost încurajați să parcurgă cursul pentru a afla cum poate fi menținută în siguranță viața online controlul asupra amprentei digitale, ce înseamnă să fii responsabil online și cum poate fi personalizată experiența digitală de zi cu zi.

Ora de programare / Hour of Code

Ora de programare / Hour of Code care are loc în fiecare an în cadrul Săptămânii de Educație în Informatică, care în 2024 s-a desfășurat în perioada 9-15 decembrie. În decursul acestei săptămâni în cadrul Bibliotecilor „Târgu Mureș”, „Adam Mickiewicz”, „Liviu Rebreanu” și „Transilvania” au fost organizate activități de inițiere în programare, inclusiv programarea dronelor, pentru diferite grupuri de utilizatori. Per total **73 de utilizatori au beneficiat de instruire** la acest subiect.

Concluzii generale: Biblioteca Municipală contribuie la dezvoltarea comunității prin stimularea lecturii și a culturii, dar întâi de toate, creează un spațiu de întâlnire comunitar, generează evenimente și activități culturale, proiecte educaționale, târguri de carte, expoziții, excursii, instruirii, ateliere practice ce contribuie la promovarea culturii locale și nu doar.

Anul 2024 a fost unul bogat în evenimente și servicii care au contribuit la dezvoltarea comunității chișinăuene, au lărgit spectrul de informare și au susținut o mulțime de masteranzi și doctoranzi prin oferirea accesului la cărți și cunoștințe de valoare.

În anul viitor, ne propunem să ajustăm programele educaționale și culturale, să le adaptăm la nevoile comunității, să realizăm idei noi și inovative care să contribuie la dezvoltarea continuă, să monitorizăm satisfacția utilizatorilor și să adaptăm serviciile la schimbări și tendințe noi ceea ce ar contribui la consolidarea relației dintre bibliotecă și comunitate.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își reafirmă angajamentul de a susține lectura și educația prin inițiative de impact, menite să inspire și să conecteze comunitatea chișinăuiană cu literatura de calitate.

4.2.7 Promovarea valorilor europene prin lectură

În scopul susținerii Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, pe parcursul anului, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” au fost organizate un șir de evenimente în vederea promovării valorilor europene. Accentul s-a pus pe promovarea acestora prin lectură care este un proces esențial în educația și formarea cetățenilor responsabili și implicați în societatea europeană. Lectura cărților reflectă idei fundamentale ale Uniunii Europene (UE), cum ar fi drepturile omului, democrația, diversitatea, solidaritatea și respectul față de lege, contribuie la creșterea înțelegerii și aprecierea acestor valori.

Concursul de eseuri „Chișinăul european”

O inițiativă originală a BM „B. Hasdeu” a fost organizarea Concursului de eseuri „Chișinăul european”, cu scopul de a stimula interesul chișinăuienilor pentru valorile europene, de a-i determina pe utilizatorii BM să reflecteze asupra posibilităților și oportunităților oferite de statutul de cetățean european, dezvoltând creativitatea și gustul pentru expresia artistică. Concursul a fost orientat spre elevii din treapta liceală, rezidenți ai Chișinăului și deținători ai carnetului de cititor la Biblioteca Municipală.

La concurs au participat 31 de persoane, 12 dintre eseurile cărora au fost selectate și premiate pentru originalitatea abordării subiectului, calitatea argumentelor, claritatea exprimării și corectitudinea scrierii în limba română, fiind evaluate de un juriu competent din care au făcut parte: dr. Mariana Harjevschi, Ludmila Pînzari, dr. hab. Aliona Grati, Alexandru Vakulovski, Cristina Dicusar și Taisia Foiu.

La 8 mai, în contextul Zilei Europei, a fost organizată Festivitatea de Premiere a concursului de eseuri „Chișinăul european”. Laureții concursului au primit premii bănești, diplome de participare și cărți, înmânate câștigătorilor de Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău:

- **Premiul I** (800 lei): Valeriu Pretula și Artur Marineac;
- **Premiul II** (600 lei): Bogdan Rotaru și Nichita Railean;
- **Premiul III** (400 lei): Nicoleta Schițco, Denisa Moșneaga și Evelina Ojog;
- **Premii speciale** (300 lei): Marina Conovca; Camelia-Nicole Barbu; Patricia Oprea; Luminița Brânza; Nicoleta Grosu.

În cadrul festivității a avut loc și lansarea unui nou episod din serialul „Arta și mitopoetica orașului Chișinău” – *Magda Isanos între Paradisul Grădinii de la Costiujeni și Muntele Athos al Chișinăului*, autori dr. hab. Aliona Grati, profesor universitar și dr. Rodica Gotca. Evenimentul s-a încheiat cu un moment muzical în interpretarea saxofonistului Sergiu Druguș.

Eseurile câștigătoare au fost publicate în Revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis”, publicație trimestrială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Concursul a fost desfășurat cu implicarea Secției „Memoria Chișinăului”, responsabil Taisia Foiu.

Ziua Europei

De Ziua Europei, marcată anual la data de 9 mai, sărbătorim pacea și unitatea în Europa. Filialele BM au organizat, cu această ocazie, un șir de evenimente sub forma unor discuții tematice, ateliere de lectură, prezentări de carte, întâlniri cu personalități.

Chișinăul a fost sărbătorit în Orașelul European din Piața Marii Adunări Naționale, unde au fost prezente Secția „Memoria Chișinăului” și filialele „Maramureș” și „Nicolae Titulescu”. În corturile, puse la dispoziție de Primăria municipiului Chișinău, bibliotecarii au distribuit diverse materiale promoționale, au desfășurat activități interactiv-educative: ateliere de creație (desen, origami, quilling ș.a.), jocuri educative, quiz-uri despre Chișinău, teste de inteligență, de cultura generală, de logică etc.

Vizitatorii au avut posibilitatea să afle mai multe informații despre Biblioteca Municipală și serviciile ei. Corturile au fost amenajate cu diverse materiale de promovare a lecturii, punând accent pe literatura europeană și sursele de informare privind geografia și tradițiile Uniunii Europene.

Ziua Europeană a Limbilor

Începând din 2001, Consiliul Europei și Comisia Europeană sărbătoresc în fiecare an, pe data de 26 septembrie, Ziua Europeană a Limbilor, care are ca scop să aducă în atenția publicului marea varietate lingvistică din Europa, să promoveze patrimoniul cultural și diversitatea lingvistică, să încurajeze oamenii de orice vârstă să învețe limbi străine, precum și să promoveze profesia de traducător, de interpret și alte profesii legate de domeniul lingvistic.

În data de 27 septembrie, biblioteca „Adam Mickiewicz” a organizat Ziua Europeană a Limbilor, în Parteneriat cu Institutul Polonez din București și Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”. Biblioteca participă în fiecare an la această campanie de promovare a diversității lingvistice și în special valorifică și promovează frumusețea limbii polone, prin diverse metode și activități interactive. În acest an, invitatul special al evenimentului a fost lectorul de limba polonă de la Universitatea din Iași, Dariusz Kasprzyk, care a organizat un atelier interactiv cu utilizatorii bibliotecii.

Promovarea limbilor europene prin lectură

Lectura în limbi diferite din Europa ajută la înțelegerea diversității lingvistice și culturale, un pilon esențial al Uniunii Europene. Activitățile educaționale care încurajează tinerii să citească despre valorile europene sunt cluburi de lectură, concursuri de eseuri sau discuții despre cărți relevante. Din totalitatea cluburilor de lectură distingem următoarele: „Czytamy polskich autorów!”, „Basmе, povești și legende poloneze” (Biblioteca „Adam Mickiewicz”), „Българско огнище” (Biblioteca „Hristo Botev”) și „Trauminsel” (în limba germană, Biblioteca „Ițic Mangher”).

Pe parcursul anului s-au desfășurat servicii de studiere a limbilor europene în filialele: „Limba română pentru alolingvi”, „Limba polonă pentru începători” („Adam Mickiewicz”), „Limba bulgară” („Hristo Botev”), „L' Italiano per te”, „English for Life” („Liviu Rebreanu”), „Engleza de la mic la mare”, „Limba care ne unește” („Ștefan cel Mare și Sfânt”), „Limba română pentru începători”, „Limba engleză pentru începători”, «Итальянский разговорный клуб» („Mihail Lomonosov”), „Parliamo Italiano” („Traian”).

Cărțile care explorează diferențele culturale și istorice dintre diversele națiuni europene sunt un bun punct de plecare pentru a promova înțelegerea și dialogul între culturi. Acestea pot ajuta cititorii să înțeleagă complexitatea diversității europene și să aprecieze bogăția culturală a continentului.

Prin urmare, lectura este un instrument valoros pentru promovarea valorilor europene. Ea ajută la formarea unei Europe mai unite, mai tolerante și mai conștiente de diversitatea sa.

4.2.8 Biblioteci aniversare

Pentru Bibliotecile „Miron Costin” (55 de ani), „Vissarion Belinski” (45 de ani), „Ovidius” (30 de ani), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (20 de ani), dar și a *Sălii de literatură în limba engleză* a Sediului Central (10 ani), anul 2024 a fost un an aniversar în care și-au sărbătorit realizările și evoluțiile prin organizarea evenimentelor speciale menite să sublinieze importanța culturală și educațională a bibliotecilor în comunități, oferind un cadru pentru reflecție și recunoaștere a contribuției acestora la dezvoltarea societății.

Biblioteca „Miron Costin” – 55 ani împreună cu utilizatorii

La 1 iulie Biblioteca „Miron Costin” a împlinit 55 de ani de la fondare. Utilizatorii bibliotecii au fost prezenți la mai multe activități unde s-a menționat despre acest eveniment al anului. Programul dedicat aniversării a cuprins expoziții de carte: „Un moment care reflectă viața” (cărți rare din colecția bibliotecii), „Cărți donate de utilizatorii bibliotecii” ș.a., au fost vernisate lucrările confecționate de utilizatori în cadrul atelierelor de creație „DecoArt” și Clubului 65+ „Eu știu! Eu vreau! Eu merit!” precum și expoziția „Biblioteca în fotografii”. Au fost organizate concursuri, iar câștigătorii au fost apreciați cu diplome și mențiuni. La fel, copiii au avut ocazia să se întâlnească cu Natalia Rogatkina, scriitoare și director al studioului teatral pentru copii „Detstvo.md”, care i-a antrenat în diverse jocuri intelectuale. La sfârșitul zilei au răsunat cuvinte de recunoștință, urări de bine și felicitări din partea celor prezenți.

Biblioteca „Vissarion Belinski” – 45 de ani de coeziune cu comunitatea

La 23 martie 2024, Biblioteca „Vissarion Belinski”, filiala Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a înscris în condica istoriei sale o frumoasă vârstă de 45 de ani. De-a lungul acestor ani, biblioteca a jucat un rol propice în viața comunității, devenind un veritabil centru de cunoaștere, cultură, divertisment și socializare. Prin colecțiile sale diverse, prin evenimentele educaționale și culturale, prin programele

de lectură pentru toate categoriile de vârstă, instituția este un pilon de sprijin pentru educație, pentru dezvoltare personală și profesională.

Biblioteca „Vissarion Belinski” și-a sărbătorit aniversarea de 45 de ani, având în agenda zilei o parte oficială și festivă cu genericul Biblioteca „Vissarion Belinski” – 45 ani de coeziune cu comunitatea. Pentru această serbare aniversară, au fost organizate mai multe evenimente precum: medalion literar; prezentări de carte, surprize pentru copii etc. Copii au avut ocazia să cunoască și să discute cu scriitoarele Maria Pilchin și Ada Zaporojanu.

Evenimentul a fost onorat de prezența distinctă a directorului general al BM „B.P. Hasdeu”, dna dr. Mariana Harjevschi, care a venit cu un mesaj de salut, de asemenea a fost prezentă și dna Elena Butucel, director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”. Administrația BM „B.P. Hasdeu” a urat bibliotecii și echipei ei activitate rodnică în continuare, oferindu-le o Diplomă cu prilejul aniversării de 45 de ani de la inaugurare, fapt care ne încurajează și motivează.

În discursurile sale, managerii instituțiilor partenere au menționat că evenimentele organizate împreună pe parcursul timpului au un aport important în promovarea istoriei, tradițiilor și culturii noastre. Și-au exprimat mulțumirea pentru faptul că la bibliotecă lucrează un colectiv de profesioniști, creativi în tot ceea ce fac, care pot răspunde oricărei solicitări și provocări, au mai menționat că la bibliotecă permanent persistă o atmosferă prietenoasă și caldă, deservirea utilizatorilor este la nivelul cuvenit, iar bibliotecarii sunt devotați profesiei date. Copiii vin la această casă a cărții și a lecturii, caută serviciile oferite, se bucură de ele și devin mai pregătiți pentru școală și pentru viață.

În semn de apreciere au fost înmânate diplome de mulțumire bibliotecarilor, partenerilor și cititorilor fideli. Colaborările de durată, prietenii profesionale, continuitatea unor proiecte asigură dăinuirea unei instituții.

Biblioteca „Ovidius” – trei decenii de căutări, provocări și realizări

Între 27-30 mai au avut loc Zilele Bibliotecii „Ovidius”, un eveniment complex, organizat cu ocazia celor trei decenii de activitate ale instituției. Programul aniversar, cu genericul „Trei decenii de căutări, provocări și realizări”, a inclus o serie de acțiuni culturale și a reunit personalități marcante, poeți și scriitori, artiști plastici, bibliotecari, reprezentanți ai administrației publice locale, voluntari, cititori și parteneri fideli. În cadrul programului festiv, au participat personalități de pe ambele maluri ale Prutului, printre care: dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P.

Hasdeu”; prof. univ., dr. hab. Angelo Nicolae Mitchievici, managerul Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța, reprezentanți ai municipalității, scriitori, actori, interpreți și alții.

Din seria evenimentelor aniversare, se remarcă: Conferința literară „Câteva reflecții despre ratare”, susținută de prof. univ., dr. hab. Angelo Mitchievici, managerul Bibliotecii Județene „Ioan N. Roman” Constanța; Masa rotundă „Basarabia și Dobrogea: legături istorice și culturale”, organizatori: Institutul de Istorie al Universității de Stat din Moldova; Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța și Asociația Istoricilor din Republica Moldova „Alexandru Moșanu”. Participanți: Ion Negrei, cercetător științific; Andrei Eșanu, istoric; Ana Bantș, dr. hab. în filologie, critic și istoric literar; dr. Varvara Buzilă, muzeograf; Silvia Grossu, jurnalistă, istoric al presei; Valentina Butnaru, președintele Societății „Limba noastră cea română”; Corina-Mihaela Apostoleanu, Luminița Stelian, Angela-Anca Dobre, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman”, Constanța; Lansarea cărții „Istorie, geopolitică și spiritualitate românească la Marea Neagră. Lucrările Conferinței Științifice Internaționale (Sfânta Mănăstire Derwent, 12-14 august 2021)”; Lansarea cărții „Avionul cu furnici”, autor Sergiu Afanasiu; Clubul de lectură „FORZAȚ” cu discuții și dezbateri în baza volumului „Cum să le spunem povești copiilor: Ghid practic pentru a deveni un bun povestitor” de Joseph Sarosy, Silke Rose West; Vernisarea expoziției de pictură „Anotimpuri și flori” – lucrări ale artistului plastic Eudochia Robu, membru al UAPM; Recital poetic „Metamorfoze ovidiene” – lecturi inedite în interpretarea actorului și jurnalistului Andrei Porubin, Artist al Poporului; Prezentarea publicației aniversare „Drumul meu spre bibliotecă”, realizată de echipa Bibliotecii „Ovidius”; Gala partenerilor: 30 de aplauze pentru colaborare și cooperare fructuoasă cu Biblioteca „Ovidius”.

Aceste evenimente au reflectat diversitatea culturală și bogăția tradițiilor literare promovate de Biblioteca „Ovidius” de-a lungul celor 30 de ani de activitate.

Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 20 de ani de dialog împreună cu comunitatea

În zilele de 27 și 28 noiembrie 2024, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” a marcat aniversarea de 20 de ani ai bibliotecii printr-o serie de evenimente menite să afirme rolul său fundamental în viața comunității. Programul divers (10 activități cu 350 participanți) a reunit cititori, scriitori, istorici, artiști, oficialități, demonstrând încă o dată forța unificatoare a cărții și a dialogului cultural.

Oaspeții de onoare, printre care Angela Cutasevici, viceprimar al municipiului Chișinău; Diana Guba, pretor, sector Botanica, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, oaspeții

de la biblioteca înfrățită „Duiliu Zamfirescu” din Focșani, România, ș.a. și-au împărtășit bucuria cu prilejul unei frumoase aniversări a promovării cărții și culturii românești, exprimându-și recunoștința față de cei care au contribuit la întemeierea bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt” și față de colaboratorii de astăzi, care rămân alături de cititori.

Oana Raluca Boian, managerul Bibliotecii Județene „Duiliu Zamfirescu” din Focșani, alături de colegii săi bibliotecari dr. Teodora Fîntînar, dna Elena Velniță, Liliana Cristea, Cristina Cabalortă, Florentina Mihalache și Diana Radună, l-ea transmis colegilor de la Chișinău, oaspeților și cititorilor bibliotecii următorul mesaj: „Sunt onorată și bucuroasă să fiu aici, celebrând un parteneriat bazat pe prietenie, încredere și colaborări fructuoase. Echipa devotată a acestei biblioteci și cea a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în ansamblu ne inspiră să continuăm proiectele comune și să construim împreună viitorul cultural”.

Prezența simbolică a oaspeților de peste Prut, semnarea unui nou acord de colaborare, a subliniat legătura strânsă dintre cele două instituții – un parteneriat născut din dorința comună de a promova cartea și cunoașterea. Partenerii din Focșani, care au fost alături pe parcursul celor două decenii de activitate, au oferit și o donație de carte, consolidând fondul bibliotecii din Chișinău și amintind astfel de gestul generos din anul 2004, când cele câteva mii de cărți donate de Biblioteca Județeană „Duiliu Zamfirescu” au constituit cea mai mare parte a colecției inițiale de carte românească al Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Evenimentul a fost marcat de prezența unor poeți și scriitori precum Titus Știrbu, un prieten vechi al bibliotecii, scriitori îndrăgiți de cititorii bibliotecii (și nu numai!), Aurelian Silvestru și Ianoș Țurcanu, au purtat un dialog fructuos despre carte, importanța acesteia pentru dezvoltarea personalității și a societății de azi, cu elevii clasei a IV-a „A” a Liceului Teoretic cu Profil Teatral „Elena Alistar”.

Atmosfera a fost întregită de participanții mesei rotunde, dedicată memoriei marelui nostru domnitor, cu genericul „Ștefan cel Mare: moștenirea unui lider vizionar și strateg militar”. Activitatea, moderată de doctorul în istorie, cercetătoarea Silvia Corlăteanu-Granciuc, a întrunit istorici preocupați de cercetarea vieții și a perioadei lui Ștefan cel Mare și Sfânt – doctorul habilitat în istorie, Igor Cereteu, cercetător șt. principal la Institutul de Istorie, USM; Ion Rotaru, profesor de istorie, elevi de la Liceul Teoretic „Mircea cel Bătrân” ș.a. Participanții au vorbit despre importanța domnitorului pentru

stabilitatea Țării Moldovei în acele circumstanțe istorice dificile, despre contribuția sa enormă la dezvoltarea economică și culturală a țării, fiindu-ne și nouă un exemplu în acest sens.

Dar istoria și cultura trebuie să se îmbine armonios cu performanțele tehnologice ale prezentului, valorificându-le pentru prosperitatea economică și culturală – aceasta este ideea transmisă de marele domnitor tinerilor din piesa „O întâlnire cu Ștefan cel Mare”. Aceeași viziune este susținută și de participanții unei alte activități: elevii de la Liceul Teoretic „Tudor Vladimirescu”. Sub îndrumarea Anei Șarapova, mentor în cadrul organizației STEAM pe roți, aceștia au fost ajutați să programeze roboței, într-un atelier organizat de primul laborator educațional mobil din Moldova. Roboțeii creați de tinerii pasionați de lectură și istorie vor servi cu siguranță doar scopuri nobile.

Zilele dedicate aniversării bibliotecii au demonstrat că această instituție este mai mult decât un loc al cărților – este un spațiu al întâlnirilor, al prieteniei și al inspirației.

De la ateliere profesionale și întâlniri cu scriitori, până la spectacole artistice și discuții despre istorie, bibliotecarii au reușit și de această dată să reunească toate generațiile sub semnul cunoașterii, creativității și prieteniei. Astfel, la cele două decenii de activitate, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” își reafirmă rolul de promotor al culturii și spiritualității neamului, al valorilor europene, cel de instituție deosebit de importantă întru făurirea unui viitor democratic și prosper.

Sala de literatură în limba engleză – 10 ani de activitate

Inaugurată la 7 aprilie 2014, sub patronajul Primei Doamne – Margareta Timofti, la inițiativa Elenei Dragalin, fondatoarea și președintele organizației Moldova AID, Carolina de Nord, SUA, care a mobilizat moldovenii aflați în Canada și SUA, profesori și studenți de la cele mai renumite universități din aceste două țări precum North Carolina State University, George Town University, New York University, Massachusetts Institute of Technology, Waterloo University ș.a. Sala de literatură în limba engleză pune la dispoziția chișinăuienilor peste 8 000 de cărți (de la 3 000 inițial) din diverse domenii: matematică, jurnalism, drept, chimie, beletristică și altele.

La 5 aprilie, Biblioteca Centrală în parteneriat cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport din municipiul Chișinău a organizat un eveniment deosebit, în limba engleză, care a cuprins jocul vânătoarea de comori „Engleza este o călătorie spre cunoștințe și culturi” și quizul: „Biblioteca și cititorul” despre istoria cărților. La eveniment au participat 21 de echipe din 21 de instituții educaționale din Chișinău cu un număr de peste 100 de elevi dornici de a-și testa cunoștințele la limba engleză.

Cu acest prilej ONG-ul DHub a lansat o nouă inițiativă de colectare de carte în limba engleză cu tematica Atitudine, Motivație, Rezultate!, adresată diasporei.

4.3 Programe/evenimente de promovare a patrimoniului local

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, ca instituție de cultură a cărei una din prioritățile strategice este Chișinăul, și-a continuat eforturile în vederea promovării și valorificării patrimoniului chișinăuan. Activitatea Secției „Memoria Chișinăului” în 2024 a fost orientată către cercetarea, digitizarea, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural și istoriei locale a municipiului Chișinău.

În 2024, Chișinăul a sărbătorit 588 de ani de la prima atestare documentară. Cu acest prilej, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” și filialele BM au organizat Zilele Chișinăului sub genericul „Chișinău, oraș drag!”, Hramul Orașului și alte evenimente. Atât utilizatorii bibliotecii, cât și întreaga comunitate a orașului au avut ocazia să descopere informații valoroase despre istoria Chișinăului și să afle despre etapele majore prin care a trecut orașul de-a lungul timpului.

Evenimentele anului

- Participarea la crearea „Bibliotecii digitale” prin scanarea materialelor istorice și culturale din Colecția „Chișinău”: cărți poștale de epocă și felicitări; elaborarea hărții interactive „Chișinăul pe străzile orașelor lumii”;
- Organizarea City Questului „Chișinăul SMART. Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”, organizat în cadrul Zilelor Chișinăului și Colocviilor profesionale de vară;
- Organizarea concursului de eseuri „Chișinău, oraș european” cu prilejul Zilei Europei.
- Cercetarea patrimoniului Chișinăului prin finalizarea Bibliografiei Municipiului Chișinău 2013, 2014; Cercetarea „Monumentele Chișinăului”;
- Promovarea patrimoniului Chișinăului prin organizarea lansărilor și prezentărilor de carte, vernisajelor de pictură, expozițiilor de fotografie etc.
- Promovarea patrimoniului Chișinăului prin elaborarea posterelor noi „Cetățeni de Onoare ai Municipiului Chișinău” și pliantelor „Orașe înfrățite cu Chișinăul” (română, engleză);
- Promovarea imaginii Chișinăului și a produselor BM (realizate pe blog „Chișinău, orașul meu”, pagina Facebook) prin formate noi, inedite (gif, reels, highlights, expoziții virtuale, videoclipuri etc.)
- Continuarea serviciului „BiblioTur” prin oferirea excursiilor, recrutarea ghizilor noi;

- Optimizarea paginii SMC pe YouTube, crearea playlisturilor
- Finalizarea procesului de inventariere a Colecției Chișinău (cărți, filatelie, iconografie, artefacte).

Activitatea de cercetare și editorială

Cercetarea patrimoniului local este una din preocupările de bază a Secției „Memoria Chișinăului”.

Publicații ieșite de sub tipar în 2024:

- **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021: Bibliografie** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; contribuții: Irina Ceban [et al.] ; redactor științific: Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 350 p. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/555>.

- **Bibliografia Municipiului Chișinău 2013** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; alcăt.: Taisia Foiu ; contr.: Irina Cojocar, Evelina Schin, Andrei Verebcean ; red. șt. Lidia Kulikovski ; red. bibl. Ludmila Pînzari ; coperta Valeriu Herța ; tehnoredactare Octavian Tverdohleb. – Chișinău : Bons Offices, 2024. – 234 p.

Bibliografia cuprinde o serie de informații cu referire la diverse aniversări, inaugurări, festivaluri, lansări care creează o imagine specifică a anului 2013. Volumul cuprinde 1 557 de înregistrări bibliografice și cinci indexuri auxiliare.

- **Bibliografia Municipiului Chișinău 2014** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția Memoria Chișinăului ; ed. îngr. de Mariana Harjevschi ; alcăt.: Eugenia Butnaru; contr.: Irina Ceban, Evelina Schin, Alexandru Vakulovski; red. bibl. Taisia Foiu; coperta Valeriu Herța ; tehnoredactare Octavian Tverdohleb. – Chișinău : Bons Offices, 2024.

Bibliografia este la etapa de finalizare. Volumul cuprinde 1 872 de înregistrări bibliografice și cinci indexuri auxiliare.

De asemenea, SMC a coordonat procesul de colectare a datelor pentru bibliografia „**Imaginea BM „B.P. Hasdeu” în presa print și online**” pentru anul 2023 (601 surse bibliografice) și Biblioteca Municipală în presa print pentru anul 2024 (408 surse bibliografice), incluse în Raportul de activitate al BM pentru anii menționați.

Calendarul „Chișinăul de azi” prezintă istoria zilei și semnificația ei pentru Chișinău, propunându-și să adune o listă cât mai completă de evenimente, aniversări, comemorări care se referă la Chișinău și la personalitățile chișinăuiene. În 2024 calendarul a fost publicat bilunar (total 29 de postări), cu câte 8 date aniversare verificate și însoțite cu imagini reprezentative (total 232 de date).

A fost elaborat **Calendarul „Istoria Chișinăului în date – 2025”** care cuprinde 128 din cele mai semnificative date memorabile ale capitalei Republicii Moldova (în anul 2024 – 89 date).

În anul 2024 a continuat completarea **expoziției-poster „Cetățeni de onoare ai Municipiului Chișinău”**. Primăria municipiului Chișinău a oferit titlul Cetățean de Onoare pentru 10 personalități marcante din domeniul artei, arhitecturii, medicinei: Gheorghe Mustea, Oleg Crudu, Serafim Urecheanu, Vitalie Rusu, Alexei Sainciuc, Andrei Eșanu, Albina Kiricenco, Lidia Panfil, Vasile Advahov și Vitalie Advahov, la care au fost elaborate postere noi (texte, imagini, design). Acest proiect este motivat de dorința de a face cunoscut comunității urbei numele celor, care au contribuit la zidirea Chișinăului, atât în plan arhitectural, cât și în plan spiritual, cultural și social.

Servicii de promovare a patrimoniului local

- **„BiblioTur”** este un serviciu oferit de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” care, prin excursii pietonale, oferă participanților o experiență deosebită de a cunoaște istoria patrimoniului local, descoperirea locurilor emblematice. În anul 2024 în cadrul Serviciului „BiblioTur” au fost organizate 8 excursii cu 85 participanți: excursie pentru studenții de la Colegiul Național de Comerț al ASEM (15 participanți); două excursii pentru participanții Școlii tinerelor femei pentru liderism de PACE (24 participanți); excursie prin centrul Chișinăului cu vizită la bibliotecile „Onisifor Ghibu” și BPD pentru colegii de la Biblioteca Națională din Letonia, parte a proiectului EU4Dialogue (7 participanți); două excursii pentru elevii de la Colegiul „Alexei Mateevici” (15 participanți); excursie pentru elevii din învățământul profesional-tehnic (23); excursie pentru reprezentantă a Departamentului de Cultură din orașul Lviv, Ucraina Anastasia Neciporencu (1 participant).
- Biblioteca „Mihail Lomonosov” promovează patrimoniul local prin intermediul serviciului **Clubul „KLIK”** dedicat iubitorilor istoriei Chișinăului, cu evenimente care promovează studiul istoriei și arhitecturii orașului, precum și dezvoltarea moștenirii sale spirituale și culturale. Activitățile clubului sunt destinate tuturor chișinăuienilor pasionați de trecutul orașului și de valorile sale

culturale. Pe parcursul anului, au avut loc excursii/discuții pe diferite teme legate de istoria Chișinăului. În cadrul serviciului au fost organizate nouă evenimente la care au participat 122 de persoane.

- Biblioteca „Ițic Mangher” oferă utilizatorilor două servicii care promovează Chișinăul: **„Chișinăul evreiesc”** și **„Muzeul patrimoniului cultural al evreilor Moldovei”**. În cadrul serviciului „Chișinăul Evreiesc” participanții au fost familiarizați cu locurile istorice memorabile, monumentele, tradițiile și cultura evreiască din Chișinău. Au fost organizate 10 activități, la care au participat 77 de persoane. Vizitatorii „Muzeul patrimoniului cultural al evreilor Moldovei” sunt familiarizați cu viața cotidiană a evreilor din Basarabia secolului XX, cu monumentele istorice și literare, precum și cu tradițiile și cultura poporului evreiesc. Au fost organizate 9 excursii cu 33 de vizitatori.
- Biblioteca „Adam Mickiewicz” organizează un program de excursii pietonale în cadrul serviciului **„Urme poloneze în Chișinău”**, având scopul de a descoperi și promova istoria și cultura poloneză din oraș. Aceste tururi ghidate explorează locuri semnificative din Chișinău care sunt legate de comunitatea poloneză, aducând în prim-plan personalități, monumente și clădiri care au avut un impact important în istoria orașului. În anul 2024 au fost organizate șase excursii cu 31 de participanți.

Alte date și evenimente

– Zilele Chișinăului „Chișinău, oraș drag!”

Promovarea cunoștințelor despre istoria locală, moștenirea istorică și culturală a orașului Chișinău reprezintă o prioritate pentru Biblioteca Municipală.

Din anul 2019 Biblioteca Municipală organizează Zilele Chișinăului cu genericul „Chișinău, oraș drag!”, eveniment dedicat aniversării primei atestări documentare a orașului Chișinău.

Această inițiativă reunește o serie de activități care celebrează istoria, cultura și tradițiile locale. Sub egida Secției „Memoria Chișinăului” și cu sprijinul filialelor sale, BM a creat o agendă variată și interesantă, care a cuprins expoziții de carte, prezentări tematice, ateliere interactive, întâlniri cu personalități.

Programul „Chișinău, oraș drag!” a devenit o tradiție importantă, consolidând legătura dintre locuitori și istoria orașului lor, oferind în același timp oportunități de învățare și descoperire a trecutului comun.

La 15 iulie 2024 a fost organizat un eveniment deosebit și frumos – vernisarea **expoziției de pictură „Pe străzile orașului meu”**, autor Cristina Stavenschi, dedicată celor 588 de ani de la prima atestare documentare a Chișinăului, care a deschis Zilele Chișinăului la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Expoziția a inclus 21 lucrări ale peisajului urban: locuri istorice ale orașului, clădiri renumite precum și locuri preferate ale chișinăuienilor, precum Biserica Mazarache, Piatra de temelie etc. Peisajele sunt create în acuarelă și în tehnica mixtă. Artista a reprezentat original locurile bine cunoscute de noi cu o notă inovatoare.

City Quest: „Chișinăul SMART. Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”

La 17 iulie 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat un eveniment de teambuiding sub genericul: City Quest: „Chișinăul SMART. Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”.

Evenimentul a fost organizat în cadrul *Colocviilor profesionale de vară* cu genericul „Transformarea digitală: Experiența utilizatorilor la bibliotecă” și a fost dedicat celei de-a 588-a aniversări a primei atestări documentare a Chișinăului. În același timp, sarcinile și resursele utilizate în City Quest s-au bazat pe prioritatea anului 2024 pentru BM – transformarea digitală.

Jocul a fost organizat și arbitrat de către colaboratorii Secției „Memoria Chișinăului”, cu asistența Secției tehnologia informației. În procesul de pregătire a evenimentului, bibliotecarii au examinat subiectul, cercetat zona din centrul orașului, ținând cont de faptul că sarcinile, indicii, provocările trebuiau să se refere la locații – argumente ale transformării digitale – care solicitau utilizarea tehnologiilor moderne.

La City Quest au participat 22 de persoane, împărțite în patru echipe, având câte un facilitator. Fiecare își alcătuiuse denumirea și sloganul echipei. Prin urmare, echipele s-au numit: *Cutezătorii*, având sloganul: „De e ploaie, de nori, noi suntem cutezători!”; *Cod galben*, cu sloganul: „Per aspera ad astra”, Chișinău, cu sloganul: „Undă verde Chișinăuieni!” și echipa *Red library*: „Descoperă orașul cu Red Library”. Echipele au avut ca misiune să depășească provocări ce au pus accent pe inovație și adaptabilitate. Participanții se deplasau de la un obiectiv la altul, îndeplinind diferite exerciții de logică, Inteligență și dexteritate.

După startul evenimentului primul lucru care i-a surprins pe participanți erau sarcinile – și aici a fost inclus elementul „tehnologii”. Pentru a înțelege conținutul sarcinii participanții trebuie să o traducă cu ajutorul IA din finlandeză, maghiară, cehă, olandeză, lituaniană. Confrunțați cu o barieră lingvistică neașteptată, participanții au fost nevoiți să găsească o soluție ingenioasă pentru a descifra mesajul. Soluția a venit din partea tehnologiei mobile, cu ajutorul telefonului mobil și a aplicațiilor de IA, care au permis traducerea instantanee a textelor și, astfel, echipele au putut identifica cu precizie următorul obiectiv al competiției.

Activitatea a avut un rol benefic în dezvoltarea spiritului de echipă și coeziunii corporative în rândul angajaților filialelor BM „B.P. Hasdeu”. Participanții au descoperit aspecte noi despre orașul Chișinău, studiind, astfel, istoria capitalei noastre. Pentru mulți dintre ei a fost o experiență complet nouă, ceea ce subliniază atractivitatea și valoarea educațională a evenimentului.

Fiind o activitate mai puțin frecvent implementată în cadrul BM, organizatorii au dorit să evalueze evenimentul prin intermediul unui chestionar adresat participanților. Rezultatele acestui chestionar sunt prezentate în *Capitolul VIII. Activitatea de cercetare și editorială, punctul 8.3 Cercetarea de marketing*.

La data de 17 iulie, la Biblioteca Centrală, a avut loc **masa rotundă „Perspectivele de cercetare și valorificare ale istoriei și patrimoniului cultural al Chișinăului”**. Organizatorii bienalelor „Identitățile Chișinăului”, Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova și Grupul Civic pentru Patrimoniu Cultural, consacrată zilei de prima atestare documentară a Chișinăului, eveniment în cadrul căruia s-au discutat cercetările și valorificarea istoriei și patrimoniului cultural al capitalei noastre.

Tot în cadrul Zilelor Chișinăului a avut loc **lansarea cărții-album „Vladimir Cantor”**. Autorul acestui volum este Ludmila Toma, doctor în studiul artelor, autoarea a numeroase cărți, monografii, albume care reflectă viața și opera artiștilor plastici din Republica Moldova. Lansarea a fost prilejuită aniversării de 80 de ani de la nașterea a pictorului-scenograf Vladimir Cantor, scenograf-șef la Teatrul de Păpuși „Licurici”. În cadrul lansării de carte a fost vernisată expoziția de pictură, schițe, afișe teatrale a lui Vladimir Cantor.

Tradițional, în Zilele Chișinăului angajații Secției „Memoria Chișinăului” propune copiilor o serie de jocuri de erudiție cu tematica Chișinăului lângă „Banca Lecturii” pe bd. Grigore Vieru, la care sunt

implicați copiii, cât și adulții, care uneori sunt mai intrigati decât cei mici, de a cunoaște ceva nou despre orașul în care locuiesc de atâta timp.

În cadrul Zilelor Chișinăului, activitatea SMC a fost promovată printr-un reportaj realizat de Mega TV în cadrul emisiunii „Direct la subiect”, evidențiind patrimoniul și inițiativele Secției „Memoria Chișinăului”, precum și vasta sa activitate.

– **Hramul Chișinăului**, sărbătorit pe 14 octombrie, este una dintre cele mai importante și îndrăgite sărbători din Chișinău. Însă de-a lungul anilor, Hramul Chișinăului a evoluat, devenind o sărbătoare de amploare, cu o semnificație mult mai largă pentru locuitorii capitalei. 10 picturi ale pictorului Chiril Novac, membrul UAP, au fost prezentate într-un video elaborat de SMC în Grădina Publică „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

– **Ziua Internațională a fetelor și femeilor cu activități în domeniul științei, ediția a IX-a**

Evenimentul este marcat anual la 11 februarie și are genericul „Femeile în cercetare: destine, contribuții, perspective”. În acest context, la 9 februarie, Secția „Memoria Chișinăului” a organizat prezentarea albumului „Ipostaze. Orașul Chișinău în creația artiștilor plastici”. Lucrarea, elaborată de cercetătorii Natalia Procop și Elena Mustață și coordonată de dr. hab. Aliona Grati, reprezintă un album de opere artistice dedicate orașului Chișinău în diferite perioade ale existenței sale și până în ziua de azi. Lucrarea reproduce cele mai valoroase lucrări aflate în colecții de prestigiu publice sau private: Muzeul Național de Artă al Moldovei, Uniunea Artiștilor Plastici din Republica Moldova, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală” etc., și reprezintă opere artistice dedicate orașului Chișinău în diferite perioade ale existenței sale și până în ziua de azi, cel mai nou tablou datând chiar din 2023. Evenimentul a fost întregit de expoziția „Chișinăul în viziunea pictorilor” unde au fost expuse tablourile pictorilor.

– **Ziua Internațională a Monumentelor și Siturilor**

Pe 18 aprilie 2024, în incinta Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a avut loc evenimentul lansării cărții „Odissea casei Monastârski”, lucrare elaborată de cercetătorii în domeniul istoriei locale Vladimir Tarnakin și Zinaida Matei. Evenimentul a fost moderat de directorul general al BM „B.P. Hasdeu”, dr. Mariana Harjevschi, cu participarea autorilor Vladimir Tarnakin și Zinaida Matei, șef al Secției de activitate editorială Ivan Pilchin, Ludmila Pînzari, director adjunct și traducătoarea lucrării .

Mărturisirile participanților despre această casă, apartamentele ei, precum și amintiri din istoria orașului, întrebări interesante au adus o notă vie evenimentului de lansare.

Cartea „Odiseea casei Monastârski” completează colecția lucrărilor dedicate monumentelor din patrimoniul capitalei, dar e și un important reper documentar pentru bibliotecari, pentru utilizatori, pentru ghizi turistici și pentru cei pasionați de istoria orașului din simplul motiv că, *Casa Monastârski* adăpostește azi Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Chișinău (bulevardul Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 148). Lucrarea, bazată pe documente de arhivă și îmbogățită cu fotografii din diverse etape ale evoluției sale, ne permite să pătrundem în atmosfera fiecărei perioade, din anii 1830 până în prezent, devenind martori ai transformării acestui monument istoric.

Pentru acest eveniment, Secția „Memoria Chișinăului” a organizat o expoziție de fotografii și picturi cu imaginile acestui edificiu istoric, care a trezit un interes deosebit. Fiind o clădire cu o arhitectură deosebită, aflată în centrul orașului, ea a inspirat lucrările multor artiști plastici; de asemenea s-au păstrat multe fotografii de epocă ale acestui edificiu impresionant.

– Zilele Europene ale Patrimoniului (ZEP)

În fiecare an, în luna septembrie, cetățenii sunt invitați să viziteze monumente istorice sau să ia parte la evenimente prin care cunosc patrimoniul cultural din întreaga Europă cu ocazia Zilelor Europene ale Patrimoniului (ZEP), organizate la inițiativa comună a Consiliului Europei și a Uniunii Europene. În acest context, la BM a fost organizată lansarea cărții „Chișinăul în plăci memoriale: Catalog-album” autori Lidia Kulikovski și Ana Răileanu, coordonator Mariana Harjevschi, catalog apărut în Colecția „Chișinăuiana”. Volumul descrie cca 500 de plăci memoriale instalate sau neinstalate (evenimentul de lansare este reflectat în *Capitolul VIII. Activitatea de cercetare editorială. Punctul 8.2 8.2 Activitatea de promovare a rezultatelor cercetării-editării*).

Către acest eveniment SMC a organizat expoziția „Chișinăul în imagini de epocă. Anii 50-70, sec. XX”, cărți poștale din „Colecția Chișinău” completate cu QR code.

Campanii Wikipedia

– **Campania #1lib1ref** (#1Lib1Ref = 1 bibliotecar 1 referință) este o campanie Wikipedia care invită fiecare bibliotecar de pe Pământ să participe la proiectul de enciclopedie online, în special să îmbunătățească articolele prin adăugarea de citări. Campania se desfășoară anual între 15 ianuarie - 05 februarie, fiind sprijinită de Wikipedia Library și în ro.wikipedia.org de către Wikimedians of Romania and Moldova. La ediția din 2024, cu genericul „Scriitori din Republica Moldova”, au participat 19 bibliotecari de la BM „B.P. Hasdeu”, contribuind la actualizarea și completarea informațiilor pe platforma Wikipedia. Această sesiune a demonstrat interesul bibliotecarilor față de Wikipedia, competența și eficiența acestora.

– **Inițiativa #WikiMărțișor** este o inițiativă lansată de Wikimedians of Romania and Moldova, desfășurată în perioada 23 februarie – 16 martie 2024. Genericul ediției din anul 2024 a fost „Femei din Republica Moldova”. La 14 martie 11 bibliotecari de la BM s-au întrunit la Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor” pentru a completa și îmbunătăți articolele existente în Wikipedia despre femei, personalități notorii, din Republica Moldova.

– Concurs Wiki Loves Monuments Moldova – 2024

Wiki Loves Monuments Moldova este un concurs anual de fotografie liberă, organizat în luna septembrie de către grupul de voluntari Wikimedians of Romania and Moldova (WMROMD) în cadrul căruia participanții sunt invitați să adauge fotografii cu monumentele ocrotite de stat din Republica Moldova. Colaboratorii SMC au expediat pentru concurs 15 fotografii care prezintă monumentele Chișinăului. Angajata secției Irina Ceban a intrat în top 13 participanți (locul 10) care au înregistrat un număr record de monumente documentate fotografic.

Activitatea filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în promovarea patrimoniului local

Activitatea filialelor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” în promovarea patrimoniului local al Chișinăului reprezintă un demers esențial în educarea și informarea comunității despre istoria și cultura orașului. În acest context, filialele bibliotecii au organizat o serie de evenimente educative și culturale pentru cunoașterea patrimoniului local.

Printre activitățile organizate se numără lecțiile publice, expozițiile de carte, de pictură, precum și lecțiile și discuțiile tematice despre diverse aspecte ale istoriei orașului. Excursiile ghidate prin locuri istorice din Chișinău au contribuit la înțelegerea mai profundă a contextului istoric și cultural al capitalei. Participanții au avut posibilitatea să exploreze obiective importante, precum monumente,

clădiri istorice sau locații de referință, ghidați de specialiști care au oferit informații detaliate despre semnificația fiecărui loc.

Filialele BM „B.P. Hasdeu” au organizat, de asemenea, concursuri de erudiție, în cadrul cărora utilizatorii au demonstrat cunoștințe despre istoria orașului și au fost încurajați să participe activ la promovarea patrimoniului local. Aceste competiții au încurajat dorința de cunoaștere și au pus în valoare tinerii pasionați de istoria Chișinăului.

La fel, bibliotecile au continuat să promoveze străzile și cartierele în care sunt amplasate, iar aceste evenimente au adus o experiență plăcută atât bibliotecarilor, cât și utilizatorilor, care au fost impresionați de modalitățile inovative de a cunoaște mai bine orașul Chișinău.

Tradițional, filialele BM organizează **expoziții de carte/documente** (39) consacrate Chișinăului cu diferită tematică: *Chișinău – file de istorie, file de destine* (BC); *Săpăturile arheologice din zona Valea Morilor* (documente din arhivă, în parteneriat cu Muzeul de Istorie al Orașului Chișinău), *Chișinău – orașul meu de vis* („Onisifor Ghibu”); *Monumentele – patrimoniu istoric al orașului Chișinău* („Hristo Botev”); *Chișinău – leagăn, suflet și lumină*; *Eu sunt o carte despre Chișinău*; *Cele mai frumoase locuri din Chișinău* („Transilvania”); *Chișinăul contemporan: între tradiție și modernitate* („Nicolae Titulescu”); *Chișinăul printre file de cărți*; *Chișinăul de ieri și de azi* („Târgoviște”); *Spațiul verde al sectorului Râșcani* („Alexandru Donici”); *Chișinăul verde eminescian* (CAIME); *Всё мне дорого в этом городе* („Lesia Ukrainka”); *Кишинев запечатленный. Городские пейзажи любимого города* („Mihail Lomonosov”) etc.

Chișinăul este o sursă de inspirație pentru numeroși artiști plastici și fotografii, care găsesc în peisajele urbane și în viața cotidiană elemente ce merită să fie surprinse și exprimate prin artă. În filialele BM au fost vernisate **expoziții de pictură, expoziții originale de fotografii** (9) ale artiștilor: Cristina Stavenschi, Gheorghe Munteanu, fotografii și picturi care reflectă Casa Monastârski (grup de autori), Chișinăul în imagini de epocă anii 50-70, sec. XX (grup de autori) (BC); Anatolii Labunski („Mihail Lomonosov”); Ion Chibzii („Maramureș”).

Organizarea **lecțiilor publice** (5) au adus împreună specialiști din diverse domenii de activitate, care și-au împărtășit experiența lor cu participanții. Lecția publică *Curiozități despre Chișinău* a fost desfășurată de dr. în istorie Andrei Prohin de la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală („Hristo Botev”); *Mărturii despre Chișinău din secolul XIX – începutul secolului XX*, susținută de Viorel

Bolduma, lector universitar; *Patrimoniul arhitectural al Chișinăului și Istoria transportului electric din orașul Chișinău*, susținută de Cristina Gherasim, dr. în istorie, cercetător șt. superior, conf. univ. („Târgoviște”); *Evreii din Chișinău*, susținută de Olga Sivac, șef serviciu, Biblioteca „Ițic Mangher”.

Întâlnirile la bibliotecă cu **personalitățile chișinăuene** (în 2024 – 72, în 2023 – 35) reprezintă un eveniment apreciat de către utilizatori. Aceste evenimente nu doar că aduc un aport cultural important, dar și contribuie la consolidarea legăturilor între oameni, prin dialoguri directe cu personalități din diverse domenii, cum ar fi literatura, arta, politica, educația sau știința. Pe tot parcursul anului, filialele BM au găzduit întâlniri cu: Ion Negrei, istoric; Aliona Grati, scriitoare, critic literar, dr. hab.; Gheorghe Budeanu, jurnalist; Dumitru Apetri, dr. prof. univ. dr., colaborator în cadrul AȘM; Florentin Leancă, pictor; Ștefan Urâtu, jurist; Marina Usataia, arhitect; Veronica Ternavschi, pictor; Ciocanu Sergius, arhitect, dr. în studiul artelor; Eugen Doga, compozitor; Veronica Cumpănă, specialist, Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „ACCEPT”; Grigore Pămădeală, pictor, grafician, artist plastic; Liuba Jignea-Suveică, prof. univ., director adjunct al ANP; Liudmila Zghibarța, director, Centrul de Instruire al ANP; Margareta Chitcatii, pictor, caricaturist; Garry Cozma, actor; Dana Chicu, sportivă, fotbalistă în echipa Goliador Chișinău; Sanda Porubin, prezentatoare TV; Gabriela Lungu, actriță, directoarea Teatrului Municipal de Păpuși „Guguță” din Chișinău; Traian Stoianov, prezentator TV; Feodor Kaunov, inginer-constructor; Leonid Popescu, artist plastic; Alexandru Postolache, medic; Emil Dragnev, istoric etc.

Concursurile de erudiție, testele, jocurile, quiz-urile (26) au fost întotdeauna solicitate, în special din partea tinerilor utilizatori, menționăm unele dintre ele: *Chișinăul de azi-Chișinăul de altădată*; *Urme poloneze în Chișinău*; *Cât de bine cunoașteți Chișinăul*; *Ghiciți edificiile din Chișinău*; *Parcurile Chișinăului*; *Quest – Străzile Chișinăului*; *Cunoaștem Chișinăul rezolvând puzzle-uri ș.a.*

Discuțiile tematice (32) prin intermediul cărora utilizatorii bibliotecii au avut ocazia să exploreze istoria, cultura și patrimoniul Chișinăului. Aceste discuții au acoperit subiecte variate, precum: *istoria Chișinăului și monumentele sale*: participanții au aflat despre personalitățile care au contribuit la dezvoltarea orașului, cum ar fi cosmonautul Yuri Gidzenko, și au descoperit detalii despre monumentele și obiectivele turistice din Chișinău. *Comunități istorice și identități*: s-a discutat despre comunitățile istorice care au marcat orașul, precum și contribuțiile lor la viața social-culturală a Chișinăului. *Teatru și cultură*: au fost explorate tipurile de teatru din Chișinău, inclusiv teatrele de

păpuși și istoria teatrului local. *Chestionarea miturilor și realităților Chișinăului*: diverse teme, precum „Chișinău între mit și realitate” sau „Curiozități despre Chișinău”, au ajutat participanții să descopere aspecte mai puțin cunoscute ale orașului. *Ecologie și spații verzi*: s-au abordat subiecte legate de parcurile și lacurile din Chișinău, precum și despre ecologia orașului și importanța spațiilor verzi, cu discuții despre reciclarea deșeurilor și ecologia locală.

Aceste discuții au contribuit la o mai bună cunoaștere a Chișinăului, atât din punct de vedere istoric, cât și ecologic, oferind participanților oportunitatea de a descoperi aspecte mai puțin cunoscute și de a reflecta asupra trecutului și prezentului orașului.

Ateliere de creație (28): atelierul de scriere creativă *Scrisoare amicală: Vorbesc despre tine, Chișinău!* („Ovidius”); *Text dedicat Chișinăului* cu Ronin Terente; *Scrisori pentru primar*; *Desenează orașul Chișinău* („Târgu Mureș”); *Chișinău, orașul meu drag*; *Chișinăul în viziunea mea* („Nicolae Titulescu”); *Chișinăul în culori*; *Primăvara în Chișinău*; *Desenăm în acuarelă orașul drag, Chișinău*; *Locul preferat din orașul Chișinău* („Adam Mickiewicz”); *Desenăm Chișinăul de toamnă* („Ițic Mangher”); *O stradă din Chișinău cu nume de poet* („Hristo Botev”); *Pictăm edificii arhitecturale ale orașului Chișinău* (de arte „Tudor Arghezi”); *Orașul Chișinău, leagănul copilăriei mele* („Liviu Rebreanu”); *Aventuri ingenioase în vacanță*, elaborarea traseului excursiei prin Chișinău („Mihail Ciachir”) etc.

Recitaluri de poezii, medalioane literare (3): *Chișinău, orașul meu* („Liviu Rebreanu”); *Te salut, Chișinău*; *O oră de poezie închinată Chișinăului* („Vissarion Belinski”); *Chișinău, oraș iubit*, spectacol consacrat Hramului orașului Chișinău („Mihail Lomonosov”).

Un instrument aparte de informare despre Chișinău sunt **excursiile** (139). Tot mai des se observă tendința filialelor de a organiza excursii tematice. De exemplu, doar în cadrul programului „Provocarea verii” au fost organizate 101 excursii, vizitând 59 de locații: muzee, parcuri, monumente, străzi, fabrici, etc.

Pe parcursul anului, filialele BM au organizat peste 30 de **reviste bibliografice** pentru a sprijini accesul comunității la informații valoroase despre Chișinău. Revistele bibliografice au fost organizate în format tradițional în sălile bibliotecilor, dar și virtual, oferind acces mai larg utilizatorilor din orice colț al lumii, fiind dedicate celor mai importante monumente istorice și culturale ale orașului, ghidând cititorii printr-o călătorie virtuală și fizică în timp și spațiu, pentru a înțelege și aprecia moștenirea culturală locală. Evenimentele de acest tip au avut rolul de a stimula interesul pentru cercetarea

culturală și istorică, iar formatele variate de desfășurare (tradiționale și online) au asigurat o acoperire extinsă, atrăgând o audiență diversă, inclusiv tineri, cercetători, și iubitori de cultură.

Concluzie: per total, pe parcursul anului la BM, au fost organizate **283 de evenimente** la care au participat **5 489 de persoane**. În ansamblu, activitățile desfășurate au oferit utilizatorilor bibliotecii informații valoroase și interesante despre evenimentele majore care au marcat viața Chișinăului, încurajând, totodată, respectul și aprecierea față de tradițiile și istoria locală.

Promovarea Chișinăului în mediul online

Blogul „Chișinău, orașul meu” (<https://chisinauorasulmeu.com/>)

Blogul „Chișinău, orașul meu” este blogul BM „B.P. Hasdeu” dedicat orașului Chișinău, administrat de Secția „Memoria Chișinăului” și reprezintă o resursă relevantă despre și pentru comunitatea chișinăuiană, fiind un instrument de documentare și promovare a orașului Chișinău.

Pe întreaga perioadă a existenței blogului „Chișinău, orașul meu” (din 2008), paginile sale au fost vizitate de 551 659 de ori, cu 1 094 550 vizualizări în decurs de 16 ani și au fost publicate 3 319 de postări cu 400 de comentarii.

În anul 2024, blogul „Chișinău, orașul meu” a fost completat cu 76 postări (în 2023 – 69) care au înregistrat, în total, 97 739 de vizualizări și 51 110 de vizitatori unici. Datele statistice au crescut în raport cu anul 2023 (cu 11 594 vizualizări (13%) și respectiv 3 982 vizitatori (8%)). Cea mai productivă lună a fost aprilie, cu cel mai mare număr de vizualizări – 11 292.

Subiectele fac referință la evenimente culturale, concursuri, aniversări, întâlniri cu personalități locale, cetățeni de onoare ai orașului, Chișinăul în opera scriitorilor, arhitectura și monumentele orașului, colecția de documente, diverse proiecte precum „Dialogurile bibliotecii” și „Chișinău la reportofon”. De asemenea, blogul evidențiază importanța Chișinăului ca centru cultural și istoric, prezentând contribuțiile semnificative ale scriitorilor și artiștilor din regiune.

Cea mai populară postare din anul de referință este „Istoria Chișinăului, epoca modernă” cu 1 656 vizualizări, 5 aprecieri și 14 comentarii, care a prezentat un interes sporit pentru utilizatorii blogului. Au prezentat interes și postările: „Arcul de Triumf din Chișinău” (1 298 vizualizări); „Istoria Chișinăului” (1 250 vizualizări); „Orașul Chișinău în prima jumătate a secolului al XIX-lea, mărturii ale contemporanilor” (1 187 vizualizări); „Parcurile Chișinăului” (1 037 vizualizări) etc.

Cea mai populară și vizualizată postare de la crearea blogului (5 ianuarie 2008) este „Legenda Chișinăului” cu 27 447 de vizualizări.

Numărul mare de vizite și vizualizări ne demonstrează că informația de pe blogul „Chișinău, orașul meu” este accesată din toate colțurile lumii: 107 de țări (în 2023 – 44) inclusiv: Republica Moldova, România, SUA, Germania, Italia, Rusia, Marea Britanie, Franța ș.a.

Cele mai descărcate documente, publicate pe blog: jocul online creat de SMC „Ghiciți răspunsul corect” (93 descărcări); „Istoria Chișinăului în date. 2024: Calendar” (87); testul „50 de întrebări despre Chișinău” (61); „Străzile Chișinăului vorbesc limba Unirii” (45); „Chișinăul delicios” (34) ceea ce demonstrează utilitatea și interesul utilizatorilor față de informațiile oferite.

Feedback: „Vreau să îmi exprim recunoștința față de blogul „Chișinău, orașul meu” pentru faptul că reprezintă o sursă extrem de valoroasă de informații despre istoria și cultura Chișinăului. Materialele oferite sunt utile și fascinante pentru toți cei care vor să cunoască mai bine orașul nostru. Mulțumesc pentru munca depusă și pentru contribuția adusă comunității!” (Victor).

În **concluzie**, blogul „Chișinău, orașul meu”, a adunat articole și materiale care valorifică istoria și cultura Chișinăului în detaliu, conține informație despre studii, monografii, cercetări, sinteze, cataloage, ghiduri, bibliografii și cronici, despre Colecția „Chișinău”, toate dedicate orașului, precum și despre activități, dedicate promovării Chișinăului și a valorilor sale culturale. Oricine poate consulta aceste materiale pentru a înțelege mai bine trecutul și evoluția capitalei moldovenești. Prin furnizarea conținutului informativ, contribuim la valorificarea cunoștințelor despre oraș și despre chișinăuieni.

Facebook – Secția „Memoria Chișinăului” (<https://www.facebook.com/MemoriaChisinaului>)

Pagina de Facebook a Secției „Memoria Chișinăului” constituie alt instrument de promovare a patrimoniului local, unde este prezentă începând cu anul 2011. Postările SMC de pe pagina de Facebook reprezintă unul din cele mai semnificative rezultate în activitatea secției din acest an și cea mai productivă și apreciată din anul înregistrării pe această rețea de socializare.

În anul curent au fost inițiate forme noi de promovare a imaginii Chișinăului și a produselor BM prin crearea rubricilor noi: *Descoperă Chișinăul azi* (29 postări), *Cetățeni de Onoare ai Municipiului Chișinău* (12 postări), *Cărți poștale digitizate* (6 postări), *Chișinăul în pictura și grafica Cristinei STAVENSCHI* (35 postări), *Chișinăul în creația Oxanei Shishko-Cozirscaia* (12 postări). Au fost continuate rubricile populare în anul precedent: *Știați că...*, *FotoTur: Chișinăul prin obiectiv*,

Redescoperim memoriile Chișinăului, Răsfoind albume vechi, Să deschidem cărțile..., Cărți noi în „Colecția Chișinău”, Pe strada Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, Chișinăul autumnal, Arbori și arbuști rari ai Chișinăului, Chișinăul delicios, Bicicletele Chișinăului etc.

Postările cu cel mai mare impact au fost:

1. Vila urbană a familiei Nazarov / Conacul urban Nazarov, sf. sec. XIX, str. Columna, 110 (colț cu str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni) (Rubrica „Patrimoniu care dispare”) – 4 149 afișări;
2. Astăzi Teatrul Dramatic Rus de Stat „A.P. Cehov” din Chișinău aniversează 90 de ani – 2 557 afișări
3. Glebus Sainciuc la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: foto (105 ani de la nașterea maestrului) – 2 427 afișări;
4. Astăzi artistul Veaceslav IGNATENCO împlinește 70 de ani – 2 369 afișări;
5. Pe 3 noiembrie 2024 se împlinesc 80 de ani de la nașterea artistului plastic Vasile NAȘCU, pedagog, autor al multiplelor portrete, tablouri de gen și la teme istorice, peisaje, naturi statice și opere de artă monumentală – 2 183 afișări;
6. Expoziția de pictură a Cristinei STAVENSCHI cu genericul „Pe străzile orașului meu”, dedicată împlinirii a 588 de ani de la prima atestare documentară a toponimului Chișinău, expusă în Sala cu Coloane, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 2 167 afișări;
7. Acum 75 de ani pe străzile Chișinăului a început să circule primul troleibuz – 1 946 afișări;
8. Calendarul „Chișinăul de azi” pentru 1-11 octombrie (Rubrica „Descoperă Chișinăul azi!”) – 1 840 afișări.

Majoritatea postărilor din topul de mai sus sunt din rubricile noi lansate în anul 2024.

Analizând numărul de urmăritori, acesta a crescut comparativ cu anul precedent, în total 2 840 de urmăritori pentru anul 2024, cu 258 mai mult decât anul precedent. 51,7% dintre vizitatorii paginii sunt locuitori ai Chișinăului, 13,2% din România, 3,3% din Italia, 2,2% din Germania, Marea Britanie (1,8%), Franța (1,6%), SUA (1,4%), Ucraina (1%), Rusia (1%), Israel (0.7%) etc.

Concluzie: anul de referință s-a evidențiat printr-o serie de activități și evenimente culturale dedicate Chișinăului, care au avut scopul de a pune în valoare patrimoniul cultural local și de a promova identitatea orașului. Un accent deosebit a fost pus pe importanța cercetării patrimoniului, activități care au contribuit la aprofundarea cunoștințelor despre istoria Chișinăului.

De asemenea, au fost inițiate și continuate forme noi de promovare a imaginii orașului și a produselor Bibliotecii Municipale prin organizarea evenimentelor culturale destinate tuturor categoriilor de public, participarea la programe și evenimente ale Bibliotecii Municipale, la evenimentele culturale din oraș. Unul dintre cele mai importante proiecte a fost implicarea în Biblioteca digitală.

4.4 Servicii de referințe

Completarea și înregistrarea referințelor bibliografice devine din ce în ce mai mică în fiecare an. Motivul este că din ce în ce mai puțini utilizatori vin cu întrebări, subiecte, sarcini sau filialele BM nu le introduce în sistemul de evidență. Tradițional, la începutul anului colaboratorii SMC organizează un atelier profesional pentru noi bibliotecari, dar situația rămâne nesatisfăcătoare.

Pe parcursul anului 2024 utilizatorii s-au adresat la bibliotecă prin diferite căi (direct, prin telefon și email), adresând 1 614 (în 2023 – 2 152) de solicitări de diferit tip: tematice, factografice, de precizare și de adresă.

După sursa de informație referințele se grupează în felul următor: OPAC – 721, Raft – 302, Internet – 37, ceea ce denotă faptul că interesul față de carte revine. În paralel cu căutarea tradițională a cărților de pe rafturi, a crescut considerabil și căutarea cărților în catalogul electronic.

Analizând numărul de referințe oferite per filială, observăm că situația este îngrijorătoare. Șapte filiale: „Transilvania”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Liviu Rebreanu”, „Mihail Ciachir”, „Maria Drăgan”, „Vissarion Belinski” și „Valentin Ignatenco” nu țin deloc evidența referințelor bibliografice. În același timp, filialele „Târgu Mureș”, de arte „Tudor Arghezi”, „Târgoviște”, „Adam Mickiewicz”, „Alba Iulia”, „Ovidius”, „Ițic Mangher” și „Lesia Ukrainka” înregistrează între 1 și 3 referințe pe lună, un indicator mic, care nu reflectă realitatea. Motivele pentru care referințele nu sunt înregistrate rămân inexplicabile.

PROMOVAREA PATRIMONIULUI LOCAL – CHIȘINĂU

5.1 Utilizatori

5.2 Intrări directe la BM

5.3 Utilizarea resurselor infodocumentare

5.1 UTILIZATORI

Prioritatea anului 2024 „Accelerarea transformării digitale” la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a concentrat eforturile pe implementarea și consolidarea inițiativelor digitale pentru a răspunde mai eficient nevoilor utilizatorilor, a îmbunătăți procesele interne și a oferi servicii optimizate. Aceste eforturi s-au axat pe cinci direcții principale printre care asigurarea serviciilor calitative, accesibile și inovative bazate pe creativitate și tehnologii precum și transformarea bibliotecii în hub de dezvoltare competitiv și modern, ca urmare BM a înregistrat progrese semnificative în atragerea și implicarea utilizatorilor.

20,1%
(133 290)
din chișinăuieni sunt
UTILIZATORI ACTIVI
ai BM „B.P. Hasdeu”

Evoluția deținătorilor de carduri

Începând cu anul 2006, utilizarea software-ului de bibliotecă SIGA a permis crearea bazei de date a utilizatorilor BM, care, până în prezent, a ajuns la **315 790 de persoane, beneficiari ai cardului de utilizator unic valabil pentru toate cele 27 de filiale ale bibliotecii.**

În 2024, numărul utilizatorilor care dețin cardul Bibliotecii Municipale a atins cifra de 315 790, în creștere cu 16 068 față de 2023 (299 722). Această creștere reprezintă o creștere procentuală de +5,36%, iar proporția deținătorilor de carduri din totalul populației a crescut de la 45,2% în 2023 la 47,6% în 2024.

Utilizatori noi

În anul 2024, filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au înregistrat un număr total de 16 518 utilizatori noi care au primit cardul gratuit și unic de acces la colecțiile și serviciile BM, oferite de cele 27 de biblioteci-filiale din toate sectoarele orașului Chișinău. Comparativ cu anul 2023 indicatorul marchează o descreștere de 604 utilizatori noi (în 2023 – 17 122), sugerând o serie de factori interni și externi, printre care închiderea pentru reparații curente pentru o perioadă de câte patru luni a filialelor „Nicolae Titulescu” și „Maria Drăgan” (august-noiembrie) și a Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi” pentru reparații capitale (din luna august). La fel, scăderea numărului de vizite colective cu –173 de vizite (992 în 2023, 819 în 2024) a contribuit la diminuarea numărului total de utilizatori noi. Aceasta poate fi o problemă complexă, dar soluționarea ei poate ajuta la remedierea situației.

Ediția a V-a a Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent” la BM „B.P. Hasdeu”, desfășurată în perioada 16 septembrie – 16 octombrie, pentru a promova biblioteca și serviciile ei și a motiva cât mai mulți chișinăuieni să vină la bibliotecă, a adus la BM un număr record de utilizatori noi – 6 931 persoane, cu 389 mai mult decât în anul precedent (6 542 în 2023).

Programul „Provocarea verii” organizat pentru al șaselea an consecutiv și devenit extrem de popular în comunitatea chișinăuiană în perioada estivală, a contribuit la creșterea numărului de utilizatori noi cu 192 de persoane.

Majoritatea utilizatorilor noi sunt elevi, reprezentând 64,6%, urmași de preșcolari (10%) și intelectuali (6,6%). Această creștere este un rezultat direct al Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent” la BM „B.P. Hasdeu”. Configurația **utilizatorilor noi**, conform criteriilor de vârstă și statut socio-profesional, este reflectată în tabelul următor:

2024	Utilizatori noi		Până la 16 ani	17-34 ani
Statut social/vârstă	16 518	100%	11 232 (68%)	2 624 (15,9%)
Preșcolari	1 722	10,4%	1722	-
Elevi	10 671	64,6%	9510	1161
Studenti	705	4,3%	-	705
Intelectuali	1 088	6,6%	-	255
Muncitori	534	3,2%	-	149
Șomeri	255	1,5%	-	76
Pensionari	669	4,1%	-	-
Alte categorii	874	5,3%	-	278

În funcție de numărul utilizatorilor noi distingem trei filiale cu cel mai mare număr de persoane înregistrate: **CAIME** cu 1 812 utilizatori noi care continuă să fie lider, menținând o atracție constantă prin programele sale diverse și accesibilitatea sporită; „**Târgu Mureș**” cu 1 423 utilizatori noi – o creștere de 8,05% față de 2023, subliniind interesul constant al publicului și „**Transilvania**” cu 1 239 utilizatori noi (în ușoară scădere față de 2023 cu -4,4%), dar care rămâne una dintre cele mai active filiale.

Creșteri remarcabile ale numărului de utilizatori noi au înregistrat filialele: „**Ovidius**”: 926 utilizatori noi (+456 față de 2023), creștere atribuită programelor culturale și activităților inovatoare); „**Lesia Ukrainka**”: 448 utilizatori noi (+265 față de 2023), datorită diversificării ofertelor pentru publicul de limbă ucraineană și extinderii parteneriatelor și „**Mihail Lomonosov**”: 745 utilizatori noi (+245 față de 2023) care continuă să își regăsească publicul după redeschidere.

Scăderi semnificative au înregistrat filiale: Biblioteca Centrală: 582 utilizatori noi (-543 față de anul 2023); „**Ițic Mangher**”: 298 utilizatori noi (-375 față de anul 2023) din cauza scăderii numărului de utilizatori noi refugiați din Ucraina și Bibliotecii de arte „**Tudor Arghezi**”: 87 utilizatori noi (-75,4%) cauzată de închiderea filialei, din luna august, pentru reparații capitale.

În medie, în anul de referință, per rețeaua de biblioteci BM, au fost înregistrați 1 377 utilizatori noi per lună (1 426 în 2023, 1 303 în 2022, 976 în 2021), per filială au fost înregistrați 612 utilizatori noi (634 în 2023, 579 în 2022, 434 în 2021). Zilnic la BM s-au înregistrat 55,8 utilizatori noi (57,6 în 2023, 52,6 în 2022, 41,4 în 2021) – 2 per zi per filială (2,1 în 2023, 2 în 2022, 1,5 în 2021).

Utilizatori activi

Evoluția utilizatorilor activi

Utilizatorii activi ai unei biblioteci sunt persoanele care utilizează frecvent serviciile și resursele bibliotecii: cărți, diverse tipuri de documente, publicații seriale, baze de date, tehnologii informaționale, internet, WiFi; participă la evenimente sau utilizează spațiile bibliotecii pentru socializare sau pentru alte activități de interes personal.

În 2024, numărul utilizatorilor activi (persoane care au interacționat efectiv cu serviciile bibliotecii) a fost de **133 290** persoane, **în creștere cu 10 104 utilizatori**, marcând o creștere procentuală de **8,2%**, față de 2023 (123 186).

Proporția utilizatorilor activi din populația totală a crescut de la 18,6% în 2023 la 20,1% în 2024, ceea ce indică un interes mai mare pentru utilizarea efectivă a serviciilor bibliotecii.

Din numărul total de utilizatori activi, 83 306 (62,5%) sunt utilizatori cu vârsta **sub 16 ani**, în creștere cu 302 utilizatori comparativ cu anul precedent. Publicul tânăr reprezintă o proporție semnificativă din utilizatorii noștri. Creșterea ușoară în acest segment subliniază stabilitatea interesului din partea copiilor și adolescenților. Au fost organizate mai multe activități educaționale și recreative pentru acest grup: campanii de atragere, vizite ghidate ceea ce a contribuit la consolidarea acestei categorii de utilizatori.

Utilizatori activi/ Anul	2024	2023	2024/2023
Utilizatori activi	133 290	123 186	+ 10 104
- din care utilizatori sub 16 ani	83 306 (62,5%)	83 004 (67,4%)	+ 302
- din care utilizatori noi	16 518 (12,4%)	17 122 (20,6%)	- 604

Structura utilizatorului activ după statutul ocupațional

Utilizatori activi / statut social	2024	2023	2024/2023
Total activi	133 290	123 186	+ 10 104
Intelectuali	14 662 (11%)	12 375 (10%)	+ 2 287
Muncitori	5 198 (3,9%)	4 468 (3,6%)	+ 730
Studenti	7 331 (5,5%)	5 396 (4,4%)	+ 1 935
Elevi	77 308 (58%)	71 687 (58,2%)	+ 5 621
Preșcolari	12 796 (9,6%)	15 483 (12,6%)	- 2 687
Pensionari	6 398 (4,8%)	5 403 (4,4%)	+ 995
Șomeri	2 666 (2%)	2 129 (1,7%)	+ 537
Alte categorii	6 931 (5,2%)	6 245 (5,1%)	+ 686

Analiză detaliată a utilizatorilor activi după statut ocupațional evidențiază tendințele și preferințele diferitelor categorii sociale.

Elevis continuă să reprezinte cel mai important segment demografic al utilizatorilor bibliotecii, însumând **58% (77 308)** din total, cuprinzând vârste între 7 și 19 ani și fiind incluși în învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic. Comparativ cu anul 2023 (71 687 utilizatori), numărul elevilor a crescut semnificativ cu **5 621**, deși ponderea lor în total a scăzut ușor cu 0,2%. Această creștere se datorează în mare parte diversității serviciilor și programelor oferite de bibliotecă, precum și Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”, prin care au fost promovate intens

serviciile bibliotecii în instituțiile de învățământ, atrăgând **5 467** de elevi noi. De asemenea, această tendință este susținută de o evoluție naturală, reflectată în datele Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova, care indică o creștere cu aproximativ **8%** a numărului de elevi din învățământul liceal în ultimii cinci ani.

Categoria *elevi* este urmată numeric de categoria **preșcolari** care constituie **12 796** (9,6%) persoane din numărul utilizatorilor activi. Cu toate acestea, ponderea preșcolarii a scăzut cu 2 687 (-17,3%) utilizatorii (15 483 - în 2023), ceea ce indică o scădere a serviciilor dedicate copiilor pentru acest segment, în special cele desfășurate extramuros. O altă cauză ar putea fi lipsa timpului disponibil pentru părinți, având în vedere că preșcolarii trebuie însoțiți de aceștia pentru a vizita biblioteca, fie pentru împrumutul cărților, fie pentru participarea la activitățile organizate. Aceasta poate influența frecvența vizitelor.

Categoria **Intelectuali** constituie **11% (14 662)** din numărul total de utilizatori activi (a înregistrat o creștere de 2 287 (+18,5%) utilizatori (în 2023 – 12 375), indicând un interes sporit al acestei categorii, în special pentru resursele academice și de specialitate oferite de bibliotecă. Aceștia utilizează biblioteca pentru a se documenta în domeniul lor de activitate, pentru a găsi informații pentru proiecte, pentru a fi la curent cu noutățile din industrie, dar și pentru a participa la evenimentele literar-culturale precum lansările de care, întâlnirile cu scriitorii, discuțiile tematice și cluburile pe interese, organizate în principal în filialele Biblioteca Centrală, Centrul Academic Eminescu Internațional „Mihai Eminescu”, „Mihail Lomonosov”, „Ițic Mangher”, Biblioteca publică de drept, „Ovidius”, „Transilvania” și „Onisifor Ghibu”. Aceste filiale înregistrează și cel mai mare număr de utilizatori din această categorie. Categoria intelectualilor reprezintă o parte importantă a utilizatorilor, sugerând că biblioteca este și un centru de cercetare și dezvoltare personală.

Studentii reprezintă **5,5% (7 331)** din totalul utilizatorilor, înregistrând o creștere de +1 935 (+35,9%) față de anul 2023 (5 396 utilizatori). Aceștia frecventează biblioteca în principal pentru împrumutul cărților, utilizarea spațiilor liniștite destinate studiului și consultarea documentelor și a bazelor de date. Filialele Biblioteca Centrală, Biblioteca publică de drept, „Onisifor Ghibu”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” și „Târgu Mureș” se remarcă prin înregistrarea celui mai mare număr de utilizatori din această categorie.

Numărul utilizatorilor din *alte categorii* a înregistrat o creștere modestă față de anul 2023, ajungând la **6 931 (5,2%)**, cu 686 persoane mai mult comparativ cu 2023 (6 245). În ceea ce privește *muncitorii*, aceștia numără **5 198 (3,9%)** în creștere cu 730 persoane față de 2023 (4 468). Categoria *șomerilor*, care reprezintă **2 666 (2%)** din totalul utilizatorilor, la fel a înregistrat o mică creștere cu 537 utilizatori activi (în 2023 – 2 129), ce poate fi asociată cu utilizarea bibliotecii pentru căutarea de locuri de muncă, formare profesională sau evenimente.

Categoria *pensionari* a numărat, în anul de referință, 6 398 (4,8%) utilizatori, înregistrând o creștere de 995 persoane față de 2023 (5 403 utilizatori). Reînnoirea contractului de achiziție publică pentru edițiile periodice, începând cu luna aprilie, a contribuit la revenirea în spațiile bibliotecii a acestei categorii de utilizatori, care sunt cei mai frecvenți consultanți ai ziarelor. În plus, serviciile de lectură, de creativitate și a celor bazate pe tehnologii au contribuit la atragerea lor. Pentru ei biblioteca reprezintă un loc de relaxare, unde pot citi, participa la cluburi pe interese sau socializa, ceea ce indică rolul important al bibliotecii în viața lor socială și culturală și în activitățile de învățare pe tot parcursul vieții.

Structura utilizatorilor activi după vârstă

Utilizatori activi / vârstă	2024	2023	2024/2023
Total activi	133 290	123 186	+ 10 104
până la 16 ani	83 306 (62,5%)	83 004 (67,4%)	+ 302
17-34 ani	19 994 (15%)	18 922 (15,3%)	+ 1 072
35-64 ani	23 326 (17.5%)	16 605 (13.5%)	+ 6721
Peste 65ani	6 664 (5%)	4 655 (3,8%)	+ 2 009

Analiza structurii utilizatorilor activi pe grupe de vârstă evidențiază tendințe specifice, cu creșteri notabile în anumite segmente și o ușoară scădere procentuală în cazul utilizatorilor sub 16 ani.

Segmentul utilizatorilor **sub 16 ani** continuă să domine structura utilizatorilor, constituind **62,5% (83 306)** din numărul total de utilizatori activi. Deși ponderea lor a scăzut față de 2023 (-4,9%), numărul total a crescut cu 302 persoane (în 2023 – 83 004), reflectând o diversificare a altor grupe de vârstă și creșterea mai accelerată a altor segmente de vârstă.

Dominația acestei categorii de vârstă demonstrează că biblioteca este un spațiu important pentru dezvoltarea timpurie și continuă a deprinderilor de lectură. Aproximativ 55% din serviciile și programele organizate de BM sunt dedicate copiilor și preadolescenților. De asemenea, copiii sunt

principalii beneficiari ai rețelei WiFi din bibliotecă. Tot aici se regăsesc și copiii refugiați din Ucraina, pentru care BM organizează diverse servicii. Campania „Fii deștept! la un card inteligent” la BM „B.P. Hasdeu”, desfășurată în parteneriat cu bibliotecile din instituțiile de învățământ (școli, gimnazii, licee), a atras 6 268 utilizatori noi, preșcolari (801) și elevi (5 467).

Categoria utilizatorilor tineri, cuprinsă între **17 și 34 de ani**, a crescut cu 1 072 utilizatori, ajungând la 19 994 (15%), față de anul 2023 (18 922 utilizatori). Ponderea acestei grupe de vârstă a rămas relativ constantă, la 15%, sugerând o stabilitate în interesul acestei categorii față de serviciile bibliotecii. Această vârstă corespunde categoriilor elevi/liceeni (6 798), studenți (7 331), intelectuali (4 562), dar și o parte din muncitori, șomeri și alte categorii.

Utilizatorii cu vârsta între **35-64 de ani** au înregistrat cea mai mare creștere, ajungând la **23 326 (+6 721)** utilizatori în 2024 față de 2023 (16 605). Ponderea lor în total a crescut semnificativ, de la 13,5% în 2023 la 17,5% în 2024. Creșterea poate fi atribuită sporirii numărului de studenți, intelectuali, cât și utilizării bibliotecii pentru activități de cercetare și participarea la evenimente importante cum ar fi lansările de carte, întâlnirile cu personalități din diverse domenii ș.a.

Numărul utilizatorilor seniori, cu vârsta **peste 65 de ani**, a crescut cu 2 009, ajungând la 6 664 (5%) față de 2023 (4 655) și corespunde categoriei pensionari. Ponderea lor în total a urcat de la 3,8% la 5%, reflectând succesul serviciilor culturale și recreative adresate acestui segment, în special în filialele: Biblioteca Centrală, „Mihail Lomonosov”, „Nicolae Costin”, „Transilvania”, „Hristo Botev”, „Lesia Ukrainka”, „Ițic Mangher” ș.a.

Structura utilizatorului activ după sex

Utilizatori activi / sex	2024	2023	2024/2023
Total activi	133 290	123 186	+ 10 104
Feminin	87 161 (65,4%)	80 524 (65,4%)	+ 6 637
Masculin	46 129 (34,6%)	42 662 (34,6%)	+ 3 467

Distribuția pe sexe a utilizatorilor BM evidențiază o predominanță a femeilor, care reprezintă 65,4% din total, față de 34,6% bărbați, similar cu anii anteriori, fapt confirmat și de datele furnizate de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova, care indică o pondere mai mare a femeilor în rândul populației, respectiv 52,3%, comparativ cu 47,7% bărbați.

Numărul utilizatorilor de gen feminin a crescut cu 6 637, ajungând la 87 161. Dominanța acestei categorii reflectă interesul sporit al femeilor pentru activitățile educaționale, culturale și recreative oferite de bibliotecă. Utilizatorii de gen masculin au crescut cu 3 467, ajungând la 46 129. Creșterea în rândul bărbaților indică o implicare mai mare în programele și serviciile oferite, dar acest segment rămâne semnificativ mai mic decât cel feminin.

Structura pe gen a rămas constantă, cu un raport de aproximativ 2:1 între femei și bărbați, sugerând că serviciile și programele actuale ale bibliotecii sunt mai atractive pentru utilizatoarele de gen feminin. Creșterea generală a utilizatorilor activi se reflectă proporțional în ambele categorii de gen, păstrându-se același raport între femei și bărbați.

Profilul utilizatorului activ al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este preponderent feminin (65,4%), cu vârste de până la 16 ani (62,5%) și aparținând categoriei elevilor (58%). Majoritatea utilizatorilor sunt copii și preadolescenți (67,6%), urmată de adulți activi din categoria 35-64 ani (17,5%), care au înregistrat cea mai mare creștere în 2024 (+6 721) și tineri cu vârste între 17-34 ani (15%). Structura socio-profesională arată că intelectualii, muncitorii și pensionarii completează profilul, în timp ce campaniile și programele bibliotecii au contribuit la diversificarea utilizatorilor, păstrând însă un accent pe serviciile destinate copiilor și tinerilor.

În funcție de **numărului de utilizatori activi per filială** în anul 2024 evidențiem patru grupe (prezentate în descresștere):

- **prima grupă** – filiale cu un număr mai mare de utilizatori activi (peste 8 000): CAI „Mihai Eminescu” cu 12 475 utilizatori (lider absolut de rețea), „Transilvania” cu 10 602 utilizatori, „Târgoviște” cu 8 444 utilizatori și „Ștefan cel Mare și Sfânt” cu 8 292 utilizatori;
- **a doua grupă** – filiale cu un număr mediu de utilizatori activi (între 5 000 și 8 000): „Onisifor Ghibu”, Biblioteca publică de drept, „Liviu Rebreanu”, „Ovidius”, „Mihail Lomonosov” și „Târgu Mureș”;
- **a treia grupă** – filiale cu un număr moderat de utilizatori activi (între 3 000 și 5 000): Biblioteca Centrală, „Alexandru Donici”, „Hristo Botev”, „Alba Iulia”, „Vissarion Belinski”, „Miron Costin”, „Nicolae Titulescu”, „Ițic Mangher” și „Mihail Ciachir”;
- **a patra grupă** – filiale cu un număr mai mic de utilizatori activi (sub 3 000): „Lesia Ukrainka”, de arte „Tudor Arghezi”, „Adam Mickiewicz”, „Maria Drăgan”, „Traian”, „Maramureș”, „Codru” și

„Valentin Ignatenco”. Numărul mai modest al utilizatorilor activi corespunde filialelor mai mici (ca spațiu, număr de angajați), dar care oferă programe diversificate și adaptate diferitelor categorii de utilizatori, având un rol important în comunitățile locale.

Datele comparative ale utilizatorilor activi pentru anii 2023 și 2024 reflectă fluctuații semnificative în numărul utilizatorilor activi la nivelul filialelor BM. În timp ce unele filiale au înregistrat creșteri importante, altele au raportat scăderi considerabile. Unele dintre ele, deși au înregistrat o scădere față de 2023, rămân printre filialele cu un număr mare de utilizatori.

Creșteri semnificative a numărului de utilizatori activi în anul 2024 au înregistrat filialele: „Ștefan cel Mare și Sfânt”: +4 925 (de la 3 367 în 2023 la 8 292 în 2024), „Mihail Lomonosov”: +3 907 (de la 2 002 la 5 909), „Onisifor Ghibu”: +3 402 (de la 4 644 la 8 046), „Târgoviște”: +1 698 (de la 6 746 la 8 444) și „Miron Costin”: +1 444 (de la 2 162 la 3 606).

5.2 INTRĂRI DIRECTE LA BM

În anul 2024, Biblioteca Municipală a fost deschisă pentru public 297 de zile și a funcționat pentru locuitorii municipiului 79 924 ore, în medie

1 431 ore pe săptămână, 53 de ore per filială.

Numărul total de utilizatori activi ai bibliotecii a crescut cu 8,2% față de 2023 (+10 104 utilizatori), ajungând la 133 290, iar **intrările lor directe** în spațiile celor 27 de biblioteci-filiale au înregistrat o creștere de 2,74% (+28 346), atingând **1 062 192 intrări** (în 2023 – 1 033 846 intrări), ceea ce reflectă un flux constant de utilizatori și un interes

continuu pentru resursele disponibile. Ponderea intrărilor utilizatorilor **sub 16 ani** a scăzut ușor, cu 0,81% (-4 351), reprezentând 50,2% din totalul intrărilor directe. Aceste date indică o tendință generală pozitivă în utilizarea bibliotecii. Diminuarea intrărilor copiilor sub 16 ani este determinată de descreșterea numărului de utilizatori preșcolari (-2 687 utilizatori).

În 2024 la
BM „B.P. Hasdeu”
au fost înregistrate

1 062 192
INTRĂRI

Intrări directe / anul	2024	2023	2024/2023
Total activi	133 290	123 186	+ 10 104
Intrări directe	1 062 192	1 033 846	+ 28 346
- din care utilizatori sub 16 ani	533 462 (50,2%)	537 813 (52%)	- 4 351

În anul de referință, un accent deosebit a fost pus pe dezvoltarea programelor și serviciilor educaționale. Astfel, 204 720 (19,3%) din numărul total de intrări (1 062 192) au fost atribuite participării la evenimente, dintre care 125 645 (61,4%) au participat la evenimente culturale, științifice și de socializare, iar 79 154 (38,6%) la evenimente de instruire non-formală.

În anul curent filialele BM au organizat 819 vizite colective (în descreștere cu 173 de vizite față de 992 în 2023), la care au participat 23 802 persoane (în descreștere cu 2 444 persoane comparativ cu 2023), ceea ce constituie 2,24% din numărul total de intrări.

Un factor important a fost și implicarea bibliotecii în sprijinul refugiaților din Ucraina, prin organizarea de activități educaționale, de socializare și consiliere psihologică. Cei peste 2300 de refugiați au vizitat biblioteca de 13 917 ori pe parcursul anului, ceea ce reprezintă 1,3% din numărul total de vizite.

Un alt aspect semnificativ a fost utilizarea Internetului și a zonelor WiFi, 126 256 (11,9%) din totalul intrărilor fiind efectuate în acest scop. Dintre acestea, 117 732 au fost pentru utilizarea WiFi-ului pe dispozitivele personale, 6 402 pentru posturile de lucru la computer și 2 092 pentru tabletele puse la dispoziție de bibliotecă. Numărul intrărilor pentru utilizarea Internetului și a zonelor WiFi a crescut cu 31 416 față de anul 2023 (94 840 intrări, adică 9,2% din totalul intrărilor).

În concluzie, numărul intrărilor în bibliotecă au înregistrat o creștere constantă, indicând o tendință pozitivă în utilizarea resurselor acesteia. Deși ponderea intrărilor utilizatorilor sub 16 ani a scăzut ușor, programele educaționale și evenimentele culturale au continuat să atragă un număr mare de participanți. Implicarea bibliotecii în sprijinul refugiaților din Ucraina și creșterea utilizării Internetului și a zonelor WiFi subliniază adaptabilitatea serviciilor oferite. Aceste evoluții sugerează o bibliotecă activă și diversificată care răspunde nevoilor comunității.

Cel mai mare număr de intrări în anul 2024 (**între 98 600 și 50 300 de intrări**) se atestă în filialele (prezentate în ordine descrescătoare): CAI „Mihai Eminescu” (98 608), „Transilvania” (79 518), „Ițic Mangher” (63 906), Biblioteca Centrală (62 744), „Târgoviște” (60 369) și „Ștefan cel Mare și Sfânt” (50

354); **între 46 800 și 30 800 de intrări** în filialele: „Liviu Rebreanu”, „Ovidius”, „Târgu Mureș”, „Mihail Lomonosov”, „Adam Mickiewicz”, BPD, „Hristo Botev”, „Onisifor Ghibu”, „Miron Costin” și „Alba Iulia”; **între 29 500 și 14 700 de intrări** în filialele: „Traian”, „Alexandru Donici”, „Maramureș”, „Lesia Ukrainka”, „Mihail Ciachir”, „Nicolae Titulescu”, „Codru”, „Maria Drăgan”, „Vissarion Belinski”, de arte „Tudor Arghezi” și „Valentin Ignatenco”. Aceste date indică o tendință pozitivă în utilizarea resurselor bibliotecii în 2024.

Creșteri semnificative ale numărului de intrări în anul 2024, comparativ cu anul 2023 au înregistrat, în special datorită redeschiderii după reparații capitale, filialele „Mihail Lomonosov” și „Mihail Ciachir” de 22 977 și respectiv 15 846 intrări, ceea ce sugerează că renovările și îmbunătățirile aduse au avut un impact pozitiv asupra atragerii vizitatorilor. De asemenea, Biblioteca Centrală a avut și ea o creștere semnificativă de 11 201 intrări, reflectând o atracție crescută față de evenimentele desfășurate.

Scăderea numărului de intrări în anumite filiale, față de anul 2023, se datorează în principal închiderii acestora pentru lucrări de întreținere și reparații. Filialele „Nicolae Titulescu” și „Maria Drăgan” au fost închise timp de patru luni (august-noiembrie), iar Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” a fost închisă pentru reparații capitale începând cu luna august. Aceste perioade de închidere temporară explică, astfel, scăderea numărului de vizite.

Datele statistice menționate mai sus se referă la numărul de persoane care au accesat fizic biblioteca, excluzându-i pe cei care utilizează serviciile acesteia de la distanță. Fiecare dintre cei **133 290** utilizatori activi au venit la BM, în medie de **8** (8,4 în 2023, 7,4 ori în 2022), reprezentând o scădere ne semnificativă față de 2023.

Vizite virtuale

Utilizarea de la distanță a bibliotecii în mediul virtual a înregistrat **773 861 vizite virtuale unice**: 29 300 vizite (care au efectuat 85 249 sesiuni) pe **Pagina Web** a BM (www.hasdeu.md) și 744 561 vizite pe cele **38 de bloguri** ale filialelor, numărul vizitelor virtuale unice fiind în descreștere comparativ cu anii precedenți (în 2023 – 784 102, în 2022 – 697 985). Analiza detaliată este reflectată în *Capitolul VI. Promovarea bibliotecii*.

Raportându-ne la cele 297 zile deschise pentru public din anul 2024, numărul înregistrat al **intrărilor directe** la bibliotecă indică o **frecvență medie zilnică de 3 576 intrări** (în 2023 – 3 481, în 2022 – 3 060), iar numărul vizitelor la distanță (pagina web și bloguri) indică o **frecvență medie zilnică**

de **2 120 vizite virtuale** (în 2023 – 2 148, în 2022 – 1 912), raportat la 365 de zile ale anului, colecția digitală și conținutul creat fiind disponibile 24/24.

În concluzie, chișinăuienii au efectuat **1 836 053 vizite total (directe și virtuale)** la bibliotecă (în 2023 – 1 817 948, în 2022 – 1 606 849, în 2021 – 1 379 477) din care **57,8%** (1 062 192) – **intrări directe** și **42%** (773 861) – **vizite virtuale**, înregistrând o creștere comparativ cu anii precedenți. În medie, fiecare din cei 133 290 utilizatori activi au frecventat biblioteca de 8 ori, zilnic Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” fiind vizitată de **5 696** ori (3 576 intrări directe și 2 120 vizite virtuale).

5.3 UTILIZAREA RESURSELOR INFODOCUMENTARE

Resursele infodocumentare ale Bibliotecii Municipale formează un sistem valoros de informații și documente, disponibile pe multiple suporturi și adaptate cerințelor comunității. Fondul bibliotecii, actualizat constant, este accesibil cercetării, educației continue, formării profesionale și lecturii, oferind utilizatorilor o gamă variată de resurse pluridisciplinare și media, menite să le îmbogățească viața, să le lărgască perspectiva și să le influențeze modul de gândire.

În 2024
resursele infodocumentare
ale BM „B.P. Hasdeu”
au fost împrumutate,
direct și de la distanță, de
1 375 103
ORI

5.3.1 Împrumutul total (direct și de la distanță)

În 2024, colecția de resurse infodocumentare a BM „B.P. Hasdeu”, a fost consultată și împrumutată, **direct și de la distanță**, în format tipărit și electronic, de **1 375 103** ori (1 206 582 în anul 2023). Din numărul total de împrumuturi **83,2%** – 1 143 782 (în 2023 – 1 094 883) revine împrumutului direct și **16,8%** – 231 321 (în 2023 – 111 699) revine împrumutului electronic de la distanță.

Împrumutul total după loc	2024	2023	2024/2023
Împrumutul total	1 375 103 (100%)	1 206 582 (100%)	+ 168 521
Împrumutul direct	1 143 782 (83,2%)	1 094 883 (90,8%)	+ 48 899
Împrumutul de la distanță	231 321 (16,8%)	111 699 (9,2%)	+ 119 622

5.3.2 Împrumutul direct

Împrumutul direct după tipul de documente

În 2024 au fost împrumutate, în sălile de lectură și la domiciliu **1 143 782** documente, (în 2023 – 1 094 883, în 2022 – 1 044 657) unități pe diferit suport, din care 42,1% (481 777) îl constituie împrumutul copiilor, media fiind de 8,6 documente per utilizator activ. Rata de circulație a colecției este 1 (în 2023 – 0,9; în 2022 – 0,9; în 2021 – 0,8). Potrivit indicatorilor statistici, constatăm o ușoară creștere procentuală a numărului de documente împrumutate cu 4,47% (+48 899 documente) comparativ cu anul 2023, ceea ce indică o tendință pozitivă și o utilizare tot mai mare a serviciilor bibliotecii.

Împrumutul direct după tipul de documente / Anul	2024	2023	2024/2023
Împrumutul total	1 143 782 (100%)	1 094 883 (100%)	+ 48 899 (4,47%)
Cărți	984 301 (86%)	952 956 (87%)	+ 31 345
Cărți electronice (E-bookuri)	95 846 (8,4%)	81 900 (7,5%)	+ 13 946
Documente de muzică tipărită	4 935 (0,4%)	5 854 (0,5%)	- 919
Multimedia (AV; CD; CD-ROM; DVD)	2 276 (0,2%)	2 388 (0,2%)	- 112
Alte (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre ș.a.)	9 754 (0,9%)	8 629 (0,8%)	+ 1 125
Publicații seriale	46 670 (4,1%)	43 156 (4%)	+ 3 514

Din totalul împrumuturilor **directe** 94,4% (1 080 147) revine **cărților**, dintre care 86% (984 301) în format tipărit și 7,5% (95 846) în format digital, disponibile pe e-readere; 0,4% (4 935) – documentelor de muzică tipărită; 0,2% (2 276) – documentelor multimedia (AV; CD; CD-ROM; DVD); 0,9% (9 754) – altor documente (artefacte, jocuri de societate, hărți, timbre) și 4,1% (46 670) revine publicațiilor seriale.

Portofoliul de **e-bookuri**, disponibile pe cele 8 e-readere PocketBook Basic Touch din șapte filiale – „Nicolae Titulescu”, „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Transilvania” și Biblioteca Centrală – include o selecție variată de cărți din domeniul beletristicii, în format digital, accesibile în limbile română, rusă, engleză, germană, italiană, franceză, spaniolă și ucraineană. Aceste e-bookuri pot fi utilizate în sălile de lectură sau împrumutate la domiciliu. În acest an, numărul de împrumuturi de cărți electronice a crescut cu 17% față de anul precedent. Cel mai

mare număr de împrumuturi a fost înregistrat la filiala „Târgoviște” (29 218), dispozitivul fiind împrumutat de 42 de ori, urmată de filialele „Transilvania” și „Ovidius (cu câte 19 470 împrumuturi), dispozitivul fiind împrumutat de câte 28 de ori.

Împrumuturile din categoria **documente de muzică tipărită**, al cărui conținut principal este reprezentarea *muzicii* sub formă de **note**, constituie 0,4% (4 935) din totalul de împrumuturi, înregistrând o scădere de 919 împrumuturi, adică aproximativ 15,7% în 2024 față de 2023. Această diminuare este cauzată de închiderea pentru reparații capitale a Filialei de arte „Tudor Arghezi”, care deține cea mai mare colecție de documente de acest tip. Cu toate acestea, cel mai mare număr de documente de muzică tipărite împrumutate se regăsește la Filiala de arte „Tudor Arghezi” (2023 împrumuturi), urmată de Biblioteca „Mihail Lomonosov” (645 împrumuturi) și CAIME cu 285 de împrumuturi de documente de muzică tipărită pe versurile marelui Mihai Eminescu.

Colecția multimedia a BM este disponibilă în filiale pe diferite suporturi: AV; CD, CD-ROM, DVD, incluzând și o mare parte de discuri de vinil și casete audio-video. Multe dintre acestea sunt uzate fizic, iar majoritatea calculatoarelor de generație nouă nu sunt echipate cu tehnologiile necesare pentru citirea CD-urilor, aspect care a dus la o scădere a achiziționării unor astfel de documente. Împrumutul acestora a înregistrat o mică diminuare de 112 împrumuturi, indicând un interes mai scăzut pentru acest tip de documente, păstrându-se, totuși, o proporție procentuală constantă de 0,2% în totalul împrumuturilor, similar cu anul 2023. Cele mai multe împrumuturi de documente multimedia se atestă în filialele: „Liviu Rebreanu” (1 338), „Ițic Mangher” (225), „Onisifor Ghibu” (197) și „Transilvania” (103).

Împrumuturile din categoria **alte documente** (artefacte: filatelie, tablouri, monede, jocuri, hărți etc., precum și jocurile de societate) au înregistrat o creștere de 1 125 împrumuturi, de la 8 629 în 2023 la 9 754 în 2024. Aceasta reprezintă o creștere de 0,1% în totalul împrumuturilor, indicând un interes sporit față de aceste tipuri de documente, care au ajuns să reprezinte 0,9% din total, în comparație cu 0,8% în anul anterior. Jocurile de societate sunt foarte apreciate, în special în cadrul Programului „Provocarea verii”. De asemenea, șapte dintre filiale oferă servicii bazate pe jocuri de societate: „Jocuri de socializare pentru mic și mare” („Adam Mickiewicz”), „Clubul ludic” („Mihail Ciachir”), „Joc, sport și creativitate” („Nicolae Titulescu”), „Jocuri CuMinți” („Ovidius”), „Jocuri de societate” („Târgoviște”), „Ora de joc” („Târgu-Mureș”), „JocoTeca” („Transilvania”). Aceste filiale au

înregistrat un număr semnificativ mai mare de împrumuturi, cu valori deosebite la: „Transilvania” – 2 690, „Târgoviște” – 1 906 și „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 1 067 împrumuturi. Printre cele mai populare jocuri de societate se numără: *BrainBox, DIXIT, Cortex, Monopoly, Uno, Elefăntelul vesel* etc., dar și diverse jocuri de tip puzzle.

Analiza comparativă a împrumuturilor de **publicații seriale** între anii 2024 și 2023 arată o creștere de 3 514 împrumuturi. În anul 2024, numărul total de împrumuturi a fost de 46 670, reprezentând 4,1% din totalul împrumuturilor, față de 43 156 împrumuturi (4%) în anul 2023. Această creștere indică o ușoară revitalizare a interesului pentru publicațiile seriale, fiind influențată de reluarea abonamentelor publicațiilor seriale, începând cu luna aprilie. Cu toate acestea, ponderea acestor împrumuturi în totalul activității de împrumut rămâne relativ scăzută (4 – 4,1%), ceea ce indică faptul că publicațiile seriale sunt în continuare mai puțin solicitate în comparație cu alte tipuri de materiale.

87,6% dintre publicațiile seriale au fost consultate direct la bibliotecă și 12,3% au fost împrumutate la domiciliu. Din numărul total de împrumuturi ale publicațiilor seriale 79,5% din împrumuturi sunt în limba română și 19,5% în alte limbi; 21,2% – revine copiilor.

În ansamblu, împrumuturile de publicații seriale au avut o evoluție mixtă, cu unele filiale care au înregistrat creșteri semnificative, în timp ce altele au avut scăderi importante. Analizând aceste fluctuații, identificăm că cel mai mare număr de împrumuturi se atestă la Biblioteca publică de drept (10 125) din numărul total, datorită colecției de publicații periodice specializate în domeniul dreptului deținute de BPD, urmată de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (7 949) și Biblioteca „Mihail Lomonosov” (5 186).

Cele mai solicitate publicații au fost (prezentate în ordinea descrescătoare a numărului de împrumuturi): *Revista Națională de Drept, Legea Eu și viața, Monitorul oficial al Republicii Moldova, Dreptul, Revista Institutului Național al Justiției, Florile Dalbe, Administrarea publică, Intellectus, Dreptul muncii și Jurnalul Juridic National*.

Împrumutul direct după locul consultării

Împrumutul direct după locul consultării / Anul	2024	2023	2024/2023
Împrumutul total	1 143 782 (100%)	1 094 883 (100%)	+ 48 899 (4,47%)
Consultare pe loc	636 455 (55,6%)	572 167 (52,3%)	+ 64 288
Împrumut la domiciliu	507 327 (44,4%)	522 716 (47,7%)	- 15 389

Analizând împrumuturile în funcție de locul de consultare comparativ între anii 2024 și 2023, observăm o creștere a preferinței pentru consultarea pe loc, ceea ce sugerează un interes mai mare pentru accesul direct și imediat la resursele bibliotecii. Ponderea documentelor consultate pe loc a crescut semnificativ, de la 52,3% în 2023 la 55,6% în 2024. În schimb, împrumuturile la domiciliu au scăzut ușor, de la 47,7% în 2023 la 44,4% în 2024. Accesul liber la raft, 100%, oferă utilizatorilor independență în alegerea materialelor și le permite să consulte un număr nelimitat de cărți. De asemenea, colecțiile de publicații de referință și documentele cu un număr limitat de exemplare nu sunt disponibile pentru împrumut la domiciliu, fiind destinate doar consultării în bibliotecă. De asemenea, numărul mare de evenimente organizate în bibliotecă contribuie la consultarea unui număr considerabil de cărți în sala de lectură. Evenimentele tematice sau educative organizate în bibliotecă stimulează participanții să consulte cărți și publicații relevante pentru subiectele abordate. Atmosfera creată în aceste evenimente încurajează interacțiunea între utilizatori și bibliotecă, iar accesul liber la raft le permite să exploreze o varietate de materiale. Astfel, aceste activități nu doar că atrag vizitatori, ci contribuie și la o utilizare mai intensă a colecțiilor de cărți, generând o creștere a numărului de documente consultate. Astfel, se explică numărul mai mare de documente consultate în sălile de lectură comparativ cu cele împrumutate acasă, reflectând, de asemenea, prezența fizică a utilizatorilor în incinta bibliotecii.

Cel mai mare număr de împrumut la domiciliu se regăsește în filialele: „Târgoviște” (58 672), „Transilvania” (37 217), „Liviu Rebreanu” (27 471), CAIME (27 194), „Ștefan cel Mare și Sfânt” (26 577) și „Adam Mickiewicz” (24 666). Numărul mai mare de documente consultate în sălile de lectură se atestă în filialele: CAIME (101 668), BPD (61 204), „Hristo Botev” (49 292), „Transilvania” (47 555).

Împrumutul documentelor după limbi

Împrumutul direct după limbi / Anul	2024	2023	2024/2023
Împrumutul total	1 143 782 (100%)	1 094 883 (100%)	+ 48 899 (4,47%)
Limba română	914 122 (79,9%)	880 750 (80,4%)	+ 33 372
Alte limbi	229 660 (20,1%)	214 133 (19,6%)	+ 15 527

Împrumutul resurselor informaționale în limba română continuă să fie dominant și în acest an, reprezentând 79,9% (914 122) din totalul împrumuturilor, ceea ce corespunde atât numărului mare de utilizatori vorbitori de limbă română, cât și componenței fondului de carte. Împrumutul documentelor în alte limbi reprezintă 20,1% (229 660) din totalul documentelor împrumutate. Filialele care deserveșc comunitățile etnice înregistrează, așa cum este de așteptat, cele mai multe împrumuturi de documente în alte limbi: „Mihail Lomonosov” (50 130) „Ițic Mangher” (27 803), „Miron Costin” (24 235), „Hristo Botev” (23 141), „Lesia Ukrainka” (20 634) și „Adam Mickiewicz” (9 817), evidențiind, astfel, rolul esențial al acestor filiale în satisfacerea nevoilor culturale și lingvistice ale comunităților etnice.

Analiza împrumuturilor arată o diversificare a interesului utilizatorilor față de resursele bibliotecii, cu atât creșteri semnificative în anumite filiale, cât și scăderi considerabile în altele. Bibliotecile cu cel mai mare număr de documente împrumutate în 2024 sunt: CAI „Mihai Eminescu” (128 862), „Transilvania” (84 772), BPD (78 729) și „Târgoviște” (78 725).

Creșteri remarcabile, comparativ cu anul 2023, au înregistrat filialele: Biblioteca „Mihail Lomonosov” (+38 068), CAI „Mihai Eminescu” (+14 359), „Mihail Ciachir” (+11 602) și „Ovidius” (+11 493).

Unele biblioteci au înregistrat scăderi semnificative, precum: „Onisifor Ghibu” (-17 487), „Adam Mickiewicz” (-11 147) și „Alexandru Donici” (-6 792).

În general, majoritatea bibliotecilor-filiale au menținut un nivel constant de activitate, cu creșteri sau scăderi moderate, reflectând o utilizare stabilă a serviciilor lor. Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” continuă să fie cea mai activă bibliotecă, consolidând poziția sa de lider în ceea ce privește împrumutul de documente.

Datorită catalogului electronic al BM (<https://opac.hasdeu.md/>) și sistemului automatizat de împrumut al documentelor, putem accesa rapid informațiile despre cele mai împrumutate cărți la domiciliu și a identifica preferințele de lectură ale utilizatorilor.

Topul celor mai împrumutate 20 de cărți la BM pentru anul 2024

Analizând numărul de împrumuturi din anul 2024, putem identifica cu ușurință titlurile celor mai solicitate cărți de către utilizatorii BM:

1. *Doggy* de Maria Pilchin
2. *Cu romanul în vacanță* de Grigore Chiper
3. *Legată cu funia de pământ* de Lorina Bălteanu
4. *Baltagul* de Mihail Sadoveanu
5. *Tema pentru acasă* de Nicolae Dabija
6. *Războiul solomonarilor* de Moni Stănilă
7. *Kinderland* de Liliana Corobca
8. *Întâmplări cu tâlc. Despre responsabilitate* de Cristina Bujor
9. *Când bunicul era nepot* de Aureliu Busuioc
10. *Coliba unchiului Tom* de Harriet Beecher Stowe
11. *Isadora Moon* (serie de cărți pentru copii cu vârste între 5 și 8 ani) de Harriet Muncaster
12. *De demult și de departe; Samariteanca; Ultima lună de toamnă* de Ion Druță
13. *Jurnalul unui puști* (serie de cărți din 18 romane satirice pentru copii cu vârste între 6-12 ani) de Jeff Kinney
14. *Fetița căreia nu-i plăcea numele său* de Elif Shafak
15. *Băiatul cu pijamale în dungă* John Boyne
16. *Toporișca* de Gary Paulsen
17. *Minunea* de R.J. Palacio
18. *Focul de gheață* de Kai Meyer
19. *Pasăre cântătoare* Kathryn Erskine
20. *Războiul care mi-a salvat viața* de Kimberly Brubaker Bradley

Topul celor mai împrumutate 20 de cărți din 2024 oferă o imagine asupra preferințelor de lectură ale cititorilor Bibliotecii Municipale, în care se regăsesc cărți citite din plăcere, cărți recomandate în

cadrul programelor de lectură ale BM, dar și titluri recomandate de curricula școlară, esențiale pentru educația și formarea intelectuală a cititorilor de toate vârstele. Lista include atât lucrări clasice din literatura română și universală, cât și titluri contemporane, îndrăgite de cititori de toate vârstele. Se observă o diversitate de genuri, de la ficțiune istorică și literatură pentru copii, până la romane de aventură și povești de viață.

În capul listei, cu cel mai mare număr de împrumuturi, sunt poziționate cărțile scriitorilor autohtoni propuse spre lectură în cadrul Programului „Chișinăul citește”, ediția XXI: „Doggy” de Maria Pilchin, „Cu romanul în vacanță” de Grigore Chiper și „Legată cu funia de pământ” de Lorina Bălteanu. Tot din Program, ediția XX, face parte și volumul „Întâmplări cu tâlc. Despre responsabilitate” de Cristina Bujor (poziția 8). Faptul scoate în evidență succesul programului de lectură, alegerea unor lucrări care rezonază cu publicul cititor, dar și implicarea activă a bibliotecii în promovarea cărților.

A patra poziție este ocupată de romanul „Baltagul” de Mihail Sadoveanu, o lucrare care face parte din programa școlară și care continuă să fie apreciată și citită de elevi în fiecare an. Tot din curricula fac parte și lucrările „Când bunicul era nepot” de Aureliu Busuioc și „De demult și de departe. Samariteanca. Ultima lună de toamnă” de Ion Druță – titluri care sunt la fel de importante și apreciate de cititori.

Romanul „Tema pentru acasă” de Nicolae Dabija se menține într-o poziție de vârf în preferințele cititorilor de mai bine de 14 ani, încă de la lansarea sa. De-a lungul decadelor, această lucrare a reușit să capteze atenția și interesul unui public vast, continuând să fie o alegere preferată de cititori de toate vârstele, fiind totodată inclus în programul școlar.

Constatăm că o parte dintre titluri, care sunt extrem de populare, fac parte din lista propusă pentru Concursul „Bătălia cărților”, atât din anul curent, cât și din anii precedenți, precum „Kinderland” de Liliana Corobca, „Coliba unchiului Tom” de Harriet Beecher Stowe, „Fetița căreia nu-i plăcea numele său” de Elif Shafak, „Băiatul cu pijamale în dungii” de John Boyne, „Toporișca” de Gary Paulsen, „Minunea” de R.J. Palacio, „Focul de gheață” de Kai Meyer, „Pasăre cântătoare” Kathryn Erskine, „Războiul care mi-a salvat viața” de Kimberly Brubaker Bradley. Acest fapt confirmă că selecția cărților realizată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a reușit să atragă atenția și să provoace reflecții, având un impact semnificativ asupra cititorilor, răspunzând intereselor și nevoilor tinerilor generații de cititori.

Cărțile din seria „Isadora Moon” de Harriet Muncaster continuă să fie extrem de populare printre fetițele cu vârste între 5 și 8 ani, datorită amestecului unic de fantezie și viață cotidiană, dar și a protagonistului carismatic, Isadora, o fetiță care îmbină trăsături de zână și de vampir. Pe lângă acest aspect, ilustrațiile colorate și stilul narativ accesibil fac din „Isadora Moon” o serie preferată pentru dezvoltarea interesului față de lectură.

Pe de altă parte, pentru băieți, seria „Jurnalul unui puști” de Jeff Kinney rămâne un favorit incontestabil. Aceste romane satirice, pline de umor și momente amuzante, reușesc să capteze atenția unui public tânăr cu povești care explorează viața unui adolescent obișnuit, plin de ghinion, Greg Heffley. Fiecare dintre cele 18 cărți din serie aduce o abordare reală și, totodată, extrem de amuzantă a problemelor întâmpinate de copiii în vârstă de 10-13 ani, în special în privința relațiilor cu familia, prietenii și școala. Ambele serii sunt foarte apreciate pentru abilitatea lor de a oferi o combinație perfectă între povești captivante și lecții importante despre viață, iar acest lucru le face extrem de populare în rândul tinerelor cititoare și cititori.

De asemenea, printre cele mai împrumutate cărți la BM se află cărțile (redate în ordine descrescătoare a numărului de împrumuturi) constatăm că cititorii preferă gamă largă de genuri și teme. În categoria cărților **pentru copii**, se remarcă interesul pentru povești clasice și educative, cum ar fi „Micul prinț” de Antoine de Saint-Exupéry, „Balada celor cinci motănași” de Ion Druță, „Isprăvile lui Guguță” de Spiridon Vangheli”, „Motanul încălțat” de Charles Perrault etc. Din **literatura română**, cititorii se orientează către autori care abordează teme profunde și tradiționale, din literatura clasică și contemporană, precum: „Rebela” și „Fraierul” de Claudia Partole, „Baltagul” de Mihail Sadoveanu, „O vară cu Isidor” de Veronica D. Niculescu, „Povara bunătății noastre” de Ion Druță, „Singur în fața dragostei” de Aureliu Busuioc, „Romanul adolescentului miop” de Mircea Eliade, „Ora 25” Constantin Virgil Gheorghiu, „Montana” de Alexandru Popescu ș.a. **Din literatura universală** tendința se îndreaptă spre autori contemporani, cu teme accesibile și variate, sugerând o preferință pentru ficțiunea ușor de înțeles, dar captivantă precum: „15 zile fără internet” de Sophie Rigal-Goulard, „Castelul de sticlă” de Jeannette Walls, „O minune de copil” de Roy Jacobsen, „Aventurile lui Tom Sawyer” de Mark Twain, „Din cer au căzut trei mere” Narine Abgaryan, „Coraline” de Neil Gaiman, „Lămâi, cărți și prieteni” de Cotterill Jo Carte, „Pollyanna” de Eleanor H. Porter, „Băiatul miliardar” de David Walliams, „Eu sunt Malala” de Malala Yousafzai, Christina Lamb, „Aproape sigur” de Lisa Graff, „Vânătorii de cărți” de

Jennifer Chambliss Bertman, „Librăria de investigații magice” de Garth Nix, „Tatuatorul de la Auschwitz” de Heather Morris, „Grădina secretă” de Frances Hodgson Burnett, „Ultima prințesă a Daciei” de Zuzana Kuglerova ș.a.

Topul celor mai împrumutate cărți la BM în anul 2024 reflectă un echilibru important între literatura considerată obligatorie în școli, cea propusă în cadrul programelor de lectură ale Bibliotecii Municipale și cea citită din pură plăcere, ceea ce subliniază diversitatea gusturilor și nevoia de a îmbina învățătura cu distracția. În această balanță, literatura obligatorie joacă un rol esențial în formarea gusturilor și în dezvoltarea unei gândiri critice, dar literatura de plăcere adaugă un plus de interes și motivație în a deschide ușa unei lumi fascinante, care poate deveni o sursă constantă de învățare și relaxare.

Programele de promovare a lecturii, precum „Bătălia cărților” și „Chișinăul citește”, sunt excelente exemple de inițiative care influențează în mod activ alegerile cititorilor tineri și îi încurajează să exploreze o varietate de genuri literare. Astfel, aceste inițiative influențează direct ceea ce citesc copiii și adolescenții, ajutându-i să își formeze gusturi literare variate și să aprecieze lectura nu doar ca pe o obligație, ci ca pe o sursă de bucurie și dezvoltare personală.

5.3.3 Împrumutul de la distanță (electronic)

Dezvoltarea colecției electronice și crearea de conținut digital reprezintă una dintre prioritățile principale ale Bibliotecii Municipale. Colecția digitală a BM este disponibilă online 24/24 ore și poate fi consultată și descărcată de la distanță atât de utilizatorii, cât și de nonutilizatorii BM, din țară sau din orice colț al lumii.

Ele pot fi accesate în:

- catalogul electronic al BM (opac.hasdeu.md): colecția Biblioteca digitală a BM, care, la moment, conține **817** titluri și este organizată în următoarele secțiuni: *Carte veche și rară*, *Manuscrise*, *Articole*, *Iconografie*, *Pinacoteca*, *Biblioteca școlară* și *Colecția Hasdeuiană*;
- pe Pagina Web a BM (www.hasdeu.md) la rubrica *Colecție*: Repozitoriul instituțional al BM HAPes, Biblioteca digitală a BM; Baze de date; la rubrica *Online*: Bloguri, Podcasturi; la rubrica *Profesional*: Ediții profesionale – BiblioPolis: **revistă de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură a BM „B.P. Hasdeu”**;
- pe SlideShare (<https://www.slideshare.net/BMHasdeu>).

În anul 2024, documentele din colecția electronică a BM au fost împrumutate (descărcate) de **231 321** ori, ceea ce indică o creștere impresionantă de +119 622 descărcări față de anul precedent (în 2023 – 111 699), dintre care: 68 535 descărcări de pe *HAPes* (+49 824, în 2023 – 18 711); 10 898 – de pe *Site* (www.hasdeu.md) (-7 413, în 2023 – 18 311); 9 649 – din *BiblioPolis* (+2 353, în 2023 – 7 296); 6 603 documente au fost scanate și livrate la cerere prin e-mail – *Facilitatea scanează și livrează* – (+2 142, 4 461 în 2023); 131 858 – de pe cele 38 de *Bloguri* (+71 765, în 2023 – 60 093); 1 554 consultații din colecția *Biblioteca digitală a BM* (+222, în 2023 – 1 332); 1 389 – de pe *Podcasturi* (+70, în 2023 – 1 270); 488 – din *Baze de date* (în 2023 nu au fost achiziționate); 347 – de pe *SlideShare* (+92, în 2023 – 255).

Facilitatea scanează și livrează

Facilitatea *Scanează și livrează*, pusă la dispoziția utilizatorilor de 8 filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în 2024, a permis livrarea a **6 603** documente scanate, inclusiv legislative și articole din bazele de date după cum urmează:

Biblioteca	Nr. documente
CAI „Mihai Eminescu”	2 530
Biblioteca publică de drept	3 648
Biblioteca Centrală	7
Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”	156
Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”	69
Biblioteca „Liviu Rebreanu”	96
Biblioteca „Hristo Botev”	49
Biblioteca „Alba Iulia”	7
Biblioteca „Adam Mickiewicz”	41
Total	6 603

Printre tipurile de documente scanate se regăsesc: articole din reviste, cărți, culegeri; documente legislative și articole din bazele de date; opere integrale, capitole, fragmente, coperte ale unor ediții, imagini, agenda evenimentelor ș.a. Majoritatea documentelor au fost transmise solicitanților prin e-mail, dar și prin Messenger.

Astfel, în majoritatea cazurilor, împrumutul electronic de la distanță în 2024 este mai mare decât în 2023, cu excepția site-ului hasdeu.md, care a avut o diminuare a numărului de descărcări. Numărul

sporit de descărcări sugerează valoarea crescută a resurselor digitale oferite de BM. Analiza detaliată a împrumutului electronic este reflectată în *Capitolul III. Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale* și *Capitolul VI. Promovarea bibliotecii*.

Utilizarea resurselor infodocumentare ale Bibliotecii Municipale evidențiază tendințe semnificative în comportamentul utilizatorilor și în eficiența serviciilor oferite. Creșterea numărului de utilizatori activi și a împrumuturilor de documente indică o apreciere crescută pentru resursele bibliotecii. De asemenea, extinderea accesului la resurse digitale și diversificarea colecțiilor au contribuit la o experiență mai bogată pentru cititori. Totodată, subliniază importanța investițiilor continue în modernizarea infrastructurii și dezvoltarea colecțiilor pentru a răspunde cerințelor în evoluție ale utilizatorilor. Evenimentele culturale și educaționale organizate de bibliotecă au avut un impact pozitiv, consolidând rolul instituției ca centru de învățare și socializare.

În **concluzie**, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își menține un rol esențial în comunitate, oferind acces la informație și promovând cultura lecturii. Pentru a asigura o dezvoltare sustenabilă, BM își va adapta în mod continuu oferta de servicii la noile tehnologii și la nevoile utilizatorilor, astfel încât biblioteca să rămână un pilon important al educației și culturii locale.

CAPITOLUL VI. PROMOVAREA BIBLIOTECII

6.1 Ecouri în mass-media

6.1.1 Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”

6.2 Promovarea online. Instrumente de comunicare instituționale

Evenimentele organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” beneficiază de o prezență constantă în mass-media, fiind reflectate în emisiuni radiofonice, TV, presă scrisă, portaluri de știri, precum și pe site-ul oficial al instituției. Acestea sunt promovate activ pe platformele de socializare, în special pe Facebook, Instagram și X (Twitter), asigurând astfel o diseminare eficientă a informațiilor, Responsabilitatea de a colabora cu mass-media, de valorifica și comunica identitatea BM către grupurile țintă, de a menține atenția comunității și de a spori interesul acesteia printr-o comunicare eficientă și continuă între bibliotecă și membrii comunității, revenindu-i Secției comunicare.

6.1 Ecouri în mass-media

În cursul anului 2024, BM „B.P. Hasdeu” și-a consolidat poziția de instituție de referință în promovarea activităților culturale, științifice, informaționale și profesionale, demonstrând un impact semnificativ prin intermediul unei strategii de mediatizare amplă și diversificată. Activitatea desfășurată a fost reflectată într-un număr impresionant **de 723 emisiuni, reportaje și articole** dintre care: **111** reportaje televizate, **14** emisiuni radio, **292** de publicații pe diverse platforme mediatice (inclusiv 114 articole publicate în BiblioCity: buletinul electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, precum și **306** articole în presa print (inclusiv 78 articole publicate în BiblioPolis: revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură, editată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”).

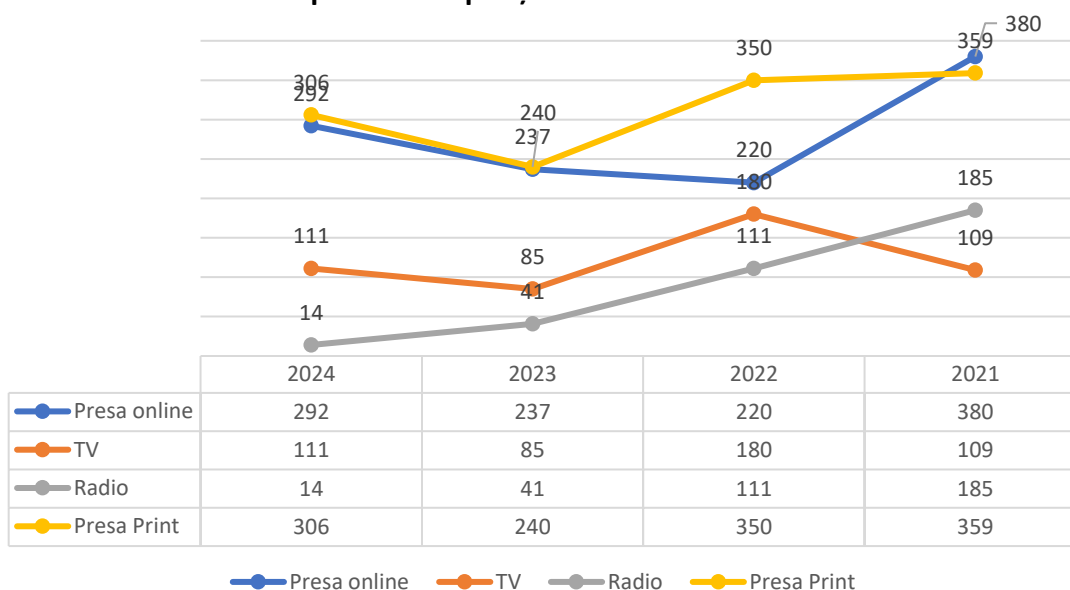
Principalele platforme media care au acoperit evenimentele organizate de bibliotecă includ posturile TV precum: Moldova 1 (TRM), TVR Moldova, Jurnal TV, Radio Moldova alături de portalurile online Moldpres, Diez, Știri MD, Primăria Municipiului Chișinău, Gazeta de Chișinău.

Cele mai prezente filiale în mediul online în anul 2024 au fost: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” cu 179 de prezențe, dintre care 20 la posturile TV și Biblioteca „Onisifor Ghibu” cu 382 de prezențe, dintre care 32 la posturile TV. Prezența la **posturile radio**, indică o cifră scăzută 14 în 2024, filialele practic nefiind prezente pe acest segment. Aici, menționăm doar Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” cu 9 prezențe și Biblioteca „Transilvania” cu 7 prezențe.

Partenerii media cei mai deschiși Bibliotecii Municipale în promovarea evenimentelor importante au fost: Moldova1 și TVR Moldova.

În ceea ce privește **presa scrisă**, un aport remarcabil a fost adus de publicații prestigioase precum *Literatura și Arta*. De asemenea, revista *BiblioPolis*, editată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a contribuit cu 78 de materiale, dar și alte **reviste**: *Realități Culturale*, *Univers Pedagogic Pro*, *Timpul (ediție din RM)*; **ziare**: *Florile Dalbe*, *Făclia*, ne-au oferit sprijin în promovare, publicând materiale despre evenimentele desfășurate în toate filialele BM. Aceste realizări evidențiază rolul esențial al Bibliotecii Municipale în susținerea și diseminarea culturii, educației și informării publice, confirmând statutul său de instituție centrală în domeniul biblioteconomic și cultural.

Analiza comparativă a aparițiilor în mass-media 2024-2021

Presa online înregistrează un număr semnificativ mai mare de publicații comparativ cu anii precedenți (2023 și 2022), evidențiind o creștere de 55 publicații online față de anul 2023 și de 72 față de anul 2022. Această cifră ascendentă reflectă o expansiune a prezenței digitale în mediul media. Este în creștere și apariția la TV, la fel indică o cifră mai mare în comparație cu anul anterior cu 26 de prezențe (85 în 2023). Însă, mediatizarea la posturile de radio sunt în scădere, acest factor este cauzat de întreruperea contractului de muncă a colegului nostru cu postul de Radio, care consecvent ne mediatiza evenimentele de amploare. Cifra indică o scădere de 27 apariții la radio (41 în 2023), iar presa print, indică o cifră mai mare față de anul precedent cu 66 texte mai mult față de 240 publicații în 2023.

6.2 PROMOVAREA ONLINE. INSTRUMENTE DE COMUNICARE INSTITUȚIONALE

Unul dintre obiectivele principale ale acestui an a fost promovarea și consolidarea prezenței online a bibliotecii, cu scopul de a crește vizibilitatea, de a atrage un public mai larg și de a facilita accesul la informație pentru toți utilizatorii. În acest sens, rețelele de socializare au jucat un rol important, devenind un instrument esențial în comunicarea cu comunitatea și în desfășurarea de campanii de promovare a evenimentelor, activităților educaționale și resurselor disponibile.

Prin utilizarea platformelor de social media, biblioteca a reușit să transforme modul în care interacționează cu publicul său, să sprijine educația continuă și să participe activ la dezvoltarea unei comunități informate și conectate.

În mediul online Biblioteca Municipală este prezentă cu **91 de conturi** pe următoarele medii sociale: **Siteul BM, Blog, YouTube, Facebook, Instagram, X (Twitter), Pinterest, Flickr, Tumblr, Youtube, LinkedIn, Telegram**, care în total au **133 158 de urmăritori**:

Site-uri – 1: Site-ul oficial al BM – Biblioteca Municipală B.P. HASDEU (www.hasdeu.md);

Facebook – 31 de conturi: contul instituțional al BM, 27 de biblioteci-filiale ale BM, precum și ale secțiilor: CFCB „Campusul competențelor”, Secția „Memoria Chișinăului”, BiblioPolis;

Instagram – 14 conturi: contul instituțional al BM, „Adam Mickiewicz”, de arte „Tudor Arghezi”, „Codru”, „Liviu Rebreanu”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Transilvania”, „Târgu Mureș”, „Nicolae Titulescu”, „Mihail Ciachir”, „Târgoviște”, „Mihail Lomonosov”, SMC, Biblioteca Centrală;

Bloguri – 38 de conturi: 34 ale bibliotecilor-filiale, cu excepția Filialei „Valentin Ignatenco” (dintre care filialele „Ițic Mangher, CAIME, „Târgu-Mureș”, „Transilvania”, BPD, de arte „Tudor Arghezi” și Biblioteca Centrală dețin câte două conturi), precum și un blog instituțional (BiblioCity) și 4 bloguri ale secțiilor: *Chișinău, orașul meu* (Secția „Memoria Chișinăului”), *Campusul competențelor* (CFCB „Campusul competențelor”), *BiblioHost* (Secția studii și cercetări), *BiblioGeek* (Secția tehnologia informației);

X (Twitter) – 7 conturi: contul instituțional al BM, „Adam Mickiewicz”, de arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca publică de drept, „Târgoviște”, „Târgu Mureș”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”;

Flickr – 6 conturi: contul instituțional al BM, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca Centrală, CAIME, „Onisifor Ghibu”, „Nicolae Titulescu”;

Pinterest – 5 conturi: contul instituțional al BM, CAIME, SMC, „Liviu Rebreanu”, de arte „Tudor Arghezi”;

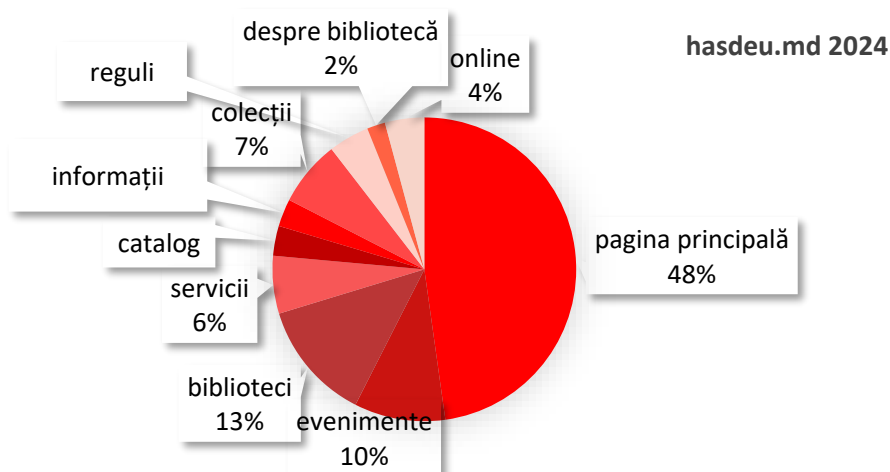
YouTube – 29 conturi: 27 ale bibliotecilor-filiale, contul instituțional al BM și al Secției „Memoria Chișinăului”.

Site-ul oficial al BM – Biblioteca Municipală B.P. HASDEU (www.hasdeu.md)

Pe parcursul anului de referință site-ul a înregistrat o diminuare a indicatorului utilizatori și o majorare a indicatorilor: sesiuni, sesiuni per utilizator, pagini vizitate, pagini per sesiune și durata medie a sesiunilor, în comparație cu anul 2023, după cum se observă din tabelul de mai jos. Ceea ce denotă că noua versiune a site-ului oferă, un design modern și intuitiv, o interfață responsivă, conținut actualizat cu regularitate cu informații utile pentru utilizatori.

Anul	Utilizatori	Utilizatori noi	Sesiuni	Sesiuni per utilizator	Pagini vizitate	Pagini per sesiune	Durata medie a sesiunilor
%	-5,76%	-8,46%	+1,47%	+7,5%	+21,47%	+20,34%	+300%
2024	29 300	25 000	54 625	1,86	116 384	2.13	01:31:00
2023	31 091	27 310	53 835	1,73	95 816	1,77	00:03:05
2022	34 358	30 032	62 044	2,00	135 100	2,18	00:03:12

Din diagrama de mai jos se observă că utilizatorii vizitează site-ul bibliotecii pentru a obține informații generale despre bibliotecă și serviciile ei, a face cunoștință cu activitățile organizate de bibliotecă, regulamentele de funcționare și resurse informaționale etc.

Cea mai des vizitată pagină a site-ului bibliotecii rămâne **Pagina de start**, care marchează 48% de vizite și oferă informații de ultimă oră, dar este și un punct de acces la colecție, resurse online, baze de date, bloguri, podcasturi și altă informație. Urmează paginile cu informații despre adresele **bibliotecilor** (13%), și **Evenimente** (10%), care marchează o creștere în comparație cu 2023 (6%). Cele

mai populare informații din categoriile **Colecții** (7%) și **Servicii** (6%) se referă la biblioteca digitală și intrările noi în colecție; **concursul** de lectură „Bătălia cărților”, **concursul** „Bingo pentru carte”. Este important să menționăm că **concursul** „Bătălia cărților” (13,9%), are o creștere constantă a accesărilor în ultimii 3 ani, ceea ce vorbește despre popularitatea acestei activități.

Conținutul publicat pe *Pagina de start* a fost diversificat și a acoperit multiple domenii de interes pentru utilizatorii platformei.

„**Evenimente**” – secțiunea dedicată evenimentelor a inclus un total de 307 postări despre activitățile organizate în bibliotecile din rețea.

„**Cărți**” – au fost afișate 43 de titluri recomandate spre lectură în cadrul Programului „Chișinăul citește” și „Bătălia cărților”. La fel acest compartiment a fost completat periodic cu recomandări de lectură dedicate unor evenimente culturale, istorice sau tematice.

„**Intrări noi**” – au fost promovate 50 de cărți de interes pentru diverse categorii de cititori, de la copii și adolescenți până la adulți. O categorie aparte sunt cărțile în limbi străine, precum: engleză, germană, ucraineană. Secțiunea a fost actualizată pe măsura completării fondului bibliotecilor cu achiziții noi de carte.

„**Concursuri**” – această secțiune a fost completată cu 3 concursuri, lansate în premieră în anul 2024, și anume: „**Rezidența de creație literară BM „B.P. Hasdeu”**”, un concurs orientat spre susținerea talentelor literare din municipiul Chișinău, cu burse oferite pentru perioada martie, 2024 – martie, 2025; „**Chișinăul european**”, organizat în zilele 2 aprilie – 8 mai, având drept scop stimularea interesului chișinăuienilor pentru valorile europene; „**Bingo pentru carte**” – desfășurat în perioada aprilie-octombrie, concurs ce a invitat chișinăuienii la lectură într-un format inedit, unde participanții au fost încurajați să-și extindă orizonturile și să descopere colecția bibliotecii.

Categoria **Utilizarea bibliotecii** ce informează despre regulile bibliotecii (cea mai accesată fiind pagina *Reguli de înregistrare la bibliotecă*) a acumulat 4% din totalul accesărilor pe site. Aceleași 4% de accesări s-au înregistrat și în categoria **Online**, cele mai multe 1/3, au fost pe pagina Biblioteca live, urmate de Bloguri – indicator cu o descreștere ne semnificativă în comparație cu 5% în 2023.

„**Podcasturi video**” - pe parcursul anului, această categorie a fost actualizată cu 120 de episoade care au promovat conținut variat, pentru diverse vârste și interese, precum povesti educative pentru copii, recitaluri de poezie, dialoguri literare, evenimentele organizate de bibliotecă ș.a.

Informațiile profesionale și Catalogul online au înregistrat 3% din accesări, iar cea mai populară în categoria **Despre bibliotecă** (2%) a fost informația despre Posturi vacante.

Din numărul total de *sesiuni* – 17% reprezintă vizite repetate pe site, iar 83% sunt vizitatori noi. Acest indicator indică că utilizatorii găsesc puțin conținut, informații necesare pe site. 61% din sesiuni reprezintă traficul realizat în urma unei căutări simple în orice motor de căutare (organic search), 29% de trafic revine căutărilor directe prin introducerea URL-ului site-ului (direct search), 6% de sesiuni reprezintă accesarea site-ului de pe alte site-uri (referral search); iar 3% – revine traficului de pe rețele sociale (social search).

În anul de referință balanța accesării site-ului de pe dispozitive mobile și dispozitive desktop se înclină spre dispozitivele desktop: 51% (50% în 2023; 20% în 2022). 49,4% de utilizatori au accesat pagina web a bibliotecii de pe dispozitivele mobile, iar 0,6% – pe tablete (0,6% în 2023; 71% în 2022) și smart TV. Raportul dintre dispozitive desktop și mobile nu se schimbă în ultimii doi ani.

Categoria de dispozitive	Utilizatori activi
web / desktop	15K
web / mobile	11K
web / tablet	129
web / smart TV	2

Din totalul de utilizatori virtuali ai site-ului 77,8% sunt femei, iar 22,2% – bărbați. Analizând utilizatorii activi după criteriul lingvistic constatăm că 37% dintre utilizatori utilizează limba română, 33% – engleza, 27% – limba rusă, alte limbi – 3%. Majoritatea accesărilor (80%) sunt din Republica Moldova, restul sunt din SUA, România și alte țări din Europa, proporție neschimbată în comparație cu 2023.

Bloguri

În 2024 filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au gestionat **38** de bloguri instituționale. Trei bloguri, nu au mai fost actualizate în 2024 – *Deutscher Lesesaal Chișinău* și *Colecții speciale* gestionate anterior de Biblioteca Centrală și blogul *micAmic* gestionat de Biblioteca „Transilvania”. Per total în 2024 pe blogurile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au fost publicate **1 862** postări (în 2023 – 1 603 postări), care au adunat **744 561** vizite (în 2023 – 753 011 vizite), **1 062 842** vizualizări (în 2023 – 1 153 646 vizualizări) și 2 412 persoane abonate. Datele înregistrate în ultimii trei ani relevă faptul că cele mai bune rezultate au fost înregistrate în anul 2023.

Indicatori	2024	2023	2022
Vizite	744 561	753 011	614 976
Vizualizări	1 062 842	1 153 646	897 385
Postări	1 862	1 603	1 905
Vizite per postare	400	719	323

36 de bloguri sunt actualizate cu conținut nou elaborat, sau preluat din varii surse de către colaboratorii bibliotecilor, în medie cca 155 postări lunar, sau cca 47 postări per blog, ceea ce înseamnă că 34 de noi conținuturi apar săptămânal pe blogurile filialelor.

Analizând subiectele abordate observăm că cea mai mare pondere, din punct de vedere tematic, o au subiectele referitoare la: *Prezentări de carte, reviste bibliografice* – se regăsesc pe toate blogurile, *Evenimente de bibliotecă* (prezente pe 24 de bloguri); *Recomandări de lectură* (pe 18), *Provocarea verii 2024* (pe 18), *Personalități* (aniversări, întâlniri etc. – pe 16), *Programul de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XXI-a* (pe 15), *Lansări de carte* (pe 13), *Texte preluate* (pe 11) etc. Printre alte subiecte se numără: *Cluburi de lectură; Concursul de lectură „Bătălia Cărților”, Concursul de eseuri „Chișinăul european”, Revista bibliotecii, Servicii de bibliotecă, Săptămâna Creativității și Inovației, Vizite ghidate, Agenda Instruirilor „Connect Plus”, Catalogul online al bibliotecii* (referitor la accesibilitatea OPAC, tutoriale etc.), *Provocarea verii 2024: ȘTIM la bibliotecă, Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent la BM „B.P. Hasdeu”! Campania Națională de promovare a lecturii „Citim cu voce tare împreună”, Parteneriate etc.*

Top 10 bloguri cu cel mai mare impact al postărilor 2024 (conform indicatorului vizualizare per postare)

Blog	Vizite	Postări	Vizualizări	Vizualizare/postare
Chișinău Muzical (Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”)	22 845	8	33 675	4 209
Regatul spiridușilor (Biblioteca „Târgu Mureș”)	19 311	9	30 010	3 334
Biblioteca „Nicolae Titulescu”	44 691	21	62 473	2 975
Biblioteca „Târgu Mureș”	27 760	26	41 763	1 606
Chișinău, orașul meu (Secția „Memoria Chișinăului”)	51 110	76	97 739	1 286
Ora poveștilor CAE (CAIME)	50 742	63	77 386	1 228
Biblioteca „Alexandru Donici”	78 636	85	101 524	1 194
Biblioteca Centrală	25 981	30	34 683	1 156
Ebraika (Biblioteca „Ițic Mangher”)	54 412	61	60 300	988
Biblioteca „Onisifor Ghibu”	10 293	16	15 149	947

La fel ca în anul precedent, pe primul loc se află, conform indicatorului vizualizare per postare, blogul „Chișinău Muzical”. Blogul „Regatul spiridușilor” și Blogul Biblioteca „Nicolae Titulescu” și-au menținut pozițiile, ocupând locul doi și trei. Nou venit în top este blogul „Ebraika”. Topul a fost părăsit de blogul Biblioteca „Maria Drăgan”.

Top 10 bloguri cu cel mai mare număr de postări

Cele mai multe postări au fost publicate, în 2024, pe blogurile gestionate de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” și „Кишиневская Ломоносовка”, la fel ca în anul precedent aceste bloguri și-au păstrat pozițiile de top. Nou venit în top este Biblioteca „Traian” și Biblioteca „Alexandru Donici”. Au părăsit topul blogurile Biblioteca „Alba Iulia” și „Ne întâlnim la biblioteca Ștefan cel Mare”.

Blog	Postări
Centrul Academic Internațional Eminescu (CAIME)	190
Кишиневская Ломоносовка (Biblioteca „Mihail Lomonosov”)	177
BiblioCity (Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”)	116
Biblioteca „Miron Costin”	105
Biblioteca „Traian”	88
Fii informat la Biblioteca Publică de Drept	108
Biblioteca „Alexandru Donici”	85
Chișinău, orașul meu	76

(Secția „Memoria Chișinăului”)	
Ora poveștilor CAE (CAIME)	63
Polonistica (Biblioteca „Adam Mickiewicz”)	63

Cele mai populare postări în 2024

Nr.	Postare	Vizualizări	Blog	Trimestru
1.	Citate și aprecieri critice despre Mihai Eminescu și opera lui	9 534	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	1
2.	Balada celor cinci motănași	7 619	Ora poveștilor CAE (CAIME)	1
3.	Moldova – plaiul meu natal	3 800	Библиотека „Христо Ботев”	4
4.	„Chișinăul citește” – cel mai longeviv program de lectură	3 154	Biblioteca „Traian”	1
5.	10 motive-cheie pentru care bibliotecile sunt necesare astăzi	2 817	CFCB Campusul competențelor	1
6.	Miron COSTIN – cronicar, mare logofăt al Moldovei, unul dintre primii scriitori și istoriografi din literatura română	2 793	Biblioteca „Târgu Mureș”	4
7.	George Călinescu – 20 citate celebre din romanul „Enigma Otiliei”	2 494	Biblioteca „Târgu Mureș”	2
8.	Legenda rândunelelor	2 202	Regatul spiridușilor (Biblioteca „Târgu Mureș”)	1
9.	Operele literare ale lui Ion Druță	1 906	Biblioteca Târgoviște în serviciul comunității	1
10.	Păsările tinereții noastre – două păsări, două destine	1 434	Biblioteca „Alexandru Donici”	1

Spre deosebire de anul precedent, în top au ajuns și unele postări noi precum „Chișinăul citește – cel mai longeviv program de lectură” și „10 motive cheie pentru care bibliotecile sunt necesare astăzi”, însă, per general, vizualizările sunt generate de postări vechi, citate celebre, legende, texte preluate de istorie, fragmente de opere literare.

Concluzie: deși cifrele per general denotă o ușoară scădere comparativ cu anul trecut, postările continuă să atragă un număr semnificativ de cititori, fapt vizibil la bloguri precum „Chișinău Muzical” și Biblioteca „Nicolae Titulescu” ce au înregistrat un impact deosebit. În ceea ce privește tematica, cele mai frecvente postări au fost despre activitățile bibliotecii (prezentate pe 24 de bloguri), recomandările de lectură și programele speciale pentru copii și tineri. De asemenea, campaniile

educaționale și concursurile de lectură au avut o prezență semnificativă, cu o popularitate crescută a programelor de lectură precum „Chișinăul citește” și „Bătălia cărților”. Blogurile cu cele mai multe postări au fost *Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”* și *Кишиневская Ломоносовка*, impactul acestor postări totuși nu este convingător. Blogurile instituționale ale rețelei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” rămân o platformă vitală pentru promovarea lecturii și activităților culturale, având un impact semnificativ asupra comunității locale, și continuă să îmbogățească viața culturală a Chișinăului prin conținut diversificat și relevant.

YouTube

În 2024, per total pe cele 29 de canale de YouTube ale rețelei BM „B.P. Hasdeu” au fost publicate **1 086 postări** (în 2023 – 1 146, în 2022 – 1 435) ce au adunat **739 132 vizionări** (în 2023 – 736 600, în 2022 – 734 828), cu 501 546 (în 2023 – 518 985) de spectatori și 10 297 156 de afișări (în 2023 – 6 799 433), 20 706 (în 2023 – 17 801) de urmăritori. Comparativ cu anii precedenți, numărul postărilor s-a diminuat, afișările postărilor au crescut practic în jumătate, fapt explicat prin diversitatea subiectelor abordate.

Postările de pe YouTube pot fi grupate în următoarele formate: **video clipuri, booktrailere, podcasturi, live și povești digitale**. Din totalul de postări cele mai multe sunt videoclipurile, urmate de episoade de podcasturi și povești digitale. Booktrailere care sunt create pentru a promova cărțile din programele de lectură „Chișinăul citește” și „Bătălia cărților” au cumulat un număr de **6 408** de vizionări (0,9% din totalul vizionărilor pe canalele YouTube ale filialelor BM).

Top 10 canale YouTube după cele mai multe vizionări

Nr.	Biblioteca	Spectatori unici	Vizionări	Afișări	Postări noi	Abonați
1.	Biblioteca „Târgu Mureș”	44 971	88 356	473 631	5	899
2.	Biblioteca „Valentin Ignatenco”	51 788	75 744	1 378 322	88	1 184
3.	Biblioteca „Liviu Rebreanu”	50 100	70 200	732 720	68	1 082
4.	Biblioteca „Transilvania”	43 636	63 391	2 258 862	72	796
5.	Biblioteca „Traian”	40 187	59 535	1 077 504	90	1 320
6.	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”	31 023	46 888	60 049	49	1 005
7.	Biblioteca „Mihail Lomonosov”	27 900	39 882	624 200	61	6 000

8.	Biblioteca „Adam Mickiewicz”	25 639	34 209	349 994	64	953
9.	Biblioteca „Nicolae Titulescu”	20 179	33 450	277 200	64	639
10.	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	20 405	29 441	439 041	67	652

Datele din tabel reflectă și bibliotecile cu cele mai multe afișări, rezultatele indică faptul că publicul a răspuns pozitiv la conținutul publicat, iar calitatea materialelor a compensat reducerea cantității postărilor. Analizând indicatorii de calitate a postărilor pe canale, constatăm că recordul absolut conform indicatorilor îl dețin bibliotecile:

- *vizionări*: „Târgu Mureș” – 88 356 ; „Valentin Ignatenco” – 75 744 și „Liviu Rebreanu” – 70 200;
- *afișări* : „Transilvania” – 2 258 862 ; „Valentin Ignatenco” – 1 378 322 și „Traian” – 1 077 504;
- *numărul de spectatori unici*: „Ștefan cel Mare și Sfânt” – 51 788; „Miron Costin” – 50 100; Biblioteca publică de drept – 44 971; „Hristo Botev” – 43 636; Biblioteca Centrală – 40 187;
- *numărul de abonați*: „Mihail Lomonosov” – 6 000; „Traian” – 1 320; „Valentin Ignatenco” – 1 184;

Conform tuturor indicatorilor de calitate canalele bibliotecilor „Valentin Ignatenco” și „Târgu Mureș” sunt în top, urmate de „Traian”, „Liviu Rebreanu”, „Mihail Lomonosov”, „Transilvania” și „Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Topul celor mai populare postări

Nr.	Postare	Canal	Vizionări
1.	„Povestea ursului cafeniu”	Biblioteca „Traian”	3 900
2.	„Cele 12 luni” de Samuil Marșak	Biblioteca „Liviu Rebreanu”	2 400
3.	„Ariciul și veverița”	Biblioteca „Valentin Ignatenco”	2 000
4.	„Ultima prințesă a Daciei”	Biblioteca „Alba Iulia”	1 700
5.	Povestea „Așchiuță Ariciul”	Biblioteca „Traian”	1 119
6.	Legenda bradului de Crăciun	Biblioteca „Miron Costin”	918
7.	„Doggy” de Maria Pilchin	Biblioteca „Transilvania”	799
8.	Mărțișorul	Biblioteca „Nicolae Titulescu”	590
9.	„În țara mea” de Grigore Vieru	Biblioteca „Maramureș”	491
10.	„Castelul de sticlă”	Biblioteca „Adam Mickiewicz”	392

Din câte putem observa majoritatea postărilor reprezintă lectura cărților pentru copii și booktrailererele concursului de lectură „Bătălia cărților” și „Chișinăul citește”.

Podcasturi

Anul 2024 a marcat o perioadă de creștere semnificativă în ceea ce privește inițiativele digitale ale Bibliotecii Municipale, cu un accent special pe dezvoltarea și consolidarea podcasturilor, proiect lansat în anul 2023. Această inițiativă a fost concepută ca o modalitate de a aduce conținut valoros mai aproape de public, facilitând accesul la informație și resurse educative într-un format modern și accesibil.

Din cele 27 de biblioteci din rețeaua Bibliotecii Municipale pe parcursul anului 2024 au publicat conținut 25 de biblioteci, cu un total de **102 podcasturi, 402 episoade**, care au atras un public diversificat (**57 400 vizionări**), din care 350 de episoade în limba română și 52 în limba rusă, diversificând astfel oferta culturală pentru ascultători.

Podcasturile publicate de biblioteci constituie o sursă valoroasă de inspirație, educație și divertisment, acoperind o gamă variată de teme și subiecte pentru toate vârstele și interesele. De la povești pentru copii care aduc magie și lecții de viață, la cărți jubiliare care celebrează capodopere literare. Dialogurile tematice explorează personalități marcante, aspecte din literatură, istorie și știință, adesea completate cu prezentări de carte. De asemenea, recitalurile de poezie și lecturile audio, destinate atât copiilor, cât și adulților, devin veritabile punți de legătură între cititori și universul cărților. În tematica podcasturilor, de asemenea se regăsesc aspecte legate de legislație și cultură generală.

Podcasturile au fost bine primite de public, având un total de 57 400 vizionări, incluzând categorii variate de vârstă.

La sfârșit de an, ca noutate, Biblioteca Municipală, a lansat propriul său podcast, un podcast despre cărți, bibliotecă și oameni – „Biblioteca la căști”, care conectează comunitatea sa prin dialoguri relevante și inspiraționale. Dezvoltarea acestui proiect va sprijini nu doar promovarea literaturii, ci și consolidarea rolului bibliotecii ca centru cultural-activ.

Bibliotecile cu cele mai multe podcasturi lansate în anul 2024 sunt: Biblioteca „Valentin Ignatenco” – cu 79 de episoade, Biblioteca „Adam Mickiewicz” – cu 63 de episoade și Biblioteca „Mihail Lomonosov” – cu 40 de episoade.

Ca și record, în acest an Biblioteca „Valentin Ignatenco” a înregistrat un număr impresionant de 29 313 vizionări, demonstrând interesul constant al publicului pentru resursele și activitățile sale, cu

podcasturi dedicate copiilor ce îmbină educația cu distracția, promovând lectura și învățarea prin povești captivante.

Cele mai populare podcasturi din acest an, cu cele mai multe vizualizări, selectate din tot conținutul publicat de bibliotecile-filiale, sunt: *Povestea ursului cafeniu*, citită de Biblioteca „Traian” – 3 900 de vizionări (postată la 27 mai); *Cele 12 luni* (poveste), publicată de Biblioteca „Liviu Rebreanu” – 2 300 de vizionări; *Ariciul și veverițele* (poveste), publicată de Biblioteca „Valentin Ignatenco” – 2 000 de vizionări.

199 de episoade (din totalul celor lansate în anul de referință) sunt dedicate copiilor, care nu doar că promovează lectura, dar contribuie și la dezvoltarea abilităților cognitive ale copiilor prin îmbunătățirea vocabularului, stimularea imaginației și învățarea prin distracție.

Printre principalele provocări s-a numărat asigurarea bibliotecilor cu resursele tehnice pentru realizarea podcasturilor, dar cu toate acestea, profesionalismul și cunoștințele deținute de bibliotecari au contribuit la depășirea acestor dificultăți.

Activitatea de podcasturi desfășurată în cadrul BM în anul 2024 reprezintă un exemplu concret al modului în care tehnologia poate fi utilizată pentru a sprijini misiunea instituției de a educa și inspira comunitatea.

Concluzie: În 2024 unele filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au continuat să își actualizeze și să gestioneze activ canalele pe YouTube, înregistrând un total de 1 086 postări, în descreștere față de anul anterior (1 146 postări în 2023). Numărul afișărilor a crescut considerabil de la 6 799 433 în 2023 la 10 297 156 în 2024, aceasta sugerează un interes sporit al publicului față de conținut. Activitățile și inițiativele comunitare, streamurile conferințelor și a evenimentele semnificative ale bibliotecilor precum, și conținuturi ce țin de carte (podcasturi, booktrailer), desfășurate pe această platformă, toate au rolul de a promova cultura și lectura în rândul publicului.

Contul instituțional al Bibliotecii „B.P. Hasdeu” a cunoscut o scădere nesemnificativă a numărului de spectatori unici 9 974 în 2024 față de 10 756 în 2023, postări (18 în 2024 față de 5 în 2023), iar numărul afișărilor a crescut la 154 908 (96 530 în 2023), ceea ce indică o creștere a vizibilității și creșterea indicatorului durata vizionării de la (403,24 în 2023) la 490,7 în 2024, indicând interesul față de conținut.

Flickr

Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, Biblioteca Centrală, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca „Onisifor Ghibu” și Biblioteca „Nicolae Titulescu”) dețin și actualizează conturi de Flickr. În 2024 acestea au înregistrat **1 376** postări (în 2023 – 1 299) și **7 631** afișări (în 2023 – 20 640), dintre care contul instituțional Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a înregistrat 67 postări (în 2023 – 513) și 265 afișări (2023-1125).

Imaginile publicate pe conturile Flickr au continuat să reflecte activitățile și evenimentele semnificative desfășurate de biblioteci, precum expoziții de carte și artă, concursuri de lectură, lansări de carte și inițiative comunitare, toate având rolul de a promova cultura și educația în rândul publicului. Observăm că numărul afișărilor a scăzut semnificativ de la 20 640 în 2023 la 7 631 în 2024, aceasta sugerează o scădere a interesului publicului, dar și o modificare a algoritmilor platformei, în ciuda activității continue a bibliotecilor. La fel, contul instituțional al Bibliotecii „B.P. Hasdeu” a cunoscut o scădere semnificativă a numărului de postări (67 în 2024 față de 513 în 2023), dar și a numărului de afișări, ceea ce presupune o scădere a vizibilității, în esență, însă, indică o ajustare a strategiei de marketing de conținut care se rezumă la o selecție a fotografiilor. Conturile bibliotecilor „Miron Costin” și „Traian” nu au fost actualizate în 2024, ceea ce reflectă o prioritate mai scăzută acordată acestora, prezența bibliotecilor fiind mai intensă pe alte platforme.

Facebook

Biblioteca Municipală a continuat să fie activă în mediul online, cu o prezență puternică pe Facebook, rețeaua de socializare pe care suntem cei mai vizibili, depășind alte platforme în ceea ce privește interacțiunea cu publicul. Deși numărul postărilor a fost mai mic față de anul trecut, am ales să punem un accent mai mare pe calitate decât pe cantitate. Conform politicilor Facebook, 2-3 postări pe zi au un impact mai mare asupra utilizatorilor, motiv pentru care am ajustat frecvența postărilor pentru a mări eficiența acestora și a stimula o interacțiune mai autentică. Astfel, am reușit să menținem o prezență activă și relevantă pe Facebook, concentrându-ne pe crearea de conținut valoros pentru comunitatea noastră.

Indicii generali a rețelei de socializare Facebook a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu” (31 de conturi)

Indicatori	2024	2023	2022
Postări	14 073	14 249	14 661
Impactul postărilor	7 580 239	7 556 157	910 670
Vizite	860 144	796 274	358 160
Aprecieri	349 457	430 137	381 982
Comentarii	22 023	31 507	27 856
Distribuirii	60 018	60 568	45 611

Performanța rețelei de socializare Facebook a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a evoluat favorabil în perioada 2022-2024. Creșterea impactului postărilor în anul 2024 (cu 24 082 mai mult față de 2023), a vizitelor (cu 63 870 mai mult față de 2023) reprezintă un semn clar al eficienței strategiei de comunicare și al atragerii unui public mai larg. Unii indicatori au cunoscut o mică scădere față de anul precedent, precum numărul de aprecieri (cu 80 680, 19%), comentarii (cu 9 484, 30%), distribuiri (cu 550, 1%).

Ne propunem în anul 2025 să avem o strategie concentrată pe creșterea engagement-ului și a relevanței conținutului publicat, având în vedere evoluțiile din mediul digital și preferințele publicului. Creșterea continuă a numărului de vizite și distribuiri ne încurajează să păstrăm direcția pozitivă și să continuăm să dezvoltăm platformele de socializare pentru a ajunge la un public cât mai larg și mai diversificat.

Top cinci biblioteci după numărul de impact al postărilor

Biblioteca	2024
„Valentin Ignatenco”	1 996 970
„Mihail Lomonosov”	750 972
„Ovidius”	346 307
Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	326 822
„Alexandru Donici”	315 861

Top cinci cele mai populare postări ale filialelor

Biblioteca	Titlul postării	Impact
„Valentin Ignatenco”	Poveste cu tâlc „Petrică și lupul”	110 227
„Valentin Ignatenco”	Daniel, 4 ani, recită poezia „Ionică și Petrică”	67 000
„Mihail Lomonosov”	Kir Bulâcu	59 100
„Mihail Lomonosov”	Suvenire de Paști	53 900
„Mihail Lomonosov”	Oaspeți – clasa 9 „B”	41 100

Date statistice ale rețelei de socializare Facebook (cont instituțional)

Performanța contului de *Facebook* al Bibliotecii Municipale a fost în general pozitivă în perioada 2022-2024. Creșterea numărului de vizite și urmăritori arată că am reușit să atragem un public din ce în ce mai larg, iar impactul în comunitate este evident prin interesul arătat față de activitățile bibliotecii. Deși unii indicatori, precum aprecierile și comentariile, au cunoscut o scădere, acest lucru nu diminuează succesul general al strategiei noastre online.

Indicatori	2024	2023	2022
Postări	969	1 125	995
Impactul postărilor	374 794	578 435	503 256
Vizite	127 906	44 678	12 316
Aprecieri	19 585	29 293	24 432
Comentarii	476	979	1 378
Distribuirii	1 796	1 722	2 199
Urmăritori	5 685	5 300	5 183

Aceste date sunt esențiale pentru a înțelege evoluția și impactul Bibliotecii Municipale în mediul online și ne vor ghida în îmbunătățirea activităților noastre viitoare. Vom continua să adaptăm conținutul în funcție de preferințele și comportamentele utilizatorilor pentru a asigura o prezență cât mai relevantă pe rețelele sociale.

Rețeaua de socializare Facebook, cont instituțional, deține și câteva grupuri

Denumirea grupului	Membri 2024	Membri 2023	Membri 2022
Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”	2 200	2 000	1 400
Chișinăul citește	171	155	116
Provocarea verii	181	179	173
Bătălia cărților Chișinău	930	873	781

Prin intermediul acestor grupuri publice, rețeaua online a Bibliotecii Municipale reușește să ajungă la un public mai larg și să creeze un impact semnificativ asupra conținutului pe care îl transmite, precum evenimente, activități, informații, anunțuri, postere, afișe, materiale foto și video. În același timp, aceste grupuri oferă un spațiu de dialog și schimb de opinii, contribuind astfel la formarea unei comunități active și relevante, atât pentru utilizatorii actuali, cât și pentru cei potențiali ai BM.

Fiecare grup are o tematică specifică, iar membrii acestora sunt persoane cu interese comune. Pe măsură ce numărul membrilor crește, se formează o comunitate din ce în ce mai activă, ceea ce contribuie la sporirea vizibilității Bibliotecii Municipale.

Instagram

Rețeaua *Instagram* se diferențiază prin natura sa vizuală și dinamică, fiind ideală pentru promovarea unui brand cultural, ca cel al Bibliotecii Municipale. Avantajele sale includ posibilitatea de a crea conținut atrăgător, de a interacționa rapid cu publicul și de a atinge o audiență tânără și activă, în timp ce alte platforme, cum ar fi Facebook, X sau LinkedIn, sunt mai potrivite pentru un conținut mai detaliat sau profesional.

Biblioteca Municipală deține 14 conturi active pe platforma Instagram. Numărul total de urmăritori ale celor 14 conturi BM este de 5 704 de urmăritori, cu 413, în creștere decât anul precedent.

Date statistice ale rețelei de socializare Instagram a BM (13 conturi)

Indicator	2024	2023
Postări	1 821	1 456
Impactul postărilor	53 778	42 189
Vizite	22 470	20 937
Aprecieri	9 271	10 376
Urmăritori	5 704	5 291

Top cinci biblioteci după numărul de postări

Biblioteca	Postări
Biblioteca „Transilvania”	279
Biblioteca „Liviu Rebreanu”	237
Biblioteca „Mihai Ciachir”	143
Biblioteca „Mihail Lomonosov”	138
Biblioteca „Nicolae Titulescu”	104

Date statistice ale rețelei de socializare Instagram (cont instituțional)

Indicator	2024	2023
Postări	138	201
Impactul postărilor	6 122	10 356
Vizite	3 498	2 258
Aprecieri	793	1 585
Urmăritori total	5 704	5 291

X (Twitter)

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” deține conturi 7 și pe platforma X (Twitter), care au 1 057 de urmăritori.

Indicii generali a rețelei de socializare X (7 conturi)

Indicator	2024	2023
Postări	138	201
Impactul postărilor	6 122	10 356
Vizite	3 498	2 258
Aprecieri	793	1 585
Urmăritori	1 030	1 057

Top trei filiale după număr postări

Indicator	2024	2023
Postări	138	201
Impactul postărilor	6 122	10 356
Vizite	3 498	2 258
Aprecieri	793	1 585

6.3 CAMPANIA „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ

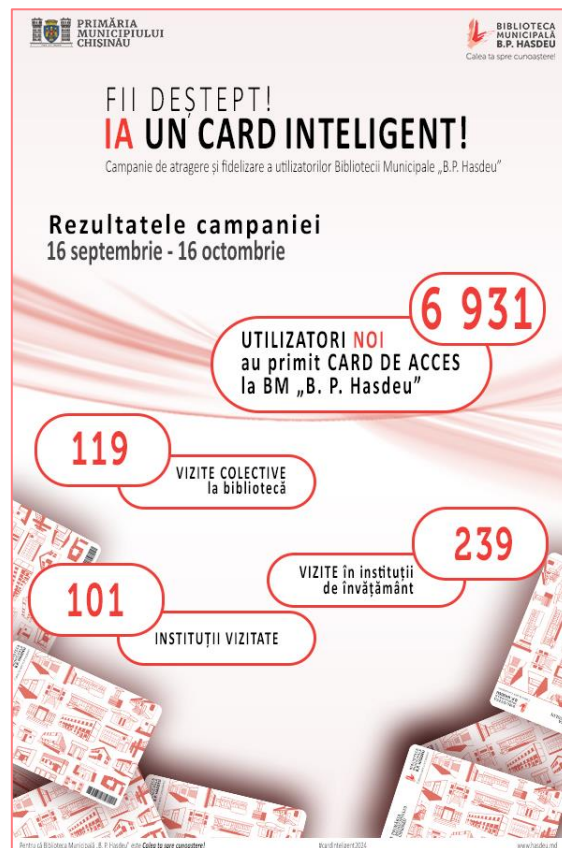
Campania „Fii deștept! Ia un card inteligent” organizată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a fost o inițiativă complexă, cu scopul de a sprijini dezvoltarea educațională a comunității din Chișinău prin promovarea lecturii, digitalizării și accesului la informații actualizate. Campanie a avut o desfășurare extinsă și impact semnificativ, care a fost susținută de diverse activități și parteneriate strategice.

Campania din această ediție și-a propus următoarele obiective cheie:

- Atragerea chișinăuienilor spre bibliotecă prin obținerea cardului de acces;
- Deplasarea bibliotecarilor în instituțiile de învățământ pentru a promova biblioteca și a atrage noi utilizatori;
- Extinderea parteneriatelor cu instituțiile din proximitatea filialelor;
- Extinderea parteneriatelor cu instituțiile mass media;
- Informarea chișinăuienilor despre facilitățile oferite de obținerea cardului de acces și regulile de înscriere la bibliotecă;
- Motivarea/ încurajarea ambasadourilor campaniei pentru a fi implicați în promovarea serviciilor de bibliotecă în instituțiile de stat cu scopul de atragere și fidelizare a utilizatorilor.

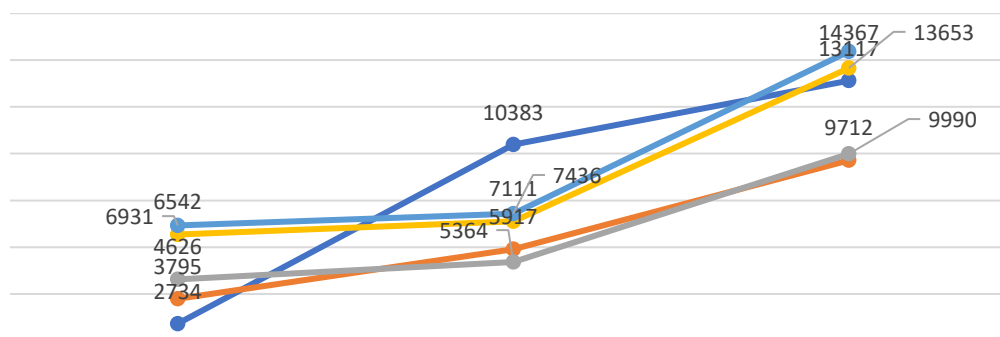
Campania s-a desfășurat într-un interval de 1 lună, între 16 septembrie și 16 octombrie 2024, și a inclus o serie de activități planificate strategic pentru a maximiza impactul asupra comunității.

Unul dintre cele mai notabile rezultate a fost numărul impresionant de **6 931 de noi utilizatori** (în 2023: 6 542), ceea ce indică o dorință clară a comunității de a se conecta la bibliotecă și la resursele sale. Este un număr semnificativ în contextul unei campanii de scurtă durată, reflectând o mare disponibilitate a publicului de a adopta tehnologia (în special cardurile inteligente). Conform statutului

socio-profesional s-au înregistrat: elevi – 5 467 (în 2023 – 4 600), preșcolari – 801 (în 2023 – 1 303), intelectuali – 141 (în 2023 – 171), studenți – 238 (în 2023 – 193), muncitori – 65 (în 2023 – 74), alte categorii – 100 (în 2023 – 86), pensionari – 88 (în 2023 – 86), șomeri – 31 (în 2023 – 29).

Mai mult, în această perioadă **7 436 dintre utilizatori existenți s-au reînregistrat**, ceea ce demonstrează că utilizatorii activi continuă să aprecieze serviciile bibliotecii și că există un nivel crescut de încredere în resursele educaționale oferite. Cifra cu privire la intrările noi în perioada 16 septembrie – 16 octombrie a fost de **159 224 de intrări**.

	utilizatori noi	utilizatori reînregistrați	utilizatori activi total
● 2020	2734	10383	13117
● 2021	3795	5917	9712
● 2022	4626	5364	9990
● 2023	6542	7111	13653
● 2024	6931	7436	14367

Analiza comparativă a datelor Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent”

Vizitele în instituțiile de învățământ a cuprins un număr sporit, care subliniază impactul direct de a ajunge la utilizatori. Aceste vizite au fost esențiale pentru a promova activ cardul bibliotecii, dar și pentru a familiariza elevii și profesorii cu serviciile și resursele bibliotecii. Campania a abordat nu doar elevii din școli și licee, dar și instituțiile preșcolare, ceea ce arată o preocupare amplă pentru educația timpurie și integrarea celor mai tineri utilizatori în viața culturală și educațională. Colaborarea cu instituțiile de învățământ din Chișinău a avut un rol esențial, având în vedere numărul mare de școli și licee vizitate. Aceasta a contribuit la integrarea campaniei în educația formală și a sprijinit continuarea procesului educațional dincolo de pereții sălilor de clasă. Numărul de **vizite colective/excursii** la bibliotecă pe parcursul Campaniei a fost de 230, cu 6 119 de participanți. În baza vizitelor/colaborării cu instituțiile de învățământ, campania, a înregistrat de data aceasta un număr

mai scăzut de parteneriate, indicând o cifră de 17 parteneriate , cu 26 mai puține comparativ cu anul trecut, adică 43 de parteneriate noi în 2023.

Ateliere și sesiuni demonstrative: Au fost organizate **ateliere interactive** și **sesiuni demonstrative** care au avut un impact direct asupra înțelegerii resurselor digitale disponibile, inclusiv bazele de date, cărțile electronice și platformele de învățare online.

Aceste activități au contribuit la **formarea abilităților digitale** ale utilizatorilor, esențiale în educația modernă, facilitând o tranziție mai ușoară către învățământul digital.

Participarea ambasadorilor campaniei: 30 de ambasadori (în 2023 – 68), personalități recunoscute în comunitate, dar și utilizatori fideli ai bibliotecii, au participat la întâlniri cu utilizatorii. Aceste întâlniri au avut rolul de a discuta despre importanța accesului la informație și cultura în era digitală. Este o cifră mai mică a numărului de ambasadori, aceasta se motivează prin faptul că ediția 2024 a Campaniei nu și-a propus drept scop să aibă un număr extins de ambasadori, dar mai puțini și cu mai mult impact.

Tombolele și concursul pentru cel mai creativ decor realizat de bibliotecari au fost instrumente eficiente de mobilizare a participanților și au sporit atractivitatea campaniei. Aceste activități nu doar că au adus un plus de distracție, dar au consolidat sentimentul de comunitate între participanți și bibliotecile implicate.

Campania a avut un impact semnificativ asupra accesului la educație și cultură: Campania a atras nu doar tineretul, ci și diverse grupuri de vârstă, contribuind astfel la formarea unei comunități mai educate și mai conectate la resursele culturale. Prin promovarea cardurilor inteligente, campania a favorizat integrarea tehnologiilor digitale în educație, ceea ce este esențial într-o lume tot mai dependentă de tehnologie. Parteneriatele au fost un factor esențial pentru succesul campaniei. Menționăm, aici, școlile din municipiul Chișinău, SA „Bucuria”, precum și Lidia Isac (voce, spot publicitar pentru Campanie), care a asigurat o cantitate de 9 kg de bomboane „Inspirație” pentru noii utilizatori înscriși la BM.

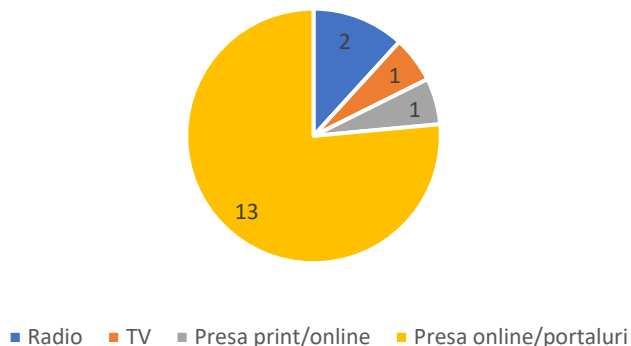
Spotul campaniei, cu un impact de 2 155, a înregistrat un număr semnificativ de 3 121 de afișări, indicând o vizibilitate bună a spotului, distribuirea acestuia a fost de 55 de utilizatori, ceea ce poate semnala un interes mai mare în a răspândi mesajul campaniei. Numărul de redări ale reel-ului (5 547) este impresionant, indicând că spotul a fost revăzut de mai multe ori, ceea ce arată un nivel mai ridicat

de captare a atenției pe termen scurt. Durata medie de vizionare, de 7 secunde, este mai mică decât durata completă a video-ului (17 secunde), ceea ce sugerează că publicul a vizionat doar o parte din video, posibil din cauza faptului că este un conținut scurt și impactul inițial nu a fost suficient pentru a menține atenția pe întreaga durată.

Promovarea campaniei a avut o prezență consistentă în media, ceea ce a contribuit semnificativ la menținerea interesului publicului și la consolidarea mesajului său. Printr-o strategie diversificată, campania a fost promovată atât pe platforme online, cât și în mass-media tradițională, implicând instituții publice, biblioteci, școli, posturi de radio, posturi de televiziune și platforme digitale precum și rețele sociale.

În mediul online, Pretura sectorului Centru a evidențiat importanța cardului inteligent printr-un articol publicat pe site-ul oficial, iar Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a oferit o prezentare detaliată a campaniei, subliniind obiectivele și beneficiile acesteia. Liceul Teoretic „Andrei Vartic” și Gimnaziul „Galata” au reflectat implicarea lor în campanie prin articole pe site-urile proprii, în timp ce revista *BiblioCity* a publicat două materiale ce au oferit detalii despre desfășurare și succesul campaniei, precum și pe portalul portalul *Timpul* din Chișinău. De asemenea, filialele Bibliotecii Municipale, îndeosebi „Transilvania”, „Hristo Botev” și „Onisifor Ghibu”, au promovat campania prin intermediul platformelor online și al canalului *YouTube*.

Mass media

În mass-media tradițională, *Radio Noroc* și *Radio Chișinău* au dedicat spații ample prezentării campaniei, oferind informații despre lansarea campaniei și scopul acesteia. Postul public de televiziune *Moldova 1* a difuzat un reportaj, care a inclus interviuri și comentarii ale oficialilor Bibliotecii Municipale, inclusiv a directorului general, Mariana Harjevschi.

În ce privește rețelele de socializare campania a fost promovată intens pe *Facebook*, *Instagram*, *Telegram*, *Twitter* și *Pinterest*, fiind utilizate grupuri tematice și pagini oficiale pentru ca informația să ajungă la diverse categorii de public.

Acoperirea mediatică extinsă, de la instituții publice și educaționale la mass-media tradițională și platforme digitale, a asigurat o acoperire largă a publicului țintă, de la elevi și studenți la adulți și persoane vârstnice.

Toate sursele au evidențiat **importanța cardului inteligent** ca instrument modern pentru accesul la resurse educaționale și culturale. Mesajul campaniei a fost consistent în toate materialele, consolidând recunoașterea brandului Bibliotecii Municipale și subliniind beneficiile acestui instrument modern. Strategia de comunicare bine structurată a contribuit la succesul campaniei, fapt care a facilitat atât atragerea, cât și fidelizarea utilizatorilor.

În cadrul campaniei au fost distribuite materiale promoționale și informative în întreaga rețea de biblioteci, pentru a sprijini promovarea campaniei și a facilita accesul publicului la informațiile relevante. Printre materialele promoționale reprezentative acestei ediții au fost: semne de carte cu magnet, stegulețe, postere, mape A4 și bomboane „Inspirație” cu QR codul Campaniei (acestea au fost în baza partenerului Campaniei, SA „Bucuria”).

Concursul „Cel mai creativ decor”

Bibliotecarii, implicați activ în această campanie, au participat la un concurs numit „Cel mai creativ decor” în care au avut ocazia să utilizeze materialele promoționale menționate pentru a decora bibliotecile și a crea un mediu atractiv pentru cititori și a avut ca scop promovarea bibliotecilor și creșterea vizibilității acestora în comunitate. Prin încurajarea creativității, concursul a urmărit atragerea și menținerea interesului utilizatorilor, implicând comunitatea în activitățile bibliotecilor.

Decorurile au fost evaluate pe baza următoarelor criterii: *creativitate și originalitate, relevanță pentru temă, aspect estetic, impact vizual* (publicul pe Facebook), *numărul de aprecieri* (publicul pe Facebook). Tot aici, juriul (administrația BM, membrii secțiilor și specialiștilor în domeniu), a acordat punctaj de a 1 la 10, completând formularul online, creat de Secția comunicare.

Toți participanții au primit *Certificate de participare* și cadouri care au contribuit la susținerea activităților educaționale și la încurajarea continuării implicării în campanie. Aceste premii au fost oferite pentru a sprijini bibliotecile în continuarea activităților educaționale și creative, oferindu-le instrumentele necesare pentru a îmbogăți experiența utilizatorilor și pentru a crea un mediu atractiv de învățare.

Pentru a stimula și mai mult participarea și implicarea bibliotecilor, au fost acordate premii speciale pentru primii câștigători:

Premiul I, II și III: Certificat, husă cu logoul BM (pentru sticlele cu apă de 19 l), tricou marca BM

Premiul pentru *Simpatia publicului*: un set de ceșcuțe din sticlă, marca BM și o agendă. Acest premiu a fost acordat în baza numărului mare de simpatizanți și susținători în mediul online, reflectând interacțiunea activă a bibliotecii cu utilizatorii săi.

Aceste premii au fost menite să încurajeze bibliotecile, să creeze spații inovative și atractive, contribuind astfel la succesul campaniei și la atragerea unui număr cât mai mare de chișinăuieni către bibliotecile din rețeaua BM.

Concluzie: Campania „Fii deștept! la un card inteligent!” a demonstrat o diversitate de abordări și rezultate. Unele biblioteci au excelat prin activitățile online și parteneriatele educaționale, în timp ce altele și-au concentrat eforturile pe vizite fizice și promovarea directă a serviciilor. Toate au contribuit la creșterea vizibilității bibliotecilor și la atragerea de noi utilizatori, consolidându-și rolul în comunitate.

CAMPANIA DE PROMOVARE „FII DEȘTEPT! IA UN CARD INTELIGENT LA BM „B.P. HASDEU”

ACTIVITATEA DE PROMOVARE

ACTIVITATEA DE PROMOVARE

Forumul municipal
Chișinău, orașul care învață:
transformarea bibliotecilor
în spații de învățare

6 noiembrie 2024
Ora: 10:00

loc. Summit Events Moldova, str. Tighina, 49/3

Concurs
 Premiile pentru debut în literatură ale BM „B.P. Hasdeu” - anul 2023
 Pe 29 februarie 2024 ora 14:00
 Evenimentul va avea loc la Saalul Central al Bibliotecii Municipale, bd. Ștefan cel Mare nr. 148, tel.: +373 22 72 30 00
 Genurile literare: - proză - poezie - critică și eseu

Săptămâna creativității și inovației
 la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”
15-21 aprilie, 2024
 Fiți aproape de cele 27 de biblioteci din rețeaua BM „B.P. Hasdeu”

BĂTĂLIA CĂRȚILOR
 Concurs de lectură ETAPA FINALĂ
 Sâmbătă, 7 decembrie, 10:00 (categorii de vârstă 10-15 ani / 16-20 ani) / 10:00 (categorii de vârstă 16-20 ani)
 Duminică, 8 decembrie, 10:00 (categorii de vârstă 10-15 ani) / 10:00 (categorii de vârstă 16-20 ani)

ZILELE EDUCAȚIEI NONFORMALE la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”
8-10 octombrie 2024

- 8 octombrie, 10:00-17:00 **Maratonul formării utilizatorilor** Filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”
- 9 octombrie, ora 09:00 **Forumul formatorilor „Formarea pentru viitor: competențe cheie pentru 2030”** **Gala Formatorilor** Sala cu Coloane a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”
- 10 octombrie ora 14:00 **Masa rotundă „Participarea pieței muncii în formarea abilităților practice ale viitorilor bibliotecari”** Sala cu Coloane a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

Chișinăul citește
 Program de lectură 2024
 Decizia de lectură 13 februarie ora 11:00
Campusul Competențelor - 10 ani de formare a bibliotecarilor
 Bibliotecari competenți
 Formatori actualizați
 Biblioteca modernă

7.1 Dezvoltare profesională

7.2 Vizite de studiu, stagii, schimb de experiență

7.3 Organizare și participare la evenimente profesionale

7.3.1 Colocviile profesionale de vară „Transformarea digitală: experiența utilizatorilor”, ediția a XII-a

7.3.2 Zilele Educației Nonformale (ZEN) la BM „B.P. Hasdeu”, ediția a V-a

Secția *Centrul de Formare Continuă pentru Bibliotecari* (CFCB) „Campusul competențelor” (CC) are misiunea de a dezvolta, eficientiza, spori calitatea și relevanța formării profesionale continue a personalului de specialitate a BM.

În anul 2024 CFCB „Campusul competențelor” a continuat coordonarea activității de formare profesională a personalului de specialitate a BM, precum și organizarea acestei activități atât pentru angajații BM, cât și pentru cei din bibliotecile arondate și din suburbii.

Activitatea educațională și de formare a personalului de specialitate în anul 2024 s-a concentrat pe tema principală a anului – *Accelerarea transformării digitale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*, având în vedere, totodată, prioritățile și inițiativele anului profesional 2024, stabilite de Biblioteca Națională a Republicii Moldova. La organizarea activităților educaționale de către „Campusul competențelor”, de asemenea, s-a ținut cont de obiectivele instituționale specifice, precum și de prioritățile naționale ale anului 2024.

În anul 2024
bibliotecarii BM „B.P. Hasdeu”
au participat la

241 activități de
formare continuă, în cadrul a

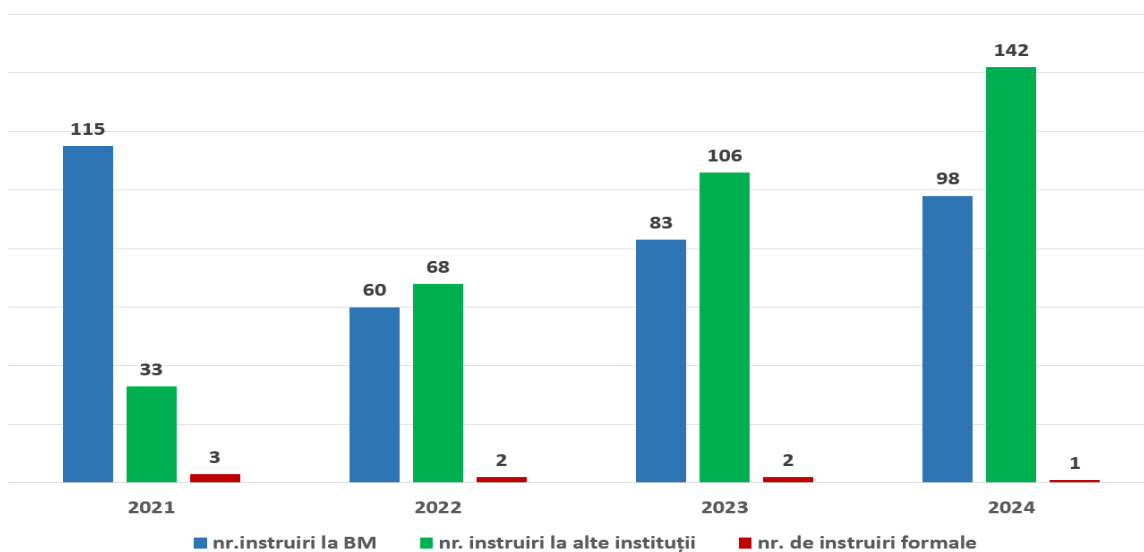
15 336
ore academice

În anul 2024 Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a menținut poziția de lider în dezvoltarea în domeniul de specialitate de-a lungul carierei profesionale, punând accentul pe procesul de transformare digitală, în special pe facilitarea accesului la resurse electronice; utilizarea platformelor online de instruire, comunicare și de prestare a serviciilor electronice; comunicarea în mediul online cu utilizatorii; poziționarea bibliotecilor ca spații atractive și facilitarea inovației pentru utilizatori; comunicarea instituțională etc.

Evenimentul marcant al anului 2024 a fost organizarea **Zilelor „Campusul competențelor” – 10 ani de formare a bibliotecarilor**. Acest moment aniversar, desfășurat între 26 și 28 martie, a reunit bibliotecari din întreaga țară pentru a celebra o decadă de activități de învățare, colaborare și creștere profesională. Evenimentul a subliniat contribuția formării continue la consolidarea rolului BM în comunitate și a fost un prilej de schimb de bune practici și de reflecție asupra parcursului profesional (detaliile evenimentelor sunt prezentate în *Capitolul I. Evenimentele anului*, punctul 1.3).

7.1 Dezvoltare profesională

Dinamica activităților de formare continuă în cadrul instituției a reflectat o creștere semnificativă în perioada 2021-2024. Numărul total al activităților a crescut constant, de la 151 în primul an analizat la **241** în ultimul. Această tendință ilustrează o preocupare constantă pentru dezvoltarea profesională și adaptarea la cerințele tot mai diverse ale bibliotecarilor și utilizatorilor. De asemenea, această evoluție evidențiază accentul pus pe dezvoltarea profesională a bibliotecarilor și pe diversificarea metodelor și formatelor de instruire.

Activități educaționale pentru personalul de specialitate din cadrul BM

În anii anteriori, angajații Bibliotecii Municipale participau la instruirii formale organizate de Centrul de Resurse pentru Formarea Continuă al Universității de Stat din Moldova, beneficiind astfel de programe externe pentru dezvoltarea competențelor. Totuși, anul 2024 a adus o schimbare semnificativă în strategia de formare, prin lansarea, pentru prima dată, a unui curs de formare continuă formal propriu: „Bazele Biblioteconomiei Moderne”. Acest program, destinat noilor angajați, a oferit o platformă internă solidă pentru integrarea și dezvoltarea profesională, demonstrând capacitatea instituției de a răspunde autonom nevoilor de formare.

Creșterea a fost evidențiată în special prin intensificarea activităților organizate în cadrul instituției. Totodată, s-a remarcat o consolidare a colaborărilor cu alte organizații, ceea ce a contribuit la diversificarea și îmbunătățirea programelor de formare. Numărul instruirilor formale a rămas constant redus, ceea ce sugerează o orientare mai puternică spre metode inovatoare și interactive.

Această evoluție pozitivă reflectă un angajament continuu pentru îmbunătățirea serviciilor și susținerea unei culturi organizaționale bazate pe învățare și dezvoltare. Datele confirmă o adaptare constantă la nevoile personalului și ale comunității, demonstrând eficiența strategiilor aplicate în domeniul formării continue.

Din numărul total de personal de specialitate, angajat la filialele BM „B.P. Hasdeu” (362 de persoane), 55,5% (159 de persoane din filiale și 42 de persoane din cadrul administrației BM) au participat la diverse acțiuni de formare profesională. Se constată că 44,5% din personalul de specialitate angajat la BM nu au urmat niciun curs de formare profesională continuă în anul 2024.

Din cadrul filialelor la activități de instruire au participat 169 de persoane, care au participat de la 1 până la 36 activități de instruire organizate atât de BM, cât și de alte organizații. La cele mai multe instruirii au participat Dogotari Ludmila (Filiala „Codru”) – 36 de instruirii; Ciorbă Natalia (Filiala „Mihail Lomonosov”) – 32 de instruirii; Tymofti Stela (Filiala „Târgu Mureș”), Corghencea Natalia (CAIME) și Gurali Tamara (Filiala „Maria Drăgan”) cu câte 31 de instruirii pe an. Totuși, comparativ cu anul 2023, bibliotecarii din filiale au participat la un număr mai redus de activități de formare profesională.

Instruire formală, nonformală și informală organizată de BM

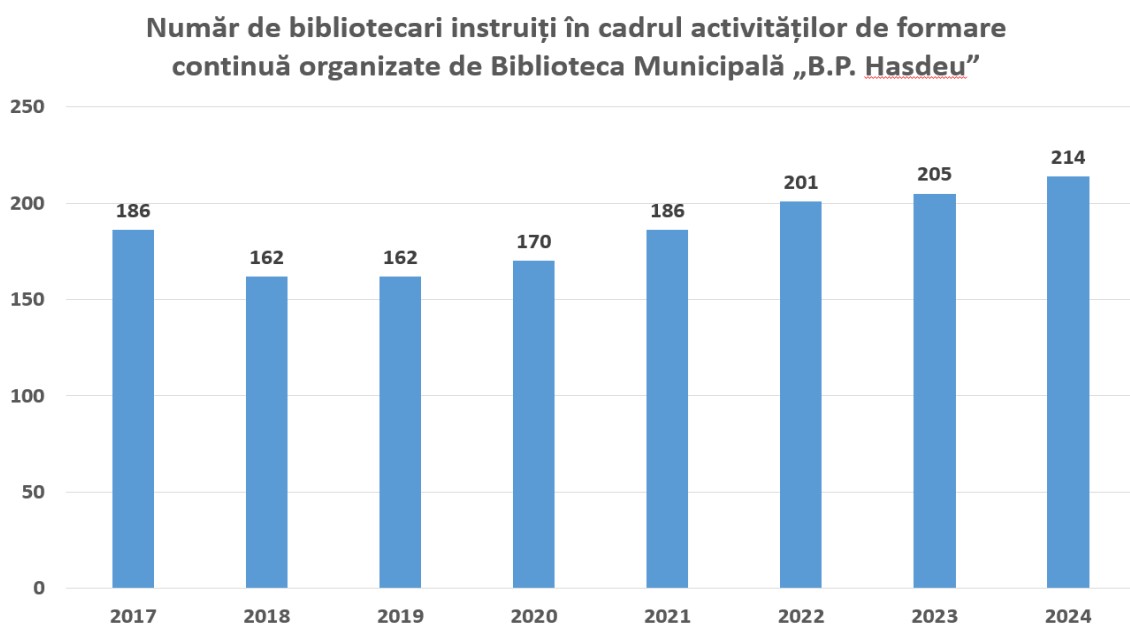
Pentru activitatea de formare a personalului de specialitate în anul 2024 au fost planificate 109 activități de instruire la 56 subiecte pe cinci arii tematice: *Instruirii în Tehnologii Informaționale;*

Management de bibliotecă. Administrare; Servicii pentru utilizatori/lecturi; Resurse informaționale; Învățare. Cercetare. Comunicare.

În anul de referință Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru personalul de specialitate 97 activități de instruire cu un volum total de 11 661 ore de instruire formală și nonformală, la care au participat 214 persoane.

Se constată evoluția numărului de bibliotecari instruiți în cadrul activităților de formare continuă organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în perioada 2017-2024. Datele reflectă o constanță generală în eforturile de formare, cu fluctuații ușoare de-a lungul anilor, evidențiind adaptarea la nevoile și contextul profesional specific fiecărui an. Începând cu anul 2020, tendința a fost de creștere, atingând un vârf în 2023. Aceasta reflectă intensificarea programelor de instruire și diversificarea metodelor de formare.

În anul 2024, numărul bibliotecarilor instruiți l-a depășit puțin cel din anul precedent, confirmând o consolidare a strategiilor de formare și a participării constante. Această dinamică subliniază angajamentul instituției de a susține dezvoltarea continuă a personalului, adaptând ofertele educaționale la cerințele profesiei și ale comunității.

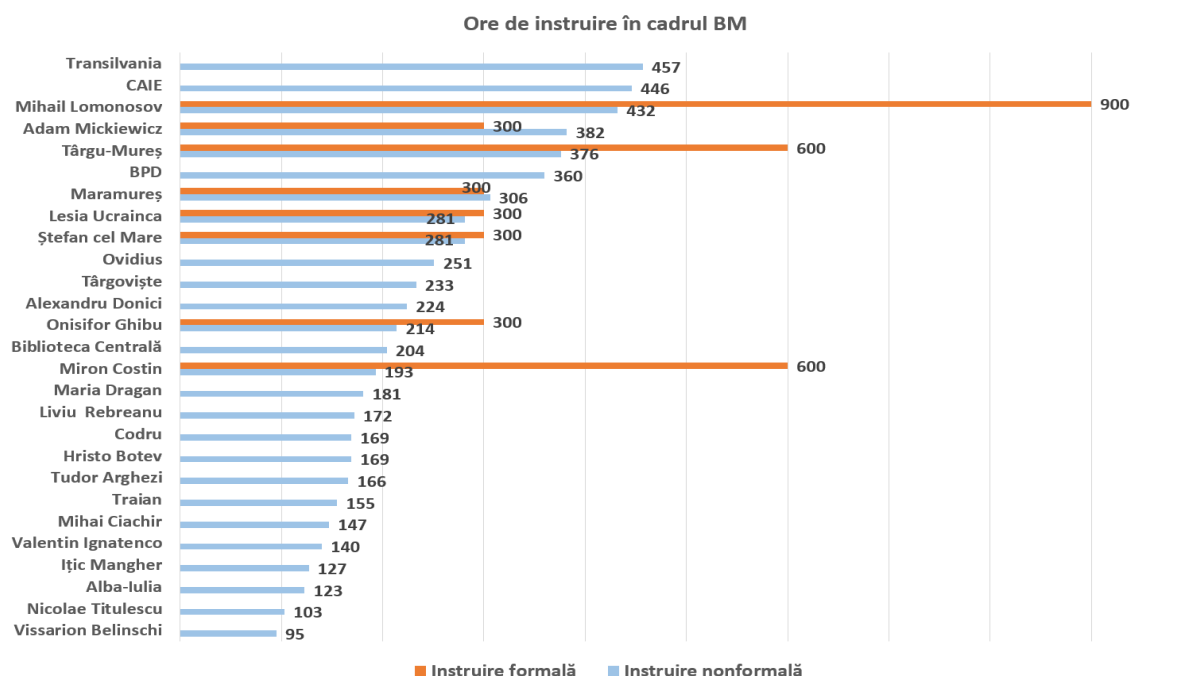
Constatăm că, de-a lungul anilor, formarea continuă a rămas o prioritate în strategia BM, contribuind la menținerea și îmbunătățirea calității serviciilor oferite utilizatorilor. Acest proces de

învățare continuă sprijină nu doar dezvoltarea profesională a personalului, ci și capacitatea bibliotecii de a răspunde cerințelor în schimbare ale mediului biblioteconomic.

Datele indică faptul că, în medie, fiecare persoană participantă la instruire a beneficiat de 54,49 ore de formare în anul 2024 (11 661 de ore de instruire formală și informală organizată la BM / 214 persoane instruite), în scădere cu aproximativ 18 ore față de anul 2023. De asemenea, scăderea timpului mediu de instruire în 2024, comparativ cu anii anteriori, se explică și prin participarea repetată a aceluiași persoane la mai multe instruirii, inclusiv la evenimente organizate în afara instituției. Această situație generează o distribuție inegală a resurselor de formare și influențează statisticile generale privind participarea și timpul mediu alocat instruirii.

Distribuția orelor de instruire formală și nonformală în filialele BM în anul 2024 relevă diferențe semnificative între tipurile de instruire la care au participat angajații filialelor, indicând un echilibru variabil în alocarea timpului dedicat dezvoltării profesionale în fiecare filială.

Filialele „Transilvania”, „CAIME” și „Mihail Lomonosov” se remarcă prin cele mai multe ore de instruire, cu valori ce depășesc 400 de ore de instruire nonformală, subliniind implicarea intensă a acestora în activități de formare. În special, se remarcă filiala „Mihail Lomonosov”, angajații căreia au realizat un volum de 900 de ore de instruire formală. În contrast, alte filiale precum „Vissarion Belinski” și „Nicolae Titulescu” au raportat un număr mai redus de ore, sugerând potențial pentru o implicare mai activă în viitor.

Această variație poate fi explicată prin raportarea directă a orelor de instruire la dimensiunea echipei din fiecare filială. Prin urmare, numărul de ore nu reflectă neapărat nivelul de implicare sau calitatea instruirilor, ci mai degrabă capacitatea fiecărei filiale de a participa, raportată la resursele umane disponibile. Aceste date sugerează că, pentru a asigura o implicare uniformă, resursele și oportunitățile de instruire ar putea fi adaptate în funcție de nevoile și dimensiunea personalului fiecărei filiale.

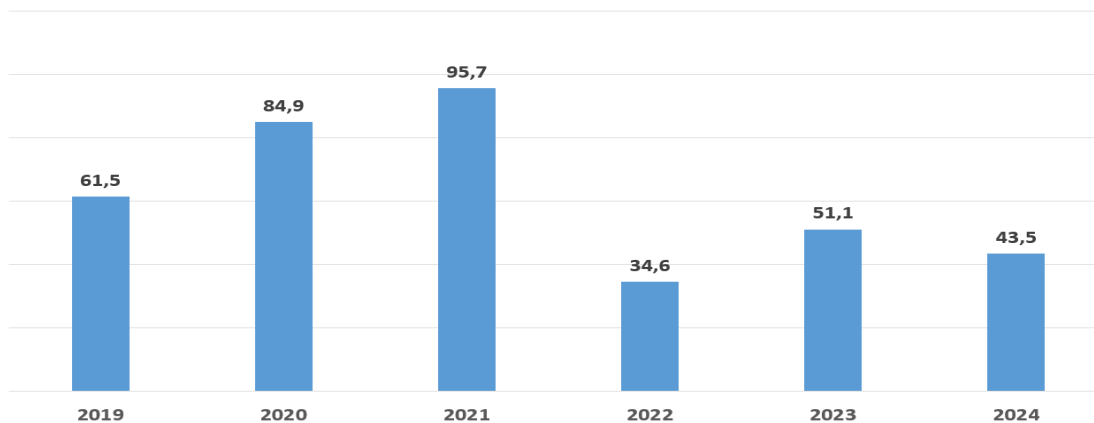
Participarea la toate tipurile de instruire formală, nonformală și informală

În anul 2024 la diverse activități de formare continuă organizate de alte organizații (3 675 ore academice de instruire formală, informală și nonformală) au participat 139 de angajați ai BM, fiecărui participant revenindu-i 26,44 ore de instruire.

Media volumului de instruire în anul 2024 ce revine fiecărui bibliotecar-formabil al BM (pentru toate tipurile de instruire) atât în cadrul BM, cât și în cadrul altor instituții constituie 43,45 / 353 de participanți la instruirii, 15 336 ore, cu circa 7 ore mai puțin decât în anul precedent. Raportând numărul total de ore de instruire la numărul efectiv de persoane distincte care au participat la activități de formare, rezultă că în medie, fiecare persoană a acumulat 90,75 ore de instruire. Această medie reflectă doar persoanele fizice, excluzând numărările multiple pentru aceleași persoane care au participat la mai multe sesiuni.

Datele ilustrează evoluția numărului mediu de ore de instruire per persoană în perioada 2019-2024. Analiza evidențiază o fluctuație semnificativă a timpului dedicat instruirii, cu un maxim atins în anul 2021 (an cu instruirii online în perioada COVID-19), urmat de o scădere constantă în anii următori.

Numărul mediu de ore de instruire per persoană participantă la instruire

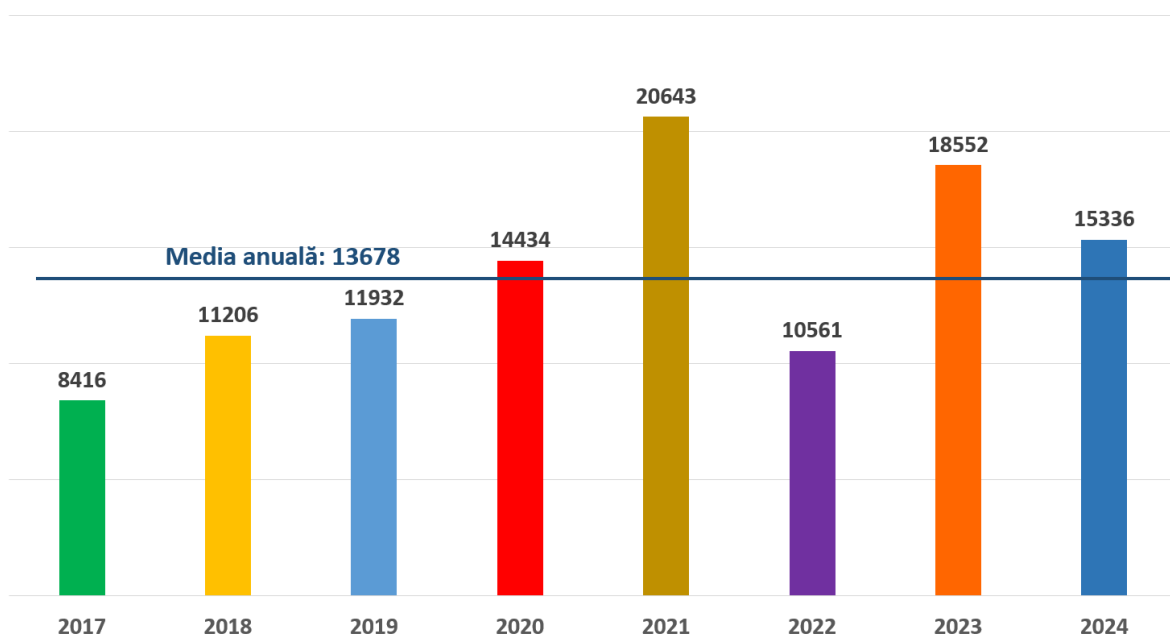

Indicatorii de instruire a personalului pe filiale

În anul 2024 au fost oferite instruirii în volum de 15 336 ore academice, ceea ce constituie mai mult decât media pentru perioada 2017-2023 – 13 678 ore academice per an. Analiza indică o creștere generală în activitățile de formare, cu fluctuații semnificative între ani.

Începând din 2017, se observă o tendință de creștere constantă a numărului de ore până în 2021, când se atinge un vârf de peste 20 000 de ore. Această creștere poate fi explicată prin extinderea programelor de instruire, adaptarea acestora la cerințele noi și utilizarea metodelor online, care au facilitat accesul la instruirii în contextul pandemic.

Ore academice de instruire

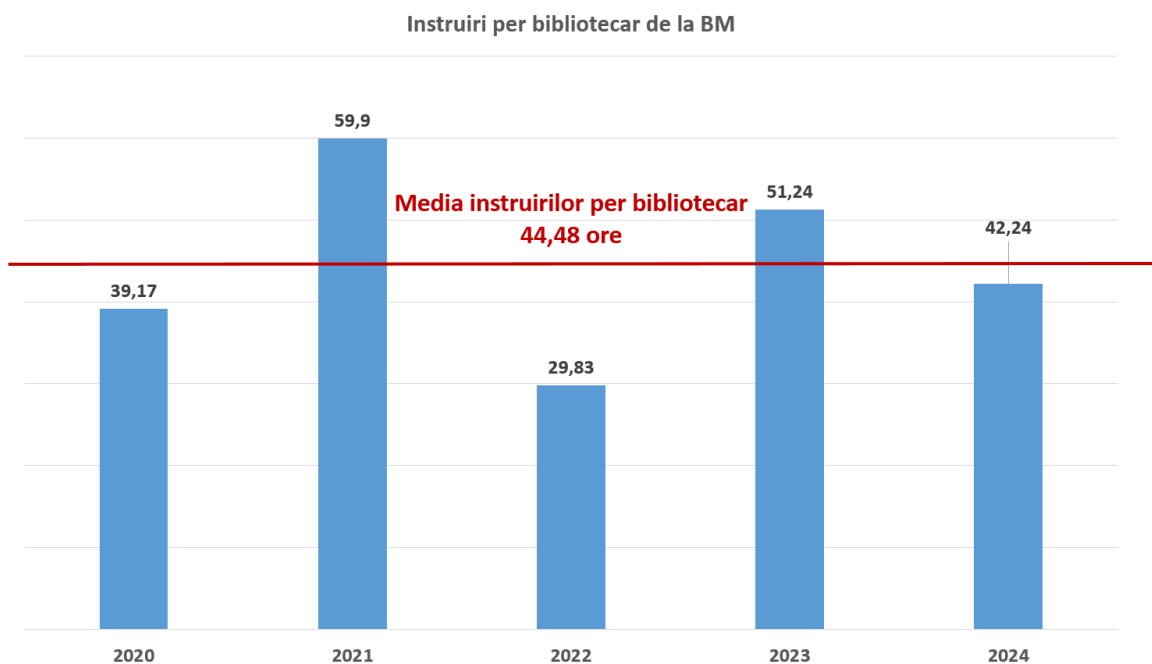
În 2022, se constată o scădere considerabilă a numărului de ore, posibil din cauza redimensionării programelor de formare, trecerea la instruirea în format fizic sau a altor priorități instituționale. Totuși, anii 2023 și 2024 arată o revenire semnificativă peste media anuală, cu 18 552 ore în 2023 și 15 336 ore în 2024. Aceste valori sugerează o consolidare a activităților de instruire și o reorganizare a programelor pentru a răspunde mai bine nevoilor personalului.

Deși în ultimii cinci ani numărul participanților la activitățile de instruire din cadrul personalului de specialitate al Bibliotecii Municipale este în creștere, aproximativ o treime din personalul bibliotecii nu participă anual la formarea continuă. Acest fapt ridică întrebări cu privire la accesibilitatea,

relevanța și distribuția activităților de formare și sugerează necesitatea unor strategii mai incluzive pentru a implica un număr cât mai mare de bibliotecari în procesul de dezvoltare profesională.

În anul 2024 fiecărui angajat al BM i-a revenit câte 42,24 ore de instruire (363 de persoane de specialitate în anul 2024).

Diagrama de mai jos prezintă evoluția orelor de instruire per bibliotecar în perioada 2020-2024, comparativ cu media generală de 44,48 ore. Datele evidențiază fluctuații semnificative între ani, reflectând variații în programarea și organizarea activităților de formare.

În 2021, s-a atins un maxim de aproape 60 de ore per bibliotecar, ceea ce indică o intensificare a programelor de instruire, posibil legată de adaptarea activităților la contextul pandemic și de utilizarea formatelor online, care au permis accesul mai larg la formare. Această creștere a fost urmată de o scădere în 2022, cu doar 29,83 ore per bibliotecar, ceea ce poate fi atribuit unei reorganizări a priorităților instituționale sau unei reduceri a resurselor alocate pentru instruire.

În 2023 și 2024, s-a observat o revenire treptată a orelor de instruire per bibliotecar, situându-se ușor sub media generală. Această tendință sugerează un efort continuu de a readuce nivelurile de formare la un standard mai ridicat, ajustând programele pentru a răspunde mai bine nevoilor personalului. Comparativ cu anul 2023, în anul de referință fiecărui angajat al BM i-au revenit cu 11 ore mai puține de instruire. Astfel, datele reflectă o perioadă de adaptare și recalibrare a strategiilor

de formare în funcție de context și resurse disponibile. În acest proces, menținerea unei medii constante și apropiate de valorile înregistrate în anii de vârf poate contribui la asigurarea dezvoltării continue și echilibrate a competențelor personalului din rețeaua bibliotecii.

Activitățile de instruire s-au axat pe următoarele direcții tematice: Tehnologii informaționale; Management de bibliotecă. Administrare; Servicii pentru utilizatori; Resurse informaționale; Învățare. Cercetare. Comunicare.

Descrierea selectivă a activităților de formare profesională

Activitățile de formare continuă desfășurate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în 2024 s-au remarcat prin diversitate tematică, actualitate și adaptare la nevoile profesionale ale bibliotecarilor. Atât programele axate pe dezvoltarea competențelor tehnice și digitale, cât și cele dedicate creativității, comunicării și promovării lecturii au consolidat pregătirea personalului pentru a răspunde mai bine cerințelor utilizatorilor și pentru a sprijini transformarea bibliotecilor în centre moderne de învățare și inovare.

Tendințe și domenii principale

– Securitatea cibernetică și protecția datelor

Instruirea „Securitatea cibernetică” a abordat una dintre cele mai stringente probleme ale societății moderne: protejarea informațiilor personale și instituționale împotriva amenințărilor cibernetică. Bibliotecarii au participat la exerciții practice menite să le dezvolte competențele de protejare a rețelelor și a dispozitivelor informatice, dar și de instruire a utilizatorilor, contribuind astfel la sporirea rezilienței digitale în comunitate.

– Instrumentele digitale și inteligența artificială

Cursurile dedicate utilizării OPAC-ului, instrumentelor AI și soluțiilor de guvernare digitală au avut un impact semnificativ în creșterea capacității bibliotecarilor de a implementa soluții tehnologice moderne. De exemplu, atelierelor privind inteligența artificială au permis bibliotecarilor să exploreze aplicații practice pentru promovare, cercetare și planificare, iar sesiunea despre „Evidența referințelor bibliografice” a consolidat abilitățile de gestionare a informației.

– Promovarea lecturii și creativitatea

Atelierelor precum „Creare booktrailer” sau „Bingo pentru carte” au fost organizate pentru a încuraja promovarea lecturii prin metode inovatoare. În plus, sesiunile din cadrul Programului

„Chișinăul citește” și cele dedicate „Provocării verii” au demonstrat angajamentul bibliotecii de a menține interesul pentru literatură, atât în rândul bibliotecarilor, cât și al utilizatorilor.

– **STEAM și dezvoltarea competențelor tehnice**

Cursurile de modelare 3D și HTML, organizate în colaborare cu proiectul „STEAMpeRoți”, au oferit bibliotecarilor oportunități de a dobândi cunoștințe tehnice avansate. Aceste sesiuni au avut ca scop extinderea capacităților bibliotecilor de a oferi instruiți similare comunităților locale.

– **Formarea profesională a formatorilor**

Două runde de instruire dedicate formării noilor formatori au dus la extinderea echipei de formatori din rețeaua Hasdeu, cu 18 bibliotecari noi, bine pregătiți să faciliteze instruiți la nivel local și regional. Aceste sesiuni reflectă o strategie de dezvoltare continuă și sustenabilă.

– **Comunicarea instituțională**

Atelierele despre „Știrea pe site-ul instituției” și „Interviul – tehnică de comunicare” au contribuit la îmbunătățirea abilităților de comunicare ale bibliotecarilor. Acestea au inclus aspecte legate de redactare, structurare și prezentare, fiind utile pentru promovarea activităților instituției.

– **Activități de lectură și evenimente culturale**

Clubul „FORZAȚ” și alte sesiuni dedicate literaturii profesionale au oferit bibliotecarilor ocazia de a explora bune practici din domenii conexe, promovând în același timp lectura ca instrument de dezvoltare profesională.

– **Activități de instruire axate pe Wikipedia**

Participarea la Campania #1Lib1Ref și concursuri de editare precum „WikiMărțișor” au promovat abilitățile bibliotecarilor în documentare, completarea referințelor și utilizarea platformelor enciclopedice.

– **Evaluarea și atestarea profesională**

Trei ateliere dedicate atestării au sprijinit bibliotecarii în pregătirea dosarelor conform noilor reglementări, iar sesiunea de evaluare a evidențiat potențialul profesional al echipei.

Cursurile de formare continuă desfășurate în 2024 au oferit bibliotecarilor din rețeaua Hasdeu oportunități diverse de a-și dezvolta competențele. De la tehnologii moderne la promovarea lecturii și dezvoltarea personală, aceste instruiți reflectă angajamentul instituției față de perfecționarea personalului și adaptarea la noile tendințe din domeniul biblioteconomic. Diversitatea și calitatea

activităților de formare au contribuit la consolidarea rolului bibliotecilor ca spații de învățare, inovare și conectare în comunitate.

De asemenea, în anul 2024 dna Lidia Kulikovski a susținut lecturi cu voce tare, care au fost prezentate și pe canalul de YouTube al CFCB CC – Revoluție a învățării de Alex Beard <https://youtu.be/4Cn7CfC55y4?si=xOudGH4ZdireS40O>; Biblioteca de la Miezul Noptii de Haig Matt – <https://youtu.be/-cUHpJzldbE?si=0a214TBL5egayFOI>; Îndrăgostită de cărți de Debbie Tung – <https://youtu.be/lkXWTcMJv-o?si=6m0BCYGKLT90DYg9>; 7 zile de lecturi cu voce tare – <https://youtu.be/Zv40yaRjuDU?si=hqjXAhp8zD66O1z2>; Roata plăcerilor : de ce n-au iubit unii înțelepți cărțile de Valeriu Gherghel – <https://youtu.be/o3J9UxPG1IU?si=MGD8awGV8E9BmjB9>; Manualul lecturii cu voce tare de Jim Trelease – <https://youtu.be/wroKfjCLUoE?si=PiHWcHC08eCeLRLO>; Biblioteca de pe Lună de Francisc Miralles – <https://youtu.be/BAmQGV-KeD0?si=-IRb-PU9ByGXb0Mr>.

Participare la instruiți nonformale și informale organizate de alte instituții

În anul 2024 bibliotecarii BM au participat la 142 de instruiți (3 675 de ore) organizate de alte biblioteci și organizații, instituții din RM și de peste hotare. La aceste instruiți au participat 139 de angajați ai BM, 26,44 ore per participant, cu circa 7 ore mai mult decât în anul precedent.

Angajații BM au participat la activitățile de instruire organizate de diverse centre de instruire, inclusiv: Fundația „Progress Foundation” – 28 activități de instruire; BNRM – 27; Compania EBSCO Publishing – 17; Asociația Comunitățile Viitorului din România – 12; ABRM – 6; BNC „Ion Creangă” – 5; Fundația Terre des Hommes Moldova – 4; Fundația Orange – 4; Ministerul Culturii – 3 etc.

Exemple de activități educaționale:

Pe parcursul anului 2024, angajații Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” au participat la diverse activități de formare continuă organizate de instituții naționale și internaționale, acoperind o gamă largă de teme relevante pentru dezvoltarea profesională. Aceste cursuri, ateliere și conferințe au fost axate pe consolidarea competențelor bibliotecarilor în domenii precum promovarea lecturii, tehnologia digitală, sănătatea psihosocială, drepturile omului și integrarea în comunitate.

Domenii și teme principale abordate

– Tehnologie digitală și STE(A)M

Angajații BM au participat la cursuri organizate de instituții precum Clasa Viitorului și America House, unde au fost inițiate în realizarea activităților STEM/STEAM și utilizarea instrumentelor digitale

în biblioteci. Trainingurile au inclus teme precum integrarea inteligenței artificiale, protecția cibernetică și crearea conținutului digital pentru utilizatori.

Instruirile în domeniul STEAM, inclusiv cursurile despre modelare 3D și HTML, organizate în colaborare cu TEKEDU și UNICEF Moldova, au pregătit bibliotecarii pentru a livra sesiuni tehnice în comunitățile lor.

– **Promovarea lecturii și a valorilor culturale**

Biblioteca Națională a organizat ateliere despre cultura lecturii și promovarea valorilor europene în rândul copiilor și adolescenților. Aceste activități au fost susținute de traininguri despre metodologii de promovare a cărții, unde BM a împărtășit experiențe despre programe precum „Chișinăul citește” și „Bătălia cărților”.

Angajații BM au participat și la conferințe internaționale precum „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”, care au subliniat rolul lecturii în educație și în formarea unei societăți bine informate.

– **Drepturile omului, sănătatea și coeziunea socială**

Sesiunile organizate de Terre des hommes, World Vision International și Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive au sprijinit dezvoltarea cunoștințelor privind sănătatea sexuală și reproductivă, drepturile copiilor și activitățile psiho-sociale. Acestea au vizat consolidarea capacității bibliotecarilor de a sprijini comunitățile vulnerabile.

Trainingurile despre siguranța femeilor în spațiile publice, organizate în colaborare cu Primăria Chișinău și UN Women, au implicat BM în inițiativele de creare a unor spații accesibile și sigure pentru toți cetățenii.

– **Consolidarea competențelor de advocacy și sindicalizare**

Angajații au participat la seminare despre rolul sindicatelor, drepturile și beneficiile angajaților, organizate de FSLC. Aceste instruirii au oferit informații despre combaterea violenței și hărțurii la locul de muncă, precum și despre protecția socială.

– **Educație media și alfabetizare digitală**

Colaborarea cu Centrul pentru Jurnalism Independent și Agenția de Guvernare Electronică a permis angajaților să participe la ateliere despre educația media și utilizarea serviciilor digitale. Aceste

activități au sprijinit formarea abilităților de identificare a știrilor false și utilizarea platformelor e-Guvernare.

– **Proiecte internaționale și parteneriate**

Prin proiecte precum „LibHub” și „LiBri”, BM a fost implicată în inițiative de colaborare transfrontalieră, promovând accesul la drepturi sociale și culturale și dezvoltarea unor servicii incluzive în biblioteci. Activitățile au inclus tabere de instruire și mese rotunde pentru îmbunătățirea accesului comunitar.

Participarea angajaților BM la cursuri de formare organizate de alte instituții demonstrează un angajament puternic față de dezvoltarea profesională continuă și deschiderea către colaborări naționale și internaționale. Diversitatea tematică a instruirilor reflectă nevoile complexe ale bibliotecarilor de a se adapta la provocările actuale și de a sprijini comunitățile în moduri inovatoare. Aceste activități contribuie la consolidarea poziției BM ca lider în domeniul biblioteconomic din Republica Moldova.

Livrarea instruirilor pentru colegii bibliotecari din țară

Formatorii BM au livrat sesiuni de instruire și informare pentru colegii bibliotecari din Republica Moldova:

Curs Biblioteconomie modernă la USM (2 zile) – Lidia Kulikovski;

Curs Strategia comunicării instituționale la UTM (2 zile) – Lidia Kulikovski;

Training profesional „*Cum să proiectăm un curriculum pentru formarea profesională continuă*” la Biblioteca Națională a Republicii Moldova (29 octombrie 2024) – Nelly Țurcan.

Participarea personalului BM la instruire formale: Cursul „Bazele Biblioteconomiei Moderne”

În perioada 12 februarie – 25 aprilie 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru prima dată cursul de formare continuă „**Bazele Biblioteconomiei Moderne**”, destinat noilor angajați. Acest eveniment, o premieră în activitatea instituției, a marcat un pas important în consolidarea standardelor profesionale și în pregătirea bibliotecarilor pentru a răspunde cerințelor contemporane.

Cursul, desfășurat pe durata a 300 de ore, a fost structurat în module tematice care au abordat o gamă largă de subiecte relevante pentru activitatea bibliotecară. De la istoria și evoluția bibliotecilor până la transformarea digitală și inovația în servicii, programul a oferit participanților atât cunoștințe

teoretice, cât și aplicații practice. Temele legate de marketing, colaborare comunitară și management inovativ au fost completate de explorarea noilor tehnologii, inclusiv impactul tehnologiilor informaționale asupra activității de bibliotecă.

Organizarea unui astfel de curs reprezintă un moment de importanță majoră pentru Biblioteca Municipală, subliniind angajamentul său de a susține formarea continuă a personalului. De asemenea, vizitele organizate în secțiile și filialele Bibliotecii Municipale au oferit participanților o perspectivă practică asupra diversității serviciilor oferite utilizatorilor și asupra modului în care acestea sunt implementate. Printr-un format interactiv programul a asigurat o abordare holistică a procesului de învățare.

Cursanții au făcut cunoștință cu activitatea secțiilor BM „B.P. Hasdeu” și au vizitat 8 filiale din rețea: Filiala „Ițic Mangher”, Filiala „Târgoviște”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”; Filiala „Mihail Lomonosov”; Biblioteca publică de drept; Filiala de arte „Tudor Arghezi”; Filiala „Mihail Ciachir”; Filiala „Transilvania”.

Prezentările finale ale participanților, realizate în ultima zi a cursului, au evidențiat creativitatea și aplicabilitatea conceptelor studiate. Ceremonia de încheiere a inclus înmânarea certificatelor de absolvire, un moment de recunoaștere a efortului și progresului realizat de noii angajați.

În calitate de formatori au fost: dr. Mariana Harjevschi, dr. hab. Nelly Țurcan, dr. Lidia Kulikovski, dr. Natalia Goian, Ludmila Pînzari, Tatiana Coșeri, Elena Butucel, Svetlana Javelea, Viorica Lozinschi, Maria Pilchin, Lilia Donica.

Ideea acestui curs a fost lansată în cadrul *Târgului de idei – 2023*, desfășurat pe 17 octombrie 2023 la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Argumentele pentru acest curs au fost susținute de datele Secției resurse umane a BM „B.P. Hasdeu”, care indică o fluctuație semnificativă a personalului de specialitate și angajarea anuală a circa 40 de noi bibliotecari ce necesită instruire și inițiere în profesie. În plus, sondajele privind *Studierea nevoilor de formare profesională (2020)* și *Evaluarea activităților de formare profesională continuă la BM „B.P. Hasdeu” (2024)* au evidențiat cererea angajaților pentru un curs de inițiere în biblioteconomie. Proiectarea cursului a ținut cont de experiența unui curs similar oferit de Centrul de Resurse pentru Formare Continuă al Universității de Stat din Moldova. Cursul a fost conceput să ofere o perspectivă generală asupra activității bibliotecii, să explice funcționarea bibliotecii ca sistem și să familiarizeze noii angajați ai BM „B.P. Hasdeu” cu

bunele practici de servicii, produse informaționale și activități din rețeaua bibliotecii. Designul cursului s-a bazat pe manualul „Bazele Biblioteconomiei Moderne”, coordonat de dr. Lidia Kulikovski.

Acest eveniment de noutate pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” demonstrează preocuparea continuă pentru dezvoltarea profesională și pentru menținerea unui nivel ridicat al serviciilor oferite comunității. Cursul „Bazele Biblioteconomiei Moderne” reprezintă o investiție valoroasă în resursa umană și o fundație solidă pentru viitorul bibliotecilor publice.

Formatorii BM

În calitate de formatori la activitățile de instruire din anul 2024 au fost circa 30 de persoane, inclusiv: Ludmila Pînzari – 16 instruirii; Gabriela Bulduma – 14 instruirii; Constantin Marin – 9 instruirii; Tatiana Coșeri – 6 instruirii; Lidia Kulikovski – 5 instruirii; Mariana Harjevschi – 4 instruirii ș.a.

Dezvoltare curriculară

Pentru susținerea procesului de formare continuă, echipa CC a elaborat câteva dosare electronice/format tipar:

- mapă electronică privind *Curricula activităților de formare*;
- mapă (electronică și pe hârtie) a *Fișelor activităților de instruire*;
- mapă electronică a tutorialelor.

De asemenea, au fost actualizate mapele cu suporturile de curs (pe hârtie) pentru activitățile de formare. Au fost elaborate fișele disciplinelor pentru activitățile de formare continuă din anul 2024 – 24 fișe. De asemenea, au fost elaborate fișele disciplinelor pentru activitățile din anii precedenți: 2021 (18 fișe), 2022 (23 fișe); 2023 (29 fișe).

Activități de formare, comunicări la evenimente realizate de personalul secției:

Dr. hab., prof. univ. Nelly Țurcan:

- *Cum să proiectăm un curriculum pentru formarea profesională continuă*. Training profesional, Biblioteca Națională a Republicii Moldova, 29 octombrie 2024;
- *Alinierea competențelor și a standardelor de calificare în domeniul biblioteconomiei și științei informării la cerințele pieței: Studiu de caz din Republica Moldova*. Forumul Managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci, ediția a 29-a, 2024, BNRM, 20 noiembrie 2024;

- *Evoluție prin instruire: evaluarea impactului formării profesionale continue a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*. Conferință: *Dezvoltarea profesională continuă – un deceniu de învățare și creștere*, BM „B.P. Hasdeu”, Chișinău, 28 martie 2024;
- *Experimentăm cu IA. Colocviile de vară – 2024. Transformarea digitală: Experiența utilizatorilor*. BM, 16.07.2024;
- *Transformarea bibliotecilor publice prin planificare strategică: O abordare centrată pe comunitate*. Conferință științifică anuală SYMPOSIA INVESTIGATIO BIBLIOTHECA, EDIȚIA A XVI-A, ULIM, 18 octombrie 2024;
- *Rolul Științei Deschise în universități: O foaie de parcurs pentru schimbare*. Conferința Științifică Internațională „Știință și educație: noi abordări și perspective”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, 21 martie, 2024;
- *The Influence of Global Trends in Scientific Publishing on National Regulations in the Republic of Moldova and on Dissemination of Academic Findings*. Conferința internațională „International Conference on Globalization and Culture (ICGC-24)”, 10-11 decembrie 2024, București (online), Institute for Sustainable Innovation & Technology (ISIT);
- *Parteneriate pentru un management eficient al datelor de cercetare. Integrare prin Cercetare și Inovare, dedicate Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare*: Conferință științifică cu participare internațională, USM, 8 noiembrie 2024;
- Au fost elaborate capitolele pentru manualul *Biblioteconomie modernă*.

Dr. hab., prof. univ. Constantin Marin:

- *Atelier Știrea pe site-ul instituției;*
- *Atelier Interviu – tehnică de comunicare.*
- Participarea în calitate de membru al comisiilor de îndrumare la 2 teze de doctorat;

Dr. conf. univ. Lidia Kulikovski:

- *Curs de Formare formatori;*
- *Atelier Cum să organizezi un atelier de promovare a bunelor practice;*
- *Curs Biblioteconomie modernă la USM;*
- *Curs Strategia comunicării instituționale la UTM;*
- *Zilele ZEN, Forumul Formatorilor;*

- Coordonarea cursului „Bazele Biblioteconomiei Moderne” (BM);
- *Lecturi cu voce tare* în cadrul căruia a fost prezentate 10 recomandări de carte pentru lecturi cu utilizatorii și pentru dezvoltarea profesională a bibliotecarilor, fiind înregistrate 7 video-uri;
- Inițiativa-maraton 10 ani de formare profesională la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care, a angajat „Campusul competențelor” să țină aproape formatorii și bibliotecarii, publicul bibliotecar de evenimentul aniversar, prin materiale necesare și interesante bibliotecarilor și mai ales formatorilor, timp de zece zile;
- A fost elaborată monografia biobibliografică *Amprente ale istoriei. Iurie Colesnic* (400 de pagini);
- Participarea în calitate de membru al comisiilor de îndrumare la 2 teze de doctorat.

7.2 Vizite de studiu, stagii, schimb de experiență

Vizitele de studiu, stagiile și schimburile de experiență sunt instrumente esențiale în dezvoltarea profesională și personală. Aceste activități sunt vitale pentru acumularea de cunoștințe, transferul de bune practici și stimularea inovației, oferind participanților acces direct la cele mai bune practici.

Pe parcursul anului, angajații Bibliotecii Municipale au efectuat vizite de studiu în diverse țări, inclusiv România, Finlanda, Bulgaria și Belgia, unde au avut ocazia să învețe din bunele practici și să descopere metode inovative aplicate în domeniul biblioteconomic. Aceste experiențe internaționale le-au permis să se familiarizeze cu modelele de succes din alte biblioteci și să adune idei utile pentru îmbunătățirea serviciilor oferite utilizatorilor.

În plus, angajații BM au avut și oportunitatea de a participa la sesiuni de instruire organizate local, care le-au oferit șansa de a aprofunda cunoștințele teoretice și practice, de a se specializa în domenii specifice și de a învăța din experiențele colegilor lor din cadrul instituției. Aceste activități de formare continuă au contribuit semnificativ la dezvoltarea profesională a echipei și la implementarea unor practici noi și eficiente în cadrul bibliotecii.

Menționăm mai jos câteva dintre vizitele de documentare efectuate de angajații Bibliotecii Municipale:

Vizită de studiu la Biblioteca Centrală Oodi din Helsinki, Finlanda

Dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, a obținut un **grant de mobilitate** în cadrul rundeii III a programului EU4Culture, finanțat de Uniunea Europeană, care vizează sectoarele

culturale și creative din țările Parteneriatului estic, beneficiind de o **vizită de studiu** (în perioada 10-15 iunie 2024) la Biblioteca Centrală Oodi din or. Helsinki, Finlanda.

În timpul vizitei, Mariana Harjevschi a avut ocazia să exploreze Biblioteca Oodi, considerată punctul central al sistemului de biblioteci din Helsinki. A analizat arhitectura, gestionarea colecțiilor, facilitățile pentru diverse categorii de utilizatori și organizarea evenimentelor. Discuțiile cu personalul bibliotecii au oferit perspective valoroase pentru *Planul de fezabilitate al Bibliotecii Municipale*. De asemenea, a avut ocazia să discute cu profesioniști din domeniu despre arhitectura și managementul bibliotecilor, precum și despre sistemele IT inovative utilizate în gestionarea materialelor.

Agenda a inclus și vizita a trei biblioteci din apropierea orașului Helsinki: Biblioteca Myllypuro, Biblioteca Kalasatama și Biblioteca Iso Omena din Espoo, unde au fost aprofundate subiecte legate de managementul bibliotecilor, marketingul acestora, activitățile pentru utilizatori și implementarea de tehnologii avansate. Experiența a oferit idei pentru implementarea unor soluții similare în Chișinău, inclusiv în domeniul tehnologiilor interactive și al programelor comunitare.

Rezultatele vizitei au fost folosite pentru elaborarea unui articol despre „Organizarea Eficientă a Colecțiilor de Cărți” și pentru susținerea unor prezentări la conferințe internaționale, dar și într-un articol publicat în *BiblioPolis: Revistă de biblioteconomie și științe ale informării a BM „B.P. Hasdeu”*: <https://bibliopolis.hasdeu.md/index.php/bibliopolis/article/view/1110>.

Școala de Vară Estică (în polonă: *Wschodnia Szkoła Letnia*) din Varșovia

În perioada 30 iunie – 16 iulie, Svetlana Gumeni, șefa Bibliotecii „Adam Mickiewicz”, a participat la cea de-a 34-a ediție a Școlii de Vară Estice/*Wschodnia Szkoła Letnia*, din cadrul Departamentului de Studii Est-Europene al Universității din Varșovia (în polonă: *Studium Europy Wschodniej UW*).

Programul Școlii a cuprins prelegeri, ateliere și seminare, susținute de oameni de știință din Polonia și din străinătate, care a inclus tururi științifice și prezentări ale instituțiilor infodocumentare precum bibliotecile și arhivele din Polonia. În cadrul unui seminar, Svetlana Gumeni a prezentat comunicarea „Urme poloneze în Chișinău – istorie și cultură” (în polonă „*Polskie ślady w Kiszyniowie – historia i kultura*”), unde a vorbit despre istoria polonezilor din Moldova și în special despre „urmele” lăsate de această etnie în Chișinău.

Scopul vizitei de studiu a fost de a stabili noi relații de parteneriat cu instituțiile poloneze implicate în organizarea vizitei, de a stabili contacte cu participanții din alte țări/organizații, care la fel

sunt implicați în cercetarea „amprentelor” lăuate de etnicii polonezi în alte țări, interesați de traducerea literaturii poloneze și promovarea valorilor culturale polone în afara graniței.

Școala de Vară a fost o oportunitate unică de a face schimb de idei și experiențe cu colegii din alte țări, de a cunoaște nivelul de studiu și analiză a domeniului, cum ar fi istoria polonezilor emigranți, dobândirea cunoștințelor de a lucra cu arhivele și bibliotecile poloneze.

Ca urmare a acestei vizite, în perioada 9-11 octombrie, au fost organizate câteva întâlniri ale reprezentanților Departamentului de Studii Est-Europene al Universității din Varșovia cu studenții și lectorii din universitățile Republicii Moldova și a fost prezentată cartea istoricului și doctorului Helena Krasowska, despre istoria muzeologiei.

Blogul POLONISTICA al Filialei „Adam Mickiewicz” oferă mai multe detalii despre eveniment: https://blogpolonistica.wordpress.com/2024/07/23/scoala-de-vara-estica-pl-wschodnia-szkola-letnia-din-varsovia/?fbclid=IwY2xjawEoKcBleHRuA2FlbQIxMQABHTbe2zxR1Uq6cqeEX92TERNHeUSInuk5fx7kim7KN1B-skAMleyJG2VfNQ_aem_lx6NYqglyD1M3c0oz_5-Nw.

Vizită de documentare la Balcic, Bulgaria

În perioada 22-24 august, Angela Olărescu, șefa Bibliotecii „Hristo Botev”, a efectuat o vizită de documentare în orașul Balcic, Bulgaria, unde a participat la Forumul Internațional „Българско наследство”, organizat de Revista „Forum” din orașul Balcic.

În cadrul forumului, Angela Olărescu a prezentat comunicarea „Impactul Parteneriatelor Bibliotecii *Hristo Botev* în comunitatea bulgară”, în care a vorbit despre parteneriatele și serviciile bibliotecii oferite comunității.

Cu acest prilej, a fost încheiat protocoale de colaborare cu Muzeul de istorie regională (director Nicolae Sirakov) și cu Biblioteca Regională „Sava Dobroplodni” (director dr. Rosița Petrova-Vasileva), ce prevede o conlucrare asupra biobibliografiilor unor personalități bulgare, schimbul de experiență, cooperarea culturală, științifică și profesională între colegi, donații de carte etc.

Protocolul de colaborare între Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Filiala „Hristo Botev” din Chișinău (Angela Olărescu) și Biblioteca Regională „Sava Dobroplodni” din orașul Sliven, Bulgaria (dr. Rosița Petrova-Vasileva, director) a fost semnat în data de 26 august 2024, la Sliven. În acest protocol sunt precizate planul de activitate, atribuțiile părților. Protocolul este o istorie de succes în realizarea

strategiei de dezvoltare. Biblioteca „Hristo Botev” a mai adăugat un nou partener internațional în lista sa, cu care va promova valorile culturale bulgare în Moldova.

Despre acest eveniment important Angela Olărescu a scris un articol pentru revistele de specialitate *BiblioPolis* și *BiblioCity*: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/09/exemplu-de-colaborare-dintre-republica-moldova-si-republica-bulgaria-in-domeniul-iblioteconomic/>.

Vizită de documentare la Iași, România

În perioada 20-21 octombrie 2024, Silvia Antufiev, șeful interimar al Bibliotecii publice de drept și Natalia Ciorbă, șef serviciu, Biblioteca „Mihail Lomonosov”, au efectuat o vizită de documentare la Iași, România, la lansarea Proiectului LiBri (Library Bridges), organizat de Asociația Comunitățile Viitorului și Biblioteca Județeană „Gheorghe Asachi” din Iași, România.

Acest proiect sprijină integrarea refugiaților din țări terțe (TCN) prin utilizarea strategică a bibliotecilor în coordonare cu autoritățile și ONG-urile locale și se va desfășura în perioada mai 2024 – mai 2026, vizând 5 000 de cetățeni/refugiați din țările terțe, inclusiv refugiați ucraineni, implicând 10-12 biblioteci și autorități locale din fiecare țară. Proiectul este finanțat din fonduri europene.

În cadrul lansării proiectului reprezentantele BM au participat la două mese rotunde, axate pe accesul la drepturi sociale și culturale pentru cetățenii țărilor terțe în comunități și prin intermediul bibliotecilor.

Participanții la eveniment: bibliotecari, specialiști în migrațiune, reprezentanți ai centrelor sociale și-au împărtășit experiența despre provocările și reușitele proceselor de incluziune a refugiaților pentru dezvoltarea comunităților reziliente și inclu^zive.

A fost o oportunitate unică de a cunoaște idei noi cu referire la dezvoltarea resurselor și a serviciilor pentru bibliotecă, care vor contribui la satisfacerea solicitărilor de informare și de formare a abilităților de incluziune pentru migranți, în special pentru refugiații ucraineni.

Scopul deplasării a fost de a stabili relații de colaborare, inițierea activităților de interes comun, dezvoltarea serviciilor de informare, educație și incluziune.

Ca urmare a acestei vizite, au fost implementate **patru servicii noi**: Silvia Antufiev a implementat la BPD serviciul „Raft virtual: legislație și informații utile pentru refugiați” (pentru a găsi rapid informația despre drepturile și obligațiile legale ale refugiaților), iar Natalia Ciorbă a implementat 3 servicii la Biblioteca „Mihail Lomonosov”: „Abilități digitale pentru seniori” (cu scopul de a îmbunătăți

calitatea vieții persoanelor vârstnice cu ajutorul tehnologiilor digitale), „Curs de limbă română pentru adulți și seniori” (cu scopul de a dezvolta un vocabular minimal pentru a putea comunica în limba română) și „Curs de introducere în Programare Vizuală și Robotică” (cu scopul de a instrui copiii în proiectare și programare prin crearea de modele simple și gestionarea acestora folosind programe simple de calculator).

Vizită de documentare la Bruxelles, Belgia

În perioada 6-8 noiembrie dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”, și dr. hab. Nelly Țurcan, șefa CFCB „Campusul competențelor”, la invitația IFLA (Federația Internațională a Asociațiilor de Biblioteci), au participat la o vizită de documentare pentru a explora experiența și rezultatele cercetărilor desfășurate în cadrul programului privind dreptul de autor.

Participarea în cadrul ședinței *Dreptul la cunoaștere 21 / Knowledge Rights 21 meeting* a oferit ocazia de a înțelege mecanismele legislative în domeniul drepturilor de autor în comisiile Parlamentului European și de a observa modul în care comunitatea bibliotecară colaborează pentru a îmbunătăți acest sector.

În urma rezultatelor ședinței și a discuțiilor cu experți în dreptul de autor din diverse țări europene, vor rezulta acțiuni de îmbunătățire a mecanismelor de implementare a împrumutului electronic și a utilizării cărților electronice în biblioteci. De asemenea, aceste subiecte vor fi abordate în cadrul întâlnirilor profesionale din țară, precum și în paginile revistelor de specialitate.

Ca o primă inițiativă, la 29 noiembrie, dr. Mariana Harjevschi a organizat **Discuția publică** „Facilitarea accesului utilizatorilor de biblioteci la cărțile electronice”. Evenimentul a fost organizat de Consiliul Biblioteconomic Național, cu sprijinul Ministerului Culturii al Republicii Moldova, și a adunat bibliotecari, editori, specialiști în domeniul drepturilor de autor, specialiști în domeniul IT, scriitori.

În cadrul discuției publice au luat cuvântul dr. Mariana Harjevschi, președinte al Consiliului Biblioteconomic Național care a prezentat comunicarea „Accesul la cărți în era digitală: o nouă paradigmă în biblioteci”; Vitalie Eșanu, antreprenor în IT; Ion Țigănaș, expert în domeniul dreptului de autor; Elena Pintilei, președintele Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova; Teo Chiriac, președinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova. De asemenea, un discurs memorabil a susținut Stephen Wyber, directorul Politici și Advocacy, IFLA.

Evenimentul a fost mediatizat pe Blogul BIBLIOHOST al Secției studii și cercetări semnat de Elena Taragan, șef sector: <https://bibliohost.wordpress.com/2024/12/03/dr-mariana-harjevschi-bibliotecile-isi-propun-in-contextul-tendintelor-celor-mai-recente-sa-isi-indeplineasca-misiunea-lor-dintotdeauna/>.

7.3 Organizare și participare la evenimente profesionale

7.3.1 Colocviile profesionale de vară „Transformarea digitală: experiența utilizatorilor”, ediția a XII-a

În perioada 16-17 iulie 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat cea de-a XII-a ediție a *Colocviilor profesionale de vară „Transformarea digitală: experiența utilizatorilor”* – un eveniment dedicat explorării, inovării și transformării în biblioteci.

Ediția a XII-a a inclus **trei sesiuni**: **Sesiunea I** „Inovarea prin transformare”, **Sesiunea II** „Valorificarea rețelei de utilizatori”, **Sesiunea III** „Transformarea datelor în active”. Totodată, a fost prezentat **Manualul de identitate vizuală**, într-o versiune revăzută. În a doua zi a evenimentului a avut loc un **City Quest** „Chișinăul SMART: descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”. Evenimentul a avut 12 vorbitori și 60 de bibliotecari prezenți în auditoriu.

În cadrul **primei sesiuni**, dr. conf. univ. Lidia Kulikovski, formator național al Centrului de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor”, a susținut o comunicare intitulată „AI generativă (GenAI) pentru educație. Recomandări ale Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)”. Prezentarea a abordat oportunitățile pe care inteligența artificială generativă le oferă în procesul educațional și a subliniat recomandările internaționale privind utilizarea responsabilă a acestor tehnologii. Prin expunerea sa, Lidia Kulikovski a atras atenția asupra rolului eticii în integrarea inteligenței artificiale în educație, subliniind impactul pozitiv al acestor instrumente asupra procesului de învățare.

Cel de-al doilea vorbitor, dr. hab. Elena Ungureanu, șef Secția studii și cercetări, a susținut comunicarea „Inteligența artificială din cărți (pentru bibliotecari)”, subliniind atât potențialul, cât și limitele acesteia în domeniul biblioteconomic. Deși IA poate oferi soluții rapide și eficiente pentru generarea unor liste bibliografice sau informații, ea nu este infailibilă. IA poate fi un instrument valoros, dar este important de menținut un spirit critic și să nu înlocuim verificarea umană cu încrederea oarbă în tehnologie.

Comunicarea dr. Mariane Harjevschi, director general al BM, s-a referit la „Beneficiile Sistemului inteligent de management al resurselor. Cazul Bibliotecii Oodi din Helsinki”. Esențialul acestei experiențe este transformarea gestionării cărților într-o bibliotecă, prin implementarea unui sistem inteligent de management al resurselor (IMMS), bazat pe colecții flotante și tehnologii moderne. În locul colecțiilor fixe, unde fiecare carte este plasată pe rafturi predefinite, acest sistem permite o stocare haotică, dar standardizată, unde cărțile sunt distribuite pe rafturi disponibile, indiferent de categorie, iar locul lor este dictat de disponibilitatea acestuia. Această abordare a fost inspirată de bibliotecile din Danemarca și a fost implementată în Biblioteca Oodi din Helsinki, care funcționează pe principii inovative pentru a maximiza eficiența și a răspunde nevoilor utilizatorilor.

Ideea de bază a comunicării Ludmillei Pînzari, director adjunct al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” titlul „KOHA – punct de pornire în transformarea digitală a BM” a fost că transformarea digitală este esențială pentru competitivitatea instituțiilor în era digitală, iar tehnologia joacă un rol crucial în eficientizarea proceselor și îmbunătățirea serviciilor. În contextul bibliotecilor, digitalizarea a evoluat semnificativ, iar sisteme precum KOHA, care a evoluat dintr-un sistem tradițional într-o platformă open source, exemplifică această schimbare. Viitorul tehnologiilor din biblioteci va fi dominat de Inteligența Artificială (IA), care va permite urmărirea preferințelor de lectură și recomandarea de conținut personalizat.

Vorbitorii **sesiunii a II-a** s-au concentrat pe modul în care bibliotecile pot utiliza și dezvolta relațiile cu utilizatorii pentru a îmbunătăți serviciile și experiențele oferite acestora. În această sesiune, s-a discutat diferite strategii și instrumente care ajută la maximizarea potențialului rețelelor de utilizatori, precum:

- „SMS – sistem de notificare pentru rețele de utilizatori”: Elena Zavtoni, șeful Bibliotecii publice de drept, a vorbit despre utilizarea sistemului SMS pentru a notifica utilizatorii cu privire la termenul de restituire a cărților, îmbunătățind astfel responsabilitatea acestora și eficiența comunicării.
- „OPAC-ul din perspectiva utilizatorului”: Gabriela Bulduma, șef serviciu în Secția tehnologia informației, a abordat OPAC-ul (Online Public Access Catalog) și modul în care acesta este utilizat pentru a facilita accesul utilizatorilor la informații bibliografice.

- „Aveți întrebări? Servicii de referință virtuală”: Evelina Bocancea, șef serviciu în Secția tehnologia informației, a comunicat despre serviciile de referință virtuală, care permit utilizatorilor să obțină răspunsuri la întrebări prin canale online, îmbunătățind accesul la informații.
- „Site-ul bibliotecii ca instrument de relaționare între bibliotecă și utilizator” despre care a vorbit Svetlana Andrițchi, bibliotecar în Secția tehnologia informației, subliniind importanța site-ului bibliotecii ca un instrument de comunicare și interacțiune între bibliotecă și utilizatori, facilitând accesul la resursele disponibile online.

În cadrul celei de-a **treia sesiuni** s-a pus accent pe importanța transformării datelor colectate în active utile pentru dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a serviciilor oferite utilizatorilor și despre cum bibliotecile pot valorifica datele și informațiile obținute pentru a îmbunătăți serviciile, a lua decizii fundamentate și a crea valoare economică. Iată principalele teme discutate în această sesiune:

În comunicarea sa „Preferințele utilizatorilor online: evaluarea podcast-urilor la BM”, Ludmila Pînzari, director adjunct al BM, a analizat modul în care evaluarea preferințelor utilizatorilor prin podcasturi poate ajuta la înțelegerea intereselor și comportamentului acestora, astfel încât biblioteca să poată ajusta și îmbunătăți oferta de conținut.

Tatiana Coșeri, director adjunct al BM, în comunicarea „Valoarea economică a bibliotecii” a subliniat importanța evaluării impactului economic al bibliotecii, arătând cum bibliotecile pot contribui la dezvoltarea economică a comunității, prin eficientizarea resurselor și promovarea accesului la informație și educație.

După fiecare dintre cele trei sesiuni interactive au avut loc exerciții practice de utilizare a inteligenței artificiale, concepute și moderate de dr. hab. Nelly Țurcan, șef Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor”, de Lilia Donica, șefa Secției comunicare, și de Ludmila Pînzari, director adjunct, Resurse și tehnologii. Participanții au avut ocazia să descopere noi modalități prin care inteligența artificială poate sprijini activitatea bibliotecarilor. Printre instrumentele prezentate s-au numărat platforme care facilitează cercetarea, selecția și analiza informațiilor. Aceste instrumente oferă posibilitatea de a identifica rapid surse relevante, de a sintetiza conținut complex și de a sprijini procesul de documentare.

La finalul celor trei sesiuni, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM, a prezentat ediția a doua, actualizată și completată, a „Manualului de Identitate vizuală”, abordând importanța unei

identități vizuale coerente și bine definite pentru instituțiile bibliotecii. De asemenea, a subliniat faptul că un manual de identitate vizuală este esențial pentru construirea unei imagini unitare și profesionale, care reflectă valorile, misiunea și serviciile bibliotecii. Manualul include elemente precum logo-ul, paleta de culori, tipografia, grafica și alte detalii vizuale care trebuie respectate în toate materialele de promovare și comunicare ale bibliotecii.

Scopul principal al acestei prezentări a fost să arate cum o identitate vizuală solidă poate contribui la recunoașterea și reputația bibliotecii, îmbunătățind legătura cu utilizatorii și comunitatea, iar aplicațiile acestei identități vizuale sunt esențiale pentru coerența în promovarea serviciilor, resurselor și evenimentelor organizate.

Prezentările din cadrul sesiunii au fost apreciate pentru caracterul lor practic și viziunea inovatoare asupra utilizării inteligenței artificiale în domeniul biblioteconomic.

În cea de-a doua zi, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat o activitate cu genericul **City Quest: „Chișinăul SMART. Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”**, coordonat de echipele Secțiilor „Memoria Chișinăului” și tehnologia informației.

La City Quest au participat 22 de bibliotecari, împărțiți în patru echipe. Participanții se deplasau de la un obiectiv la altul, îndeplinind diferite exerciții de logică, Inteligență și dexteritate.

Acest joc a demonstrat că participanții au cunoscut o nouă modalitate de a vedea lucrurile obișnuite. Rezultatul acestui City Quest a arătat că bibliotecarii au spirit de echipă, că s-au arătat ca o echipă adevărată, unită, plină de pozitivism și foarte ingenioasă (detaliile jocului sunt prezentate în *Capitolul IV. Servicii de bibliotecă*, punctul 4.3 *Programe/evenimente de promovare a patrimoniului local*).

Ediția din acest an a *Colocviilor profesionale de vară* a fost un prilej de învățare și reflecție asupra rolului inovației în biblioteci, consolidând legăturile profesionale și generând idei noi pentru activități viitoare și a subliniat importanța adaptării continue la noile tendințe tehnologice și educaționale.

Evenimentul a fost mediatizat pe Blogul BIBLIOHOST al Secției studii și cercetări și au fost semnate de Elena Taragan, șef sector (<https://bibliohost.wordpress.com/tag/colocviile-de-vara-transformarea-digitala-experienta-utilizatorilor/>).

7.3.2 Zilele Educației Nonformale (ZEN) la BM „B.P. Hasdeu”, ediția a V-a

În perioada 8-10 octombrie 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat ediția a Zilelor Educației Nonformale (ZEN), coordonat de dna Mariana Harjevschi, un eveniment dedicat promovării învățării continue prin metode inovative și interactive. Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor” a avut o contribuție semnificativă în coordonarea și desfășurarea activităților din cadrul acestui program.

Prima zi (8 octombrie) a fost marcată de **Maratonul formării utilizatorilor**, desfășurat în toate filialele Bibliotecii Municipale. Această inițiativă a adus împreună utilizatori de toate vârstele, oferindu-le oportunitatea de a explora resurse educaționale moderne, de a dobândi abilități noi în utilizarea tehnologiilor digitale și de a interacționa cu formatorii bibliotecii într-un mediu stimulat și creativ. Diversitatea temelor și activităților propuse a reflectat nevoile variate ale publicului și a subliniat rolul educației nonformale în viața comunității.

Ziua următoare (9 octombrie) a fost dedicată **Forumului formatorilor**, organizat în Sala cu coloane a Bibliotecii Centrale. Evenimentul a reunit bibliotecari-formatori și specialiști, care au împărtășit experiențe și idei prin intermediul a trei sesiuni distincte. În prima sesiune, au fost prezentate subiecte precum utilizarea instrumentelor de inteligență artificială, tehnici inovative de promovare a cărților, organizarea activităților de tip City Quest și metode de conservare a colecțiilor speciale. Aceste teme au evidențiat varietatea abordărilor pe care formatorii le pot folosi pentru a diversifica activitățile bibliotecii.

A doua sesiune a pus accent pe **bunăstarea formatorilor**, oferind momente de introspecție și instrumente pentru gestionarea schimbărilor și relaxare. De la neurografică la tradiții legate de plante, fiecare activitate a oferit participanților o perspectivă unică asupra stării de bine profesionale.

Ultima sesiune a încurajat participanții să aplice metode inovative în activitatea de zi cu zi, explorând tehnici de debriefing, măsurarea impactului activităților bibliotecii și utilizarea dispozitivelor mobile pentru promovare. Forumul s-a încheiat cu **Gala Formatorilor**, unde au fost investiți noii formatori ai Bibliotecii Municipale, iar câștigătorii concursului „Cel mai bun formator” au fost celebrați pentru eforturile și realizările lor.

Seria de evenimente s-a încheiat cu **Masa rotundă „Participarea pieței muncii în formarea abilităților practice ale viitorilor bibliotecari”** (10 octombrie). Dezbaterile au adus în discuție

necesitatea modernizării programelor de formare profesională pentru bibliotecari, tendințele actuale pe piața muncii și metodele nonformale care pot contribui la dezvoltarea acestora.

În cadrul mesei rotunde, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor” au dedicat un moment special omagierii doamnei Natalia Goian. Acest eveniment a avut loc pentru a celebra contribuția sa semnificativă la dezvoltarea bibliotecilor publice și la promovarea educației în domeniul biblioteconomiei și științei informării. Evenimentul a fost marcat de un moment festiv, în cadrul căruia au fost exprimate recunoștința și respectul pentru întreaga sa activitate. Omagierea doamnei Natalia Goian a fost un prilej de a reflecta asupra valorii muncii depuse și de a inspira generațiile viitoare de bibliotecari să continue pe drumul inovării și dedicării profesionale.

Zilele Educației Nonformale din 2024 au oferit o platformă de colaborare și învățare, contribuind la întărirea competențelor atât pentru formatori, cât și pentru utilizatori, și evidențiind angajamentul continuu al Bibliotecii Municipale pentru inovație și dezvoltare profesională.

7.4 Evaluarea activităților de formare profesională continuă. Studiul nevoilor de formare profesională continuă

Evaluarea constantă a activităților de formare profesională continuă reprezintă un element central în menținerea calității și relevanței serviciilor oferite de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru personalul său. Acest proces permite identificarea și corectarea eventualelor deficiențe, adaptarea rapidă la schimbările din domeniu și asigurarea faptului că bibliotecarii sunt bine pregătiți cu cele mai recente cunoștințe și competențe.

Evaluarea ajută la măsurarea impactului programelor de formare asupra performanțelor individuale și de echipă, evidențiind atât punctele tari ce pot fi consolidate, cât și domeniile care necesită îmbunătățiri. Rezultatele oferă informații valoroase pentru ajustarea programelor de instruire încât acestea să răspundă mai bine nevoilor personalului și comunității.

Pentru realizarea acestor evaluări se folosesc diverse metode și instrumente, cum ar fi chestionarele completate la finalul fiecărui curs, sondaje periodice, comentarii exprimate pe rețelele sociale și opinii oferite în cadrul postărilor sau altor forme de feedback. Aceste mecanisme permit colectarea unor perspective variate, contribuind la o mai bună înțelegere a eficienței și relevanței activităților.

Prin acest proces de evaluare continuă, biblioteca demonstrează angajamentul său față de dezvoltarea profesională și inovația în servicii. Acest demers contribuie la îmbunătățirea constantă a activităților și la menținerea bibliotecii ca un spațiu modern, accesibil și valoros pentru comunitate.

Analizarea periodică a nevoilor de formare profesională continuă reprezintă o componentă fundamentală în dezvoltarea și adaptarea echipei de bibliotecari la dinamica schimbărilor din domeniul infodocumentar. Transformările rapide din tehnologie și modificările constante în mediul informațional impun o actualizare permanentă a competențelor bibliotecarilor pentru a răspunde cerințelor unei societăți aflate într-o continuă schimbare. Prin realizarea unui astfel de studiu, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își poate alinia programele de formare continuă cu provocările și oportunitățile prezente și viitoare din sfera biblioteconomiei.

Aceste studii oferă o imagine detaliată a competențelor existente în echipă și identifică ariile în care sunt necesare îmbunătățiri sau dezvoltări suplimentare. Totodată, procesul contribuie la implicarea activă a personalului, oferindu-le bibliotecarilor ocazia de a-și exprima aspirațiile și prioritățile profesionale. Prin această abordare participativă, se stimulează sentimentul de apartenență și angajament, ceea ce poate conduce la o satisfacție crescută în rândul angajaților și, implicit, la creșterea calității serviciilor oferite comunității.

Pentru realizarea studiilor de identificare a nevoilor de formare continuă, Biblioteca Municipală utilizează diverse metode și instrumente, precum:

- Chestionare aplicate la sfârșitul fiecărui curs de formare;
- Sondaje periodice în rândul bibliotecarilor;
- Analiza comentariilor și opiniilor exprimate pe rețelele sociale sau în postări online;
- Evaluarea rapoartelor și planurilor de activitate ale bibliotecilor-filiale;
- Discuții și întâlniri de evaluare cu echipa;
- Discuții în cadrul atestării personalului de specialitate.

Aceste instrumente asigură colectarea unui feedback variat și relevant, oferind o bază solidă pentru planificarea unor programe de formare care să răspundă atât nevoilor organizaționale, cât și celor individuale.

De asemenea, la elaborarea planului anual de formare continuă, se ține cont de prioritățile stabilite de Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) și de Biblioteca Municipală „B.P.

Hasdeu”. Acest proces de coordonare strategică asigură o aliniere eficientă a obiectivelor instituționale cu prioritățile naționale și contribuie la consolidarea unui cadru coerent pentru dezvoltarea profesională a personalului bibliotecar.

Realizarea periodică a unor astfel de studii și integrarea priorităților strategice în planificarea anuală permit Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” să direcționeze eficient resursele investite în formarea continuă și să asigure actualizarea permanentă a competențelor echipei. Astfel, instituția își menține poziția de lider în domeniul biblioteconomic, rămânând adaptată la cerințele și dinamica societății contemporane. În acest scop, a fost lansat un sondaj de opinie privind **Evaluarea activității de formare profesională continuă a personalului din cadrul BM „B.P. Hasdeu”**, și, concomitent, **Studiul nevoilor de formare continuă a personalului BM** (concluziile cu privire la studiu sunt reflectate în *Capitolul VIII. Activitatea de cercetare și editorială, punctul 8.3 Cercetarea de marketing*).

7.5 Promovarea activității CFCB „Campusul competențelor”

Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire au fost folosite instrumentele de comunicare precum: pagina de Facebook a „Campusul competențelor”, blog-ul centrului, e-mail, revista *BiblioPolis* ș.a.

Pagina FB a CC – <https://www.facebook.com/campusulcompetentelor>

Alte pagini sau grupuri pe FB:

- Biblioteca Municipala B.P. Hasdeu – <https://www.facebook.com/groups/municipala/>
- Creativitate&Inovație Hasdeu – <https://www.facebook.com/groups/2070017226346566/>
- Biblioteca Online – <https://www.facebook.com/groups/2687670834664106/>
- Traineri Novateca – <https://www.facebook.com/groups/trainerinovateca/>
- LecturaCentral – <https://www.facebook.com/groups/205286133498142/>

Au fost căutate și distribuite materiale relevante de instruire online pentru comunitatea profesională și materiale cu tematici actuale, materiale video.

Promovarea activității Secției

- Blog-ul *Campusul competențelor* (<https://cneihasdeu.wordpress.com/>)
- Participarea la campania Săptămâna creativității și inovației 2024
- Participarea la campania Zilele Chișinăului
- Participarea la campania Zilele Științei 2024

- Participarea la activitatea de promovare a resurselor în cadrul campaniei ZEN 2024
- Conferința „**Dezvoltarea profesională continuă – un deceniu de învățare și creștere**”: Sesiunea I. *Provocări și oportunități pentru viitorul profesiei*; Sesiunea II. *Campusul competențelor: 10 ani de excelență în formare*; Sesiunea III. *Centrele de excelență: Experiențe și dezvoltare* (26-28 martie 2024)

Diseminarea informației privind activitățile de formare pe rețelele sociale:

1. Articole publicate pe site-ul CC:

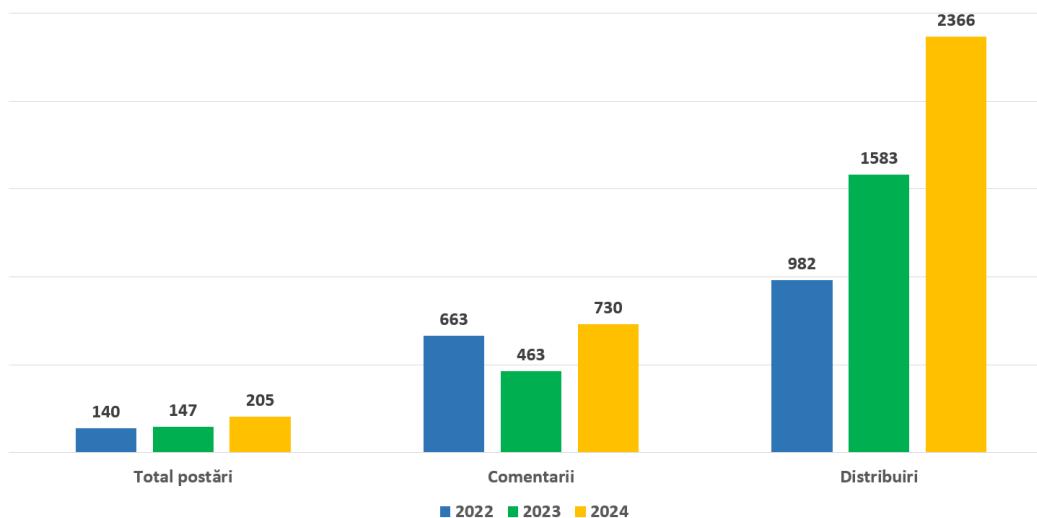
În anul 2024 pe site-ul CC Lidia Kulikovski a publicat 33 de materiale: articole, traduceri, tutoriale, care au acumulat 2443 de vizualizări și 86 de aprecieri, cu 69 vizualizări per postare și o medie de 2,4 aprecieri per postare. Subiectele abordează probleme profesionale, instruire, tehnologii, inovații, experiențe internaționale dintre care a tradus ghiduri și articole actuale din engleză și spaniolă în scopul promovării practicilor internaționale.

Impactul postărilor plasate pe pagina FB și site-ul CC

Postările plasate pe pagina FB au avut un impact suficient de bun (Anexa 5). Impactul paginii CC pe Facebook pentru anul 2023 a fost de 45203. Impactul postărilor plasate pe pagina FB: Total postări – 205; Impact – 134 069; Vizite – 23 852; Aprecieri – 17 245; Comentarii – 730; Distribuiri – 2 366.

Evoluția activităților de promovare desfășurate pe pagina de Facebook a „Campusul competențelor”, evidențiază o creștere constantă a implicării și interacțiunilor online pe parcursul anilor 2022–2024.

Postări, comentarii și distribuiri pe pagina de Facebook a CC

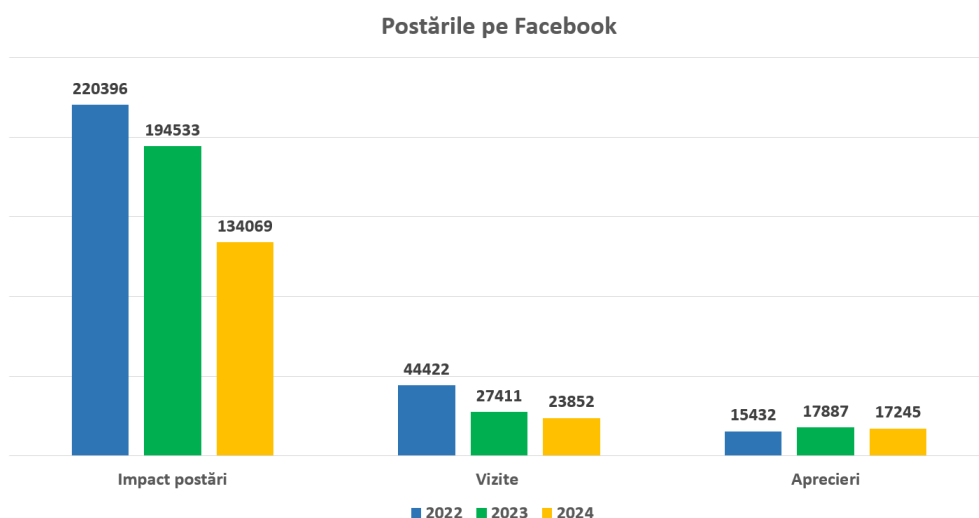
Numărul total al postărilor publicate a înregistrat o tendință ascendentă, ajungând de la 140 în 2022 la 205 în 2024. Această creștere subliniază o intensificare a eforturilor de comunicare și informare a publicului despre activitățile și evenimentele organizate de „Campusul competențelor”.

Comentariile utilizatorilor au fost, de asemenea, un indicator important al interesului și al implicării comunității. Dacă în 2022 s-au înregistrat 663 de comentarii, acest număr a crescut în 2024, atingând 730 comentarii. Această evoluție reflectă o interacțiune mai strânsă cu publicul, generată probabil de conținutul tot mai atractiv și relevant publicat pe platformă.

Distribuirile postărilor au cunoscut cea mai spectaculoasă creștere, de la 982 în 2022 la 2366 în 2024. Acest indicator sugerează că materialele publicate de „Campusul competențelor” au fost nu doar vizualizate, ci și apreciate și împărtășite pe scară largă, ceea ce contribuie la extinderea impactului și la promovarea activităților din rețea.

Această dinamică pozitivă demonstrează un interes tot mai mare pentru inițiativele „Campusului competențelor” și o eficiență sporită a strategiilor de comunicare online. Creșterea numărului de postări, comentarii și distribuiri indică o implicare mai activă a publicului și un impact tot mai vizibil al activităților de formare și promovare organizate de *Campus*. Aceste rezultate sugerează că utilizarea eficientă a platformelor sociale contribuie semnificativ la crearea unei imagini pozitive și la consolidarea relației cu comunitatea profesională și utilizatorii.

Datele de mai jos oferă o perspectivă asupra impactului postărilor, vizitelor și aprecierilor înregistrate pe pagina de Facebook a „Campusul competențelor” în perioada 2022–2024. Aceste date reflectă dinamica implicării publicului și eficiența strategiei de promovare implementate.

Impactul postărilor a înregistrat o scădere treptată pe parcursul anilor analizați, pornind de la 220,396 în 2022, la 194,533 în 2023 și ajungând la 134,069 în 2024. Deși acest indicator sugerează o diminuare a acoperirii totale, rămâne semnificativ în ceea ce privește nivelul de vizibilitate al activităților promovate.

Numărul vizitelor a urmat, de asemenea, o tendință descrescătoare, începând cu 44,422 în 2022, scăzând la 27,411 în 2023 și ajungând la 23,852 în 2024. Această diminuare poate indica o schimbare în tiparele de accesare a informațiilor sau o preferință crescută pentru alte canale de comunicare.

Aprecierile paginii au înregistrat variații mai puțin semnificative, cu un ușor declin în 2024 comparativ cu anii precedenți. De la 15,432 în 2022, aprecierile au crescut în 2023 la 17,887, însă au scăzut ușor în 2024 la 17,245. Aceasta reflectă o bază stabilă de utilizatori activi care continuă să interacționeze cu conținutul postat.

Aceste tendințe sugerează că, deși există o ușoară diminuare a indicatorilor principali de implicare online, „Campusul competențelor” menține o prezență semnificativă în mediul digital. Rezultatele pot indica necesitatea ajustării strategiilor de comunicare pentru a răspunde mai bine preferințelor utilizatorilor și pentru a spori gradul de interacțiune și vizibilitate. În continuare, promovarea diversificată și atractivă a activităților rămâne o prioritate pentru consolidarea imaginii CFCB „Campusul competențelor” și a implicării publicului.

Cele mai populare postări: *7 zile de lectură cu voce tare cu Lidia Kulikovski*, impact 4 460; *Atestare bibliotecari școlari*, impact 3 893; *Wikipedia, Campania #1Lib1Ref*, impact 2 723.

Constatăm că după elaborarea, în anul 2022, a unui site nou al „Campusul competențelor” a sporit considerabil interesul pentru informația postată pe site.

Impactului postărilor, vizitelor și aprecierilor înregistrate pe pagina de Facebook a „Campusul competențelor” în perioada 2022–2024, reflectă dinamica implicării publicului și eficiența strategiei de promovare implementate. Anul 2024: postări – 43, vizualizări – 5 211, vizitatori – 2 774.

Impactul postărilor a înregistrat o scădere treptată pe parcursul anilor analizați, pornind de la 220,396 în 2022, la 194,533 în 2023 și ajungând la 134,069 în 2024. Deși acest indicator sugerează o diminuare a acoperirii totale, rămâne semnificativ în ceea ce privește nivelul de vizibilitate al activităților promovate.

Numărul vizitelor a urmat, de asemenea, o tendință descrescătoare, începând cu 44,422 în 2022, scăzând la 27,411 în 2023 și ajungând la 23,852 în 2024. Această diminuare poate indica o schimbare în tiparele de accesare a informațiilor sau o preferință crescută pentru alte canale de comunicare.

Aprecierile paginii au înregistrat variații mai puțin semnificative, cu un ușor declin în 2024 comparativ cu anii precedenți. De la 15,432 în 2022, aprecierile au crescut în 2023 la 17,887, însă au scăzut ușor în 2024 la 17,245. Aceasta reflectă o bază stabilă de utilizatori activi care continuă să interacționeze cu conținutul postat.

Cele mai populare postări în anul 2024 au fost: *10 motive cheie pentru care bibliotecile sunt necesare astăzi*, impact 2 817; *Biblioteci, potențial pentru societăți democratice vibrante*, impact 206; *Natalia Goian, 75 ani*, impact 117.

Aceste tendințe sugerează că, deși există o ușoară diminuare a indicatorilor principali de implicare online, „Campusul competențelor” menține o prezență semnificativă în mediul digital. Rezultatele pot indica necesitatea ajustării strategiilor de comunicare pentru a răspunde mai bine preferințelor utilizatorilor și pentru a spori gradul de interacțiune și vizibilitate. În continuare, promovarea diversificată și atractivă a activităților rămâne o prioritate pentru consolidarea imaginii CFCB „Campusul competențelor” și a implicării publicului.

Concluzii. Probleme și orientări de perspectivă

Concluzii despre rezultatele obținute

- „Campusul competențelor” a demonstrat o evoluție constantă în organizarea și livrarea instruirilor, contribuind la dezvoltarea profesională a bibliotecarilor. Activitățile organizate în anul 2024 au reflectat o diversificare a subiectelor abordate și o adaptare la tendințele moderne, precum digitalizarea, utilizarea inteligenței artificiale și securitatea cibernetică. Creșterea implicării angajaților în instruire și consolidarea cooperării cu instituții naționale și internaționale subliniază angajamentul față de dezvoltarea continuă.
- În anul de referință Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat pentru personalul de specialitate 99 activități de instruire (98 activități de instruire nonformală și 1 activitate de instruire formală) cu un volum total de 11661 de ore, la care au participat 214 de persoane. Pentru fiecare persoană participantă la instruire în mediu revine câte 54,49 ore.

- Totodată, inițiative precum cursul „Bazele Biblioteconomiei Moderne” au oferit noilor angajați instrumente solide pentru integrarea rapidă în domeniul biblioteconomic. Participarea formatorilor în proiecte naționale și cercetări științifice a contribuit la sporirea prestigiului instituției și la consolidarea capacităților metodologice și educaționale.
- În anul 2024 la activități de formare continuă (formale, informale și nonformale) au participat 353 de bibliotecari, fiecărui participant revenindu-i 43,45 ore de instruire. Raportând numărul total de ore de instruire la numărul efectiv de persoane distincte care au participat la activități de formare, rezultă că, în medie, fiecare persoană a acumulat 90,75 ore de instruire. Această medie reflectă doar persoanele fizice, excluzând numărările multiple pentru aceleași persoane care au participat la mai multe sesiuni.
- Media de 90,75 ore de instruire per persoană fizică evidențiază un grad ridicat de participare la activitățile de formare profesională continuă, demonstrând implicarea individuală a celor care au ales să participe la aceste instruirii. Totuși, dacă raportăm volumul de instruire la numărul total de bibliotecari din rețeaua BM, media scade la 42,24 ore per bibliotecar, ceea ce sugerează că o parte semnificativă a personalului nu a beneficiat de o implicare proporțională în programele de instruire. Această discrepanță subliniază importanța extinderii accesului la instruire și a unei distribuții mai echitabile a oportunităților pentru toți angajații.
- Cel mai mare volum (ore) de instruire în cadrul activităților de formare profesională, inclusiv cele organizate de BM a fost acumulat de Filialele „Transilvania”, „CAIME” și „Mihail Lomonosov”, care se remarcă prin cele mai multe ore de instruire, cu valori ce depășesc 400 de ore de instruire nonformală. În special, se remarcă filiala „Mihail Lomonosov”, angajații căreia au realizat un volum de 900 de ore de instruire formală, ceea ce evidențiază o implicare intensă în acest tip de activitate.
- În anul 2024 au fost livrate mai multe activități de instruire comparativ cu anul 2023. Totodată, a crescut și numărul de instruirii în afara BM, la care au participat angajații bibliotecii.
- Examinarea rapoartelor filialelor arată că unele includ în categoria formării profesionale continue evenimente cu scopuri diferite, precum activități culturale, lansări de carte sau discuții publice. Deși valoroase, aceste evenimente nu corespund strict instruirii formale sau nonformale și ar trebui raportate separat pentru a evita distorsionarea datelor statistice. O delimitare clară

între tipurile de activități și o structurare mai riguroasă a raportării ar contribui la o analiză mai precisă și la planificarea unor programe de formare mai relevante, care să atragă și să implice un număr mai mare de bibliotecari.

- Tematica instruirilor a fost diversă, dar au predominat diverse activități educaționale axate pe formarea competențelor digitale și promovarea lecturii.
- Pentru promovarea CC, precum și a activităților de instruire au fost folosite instrumentele de comunicare precum: de pagina CC pe Facebook, e-mailul, revista *BiblioPolis* etc.
- A fost actualizată curricula activităților de instruire pentru personalul BM.

Probleme

- Participare inegală la instruire: Aproximativ 40% dintre bibliotecarii din rețeaua BM nu au participat la niciun curs în 2024, ceea ce indică o accesibilitate insuficientă sau o aliniere slabă cu nevoile lor.
- Distribuție ineficientă a resurselor: Unele persoane au participat la un număr disproporționat de instruire, în timp ce altele au fost omise.
- Delimitarea activităților: Evenimente care nu sunt strict activități de formare profesională au fost raportate ca instruire, ceea ce poate distorsiona analiza statistică.
- Din motive obiective unele activități planificate pentru anul 2024 nu au fost realizate.

Analiza SWOT

Pentru anul de referință se constată următoarele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări:

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> – Diversitate tematică a instruirilor, incluzând tehnologii digitale, management și securitate cibernetică. – Consolidarea colaborărilor internaționale și naționale. – Implementarea unui curs dedicat noilor angajați, „Bazele Biblioteconomiei Moderne”. – Creșterea rolului formatorilor BM în livrarea instruirilor și cercetărilor. 	<ul style="list-style-type: none"> – Implicarea redusă a unei părți semnificative a personalului în procesul de formare. – Tendința de a raporta alte evenimente drept activități de instruire. – Distribuția inegală a oportunităților de formare între filiale. – Resurse și timp insuficient alocat anumitor activități de formare.

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> – Dezvoltarea de noi colaborări cu parteneri internaționali pentru acces la resurse și expertiză. – Posibilitatea de a utiliza formate online pentru a extinde accesul la instruiți. – Adaptarea programelor pentru a răspunde mai bine nevoilor angajaților. 	<ul style="list-style-type: none"> – Scăderea interesului pentru instruiți din partea personalului deja experimentat. – Concurența altor priorități operaționale poate limita implicarea în formare. – Lipsa resurselor suficiente pentru a susține o instruire diversificată și frecventă.

Recomandări

- Creșterea accesibilității instruirilor pentru întreg personalul. Dezvoltarea unui program mai flexibil, care să includă instruiți online și sesiuni în afara orelor de lucru, pentru a permite participarea tuturor angajaților, inclusiv a celor din filiale mai îndepărtate sau cu program aglomerat.
- Diversificarea formatelor de instruire. Integrarea unor metode inovatoare, precum microcursuri online, tutoriale video și module interactive, pentru a răspunde preferințelor diferite de învățare ale angajaților.
- Delimitarea clară a tipurilor de activități. Crearea unui ghid intern care să definească clar ce tipuri de activități sunt incluse în categoria formării profesionale continue, evitând astfel raportarea eronată a altor evenimente.
- Monitorizarea participării și a impactului. Implementarea unui sistem de urmărire a participării la instruiți și evaluarea impactului asupra activității zilnice. Aceasta poate include sondaje regulate, feedback direct și analiza performanțelor individuale.
- Distribuția echitabilă a resurselor și oportunităților. Asigurarea unui acces uniform la toate instruirile pentru întreg personalul, inclusiv prin prioritizarea participării angajaților care nu au avut ocazia să participe la instruiți anterioare.
- Prioritizarea instruirilor în funcție de nevoi. Corelarea tematicilor de instruire cu nevoile identificate prin sondaje și analiza planurilor de activitate, pentru a asigura relevanța și aplicabilitatea acestora în contextul activității bibliotecii.
- Promovarea formării continue ca o prioritate instituțională. Dezvoltarea unei campanii interne care să evidențieze beneficiile formării continue, implicând angajații în definirea obiectivelor și priorităților programelor de formare.

- Evaluarea periodică a programelor de instruire. Organizarea de evaluări periodice ale programelor de formare pentru a analiza eficiența acestora și pentru a identifica domeniile care necesită ajustări sau îmbunătățiri.
- Stimularea implicării formatorilor interni. Încurajarea dezvoltării competențelor formatorilor din cadrul rețelei BM pentru a crește capacitatea instituțională de livrare a instruirilor și diversificarea tematicilor abordate.

Implementarea acestor recomandări poate contribui la o dezvoltare continuă a CFCB „Campusul competențelor” și la creșterea performanțelor profesionale ale întregului personal.

FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

COLOCVIILE PROFESIONALE DE VARĂ „CARTEA: DIN INTERIOR ȘI DINTR-O PARTE”, EDIȚIA XII-A

- 8.1 Cercetarea bibliografică și biblioteconomică
- 8.2 Activitatea de promovare a rezultatelor cercetării-editării
- 8.3 Organizare și participare la evenimente științifice
  - 8.3.1 Evenimente științifice sau cu componentă științifică
  - 8.3.2 Săptămâna Creativității și Inovației, ediția a X-a
- 8.4 Cercetarea de marketing

8.1 Cercetarea bibliografică și biblioteconomică

Anul 2024 a fost marcat de un efort concentrat al Secției studii și cercetări (SSC) și Secției activitate editorială (SAE) din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru a susține și promova transformarea digitală în domeniul educației și culturii. Activitatea editorială a demonstrat o bună colaborare între membrii secției și alte subdiviziuni ale BM, precum și cu autorii și partenerii instituției. Secțiile au contribuit la diversificarea și consolidarea fondului de publicații ale BM, atât prin editarea publicațiilor periodice, cât și prin elaborarea lucrărilor bibliografice și monografice importante prin valoarea lor documentară. Activitățile desfășurate s-au axat pe elaborarea resurselor bibliografice, implicarea în organizarea de evenimente și colaborarea cu mass-media. 2024 a fost anul în care biblioteca a urmat deviza „transformării digitale”, chiar dacă nu toate acțiunile întreprinse au avut o componentă digitală propriu-zisă. Activitatea de cercetare și alte activități conexe cercetării s-au axat pe ambele componente: pe formatul lectură-scriere tradițională și lectură-scriere digitală. Ca și în anii precedenți, atât în întreaga rețea, pe care o construiesc filialele Bibliotecii Municipale, cât și în cadrul Secției studii și cercetări, cea mai importantă activitate a

În anul 2024
angajații
BM „B.P. Hasdeu”
au elaborat

13 PUBLICAȚII
de cercetare
biblioteconomică și
bibliografică

constituit-o documentarea, familiarizarea cu sursele, interpretarea, sintetizarea etc., care într-un final s-au soldat cu lucrări cu tematică biblioteconomică (studii și bibliografii dedicate unor personalități din diferite domenii, unor instituții/filiale etc.) valoroase.

Pe parcursul anului au fost elaborate și publicate **21 de cărți de specialitate: 8 volume** elaborate și publicate în 2024, **8 publicații** elaborate în anul 2023 și editate în anul 2024, precum și **5 publicații** aflate în curs de apariție). Membrii SSC și-au adus fiecare în parte contribuția la toate aceste realizări: Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Elena Prus, Claudia Tricolici, Elena Taragan, Irina Osovski, Zinaida Tâmbur și șefa SSC Elena Ungureanu.

În presa tipărită angajații BM au publicat 306 articole, dintre care 78 de articole în **BiblioPolis**: revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură, editată de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”).

Printre angajații BM se numără și **scriitori, cercetători, jurnaliști și alți profesioniști**, ale căror activități contribuie semnificativ la creșterea vizibilității bibliotecii în comunitate și la consolidarea rolului acesteia în viața chișinăuienilor. Astfel, în cursul anului 2024, aceștia au contribuit prin **publicarea a 17 lucrări** semnate de: Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Victoria Fonari, Moni Stănilă, Dumitru Crudu, Nicolae Spătaru, Marcel Gherman, Alexandru Vakulovski, Traian Vasilcău și Valentin Astafi, precum și **76 de articole** în culegeri și presa periodică, studii introductive, prefețe etc., abordând teme diverse, dincolo de activitatea bibliotecii (Anexa nr. 3. – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: imaginea în presa print și online).

8.1.1 Publicațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

În anul 2024 au fost elaborate și publicate mai multe bibliografii, care abordează subiecte precum viața și activitatea personalităților reflectată în publicații, urmate de alte subiecte: importanța lecturii, precum și lecturile esențiale pentru înțelegerea noilor tehnologii și impactul acestora asupra societății. Bibliografiile au fost distribuite atât în format tipărit, cât și digital, fiind accesibile pe Repozitoriul bibliotecii hapes.hasdeu.md. Cercetările au fost efectuate de mai mulți bibliotecari-cercetători, îmbogățind colecțiile BM cu următoarele volume (unele dintre ele aflându-se în curs de apariție):

Cărți/ediții aparte publicate în 2024

1. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021: Bibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijita de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; contribuții: Irina Ceban [et al.] ; redactor științific: Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 350 p. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1 ; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/555> (accesat: 20.01.2025).

2. Bibliografia Municipiului Chișinău 2013 / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijita de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; contribuții: Irina Cojocar, Evelina Schin, Andrei Verebcean ; redactor științific: Lidia Kulikovski ; redactor bibliografic: Ludmila Pînzari. – Chișinău : Bons Offices, 2024. – 234 p.

Bibliografia este o continuare a unor publicații de cronică a municipiului Chișinău, proces soldat cu apariția a șase volume, care cuprind anii 1995, 1997-2002, 1999-2004, 2005-2010, 2011 și 2012. Este un proiect bibliografic unic pentru oraș și pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, un proiect de lungă durată, începutul căruia a avut loc în 1996, când a văzut lumina tiparului prima ediție a Bibliografiei Municipiului Chișinău. Volumul oferă o imagine reprezentativă asupra datelor și evenimentelor produse în municipiul Chișinău pe parcursul unui an. Scopul acestei bibliografii este prezentarea prin prisma surselor bibliografice, în retrospectivă, a informațiilor despre diferite aspecte ale vieții social-politice, economice și cultural-artistice din municipiu. Bibliografia reprezintă un raport al faptelor și evenimentelor, ce au avut loc în Chișinău, o cronică a vieții orașului; informații exacte despre diverse aspecte ale vieții capitalei: conferințe, seminare, mese rotunde, vizite oficiale, festivaluri, expoziții, aniversări, comemorări, concursuri, premiere, schimbările administrative, proteste etc. Volumul cuprinde 1557 de înregistrări bibliografice, adunate din ediții periodice abonate de Biblioteca Municipală în anul 2013 (Capitala, Moldova Suverană, Literatura și Arta, Timpul, Flux, Jurnal de Chișinău, Кишиневский обозреватель, Кишиневские новости, Экономическое обозрение, Независимая Молдова, Viața Basarabiei, BiblioPolis, Moldova, Femeia Moldovei, Teatru ș.a.) și din cărți editate în anul 2013. Au fost identificate articole referitoare la personalitățile chișinăuiene din diferite domenii, precum știință, învățământ, medicină, istorie, pictură, muzică, literatură, sport etc. Bibliografia este completată cu indexuri auxiliare, care facilitează căutarea informației ce reflectă viața orașului pe diferite aspecte: Index de nume; Index de evenimente; Index

de instituții; Index geografic; Lista edițiilor periodice bibliografiate. Bibliografia Municipiului Chișinău prezintă interes pentru publicul larg, comunitatea chișinăuiană, cercetători ai istoriei locale și generația tânără pentru care, peste ani, această lucrare poate deveni o sursă prețioasă de informații.

3. Catalogul cărților cu autografe și dedicații din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (2021-2022) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; concept și coordonare: Lidia Kulikovski; alcătuitori: Lidia Ciornaia, Elena Șendrea, Olga Cracan; red. bibliogr.: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 548 p. – (Colecția „Bibliographica”). – ISBN 978-9975-4369-5-3 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/556> (accesat: 20.12.2024).

4. Iulian Filip. Între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil : Ediție revăzută și completată / concepție și realizare: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște”; alcătuitori : Marta Moiseev, Ludmila Enachi, Liliana Juc ; red. bibliogr.: Irina Osovski, Claudia Tricolici ; indexuri auxiliare : Irina Osovski ; corector: Zinaida Tâmbur. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 149 p. – (Colecția „Bibliographica”) ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/396> (accesat: 20.12.2024).

Bibliografia cuprinde studii introductive semnate de: Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski și Mihai Cimpoi.

Capitolul Opera cuprinde următoarele compartimente: Iulian Filip – autor și coautor; Cărți îngrijite, selectate, traduse, comentate, ilustrate de Iulian Filip; Cărți despre Iulian Filip, precum și o serie de indexuri auxiliare (Index de nume, Index de titluri de autor și coautor, Index de titluri ale cărților îngrijite, selectate, traduse, comentate de Iulian Filip, Index de titluri ale cărților ilustrate de Iulian Filip). Volumul este destinat publicului larg, scriitorilor, bibliografilor.

5. Kulikovski, Lidia. Chișinăul în plăci memoriale : Catalog-album / Lidia Kulikovski, Ana Răileanu concept: Lidia Kulikovski ; coordonator: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 427 p. : il. în parte color. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2) ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/548> (accesat: 20.12.2024).

Volumul prezintă o primă încercare de a descoperi o altă față a Chișinăului, nestudiată până acum, prin oameni notorii ai orașului, care s-au învrednicit de însemne memoriale pentru contribuții

științifice, culturale, literare, sociale sau politice și prin evenimente culturale, istorice, literare, politice, sociale immortalizate pe plăci. Voluminoasa bază de date de o importantă valoare completează benefic alte surse documentare despre Chișinău. Lucrarea reprezintă un catalog de plăci memoriale, înscrisuri și însemne, întregit de referințe selective despre personalități, eroi, evenimente, instituții prezente în inscripțiile memoriale, și este destinată chișinăuienilor pentru a-și complini și diversifica informațiile.

Indexurile care însoțesc lucrarea sunt o adevărată comoară, sintetizând o amplă informație, oferind rigoare și ordine acestei cărți: Index de nume, Index de nume de sculptori, Index de nume de arhitecți, Index de profesii, Index de adrese ale plăcilor, Index geografic, cuprinzând, de asemenea, o Listă a plăcilor comemorative aprobate de APL, neinstalate, dar și o Listă a plăcilor dispărute. Fără pretenție de exhaustivitate, lucrarea acoperă un mare gol în domeniu.

6. Manual de identitate vizuală / coord. ediției: dr. Mariana Harjevschi; contribuții: Svetlana Andrițchi, Elena Butucel, Lilia Donica, Svetlana Javelea, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Constantin Marin, Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Victor Rusu, Octavian Tverdohle, Elena Ungureanu ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2024. – 53 p. ; Text: nemediat. URL : <https://hapes.hasdeu.md/xmlui/handle/123456789/552> (accesat: 20.12.2024).

Până în prezent, activitatea BM a fost călăuzită de Manualul de identitate lansat în 2009. De atunci încoace, el a servit drept instrument util în comunicarea cu angajații, utilizatorii și partenerii noștri. Conținutul său a determinat comportamentul fiecărei persoane implicate, direct sau indirect, în promovarea internă și externă a BM. Aplicarea sa corectă și consecventă în acești ani a reușit să producă un impact de durată în comunitatea chișinăuiană, oferind instituției noastre o imagine pozitivă, atractivă și puternică.

Evoluțiile interne și externe din ultima vreme ne-au îndemnat să reconsiderăm o serie de prevederi din manualul de referință, ce au în vizor diverse aspecte ale identității instituționale ale BM. Astfel, a apărut Manualul de identitate vizuală, care vizează deopotrivă elementele tradiționale și cele noi de identitate instituțională, conferindu-le interpretarea univocă și utilizarea precisă a diverselor forme de identificare a BM.

Manualul de identitate urmează să devină cartea de vizită a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

7. Pohilă, Vlad. Pe bulevardul fără oameni : Proză scurtă / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; alcătuire, argument și tabel cronologic de Elena Ungureanu ; coordonator al ediției: dr. Mariana Harjevschi ; coordonator al colecției: dr. Lidia Kulikovski ; responsabil de ediție: dr. hab. Elena Ungureanu ; studii critice: Nicolae Rusu, Maria Pilchin ; corector: Zinaida Tambur. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 108 p. – (Colecția „Inedite”).

Lucrarea inserează o Notă asupra ediției, un amplu Tabel cronologic, cinci proze scurte care au apărut în publicațiile vremii, o prefață semnată de scriitorul Nicolae Rusu și o postfață semnată de Maria Pilchin, și se adresează unui larg cerc de cititori.

8. Vitalie Răileanu – sub semnul spectacolului vieții... : Biobibliografia scriitorului comentată și completată cu exegeze literare / Biblioteca „Onisifor Ghibu” ; autor, lector: Valentina Astafi ; contribuții: Eugenia Covaș. – Chișinău, 2024. – 204 p.

Cărți/ediții aparte elaborate în 2024, aflate în curs de apariție

1. Beșleagă, Vladimir. ...o viață din/spre... Europa Liberă: interviuri, comentarii, jurnale, memorii / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Onisifor Ghibu” ; ediție îngrijită de Dumitru Maxim ; coordonator: Vitalie Răileanu. – Chișinău : Print-Caro, 2024. – 399 p. – (Eu. Geniu, ISBN 978-9975-72-733-4 ; 5).

2. Biblioteca „Hristo Botev” : 30 de ani de cultură bulgară în Chișinău : monografie / Biblioteca Municipala „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Hristo Botev”; ediție îngrijita de Mariana Harjevschi ; autor: Angela Olărescu ; alcătuitori: Larisa Barabaș, Lidia Cîssa, Tatiana Andreiciuc ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici ; coordonator: conf. univ. dr. Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 355 p. – (Colecția „Professional”).

3. Total librarian : Lidia Kulikovski : monografie bibliografică / responsabil de ediție: dr. Mariana Harjevschi ; aut.: Claudia Tricolici ; redactor coordonator : Elena Ungureanu ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici ; lector: Genoveva Scobioală. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 475 p. – (Colecția „Bibliographica”).

Volumul cuprinde un număr total de 1 234 surse bibliografiate (1 229 +5). Lucrarea constituie un omagiu adus doamnei Lidia Kulikovski, conferențiar universitar, doctor în pedagogie, specialist notoriu în biblioteconomie din Republica Moldova. Volumul reflectă activitatea Lidiei Kulikovski (peste 50 de ani de activitate) în calitate de director general și director adjunct al BM „B.P. Hasdeu”; autor de

manuale în domeniul biblioteconomic, de studii monografice și materiale didactice; alcătuitor de bibliografii și biobibliografii; bibliotecar-cercetător științific; specialist inovații în biblioteci la IREX / Novateca Global Libraries în Moldova. Având la bază biobibliografia „Viața printre cărți: Lidia Kulikovski” (2011), alcătuită de către angajații Centrului de Informare și Documentare „Chișinău” (în prezent Secția „Memoria Chișinăului”), actuala ediție este completată cu sursele apărute în perioada 2011-2024, fiind totodată modificată structura volumului. Majoritatea surselor în format tipărit sunt dublate de cele electronice, fapt care permit utilizatorului accesul instantaneu la sursă. Toate cărțile și articolele din revista BiblioPolis ale protagonistei au fost consultate de visu.

Lucrarea cuprinde studii introductive semnate de: Mariana Harjevschi, Natalia Goian, Alexe Rău, Vlad Pohilă, Mihai Cimpoi și Nelly Țurcan.

Pentru a facilita regăsirea informației, au fost alcătuite următoarele indexuri: de nume – include lista alfabetică a numelor menționate în bibliografie; de titluri – conține lista cărților și articolelor protagonistei; de recenzii, prefețe, postfețe, prezentări și recomandări de carte, note de lectură semnate de Lidia Kulikovski; de traduceri efectuate de Lidia Kulikovski; de interviuri realizate cu și de Lidia Kulikovski; de nume de autori (care au scris despre Lidia Kulikovski); de recenzii, consemnări, cronici la lucrările Lidiei Kulikovski; de ediții periodice, care include lista alfabetică a revistelor și ziarelor consultate, completate cu Lista resurselor electronice consultate. La fel, lucrarea cuprinde un volum mare de publicații bibliografiate dotate cu linkuri către sursa originală a lucrărilor descrise.

4. Vasile Iovu : De versul naiului vrăjit : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Ovidius” ; alcătuitori: Liuba Ciobanu, Victoria Cebanu ; ediție îngrijită de dr. Mariana Harjevschi ; coordonator: conf. univ. dr. Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Irina Osovski ; lector: Tatiana Luchian. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 290 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1).

Biobibliografia este dedicată maestrului Vasile Iovu, artist al poporului din Republica Moldova, primul maestru profesionist al naiului în spațiul dintre Prut și Nistru, primul profesor în clasa de nai a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, autorul primului manual în domeniu, Metodă de nai, implementat la specialitățile de profil din învățământul mediu și universitar din Republica Moldova. Lucrarea are o structură diferită față de alte bibliografii. Astfel, volumul debutează cu o prefață adresată Către cititor, secundată de Confesiuni, după care sunt inserate o serie de Articole și Interviuri.

Volumul este completat cu nelipsitele Studii introductive, semnate de Gheorghe Zamfir. Selectarea informațiilor a fost realizată în baza cercetării colecțiilor Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, ale Bibliotecii Științifice Centrale „Andrei Lupan”, ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, la fel, consultând indicii bibliografici *Cronica presei* (1969-1998), *Bibliografia Națională a Moldovei* (1999-2022), *Calendarul bibliotecarului* (1993-1998), numit ulterior *Calendar național* (1999-2022), *Cultura în Moldova: Buletin de informare și documentare* etc.

5. Vasile Vasilache : În spectru : biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; alcătuitor: Nadejda Mășcăuțanu ; coord. al ediției: Mariana Harjevschi ; tabel cronologic: Victor Vasilache, Vasile Malanețchi, Elena Ungureanu ; selecția referințelor critice: Elena Ungureanu ; redactor, consultant literar: Maria Pilchin ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 194 p. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1).

Lucrarea constituie un omagiu adus lui Vasile Vasilache – scriitor român basarabean, romancier, eseist, jurnalist, nuvelist, pedagog, scenarist de film – personalitate marcantă a vieții literare și culturale din Republica Moldova. Volumul reprezintă primul studiu de acest gen care adună întreaga bibliografie a scriitorului între copertile unei cărți. Lucrarea debutează cu o Notă asupra ediției, un Tabel cronologic și Studii introductive semnate de Maria Pilchin, Emilian Galaicu-Păun, Alexandru Burlacu, Constantin Ivanov, Vasile Malanețchi, Olesea Gîrlea, Vladimir Ciubucciu. Pentru a facilita utilizarea biobibliografiei, au fost alcătuite următoarele indexuri: *Index de nume*, *Index de titluri*, *Index de interviuri*, *Index de traduceri* și *Index de ediții periodice*. Portretul bibliografic este completat cu *File de album*. Biobibliografia este destinată scriitorilor, istoricilor și criticilor literari, cercetătorilor, studenților, profesorilor din învățământul universitar și preuniversitar, bibliotecarilor și tuturor celor interesați să cunoască activitatea literară și activitatea publică a scriitorului Vasile Vasilache.

Publicații apărute cu anul 2023 în CIP, dar ieșite de sub tipar în 2024

1. Biblioteca Publică de Drept – 20 de ani în serviciul comunității, 2001-2021 / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Publică de drept ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 258 p. : fot., il. color. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Texte: lb. rom., engl. – Bibliogr.: p. 173-213 (246 tit.). – Indexuri auxiliare: p. 219-232. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-8-3 ; Idem

[Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/518> (accesat: 20.12.2024).

2. O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare : Materialele conferinței aniversare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : 145 de ani de la fondare (19-21 octombrie 2022) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonatori: Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 437 p. : il. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Rez.: lb. rom., rusă. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-7-6 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/520> (accesat: 20.12.2024).

3. Ioan Paulencu: „Opera este cununa tuturor muzelor...” : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” ; alcătuitori: Tamara Cotoman, Ludmila Cotoman ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; responsabilă de ediție: Anastasia Moldovanu ; redactare bibliografică: Irina Osovski, Claudia Tricolici ; lectori: Tatiana Luchian, Ivan Pilchin. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 276 p. : fot., n. muz. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – Texte: lb. rom., rusă. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISMN 979-0-3481-0122-4. – ISBN 978-9975-3646-3-8 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/517> (accesat: 20.12.2024).

4. Juc, Liliana. Povestea în practica Bibliotecii „Târgoviște” : ghid metodico-aplicativ / Liliana Juc ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; redactor științific: Maria Pilchin. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 149 p. : fot. color. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Bibliogr.: p. 119-132, referințe: p. 117-118 (20 tit.). – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-9-0 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/516> (accesat: 20.12.2024).

5. Paul Mihnea – maestru al poeziei : Biobibliografie = Паул Михня – мастер поэзии : Биобиблиография / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Evreiască „Ițic Mangher” ; alcătuitor: Tatiana Ischimji ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator de ediție: Anna Bațmanova ; redactare bibliografică: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 79 p. : fot., il. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – Texte: lb. rom., rusă. – Editat cu

suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-2-1 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/515> (accesat: 20.12.2024).

6. Victor Pușcaș: personalitate notorie a jurisprudenței naționale : Monografie biobibliografică / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Publică de Drept ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Irina Osovski ; sub redacția științifică a lui Valeriu Kuciuk. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 306 p. : fot., il. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Texte : lb. rom., rusă. – Rez.: lb. engl. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-4-5 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/519> (accesat: 20.12.2024).

7. Tarnakin, Vladimir. Odiseea casei Monastârski = Из века в век переходя... : «Одиссея» дома Монастырского / Vladimir Tarnakin, Zinaida Matei ; traducere de Ludmila Pînzari ; coordonator: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 65 ; 59 p. : fot., il. Text paral.: lb. rom., rusă. – Paginație opusă. – Carte-valet. – Referințe bibliogr. în subsol. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-5-2 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/523> (accesat: 20.12.2024).

Cartea completează colecția lucrărilor dedicate monumentelor din patrimoniul capitalei, dar e și un important reper documentar pentru bibliotecari, pentru utilizatori, pentru ghizi turistici și pentru cei pasionați de istoria orașului. Bazată pe documente de arhivă, completată cu fotografii din diferite perioade ale devenirii sale, lucrarea ne oferă posibilitatea să simțim atmosfera fiecărei perioade, din anii 1830 până în prezent, să fim martori oculari ai istoriei transformării unui monument istoric.

8. Tipa, Violeta. Anton Mater: ispitele scenei și ale ecranului : Studiu monografic / Violeta Tipa ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 201, [1] p. : fot., il. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-134-83-5). – Texte: lb. rom., rusă. – Lucrările artistului plastic Anton Mater: p. 149-165. – Indexuri auxiliare: p. 176-185. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-6-9 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/514> (accesat: 20.12.2024).

Scopul acestei lucrări constă în valorificarea creației multilaterale a plasticianului Anton Mater, care, pe parcursul a circa patru decenii (anii 1947-1984), a pus bazele scenografiei teatrale și ale filmului național, fiind unul dintre pilonii de bază în acest domeniu, alături de Anatol Șubin și Constantin Lodzeiski, deși în istoria cinematografului național a rămas, în primul rând, ca părintele filmului de animație cu păpuși.

Volumul a fost elaborat de Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, având la bază fonduri literare, documente și arhive a personalităților. Lucrarea prefigurează chipul lui Anton Mater prin prisma activităților sale diverse, a operelor rămase, precum și în urma discuțiilor cu cei care l-au cunoscut și au lucrat împreună. Studiul are la bază o profundă documentare și arhiva personală a familiei Mater.

Anton Mater a fost un artist plastic, pictor-scenograf, regizor, Maestru Emerit în Artă. Pe parcursul a cinci decenii de activitate artistul plastic a reușit să pună bazele scenografiei în teatru (14 spectacole), bazele scenografiei în filmul moldovenesc (20 de filme de acțiune), a creat o serie de peisaje și portrete în cele mai diverse tehnici. Numele lui Anton Mater a rămas în istoria artelor naționale drept fondatorul animației moldovenești, regizor al primelor filme cu păpuși.

În prezent bibliotecile/filialele elaborează bibliografii dedicate următoarelor personalități: Vasile Șoimaru, Eugenia David, Elfrida Coroliovă, Vladimir Garaba, expert în ecologie, Nicolai Cervencov, Biblioteca „Hristo Botev” – 30 de ani de cultură bulgară în Chișinău ș.a.

Publicații periodice

Pe parcursul anului 2024, Secția activitate editorială în colaborare cu specialiștii din cadrul Secției studii și cercetări, precum și din alte subdiviziuni ale BM, au pregătit spre tipar următoarele publicații periodice:

1. Revista „BiblioPolis”, vol. 91 (2023), nr. 4;
2. Revista „BiblioPolis”, vol. 92 (2024), nr. 1;
3. Revista „BiblioPolis”, vol. 93 (2024), nr. 2;
4. Revista „BiblioPolis”, vol. 94 (2024), nr. 3;
5. Revista „BiblioPolis”, vol. 95 (2024), nr. 4.
6. Revista „Mihai Eminescu, Buletin de cercetări eminescologice, valorificare și promovare a operei și personalității lui Mihai Eminescu”. Serie nouă, nr. 1 (23), 2023.

De asemenea, în anul 2024, a fost elaborat și pregătit pentru tipar primul număr al revistei „LegoPolis” (supliment pentru copii al revistei „BiblioPolis”). Ideea, conceptul, elaborarea și selectarea textelor aparține lui Ivan Pilchin; designul grafic și ilustrare aparține Olgăi Chirița.

În ceea ce privește **articolele publicate în presa print: ziare și reviste**, în anul 2024 angajații BM au scris și publicat **307 articole**. Numeroasele contribuții editoriale sunt prezentate în sinteza elaborată de Secția „Memoria Chișinăului” (Anexa nr. 3. – Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: imaginea în presa print și online). Revista *BiblioPolis* este principalul organ de presă al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, unde bibliotecarii BM au publicat 78 de materiale cu cele mai diverse subiecte. De asemenea, interesul lor se îndreaptă și spre alte reviste, precum: *Literatura și Arta* (88), *Univers Pedagogic Pro* (24), *Florie Dalbe* (17), *Făclia* (11), *Amurg sentimental* (8) *Realități Culturale* (6); *Русское слово* (57) ș.a.

Printre cei mai activi autori de publicații în presa **print** se numără: Traian Vasilcău (37), Ștefan Sofronovici (22), Елена Ковальская (20), Vitalie Răileanu (17), Andrei Viziru (15), Zina Izbaș (14), Mariana Harjevschi (10), Nelly Țurcan (10), Raia Rogac (10), Ivan Pilchin (9), Natalia Corghencea (9), Elena Tamazlăcaru (9), Elena Taragan (7) ș.a. Marea majoritate a publicațiilor și articolelor din presa print au fost scrise în limba română, iar 15 % în limba rusă.

PUBLICAȚIILE BM „B.P. HASDEU”

8.2 Activitatea de promovare a activității cercetării-editării

Lucrările realizate în cadrul Bibliotecii Municipale, coordonate de Secția studii și cercetări și Secția activitate editorială, s-au bucurat de numeroase lansări și ample reflectări în mass-media.

Astfel, volumul **Ioan Paulencu: „Opera este cununa tuturor muzelor...”** *Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”* (alc.: Tamara Cotoman, Ludmila Cotoman) a fost lansat la 16 mai 2024 în Sala cu Coloane a Sediului Central al BM „B.P. Hasdeu”. La evenimentul festiv a participat un public reprezentat de diferite categorii sociale și profesionale, oameni talentați, prieteni de o viață ai maestrului, oameni de bună credință, cunoscători, profesioniști din diferite domenii ale sferei sociale, rude, discipoli și doritori, printre care oameni din domeniul artistic și al compoziției muzicale – Constantin Rusnac, compozitor și poet, Constantin Baranovschi, compozitor, Ionel Căpiță, jurnalist și scriitor, Ștefan Andronic, compozitor și dirijor, Vasile Bădărău, istoric, Natalia Midoni, interpretă, director general al Tezaur Media TV, interpreți de muzică vocal – instrumentală, bibliotecari, profesori, tehnicieni ș.a. Evenimentul a fost moderat de Maria Pilchin.

Lucrarea **Anton Mater: ispitele scenei și ale ecranului : Studiu monografic** (autoare: Violeta Tipa) a fost lansată la 4 iunie 2024. La lansare au participat: dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, dr. hab. Tudor Stăvilă, istoric și critic de artă; dr. Dumitru Olărescu, cineast și filmolog; dr. Vitalie Malcoci, șef secție Institutul Patrimoniului Cultural; dr. Constantin Spânu, critic de artă; dr. hab. Ana Maria Plămădeală, filmolog; Petru Bălan, șef secție scenografie UAP; Elena Taragan, drd., șef sector, Secția studii și cercetări, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; dr. Lidia Kulikovski, coordonatorul volumului; Anastasia Moldovanu, șef, Biblioteca de arte „Tudor Arghezi”, precum și membrii familiei Mater, fiind moderat de scriitoarea Maria Pilchin. Evenimentul s-a încheiat cu vizionarea filmului „Anton Mater”.

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021 : Bibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; alc.: Taisia Foiu ; contribuții: Irina Ceban.

Ediția este a patra carte a cronicii BM, elaborată cu prilejul aniversării a 145-a a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Este un rezultat al unei munci colaboratorilor Secției „Memoria Chișinăului” și a colegilor din filialele BM, care înregistrează articole despre bibliotecile lor. Ultimul volum este unul deosebit, deoarece cuprinde o perioadă de 10 ani (2012-2021) și include **3 137** articole din ziare, reviste și culegeri despre cele mai semnificative evenimente din activitatea

bibliotecii (servicii noi, lansări / prezentări de carte, întâlniri cu personalități, aniversări ale bibliotecii și omagieri ale colaboratorilor, participări la conferințe/simpozioane, zilele bibliotecii ș.a.).

Catalogul cărților cu autografe și dedicații din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (2012-2022) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Centrală ; alc.: Lidia Ciornaia, Elena Șendrea, Olga Cracan. Pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, colectarea de cărți cu autografe a devenit o activitate ce a căpătat caracter de tradiție. Mai mult, bibliotecarii au dezvoltat o pasiune nu doar pentru colectarea autografelor, ci și pentru conservarea acestora, valorificându-le prin aceste ediții speciale, publicate de instituția noastră. Colecțiile de cărți cu autografe au început să se extindă în fiecare bibliotecă din rețeaua Bibliotecii Municipale, constituind un rezultat firesc al activităților în care participă personalități remarcabile din diverse domenii, care ulterior donează bibliotecii aceste cărți.

Lansarea celor două volume (de mai sus) a avut loc la **18 octombrie 2024**, la sediul central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, moderator al evenimentului: Ivan Pilchin, redactor șef BiblioPolis. La lansare au participat: Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski, Taisia Foiu, Elena Dabija, Parascovia Onciu, Vitalie Răileanu, Raisa Rogac, Eelan Taragan, Elena Șendrea, Tatiana Luchian, Margareta Șcelcicova, Elena Ungureanu.

Mariana Harjevschi, directorul general al Bibliotecii Municipale, a subliniat că „Catalogul cărților cu dedicații” cuprinde 2086 autografe, care reprezintă ”o punte între trecut și viitor și simbolizează relația dintre autori, bibliotecă, donatori și cititori. Ea a adăugat că autografele „transmit emoții și devin parte din moștenirea culturală a colecțiilor bibliotecii”. În ceea ce privește volumul „Biblioteca Municipală în presă,” Mariana Harjevschi a menționat că lucrarea include 3137 de articole publicate în mass-media, care oferă ”o imagine densă și dinamică a activităților bibliotecii din perioada anilor 2012-2021”.

Colecția „Chișinăuiana” a fost completată cu un volum demn de toată atenția specialiștilor și a publicului larg, lucrare la care și-a adus contribuția și membrii Secției studii și cercetări. Volumul semnat de **Lidia Kulikovski și Ana Răileanu, Chișinăul în plăci memoriale: Catalog-album** a fost lansat în data de 19 septembrie 2024, în Sala cu Coloane a Sediului Central al BM „B.P. Hasdeu”, cu ocazia marcării *Zilelor europene ale patrimoniului*.

Evenimentul a fost moderat de dr. hab. Elena Ungureanu, șefa Secției studii și cercetări. Cu acest prilej, a fost lansat și un video, realizat pe fundalul imnului orașului Chișinău, autor al versurilor Gheorghe Vodă. Au ținut discursuri remarcabile autoarele volumului: Lidia Kulikovski și Ana Răileanu, dar și reprezentanții primăriei Angela Cutasevici, dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu”; Svetlana Dogotaru, arhitect-șef al mun. Chișinău; Valentin Vârtosu, sculptor; Ion Zderciuc, sculptor; dr. hab. Elena Prus, profesor; dr. hab. Sergiu Musteață, profesor. Printre alți invitați, la eveniment au participat cca 20 de sculptori, a căror operă de for public a fost prezentată în volumul lansat: Victor Kovaliov (autorul plăcii dedicate lui Gavriil Bănulescu-Bodoni); Victor Macovei, care are mai multe colaborări de acest gen cu Ruslan Tihonciuc (autori ai plăcii dedicate lui Alexandru Bernardazzi, Natalia Dadiani, Mihai Grecu, Alexei Stârcea); Iurie Canașin (sculptorul plăcii dedicate lui Mihai Eminescu, amplasată pe fațada Teatrului Național „Mihai Eminescu”; Alexei Colâbneac (Ilie Bogdesco); Mihai Damian (Anatol Codru, Vlad Ioviță, Leonida Lari, Valentin Roșca); Ioan Grecu (Auguste Baillayre, Petre Teodorovici); Gheorghe Postovanu (Timofei Moșneaga); Ion Zderciuc (Iacob Burghiu, Gheorghe Vodă), Valeriu Doicov, Ruslan Tihonciuc ș.a., arhitecții Mihail Orlov și Alexei Țurcanu și alte personalități din domeniu, bibliotecari etc. Evenimentul a fost reflectat în mass-media. Volumul este destinat cercetătorilor, istoricilor, oamenilor de artă, arhitecților, sculptorilor, managerilor culturali, decidenților. Pentru acest eveniment SMC a organizat expoziția „Chișinăul în imagini de epocă. Anii 50-70, sec. XX”, cărți poștale din „Colecția Chișinău” completate cu QR code.

Paginile catalogului prezintă o informație detaliată despre plăcile memoriale din oraș și contribuie la descoperirea mai profundă a istoriei locale.

Cartea și evenimentul au beneficiat de mai multe prezentări în mass-media și în revistele de specialitate: Elena Ungureanu. *Pagini de istorie a Chișinăului în plăci* // *Akademios*, 2024, nr. 4, p. 102-104; Andrei Viziru. *Noi repere ale memoriei Chișinăului* // *Florile Dalbe*, 2024, 21 noiemb., p. 2; Raia Rogac. *Chișinăul în plăci memoriale – liantul dintre trecut, prezent și viitor* // *BiblioPolis*, 2024 Vol. 95, nr. 4 (în curs de publicare). De asemenea, despre evenimentul de lansare a volumului a fost transmis un reportaj la postul TV – Moldova 1: *Două secole de istorie imortalizate în catalogul-album „Chișinăul în plăci memoriale”* (<https://www.moldova1.md/p/35932/doua-secole-de-istorie-imortalizate-in-catalogul-album-chisinaul-in-placi-memoriale->).

Volumul semnat de **Liliana Juc**, *Povestea în practica Bibliotecii „Târgoviște”*, a avut parte de o lansare frumoasă la 19 decembrie 2024, cu numeroși invitați, la Biblioteca „Târgoviște”. Moderatoarea, dr., conf. univ. Carolina Dodu-Savca, a deschis evenimentul cu *Povești din redacție*. Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski, Ivan Pilchin, Maria Pilchin, Victoria Fonari și Nadejda Ivanov au vorbit despre procesul de scriere și creare a unei cărți, a unui teatru de păpuși și confecționarea păpușilor. Programul a fost completat de *Povești cu scriitorii* Iulian Filip, Ianoș Țurcanu și Aurelian Silvestru. *Poveștile cu parteneri* au fost spuse de mai mulți profesori de la liceele din Chișinău: Ala Leca, director, LT „Dante Alighieri”; Maricica Munteanu, prezentatoare Știri, Radio Moldova, asist. univ., Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, USM; Eugenia Negru, profesoară de istorie LT „Prometeu”, Snejana Jangă, profesoară de istorie, LT „Mihail Sadoveanu”, Rodica Rudei, psiholog, consultant parental, Liceul „Columna”, Rodica Bîlici, profesoară de limba și literatura română, Colegiul UTM, Stela Vișnevschi, profesoară de limba și literatura română, Liceul Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”, Oxana Mardari, interpretă, Liceul de arte „Valeriu Poleacov”, iar *Poveștile cititorilor* i-au avut ca protagoniști pe elevii de la LT „Dante Alighieri”. Evenimentul s-a remarcat prin câteva scenete teatrale și minirecitaluri, prezentate de Teatrul de păpuși „BIBLIOPICII”; elevi ai Liceelor Teoretice „Dante Alighieri și „Petru Rareș”.

Carolina Dodu-Savca și Liliana Juc au prezentat volumul *Povestea în practica Bibliotecii „Târgoviște”* în cadrul atelierului profesional online „Metodologia activităților de promovare a cărții” organizat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova, argumentând că povestea digitală rămâne o formă artistică de incitare a lecturii.

În **concluzie**, activitățile de cercetare și editare reprezintă părți componente ale unui amplu, sinuos și fascinant drum al *FACERII CĂRȚII*. Cercetarea, inclusiv cea cu componentă tehnică (precum sunt bibliografiile, de exemplu), rămâne în continuare o muncă extrem de migăloasă, adesea ingrată. Chiar dacă tehnologiile vin în ajutorul cercetării și elaborării publicațiilor, adevărata valoare o dă munca migăloasă de documentare, de selectare și analiză a faptelor relevante, de relaționare, de sinteză și de evidențiere a locului cărții tipărite în biblioteca clasică, precum și a cărții în format electronic în biblioteca de generație nouă.

8.3 Organizare și participare la evenimente științifice sau cu componentă științifică

În anul de referință bibliotecarii BM au participat și au organizat **223 de manifestări științifice sau cu componentă științifică**, la nivel de rețea a BM, precum și la nivel național (congrese, conferințe, simpozioane, mese rotunde, lecții publice, seminare etc.), mai mult cu 25 de evenimente comparativ cu anul precedent (a. 2023 – 198; a. 2022 – 111), la care au participat 5 854 de persoane. Dintre ele: congrese – 3; colocvii – 4; simpozioane – 13; conferințe – 39; mese rotunde – 55; lecții publice – 100; seminare – 6; festivaluri – 2. A se reține că 164 dintre evenimentele științifice au fost organizate de BM, iar 59 – de alte instituții. Pentru comparație, prezentăm în tabelele de mai jos statistica comparativă pentru anii 2023 și 2024: *Organizarea și participarea la reuniuni științifice, inclusiv profesionale*. Analiza datelor arată că numărul de conferințe organizate de filialele Bibliotecii Municipale a sporit în 2024 față de 2023 cu cca 200, tot cu cca 200 a sporit numărul total de activități, indicator care atestă o productivitate înaltă a participării angajaților bibliotecii la evenimente de for public, reflectând creșterea profesională și prezența în comunitatea științifică. În cadrul acestor evenimente bibliotecarii BM au susținut 105 comunicări (32 organizate de BM și 73 în afara rețelei).

Forma evenimentului	Total		Organizate de BM		Organizate de alte instituții	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Activități științifice	237	198	169	121	68	77
congres	3	1	1	1	2	0
colocvii	4	1	2	1	2	0
conferință	43	49	8	17	35	32
locală	2	12	1	11	1	1
națională	9	12	4	1	5	11
internațională	32	25	3	5	29	20
masă rotundă	55	35	44	27	11	8
locală	32	23	31	19	1	4
națională	12	6	9	3	3	3
internațională	11	6	4	5	7	1
simpozion	13	16	8	6	5	10
local	2	2	2	2	0	0
național	5	7	4	1	1	6
internațional	6	7	2	3	4	4

lecție publică	105	75	101	69	4	6
locală	98	74	98	68	2	6
națională	2	0	2	0	0	0
internațională	3	1	1	1	2	0
seminar	5	16	4	0	1	16
local	4	1	4	0	0	1
internațional	1	15		0	1	15
festival	4	5	0	0	4	5
internațional	4	5	0	0	4	4
forum	7	0	1	0	6	0
local	1	0	1	0	0	0
național	2	0	0	0	2	0
internațional	4	0	0	0	4	0
Participanți total	5 863	5 662	5 648	5 461	215	201
Comunicări științifice (susținute de bibliotecarii BM)	131	181	48	98	83	83

Printre cei mai activi participanți la conferințe și alte manifestări științifice și culturale se numără: Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski, Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Svetlana Gumeni, Miroslava Metleaeva, Mariana Cocieru, Elena Taragan, Lilia Cațâr, L. Gamarța ș.a.

Unul dintre cele mai importante evenimente a fost **Congresul Mondial al Eminescologilor**, organizat în perioada 31.08-1.09.2024, în colaborare cu AȘM și Biblioteca Municipală „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu.

Evenimentul s-a desfășurat la Academia de Științe a Moldovei, în Sala Azurie. Discursuri și mesaje de deschidere au ținut: acad. Ion Tighineanu, președinte al Academiei de Științe a Moldovei; Igor Grosu, președinte al Parlamentului Republicii Moldova, Maria Grapini, europarlamentar. Acad. Mihai Cimpoi, președintele Congresului Mondial al Eminescologilor, a inaugurat ședința în plen a Congresului Mondial al Eminescologilor, Ediția A XIII-a. Președintele Academiei Române, acad. Ioan Aurel Pop, a ținut online un discurs: *Perenitatea lui Eminescu*. În cadrul sesiunilor de comunicări și dezbateri au vorbit: acad. Theodor Codreanu. *Fragmentarium eminescian*; prof. Pompiliu Crăciunescu. *Fața tăcută a dialogului Caragiale-Eminescu*; prof. Adrian Dinu Rachieru. *Eminescu, în patru ipostaze critice*; prof. Florian Copcea. *Eminescu în oglinzile eminescologiei europene*.

În ziua de 1 SEPTEMBRIE 2024, lucrările congresului au continuat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”. Au avut cuvântări de salut acad. Mihai Cimpoi; dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; Elena Dabija, șef, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

În cadrul evenimentului s-au remarcat, printre alții, prof. Catinca Agache. *Poetul româno-canadian George Filip și marea iubire pentru Eminescu*; prof. Tudor Nedelcea. *Suprema întâlnire a geniilor: Eminescu – Th. Aman*; dr. Alexandru Lupașcu-Bohanțov. *Viața și opera lui Mihai Eminescu în versiune audiovizuală*; Mihai Sultana Vicol. *Maiorescu și Eminescu*; Prof. Liviu Chiscop. *Arta prozei publicistice la Eminescu*. De asemenea, au fost lansate mai multe noutăți editoriale, între care: Tudor Nedelcea. *Eminescu*; Eugen Coșeriu. *Principalele probleme ale limbii române*; Catinca Agache. *Eminescu, simbol identitar românesc și scriitor european. Studii și articole*; Revista *Viața Basarabiei* Nr 1-2/2023; 3-4/2023; 1/2024; 2/2024, apărute la Editura Academiei Române. Dintre noutățile editoriale eminesciene se numără: *Eminescu și Bucovina*: Antologie. Ediție facsimilată; Mihai Cimpoi. *Spre un nou Eminescu. Dialoguri cu eminescologi și traducători din întreaga lume*; Buletinul *Mihai Eminescu*, nr. 1 (23) 2023 al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; Theodor CODREANU. *Fragmentarium eminescian*; Constantin Gh. Ciobanu; Maria Godorozea. *Închinare la Luceafăr. Eminescologie filatelică basarabeană*; Puiu Răducan (coord.). *Colocviile „Mihai Eminescu”*; Iuliana Matrosenco; Constantin Hărăbor. *Orizont plastic eminescian. Album*; Răzvan Ducan. *Eminescu la Viena – eliberarea de stereotip ș.a.*

Congresul, inițiat în anul 2012, și-a propus ca obiectiv promovarea valorilor culturale românești în lume, evocarea personalității lui Eminescu și a traducerilor din opera acestuia. Comunicările și luările de cuvânt urmează a fi publicate în buletinul special „Mihai Eminescu” al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

Printre alte evenimente de anvergură desfășurate la Biblioteca Municipală se numără și lansarea în 26 februarie, în cadrul **Zilelor Hasdeu**, a volumelor B.P. Hasdeu. *Scrieri*, vol. 20 și 21: *Arhiva istorică a României*, apărute în 2023 în Colecția „Moștenire”, cu un studiu introductiv de I. Oprișan. Volumele au apărut la editura Știința. Moderator al lansării a fost scriitorul Mircea V. Ciobanu, redactor-șef al Editurii „Știința”. Au vorbit: Vasile Malanețchi, istoric literar; dr. conf. Lidia Kulikovski; dr. Mariana

Harjevschi, directorul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”; Mihai Papuc, responsabil de colecția „Moștenire”, Editura „Știința”.

În anul 2024 au fost organizate numeroase discuții publice cu tematici privind importanța lecturii în general, dar și în transformarea digitală, atrăgând un număr mare de participanți. Invitații au fost experți în educație, tehnologie și psihologie, care au dezbătut rolul lecturii în dezvoltarea gândirii critice și adaptarea la schimbările aduse de digitalizare. Astfel, Maria Pilchin în 2024 a participat în cadrul Programul de lectură „Chișinăul citește” ca autoare a volumului de proză „Doggy” (ARC, 2023). Dumneaei a venit cu pledoarii pentru lectură în cadrul conferinței de deschidere și a conferinței de bilanț. În total, pe parcursul anului, au fost organizate 18 evenimente doar cu cartea scriitoarei Maria Pilchin. În calitate de autoare a cărții a reușit o performanță rară în cadrul rețelei, încurajând o lectură interactivă care să sporească alfabetizarea funcțională a tinerei generații, precum și dezvoltarea gândirii critice a cititorilor din program. Discuții în jurul cărții s-au axat pe subiecte despre bullying, conflicte generaționiste, corupția din învățământ, tranziția din RM etc. Judecățile de valoare emise de cititorii prezenți la evenimente, produsele lor postlecturale (postere, ziare de perete, reviste digitale, scrisori, eseuri, filmulețe, scenete etc.) au constituit rezultate imediate desprinse dintr-o întreagă suită de întâlniri. Avem convingerea că rezultatele teleologice ale unei astfel de promovări exemplare de carte țin de viitor, de un set axiologic care condamnă abuzul moral și fizic în societate, corupția și alte derapaje sociale.

8.3.1 Săptămâna Creativității și Inovației, ediția a X-a

Cele 27 de filiale au participat activ în cadrul Săptămânii Creativității și Inovației, desfășurată în perioada 15-21 aprilie 2024. În acest an tema inițiată a fost „**Inovează**” și s-a axat pe Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) pentru a amplifica abilitățile de zi cu zi ale cetățenilor și de a aduce schimbare pe Agenda ONU. În acest context, bibliotecarii din rețeaua BM au realizat, zilnic, cele mai diverse produse, evenimente și servicii – de la ateliere, lansări de carte, întâlniri cu scriitori, debateri, robotică, experimente, expoziții etc., până la crearea de conținuturi, raliat pe prioritatea anului: *Accelerarea transformării digitale* – ce le-au notificat creativitatea și inovația ca stare de spirit și atitudine. Ritmul a fost destul de intens, bibliotecarii au lucrat cu implicare, au dat dovadă de originalitate și abordarea „inovativă” a subiectului „creativității”. Totodată, a devenit mai solidă

comunitatea de cititori care denotă abilități și talente, ceea ce ușurează și fructifică munca bibliotecarului.

În principal, au fost valorificate Obiectivele de Dezvoltare Durabilă: ODD-3 „Sănătate și stare de bine”, ODD-4 „Educație de calitate” (majoritar), ODD-6 „Apă curată și igienă”, ODD-13 „Acțiune asupra climei”, ODD-14 „Viața sub apă”, ODD-15 „Viața pe pământ”, ODD-16 „Pace, justiție și instituții puternice” și ODD-17 „Parteneriate pentru obiective”.

Concluzii. Activitatea coordonată de Secția studii și cercetări în anul 2024 reflectă un angajament puternic față de promovarea transformării digitale. Prin diversitatea acțiunilor, am reușit să susținem educația, cultura și accesul la informație, contribuind activ la dezvoltarea comunității.

8.4 Cercetarea de marketing

Biblioteca Municipală joacă un rol esențial în comunitate, oferind acces la informație, educație și cultură. Totuși, pentru a-și îndeplini misiunea cât mai eficient, este necesar să înțeleagă în profunzime nevoile și așteptările utilizatorilor săi. În acest sens, cercetarea de marketing devine un instrument esențial, oferind date valoroase despre comportamentul, preferințele și cerințele publicului.

Prin intermediul cercetării de marketing, Biblioteca Municipală urmărește: *identificarea profilului utilizatorilor, determinarea necesităților specifice, evaluarea gradului de satisfacție, adaptarea serviciilor.*

Biblioteca Municipală utilizează mai multe **metode de cercetare** printre care: **chestionare și sondaje**, aplicate utilizatorilor pentru a evalua preferințele lor și gradul de satisfacție față de serviciile oferite; **interviuri și focus grupuri**: discuții structurate cu utilizatorii pentru a obține feedback detaliat despre experiența acestora; **analiza datelor statistice**: monitorizarea frecvenței vizitelor, a împrumuturilor de carte și a participării la evenimente; **observația directă** – studierea comportamentului utilizatorilor în bibliotecă pentru a identifica tiparele de utilizare a resurselor.

În anul 2024 cercetarea de marketing a BM a fost orientată spre evaluarea impactului și eficienței mai multor activități și programe derulate în cadrul instituției, având scopul de a înțelege mai bine nevoile și satisfacția publicului, precum și de a adapta ofertele educaționale la cerințele actuale ale comunității. O atenție deosebită a fost acordată și bibliotecarilor, fiind realizate cercetări referitoare la nevoile de formare profesională continuă, precum și cercetarea opiniei lor despre vizavi

de activitățile de formare profesională continuă. Pe parcursul anului au fost efectuate cercetări de Biblioteca „Adam Mickiewicz”, CFCB „Campusul competențelor”, Biblioteca „Mihail Ciachir”, Secția „Memoria Chișinăului” și Secția monitorizare și evaluare. Studiile realizate în acest sens sunt detaliate mai jos:

Evaluarea activităților de formare profesională continuă

CFCB „Campusul competențelor” evaluează constant activitățile de formare profesională continuă care reprezintă un element central în menținerea calității și relevanței serviciilor oferite de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru personalul său. Acest proces permite identificarea și corectarea eventualelor deficiențe, adaptarea rapidă la schimbările din domeniu și asigurarea faptului că bibliotecarii sunt bine pregătiți cu cele mai recente cunoștințe și competențe.

Evaluarea ajută la măsurarea impactului programelor de formare asupra performanțelor individuale și de echipă, evidențiind atât punctele tari ce pot fi consolidate, cât și domeniile care necesită îmbunătățiri. Rezultatele oferă informații valoroase pentru ajustarea programelor de instruire, astfel încât acestea să răspundă mai bine nevoilor personalului și comunității.

Pentru realizarea acestor evaluări se folosesc diverse metode și instrumente, cum ar fi chestionarele completate la finalul fiecărui curs, sondaje periodice, comentarii exprimate pe rețelele sociale și opinii oferite în cadrul postărilor sau altor forme de feedback. Aceste mecanisme permit colectarea unor perspective variate, contribuind la o mai bună înțelegere a eficienței și relevanței activităților.

Prin acest proces de evaluare continuă, biblioteca demonstrează angajamentul său față de dezvoltarea profesională și inovația în servicii. Acest demers contribuie la îmbunătățirea constantă a activităților și la menținerea bibliotecii ca un spațiu modern, accesibil și valoros pentru comunitate.

Rezultatele evaluării activităților de instruire desfășurate în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” arată un nivel ridicat de satisfacție în rândul participanților, conform răspunsurilor oferite la întrebarea ***privind măsura în care aceste activități au răspuns așteptărilor lor***. Dintr-un total de 57 de respondenți, majoritatea covârșitoare a exprimat opinii pozitive: 61,4% dintre participanți au declarat că activitățile de instruire au răspuns „în mare măsură” așteptărilor lor, rezultatul reflectând o percepție generală pozitivă asupra calității și relevanței programelor de formare continuă; 31,6% dintre respondenți au considerat că activitățile au răspuns „în foarte mare măsură” așteptărilor lor,

subliniind eficiența și aplicabilitatea practică a instruirilor; doar 7% dintre respondenți au apreciat că activitățile au răspuns „într-o oarecare măsură” așteptărilor lor, ceea ce indică o necesitate redusă, dar existentă, de ajustare a programelor pentru a răspunde nevoilor mai specifice. Este notabil faptul că niciun respondent nu a considerat că activitățile au răspuns „într-o mică măsură” sau „într-o foarte mică măsură” așteptărilor, ceea ce confirmă că toate activitățile au avut un impact pozitiv și au fost cel puțin parțial relevante pentru participanți.

Analiza rezultatelor sugerează că activitățile de instruire organizate au fost bine primite și au oferit beneficii semnificative pentru participanți.

Analiză a aprecierilor și evaluării cursurilor de formare continuă organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în cadrul „Campusul competențelor” au fost apreciate în mod pozitiv, atât pentru relevanța tematicilor abordate, cât și pentru impactul asupra dezvoltării profesionale a participanților. În cadrul acestor sesiuni, s-a remarcat un interes crescut față de consolidarea cunoștințelor în domenii-cheie precum securitatea cibernetică, transformarea digitală, utilizarea inteligenței artificiale și implementarea bunelor practici în bibliotecă.

– **Aprecieri ale participanților și ale partenerilor**

Programul de formare continuă din luna ianuarie 2024 a inclus 10 sesiuni, la care au participat 143 de bibliotecari: 82 din rețeaua BM, 56 de bibliotecari școlari și 5 din bibliotecile suburbiilor municipiului Chișinău. Temele abordate au inclus securizarea conturilor online, utilizarea parolelor puternice, protecția datelor personale și prevenirea atacurilor de tip inginerie socială. Partenerii implicați, cum ar fi echipa campaniei SiguranțăDigitală.MD, au evidențiat importanța acestor instruirii, subliniind faptul că acestea contribuie la creșterea capacității bibliotecarilor de a-și proteja datele și de a instrui utilizatorii. Prin această colaborare, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a demonstrat puterea parteneriatelor eficiente în promovarea siguranței digitale.

– **Impactul formării în cadrul proiectelor internaționale și inițiativelor regionale**

Participarea bibliotecarilor la diverse sesiuni axate pe securitatea cibernetică a fost semnalată ca un exemplu de bune practici și în publicații de specialitate, cum ar fi *BiblioFeed*, care a apreciat implicarea bibliotecarilor din Republica Moldova în abordarea provocărilor generate de amenințările cibernetice. Sesiunile au pus accent pe noțiuni fundamentale, dar și pe aspecte practice, cum ar fi gestionarea setărilor de confidențialitate, comportamentul responsabil online și protejarea

utilizatorilor de atacuri cibernetice. Aceste activități au fost văzute ca o contribuție valoroasă în sprijinirea unei culturi a siguranței digitale.

– **Diversitatea tematică și calitatea activităților**

Cursurile și atelierelor organizate de „Campusul competențelor” s-au remarcat printr-o diversitate tematică relevantă pentru nevoile actuale ale bibliotecarilor. Temele precum utilizarea inteligenței artificiale în biblioteci, replicarea serviciilor, transformarea digitală și bunele practici de organizare a activităților au atras un interes deosebit. Participanții au apreciat abordarea practică și interactivă, precum și calitatea formatorilor, care au reușit să ofere nu doar informații teoretice, ci și instrumente practice aplicabile în activitatea zilnică.

– **Exemplu de succes: cursul „Bazele biblioteconomiei moderne”**

Cursul de inițiere „Bazele biblioteconomiei moderne”, desfășurat pentru prima dată, a reprezentat un punct de referință în formarea noilor angajați ai Bibliotecii Municipale. Cu o structură cuprinzătoare de 12 module și o echipă de formatori experimentați, cursul a fost bine primit de participanți și a evidențiat angajamentul instituției față de dezvoltarea unei baze solide de competențe profesionale. Proiectarea programului s-a bazat pe nevoile identificate în sondaje și a inclus metode inovatoare de învățare, cum ar fi vizitele tematice și prezentările creative.

Astfel, evaluările pozitive și aprecierile exprimate de participanți și parteneri confirmă succesul activităților de formare continuă organizate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Temele relevante, metodele practice și calitatea formatorilor au contribuit la consolidarea competențelor profesionale ale bibliotecarilor. De asemenea, inițiativele precum parteneriatul cu SiguranțăDigitală.MD sau organizarea cursului „Bazele biblioteconomiei moderne” demonstrează angajamentul bibliotecii de a se adapta nevoilor actuale și de a susține transformarea profesională continuă. Aceste eforturi reflectă implicarea și profesionalismul echipei și poziționează biblioteca drept un lider în domeniul formării profesionale din Republica Moldova.

Studiul nevoilor de formare profesională continuă

CFCB „Campusul Competențelor” analizează periodic nevoile de formare profesională continuă, care reprezintă o componentă fundamentală în dezvoltarea și adaptarea echipei de bibliotecari la dinamica schimbărilor din domeniul infodocumentar. Transformările rapide din tehnologie și modificările constante în mediul informațional impun o actualizare permanentă a competențelor

bibliotecarilor pentru a răspunde cerințelor unei societăți aflate într-o continuă schimbare. Prin realizarea unui astfel de studiu, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își poate alinia programele de formare continuă cu provocările și oportunitățile prezente și viitoare din sfera biblioteconomiei.

Aceste studii oferă o imagine detaliată a competențelor existente în echipă și identifică ariile în care sunt necesare îmbunătățiri sau dezvoltări suplimentare. Totodată, procesul contribuie la implicarea activă a personalului, oferindu-le bibliotecarilor ocazia de a-și exprima aspirațiile și prioritățile profesionale. Prin această abordare participativă, se stimulează sentimentul de apartenență și angajament, ceea ce poate conduce la o satisfacție crescută în rândul angajaților și, implicit, la creșterea calității serviciilor oferite comunității.

Pentru realizarea studiilor de identificare a nevoilor de formare continuă, Biblioteca Municipală utilizează diverse metode și instrumente, precum:

- Chestionare aplicate la sfârșitul fiecărui curs de formare;
- Sondaje periodice în rândul bibliotecarilor;
- Analiza comentariilor și opiniilor exprimate pe rețelele sociale sau în postări online;
- Evaluarea rapoartelor și planurilor de activitate ale bibliotecilor-filiale;
- Discuții și întâlniri de evaluare cu echipa;
- Discuții în cadrul atestării personalului de specialitate.

Aceste instrumente asigură colectarea unui feedback variat și relevant, oferind o bază solidă pentru planificarea unor programe de formare care să răspundă atât nevoilor organizaționale, cât și celor individuale.

De asemenea, la elaborarea planului anual de formare continuă, se ține cont de prioritățile stabilite de Biblioteca Națională a Republicii Moldova (BNRM) și de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Acest proces de coordonare strategică asigură o aliniere eficientă a obiectivelor instituționale cu prioritățile naționale și contribuie la consolidarea unui cadru coerent pentru dezvoltarea profesională a personalului bibliotecar.

Realizarea periodică a unor astfel de studii și integrarea priorităților strategice în planificarea anuală permit Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” să direcționeze eficient resursele investite în formarea continuă și să asigure actualizarea permanentă a competențelor echipei. Astfel, instituția își

menține poziția de lider în domeniul biblioteconomic, rămânând adaptată la cerințele și dinamica societății contemporane.

Preferințele și prioritățile bibliotecarilor în ceea ce privește **competențele pe care doresc să le dezvolte prin intermediul activităților de formare profesională continuă** reflectă diversitatea nevoilor și intereselor profesionale, dar și tendințele actuale din domeniul biblioteconomic.

Competențele de comunicare au fost indicate de 74,5% dintre respondenți (41 de persoane), subliniind importanța dezvoltării abilităților interpersonale și a comunicării eficiente, esențiale în interacțiunea cu utilizatorii și în colaborarea între colegi.

Competențele digitale ocupă locul al doilea, fiind preferate de 69,1% dintre respondenți (38 de persoane). Aceasta evidențiază necesitatea pregătirii în utilizarea tehnologiilor moderne, un aspect indispensabil în bibliotecile contemporane.

Competențele tehnologice sunt de asemenea o prioritate, menționate de 65,5% dintre respondenți (36 de persoane). Acest lucru sugerează un interes puternic pentru integrarea noilor tehnologii în serviciile de bibliotecă.

Competențele de cultură informațională, cu 52,7% dintre respondenți (29 de persoane), arată preocuparea pentru gestionarea și diseminarea informației într-un mod eficient și adecvat.

Competențele psihologice (49,1%) indică o nevoie crescută de înțelegere și sprijinire a utilizatorilor în contexte diverse, subliniind rolul empatic al bibliotecarului.

Competențele manageriale și de leadership, selectate de 40% dintre respondenți, evidențiază interesul pentru dezvoltarea abilităților de coordonare și luare a deciziilor în mediul profesional.

Competențele de cercetare (41,8%) și **metodologice** (29,1%) reflectă dorința de aprofundare a cunoștințelor teoretice și aplicative în domeniul biblioteconomiei.

În schimb, **competențele pedagogice** au fost indicate doar de 21,8% dintre respondenți, iar cele de lectură și animație sau de cercetare bibliografică au fost aproape neglijate, cu câte un număr minim de opțiuni.

Evaluarea informațiilor din diferite surse referitoare la necesitățile de formare profesională a personalului de specialitate al BM evidențiază varietatea tematicilor propuse pentru sesiunile viitoare de instruire desfășurate în cadrul CFCB „Campusul competențelor”. Aceste propuneri oferă o

perspectivă detaliată asupra nevoilor și așteptărilor profesionale ale bibliotecarilor și sugerează direcții importante pentru ajustarea și diversificarea ofertei educaționale.

Categorii tematice principale:

– **Digitalizare și tehnologie**

Subiectele legate de digitalizare, inteligența artificială, utilizarea tehnologiilor emergente, protecția datelor și transformarea digitală sunt frecvent menționate. Acest lucru subliniază o nevoie urgentă de formare în utilizarea tehnologiilor moderne și în adaptarea bibliotecilor la cerințele unei societăți tot mai digitalizate.

Exemple de subiecte propuse includ „Modelare 3D”, „Inteligența artificială”, „Digitalizare conținuturi” și „Abilități IT”.

– **Relația cu utilizatorii și promovarea serviciilor**

Respondenții au evidențiat importanța dezvoltării competențelor de comunicare și interacțiune cu utilizatorii. Tematici precum „Comunicare digitală pentru succes în promovarea online”, „Medierea conflictelor cu utilizatorii” și „Servicii orientate spre client” sugerează necesitatea instruirii în oferirea de servicii accesibile și adaptate nevoilor diverse ale comunității.

– **Management și leadership**

Propuneri precum „Managementul instituțional și inovații”, „Managementul timpului și al priorităților” și „Abilități de leadership” indică interesul pentru dezvoltarea abilităților de coordonare, luare a deciziilor și organizare eficientă a activităților în biblioteci.

– **Promovarea lecturii și a culturii informaționale**

Subiecte precum „Fenomenul lecturii”, „Promovarea lecturii în era digitală” și „Descrierea colecțiilor tradiționale și moderne” arată dorința bibliotecarilor de a-și îmbunătăți competențele în promovarea lecturii și în crearea de conținut educațional.

– **Abilități practice și creative**

Instruiri precum „Cum să creăm postări interesante pe rețelele de socializare”, „Editare video și instrumente diverse” și „Team-building, arta de a fi bibliotecar” sugerează nevoia de formare în competențe practice și creative, care pot adăuga valoare activităților zilnice ale bibliotecarilor.

– **Etică profesională și dezvoltare personală**

Tematici precum „Etica profesională pentru bibliotecari”, „Arta și tehnica de a vorbi în public” și „Dezvoltarea capacităților de mentorat” subliniază interesul pentru consolidarea profesionalismului și pentru dezvoltarea unor competențe transversale.

– **Cercetare și elaborare bibliografică**

Propunerile pentru subiecte precum „Cercetare”, „Descriere bibliografică a cărților” și „Subiecte despre cercetare pentru începători” evidențiază nevoia de a îmbunătăți capacitatea de gestionare și prezentare a resurselor informaționale.

Solicitările de formare profesională arată o orientare clară spre modernizare și adaptare la noile cerințe ale utilizatorilor și ale tehnologiei. Pentru a răspunde acestor așteptări, „Campusul competențelor” ar putea dezvolta un program educațional complex care să includă:

- Module tehnice avansate în domeniul IT și digitalizare;
- Activități care să promoveze relația bibliotecar-utilizator și comunicarea eficientă;
- Instruiri pe teme manageriale și de leadership pentru dezvoltarea unei culturi organizaționale moderne;
- Programe creative pentru promovarea lecturii și a culturii informaționale.

Această diversitate tematică reprezintă o oportunitate de a valorifica potențialul bibliotecarilor și de a transforma „Campusul competențelor” într-un lider al formării profesionale continue în biblioteconomie.

Evaluarea Colocviilor profesionale de vară, ediția a XII-a

Unul dintre obiectivele principale ale Bibliotecii Municipale în 2024 a fost accelerarea transformării digitale. Astfel, în perioada 16-17 iulie 2024, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a organizat Colocviile profesionale de vară, cu tema „Transformarea digitală: Experiența utilizatorilor la bibliotecă”, dedicate procesului de transformare și impactului acestuia asupra experienței utilizatorilor în era tehnologică.

Pentru a evalua impactul evenimentului și percepțiile participanților, în cadrul Colocviilor profesionale de vară 2024, a fost realizat un **sondaj de opinie**, coordonat de Secția *Monitorizare și evaluare*. Din cei 68 de participanți la eveniment, au răspuns 48 dintre respondenți, oferind astfel o perspectivă valoroasă asupra tematicilor abordate și a activităților desfășurate. Rezultatele sondajului

au identificat punctele forte și slabe ale colocviilor și a adresat posibile îmbunătățiri în organizarea unor evenimente viitoare, contribuind astfel la perfecționarea proceselor de învățare.

Din cei 48 de respondenți la sondajul realizat în cadrul evenimentului, la întrebarea „**Cum evaluați calitatea evenimentului?**” (un singur răspuns), 24 de participanți au evaluat evenimentul cu calificativul „foarte bună”, 20 cu „bună”, iar un participant a acordat o evaluare „moderată”. Aceste rezultate reflectă în mod pozitiv impactul și calitatea activităților și tematicilor abordate, majoritatea participanților fiind mulțumiți de eveniment.

La întrebarea „**Cum considerați subiectele discutate în cadrul evenimentului?**” (un singur răspuns), majoritatea participanților au apreciat tematicile abordate ca fiind deosebit de relevante și utile pentru dezvoltarea BM. Astfel, 24 de respondenți au considerat subiectele „foarte importante”, ceea ce subliniază interesul și impactul acestora asupra participanților. În același timp, 23 de participanți au evaluat temele discutate ca fiind „importante”, ceea ce indică faptul că majoritatea au găsit informațiile prezentate utile și importante pentru activitatea lor profesională. Doar un singur participant a oferit un răspuns „moderate”, reflectând o părere mai rezervată față de relevanța subiectelor.

La cea de-a treia întrebare „**Ce v-a impresionat cel mai mult la acest eveniment?**” (răspuns multiplu), majoritatea participanților au subliniat câteva aspecte cheie: *organizarea evenimentului, subiectele abordate, vorbitorii și interacțiunea dintre participanți*. Astfel, un număr de 13 participanți au menționat *organizarea evenimentului* propriu zis, fiind un element remarcabil pentru mulți. Subiectele discutate au fost apreciate de 38 participanți, care au considerat *tematicile* ca fiind relevante și de mare interes. În continuare, 25 respondenți au subliniat calitatea prezentărilor și expertiza prezentatorilor. De asemenea, *interacțiunea* a fost un aspect important, fiind menționată de 11 participanți, care au considerat *dialogul și schimbul de idei* ca un element primordial al evenimentului. Mai puțin important, *moderarea* a fost apreciată de 9 participanți, subliniind necesitatea facilitării discuțiilor și menținerii unui dialog coerent. În general, majoritatea răspunsurilor au reflectat aprecierea pentru toate componentele evenimentului, fiind perceput ca un succes datorită *calității organizării, tematicilor și oportunităților de interacțiune* oferite participanților.

Analizând răspunsurile la întrebarea „**Cât de relevantă și utilă pentru activitatea dvs. a fost informația împărtășită de colegi?**” (1 = deloc relevantă și utilă; 5 = foarte relevantă și utilă) se observă

o tendință general pozitivă. Majoritatea răspunsurilor, respectiv 29 de răspunsuri au obținut 5 puncte, ceea ce indică faptul că informațiile au fost considerate foarte relevante și utile pentru activitatea participanților. Urmează 14 răspunsuri evaluate cu 4 puncte, sugerând o evaluare pozitivă, dar cu unele rezerve. Un număr mai mic a fost reprezentat cu 3 puncte, ceea ce indică un nivel mediu de relevanță și utilitate. În final, 2 răspunsuri au fost 2 puncte ceea ce sugerează că unii participanți nu au găsit informațiile foarte pertinente sau utile. Per ansamblu, răspunsurile sunt pozitive, ceea ce arată o apreciere generală a colocviilor.

Având în vedere că toți participanții au răspuns afirmativ la întrebarea „**Veți aplica în activitatea de viitor informațiile acumulate? Dacă Da – pe care? Dacă Nu – de ce?**” sugerează un nivel înalt de relevanță și utilitate a informațiilor împărtășite. Faptul că nimeni nu a răspuns negativ indică faptul că informațiile au fost percepute ca fiind aplicabile și benefice pentru îmbunătățirea activităților viitoare la BM. Acest răspuns uniform sugerează că informațiile au fost bine alese și au un impact semnificativ asupra activității profesionale a tuturor participanților.

Din răspunsurile participanților la întrebarea „**Care din temele prezentare v-au plăcut cel mai mult?**” (*răspuns multiplu*), se poate observa un interes deosebit pentru IA și aplicațiile sale în activitatea bibliotecilor. Majoritatea menționează nevoia utilizării IA pentru bibliotecari, accesării site-urilor web recomandate, OPAC și Podcast-uri. De asemenea, un alt punct important a fost utilizarea KOHA ca instrument în procesul de transformare digitală a bibliotecii, iar mulți participanți s-au referit la aplicațiile Perplexity, chat-GPT, Midjourney, și alte aplicații de IA. Analizând preferințele participanților la această întrebare se observă o tendință clară de interes pentru teme legate de tehnologia digitală și utilizarea IA în biblioteca publică. Tema care a generat cel mai mare interes a fost despre KOHA, ca punct de pornire în transformarea digitală la BM, acumulând 33 de răspunsuri. În paralel, subiectele despre IA pentru bibliotecari și beneficiile sistemului inteligent de management al resurselor la Biblioteca Oodi din Helsinki au fost, de asemenea, teme foarte apreciate, agregând 30 de răspunsuri, subliniind că participanții au fost interesați să înțeleagă cum tehnologiile pot îmbunătăți gestionarea resurselor și activitățile BM. Cu 29 de răspunsuri pentru tema ce a reflectat OPAC-ul din perspectiva utilizatorului, subliniază preocuparea pentru îmbunătățirea interacțiunii utilizatorilor cu instrumentele online de căutare și acces la resursele BM. De asemenea, tema cu referire la site-ul bibliotecii ca instrument de relaționare între bibliotecă și utilizator a atras 28 de răspunsuri, ceea ce

indică interesul pentru îmbunătățirea comunicării și accesibilității serviciilor bibliotecii prin platformele online. La fel tema dedicată sistemului de SMS – sistemul de notificare pentru rețele de utilizatori, cu 26 de răspunsuri, a evidențiat nevoia de a integra tehnologii de comunicare moderne pentru a facilita notificările și interacțiunea cu utilizatorii. Tema cu referire la preferințele utilizatorilor online și evaluarea podcast-urilor la BM, a acumulat 19 răspunsuri, ceea ce sugerează un interes moderat pentru evaluarea preferințelor utilizatorilor în ceea ce privește formatele audio și digitale. În mod similar, tema cu referire la valoarea economică a bibliotecii, a acumulat 26 de răspunsuri, sugerând un interes în evaluarea impactului financiar al bibliotecilor asupra comunității.

În cadrul evaluării privind cunoștințele participanților referitoare la subiectele din agenda colocviilor, la întrebarea „**Cum evaluați cunoștințele dvs. cu privire la subiectele discutate în cadrul „Colocviilor profesionale de vară?”** (un răspuns pentru fiecare rând) [Până la acest eveniment] răspunsurile variază semnificativ, indicând o diversitate de percepții asupra nivelului de înțelegere a tematicilor abordate. Majoritatea participanților, respectiv 29 dintre aceștia, au considerat că au cunoștințe suficiente. Un număr mai mic, de 12 persoane, a evaluat cunoștințele lor ca fiind excelente, ceea ce indică un nivel înalt de familiarizare cu subiectele discutate, precum și o apreciere a calității discuțiilor. Pe de altă parte, 4 răspunsuri au menționat cunoștințe limitate, iar 2 răspunsuri au indicat cunoștințe minime. Aceste rezultate reflectă o diversitate a nivelurilor de pregătire și de interes ale participanților, iar organizatorii ar putea lua în considerare ajustarea conținutului viitoarelor sesiuni pentru a răspunde mai bine nevoilor și așteptărilor echipei BM.

După eveniment, participanții au demonstrat o îmbunătățire semnificativă a percepției acestora față de temele abordate. Un număr de 29 de participanți au considerat că acum au cunoștințe suficiente, ceea ce sugerează că informațiile prezentate au fost accesibile și relevante, dar ar putea fi încă loc pentru aprofundare. De asemenea, 11 persoane au evaluat cunoștințele lor ca excelente, indicând că au dobândit o înțelegere solidă a subiectelor discutate, ceea ce subliniază impactul pozitiv al evenimentului asupra participanților mai experimentați. Pe de altă parte, 4 răspunsuri au menționat cunoștințe limitate, iar 2 răspunsuri au menționat cunoștințe minime, ceea ce sugerează că unii participanți ar putea să fi întâmpinat dificultăți în asimilarea tuturor informațiilor sau că unele subiecte au fost mai puțin clare pentru aceștia.

Răspunsurile obținute cu privire la „Manualul de identitate vizuală” oferă o viziune generală pozitivă, subliniind importanța unui astfel de instrument pentru modernizarea și consolidarea imaginii instituției:

Puncte pozitive	Provocări și preocupări
<ul style="list-style-type: none"> - Unii participanți au subliniat faptul că manualul va contribui semnificativ la creșterea vizibilității bibliotecii, făcând-o mai recunoscută și memorabilă. Termeni precum „va schimba spre bine”, „va fi mai vizibilă”, „va fortifica imaginea bibliotecii” și „va deveni mai atractivă pentru cititori” reflectă optimismul legat de impactul acestei identități vizuale. - Colegii BM consideră că manualul va contribui la crearea unei imagini uniforme. Acest lucru este văzut ca un factor esențial pentru o comunicare eficientă și coerentă, ce va ajuta la dezvoltarea unei identități vizuale unice și profesioniste, care va consolida statutul BM ca instituție respectată. - Participanții consideră că manualul este un instrument esențial pentru atragerea unui public mai larg, în special pentru că îmbunătățește percepția publicului despre BM și face instituția mai transparentă și mai ușor de recunoscut. 	<ul style="list-style-type: none"> - Unii respondenți menționează că nu au avut încă acces la manualul de identitate vizuală și nu pot să își formeze o opinie clară în legătură cu impactul acestuia. De asemenea, se subliniază faptul că manualul trebuie să fie activ promovat și utilizat corect de bibliotecari pentru a avea efectul dorit. - Există un punct de vedere exprimat de câțiva respondenți, conform căruia implementarea unui sistem unitar ar putea duce la uniformizarea excesivă a filialelor și ar putea afecta identitatea specifică a fiecăreia din ele. Aceasta poate reprezenta o preocupare legată de diversitatea instituțională și de individualitatea fiecărei biblioteci. - Răspunsurile sugerează că este esențial ca manualul să fie activ promovat și implementat. Doar prin utilizarea sa continuă și corectă, acesta va putea să contribuie la îmbunătățirea imaginii instituției.

În general, răspunsurile indică faptul că „Manualul de identitate vizuală” va îmbunătăți considerabil imaginea BM, contribuind la crearea unei imagini coerente și profesionale, care va ajuta la creșterea vizibilității și atragerii unui public mai larg. Cu toate acestea, succesul acestui manual depinde în mare măsură de promovarea sa activă și de aplicarea corectă a principiilor stabilite. Este important ca fiecare filială să își păstreze individualitatea, iar manualul să nu fie văzut ca un instrument rigid care afectează diversitatea bibliotecilor-filiale. Răspunsurile sugerează că manualul va avea totuși un impact pe termen lung, contribuind la succesul și dezvoltarea BM, mai ales în ceea ce privește prestigiul și percepția publicului asupra instituției.

Evaluarea satisfacției participanților a fost efectuată prin intermediul întrebării „**Cât de satisfăcut ați fost cu privire la organizarea Colocviilor?**” (1 = deloc satisfăcut; 5 = foarte satisfăcut) care indică un grad general de satisfacție ridicat. Majoritatea respondenților, respectiv 24 de persoane, au acordat un scor de 4, ceea ce sugerează că organizarea evenimentului a fost apreciată în mod pozitiv, dar există încă posibilități de îmbunătățire în anumite aspecte. Un număr de 20 de participanți au acordat scorul maxim de 5, indicând o satisfacție foarte mare față de organizare și o apreciere evidentă a modului în care a fost desfășurat evenimentul. Pe de altă parte, 3 persoane au evaluat organizarea cu un scor de 3, ceea ce sugerează că, pentru aceștia, evenimentul ar fi putut beneficia de unele îmbunătățiri.

La întrebarea „**Ce subiecte ați dori să fie discutate anul viitor în cadrul Colocviilor profesionale de vară?**” participanții au exprimat un interes diversificat pentru subiectele ce ar trebui abordate în cadrul ediției de anul viitor, reflectând preocupările actuale și tendințele din domeniu. Printre sugestiile menționate, se află teme legate de *îmbunătățirea comunicării între utilizatori și bibliotecari*, cu un accent pe *prezentarea colecțiilor bibliotecii* și activități care dezvoltă abilități practice, în contrast cu prezentările teoretice sau raportările formale. De asemenea, există un interes evident pentru discutarea tematicilor de actualitate, precum *satisfacerea utilizatorilor*, *biblioteca viitorului* și *integrarea marketingului în activitățile bibliotecilor*. Alte propuneri au inclus subiecte mai tehnice, cum ar fi implementarea unor aplicații de IA pentru activitățile bibliotecii, utilizarea sistemelor KOHA prin cursuri practice, precum și aprofundarea transformării digitale a bibliotecilor și introducerea de noi tehnologii. Participanții au sugerat, de asemenea, includerea unor subiecte legate de promovarea imaginii bibliotecii, designul acesteia și gestionarea colecțiilor speciale. Mai multe propuneri s-au concentrat pe analiza experiențelor bibliotecilor europene, și pe utilizarea unor tehnologii inovative, cum ar fi diverse aplicații, servicii de referință virtuale etc. În plus, s-a subliniat necesitatea unei game diversificate de subiecte care să răspundă nevoilor bibliotecarilor și să reflecte tendințele actuale. Aceste sugestii reflectă preocuparea pentru o abordare mai practică și aplicativă a colocviilor, dar și dorința de a rămâne la curent cu inovațiile tehnologice.

Concluzii:

Analizând răspunsurile referitoare la organizarea evenimentului, observăm o serie de puncte pozitive și câteva sugestii valoroase pentru îmbunătățiri:

Puncte pozitive	Sugestii și critici
<ul style="list-style-type: none"> - Mulți participanți au apreciat organizarea generală a evenimentului, remarcând că a fost „foarte bine organizat” și „la nivel înalt”. De asemenea, s-a menționat utilitatea informațiilor și actualitatea tematicilor abordate. - Participanții au apreciat diversitatea subiectelor și utilitatea acestora în activitatea bibliotecii. - Mai mulți au menționat că au acumulat informații noi și utile, care pot fi aplicate în practica lor. - Participanții au apreciat atmosfera generală a evenimentului și ideea de a experimenta aplicații sau teme noi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Mulți participanți au semnalat că vorbitorii nu au respectat timpul alocat, ceea ce a afectat fluiditatea evenimentului. - altă recomandare a fost includerea unor pauze între sesiunile de comunicare, astfel încât participanții să aibă timp să se relaxeze și să perceapă informațiile prezentate. - Mai mulți participanți au menționat că evenimentul a fost prea încărcat din punct de vedere al subiectelor prezentate. - Participanții consideră că abordările teoretice nu sunt suficient de aplicabile și că activitățile practice, cu exerciții concrete, ar ajuta mult mai mult la înțelegerea tematicii. - Unii participanți au semnalat temperatura ridicată din timpul evenimentului, care a fost inconfortabilă. - Câteva sugestii au vizat schimbarea locației evenimentului, recomandându-se să se desfășoare în afacerea bibliotecii. - Un alt detaliu logistic menționat a fost dificultatea de a auzi clar informațiile prezentate, sugerându-se instalarea unei boxe suplimentare. - Unii participanți sugerează ca temele să fie abordate în ateliere separate sau sesiuni de formare.

Colocviile de vară 2024 au reprezentat o oportunitate valoroasă de schimb de idei și bune practici, pentru managementul să, reafirmând rolul Bibliotecii Municipale în procesul de transformare digitală și adaptare la noile cerințe ale utilizatorilor și nevoia permanentă de adaptare și schimbare.

Evaluarea satisfacției participanților la Programul „Provocarea verii”, ediția a VI-a

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își propune, an de an, să creeze experiențe educative și recreative de calitate pentru copii prin programul „Provocarea verii”. Pentru a evalua impactul acestei ediții și pentru a identifica aspectele care pot fi îmbunătățite, Secția monitorizare și evaluare a realizat un sondaj de opinie adresat părinților și copiilor participanți.

Prin acest chestionar, ne-am dorit să aflăm cum a fost perceput programul, ce activități au fost apreciate cel mai mult și în ce mod putem adapta și diversifica oferta bibliotecii pentru edițiile viitoare. Feedbackul primit este extrem de valoros și ne va ghida în organizarea unor experiențe și mai atractive pentru copii.

Chestionarul a fost completat anonim de părinți împreună cu copiii care au participat la program, fiind accesat prin intermediul paginii web a Bibliotecii Municipale. Acesta a cuprins 8 întrebări și a fost completat de un total de 181 de respondenți.

Rezultatele sondajului arată că participanții **au aflat despre program** dintr-o varietate de surse (directe, digitale și tradiționale), cele mai frecvente fiind: *bibliotecarii* (102 persoane / 56,4%), ceea ce confirmă rolul esențial pe care aceștia îl joacă în promovarea activităților bibliotecii. *Recomandările prietenilor/colegilor* (81 persoane / 44,8%) constituie următoarea sursă de informare pentru părinți și copii, ceea ce indică că experiențele pozitive din edițiile anterioare au fost împărtășite și apreciate în comunitate. O parte semnificativă a participanților a descoperit programul prin intermediul postărilor de pe *Facebook* și *Instagram* (28,2%) evidențiind importanța promovării online. Multe persoane au remarcat *afișele expuse în bibliotecă* (15%), faptul confirmând că materialele vizuale sunt un instrument eficient de informare. O parte dintre respondenți au aflat despre program prin anunțuri făcute în cadrul *instituțiilor de învățământ*, iar printre *alte surse* sunt menționate *site-ul Primăriei Chișinău, de la serviciu sau din experiențele anterioare de participare*.

Programul a fost bine structurat, oferind o gamă largă de experiențe valoroase pentru copii. **Cele mai memorabile momente** au fost excursiile, activitățile STREAM și cele creative. *Excursiile* sunt cele mai des menționate ca momente memorabile (aproximativ 40% din răspunsuri). *Activitățile practice și interactive* (STREAM, experimente, robotică) sunt evidențiate în peste 25% dintre răspunsuri. *Creativitatea și artele* (origami, desen, modelare, colaje) au fost, de asemenea, memorabile pentru mulți copii (15%). *Lectura și întâlnirile cu scriitori* au fost apreciate de un segment important (10%). *Socializarea și prietenii* sunt menționate în mod direct de aproximativ 10% dintre copii.

Ca răspuns la întrebarea „**Care a fost activitatea preferată din cadrul programului pentru copilul Dvs.?**” preferințele s-au îndreptat spre *lectură și activitățile legate de cărți* – menționate sub diverse forme: „Turnirul lecturii”, „Lectura”, „Cititul”, „Ora de lectură”, „Lecturi în grup” etc. (peste 30% din răspunsuri). *Experimente și activități practice* – incluzând „experimente”, „activități practice”, „construirea piramidelor”, „proiecte tematice” etc. (aproximativ 20%). *Excursiile și ieșirile în aer liber* au fost menționate de circa 15%, similar și pentru *jocurile și activitățile recreative*. *Activitățile creative*, precum și cele legate de *tehnologie și robotică* au fost preferate în egală măsură pentru 10% dintre respondenți.

La întrebarea „**A întâlnit copilul Dvs. în cadrul programului o experiență de care nu s-a bucurat? Care?**” majoritatea respondenților (90%) au răspuns că au avut o experiență pozitivă în cadrul programului, fără situații neplăcute. Mulți au subliniat că toate activitățile au fost bine organizate, captivante și variate, oferindu-le ocazia să învețe lucruri noi, să socializeze și să se distreze. Unii însă au menționat dorința de a participa la mai multe ture sau de a avea un program mai lung, iar alții au fost afectați de gălăgia din grup, dificultăți de înțelegere a limbii române sau mici neînțelegeri între colegi. De asemenea, câțiva participanți au menționat regretul că anumite excursii planificate nu au fost realizate sau că activitățile s-au desfășurat exclusiv în incinta bibliotecii.

Fiind întrebați „**Ce sugestii aveți pentru ca programul estival să corespundă dorințelor Dvs.?**”, majoritatea părinților sugerează extinderea programului estival (39%), organizarea mai multor excursii (28%), mai multe jocuri interactive, sesiuni de pictură, sport și experimente (16%), creșterea numărului de bibliotecari și asigurarea unor materiale suplimentare pentru activitățile practice (8%), afișarea din timp a orarului și o mai mare vizibilitate a programului prin social media sau anunțuri locale (6%).

Evaluarea **utilității informațiilor din cadrul programului**, pe o scară de la 1 (puțin utilă) la 5 (foarte utilă), arată că 90% dintre răspunsuri au fost de 5, indicând o percepție foarte bună a utilității informațiilor din cadrul programului pentru copii. Un procent de aproximativ 6% dintre răspunsuri sunt de 4, iar aproximativ 4% dintre răspunsuri sunt de 3, rezultând că majoritatea părinților consideră informațiile oferite în program ca fiind foarte utile pentru dezvoltarea copiilor lor.

Biblioteca Municipală pune accent tot mai mare pe **măsurarea impactului**, având în vedere importanța evaluării efectelor pe termen lung ale programelor educaționale. În acest context, am adresat participanților două întrebări esențiale („Ce a învățat copilul Dvs. în cadrul acestui program?”

și „Ce beneficiu a adus programul familiei Dvs.?), menite să evidențieze impactul real al programului asupra acestora. Aceste întrebări au fost concepute pentru a aduna informații despre schimbările observate în comportamentul, cunoștințele și abilitățile copiilor, precum și despre modul în care programul a contribuit la dezvoltarea acestora pe plan personal și educativ. Astfel, dorim să înțelegem mai bine în ce măsură activitățile desfășurate au avut un efect pozitiv și durabil asupra participanților și cum pot fi îmbunătățite viitoarele inițiative educaționale.

La întrebarea „**Ce a învățat copilul Dvs. în cadrul acestui program?**” părinții au răspuns că, în cadrul acestui program, copiii au dobândit o gamă variată de cunoștințe și abilități, inclusiv deprinderi de lectură, abilități sociale și de comunicare, cunoștințe despre știință, natură, istorie și protecția mediului, precum și creativitate prin activități de lucru manual și proiecte artistice. De asemenea, au învățat să lucreze în echipă, să își exprime opiniile, să devină mai responsabili și organizați, și să aprecieze importanța lecturii și educației continuate. Programul a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării lor intelectuale și sociale, contribuind la formarea unor deprinderi esențiale pentru viitor:

- **Deprinderi de lectură** – este una dintre cele mai frecvente teme, fiind menționată de majoritatea respondenților, sugerând că programul a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării abilităților de citire ale copiilor. Deprinderea unei rutine de lectură și aprofundarea acestora sunt foarte evidente;
- **Abilități sociale și de comunicare** – copiii au învățat să interacționeze mai eficient, să își exprime opiniile și să socializeze cu alți copii, inclusiv din culturi diferite. Acest aspect a fost apreciat de mulți părinți, iar dezvoltarea abilităților de comunicare s-a realizat atât în cadrul activităților de grup, cât și în discuțiile individuale;
- **Cunoștințe diverse** – în funcție de temele abordate, copiii au dobândit informații variate: despre natură, știință, istorie, protecția mediului, plante, animale, planete, origami, și chiar despre securitatea online. De asemenea, s-au familiarizat cu noțiuni de matematică, fizică și alte domenii științifice;
- **Creativitate și abilități manuale** – mulți copii au învățat diverse tehnici de creație, cum ar fi origami, confecționarea de obiecte, gătit sau realizarea de proiecte artistice și științifice. Aceste activități au stimulat gândirea creativă și atenția la detalii;

- **Responsabilitate și organizare** – programul a fost apreciat pentru dezvoltarea unor comportamente mai responsabile, copiii învățând să-și organizeze timpul, să-și exprime opiniile și să coopereze cu ceilalți;
- **Deprinderi de lucru în echipă** – multe răspunsuri au subliniat importanța colaborării, copiii învățând să lucreze împreună la proiecte și să aprecieze valorile echipei.

La întrebarea „**Ce beneficiu a adus programul familiei Dvs.?**”, părinții au afirmat că beneficiile programului pentru familie sunt multiple și valoroase. În primul rând, copiii au avut ocazia să **petreacă timpul liber** într-un mod util și plăcut, participând la activități educative și creative, care i-au ajutat să **își dezvolte abilități noi și să își facă prieteni**. Programul a oferit un cadru sigur și structurat, în care copiii **s-au integrat în comunitate, învățând să socializeze și să colaboreze** cu alți copii. De asemenea, părinții au avut liniștea că **micuții lor sunt în siguranță și se implică în activități valoroase**, economisind bani pentru alte activități recreative. A fost un program care a contribuit la **dezvoltarea personală** a copiilor și a favorizat **integrarea acestora într-un colectiv**, oferindu-le atât părinților, cât și copiilor un sentiment de împlinire și satisfacție. Programul a contribuit la **dezvoltarea abilităților de lectură**, citirea devenind o activitate mai atractivă. **Beneficiul economic** a fost menționat de un număr semnificativ de părinți, care au apreciat faptul că programul este gratuit, ceea ce le-a permis să economisească o sumă considerabilă de bani.

Răspunsurile la întrebarea „**În ce măsură sunteți satisfăcuți de prestația bibliotecarilor implicați în realizarea programului?**”, pe o scară de la 1 (deloc satisfăcut) la 5 (foarte satisfăcut) indică un nivel de satisfacție generală foarte ridicat față de activitatea bibliotecarilor în cadrul programului, 94% dintre respondenți acordând nota 5. Aproape 4% dintre răspunsuri sunt de 4, indicând o satisfacție ridicată, iar 2% dintre răspunsuri sunt de 3, sugerând o satisfacție moderată.

Majoritatea respondenților (aproape 96%) ar **recomanda acest program prietenilor lor**, acordând nota 5 (foarte probabil), sugerând un nivel foarte ridicat de satisfacție. Aproape 4% dintre răspunsuri sunt de 4, indicând o probabilitate ușor mai scăzută, dar totuși ridicată, de a recomanda programul. În general, feedbackul este extrem de pozitiv, ceea ce sugerează o mare apreciere pentru programul oferit.

Concluzie: Programul „Provocarea verii” a fost apreciat de participanți pentru activitățile educative și recreative oferite. Părinții și copiii au evidențiat excursiile, activitățile STREAM, lecțiile de

lectură și activitățile creative ca fiind cele mai valoroase. Feedbackul a arătat o satisfacție ridicată față de activitatea bibliotecarilor, iar majoritatea participanților ar recomanda programul altora. Părinții au apreciat faptul că programul este gratuit, economisind bani pentru alte activități recreative. Sugestiile de îmbunătățire includ extinderea programului, mai multe excursii și diversificarea activităților. Continuarea acestui program și adaptarea acestuia pe baza feedbackului primit va contribui la crearea unor experiențe și mai valoroase în viitor.

Evaluarea evenimentului City Quest: „Chișinăul SMART: Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”

În cadrul *Colocviilor profesionale de vară*, ediția a XII-a, la 17 iulie 2024, Secția „Memoria Chișinăului” a organizat cu succes activitatea City Quest: „Chișinăul SMART: descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii”, având drept scop promovarea cunoștințelor despre istoria locală, patrimoniul cultural și dezvoltarea competențelor digitale ale participanților (detaliile jocului sunt prezentate în *Capitolul IV. Servicii de bibliotecă, punctul 4.3 Programe/evenimente de promovare a patrimoniului local*).

Cu scopul de a evalua acest eveniment Secția monitorizare și evaluare a realizat un chestionar compus din 12 de întrebări, răspunsurile chestionarului fiind analizate și interpretate de Secția „Memoria Chișinăului”.

În cadrul sondajului au fost chestionați 20 persoane din 22 participante la City Quest, fapt ce permite elaborarea unei analize, care va sta la baza elaborării unor metode de perfecționare a feedbackului dintre facilitatori și participanți.

Analizând rezultatele sondajului observăm că doar 30% din cei implicați au participat anterior la astfel de activități. Astfel, pentru majoritatea participanților, City Quest-ul a fost o experiență nouă.

Totodată, participanții au avut preferințe diferite în raport cu locațiile din itinerar. Astfel, participanții au ales locațiile preferate în felul următor:

1. Agenția de Guvernare Electronică – 35%;
2. Stația Teatrul Național de Operă și Balet „Maria Bieșu” – 25%;
3. Muzeul Național de Istorie a Moldovei – 15%;
4. Mediacor (Universitatea de Stat din Moldova) – 15%;
5. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 10%.

Răspunzând la întrebările din chestionar, participanții au menționat că activitățile în cadrul *City Quest*-ului i-au făcut să descopere lucruri neobservate până acum. Pe lângă aceasta, participanții au avut posibilitatea să observe calități noi în comportamentul colegilor săi, fapt ce favorizează crearea unui colectiv unit și eficient.

25% dintre participanți au catalogat activitatea drept una *utilă și relevantă*, iar 75% drept una *foarte utilă și relevantă*. Majoritatea participanților au rămas impresionați de posibilitatea lucrului în echipă, oferită de *City Quest* (50%) și însăși de ideea organizării acestui eveniment (20%).

Percepția respondenților cu privire la cât de clar au fost explicate regulile și sarcinile de joc arată următoarele: 60% dintre respondenți au exprimat un *acord total*, ceea ce indică faptul că majoritatea consideră că regulile și sarcinile au fost explicate clar, iar 40% au exprimat doar un *acord parțial*, sugerând o oportunitate de îmbunătățire în modul de prezentare a regulilor și sarcinilor, pentru a crește nivelul de înțelegere și implicare.

La întrebarea „Evenimentul a fost bine organizat?”, 80% dintre participanți au răspuns afirmativ, exprimând un *acord total*, 15% au fost *parțial de acord*, iar 5% au adoptat o poziție *neutră*, fără o opinie clară.

90% dintre participanți au fost total *de acord* că *traseele au fost captivante și provocatoare* și doar 10% și-au exprimat *acordul parțial*.

Întrebați dacă „Puzzlele au fost distractive și plăcut de rezolvat”, 45% dintre respondenți au fost în *acord total* cu afirmația, indicând o experiență foarte pozitivă, 50% au fost în *acord parțial*, ceea ce sugerează că majoritatea au considerat puzzle-urile distractive, dar cu unele rezerve, 5% au avut o opinie *neutră*, ceea ce indică un număr foarte mic de participanți care nu s-au simțit nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

Pe lângă datele prezentate în diagrame, 95% din respondenți au fost *total de acord* cu următoarele afirmații:

- Am dobândit cunoștințe și abilități noi;
- Am descoperit aspecte noi și interesante despre orașul Chișinău;
- *City quest*-ul a încurajat comunicarea, colaborarea și lucrul în echipă;
- Activitatea *City quest* a fost originală și inovativă.

Participanții au evidențiat următoarele aspecte: *utilitatea și relevanța activității, descoperirea unor locații și aspecte noi din Chișinău, dezvoltarea spiritului de echipă și consolidarea relațiilor profesionale, îmbunătățirea competențelor digitale prin sarcinile tehnologice integrate în quest, stimularea curiozității pentru studierea istoriei și culturii orașului.*

Concluzii:

Având în vedere cele menționate anterior, dar și analizând datele din chestionar, putem concluziona că activitatea City Quest: „Chișinău SMART: descoperim orașul, ludic și distractiv, prin tehnologii” a avut un rol benefic în dezvoltarea spiritului de echipă și coeziunii corporative în rândul angajaților filialelor BM „B.P. Hasdeu”.

Rezultatele chestionarului evidențiază impactul pozitiv și caracterul inovator al acestei activități. Majoritatea participanților au apreciat claritatea regulilor, organizarea eficientă, caracterul captivant al traseelor și atmosfera de colaborare și implicare. Totodată, această activitate inovativă i-a ajutat pe participanți să descopere aspecte noi despre orașul Chișinău și a stimulat curiozitatea în raport cu studierea istoriei capitalei noastre. Pentru mulți dintre ei a fost o experiență complet nouă, ceea ce subliniază atractivitatea și valoarea educațională a evenimentului.

Chiar dacă unele aspecte organizatorice sau de claritate a instrucțiunilor pot fi perfecționate, feedbackul general reflectă o apreciere ridicată față de formatul interactiv, inovația adusă de integrarea tehnologiilor și oportunitățile de învățare și colaborare oferite de City Quest.

Astfel, City Quest-ul s-a dovedit o metodă modernă și eficientă de promovare a patrimoniului cultural și de consolidare a coeziunii echipei, constituind un model de bună practică pentru viitoarele activități educaționale și recreative organizate de BM „B.P. Hasdeu”.

Impactul cercetării asupra dezvoltării bibliotecii

Rezultatele cercetării de marketing permit Bibliotecii Municipale să își îmbunătățească serviciile și să rămână relevantă în societatea modernă. Printre beneficiile acestei abordări se numără:

- **Creșterea gradului de utilizare a bibliotecii** prin ajustarea colecțiilor și a programelor în funcție de cererea reală;
- **Modernizarea infrastructurii și a tehnologiilor** pentru a răspunde cerințelor utilizatorilor, inclusiv prin digitalizare și acces la internet;

- **Crearea unor servicii personalizate** pentru diverse categorii de utilizatori, cum ar fi elevi, studenți, profesioniști sau seniori;
- **Consolidarea imaginii bibliotecii** ca un centru dinamic de cultură și educație, capabil să răspundă nevoilor comunității.

Concluzie: cercetarea de marketing este un instrument indispensabil pentru Biblioteca Municipală, ajutând-o să își definească direcțiile strategice și să își optimizeze serviciile. Printr-o mai bună înțelegere a utilizatorilor, biblioteca devine un adevărat hub cultural și educațional, adaptat realităților contemporane.

Evaluarea calității cursului de limbă polonă

Biblioteca „Adam Mickiewicz” a realizat un chestionar de evaluare a Serviciului „Limba polonă pentru începători”, cu scopul de a evalua gradul de satisfacție al utilizatorilor bibliotecii care frecventează cursurile de limbă polonă.

Chestionarul a fost elaborat în colaborare cu ORPEG – Centrul pentru Dezvoltarea Învățământului în afara Granițelor Poloniei (în polonă: Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą) care a delegat un profesor de limbă polonă, originar din Polonia.

Acest chestionar va permite finanțatorilor (ORPEG) să îmbunătățească calitatea cursului și să ofere suport educațional, adaptat la nevoile studenților și instituțiilor care livrează cursuri de limbă polonă în străinătate.

Chestionarul a fost completat anonim de către 38 de utilizatori ai bibliotecii, care urmează cursurile gratuite de limbă polonă la bibliotecă, au fost întrebați dacă și-au atins scopul frecventând cursul, cât de mulțumiți sunt de conținutul și materialele oferite, de ce au hotărât să învețe limba polonă, dacă au acumulat cunoștințele scontate în timpul cursului, dacă subiectele cursurilor au fost adaptate la nevoilor lor, dacă doresc să continue studiile, cât de mulțumiți sunt de prestația profesorului și ce sugestii și propuneri au pentru a îmbunătăți cursul, dar și cum s-a schimbat viața lor după ce au început să frecventeze cursul.

Rezultate:

Peste 50% dintre respondenți consideră că și-au atins obiectivele. Restul fie nu sunt siguri, fie consideră că mai au nevoie de studiu suplimentar.

Gradul de satisfacție: Foarte mulțumiți – 32 respondenți, mulțumiți – 6 participanți, nemulțumiți – 0.

Fiind întrebați de ce studiază limba poloneză, 65% dintre respondenți au afirmat: pentru oportunități de carieră, pentru a merge la studii sau programe în Polonia (20%), pentru interes personal (10%), alte motive – 5 %.

Fiind întrebați dacă au acumulat cunoștințele pe care și le doreau, 70% au răspuns afirmativ – „Da, 18% – „Parțial” și 12% – „Nu”.

La întrebarea dacă subiectele cursului au fost adaptate nevoilor lor, majoritatea au afirmat că „Da” (92%), un procent mai mic (8%) au menționat că ar fi preferat mai multe exerciții practice.

Profesorul de limba polonă a fost apreciat doar cu note de 9 și 10.

Fiind întrebați dacă doresc să continue studiile, 85% dintre respondenți au răspuns afirmativ: sunt interesați să continue cursurile.

Sugestii: participanții au propus câteva îmbunătățiri ale cursului, printre care: mai multe exerciții de conversație, materiale audio și video suplimentare, grupuri de studiu pentru practică, precum și organizarea unor excursii în Polonia, pentru o imersiune culturală mai profundă.

Concluzie: cursul de limbă polonă a avut un impact pozitiv asupra participanților, iar majoritatea acestora au considerat că au dobândit cunoștințele necesare. Profesorul, conținutul cursului și materialele au fost apreciate, iar sugestiile primite vor contribui la îmbunătățirea continuă a programului. Interesul ridicat pentru continuarea studiilor demonstrează succesul acestui serviciu educațional, care oferă un sprijin valoros pentru cei care doresc să învețe limba poloneză.

Evaluarea impactului activității de voluntariat în instituțiile infodocumentare

Liliana Manoilova, bibliotecar la Biblioteca „Mihail Ciachir”, filială a BM „B.P. Hasdeu”, în cadrul studiilor la Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, Departamentul Comunicare și Teoria Informării a USM, pentru teza de an la Specialitate Biblioteconomie, a cercetat „Impactul voluntariatului în activitatea bibliotecii publice”. Ca obiect de studiu a fost selectată Biblioteca

Municipală „B.P. Hasdeu” prin intermediul celor 27 de filiale, dar s-a apelat și la alte biblioteci publice din municipiul Chișinău. Colectarea datelor s-a realizat în perioada 02.12.2024 – 14.12.2024.

Chestionarul a fost realizat cu scopul de a evalua impactul acțiunilor de voluntariat asupra desfășurării activităților și serviciilor bibliotecii și pentru a determina dacă voluntariatul contribuie în mod semnificativ la sporirea eficienței activității acesteia.

Obiectivele cercetării

- Evaluarea contribuției voluntarilor la activitățile și serviciile bibliotecii;
- Identificarea domeniilor de implicare ale voluntarilor;
- Măsurarea beneficiilor aduse bibliotecii, cum ar fi creșterea calității serviciilor și a numărului de utilizatori;
- Analizarea eficienței activităților de voluntariat;
- Obținerea feedbackului pentru îmbunătățirea programelor de voluntariat.

Metodologia cercetării

Chestionarul a constat din nouă întrebări care au permis obținerea de date cantitative și calitative despre impactul voluntarilor asupra bibliotecilor. Datele obținute vor fi utilizate pentru a îmbunătăți programele de voluntariat în biblioteci.

La chestionar au răspuns **107 persoane**. Faptul că toate bibliotecile care au primit chestionarul au răspuns a reprezentat un rezultat pozitiv pentru cercetare, demonstrând un interes activ și un angajament din partea bibliotecilor în evaluarea și îmbunătățirea activităților de voluntariat.

Analizând funcțiile din răspunsurile la chestionar, remarcăm faptul că majoritatea respondenților sunt bibliotecari (70 de mențiuni), urmat de șefi de filială (13 mențiuni) și șefi de serviciu sau sector (10 mențiuni). Aceste funcții de coordonare sugerează o implicare activă în gestionarea voluntarilor.

Din răspunsurile bibliotecarilor la întrebarea „Cine poate fi voluntar în biblioteca Dvs.?” distingem următoarele: voluntari în bibliotecă pot fi persoane de diverse vârste și profesii, incluzând adolescenți, studenți, adulți și seniori. Ei trebuie să aibă intenții bune și dorința de a contribui la comunitate. Pot fi profesioniști din diverse domenii (profesori, IT-iști, medici) sau persoane cu abilități specifice. În general, orice persoană cu dorința de a ajuta și de a sprijini activitățile bibliotecii, indiferent de vârstă, poate deveni voluntar, atâta timp cât îndeplinește cerințele bibliotecii.

Toți participanții la chestionar (100%) consideră că voluntarii pot contribui semnificativ la realizarea obiectivelor bibliotecii, aducând energie, idei inovative și suport pentru activități precum evenimente educaționale, promovarea lecturii și servicii personalizate, drept răspuns la întrebarea „Credeți că voluntarii pot contribui semnificativ la realizarea obiectivelor bibliotecii?”.

Analizând răspunsurile primite la întrebarea „**Care sunt domeniile de implicare a voluntarilor în biblioteca Dvs.?**”, observăm o diversitate mare a domeniilor de implicare a voluntarilor în bibliotecă. Majoritatea activităților menționate sunt legate de patru domenii principale: livrarea serviciilor, organizarea evenimentelor comunitare, promovarea bibliotecii și restaurarea resurselor informaționale, dar și de alte domenii specifice, cum ar fi culegerea textelor, traducerea acestora, designul interior și administrarea rețelelor sociale. Aceasta sugerează faptul că voluntarii nu sunt implicați doar în activitățile administrative și educaționale, dar și în proiecte mai creative și de conservare. De asemenea, există răspunsuri care subliniază importanța inovației și implicării tinerilor în proiecte noi, subliniind flexibilitatea și adaptabilitatea voluntarilor în funcție de inițiativele și abilitățile proprii. În plus, răspunsurile indică faptul că voluntarii sunt apreciați pentru ideile lor și contribuțiile la proiectele deja existente.

Această diversitate de activități demonstrează o colaborare complexă și integrată între voluntari și bibliotecă, care poate adresa nevoile utilizatorilor din comunitate într-un mod mai diversificat și eficient, extinzând resursele și promovând cultura și educația în cadrul comunității.

Analizând „**Beneficiile implicării voluntarilor în activitățile bibliotecii**”, remarcăm o serie de aspecte esențiale care contribuie la dezvoltarea instituției și la îmbunătățirea serviciilor oferite comunității. Printre cele mai frecvente beneficii identificate se numără: *calitatea serviciilor*: implicarea voluntarilor aduce un plus de suport în derularea activităților bibliotecii, îmbunătățind atât serviciile de zi cu zi, cât și organizarea evenimentelor speciale sau a proiectelor educaționale. Voluntarii aduc expertiză și entuziasm, ceea ce duce la o mai bună atenție acordată nevoilor utilizatorilor și la diversificarea ofertelor educaționale; *creșterea numărului de utilizatori*: voluntarii ajută la promovarea bibliotecii și la atragerea unui public mai larg, prin organizarea de evenimente, activități sau prin sprijinirea implementării unor campanii de sensibilizare. Creșterea vizibilității și a ofertelor contribuie direct la un număr mai mare de utilizatori, astfel consolidând rolul bibliotecii în comunitate. *Implicarea comunitară*: voluntarii joacă un rol crucial în apropierea bibliotecii de comunitate, încurajând

participarea activă a cetățenilor la viața instituției și integrarea mai eficientă a bibliotecii în comunitatea locală, facilitând colaborări cu diverse grupuri și instituții; *Imagine instituțională*: activitatea voluntarilor poate îmbunătăți imaginea bibliotecii, prin colaborarea cu persoane implicate în mod activ în diverse inițiative, ceea ce sporește reputația bibliotecii și o face mai apreciată în rândul publicului larg. Acest lucru atrage și mai mulți parteneri și susținători; *creșterea numărului de parteneri*: implicarea voluntarilor deschide noi oportunități de colaborare cu organizații sau instituții, dezvoltând parteneriate benefice pe termen lung. Voluntarii pot adresa nevoile comunității către organizațiile relevante, facilitând astfel crearea unor parteneriate strategice; *extinderea bugetului*: deși voluntarii nu sunt remunerați, implicarea lor contribuie indirect la extinderea bugetului, prin atragerea de fonduri, sprijin din partea partenerilor sau chiar prin creșterea numărului de donații și sponsorizări datorită vizibilității sporite și a prestigiului câștigat.

Deci, implicarea voluntarilor în activitățile bibliotecii aduce multiple beneficii, de la îmbunătățirea calității serviciilor și creșterea numărului de utilizatori, la consolidarea imaginii instituționale și dezvoltarea unor parteneriate durabile. Aceste beneficii contribuie semnificativ la succesul și sustenabilitatea bibliotecii pe termen lung.

Respondenții sunt de părerea că „**Impactul implicării voluntarilor asupra eficienței activității bibliotecii**” că implicarea voluntarilor are un impact semnificativ asupra eficienței activității bibliotecii. În mod concret, aceasta a dus la îmbunătățirea serviciilor oferite utilizatorilor, creșterea capacității operaționale a bibliotecii. Voluntarii au adus un aport considerabil în susținerea activităților de zi cu zi.

La întrebarea „**Cum s-a schimbat viața voluntarilor Dvs. după implicarea în activitățile de voluntariat în bibliotecă?**” bibliotecarii au răspuns că această activitate le-a adus o serie de beneficii semnificative care au contribuit la dezvoltarea acestora atât pe plan personal, cât și profesional. Mulți dintre voluntari au dobândit abilități esențiale, precum comunicarea, organizarea și lucrul în echipă, ceea ce le-a sporit încrederea în sine și le-a consolidat abilitățile de comunicare. Aceste competențe le-au fost utile nu doar în activitățile de voluntariat, ci și în viața lor profesională viitoare.

În plus, voluntariatul le-a permis să dobândească noi competențe tehnice și digitale, esențiale pe piața muncii. Mulți dintre voluntari au menționat îmbunătățirea abilităților IT și utilizarea eficientă a resurselor bibliotecii, ceea ce le-a oferit un avantaj semnificativ în carierele lor.

Participarea activă în comunitate a fost un alt aspect important al experienței de voluntariat. Voluntarii au avut ocazia de a contribui la dezvoltarea comunității, înțelegând mai bine nevoile acesteia și implicându-se în organizarea de evenimente culturale. Aceasta le-a permis să dezvolte o legătură mai strânsă cu comunitatea și să încurajeze responsabilitatea socială.

De asemenea, voluntariatul a fost o oportunitate valoroasă de a îmbogăți CV-ul, oferindu-le experiență profesională și deschizându-le uși în educație și în carierele viitoare. Mulți dintre voluntari au reușit să-și găsească locuri de muncă mai ușor sau să acceseze instituții de învățământ superior datorită certificatului de voluntariat și experiențelor acumulate.

În unele cazuri, voluntarii au evoluat în cadrul bibliotecii de la statutul de voluntar la cel de angajat, ceea ce subliniază legătura strânsă dintre experiența dobândită și oportunitățile de carieră. Astfel, voluntariatul a fost o oportunitate semnificativă pentru dezvoltarea lor profesională și personală.

Reieșind din răspunsuri, **sugestiile și propunerile pentru îmbunătățirea activității de voluntariat**, observăm o serie de teme și inițiative recurente care reflectă nevoile și dorințele voluntarilor: *motivarea și recunoașterea eforturilor voluntarilor; formare continuă și dezvoltare profesională; recunoașterea statutului de voluntar; suport financiar și beneficii suplimentare; remunerație și vouchere; Implicarea în proiecte și activități diverse; colaborarea strânsă între angajați și voluntari; promovarea voluntariatului și atragerea unui număr mai mare de voluntari; implicarea voluntarilor în decizii și responsabilități.*

Este important ca bibliotecile să sprijine o comunicare eficientă și o colaborare strânsă între angajați și voluntari pentru a spori impactul activităților de voluntariat.

Concluzii:

- Activitatea de voluntariat în bibliotecile publice, în special la BM „B.P. Hasdeu”, are un impact semnificativ asupra îmbunătățirii serviciilor și eficienței activităților. Voluntarii contribuie la diversificarea și îmbunătățirea serviciilor bibliotecii, sprijinind organizarea evenimentelor, promovarea lecturii și susținerea activităților educaționale. Majoritatea respondenților remarcă aportul esențial al acestora în creșterea calității serviciilor și în atragerea unui număr mai mare de utilizatori.

- Voluntarii sunt implicați în domenii variate, de la activități educaționale și administrativ-organizaționale la proiecte creative și de restaurare a resurselor informaționale. Această diversitate reflectă nu doar nevoile bibliotecii, ci și capacitatea voluntarilor de a se adapta și de a contribui într-un mod inovativ, demonstrând flexibilitate și implicare în proiectele comunitare.
- Printre principalele beneficii identificate se numără: îmbunătățirea calității serviciilor oferite utilizatorilor, creșterea vizibilității și atragerea unui număr mai mare de utilizatori, consolidarea imaginii bibliotecii și promovarea acesteia în comunitate, extinderea oportunităților de parteneriate și sprijin pentru proiectele instituției.

Recomandări:

- Dezvoltarea personală și profesională a voluntarilor – programele la bibliotecă trebuie să atragă tânărul spre voluntariat, să prezinte interes și să-i țintească nevoile;
- Motivarea și recunoașterea voluntarilor – voluntarii necesită încurajare și susținere. De asemenea, bibliotecarul trebuie să conlucreze cu voluntarul, făcându-l pe acesta să se simtă parte a unei mari echipe;
- Educație continuă a voluntarilor – bibliotecii trebuie să-i pese de tendințele existente pe piața informațională, reacționând adecvat la nou;
- Diversificarea activităților de voluntariat ca instituție, biblioteca trebuie să prezinte o paletă diversificată de servicii, care atrag cititorul, diferite categorii de cititori, dar îl atrage pe tânăr inclusiv pentru activitatea de voluntariat;
- Promovarea activităților de voluntariat – istoriile de succes ale tinerilor voluntari le oferă acestora o vizibilitate rezonabilă și le remunerează efortul;
- Îmbunătățirea colaborării între angajați și voluntari – bibliotecarul trebuie să fie în temă cu ceea ce biblioteca are ca ofertă pentru cititori și potențiali voluntari, să conlucreze cu acesta;
- Acreditarea voluntarilor și recunoașterea experienței – este important a oferi voluntarilor un certificat, care poate fi inclus în CV etc.

În concluzie, activitățile de voluntariat au avut un impact semnificativ asupra dezvoltării bibliotecilor și asupra comunității, iar îmbunătățirea continuă a acestora contribuie la succesul pe termen lung al instituțiilor. Prin implementarea recomandărilor propuse, bibliotecile sporesc eficiența

și sustenabilitatea programelor de voluntariat și maximizează beneficiile aduse atât instituției, cât și comunității.

Evaluarea activității Organizației Sindicatelor Profesionale (OSP) a BM „B.P. Hasdeu”

Svetlana Gumeni, șef, Biblioteca „Adam Mickiewicz”, reprezentant al OSP BM „B.P. Hasdeu”, în cadrul participării la Școala Sindicală, ediția a X-a, organizată de către Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, a realizat chestionarul *Evaluarea activității Organizației Sindicatelor Profesionale a BM „B.P. Hasdeu”*, cu scopul de a afla părerea angajaților din cadrul BM, despre ambianța din instituție, condițiile de muncă și activitatea sindicatului. Acest sondaj ne va ajuta să evaluăm atitudinea angajaților față de muncă și totodată să îmbunătățim condițiile de muncă, ținând cont de rezultatele chestionarului.

Chestionarul a fost constituit din nouă întrebări, completat anonim, realizat în format online.

Din cei 64 de respondenți care au răspuns la întrebările din chestionar, doar două persoane nu cunoșteau că la instituția noastră există un sindicat.

Dintre angajații care au răspuns la chestionar, cinci persoane nu sunt membru de sindicat și trei persoane nu cunosc dacă fac parte din sindicat.

Participanții au fost rugați să aprecieze activitatea sindicatului (pe o scară de la 5 la 10). Cele mai frecvente note acordate sunt **7** și **9**, fiecare cu 28,1% dintre respondenți, sugerând o apreciere medie spre bună a activității sindicatului; **nota 8** (20,3%) indică faptul că un număr semnificativ de respondenți consideră activitatea sindicatului ca fiind bună; **notele 5 și 6** au procente mai mici, ceea ce înseamnă că doar un număr redus de persoane consideră activitatea slabă; **nota 10**, deși prezentă, nu este predominantă, ceea ce arată că foarte puțini consideră activitatea sindicatului ca fiind excelentă. Sindicatul are o apreciere generală pozitivă, cu majoritatea notelor situate între **7** și **9**. Totuși, există loc de îmbunătățire, având în vedere că doar un procent mic a oferit nota maximă (10), iar unii respondenți au acordat note mai mici (5 și 6).

Analizând frecvența **comunicării dintre angajați și reprezentanții comitetului sindical**, constatăm că majoritatea respondenților (67,2%) comunică **foarte rar sau deloc** cu reprezentanții comitetului sindical, indicând o problemă de comunicare sau lipsa implicării angajaților în activitatea sindicală. Un sfert (25%) comunică **„la necesitate”**, ceea ce sugerează că interacțiunea are loc doar în situații specifice și nu în mod regulat. Doar 7,8% dintre respondenți afirmă că **discută frecvent** cu

reprezentanții sindicali, ceea ce înseamnă că există un nivel scăzut de dialog constant între sindicat și membri. Rezultatele sugerează că există o nevoie clară de îmbunătățire a comunicării între sindicat și angajați. O mai mare transparență, întâlniri regulate sau canale de comunicare mai eficiente ar crește implicarea și colaborarea dintre cele două părți.

La întrebarea „**Dacă comunicați, care sunt subiectele abordate?**”, 41 de persoane au răspuns că discută în principal despre organizarea evenimentelor sociale, culturale și profesionale, drepturile și beneficiile sindicale, precum și aspecte legate de sprijinul financiar și condițiile de muncă. Subiectele predominante sunt legate de activitățile de echipă, excursii, sărbători, tabere pentru copii și ajutoare financiare. Un aspect important este dorința unor membri de a avea un dialog mai deschis și de a aduce în discuție probleme care îi afectează direct. Deși comunicarea există, aceasta este concentrată pe organizarea de evenimente și beneficii, în timp ce unele aspecte problematice legate de condițiile de muncă și relația dintre angajați și sindicat necesită o atenție sporită.

Din analiza celor 64 de răspunsuri primite la întrebarea „**Cu ce probleme vă confrunțați la locul de muncă?**” se poate observa o diversitate de probleme la locul de muncă, care variază de la aspecte organizatorice și condiții de muncă, până la relații interpersonale și condiții de salarizare.

Din cele 64 de răspunsuri la întrebarea „**Ce ați schimba/îmbunătăți la nivel de instituție, la locul de muncă?**” se remarcă o varietate de propuneri pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și a mediului instituțional. Angajații solicită îmbunătățirea condițiilor de muncă, în special prin modernizarea infrastructurii, creșterea remunerării, precum și o mai bună organizare a activităților și a programului de lucru.

Așteptările angajaților de la sindicatul BM „B.P. Hasdeu” reflectă dorința de îmbunătățire a protecției drepturilor lor și a condițiilor de muncă, dar și o mai mare implicare activă și o comunicare mai eficientă între sindicat și membri. Angajații își doresc un sindicat mai activ, mai aproape de nevoile lor și mai implicat în protejarea drepturilor acestora. În general, răspunsurile reflectă așteptarea ca sindicatul să devină o forță reală în apărarea intereselor bibliotecarilor și să asigure un mediu de lucru mai echitabil și mai sprijinitor.

Majoritatea angajaților ar fi **motivați să activeze în continuare în cadrul BM „B.P. Hasdeu”**, în principal, de un salariu mai mare (75%) și de acordarea unor foi de odihnă (64,1%). De asemenea,

schimbul de experiență (43,8%) este un factor important. Alte aspecte relevante includ zile de concediu în plus (25%) și organizarea mai multor întruniri corporative (28,1%). Concluzia generală este că factorii materiali (salariul și beneficiile extrasalariale) sunt esențiali pentru motivarea personalului, însă și recunoașterea profesională și oportunitățile de dezvoltare joacă un rol semnificativ.

La întrebarea „**Ce alte propuneri mai aveți?**” 10 dintre persoane răspund că nu au propuneri, ceilalți își doresc un sindicat mai activ, transparent și orientat spre nevoile lor reale, care să le apere drepturile, să le ofere beneficii concrete și să contribuie la crearea unui mediu de muncă mai modern. Totodată, creșterea salariilor este esențială pentru păstrarea și atragerea personalului calificat.

Concluzie: evaluarea activității Organizației Sindicatelor Profesionale a BM „B.P. Hasdeu” evidențiază o apreciere generală **medie spre bună** a activității sindicale, însă cu un potențial semnificativ de îmbunătățire în mai multe aspecte. Deși angajații recunosc anumite eforturi și beneficii oferite de sindicat, aceștia semnalează o serie de probleme și nemulțumiri, în special legate de comunicarea deficitară, lipsa de transparență și implicarea redusă a sindicatelor în rezolvarea problemelor reale cu care se confruntă bibliotecarii.

În ansamblu, angajații își doresc un sindicat mai activ, mai apropiat de nevoile lor reale, capabil să le reprezinte interesele cu fermitate și să contribuie concret la creșterea calității condițiilor de muncă, la motivarea lor profesională și la crearea unui mediu de lucru echitabil.

Identificarea nivelului de cunoștințe a tinerilor despre educația sexuală, prin intermediul bibliotecilor publice din Republica Moldova

Studiul „Identificarea nivelului de cunoștințe a tinerilor despre educația sexuală, prin intermediul bibliotecilor publice din Republica Moldova”, a fost realizat de Svetlana Gumeni, șef, Biblioteca „Adam Mickiewicz”, în cadrul unui proiect de cercetare al Centrului de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive din Republica Moldova, cu implicarea directă a cinci biblioteci publice din diferite regiuni ale țării, inclusiv BM „B.P. Hasdeu”.

Metodologia cercetării

În studiul dat, ne-am propus să identificăm care este nivelul de cunoștințe al tinerilor despre educația sexuală, care sunt problemele cu care aceștia se confruntă, care este sursa lor de informare pe teme legate de sexualitate, dacă își doresc ca bibliotecile să fie instituțiile care le oferă acces gratuit și accesibil la informația de care au nevoie etc.

Studiul a fost realizat în vederea identificării necesităților tinerilor în perioada de tranziție, dar și

a cercetării rolului bibliotecilor în sprijinul comunității de tineri. Identificarea de noi soluții în gestionarea situațiilor neplăcute în care se pomenesc tinerii în lipsă de informații, și o sursă de inspirație pentru cercetările ulterioare.

Cercetarea a avut loc prin metoda chestionării, în perioada 01 noiembrie 2023 – 31 ianuarie 2024, și a fost aplicat pe un eșantion de 355 de tineri, cu vârsta între 12-18 ani, fiind folosită eșantionarea nealeatorie pe bază de voluntariat. Menționăm că au prevalat respondenții de sex feminin – 169 de persoane, categoria de vârstă 14-16 ani și 189 de tineri care locuiesc la sat.

Chestionarul a fost alcătuit din 19 întrebări, cu răspunsuri închise și deschise, fiind tipărit și transmis utilizatorilor bibliotecilor din țară, dar și în format electronic (Google Drive), transmis prin intermediul poștei electronice și rețelelor de socializare către respondenți.

În cadrul proiectului s-a interacționat și cu părinții acestor tineri, convingându-ne de faptul că părinții nu știu cum să le vorbească adolescenților pe teme legate de sexualitate și că ar trebui să fie informați împreună cu copiii lor.

În procesul de lucru cu adolescenții, discuțiile au scos la iveală probleme legate de stereotipuri, bariere, tabuuri în domeniul sexualității, care afectează în mod direct calitatea vieții, sănătatea și viitorul tinerilor. Au fost identificate nevoile tinerilor în ceea ce privește educația sexuală de care beneficiază, problemele cu care se confruntă și cât de vulnerabili sunt tinerii din țara noastră.

Obiectivele studiului

Obiectivul 1: Atragerea atenției asupra problemei. Creșterea gradului de conștientizare a subiectului în rândul adolescenților, părinților, bibliotecarilor și a factorilor decizionali din țară, responsabili de sănătatea și bunăstarea tinerilor.

Obiectivul 2: Oferirea accesului larg la informații privind sănătatea sexuală și reproductivă, dar și drepturile sexuale ale tinerilor.

Obiectivul 3: Combaterea stereotipurilor, a subiectelor tabu privind educația sexuală și sănătatea reproducerii în rândul adolescenților și părinților.

Obiectivul 4: Colectarea datelor actualizate, privind nivelul de cunoștințe a tinerilor pe teme legate de sexualitate, iar ulterior elaborarea unui program de educație sexuală prin intermediul bibliotecilor.

Grupul țintă: 355 de preadolescenți și tineri, din satele și orașele Republicii Moldova, incluși în

grupul de risc (selectați de partenerii regionali: bibliotecari și asistenți sociali).

Concluziile studiului

- Problemele legate de lipsa educației sexuale, cu care se confruntă societatea moldovenească, sunt întâlnite în toate țările de pe glob, dar în proporții diferite, iar acest studiu ne demonstrează încă o dată că țara noastră este prost poziționată privind mai multe domenii;
- În societatea noastră, încă mai există stereotipul că „educația sexuală” ne învață doar despre „cum să facem sex” și că odată studiată ca o disciplină formală, va grăbi vârsta la care tinerii își încep viața sexuală;
- 42% dintre tinerii chestionați despre dezvoltarea sexuală abia după vârsta de 12 ani, în timp ce toate studiile ne demonstrează că acest subiect e necesar de abordat, încă în primii ani de viață ai copilului;
- 47% dintre tinerii chestionați au discutat pe teme legate de sexualitate cu un adult de încredere (profesor sau părinte), iar mai mult de jumătate din eșantion a discutat cu un prieten, s-au documentat singuri din internet sau încă nu au abordat cu nimeni acest subiect;
- Tinerii consideră o normalitate să-și înceapă viața sexuală foarte devreme (până la 18 ani), chiar dacă nu dispun de suficiente informații despre ce prevede această etapă din viață și care sunt riscurile unui contact sexual;
- Aproximativ 1/3 dintre respondenți, nu cunoșteau nicio metodă de contracepție. În principal, cunoștințele limitate despre tipurile de contraceptive existente și teama față de efectele lor adverse, fac ca tinerii să nu le folosească în timpul relațiilor;
- 53% dintre tinerii chestionați nu au discutat niciodată cu părinții lor pe teme legate de sexualitate. Mulți părinți amână „discuția” până în momentul în care copilul deja a aflat destule informații din alte surse, iar lipsa informării corecte a adolescenților în legătură cu activitatea sexuală duce implicit la lipsa formării unei atitudini responsabile față de aceasta;
- 64% dintre adolescenții care au participat la chestionar au cunoștințe limitate sau deloc despre sănătatea sexuală. Aceștia ar trebuie să înțeleagă foarte devreme că este mai bine să prevină și să fie în siguranță, decât să trateze sau să regrete că nu au prevenit;
- 65% dintre respondenți sunt de părere că educația sexuală ar trebui să se predea în școli ca o disciplină separată;

- Școala nu ar trebui să fie singurul mediu de unde copilul să afle noțiuni despre educația sexuală. Doar prin eforturile comune ale familiei, școlii, serviciilor de sănătate și ale altor parteneri care sunt în legătură directă cu tinerii se poate crește gradul de conștientizare al problemei și genera soluții pozitive pentru tineri;
- Accentul pus pe probleme și riscuri nu întotdeauna corespunde cu curiozitățile, interesele și necesitățile tinerilor, motiv pentru care această abordarea ar putea să nu dea rezultatele așteptate, în schimb, aceasta prezintă motive pentru o abordare mai pozitivă, mai prietenoasă pe care o pot oferi bibliotecile;
- Chiar dacă programele de planning au cele mai bune intenții, acestea nu reușesc să-și atingă obiectivele. Reușita acestora depinde foarte mult de accesul la informație, iar bibliotecile sunt instituțiile potrivite în această direcție.

Educația sexuală nu-i învață pe copii să facă sex, ci cum să se protejeze de abuzuri. Să cunoască și să se raporteze cu responsabilitate la propria sexualitate; să înțeleagă noțiunea de consimțământ, precum și valorile, drepturile, normele sociale și culturale cu efect asupra relațiilor de cuplu.

Recomandări în baza studiului

- Pentru a controla calitatea informației și a asigura adecvarea informației la nivelul de dezvoltare al copiilor, trebuie predată gradual educația sexuală: la preșcolari, ciclul primar, la gimnaziu, liceu, pentru tinerii care planifică să întemeieze o familie, sau chiar pentru părinți – așa cum și adulții sunt vulnerabili în fața informației.
- Tendința actuală de începere precoce a vieții sexuale subliniază necesitatea popularizării utilizării contracepției. Cursurile de educație sexuală ar putea avea un rol benefic în promovarea contracepției și creșterea adresării tinerelor către serviciile de planning. Deși numai abstenența oferă protecție 100% împotriva apariției unei sarcini nedorite și contractării unei boli cu transmitere sexuală, aceasta nu poate fi metodă contraceptivă într-o societate modernă, în care sexualitatea nu mai este un subiect tabu;
- Este recomandată relaționarea, dialogul și cooperarea cu toate tipurile de organizații și instituții care au contact direct cu copiii și tinerii;
- Instituțiile decizionale, care planifică să ofere tinerilor acces la informații legate de sexualitate, ar trebui să elaboreze un conținut și o programă care să vină și în sprijinul celor care refuză acest

- curs, astfel încât să vadă despre ce e vorba și să-și schimbe atitudinea;
- atenție deosebită trebuie acordată adolescenților care trăiesc într-un context vulnerabil, de exemplu, emigranții, minoritățile sexuale, persoanele cu necesități speciale și persoanele cu un mediu educațional limitat. Cunoașterea necesităților sexuale și a celor de reproducere a populațiilor-țintă este esențială pentru dezvoltarea educației sexuale sensibile;
  - Este necesară o abordare participativă între factorii decizionali și partenerii direcți ai tinerilor. Planificarea educației sexuale ar trebui să includă identificarea partenerilor și a căilor esențiale de implicare a acestora în proiectarea și implementarea activităților educaționale. Totuși, este important de menționat că partenerii au nevoie de instruire înainte de a putea fi capabili să contribuie eficient la o educație sexuală de calitate.

Ținând cont de realitatea din Republica Moldova, exodul masiv de populație, nivelul de cultură foarte scăzut, informarea incorectă a tinerilor despre anumite probleme, faptul că o mare parte din preadolescenți și adolescenți sunt în grija fie a bunicilor sau a rudelor, este mai mult decât necesară educația sexuală, pentru ca adolescenții să cunoască schimbările care se petrec în organismul lor. Este necesar ca ei să știe ce trebuie să îi alarmeze și ce este ceva firesc.

CAPITOLUL IX. RESURSE

9.1 Resurse umane

9.1.1 Distincții

9.2 Resurse tehnologice

9.3 Resurse financiare. Extinderea bugetului

9.3.1 Gestiune financiară. Achiziții publice

9.3.2 Extinderea bugetului: proiecte și inițiative finanțate (surse extrabugetare)

9.1. Resurse umane

Viziunile de viitor, valorile și misiunile, obiectivele, planurile strategice etc. sunt create de personalul instituției, potențialul lor contribuind activ la creșterea eficienței și eficacității instituționale. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” își desfășoară activitatea prin personalul care asigură realizarea misiunii bibliotecii, și anume personalul profesional de conducere, de execuție și personalul auxiliar. Structura BM „B.P. Hasdeu” este alcătuită din 11 secții și 27 filiale, iar efectivul-limită constituie 423 de unități, care sunt distribuite în felul următor: 159 funcții de conducere, 203 funcții de execuție și 61 funcții auxiliare.

După cum am menționat, personalul joacă un rol esențial în asigurarea funcționării eficiente și corecte a unei instituții. În tabelul de mai jos sunt prezentate datele despre pregătirea și calificările deținute de angajații BM:

Personal		Personal de specialitate							Personal auxiliar
Total	În echivalent norme întregi	Total	În echivalent norme întregi	Cu studii superioare, total	Din care de specialitate	Cu studii medii, total	Din care de specialitate	Cu studii secundare	
423	423	362	362	331	138	12	6	19	61

BM oferă formare profesională inițială și continuă, cu oportunități de participare și la activități de perfecționare externe, prin care angajații sunt motivați să rămână și să se dezvolte în continuare. În anul 2024, pentru prima dată, Centrul de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul

competențelor” al BM a organizat cursul de formare continuă „Bazele biblioteconomiei moderne” destinat noilor angajați, unde au fost instruite 13 persoane. Participanții dețineau studii superioare în alte domenii, iar la acest curs au beneficiat atât de cunoștințe teoretice în domeniu, cât și aplicații practice asupra activității bibliotecilor. Astfel, datorită acestui fapt, cât și finalizării studiilor de licență în domeniu, în cadrul Universității de Stat din Moldova a unei persoane, numărul personalului de specialitate a crescut, comparativ cu anul precedent cu 11 persoane (în 2024 – 138, în 2023 – 127 persoane).

Cu toate că Biblioteca Municipală pledează pentru o politică de egalitate de gen și de tratament egal între bărbați și femei în procesul de recrutare, din numărul total de angajați, la sfârșitul perioadei de referință, ponderea bărbaților a fost de 12,4%, iar cea a femeilor, respectiv, de 87,6%. Această situație rămâne neschimbată în ultimii ani.

Domeniul biblioteconomic și al educației este adesea perceput ca fiind mai potrivit pentru femei, datorită unor stereotipuri legate de răbdare și aptitudini de organizare, care sunt considerate mai caracteristice femeilor. Aceasta ar fi o cauză ca bărbații să fie mai puțin atrași să se angajeze la bibliotecă. La fel, ei ar putea fi mai atrași de alte domenii profesionale, care sunt percepute ca având mai multe oportunități financiare, de carieră sau de statut social, cum ar fi tehnologia, ingineria, afaceri etc. Și nu în ultimul rând, domeniul biblioteconomic este asociat cu salarii mai mici comparativ cu alte sectoare, ceea ce descurajează bărbații să opteze pentru o carieră în acest domeniu.

Structura personalului pe categorii de vârstă este următoarea:

- grupul de vârstă sub 25 ani – 14 persoane;
- grupul de vârstă între 25-54 ani – 236 persoane;
- grupul de vârstă de peste 55 ani – 113 persoane.

Cel mai mare grup de angajați este format de persoanele cu vârsta între 25-54 ani, ceea ce sugerează că avem o echipă experimentată, dinamică și care aduce valoare instituției, dar care încă pot progresa profesional.

Următorul grup este cel cu vârsta de peste 55 de ani. Acesta este un indiciu că avem personal cu experiență, care aduce stabilitate în activitatea zilnică, dar este important ca BM să creeze un mediu de lucru în care colaborarea între angajații mai tineri și cei cu experiență să fie încurajată, pentru a obține o armonie între stabilitate și inovație.

Vârsta medie a angajaților este de 49 ani.

Vechimea în muncă a angajaților are un impact semnificativ asupra activității instituției. Angajații cu vechime dețin experiență, sunt familiarizați cu cultura instituțională și cu procesele interne, ceea ce asigură continuitatea activității, sunt mentori pentru noii angajați, contribuie la dezvoltarea profesională continuă a echipei și la creșterea performanței instituției. În schimb, angajații mai tineri sau cu o experiență mai mică aduc perspective noi și idei inovative, iar un echilibru între vechimea în muncă și tineretul din echipă poate contribui la un progres constant între tradiție și inovație.

Cu referire la vechimea în muncă a angajaților BM situația este următoarea:

până la 2 ani	2-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-30 ani	31-40 ani	41-51 ani
17,6%	13,9%	26%	10,5%	10,1%	11,1%	6,1%	4,7%

Datele din tabel arată că peste 57% dintre angajații BM au o vechime de până la 9 ani de muncă. Acest fapt confirmă că la BM există o fluctuație mare de personal și o integrare continuă a noilor angajați. Totodată, procentul mare a acestei categorii indică o stabilitate moderată în cadrul BM, cu angajați, care au trecut deja printr-o perioadă de adaptare, dar încă sunt la început de carieră.

Numărul angajaților cu o vechime în muncă mai mare de 10 ani este mai mic. Această situație dovedește că persoanele pensionate se retrag odată cu înaintarea în vârstă. Scăderea treptată a numărului angajaților cu vechime mai mare în muncă ne demonstrează că există o dificultate în păstrarea angajaților pe termen lung.

Cu toate acestea, putem afirma că angajații tineri aduc idei noi și inovative, în timp ce cei cu experiență oferă stabilitate și cunoștințe aprofundate. Acest echilibru este benefic pentru dezvoltarea continuă a bibliotecii și trebuie să găsim un echilibru între valorificarea experienței angajaților vechi și integrarea de noi perspective.

Fluctuația de personal are impacturi semnificative asupra performanței instituției și reflectă mai multe aspecte ale mediului de lucru și ale managementului.

Dinamica fluctuației personalului BM

	2021	2022	2023	2024
Salariați eliberați în decursul anului, persoane	54	65	57	45
Încadrări în serviciu, persoane	46	46	40	44

Caracteristici ale persoanelor demisionate

	Total	Funcții de conducere	Funcții de execuție	Vârsta			Vechimea în muncă					
				sub 25 ani	25 – 54 ani	peste 55 ani	până la 2 ani	2 – 4 ani	5 – 9 ani	10 – 14 ani	15 – 19 ani	20 și peste
Angajați noi	44	2	45	16	22	6	26	3	4	1	3	7
Demisionați	45	4	41	13	18	14	21	4	2	2	5	11

La moment, cea mai mare fluctuație se înregistrează în instituțiile bugetare, deoarece e mai greu de concurat cu cele private, mai ales la capitolul salarial. BM încearcă să-și mențină angajații promovând ideea că munca în bibliotecă este o oportunitate de a crește profesional și că suntem utili societății. Dar numărul celor care pun accent pe valori decât pe remunerare este tot mai mic, iar ca urmare, instituția, din cauza exodului de cadre, este într-un proces continuu de recrutare.

Suținerea, stimularea și aprecierea la justa valoare a personalului angajat sunt factorii esențiali pentru menținerea unui climat instituțional și psihologic pozitiv la locul de muncă. BM aplică următoarele stimulări: premiile bănești, oportunități de avansare în carieră, diplome, concedii suplimentare plătite, sărbătorirea rezultatelor remarcabile împreună etc.

Demisia salariaților este provocată fie de factori externi, fie de factori interni. Cei externi țin de obținerea unei oferte de muncă avantajoasă (cu un salariu mai mare, un program de muncă mai confortabil sau cu niște condiții de lucru mai bune) sau sunt determinate de emigrări, schimbarea locului de trai, găsirea unui job conform studiilor deținute.

În perioada 24 iulie – 24 septembrie 2024, în temeiul prevederilor dispoziției Primarului General nr. 308-d din 23.07.2024, s-a desfășurat misiunea de audit, de către Direcția audit intern a Primăriei mun. Chișinău. Auditul procesului de management al resurselor umane din cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” a fost cu accent pe conformitatea și eficacitatea controalelor interne existente.

Rezultatele misiunii de audit au relevat faptul că, deși în perioada de la misiunea de audit precedentă, BM a înregistrat o dinamică pozitivă a procesului de management al resurselor umane,

există oportunități de fortificare a controalelor interne existente, sau instituire a măsurilor de control suplimentare.

Gestionarea resurselor umane implică recrutarea, selecția, formarea, motivarea și menținerea angajaților. Este o funcție vitală care acoperă toate aspectele legate de relațiile dintre angajați și instituție: administrarea documentelor angajaților, gestionarea timpului de lucru, monitorizarea și implicarea în procesul de evaluare a performanței, interpretarea și aplicarea celor mai recente modificări legislative, asigurarea conformității documentației cu legislația în vigoare etc. Pe parcursul anului 2024, au fost realizate următoarele activități:

- recepționarea și înregistrarea cererilor parvenite din partea angajaților – 975;
- întocmirea Contractelor individuale de muncă – 56;
- întocmirea Acordurilor adiționale la contractele individuale de muncă – 175;
- elaborarea ordinelor cu privire la încadrarea, încetarea, modificarea raportului de muncă, de stabilire a drepturilor salariale/avansări în gradațiile de vechime, de delegare de atribuții, de constituire de comisii, precum și de aplicare a sancțiunilor disciplinare etc. – 980;
- întocmirea scrisorilor de confirmare, adeverințe și extrase din ordine – 47;
- perfectarea documentelor necesare privind acordarea scutirilor la impozitul pe venit reținut din salariu pe anul 2024;
- actualizarea sistemului informatic privind gestiunea resurselor umane care presupune introducerea și/sau completarea dosarelor profesionale ale angajaților;
- asigurarea 1 subiect de instruire în cadrul cursului „Bazele biblioteconomiei moderne”;
- participarea la instruirii:
  1. Conferința Legislația Muncii, ediția a X-a, organizată de HR Portal (04 aprilie 2024);
  2. Seminar: „Sindicatul pentru noi, noi pentru sindicat”, organizat de Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Cultură (20.06.2024).

Activitatea operațională a Secției are un caracter practic și administrativ, fiind esențială pentru buna funcționare a instituției și pentru asigurarea unui mediu de lucru ordonat, eficient și conform cu legislația.

Biblioteca Municipală investește în crearea unor medii de lucru diversificate și incluzive, în care angajații să se simtă apreciați și respectați. Susține dezvoltarea profesională a angajaților pentru a-i

ajuta să se adapteze la schimbările tehnologice și la cerințele noi. Îmbunătățirea competențelor deținute și învățarea unor abilități noi, sunt esențiale pentru menținerea performanței angajaților. De asemenea, BM își propune să creeze experiențe pozitive pentru angajați pe întreg parcursul lor profesional, de la recrutare până la promovare, pentru a valorifica la maximum potențialul intelectual și creativ al acestora. Deoarece, succesul unei instituții depinde de capacitatea de adaptare rapidă și de integrarea tehnologiilor noi și a valorilor de bază ale angajaților.

9.1.1 Distincții

Aprecierea implicării asidue a personalului este esențială pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Diplomele sunt o modalitate semnificativă de a recunoaște munca dedicată a bibliotecarilor de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Acestea servesc ca afirmații tangibile ale succesului, oferind sentimente de realizare și mândrie. Ele devin o amintire emoționantă a valorii perseverenței și excelenței, care încurajează calea spre excelență.

Prin această recunoaștere, oamenii de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” înțeleg corelația dintre efort și rezultate, oferindu-le experiențe profesionale atractive. În plus, recunoașterea regulată a realizărilor cultivă un mediu pozitiv, încurajând o cultură instituțională puternică în rândul colegilor.

Diplomele oferite de diverse entități în 2024 semnifică stăpânirea unor abilități ale Echipei Hasdeu, care contribuie la dezvoltarea, inovarea și schimbarea domeniului biblioteconomic. Competențele bibliotecarilor de la BM devin repere valoroase necesare și apreciate:

- 1) **Guvernul Republicii Moldova** (3): Svetlana Javelea, Viorica Lozinschi, Elena Dabija;

În anul 2024
angajații BM „B.P. Hasdeu”
au fost apreciați cu

226 DIPLOME

6 MEDALII

7 PREMII

1 BREVET

2) **Ministerul Culturii al Republicii Moldova** (10): dr. hab. Nelly Țurcan laureat al premiului Ministerului Culturii, categoria Premiul „Ion Madan” în domeniul biblioteconomic și bibliografic; Viorica Lozinschi, Natalia Ciorbă, Maria Bivol, Elena Butucel, Liliana Juc, Ana Ostașevschi-Ureche, Ludmila Pînzari, Vitalie Răileanu, Nicolae Spătaru;

3) **Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova** (22): dr. Mariana Harjevschi, Viorica Lozinschi, Natalia Ciorbă, Tatiana Coșeri, Elena Dabija, Angela Olărescu, Evelina Bocancea, Taisia Foiu, Svetlana Javelea, Tatiana Bolea, Lilia Canțîr, Ludmila Capița, Natalia Cauliuc, Valentina Cireș, Rodica Cîrja, Ludmila Dogotari, Lina Iftodi, Olga Maiuc, Liliana Manoilova, Stela Russu, Stela Tymofti, Angela Vintilă;

4) **Ministerul Culturii al Republicii Moldova; Comisia Națională a Republicii Moldova pentru UNESCO; Biblioteca Națională a Republicii Moldova: Concursuri Naționale din cadrul Programului Național LecturaCentral (PNLC), ediția a 7-a, 2024** (3):

- Pentru Concursul „Cel mai original proiect de promovare a cărții și lecturii inclusiv cu ajutorul tehnologiilor” se decernează testimonii de laureat: Locul III Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, pentru proiectul „Bingo pentru carte”: Ana Chioresco;
- Pentru Concursul „Lumina din jurul cărții: cel mai original club de lectură” se decernează testimonii de laureat: Locul I. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, filiala „Ovidius”, Clubul de lectură: „Ovidienii” - Don-Ciobanu Lilia, coordonator; Locul III. Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, filiala „Transilvania”, Club de lectură: „Lectură generoasă”: Parascovia Onciu;

5) **Academia de Științe a Moldovei**. Premiu, diplomă și medalie în domeniul limba română „Eugeniu Coșeriu” pentru realizări științifice valoroase, obținute în anii 2022-2023: dr. hab. Elena Ungureanu;

6) **Academia de Științe din România. Euroinvent 2024**, diplomă și medalie din bronz, pentru cartea „Creația lui Nicolae Dabija sub semnul orfic”, Iași: Princeps Multimedia, 2022: Victoria Fonari;

7) **Comisia Națională a României pentru UNESCO**, Fundația Romanian Business School, în parteneriat cu Școala Metropolitană ARC din București pentru organizarea Festivalului – concurs internațional dedicat limbii și civilizației românești „Primăvara Românească, Pretutindeni!”: Lilia Don-Ciobanu;

8) Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova (4):

- premiu Cartea pentru Copii și Tineret pentru volumul „Doggy”: Maria Pilchin;
- pentru colaborare și suportul acordat în cadrul proiectului cultural „Scriitorii pentru capitală, capitala pentru scriitori”, ediția a II-a (3): Liliana Juc, Nadejda Mășcăuțanu, Lina Iftodi;

9) Uniunea Scriitorilor din România, premiul special „Nicolae Dabija” pentru contribuția adusă la promovarea culturii române în Basarabia și Bucovina de Nord: Victoria Fonari;

10) Salonul de Carte Tehnico-Științifică, Artistică și Literară organizat sub egida festivalului de inventică EUROINVENT: Medalie de bronz pentru volumul „Destine de lingviști. Oameni care au fost”: dr. hab. Elena Ungureanu;

11) Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret: Premiul „Cartea anului” pentru volumul „Doggy”: Maria Pilchin;

12) Testimoniu din partea Președintelui Poloniei Prezydent Rzeczypospolitej Polskie, Andrzej Duda: Biblioteca „Adam Mickiewicz”;

13) CEO Fundația Progress; Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” pentru implicarea și creativitatea manifestate cu prilejul participării la Târgul Regional de Știință Code Kids 2024. Proiect „Dog GPS”: Victoria Cebanu;

14) CEO Fundația Progress; Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”. Premiul de gradul I pentru implicarea și creativitatea manifestate cu prilejul participării la Târgul Regional de Știință Code Kids 2024. Proiect „PICTA”: Victoria Cebanu;

15) CEO Fundația Progress. Best Pitch – Locul I: Biblioteca „Ovidius”, Victoria Cebanu;

16) Primăria municipiului Chișinău (22): Liliana Andrieș, Valentin Astafi, Gabriela Bulduma, Lidia Cîssa, Natalia Cojoharenco, Tatiana Colesnic, Lilia Don-Ciobanu, Lilia Donica, Nadejda Mășcăuțanu, Marta Moiseev, Liubovi Moscovscaia, Aliona Nosatîi, Parascovia Onciu, Renata Portnaia, Natalia Russeva, Natalia Sofroni, Ludmila Stoianov, Valentina Țîra, Elena Zavtoni; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”;

17) Direcția Generală Culturală și Patrimoniu Cultural a Primăriei Municipiului Chișinău (17): Ludmila Barbă; Maria Buză, Diana Ciornîi, Nadejda Cojocar, Natalia Corghencea, Taisia Foiu, Natalia Gaina, Lilia Gîțu, Tamara Gurali, Liuba Mihailiuc, Ștefan Sofronovici, Elena Șendrea, Margarita Șcelcicova, Elena Tamazlăcaru, Traian Vasilcău, Irina Volcova, Ion Jabinschi;

18) **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**, pentru performanțe deosebite în activitatea profesională și contribuție substanțială la implementarea serviciilor inovative în domeniul biblioteconomiei și științelor informării (34): Valentina Burcovschi, Olga Cracan, Ludmila Plescan, Zina Izbaș, Tatiana Donțu, Larisa Neniceas, Svetlana Rotaru, Carolina Dodu-Savca, Ludmila Enachi, Violeta Lisnic, Viorica Țurcan, Nina Reșetnicov, Valentina Astafi, Mircea Ciochină, Maia Stati-Șchiopu, Irina Mocan, Cristina Ungureanu, Stela Driga, Ana Lozan, Angela Zelinschi, Victoria Bîrsa, Carolina Petrova, Aliona Mocanu, Diana Corețchi, Ludmila Odobescu, Alina Balanescu, Natalia Kravciuk, Victor Rusu, Evelina Bocancea, Olga Chirița, Svetlana Andrițchi, Irina Ceban, Ecaterina Oxiom, Ana Chioresco;

19) **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**, pentru contribuție creativă și implicare pleneră în dezvoltarea comunităților de utilizatori ai Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, cu prilejul aniversării a 10 ani de activitate a centrului de formare continuă pentru bibliotecari „Campusul competențelor” (11): Angela Borșci, Aliona Nosatîi, Viorica Moraru, Victoria Cebanu, Ludmila Pînzari, Gabriela Bulduma, Liliana Juc, Ludmila Odobescu, Liliana Manoilova, Natalia Kravciuk, Stela Rusu;

20) **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**, pentru fidelitate profesiei de bibliotecar (7): dr. Lidia Kulikovski (45 ani), Tatiana Andreiciuc (45 ani), Larisa Barabaș (45 ani), Claudia Tricolici (40 ani), Ludmila Pînzari (35 ani), Aliona Nosatîi (20 ani), Victor Rusu (20 ani);

21) **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**, pentru biblioteci aniversare (24): Biblioteca „Ovidius” și bibliotecarilor (Marcel Gherman, Victoria Cebanu, Viorica Moraru, Liuba Ciobanu, Lilia Don-Ciobanu, Natalia Cojoharenco, Ana Ostașevschi-Ureche, Zina Izbaș), Biblioteca „Vissarion Belinski” și bibliotecarilor (Alina Balanescu, Maria Guțu, Zinovia Russu), Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” și bibliotecarilor (Lilia Gamarța, Doina Spătaru, Lilia Canțîr, Lilia Beșan, Svetlana Chistol, Igor Fonari, Irina Haraz, Gheorghe Lupușoru, Aliona Rusu, Victoria Cociu);

22) **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**, pentru cel mai creativ decor în cadrul Campaniei „Fii deștept! Ia un card inteligent!” (4): Biblioteca Centrală, Biblioteca „Adam Mickiewicz”, Biblioteca „Ovidius”, Biblioteca „Târgoviște”,

23) **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**, pentru Concursul de Creație Ars Adolescentina (4): Ana Ostașevschi-Ureche, Natalia Cojoharenco, Viorica Moraru, Victoria Cebanu;

24) **Primăria Comunei Dumbrăveni**, județul Suceava (România) ca semn de înalt respect și aleasă prețuire pentru nobila misiune asumată și străduința depusă pentru promovarea culturii: Elena Dabija (2);

25) **Medalia Congresul Mondial al Eminescologilor**, Primăria Comunei Dumbrăveni, județul Suceava (România): Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;

26) **Consiliul Raional Călărași** (2): Zina Izbaș, Traian Vasilcău;

27) **Titlul de Cetățean de onoare** al comunei Florițoaia Veche, raionul Ungheni: Dumitru Crudu;

28) **Festivalul-Competiție Internațional de Dans în AYVALIK**. Medalie și diplomă pentru Serviciul „Hora lui Bazatin”: Svetlana Bazatin (2);

29) **Academia Națională Română**, în semn de înaltă apreciere pentru promovarea valorilor culturale și spirituale ale neamului românesc (3): Elena Dabija, Traian Vasilcău, Angela Olărescu;

30) **Institutul Național de Statistică (România)** pentru recunoașterea progreselor remarcabile pe calea europeană a Republicii Moldova: Elena Dabija;

31) **Asociația Culturală „Ion Vinea”, Giurgiu (România)**, titlul onorific de Ambasadoare a Culturii Române pentru promovarea cu succes a valorilor vieții culturale și spirituale românești pretutindeni în lume (2): Elena Dabija, Ștefan Sofronovici;

32) **Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului**: Biblioteca „Maramureș”;

33) **Pretura sectorului Botanica** (11): Bibliotecii „Ștefan cel Mare și Sfânt” și bibliotecarilor (Lilia Gamarța, Doina Spătaru, Lilia Canțîr, Lilia Beșan, Svetlana Chistol, Igor Fonari, Irina Haraz, Gheorghe Lupșoru, Aliona Rusu, Victoria Cociu);

34) **Centrul Republican al Voluntarilor**, pentru activitatea voluntară în cadrul Zilelor Faptelor Bune (2): Gheorghe Lupșoru, Igor Fonari;

35) **Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral**, în cadrul Concursului „Biblio-R.A.F.T. electoral”: Biblioteca publică de drept;

36) **Instituțiile de învățământ**, în semn de apreciere și recunoștință pentru competența profesională de excepție, spirit creator în realizarea parteneriatului bibliotecă – școală, pentru promovarea lecturii, identității și culturii naționale (8): Liliana Juc, Nadejda Mășcăuțanu, Valentina Țîra, Natalia Corghencea, Biblioteca „Alba Iulia”, Biblioteca „Târgu Mureș”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” (2);

37) **AO Societatea de Cruce Roșie din Moldova**, în semn de apreciere pentru implicarea și participarea activă în cadrul Programului național de demonstrații de acordare a primului ajutor premedical: Valentina Burcovschi;

38) **Comunitatea A.O. „Șezătoarea BASARABIA – Cămașa cu altiță”**, pentru documentarea, cercetarea, transmiterea, promovarea și punerea în valoare a costumului tradițional ca parte a patrimoniului cultural imaterial din Republica Moldova: Maria Bivol;

39) **Medalie, brevet și diploma Asociației pentru Civilizația Ortodoxă ASCIOR**, în semn de recunoștință pentru activitățile în slujba credinței, propășirii și identității neamului românesc: Ștefan Sofronovici (3);

40) **Laureat al săptămânalului *Literatura și Arta***, pentru anul 2024 la categoria „Publicistică”: dr. Violeta Tipa;

41) **Președintele Cenaclului Literar-Artistic „Vocea Generațiilor”**, pentru înaltă măiestrie artistică demonstrată în cadrul Festivalului-Concurs Internațional „Sentimente de toamnă în poezie și cântec românesc”, ediția a IV-a, 2024: Zina Izbaș (2);

42) **Președintele Cenaclului „Amurg sentimental”**, pentru impunătoarea sa operă literară: Traian Vasilcău;

43) **Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România**, Filiala Chișinău (2): Zina Izbaș, Traian Vasilcău;

44) **Asociația Filateliștilor, Maximafiliștilor și Cartofiliștilor din Republica Moldova**: Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”;

45) **Centrul Republican pentru Copii și Tineret „ARTICO”**: Ion Jabinski.

În anul 2024 au fost oferite **226 diplome** instituționale și nominale, **6 medalii**, **7 premii** și **un brevet**. Acestea încurajează bibliotecarii de la BM să realizeze proiecte mai ambițioase și să facă față provocărilor. Bibliotecarii au mai multe șanse să-și demonstreze performanța, manifestând o disponibilitate de a participa la formarea culturii lecturii, de a se adapta și de a învăța în mod continuu noi abilități, de a aduce prestigiu instituției și succes profesional.

9.2. Resurse tehnologice

Achiziții de echipamente

În anul de referință la final de an au fost achiziționate din bugetul local echipamente necesare în biblioteci: 25 de calculatoare, 7 laptopuri, 2 servere, 4 imprimante, 6 scanere, 4 microfoane, 10 discuri de stocare externă etc. Trei biblioteci au fost dotate cu echipament IT grație proiectelor și donațiilor de la ONG:

a) Biblioteca „Adam Mickiewicz” – în cadrul proiectului „Integration Summer Camp – Solidarity, Equality, Peace!” a obținut 1 imprimantă;

b) BPD a fost dotată cu 1 laptop, câștigat pentru locul 1 la Concursul R.A.F.T. electoral. Suma totală – 9 237.00 lei;

c) Biblioteca „Mihail Lomonosov” a obținut 3 tablete și un kit Arduino în cadrul proiectului „LibHub – biblioteci deschise și incluzive”;

d) Biblioteca „Hristo Botev” a obținut 1 (un) calculator Lenovo AIO Think Centre neo, în valoare de 12 193 lei, finanțat de Asociația pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare din Republica Moldova.

În total, parcul IT al BM s-a completat cu calculatoare, imprimante multifuncționale, tablete, scanere pentru digitizarea colecțiilor, microfoane, inclusiv servere și dulap pentru servere: 25 de calculatoare, 7 laptopuri, 2 servere, 4 imprimante, 6 scanere, 4 microfoane, 10 discuri de stocare externă și alte dispozitive.

Funcționalitatea echipamentului deținut

La 1 ianuarie 2025, în gestiunea filialelor BM se află următoarele echipamente tehnice:

Tip echipament	Achiziționate în 2024	Total		Post utilizator 2024
		Buget	Donații	
Calculatoare	27	399	2	90
Imprimante		26	1	
MFU	4	58		
Scanere	6	12		
Proiectoare		27	1	
Tablete	3	104		93
Ereadere		6		6
Scanner de barcode	2	51		
Set de robotică		29		29
Console		7		7

TV		16		
Ecran tactil		1		
Aparate foto		36	1	
Reportofon		6		
Sisteme audio		13	4	
Tablă interactivă		1		

Din parcul de mașini și dispozitive, care se află în gestiunea Bibliotecii Municipale, sunt calculatoare cu anul de producere 2005-2010, degradate atât fizic, cât și din punctul de vedere al SO, care nu mai corespund softurilor utilizate la momentul actual: 46 de calculatoare desktop și laptopuri (12,5%); 25 monitoare (7%); 45 tablete (12,3%); 7 imprimante, aparate xerox (8,3%) etc. După efectuarea expertizei tehnice și aprobarea proceselor-verbale de către administrația publică locală aceste dispozitive vor fi casate.

Utilizare echipament

Din totalul de 367 de calculatoare: 277 sunt stații de lucru pentru bibliotecari și 90 – stații de lucru pentru utilizatori, 6 calculatoare de tip server; 351 calculatoare sunt conectate la Internet prin cablu sau WiFi, 46 (12,5%) – nu funcționează.

În anul de referință numărul de stații de lucru pentru utilizatori a înregistrat o descreștere cu 14 unități, în comparație cu 2023 (104 calculatoare) și constituie 90 calculatoare (24,5% din total), din motivul ieșirii din funcțiune. Numărul de stații de lucru pentru bibliotecari s-a mărit nesemnificativ grație participării bibliotecilor în proiecte și a ajuns la 277 (75,5%) (în 2023 – 263).

BM a oferit utilizatorilor acces la echipamente, 100% conectate la Internet, în 22 filiale.

Posturile de lucru pentru utilizatori sunt distribuite în următoarea ordine:

- 20 stații de lucru – CFCB „Campusul competențelor” (pentru instruire);
- 11 stații de lucru – BPD;
- 7 stații de lucru – „Târgu Mureș”;
- 6 stații de lucru – „Transilvania”;
- 4 stații de lucru – „Adam Mickiewicz”, „Mihail Lomonosov”, „Ovidius”, „Târgoviște”;
- 3 stații de lucru – „Ițic Mangher”, „Alba Iulia”, „Liviu Rebreanu”, „Maramureș”, Biblioteca Centrală;

- 2 stații de lucru – „Hristo Botev”, „Miron Costin”, CAIME, „Maria Drăgan”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”;
- 1 stație de lucru – „Onisifor Ghibu”, „Nicolae Titulescu”, „Mihail Ciachir”, „Alexandru Donici”, „Traian”.

Accesul publicului la calculatoare a fost realizat de pe 90 de stații de lucru în 22 de biblioteci-filiale. Utilizarea a crescut considerabil în comparație cu 2023 (3 700 sesiuni), fiind înregistrate 6 402 sesiuni pe parcursul anului de referință – fiecare calculator a fost utilizat în medie de 21 utilizatori activi.

Utilizatorii au folosit posturile de lucru publice pentru a căuta informații la teme: *modele de vitraliu, jocuri online, știrile în Ucraina, colinde de Crăciun, posturi vacante de muncă, rețele sociale, citate despre Eminescu, natura în opera eminesciana, părinții lui Eminescu, copilăria marelui poet, viața și activitatea lui Grigore Vieru, poezii pentru copii, sistemul solar, compensatii.gov.md, arta covoarelor vechi românești, мужские монастыри Молдовы; судоку, poșta electronică, ziare online, online приложение «Новини України» etc.*

Zonele WiFi în filiale, oferind utilizatorilor posibilitatea de a accesa resursele de Internet ale bibliotecii, de a comunica cu prietenii, partenerii pe dispozitive personale: telefoane mobile, laptopuri, tablete, au fost utilizate pe parcursul anului, înregistrând un număr în creștere de 117 762 de utilizatori (pentru comparație în 2023 – 89 426). Această creștere explică și micșorarea numărului de sesiuni pe stațiile de lucru destinate utilizatorilor.

Din numărul total de 104 **tablete PC** disponibile pentru utilizatori, 45 tablete (43,3%) nu funcționează, dar utilizarea lor în comparație cu anul 2023 a crescut de la 1 714 de utilizări la 2 092 sesiuni. Cel mai mult au fost utilizate tabletele în filialele: „Ovidius” (1 017), „Târgu Mureș”, „Transilvania”, „Traian” și „Ștefan cel Mare și Sfânt” .

Asistența tehnică

Asigurarea asistenței tehnice a echipamentului, aflat în gestiunea filialelor și secțiilor BM, a fost efectuată de colaboratorii Secției tehnologia informației în baza cererilor de suport tehnic înregistrate de filiale în fișierul Asistență tehnică de pe Google drive, prin telefon.

Pe parcursul anului au fost soluționate peste 200 de probleme în cele 80 de vizite la filiale, care au constat în: montarea și instalarea proiectorului și a TV ; măsuri de profilaxie (actualizare antivirus,

măsurile de igienă digitală: ștergere cash, history etc.); adaptare soft; diagnosticare echipament/profilaxie (aspirare praf), instalare/reinstalare echipament; reinstalare soft/sisteme operaționale; conectări periferii; schimb de piese; rețele (WiFi, configurare, extindere, schimb de cabluri, conectare); setarea filtrelor Internet; administrare servere BM.

Pe parcursul anului a fost asigurată administrarea și monitorizarea prin intermediul sistemului de vizualizare a datelor Grafana a sistemelor: SIB KOHA, dar și alte resurse ale bibliotecii: site-ul bibliotecii; site-ul revistei *BiblioPolis*; Repozitoriul instituțional HAPes, Biblioreferințe. Conform datelor oferite de sistem, OS KOHA a funcționat normal.

Secția a asigurat asistența tehnică a evenimentelor online organizate de BM – transmisiunile live pe canalul YouTube al BM; instruirea bibliotecarilor în oferirea accesului la conținutul documentelor din catalogul electronic al bibliotecii, formarea competențelor de scanare și prelucrare a documentelor pentru Repozitoriul instituțional HAPes și Biblioteca digitală a BM.

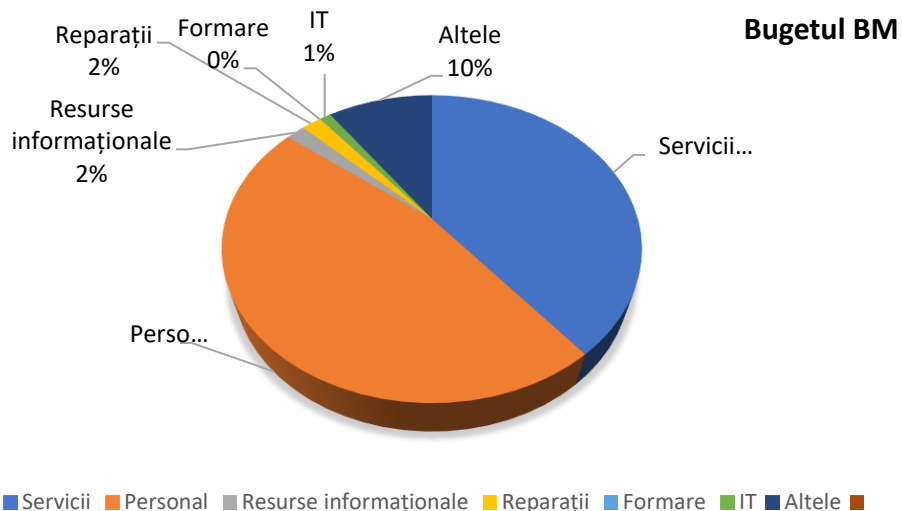
Concluzie: parcul de mașini, 367 unități, s-a micșorat din cauza faptului că echipamentul învechit fizic și moral a fost scos din gestiunea bibliotecilor. Achizițiile noi, intrate în decembrie 2024 și donațiile nu au acoperit numărul de calculatoare casate. Achiziționarea serverelor și a dulapului rack va permite organizarea adecvată a spațiului pentru servere a BM.

9.3. Resurse financiare. Extinderea bugetului

9.3.1 Gestiune financiară. Achiziții publice

Bugetul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” reprezintă un element esențial în asigurarea funcționării corespunzătoare a acesteia și în susținerea activității sale. Alocările financiare pentru anul 2024 reflectă nevoile operaționale ale bibliotecii, dar și constrângerile bugetare impuse de autoritățile locale.

Având în vedere datele prezentate de către Direcția Generală Cultură și Patrimoniu Cultural, bugetul Bibliotecii Municipale de 98 912 817,00 lei reflectă o distribuție semnificativă a resurselor financiare pentru diferite activități esențiale. În ansamblu, bugetul este distribuit într-o manieră echilibrată, reflectând necesitatea de a susține atât activitățile de zi cu zi, cât și dezvoltarea infrastructurii, a resurselor informaționale și a personalului.

Bugetul alocat pentru 2024 pentru întreținerea celor 27 de filiale ale Bibliotecii Municipale a fost unul semnificativ, cu un total de 8 103 625,00 MDL destinat pentru: energia termică și electrică, telecomunicații, pază, apa și canalizare, autosalubritate, serviciile de locațiune, serviciile bancare și poștale.

Cheltuieli pentru servicii	Suma
Energie electrică	1 076 242
Energie termică	3 603 805
Apa și canalizare	73 612
Auto-salubritate	102 000
Telecomunicații	84 521
Servicii locațiune	760 547
Servicii transport	29 378
Servicii pază	350 000
Servicii bancare	50 847
Servicii poștale	157 223
TOTAL	38 722 420,00

Atât suma alocată pentru **energia termică**, cât și pentru **energia electrică**, costul se ridică la 4 680 047,00 MDL. Aceste cheltuieli sunt considerabil mai mari și indică faptul că ambele servicii reprezintă o componentă semnificativă a costurilor de operare ale bibliotecilor. Având în vedere numărul mare de filiale, acest cost pare a fi justificat, însă ar fi utilă o evaluare pentru implementarea unor măsuri de economisire a energiei și încălzirii sau gestionarea mai atentă a consumului de electricitate.

În ceea ce privește suma pentru **apa și canalizare, autosalubritate, telecomunicațiile**, se indică un cost relativ mic în comparație cu celelalte cheltuieli. Având în vedere complexitatea rețelei, aceste cheltuieli sunt justificate, însă ar fi utilă o analiză pentru a verifica dacă există opțiuni mai ieftine și mai eficiente pe termen lung.

Pentru **serviciile de locațiune**, suma alocată este de 760 547 MDL. Aceasta reflectă cheltuielile cu închirierea spațiilor (Biblioteca „Onisifor Ghibu”) și cheltuielile adiționale bunurilor închiriate: achitarea serviciilor comunale (bibliotecile „Maramureș” și „Valentin Ignatenco”). Având în vedere numărul mare de filiale, această sumă poate fi justificată, dar poate fi utilă o evaluare periodică a acestor costuri pentru a vedea dacă există opțiuni mai avantajoase în termeni de locație sau chirie.

Cheltuielile pentru **serviciile de transport** reprezintă o sumă relativ mică – 29 378 MDL. Acestea se referă la transportul intern pentru livrarea materialelor între filiale, iar costul pare să fie justificat, având în vedere operațiunile zilnice.

Costurile pentru **serviciile de pază** reflectă necesitatea de a asigura securitatea clădirilor și a materialelor. Având în vedere numărul de filiale, suma de 350 000 MDL este justificată, mai ales că explorează soluții alternative, cum ar fi sisteme moderne de securitate (camere de supraveghere sau alarme), care reduc costurile pe termen lung.

Pentru **serviciile bancare**, dar și **serviciile poștale** chiar dacă suma nu este foarte mare, ar putea fi evaluată posibilitatea reducerii costurilor prin digitalizarea corespondenței sau prin utilizarea unor modalități de livrare mai eficiente.

Cheltuieli pentru personal	Suma
Remunerare	35 418 933
Asigurări sociale	10 401 766
Concedii medicale	152 200
TOTAL	45 972 899,00

Analizând aceste linii de buget, se poate observa că remunerarea totală a fost de 45 972 899,00 MDL, ceea ce reprezintă cheltuielile pentru plata salariilor și a altor forme de remunerare. Această sumă indică faptul că BM are un număr semnificativ de angajați (335).

Aceste date reprezintă o parte importantă din bugetul alocat pentru cheltuielile de personal ale Bibliotecii Municipale, iar analiza lor poate oferi o imagine clară asupra priorităților financiare în ceea ce privește resursele umane. Per total, aceste cheltuieli de personal reprezintă o parte semnificativă

din bugetul general al Bibliotecii Municipale, iar sumele alocate sunt în concordanță cu numărul de angajați și responsabilitățile lor.

Cheltuieli pentru formarea personalului	Suma
Formare profesională	12 933,00
Deplasări	37 872,00
TOTAL	50 805,00

Suma de 12 933 a fost orientată pe instruire și dezvoltare profesională, care a inclus participări la cursuri, training-uri, sesiuni de formare sau certificări pentru angajați ai BM. La fel 37 872 a fost direcționată pentru deplasări ale angajaților, inclusiv transport, diurne sau alte costuri asociate deplasărilor în scopuri profesionale.

Cheltuieli pentru resurse informaționale	Suma
Achiziții carte	1 212 091,00
Servicii internet, acces baze de date	514 369,00
TOTAL	1 726 460,00

Investiția de 1.212.091,00 în achiziționarea de cărți sugerează un angajament substanțial față de resurse educaționale, probabil pentru a sprijini procesul de formare continuă, cercetare sau pentru a îmbogăți fondul documentar al unei instituții sau organizații. În același timp, cheltuielile de 514.369,00 pentru servicii de internet și acces la baze de date reflectă un alt tip de investiție semnificativă, dar mai redusă în comparație cu achizițiile de cărți. Aceste sume au fost alocate pentru asigurarea accesului continuu și rapid la baze de date pentru activitățile educaționale, de cercetare sau profesionale.

Cheltuieli pentru reparații	Suma
Reparații curente	917 277,00
Reparații capitale	900 737,00
TOTAL	1 818 014,00

Sumele pentru reparațiile curente și reparațiile capitale reflectă prioritățile instituției în menținerea infrastructurii și asigurarea unui mediu corespunzător pentru activitățile zilnice. Aceste cheltuieli sunt destinate întreținerii zilnice a clădirilor și asigurării unei bune funcționări a infrastructurii existente. Reparațiile curente au inclus, de obicei, lucrări mai mici, precum vopsirea pereților, schimbarea instalațiilor defecte, întreținerea echipamentelor și alte lucrări necesare pentru a menține clădirile într-o stare bună de funcționare. Totuși, sumele alocate pentru reparațiile curente și reparațiile capitale sunt destul de mici, cu o alocare semnificativă pentru fiecare tip de lucrare, reflectând necesitatea de a întreține constant infrastructură.

Pentru anul 2024, bugetul total al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” este de 98.912.817 MDL. Această sumă sugerează un angajament semnificativ față de dezvoltarea și susținerea activităților bibliotecii, ceea ce poate include investiții în achiziționarea de resurse educaționale (cărți, baze de date, platforme digitale), îmbunătățirea infrastructurii, implementarea de proiecte culturale și educaționale, precum și susținerea personalului bibliotecii.

9.3.2 Extinderea bugetului: proiecte și inițiative finanțate (surse extrabugetare)

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în 2024 a demarat și implementat cu succes diverse proiecte și inițiative culturale, beneficiind de sprijin financiar și parteneriate durabile.

(1) Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost susținută în cadrul Campaniei „Fii deștept! la un card inteligent!” de S.A. Bucuria. Total investiții: 935,00 lei.

(2) Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost susținută în cadrul Programului estival de lectură „Provocarea verii” de o organizație nonguvernamentală. Pentru buna desfășurare a programului au fost donate rechizite de birou în sumă de 61 945, 00 lei.

(3) Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost susținută în cadrul concursului „BINGO pentru carte” de S.A. Viorica-Cosmetic. Total investiții: 60 000, 00 lei.

(4) În cadrul proiectului „HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education” implementat de Fundația „Terre des Hommes Moldova” la Biblioteca „Nicolae Titulescu” și Biblioteca „Maria Drăgan” s-au realizat investiții în infrastructură (reparații, mobilier) și au fost donate jocuri de societate, rechizite de birou. Valoarea totală a donației este de 304 442, 12 lei.

(5) În cadrul proiectului „LibHUB biblioteci deschise și incluzive”, implementat de Asociația Comunitățile Viitorului (România) la Biblioteca „Mihail Lomonosov”, au fost donate: un kit pentru

În anul 2024
suma surselor extrabugetare
obținute de BM „B.P. Hasdeu”
este de

2 164 186,87
lei

robotică, patru tablete, rechizite de birou, resurse informaționale. Valoarea totală a acestei donații este de 25 726, 00 lei.

(6) Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive (CIDSr – <https://cidsr.md/ro/>) a continuat realizarea proiectului „Tabăra de vară pentru copii: Solidaritate, Egalitate, Pace!”, finanțat în totalitate de către SOLIDARITÉS INTERNATIONAL. În cadrul proiectului au fost procurate: un boiler nou, 4 mese de lucru pentru copii; o imprimantă; 4 tomberoane de sortare a gunoiului; închirierea transportului pentru excursii; jocuri de societate, trusă de prim ajutor; birotică și rechizite de lucru pentru copii; gustări. Valoarea totală a proiectului este de 171 575, 00 lei.

(7) Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive a realizat proiectul „Identificarea nivelului de cunoștințe a tinerilor despre educația sexuală, prin intermediul bibliotecilor publice din Republica Moldova”. Valoarea totală a proiectului este de 118 000 lei.

(8) Institutul Polonez din București a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” resurse informaționale, jocuri, rechizite de birou, seturi pentru experimente. Total investiții: 9 750, 00 lei.

(9) S.R.L. Casa Moroșan FLO Master a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” rechizite școlare și articole pentru artă / hobby. Total investiții: 3 800,00 lei.

(10) EduJoc a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” seturi de jocuri de societate. Total investiții: 11 400,00 lei.

(11) Biblioteca „Adam Mickiewicz” a fost susținută financiar de Cancelaria Prezidențială a Republicii Polonia prin oferirea a unui ecran. Total investiții: 3 500,00 lei.

(12) Centrul Academic Internațional Eminescu, grație parteneriatului cu Primăria Comunei Dumbrăveni, România, a beneficiat pentru evenimentele sale de: artefacte, medalii, diplome, pungi kraft, mape, trofee. Total investiții: circa 50 mii lei.

(13) Biblioteca „Nicolae Titulescu” a beneficiat de contribuția unui utilizator în asigurarea cu covor, boxe depozitare, rafturi copac decorativ, masă triunghi, tumbă. Total investiții: 17 447, 00 lei.

(14) Biblioteca Publică de Drept a primit un laptop, Windows 11, Led Smart, printer Canon, în cadrul Concursului *BiblioRaft* organizat de Instituția Publică „Centrul de Instruire Continuă în Domeniul Electoral”, finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare. Total donație: 19 742, 00 lei.

(15) Biblioteca „Hristo Botev” a fost susținută financiar de Asociația pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare din Moldova. În cadrul proiectelor a fost donat un calculator și 30 cutii de vopsea. Total investiții: 17 193, 00 lei.

(16) Biblioteca „Mihail Ciachir” a primit donații de la utilizatori: aspirator, televizor Led. Total investiții: 5 500, 00 lei.

(17) Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” a primit cu titlu de donație patru camere video de la un utilizator. Total investiții: 4 000, 00 lei.

(18) Dr. Mariana Harjevschi, director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a obținut un grant de mobilitate în cadrul runde a III-a programului EU4Culture, finanțat de Uniunea Europeană, care vizează sectoarele culturale și creative din țările Parteneriatului estic, beneficiind de o vizită de studiu la Biblioteca Centrală Oodi din or. Helsinki, Finlanda, în perioada 10-15 iunie 2024. Total investiții: 20 000, 00 lei.

(19) Activitatea de voluntariat în anul 2024 valorează circa 29 000, 00 lei.

(20) Donații resurse informaționale de la utilizatori, parteneri: 3 998 de titluri în 9 543 de unități materiale. Total investiții: 1 210 231, 75 lei.

(21) Taxe compensatorii: circa 20 000, 00 lei (pierderea resurselor informaționale, a permisului la bibliotecă, nerestituirea în termenul stabilit a resurselor informaționale).

Suma surselor extrabugetare obținute prin proiecte în anul 2024 este de **2 164 186, 87 lei**.

CAPITOLUL X. FACILITĂȚI. DOTĂRI

Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” se orientează spre transformarea filialelor în instituții moderne ce oferă acces la cunoștințe necesare comunității, organizând spații inteligente facilitatoare pentru interferență socială și culturală.

În anul 2024, Secția logistică și-a îndreptat eforturile spre reziliența infrastructurii pentru a crea un mediu sigur și prietenos chișinăuienilor în consolidarea abilităților și împărtășirea ideilor.

Rețeaua Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, alcătuită din 27 de filiale cu diverse specializări, cuprinde întregul teritoriu al orașului Chișinău. Suprafața totală a localurilor filialelor este de 10 606, 13 mp.

Spațiile puse la dispoziția rezidenților au următoarele caracteristici:

- 32 spații total (27 filiale + depozitele + Secția managementul resurselor informaționale);
- 29 de spații sunt reamenajate;
- spații special construite pentru bibliotecă („Transilvania”, „Tudor Arghezi”, Codru);
- spații amplasate în subsolul sau demisolul blocurilor locative (Secția managementul resurselor informaționale, „Ițic Mangher”, „Mihail Ciachir”, „Miron Costin”, „Alexandru Donici”, „Alec Russo”, „Alexandru Cosmescu”, „Vasile Alecsandri”);
- 27 de spații sunt proprii, iar 5 – contract de comodat/de locațiune („Maramureș”, „Onisifor Ghibu”, „Valentin Ignatenco”, „Maria Drăgan”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Biblioteca publică de drept – doar subsolul);
- spații depozit („Gheorghe Madan”, „Parisului”, „Alexandru Cosmescu”, „Vasile Alecsandri”, „Alec Russo”).

Printre realizările anului 2024 sunt:

1. *Reparații:* reparații cosmetice curente în filialele: Biblioteca Centrală, „Nicolae Titulescu”, „Maria Drăgan”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Biblioteca „Ovidius” (copertina, fațada, scările, instalarea pantei);
2. *Geamuri și uși:* bibliotecile „Nicolae Titulescu”, „Maria Drăgan”, „Alexandru Donici”;
3. *Bunuri:* asigurarea filialelor cu bunuri pentru livrarea serviciilor și pentru întreținerea spațiilor; aparate de aer condiționat (Bibliotecile: „Onisifor Ghibu” (4), „Transilvania” (4); rolete (10:

- Biblioteca Centrală (2), Biblioteca Publică de Drept, „Transilvania”, „Târgoviște”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Ovidius”, Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, „Mihail Lomonosov”, „Adam Mickiewicz”). Toate filialele au fost aprovizionate cu dezinfectant, cu produse de igienă și articole de menaj, cu apă potabilă în perioada estivală și cu biscuiți pentru desfășurarea Programului de lectură „Provocarea verii”;
4. *Implicarea în realizarea obiectivelor comune BM: Zilele bibliotecilor: „Ovidius”, „Ștefan cel Mare și Sfânt”, „Vissarion Belinski”, Programul estival „Provocarea verii”, Festivalul „Te salut, Chișinău!” pe strada pietonală și alea Grigore Vieru, Colocvii de vară, evenimente culturale și științifice etc.;*
  5. *Profilaxia igienică a spațiilor (insecte, rozătoare);*
  6. *Achiziționarea truselor medicale pentru filiale (20 bucăți);*
  7. *Instalarea firmei iluminate la Biblioteca „Târgu Mureș”;*
  8. *Instalarea barierelor de acces pentru autoturisme la intrarea Bibliotecii „Ovidius”;*
  9. *Remedierea operativă a avariilor, neconformităților: 291 de intervenții: apă și canalizare, robinete – 118; lumină – 102; controlul contoarelor – 20 (6 contor energie electrică, 12 contoare apeduct, 2 contor agent termic); inundații – 3; lacăte – 5; mobilier – 36; sistemul termic: 2; uși și geamuri: 5;*
  10. *Transportarea resurselor informaționale la/de la filiale: filialele au primit resursele informaționale în termenii stabiliți;*
  11. *Transportarea bunurilor la/de la filiale: transportarea rafturilor, meselor, evacuarea bunurilor și resurselor informaționale de la Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”, transportarea bunurilor de la Biblioteca „Nicolae Titulescu”, Biblioteca „Maria Drăgan”;*
  12. *Inventarierea mijloacelor/bunurilor: inventarierea mijloacelor conform rulajelor, înaintarea bunurilor fixe spre casare prin întocmirea proceselor-verbale (182);*
  13. *Elaborarea caietului de sarcini pentru achiziționarea bunurilor și serviciilor, înaintarea planului de achiziții pentru organizarea licitațiilor;*
  14. *Extinderea bugetului operațional: proiecte de fundraising la filialele:*
    - În cadrul proiectului „HOPE – Health, Opportunities, Protection, Education” implementat de Fundația „Terre des Hommes Moldova” la Biblioteca „Nicolae Titulescu” și Biblioteca „Maria

Drăgan” s-au realizat investiții în infrastructură (reparații, mobilier) și au fost donate rechizite de birou.

- În cadrul proiectului „LibHUB biblioteci deschise și incluzive” implementat de Asociația Comunitățile Viitorului (România) la Biblioteca „Mihail Lomonosov” au fost donate rechizite de birou;
- Biblioteca „Adam Mickiewicz” în parteneriat cu Centrul de Instruire în Domeniul Sănătății Reproductive (CIDSR – <https://cidsr.md/ro/>) a continuat realizarea proiectului „Tabăra de vară pentru copii: Solidaritate, Egalitate, Pace!”, finanțat în totalitate de către SOLIDARITÉS INTERNATIONAL. În cadrul proiectului au fost procurate: un boiler nou, 4 mese de lucru pentru copii, 4 tomberoane de sortare a gunoiului, trusă de prim ajutor; birotică și rechizite de lucru pentru copii;
- Institutul Polonez din București a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” rechizite de birou, seturi pentru experimente;
- Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost susținută în cadrul Programului estival de lectură „Provocarea verii” de o organizație nonguvernamentală. Pentru buna desfășurare a programului au fost donate rechizite de birou;
- S.R.L. Casa Moroșan FLO Master a donat Bibliotecii „Adam Mickiewicz” rechizite școlare și articole pentru artă / hobby;
- Biblioteca „Nicolae Titulescu” a beneficiat de contribuția unui utilizator în asigurarea cu covor, boxe depozitare, rafturi copac decorativ, masă triunghi, tumbă;
- Centrul Academic Internațional Eminescu grație parteneriatului cu Primăria Comunei Dumbrăveni, România, a beneficiat pentru evenimentele sale de pungi kraft, mape;
- Biblioteca „Hristo Botev” a fost susținută financiar de Asociația pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare din Moldova. În cadrul proiectelor au fost donate 30 cutii de vopsea;
- Biblioteca „Mihail Ciachir” a primit de la utilizator drept donație un aspirator.

Pentru realizarea obiectivelor, au fost întocmite scrisori către Apă-Canal, Termoelectrica, Întreprinderea municipală de gestiune a Fondului Locativ privind diverse situații de intervenție în rețelele ingineresti comune, la Spații Verzi privind salubritatea și amenajarea spațiilor adiacente.

În scopul îmbunătățirii activității în direcția dată, au fost elaborate:

- Planul de realizare a recomandărilor *Studiului de fezabilitate pentru modernizarea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”*. Planul include necesitățile prioritare de îmbunătățire a infrastructurii și sistemului ingineresc;
- *Metodologia de evaluare a riscurilor profesionale* la BM, care are scopul de a asigura un cadru comun de analiză pentru evaluările de risc profesional. Prin metodologia dată se descrie printr-o abordare documentată procesul complex de identificare, analiză și răspuns la posibile riscuri ale BM. Metodologia de evaluare a riscurilor are următoarele obiective: *Identificarea și descrierea riscurilor; Prioritizarea riscurilor; Evaluarea capacităților de intervenție care pot influența derularea/impactul scenariilor.*
- *Planul de protecție și prevenire 2024*. Planul include riscurile profesionale la locul de muncă și măsurile tehnice, igienico-sanitare, organizatorice sau de altă natură pentru a preveni accidente de muncă.

Pe parcursul anului au fost realizate mai multe inițiative privind consolidarea/conservarea clădirii din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 148:

- Depunerea la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a proiectului „Reabilitarea clădirii istorice ce datează din 1840 (restaurarea și reconstrucția 1946-1947), menționat în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat nr. 281” în Concursul de selectare a proiectelor de dezvoltare regională, cu finanțare din Fondul National de Dezvoltare Regională și Locală (FNDRL). Proiectul dat este eligibil pentru Domeniul de intervenție 2. „Dezvoltare urbană, revitalizare economică și socială a orașelor”, Măsura 2.3. Revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice;
- Scrisori și demersuri către Ministerul Culturii, Agenția Inspectare și Restaurare a Monumentelor, Agenția de Dezvoltare Regională a municipiului Chișinău;
- Organizarea adunării generale a locatarilor pentru constituirea Asociația de Proprietari din Condominiu;
- Informarea trecătorilor despre riscurile de cădere a tencuielii de pe clădire: izolarea zonei, avertizarea prin mesaje scrise „Clădire avariata”.

În scopul obținerii autorizației pentru efectuarea lucrărilor de replanificare, reamenajare a spațiilor, precum și pentru actualizarea datelor au fost comandate și au fost executate de către I.P.

„Cadastrul Bunurilor Imobile” (I.P.„C.B.I”) lucrări de inventariere tehnică cu elaborarea planurilor geometrice a spațiilor următoarelor biblioteci: „Tudor Arghezi”, „Ițic Mangher”, Biblioteca Centrală.

A fost înregistrat în registrul bunurilor imobile deținut de „Cadastrul Bunurilor Imobile” dreptul de gestiune economică a Direcției generale cultură și patrimoniu cultural asupra spațiilor aflate în folosința următoarelor filiale: „Târgoviște”, „Ovidius”, „Tudor Arghezi”, „Ițic Mangher”, Biblioteca Publică de Drept.

Contractul de locațiune a spațiului ocupat de Biblioteca „Valentin Ignatenco” în blocul spitalului din str. Grenoble nr. 149 a fost semnat pentru perioada 18.04.2024 – 17.04.2027.

În vederea identificării dreptului de proprietate municipală, au fost comandate și examinate, la Arhiva de stat, documentele și deciziile referitoare la blocul locativ din str. Maria Drăgan nr 26/3A, sediul Bibliotecii „Maria Drăgan”. De asemenea, au fost întreprinse demersuri către Direcția de Arhivă a Primăriei, Direcția Arhitectură și Urbanism, I.P. Cadastrul bunurilor imobile referitor la obținerea copiilor de pe actele de drept ale spațiilor din bd. Dacia, 20, în care este dislocat Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”.

Fiind un an al transformării digitale, au fost organizate ateliere profesionale pentru bibliotecari: *Gestionarea bunurilor; Evidența donațiilor; Securitatea la locul de muncă.*

Eșecuri-lecții:

- Reparații capitale la filialele: Biblioteca Centrală, „Ițic Mangher”;
- Nu s-a inițiat reparația capitală a Bibliotecii de arte „Tudor Arghezi”. Bunurile și resursele informaționale au fost evacuate, dar investițiile din partea investitorului străin nu au fost alocate, deoarece nu a fost definitivat devizul de cheltuieli;
- Nu s-au realizat mai multe reparații cosmetice, în mod prioritar ne-am axat pe riscuri majore.
- Nu au fost organizate licitații pentru scaune și mobilier, jaluzele.
- Nu au fost achiziționate bunuri electrice. La acest capitol sunt cele mai multe avarii.
- Bibliotecarii nu au o atitudine fiabilă față de bunurile bibliotecii.
- Caietul de sarcini al necesarului de bunuri și servicii cuprinde toate solicitările filialelor. Cu părere de rău, nu este achiziționată toată cantitatea. Acest fapt implică schimbări în repartizarea mărfurilor în filiale.

- Incapacitatea de a soluționa problema condensării spațiului de la intrarea în Biblioteca „Târgu Mureș”. Compania privată nu a respectat specificațiile tehnice în procesul de construcție a intrării în bibliotecă. Pe parcursul anului au fost mai multe inițiative de a contacta proprietarul companiei private care se află peste hotarele republicii. Cu părere de rău, subiectul nu a fost discutat și remediat.
- Nu a fost realizat signajul la Biblioteca „Mihail Lomonosov” și la Biblioteca „Mihail Ciachir”;
- Incapacitatea de a demonstra gestiunea economică asupra spațiilor Bibliotecii „Maria Drăgan”, Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, Secția managementul resurselor informaționale din cauza lipsei documentelor confirmatoare;
- Au fost estimate necesitățile pentru realizarea reparației la Biblioteca „Alba Iulia”, dar schița de proiect nu a fost realizată;
- Biblioteca Municipală nu are un fond de rezervă în caz de riscuri. Bibliotecile nu au același tip de ială, mânere, uși, geamuri. În cazul deteriorării este foarte greu de remediat situația.

Anul 2024 a fost unul cu provocări, cu un buget auster. Personalul, angajații secției au dat dovadă de responsabilitate și creativitate în realizarea priorităților Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”.

CAPITOLUL XI. CONCLUZII. PROBLEME ȘI ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ

CONCLUZII

- Intensificarea extinderii și diversificării serviciilor și programelor educaționale oferite.
- Sporirea participării în proiecte culturale și comunitare.
- Fortificarea dezvoltării inițiativelor în domeniul digitalizării și accesului la resurse online.
- Asigurarea continuă a sprijinului pentru dezvoltarea continuă a profesioniștilor din domeniu.
- Îmbunătățirea infrastructurii și facilitarea accesului la servicii.
- Amplificarea consolidării relațiilor și interacțiunii cu comunitatea locală.

PROBLEME

- Buget insuficient pentru proiecte majore: BM a întâmpinat dificultăți în obținerea unui buget adecvat pentru a susține proiecte ambițioase de digitalizare, dezvoltare a serviciilor educaționale și culturale sau modernizare a infrastructurii.
- Lipsa de fonduri pentru achiziționarea de noi resurse: BM s-a confruntat cu dificultăți în achiziționarea unor noi resurse electronice, esențiale pentru diversificarea ofertei și atragerea unui public mai larg.
- Starea clădirilor și spațiilor: Unele dintre clădirile bibliotecii nu au beneficiat de modernizări semnificative, ceea ce a afectat atât confortul utilizatorilor, cât și eficiența operării (Bibliotecile: de arte „Tudor Arghezi”, „Ițic Mangher” etc.).
- Provocări legate de personal: a existat o fluctuație a personalului în anumite filiale ale bibliotecii, iar unele posturi nu au fost înlocuite din cauza constrângerilor financiare. Acest lucru a afectat gestionarea eficientă a resurselor și oferirea unor servicii de calitate.
- Tehnologia învechită: bibliotecile au avut dificultăți în implementarea serviciilor bazate pe IT și oferirea de servicii moderne.
- Promovarea insuficientă a serviciilor bibliotecii: biblioteca nu a reușit să atingă un public larg prin campanii eficiente de promovare. Deși au fost organizate evenimente culturale, lipsa unui plan de comunicare coerent și modernizat a dus la o vizibilitate scăzută a activităților bibliotecii.

ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ. SUSȚINEREA URMĂTOARELOR DIRECȚII PENTRU 2025:

- Extinderea serviciilor digitale prin continuarea procesului de digitalizare a colecțiilor de carte a bibliotecii prin scanarea și arhivarea online a cărților, articolelor și documentelor importante;
- Valorificarea opțiunilor sistemului integrat KOHA prin asigurarea serviciului de împrumut și consultare online pentru a rezerva, împrumuta și consulta cărți și resurse online, alte resurse educaționale ale bibliotecii;
- Asigurarea programelor de formare profesională continuă prin colaborarea cu diverse instituții pentru organizarea de cursuri pentru bibliotecari, axate pe dezvoltarea abilităților bazate pe IT și de management, promovarea lecturii, dar și adaptarea la noile tendințe în bibliotecii;
- Crearea de oportunități pentru bibliotecari de a participa la activități profesionale (de ex., conferințe, vizite de studiu) pentru a învăța cele mai bune practici și pentru a dezvolta competențe profesionale.
- Elaborarea și livrarea de programe dedicate diferitelor categorii de utilizatori, inclusiv copii, adolescenți, seniori, persoane cu dizabilități etc.
- dezvoltarea proiectelor strategice cu organizații locale, internaționale ce vor sprijini consolidarea rolului bibliotecii ca centru cultural și educațional în Chișinău, promovând parteneriate internaționale, programe educaționale inovative și noi colaborări cu diverse instituții.

CAPITOLUL XII. ANEXE

12.1 ANEXA NR. 1. INDICATORI DE PERFORMANȚĂ 2024 ¹

BUGET	2024	2023
Cheltuieli total	98 912 817	52 330 069
populația țintă	719 700 ²	662 836
per utilizator	742,10	424,80
per populația țintă	137,44	79,00
Cheltuieli total pentru achiziții resurse informaționale	1 213 091	512 867
per utilizator	0,3	4,20
per populația țintă	0,06	0,8
% cheltuieli pentru achiziții	0,05%	1 %
Venituri, sponsorizări, fonduri atrase	2 164 186, 87	2 970 493
proiecte mici	676 678,12	1 571 456
donații de carte	1 210 231, 75	804 239
contribuții, voluntariat, donații	257 277	550 785
venituri din taxe compensatorii	20 000	44 013
PERSONAL		
Personal	423	423
în echivalent normă întreagă	423	423
per utilizator	0,003	0,003
per 1000 locuitori	0,6	0,6
per 2300 locuitori	1,3	1,5
cheltuieli pentru personal	46 000 623	39 783 150
% cheltuieli pentru personal	46,5%	76%
Personal de specialitate	362	362
în echivalent normă întreagă	362	362
cu studii superioare	331	329
cu studii superioare de specialitate	138	127
personal implicat în servicii publice	266	266
per utilizator	0,002	0,002
per 1 000 locuitori	0,5	0,5
per 2 300 locuitori	1,2	1,3
Bibliotecari atestați	174	175
grad superior	43	42
grad I	86	73
grad II	45	60

¹ Bibliotecile „Nicolae Titulescu”, „Maria Drăgan” (iulie-octombrie 2024) și Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” (din august 2024) au fost în reparație

² Conform Recensământului Populației și Locuințelor din 2024

Bibliotecari atestați	174	175
grad superior	43	42
grad I	86	73
grad II	45	60
Bibliotecari instruiți	353	205
Ore academice de instruire per bibliotecar instruit	15 336 43,4	18 552 90,5
PUNCTE DE SERVIRE. DOTĂRI. ACCES. FACILITĂȚI		
Număr de biblioteci	27	27
Spațiu total	10 606	10 445
per utilizator	0,08	0,08
locuri pentru utilizatori	2 107	2 107
locuri pe cap de locuitor	0,003	0,003
Timp mediu de funcționare pe săptămână	53	53
ore deschise pentru public	79 924	79 924
zile deschise pentru public	297	297
ECHIPAMENT		
Numărul total de calculatoare	399	367
nr. de calculatoare per 1 000 locuitori	0,5	0,5
UTILIZARE		
Total înregistrați (deținători de card)	315 790	299 722
Utilizatori noi	16 518	17 122
Utilizatori activi	133 290	123 186
Utilizatori activi ca % din populație	18,5	18,6
Utilizatori per bibliotecar (total / servicii)	368 / 501	340 / 463
Intrări total	1 062 192	1 033 846
per utilizator activ	8	8
per zi	3 576	3 481
per oră	13,3	13
per bibliotecar (total / servicii)	2 934 / 3 993	2 856 / 3 887
pe cap de locuitor	1,5	1,6
SERVICII total	180	181
participanți total	76 099	80 679
% de participanți din intrări pentru servicii	7,2	7,8

Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 3. Sănătate și bunăstare	11	14
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 4. Educație de calitate	155	146
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 8. Muncă decentă și creștere economică	1	1
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 11. Orașe și comunități durabile	4	4
Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 15. Viață pe Pământ	9	16
EVENIMENTE culturale total	16 756	16 801
din care evenimente culturale, științifice și de socializare, inclusiv expoziții de carte	9 550	9 824
din care evenimente de instruire non-formală	7 206	6 977
participanți	204 799	219 845
% de participanți din intrări pentru evenimentele culturale	19,3	21,3
BIBLIOTECA ONLINE		
Nr. conturi pe rețele sociale	91	95
nr. de urmăritori	133 158	121 642
nr. de accesări	1 832 997	1 837 030
Pagina Web		
vizualizări	116 384	95 816
vizite	29 300	31 091
sesiuni	54 625	53 835
sesiuni per vizită	1,9	1,7
Bloguri		
postări	1 862	1 603
vizualizări	1 062 842	1 153 585
vizite	744 561	753 011
vizualizare per postare	571	719,6
vizită per postare	400	469,7
YouTube		
postări	1 086	1 146

vizionări	739 132	736 600
durata vizionare	5 941,8	15 653,33
vizionări per postare	681	643
X		
postări	999	1 210
vizualizări	20 839	28 552
vizualizări per postare	20,8	23,6
Facebook		
postări	14 073	14 249
impact postări	7 580 239	7 556 157
distribuirii	60 018	60 568
comentarii	22 023	31 507
aprecieri	349 457	430 137
ÎMPRUMUTUL DOCUMENTELOR	1 143 782	1 094 883
per utilizator activ	8,6	8,9
per zi	3 851	3 697
per oră	14	14
per bibliotecar (total / servicii)	3 160 / 4 300	3 024 / 4 116
pe cap de locuitor	1,6	1,6
Împrumutul electronic	231 321	111 699
Împrumut per intrări	1,1	1,1
RESURSE INFORMAȚIONALE		
Titluri adăugate stocului	5 720	8 700
per utilizator	0,04	0,07
pe cap de locuitor	0,008	0,01
Titluri total	301 610	313 992
per utilizator	2,3	2,5
pe cap de locuitor	0,4	0,5
Exemplare adăugate stocului	16 537	17 815
per utilizator	0,1	0,1
pe cap de locuitor	0,02	0,03
per titlu adăugat	3	2
Documente (stoc) total (ex.)	1 143 839	1 193 406

per utilizator	8,6	9,7
pe cap de locuitor	1,6	1,8
per titlu	3,8	3,8
Colecții (ex.)		
cărți	1 089 799	1 129 569
publicații seriale	10 927	17 150
documente AV	10 520	11 274
documente de muzică tipărită	15 779	17 637
documente electronice	14 082	15 031
alte documente: hârti, atlase, tablouri	2 725	2 738
manuscrise	7	7
Rata de înnoire a stocului (ani)	69,2	78,9
Rata de circulație	1	0,9

12.2 ANEXA NR. 2. ORGANIZAREA ȘI PARTICIPAREA LA REUNIUNI ȘTIINȚIFICE, INCLUSIV PROFESIONALE

Tema, subiectul reuniunii	Tipul și nivelul reuniunii	Organizator, data organizării	Număr participanți	Nume, prenume participant Tema comunicării
Colocvii profesionale de vară „Transformarea digitală: experiența utilizatorilor”	Colocvii de vară local	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 16.07.2024	65	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Beneficiile Sistemului inteligent de management al resurselor. Cazul Bibliotecii Oodi din Helsinki</i>
				dr. Lidia KULIKOVSKI <i>AI generativă (Gen AI) pentru educație. Recomandările Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)</i>
				dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Experimentăm cu IA</i>
				Ludmila PÎNZARI <i>KOHA – punct de pornire în transformarea digitală la BM</i>
				Ludmila PÎNZARI <i>Preferințele utilizatorilor online: evaluarea podcast-urilor la BM</i>
Tatiana COȘERI <i>Valoarea economică a bibliotecii</i>				

				<p>Evelina BOCANCEA <i>Aveți întrebări? Servicii de referință virtuală</i></p> <p>Gabriela BULDUMA <i>OPAC-ul din perspectiva utilizatorului</i></p> <p>Svetlana ANDRIȚCHI <i>Sit-ul bibliotecii instrument de relaționare între bibliotecă și utilizator</i></p> <p>dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Inteligența Artificială din cărți pentru bibliotecari</i></p> <p>Elena ZAVTONI <i>SMS – sistem de notificare pentru rețele de utilizatori</i></p>
Colocviu „Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” de la tradițional la modern”	Colocviu național	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” 28.11.2021	1	Tatiana COȘERI
Colocviu „Gilbert Durand: (re)lecturi și (re)interpretări în actualitate”	Colocviu național	Universitatea de Stat din Moldova 23-24.09.2024	1	Elena PRUS <i>Imaginarul artistic al foto-literaturii</i>
Colocviu „Prim-Ministrul Alexandru Marghiloman artizan al României întregite”	Colocviu local	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	72	

		30.01.2024		
Conferința „Artistic research: Artă Eveniment - Publicații universitare”	Conferință internațională	Universitatea Națională de Arte „George Enescu”, Iași 17-18.10.2024	1	dr. Violeta TIPA <i>Artele în viziune științifică</i>
Conferința „Biblioteca ca spațiu cultural de comunicare”	Conferință internațională	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova 03.10.2024	10	
Conferința „Biblioteca Științifică a UTM: parteneriate, conexiuni și servicii în sprijinul comunității academice”	Conferință națională	Universitatea Tehnică din Moldova 28.11.2024	1	dr. Mariana HARJEVSCHI dr. hab. Nelly ȚURCAN
Conferința „Bibliotecile, cărțile și lectura în spațiul copilăriei”	Conferință internațională	Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă” 29.11.2024	2	Ludmila OLEINIC <i>Bingo pentru carte. O INOVAȚIE la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”</i> Ana OSTAȘEVSCHI-URECHE <i>Metode și tehnici de organizare a Clubului de lectură pentru copii</i>
Conferința „Cercetare, Inovare, Dezvoltare”	Conferință locală	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” 19.04.2024	1	Elena TARAGAN <i>Criza valorilor în Renașterea târzie: ecouri din Shakespeare</i>
Conferința „CICDE Open Talks”	Conferință națională	Centrul de instruire continuă în	1	dr. Mariana HARJEVSCHI

		domeniul electoral 10.12.2024		
Conferința „Coaliția sectorului cultural independent: Co-crearea Conceptului Parteneriatului Public Civic”	Conferință internațională	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 26-27.11.2024	66	
Conferința „Dezvoltarea profesională continuă - un deceniu de învățare și creștere”	Conferință internațională	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 28.03.2024	107	<p>dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Consolidarea formării profesionale la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”</i></p> <p>dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: creatoare de conținut educațional</i></p> <p>dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Evoluție prin instruire: evaluarea impactului formării profesionale continue a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i></p> <p>Ludmila PÎNZARI <i>Programul Connect Plus: acceleratorul transformării digitale</i></p>

Conferința „Exemple ale eroilor întru Hristos de ieri și de Azi”	Conferință internațională	Primăria s. Camencea, raionul Orhei	1	Traian VASILCĂU <i>Dezrobirea bisericii basarabene de sub ruși</i>
Conferința „Facilitarea accesului utilizatorilor de biblioteci la e-books”	Conferință internațională	Consiliul Bibliotecomic Național 29.11.2024	15	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Accesul la cărți în era digitală: o nouă paradigmă în biblioteci</i>
Conferința „FILOLOGIA MODERNĂ: realizări și perspective în context European”	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu” 07-08.10.2024	1	dr. Mariana COCIERU <i>Muma-Pădurii: dimensiunea mitologică și rolul său în mentalul colectiv tradițional</i>
Conferința „Inovația societății civile în sănătate și bunăstare socială în momente de criză în regiunea de încredere BEARR”	Conferință internațională	The BEARR Trust 29.11.2024	3	dr. Miroslava METLEAEVA (LUCHIANCOVA) Anna BAȚMANOVA dr. Mariana COCIERU <i>For sharing the experience gained by the „Itzik Manger” Library in working with refugee families from Ukraine</i>
Conferința „INTEGRARE PRIN CERCETARE ȘI INOVARE” dedicată Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova 07-08.11.2024	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Parteneriate pentru un management eficient al datelor de cercetare</i>

				<p>Maria PILCHIN</p> <p><i>Bibliotecile Publice din Republica Moldova și criza lecturii</i></p>
<p>Conferința „Învățământ artistic – dimensiuni culturale”</p>	<p>Conferință internațională</p>	<p>Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice</p> <p>26.04.2024</p>	<p>1</p>	<p>Maria PILCHIN</p> <p><i>Biblioteca și artistul ca homo legens</i></p>
<p>Conferința „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”</p>	<p>Conferință internațională</p>	<p>Biblioteca Națională Republicii Moldova</p> <p>02.10.2024</p>	<p>a</p> <p>10</p>	<p>Vitalie RĂILEANU,</p> <p><i>Climatul nostru cultural - dimensiune a educației intelectuale</i></p> <p>Maria PILCHIN</p> <p><i>Cititorul de pe raft</i></p> <p>Ludmila PÎNZARI</p> <p><i>Podcast în bibliotecă : extinderea e-conținuturilor pentru utilizatori</i></p> <p>Svetlana JAVELEA</p> <p><i>Tendențele și preferințele de lectură ale cititorilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”:</i> <i>rezultatele studiului „Barometrul lecturii”</i></p>

Conferința „Limba română din Basarabia în contextul integrării europene”	Conferință națională	Biblioteca Centrală 30.08.2024	52	
Conferința „Literatura română: valorificări, recuperare, interpretări”, ediția a IV-a, cu tema „Relecturi, reinterpretări, pagini inedite din literatura Basarabiei”	Conferință internațională	Muzeul Național al Literaturii Române 27.11.2024	1	Maria PILCHIN <i>Spații ale lecturii în poezia din Republica Moldova de după 1991</i>
Conferința „Nicolae Dabija – Apostol al Neamului”	Conferință națională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.07.2024	72	Elena DABIJA <i>Colecția Nicolae Dabija: valorificare și promovare</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>Nicolae Dabija – un arheolog al vestigiilor culturale</i> Traian VASILCĂU <i>Moștenirea unui Poet dăruit românității eterne</i>
Conferința „PATRIMONIUL CULTURAL: CERCETARE, VALORIFICARE, PROMOVARE”, Ediția a XVI-a dedicată Zilelor Europene ale Patrimoniului	Conferință internațională	Ministerul Culturii Institutul Patrimoniului Cultural 26-27 septembrie 2024	4	Anastasia MOLDOVANU <i>Acasă în lume, timpul și spațiul artistului Teodor Buzu</i> Violeta TIPA <i>Fenomenul belic în filmul de animație</i> dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Pilăcile memoriale obiect de patrimoniu chișinăuian</i> dr. Nadejda CARA <i>Традиционна кухня болгар</i>

				<i>Молдовы: к вопросу о выборе мест для сбора полевого материала</i>
Conferința „Poezia Renașterii Naționale: Dumitru Matcovschi și Leonida Lari”	Conferință locală	Biblioteca Centrală 24.10.2024	82	
Conferința „Probleme de lingvistică, traducere și studii literare. In honorem profesor Iraida Condrea”	Conferință națională	Universitatea de Stat din Moldova 25.10.2024	1	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Să vorbim despre big data și inteligența artificială în cercetarea lingvistică</i>
Conferința „RENAM: International conference for the 25th anniversary of RENAM”	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova 08.10.2024	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN
Conferința „Rezistența la stres”	Conferință internațională	Agudath Israel Israel Trauma Coalition Ministerul Afacerilor Diasporei și Combaterii Antisemitismului 24-25.11. 2024	1	dr. Miroslava METLEAEVA (LUCHIANCIKOVA)
Conferința „Sfântul Ioan Paul al II-lea și Biserica Catolică din Republica Moldova”	Conferință internațională	Episcopia Romano-Catolică Chișinău Ambasada Republicii Polone 05.2024	1	Svetlana GUMENI

Conferința „Soluții digitale inteligente pentru cercetarea și diseminarea literaturii române vechi și premoderne”	Conferință internațională	Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” al Academiei Române, București 15.11. 2024	1	dr. Mariana COCIERU <i>Granturile de digitizare a Arhivei de Folclor implementate de Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” al USM (2018-2021)</i>
Conferința „Școala Sindicală din Moldova”	Conferință națională	Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova 09.2024	1	Svetlana GUMENI <i>Fii membru de sindicat activ, află care sunt beneficiile, drepturile și obligațiile tale</i>
Conferința „Ștefan cel Mare în memoria posterității”	Conferință națională	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 17.07.2024	18	
Conferința „Știință și educație: noi abordări și perspective”	Conferință internațională	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” 21-22.03.2024	2	Maria PILCHIN <i>Rolul Accesului Deschis în facilitarea actului lecturii</i> Elena TARAGAN <i>Shakespeare în contextul realităților actuale</i>
Conferința „Știință și educație: noi abordări și perspective”	Conferință internațională	Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” 18.03.2024	1	dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Rolul Științei Deschise în universități: O foaie de parcurs pentru schimbare</i>

Conferința „Tendințe și Provocări în Educația și Formarea Adulților în Municipiul Chișinău”	Conferință municipală	Direcția generală educație, tineret și sport a Primăriei mun. Chișinău 26.10.2024	1	Tatiana COȘERI <i>Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” transformă comunitatea prin învățare</i>
Conferința „Teoria și Practica Administrației Publice. Integrarea Republicii Moldova în Uniunea Europeană: oportunități și provocări pentru administrația publică	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova Institutul de Administrație Publică 17.05.2024	2	Lilia CANȚÎR <i>Rolul bibliotecilor publice în integrarea europeană prin stimularea culturii lecturii: analiza comparativă</i> Lilia GAMARȚA <i>Proiecte comunitare realizate de biblioteci în sprijinul implementării obiectivelor de dezvoltare durabilă 2030</i>
Conferința „Uniți prin credință pentru viață”	Conferință internațională	Asociația pentru Civilizația Ortodoxă „ASCIOR” din Buzău 06.10.2024	1	Ștefan SOFRONOVICI <i>Viață în Credință și Unire</i>
Conferința „Universitas Europaea: Spre o societate a cunoașterii prin europenizare și globalizare”	Conferință internațională	Universitatea Liberă Internațională 16-18.10.2024	2	Elena PRUS <i>Mitul ca reconstrucție a (meta)realității</i> <i>Accesul la patrimoniul cultural european al localităților din macroregiunea Dunării prin strategii</i>

				<i>interoperabile de transformare digitală</i> Elena TARAGAN <i>Năvalnica dorință de mărire” – o trăsătură umană ce perturbă echilibrul interior și lumesc</i>
Conferința „Съдбата на българската култура след 1944 година”	Conferință națională	Biblioteca „Hristo Botev” 15.11.2024	29	
Conferința dedicată Zilei Internaționale a Comemorării Victimelor Holocaustului	Conferință internațională	Universitatea de Stat din Moldova Centrul de Studii Europene 27.01.2024	1	dr. Miroslava METLEAEVA (LUCHIANCOVA) <i>Romanul, care a căpătat forța unui document</i>
Conferința est-europeană de la Varșovia	Conferință internațională	Centrul de Studii Est-Europene al UW	1	Svetlana GUMENI <i>Moldova între visul european și realitatea geopolitică</i>
Conferința internațională „COMPETITIVENESS AND INNOVATION IN THE KNOWLEDGE ECONOMY”. Panel CONTEMPORARY LIBRARIES: CHALLENGES, TRANSFORMATIONS AND PREMISES FOR DEVELOPMENT IN THE NEW SOCIO-ECONOMIC CONTEXT	Conferință internațională	Academia de Studii Economice Biblioteca Științifică 21.09.2024	3	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>FOLLOWING THE EBOOK ROAD: THE GROWING NEED FOR EBOOKS IN PUBLIC LIBRARIES OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA</i> dr. hab. Nelly ȚURCAN

				<p><i>ALIGNING LIS COMPETENCY AND QUALIFICATION STANDARDS WITH MARKET DEMANDS: A CASE STUDY FROM MOLDOVA</i></p> <p><i>SCIENTOMETRICS: AN ESSENTIAL TOOL FOR LITERATURE REVIEW AND DOCUMENTATION FOR RESEARCHERS AND DOCTORAL STUDENTS</i> (coautori: Natalia Cheradi, Angela Repanovici)</p> <p>Maria PILCHIN <i>READING CLUBS AS PARTICIPATORY ART AND SCIENCE IN PUBLIC LIBRARIES</i></p>
Conferința internațională „International Conference on Globalization and Culture (ICGC-24)”	Conferință internațională	Institute for Sustainable Innovation & Technology (ISIT), București 10-11.12.2024	1	<p>dr. hab. Nelly ȚURCAN</p> <p><i>The Influence of Global Trends in Scientific Publishing on National Regulations in the Republic of Moldova and on Dissemination of Academic Findings</i></p>
Conferința SYMPOSIA INVESTIGATIO BIBLIOTHECA	Conferință internațională	Universitatea Liberă Internațională 18.10.2024	3	<p>dr. hab. Nelly ȚURCAN</p> <p><i>Transformarea bibliotecilor publice prin planificare strategică:</i> 0</p>

				<p><i>abordare centrată pe comunitate</i></p> <p>Lilia GAMARȚA</p> <p>Rolul bibliotecilor în educația STEM: Sprijinirea științei și tehnologiei prin resurse inovatoare și activități interactive</p> <p>Lilia CANȚÎR</p>
<p>Conferința Zonală „Implicarea bibliotecilor în susținerea și realizarea strategiei naționale de dezvoltare „Moldova europeană 2030”</p>	<p>Conferință națională</p>	<p>Biblioteca Națională Republicii Moldova 04.06.2024</p>	<p>5</p>	<p>dr. Lidia KULIKOVSKI <i>Bibliotecile - viitorul sustenabil al comunităților</i></p> <p>Tatiana COȘERI. <i>Spațiile Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” creatoare de capital social și cultural</i></p> <p>Svetlana ANDRIȚCHI <i>Site-ul bibliotecii un instrument eficient de comunicare între bibliotecă și utilizatori</i></p>
<p>Conferință „За етнология на българите”.</p>	<p>Conferință internațională</p>	<p>Revista „Forum” orașul Balcic, Bulgaria 22.08.2024</p>	<p>1</p>	<p>Angela OLĂRESCU <i>Impactul parteneriatelor Bibliotecii „Hristo Botev” în comunitatea bulgară</i></p>
<p>Congres „Pregătim viitorul promovând excelența”</p>	<p>Congres internațional</p>	<p>Universitatea „Apollonia, Iași, România 02-05.03.2024</p>	<p>1</p>	<p>Elena PRUS</p>

				<i>Criza adevărului versus etica comunicării</i>
Congresul Mondial al Eminescologilor „Eminescu și artele”	Congres internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 31.08.2024-01.09.2024	120	Elena DABIJA <i>Patrimoniul eminescian în artefacte</i> dr. Miroslava METLEEVA (LUCHIANCICOVA) <i>Dislocarea stereotipului feminin și masculin a epocii în Luceafărul eminescian</i> dr. Victoria FONARI <i>Absolutul eminescian din paleta cromatică a lui Ion Daghi</i> Traian VASILCĂU <i>Eminescu și demolatorii lui</i>
Congresul Național al Istoricilor Român	Congres internațional	Academia Română, Comitetul Național al Istoricilor din România, Universitatea de Stat din Moldova Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, în parteneriat cu Ministerul Educației din România,	1	Liliana JUC <i>Arta de a spune povești – metodă nonformală de învățare, inclusiv a istoriei</i>

		Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Departamentul pentru Relația cu Republica Moldova al Guvernului României și Institutul Cultural Român 27-31.08.2024		
Duplex profesional „Bibliotecarul modern: abilități și competențe digitale”	Conferință internațională	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” Biblioteca Județeană „Duliu Zamfirescu” (România) 27.11.2024	40	Lilia GAMARȚA <i>Serviciile IT livrate la biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” și scanarea lucrărilor pentru repozitoriul instituțional al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i> Natalia CAULIUC <i>Provocarea verii - program estival</i> Gabriela BULDUMA <i>Biblioteca digitală a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”</i>

				Ludmila OLEINIC <i>Bingo pentru carte. O INOVAȚIE la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”</i>
Festival dedicat limbii, culturii și civilizației românești „Primăvara românească de pretutindeni”	Festival internațional	Fundația Romanian Business School în Școala Metropolitană ARC 01.03.2024	1	Lilia DON-CIOBANU <i>Filiala „Ovidius” - Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – spațiu flexibil de învățare continuă</i>
Festivalul Internațional de poezie „Grigore Vieru”, ediția a XVI-a	Festival internațional	Academia de Științe a Moldovei 28.05. 2024	1	Elena DABIJA <i>Ediția bibliofilă „Grigore VIERU – Strigăt șoptit...”: Poeme și audio book cu versuri în lectura autorului</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>Grigore Vieru- fecior și ostaș al limbii române</i>
Festivalul Internațional de Poezie și Muzică	Festival internațional	Consiliul raional Strășeni 28.07.2024	1	Elena DABIJA <i>Eminescu al vremii noastre</i>
Festivalul Literar „Mihai Eminescu”	Festival internațional	Centrul Cultural „Academician Eugen Simion” 15.06.2024	1	Elena DABIJA <i>Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”: parteneriate, proiecte, servicii, realizări,</i>

				<i>promovarea și valorificarea patrimoniului eminescian și cultural</i>
Forumul „Stabilizarea țării: cultură, educație, potențial”	Forum internațional	Biblioteca Publică „Lesia Ukrainka”, or Kiev	3	Ana BEVZIUC Ludmila BARBĂ <i>Oportunități de dezvoltare a bibliotecii în secolul XXI</i>
Forumul biblioliderilor „Ambasadoare ale Uniunii Europene: Leadership și impact în comunitate”	Forum național	Biblioteca Națională a Republicii Moldova 27.09.2024	10	dr. Mariana HARJEVSCHI
Forumul Cercetătorilor din Sistemul Național de Biblioteci „Inovație, cercetare și transformare digitală în biblioteci”	Forum internațional	Ministerul Culturii al R. Moldova Biblioteca Națională a R. Moldova 11.11.2024	2	dr. hab. Elena UNGUREANU <i>W, X, Y și...</i> Maria PILCHIN <i>Actul lecturii ca manifestare a rezilienței umane</i>
Forumul Formatorilor „Formarea pentru viitor: competențe cheie pentru 2030”	Forum local	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 09.10.2024	60	Tatiana COȘERI; Svetlana JAVELEA <i>Învățăm să măsurăm impactul</i> dr. hab. Elena UNGUREANU <i>Învățăm să promovez o carte (Chișinăul în plăci memorial: Catalog-album)</i>
Forumul Internațional „Българско наследство”	Forum internațional	Revista „Forum”	1	Angela OLĂRESCU

		orașul Balcic, Bulgaria 22-24.08.2024		
Forumul managerilor din cadrul Sistemului Național de Biblioteci „Implicarea bibliotecilor în transformarea digitală: Oportunități și provocări”	Forum național	Ministerul Culturii al R. Moldova Biblioteca Națională a R. Moldova 20.11.2024	2	dr. Mariana HARJEVSCHI <i>Consiliul Biblioteconomic Național – alinieri legislative și reglementare privind activitatea Bibliotecilor</i> dr. hab. Nelly ȚURCAN <i>Alinierea competențelor și a standardelor de calificare în domeniul biblioteconomiei și științei informării la cerințele pieței: Studiu de caz din Republica Moldova</i>
Forumul municipal „Chișinău, oraș care învață: transformarea bibliotecilor în spații de învățare”	Forum municipal cu participare internațională	Primăria Municipiului Chișinău Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” DVV Internațional Moldova 06.11.2024	75	
Lecție publică „1 decembrie 1918 – Marea Unire și desăvârșirea unității statale românești”	Lecție publică locală	Biblioteca „Maramureș” 03.12.2024	15	

Lecție publică „165 de ani de la Unirea Principatelor Române”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 24.01.2024	29	
Lecție publică „24 ianuarie 1859 – Ziua Unirii Principatelor Române”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 24.01.2024	92	
Lecție publică „Acad. Mihai Cimpoi în dialog cu Ștefan Sofronovici: Aspecte filosofice în creația lui Mihai Eminescu: Eseuri”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 19.11.2024	32	
Lecție publică „Acordarea primului ajutor în caz de traume”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 24.07.2024	12	
Lecție publică „Activism civic”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 02,03.09.2024	78	
Lecție publică „Actualitatea Doinei lui Mihai Eminescu”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 03.12.2024	39	
Lecție publică „Alecă Russo – ofrandă pe altarul României”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.03.2024	21	
Lecție publică „Alfabetizarea electorală pe înțelesul copiilor.	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”	17	

Sesiune de simulare a procesului de votare"		25.07.2024		
Lecție publică „Alțița în hora simbolurilor"	Lecție publică locală	Biblioteca „Transilvania” 12.05.2024	80	
Lecție publică „An electoral” - alegerile prezidențiale și referendumul republican constituțional"	Lecție publică locală	Biblioteca publică de drept 03.10.2024	17	
Lecție publică „Apa - izvorul vieții"	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 04.07.2024	36	
Lecție publică „Arta sănătății copiilor"	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 17.04.2024	34	
Lecție publică „Atitudine pozitivă"	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 12.02.2024	62	
Lecție publică „Auschwitz-un loc pe acest pământ"	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 25.01.2024	54	
Lecție publică „Basarabia - în componența României Reîntregite"	Lecție publică locală	Biblioteca „Alba Iulia” 27.03.2024	40	
Lecție publică „Călătoriile bancherului Joachim von Loeben"	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 20.05.2024	20	

Lecție publică „Cea mai mică și mai temeinică dintre Patrii: Familia”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 17.05.2024	28	
Lecție publică „Cultura alimentară și tradiții sănătoase”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 13.06.2024	19	
Lecție publică „Cum să scrii o poveste”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgoviște” 02.07.2024	38	
Lecție publică „Dansul sportiv – un mod de viață sănătos!”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 16.04.2024	15	
Lecție publică „De la bullying la o societate traumatizată”	Lecție publică locală	Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”, or. Cricova 20.11.2024	1	Maria Pilchin
Lecție publică „De la carte la transalfabetizare”	Lecție publică locală	Liceul Teoretic „Orizont” 23.10.2024	1	Maria Pilchin
Lecție publică „Descoperim coafurile și moda”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 19.06.2024	20	
Lecție publică „Din istoria creării păpușilor de teatru”	Lecție publică locală	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” 15.04.2024	52	
Lecție publică „Ecologia și protecția apelor”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 04.07.2024	21	
Lecție publică „Educația juvenilă”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 17.05.2024	43	

		18.04.2024		
Lecție publică „Elementul patriotic în poezia contemporană pentru copii”	Lecție publică locală	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” 27.03.2024	31	
Lecție publică „Frații Kiril și Metodie - iluminătorii și creatorii de cărți creștine ortodoxe”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev” 21.05.2024	19	
Lecție publică „Gestionarea emoțiilor”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 15.06.2024	24	
Lecție publică „Grigore Botezatu cercetător al culturii populare”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 12.01.2024	25	dr. Mariana COCIERU <i>Folcloristul Grigore Botezatu: 95 de ani de la naștere.</i> <i>Portret filologic</i>
Lecție publică „Holocaust: Istorie și avertisment”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 24, 25.01.2024	46	
Lecție publică „Holocaustul în Moldova”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev” 31.01.2024	63	
Lecție publică „Holocaustul/Genocidul Romilor basarabeni „la Bug” în Transnistria (1942-1944): deportare, izolare, înfometare, contaminare și exterminare”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 23,24.01.2024	113	
Lecție publică „Independența – vis al generațiilor”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	36	

		26.08.2024		
Lecție publică „Internetul - oportunități și riscuri”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 27.02.2024	31	
Lecție publică „Internetul - spațiul necunoscut”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 23.02.2024	56	
Lecție publică „Istoria clădirei și farmacistul M. Pautînschii”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 10.04.2024	20	
Lecție publică „Itinerar cultural: cu Monica Babuc”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 22.03.2024	22	
Lecție publică „Împreună pentru pace”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgoviște” 02.09.2024	112	
Lecție publică „Împreună pentru sănătatea omului și a mediului”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 18.04.2024	52	
Lecție publică „Învață cum să cunoști oamenii, să nu fii dezamăgit(ă) de ei!”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 02.11.2024	38	
Lecție publică „Justiția pe înțelesul copiilor”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ovidius” 17.07.2024	18	
Lecție publică „Locuri bulgare din Chișinău”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev”	32	

		11.04.2024		
Lecție publică „Magia lui Rene Magritt”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 22.05.2024	26	
Lecție publică „Mai siguri și uniți pe internet”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 23.02.2024	62	
Lecție publică „Meridianele lui Mihai Eminescu”: 135 de ani de eternitate	Lecție publică națională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 21.06.2024	30	
Lecție publică „Mihai Eminescu în traducere ucraineană	Lecție publică internațională	Biblioteca Publică „Lesia Ukrainka”, or Kiev 15.01.2024	5	Elena DABIJA <i>Ediții și traduceri în limba ucraineană în colecția CAIME. Vizita traducătorilor și ediții cu dedicații!</i>
Lecție publică „Mihai Eminescu în traducere ucraineană”	Lecție publică internațională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 15.01.2024	27	
Lecție publică „Momentul Eminescu în evoluția limbii române”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 30.08.2024	54	

Lecție publică „Nichita Smochină – apostolul românilor transnistreni”.	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 13.03.2024	41	dr. Mariana COCIERU <i>Nichita Smochină – o personalitate importantă a folcloricilor din Transnistria</i>
Lecție publică „Nutriția și sănătatea femeii”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 07.11.2024	26	
Lecție publică „O istorie reală în spațiu și timp”	Lecție publică locală	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” 16.05.2024	52	
Lecție publică „O viziune din focarul conflictului din Dubăsari”	Lecție publică locală	Biblioteca „Alba Iulia” 01.03.2024	24	
Lecție publică „Odiseea casei Monastîrschi”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 18.04.2024	15	
Lecție publică „Orientare în carieră”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 24.02.2024	62	
Lecție publică „Oxana Mardari: Cântecul meu toată - în cunună adunate”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 07.02.2024	32	dr. Mariana COCIERU <i>Importanța creației folclorice la educarea tinerei generații</i>
Lecție publică „Păstrarea echilibrului emoțional”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 26.09.2024 01.10.2024	28 29	

Lecție publică „Personalități marcante: Eugen Doga și Dumitru Matcovschi”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 21.07.2024	8	
Lecție publică „Poetul Gheorghe Vodă – autorul imnului orașului Chișinău”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 19.12.2024	21	
Lecție publică „Poezia scriitoarei Maria Ivanov”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 26.01.2024	17	
Lecție publică „Profilaxia bolilor de piele contagioase”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 24.07.2024	15	
Lecție publică „Profilaxia bolilor diuretice acute”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 23.07.2024	16	
Lecție publică „Puterea stă-n Unire”	Lecție publică locală	Biblioteca „Maramureș” 25.01.2024	25	
Lecție publică „Reguli de circulație”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgoviște” 16.04.2024	46	
Lecție publică „Rolul echilibrului nutrițional în menținerea sănătății și bunăstării”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 05.03.2024	12	
Lecție publică „Sănătatea - comoara vieții”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 16.07.2024	24	

Lecție publică „Sănătatea mea-dreptul meu”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 11.04.2024	23	
Lecție publică „Seară de poezie cu Alexandru Cosmescu”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 20.11.2024	18	
Lecție publică „Securitatea cibernetică pe înțelesul copiilor”	Lecție publică locală	Biblioteca „Traian” 24.07.2024	19	
Lecție publică „Securitatea copiilor în vacanță”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 06.06.2024	23	
Lecție publică „Securitatea incendiară”	Lecție publică locală	Biblioteca „Transilvania” 05.07.2024	20	
Lecție publică „Shoah”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 22.01.2024	57	
Lecție publică „Siguranța Online”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 6.02.2024	29	
Lecție publică „Siguranța pe Internet”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 07.02.2024	35	
Lecție publică „Sufletul bărbatului. Arhetipuri Masculine”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 16.03.2024	16	
Lecție publică „Sufletul femeii. Arhetipuri Feminine”	Lecție publică locală	Biblioteca Centrală 16.03.2024	12	
Lecție publică „Traficul de ființe umane”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgu Mureș” 18.10.2024	28	
Lecție publică „Un Poet nins de cuvinte: Grigore Vieru”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional	42	

		„Mihai Eminescu” 14.02.2024		
Lecție publică „Universalitatea operei eminesciene”	Lecție publică locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 13.11.2024	33	
Lecție publică „Urme bulgare la Chișinău”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev” 13.11.2024	17	
Lecție publică „Vacanța în siguranță”	Lecție publică locală	Biblioteca „Târgoviște” 18.06.2024	25	
Lecție publică „Viața și creația a lui F. Kafka”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 27.05.2024 28.05.2024	36	
Lecție publică „Viktor Baranov - traducător de poezie românească”	Lecție publică internațională	Biblioteca Publică „Lesia Ukrainka”, or Kiev Ambasada Republicii Moldova în Ucraina Asociația moldovenilor din Kiev	3	
Lecție publică „Ziua Internațională a Siguranței pe Internet”	Lecție publică locală	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” 06.02.2024	9	
Lecție publică „Аллергия: мифы и реальность”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 22.05.2024	15	

Lecție publică „Артрозы и артриты”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 10.04.2024	15	
Lecție publică „Власть дикого цвета. Фовизм и Наби”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 31.01.2024	42	
Lecție publică „Друзья Пушкина”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 29.01.2024	10	
Lecție publică „Дуэль А.С. Пушкина”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 28.01.2024	10	
Lecție publică „Кишинёв. Исторический экскурс”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 21.01.2024	6	
Lecție publică „Лучи света. Судьба женщины в годы Холокоста”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 23.01.2024	54	
Lecție publică „Общение - это наука или искусство?”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 18.04.2024	36	
Lecție publică „Св. Кирил и Методий - создатели и основатели на първата българска азбука и българския книжовен език”	Lecție publică locală	Biblioteca „Hristo Botev” 18.05.2024	17	
Lecție publică „Судьба М.Ю. Лермонтова”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 14.01.2024	10	
Lecție publică „Украина в древности”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 31.01.2024	12	
Lecție publică „Холокост в Молдове”	Lecție publică națională	Biblioteca „Ițic Mangher”	38	Olga SIVAC Angela BORȘCI

		Academia de Științe a Moldovei 31.01.2024 05.02.2024		<i>Holocaust în Moldova</i>
Lecție publică „Холокост. Помнить, чтобы не забыть”	Lecție publică locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 25.01.2024	25	
Lecție publică «Два поля фотографий растений (С чем они связаны?)»	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 22.09.2024	13	
Lecție publică «Зеркало как действующее лицо в поэме С. Есенина «Черный человек» с точки зрения биофизика»	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 15.12.2024	11	
Lecție publică «Нормы морфологической стилистики»	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 15.12.2024	11	
Lecție publică «Русское литературное произношение»	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 19.05.2024	17	
Lecție publică «Что рассказывает о душе человека, животных и растений поле их фотопортретов»	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 28.07.2024	23	
Masă rotundă „80 de ani de la campania Iași – Chișinău”	Lecție publică locală	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 16.08.2024	23	
Masă rotundă „Alumni BEST Chișinău”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 15,22.12.2024	50	
Masă rotundă „Asistența științifică în agricultură: probleme și soluții”	Masă rotundă locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”	64	

		07.11.2024		
Masă rotundă „Autonomia Găgăuză- 30 ani Istoria, tradițiile și cultura Găgăuziei”	Masă rotundă națională	Parlamentul Republicii Moldova Grupul de lucru parlamentar privind UTA Găgăuzia, Gagauzia Dialogue CMI – Fundația pentru Pace Martti Ahtisaari. 27.04.2024	1	Angela VINTILĂ <i>Personalități marcante în literatura găgăuză</i>
Masă rotundă „Basarabia și Dobrogea - legături istorice și culturale”	Masă rotundă internațională	Biblioteca „Ovidius” 27.05.2024	32	
Masă rotundă „Cartea pentru copii: ce și cum scriem, edităm, promovăm”	Masă rotundă internațională	Ministerul Culturii al R. Moldova Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”	2	Svetlana JAVELEA <i>Preferințele de lectură a tinerilor</i> Maria Pilchin
Masă rotundă „Chișinăul nostru necunoscut”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 06.10.2024	21	
Masă rotundă „Clopotele de liliac ale scriitorului Anatolie Gondiu”	Masă rotundă locală	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 24.12.2024	16	Traian VASILCĂU <i>Un poet al prozei și dramaturgiei române din Basarabia</i>

Masă rotundă „Conștiința planetară spre binele pământului”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 14.04.2024	9	
Masă rotundă „Creația lui Grigore Vieru: tehnici de lectură”	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 12.02.2024	5	
Masă rotundă „Cum și de ce romanizăm”	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 13.01.2024	10	
Masă rotundă „Dansul empatiei”	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 05.11.2024	8	
Masă rotundă „De la conflicte la apropiere”	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 22.10.2024	20	
Masă rotundă „De la tipar la Ebook”	Masă rotundă internațională	Biblioteca Națională a Republicii Moldova Festivalul Internațional de Literatură și Traducere FILIT Chișinău , ediția a II-a 28.09.2024	3	dr. Mariana HARJEVSCHI
Masă rotundă „Direcțiile de dezvoltare a Comunităților bulgare din Republica Moldova pentru anul 2024”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 06.04.2024	35	
Masă rotundă „Disciplina, istoria și tradiția popoarelor (bulgar, găgăuz, ucrainean, rus, evreu) pentru clasele gimnaziale”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 28.02.2024	11	
Masă rotundă „Drumul spre Suveranitate și provocările tranziției”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 23.08.2024	15	

Masă rotundă „Efectele secetei asupra agriculturii”	Masă rotundă națională	Biblioteca Centrală 24,27.07.2024	81	
Masă rotundă „Eleonora Brigalda Barbas: tendințele în pictura contemporană națională”	Masă rotundă locală	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” 30.01.2024	22	
Masă rotundă „Gestiunea colectivă a drepturilor de autor în Republica Moldova”	Masă rotundă internațională	Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală 23-24.07.2024	1	Traian VASILCĂU <i>Locul și rolul Creațiilor literare în noua Lege a drepturilor de autor</i>
Masă rotundă „Gheorghe Vodă – distins creator al „generației de aur”	Masă rotundă națională	Institutul Patrimoniului Cultural 28.11.2024	2	Anastasia MOLDOVANU <i>Istoria unui cântec: autorul versurilor Gheorghe Vodă</i> dr. Violeta TIPA <i>Filmul „Se caută un paznic”: anevoioasa cale spre ecran</i>
Masă rotundă „Impactul valorilor europene asupra viitorului nostru”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 11.10.2024	48	
Masă rotundă „In memoriam profesorul și savantul Anatol Ciobanu – 90 de ani de la naștere”	Masă rotundă națională	Universitatea de Stat din Moldova 16.05.2024	1	dr. hab. Elena UNGUREANU

Masă rotundă „Istoria de succes a Bibliotecii de arte”	Masă rotundă locală	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” 16.04.2024	10	
Masă rotundă „În memoriam lui Valentin Cunev”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 24.02.2024	55	
Masă rotundă „În sfârșit pot să mă exprim - învață cum să îți exprim emoțiile”	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 12.11.2024	9	
Masă rotundă „Lectura, o călătorie interioară”	Masă rotundă locală	Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” 16.02.2024	15	
Masă rotundă „Limba română – reper identitar și pașaport al dăinuirii noastre”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Ovidius” 23.08.2024	28	
Masă rotundă „Literatura și cinema Germaniei despre tragedia evreilor în perioada nazismului”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ițic Mangher” 21.01.2024	1	dr. Miroslava METLEAEVA (LUCHIANCICOVA) <i>Holocaust și contemporanitatea</i> <i>(Literatura Moldovei și României)</i>
Masă rotundă „Lumea ilustrației de carte”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Lesia Ukrainka” 08.05.2024	12	
Masă rotundă „Mihai Eminescu – traduceri în limba polonă”	Masă rotundă internațională	Institutul Polonez din București 06.2024	1	Svetlana GUMENI <i>Eminescu în traducerea poloneze</i> <i>Itakowiczówna</i>

Masă rotundă „Modele de alternativă în presa culturală”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ovidius” 18.02.2024	5	
Masă rotundă „Omagiu lui William Shakespeare – 460 de ani de la naștere”	Masă rotundă locală	Universitatea de Stat din Moldova 24.04.2024	1	Elena TARAGAN <i>Piese de William Shakespeare pe scena Chișinăului la ora actuală: sinteze</i>
Masă rotundă „Oportunități de dezvoltare a bibliotecii în secolul XXI”	Masă rotundă internațională	Biblioteca „Lesia Ukrainka” 10.05.2024	40	
Masă rotundă „Participarea pieței muncii în formarea abilităților practice ale viitorilor bibliotecar”	Masă rotundă națională	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” 10.10.2024	48	Tatiana COȘERI <i>Contribuția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” la formarea competențelor viitorilor specialiști</i>
Masă rotundă „Perspective și soluții pentru integrarea socială și economică a romilor”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 10.04.2024	23	
Masă rotundă „Perspectivele de cercetare și valorificare ale istoriei și patrimoniului cultural al Chișinăului”.	Masă rotundă națională	Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” Asociația Națională a Tinerilor Istorici din Moldova Grupul Civic pentru patrimoniu Cultural 17.07.2024	36	
Masă rotundă „Perspectivele de cercetare și valorificare ale istoriei și patrimoniului cultural al Chișinăului”.	Masă rotundă locală	Biblioteca Centrală 17.07.2024	44	

Masă rotundă „Puzzle-ul Fericirii: Găsirea și asamblarea pieselor Vieții”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 20.03.2024	18	
Masă rotundă „Realizarea proiectelor de editare a edițiilor bibliofil”	Masă rotundă internațională	Comuna Dumbrăveni Botoșani, România 16.06.2024	1	Elena DABIJA <i>Cercetarea bibliografică la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”</i>
Masă rotundă „Represiunile staliniste - răni sângerânde în sufletul oamenilor”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 10.10.2024	20	
Masă rotundă „Represiunile staliniste - răni sângerânde în sufletul oamenilor”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 10.11.2024	25	
Masă rotundă „Republica Moldova pe calea integrării Europene”	Masă rotundă internațională	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 11.12.2024	18	
Masă rotundă „Rolul bibliotecii in promovarea drepturilor la sănătatea sexuală și reproductivă”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Adam Mickiewicz” 14.08.2024	20	
Masă rotundă „Romanul istoric <i>Ultima prințesă a Daciei</i> de Zuzana Kuglerova”	Masă rotundă internațională	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 21.10.2024	28	Elena DABIJA <i>Mihai Eminescu pe meridianele lumii: colecții, evenimente, ediții bibliofile</i> Traian VASILCĂU <i>O carte venind dinspre urmașii lui Decebal de sub rădăcini</i>
Masă rotundă „Să investim în femei: Mesaje ale schimbării”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 17.03.2024	55	

Masă rotundă „Simbolurile de Stat al R Moldova (semnificația lor)”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Maramureș” 24.04.2024	19	
Masă rotundă „Ștefan cel Mare: moștenirea unui lider vizionar și strateg militar”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” 28.11.2024	24	
Masă rotundă „Tradițiile și obiceiurile de iarnă din Moldova”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 14.01.2024	38	
Masă rotundă „Uniți pentru pace prin lectură”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Alba Iulia” 15.03.2024	30	
Masă rotundă „Ziua Limbii Materne”	Masă rotundă internațională	Institutul Polonez din București 02.2024	1	Svetlana GUMENI <i>Opera Wisławeii Szymborska și a lui Zbigniew Herbert pentru cititorul român</i>
Masă rotundă „Из семейной хроники Пушкиных...”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 29.01.2024	10	
Masă rotundă „Мой Кишинев”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 25.08.2024	32	
Masă rotundă „Стратегия в области культуры и наследия”	Masă rotundă națională	Biblioteca „Mihail Lomonosov” 04.01.2024	18	
Masă rotundă „Честит национален празник – Трети март!”	Masă rotundă locală	Biblioteca „Hristo Botev” 03.03.2024	30	

Masă rotundă consacrată comemorării a 90 de ani de la nașterea folcloristului Nicolae Băieșu	Masă rotundă internațională	Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu Hasdeu” 27.06.2024	1	dr. Mariana COCIERU <i>Investigarea caracteristicilor tematiche și morfologice ale folclorului copiilor în studiile etnologului Nicolae Băieșu</i>
Salonul internațional de carte „Alma Mater Librorum”, ediția a X-a	Conferință internațională	Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România 16-17.05.2024	1	Elena TARAGAN <i>Necesitatea lecturii</i>
Seminar „Bazele de date, esențiale pentru cercetarea juridică (MoldLex, Sintact.ro, EBSCOhost și HeinOnline)”	Seminar local	Biblioteca publică de drept 22.03.2024	12	
Seminar „Completarea Declarației cu privire la impozitul pe venit VEN12”	Seminar local	Biblioteca publică de drept 14.03.2024	11	
Seminar „Organizarea Profesiilor Juridice”	Seminar local	Biblioteca publică de drept 03,08, 16.10.2024	81	
Seminar „Organizarea Profesiilor Juridice”	Seminar local	Biblioteca publică de drept 01.10.2024; 08.10.2024	50	
Seminar „Păstrarea patrimoniului evreiesc – cimitire evreiești”	Seminar internațional	Ambasada Germaniei în R. Moldova Comunitatea evreilor din Moldova 9-10.12.2024	4	Angela BORȘCI dr. Miroslava METLEAEVA (LUCHIANCOVA) Ecaterina LUCHIANEȚ Cristina DICUSAR
Simpozion „Cercetătorul literar Vasile Malanețchi la ceas aniversar”	Simpozion național	Centrul Academic Internațional	72	Traian VASILCĂU <i>Istoric literar elevat și om al Crediței</i>

		„Mihai Eminescu” 20.03.2024		
Simpozion „Creația poetului Traianus – un măr domnesc în literatura română”	Simpozion național	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.04.2024	72	<p>Ștefan SOFRONOVICI <i>Aspecte structural-estetice în poezia lui Traian Vasilcău</i></p> <p>Traian VASILCĂU <i>Operele Netăcute în vremi de incertitudini multiple</i></p> <p>dr. Mariana COCIERU <i>Legătura spirituală a poetului Traian Vasilcău cu valorile culturii tradiționale</i></p> <p>dr. Miroslava METLEAEVA (LUCHINCICOVA) <i>Un mare indicator a talentului de poet Traianus</i></p>
Simpozion „Ion Dumeniuc: o limbă, o națiune”	Simpozion național	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 29.08.2024	58	<p>Ștefan SOFRONOVICI <i>Momentul Eminescu în dezvoltarea limbii române literare. Amintiri despre profesorul Ion Dumeniuc</i></p> <p>Traian VASILCĂU <i>Inscripție pe catedrala de aur a Limbii Române</i></p>
Simpozion „Lecturi AGEPI”, ediția a XXV-a, cu genericul	Simpozion național	AGEPI 25.04.20224	1	Maria PILCHIN <i>Protejarea dreptului de autor și promovarea lecturii</i>

„Construim viitorul comun cu inovații și creativitate”				<i>în mediul digital de către biblioteci</i>
Simpozion „Memoria ca zestre: 100 de ani de la nașterea scriitoarei Ninei Cassian”	Simpozion internațional	Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice 15.11.2024	1	Maria PILCHIN <i>Cu nasul în carte de Nina Cassian: analfabetismul funcțional și emoțional ca semnificație poematică</i>
Simpozion „Mihai Eminescu: Pacea Pământului”	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 16.01.2024	25	Ștefan SOFRONOVICI <i>Cartea de aur a literaturii române”: Poesii, de M. Eminescu, 1883, ediția Princeps</i> Traianus VASILCĂU <i>Mucenicul Mihai Eminescu</i>
Simpozion „Oameni, Fapte și Destine”	Simpozion local	Biblioteca „Maramureș” 24.04.2024	31	
Simpozion „Onisifor Ghibu - Personalitate notorie a învățământului Românesc	Simpozion național	Biblioteca „Onisifor Ghibu” 23.05.2024	41	
Simpozion „Personalități edinețene între trecut și prezent”	Simpozion internațional	Primăria municipiului Edineț Universitatea Populară de Vară „Vasile Stroescu”	2	Traianus VASILCĂU <i>Întoarcerea poetului Acasă</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>Despre măiestria artistică a poeziei lui Traian Vasilcău</i>

Simpozion „Poetica dragostei-dor în creația lui Grigore Vieru”:	Simpozion internațional	Academia de Științe din Moldova Centrul Cultural-Științific „Grigore Vieru” din Chișinău și Asociația Culturală „Feed Back” din Iași 28.05.2024	1	<i>Elena DABIJA</i> Prezentarea ediției bibliofile „Grigore Vieru - Strigăt șoptit” dr. <i>Mariana COCIERU</i> Paradigmele dorului în creația lui Grigore Vieru
Simpozion „Româna ca limbă străină. Limbă și cultură: entități în continuă rearmonizare”	Simpozion internațional	Universitatea „Makedonia”, Thessaloniki, Grecia 31.05-01.06.2024	3	<i>Elena PRUS</i> <i>Prut și Nistru: dipticul riveran ca narațiune geoculturală</i> <i>Elena TARAGAN</i> <i>Reprezentări artistice ale operei lui William</i> <i>Shakespeare în Republica Moldova</i> dr. <i>Violeta TIPA</i> <i>Valorificarea operei lui Ion Creangă prin limbajul cinematografic</i>
Simpozion „Trepțe științifice și culturale”	Simpozion local	Biblioteca „Maramureș” 23.02.2024	27	

Simpozion „Victor Crăciun constructor de poduri culturale”	Simpozion internațional	Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” 16.07.2024	48	Elena DABIJA <i>Victor Crăciun – fondator și valorificator al patrimoniului eminescian la CAIME, organizatorul Congresului Mondial al Eminescologilor, Ediția I</i> Ștefan SOFRONOVICI <i>Personalități durleștene</i>
Școala de Vară Estică	Conferință internațională	Programul de Studii Europene pentru Tinerii Cercetători din Europa Centrală și de Est, Universitatea din Varșovia, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării din Polonia 30.06-16.07.2024	1	Svetlana GUMENI <i>Urme poloneze în Chișinău – istorie și cultură</i>

		Total	Organizate de BM	Organizate de alte instituții
TOTAL 2024	Activități științifice	239	169	70
	congres	3	1	2
	colocvii	4	2	2
	conferință	43	8	35
	locală	2	1	1
	națională	9	4	5
	internațională	32	3	29
	masă rotundă	55	44	11
	locală	32	31	1
	națională	12	9	3
	internațională	11	4	7
	simpozion	13	8	5
	local	2	2	
	național	5	4	1
	internațional	6	2	4
	lecție publică	105	101	4
	locală	100	98	2
	națională	2	2	
	internațională	3	1	2
	seminar	5	4	1
	local	4	4	
	internațional	1		1
	festival	4		4
	internațional	4		4
	forum	7	1	6
	local	1	1	
	național	2		2
	internațional	4		4
	Participanți total	5 866	5 648	218
	Comunicări științifice (susținute de bibliotecarii BM)	131	48	83

12.3 ANEXA NR. 3. BIBLIOTECA MUNICIPALĂ „B.P. HASDEU”: IMAGINEA ÎN PRESA PRINT ȘI ONLINE

EDIȚII APARTE. PUBLICAȚII DE AUTOR ³

1. **Beșleagă, Vladimir.** ... o viață din/spre... Europa Liberă: interviuri, comentarii, jurnale, memorii / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Publică „Onisifor Ghibu” ; ediție îngrijită de Dumitru Maxim ; coordonator: Vitalie Răileanu. – Chișinău : Print-Caro, 2024. – 399 p. – (Eu. Geniu, ISBN 978-9975-72-733-4 ; 5). – (în curs de apariție).
2. **Bibliografia Municipiului Chișinău 2013** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; contribuții: Irina Cojocar, Evelina Schin, Andrei Verebcean ; redactor științific: Lidia Kulikovski ; redactor bibliografic: Ludmila Pânzari ; coperta: Valeriu Herța ; tehnoredactare: Octavian Tverdohleb. – Chișinău : Bons Offices, 2024. – 234 p.
3. **Biblioteca „Hristo Botev”: 30 de ani de cultură bulgară în Chișinău:** monografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Hristo Botev”; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; autor: Angela Olărescu ; alcătuitori: Larisa Barabaș, Lidia Cîssa, Tatiana Andreiciuc ; redactare bibliografică: Claudia Tricolici ; coordonator: conf. univ. dr. Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 355 p. – (Colecția „Professional”). – (în curs de apariție).
4. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021: Bibliografie** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Secția „Memoria Chișinăului” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; alcătuitor: Taisia Foiu ; contribuții: Irina Ceban [et al.] ; redactor științific: Lidia Kulikovski ; lectori : Genoveva Scobioală, Ivan Pilchin.. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 350 p. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/555>
5. **Biblioteca Publică de Drept – 20 de ani în serviciul comunității, 2001-2021** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Publică de drept ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 258 p. : fot., il. color. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Texte: lb. rom., engl. – Bibliogr.: p. 173-213 (246 tit.). – Indexuri auxiliare: p. 219-232. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-8-3. ; <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/518>
6. **Catalogul cărților cu autografe și dedicații din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” (2012-2022)** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; Biblioteca Centrală ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; concept și coordonare: Lidia Kulikovski; alcătuitori: Lidia Ciornaia, Elena Șendrea, Olga Cracan; redactor bibliografic: Irina Osovski ; redactor: Tatiana Luchian. – Chișinău

³ În listă sunt incluse: 8 volume elaborate și editate în 2024; 5 publicații elaborate în 2024 și aflate în curs de apariție; 8 publicații elaborate în anul 2023 și publicate în anul 2024.

: [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 548 p. – (Colecția „Bibliographica”), ISBN 978-9975-4369-5-3). – ISBN 978-9975-4369-5-3. 2012-2022. – 2024. – 548 p. – Cu suportul financiar al Primăriei Municipiului Chișinău. – ISBN 978-5-36241-327-9.

<https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/556>

7. **Ioan Paulencu: „Opera este cununa tuturor muzelor...”** : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” ; alcătuitori: Tamara Cotoman, Ludmila Cotoman ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; responsabilă de ediție: Anastasia Moldovanu ; redactare bibliografică: Irina Osovski, Claudia Tricolici ; lectori: Tatiana Luchian, Ivan Pilchin. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 276 p. : fot., n. muz. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – Texte: lb. rom., rusă. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. — ISMN 979-0-3481-0122-4. – ISBN 978-9975-3646-3-8. 016:[78.071.2(478)+929]=135.1=161.1 <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/517>
8. **Iulian Filip între cărțile și părțile sale: Cântar prealabil** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște” ; alcăt.: Marta Moiseev, Ludmila Enachi, Liliana Juc ; ed. îngrijită de dr. Mariana Harjevschi ; consultant bibliografic: Claudia Tricolici ; redactor bibliografic: Irina Osovski. – Ediție revăzută și completată. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 149 p. – (Colecția „Bibliographica”).
9. **Juc, Liliana. Povestea în practica Bibliotecii „Târgoviște” : ghid metodico-aplicativ** / Liliana Juc ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Târgoviște” ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; redactor științific: Maria Pilchin. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 149 p. : fot. color. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-31-6). – Bibliogr.: p. 119-132, referințe: p. 117-118 (20 tit.). – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-9-0. <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/516>
10. **Kulikovski, Lidia. Chișinăul în plăci memoriale** : Catalog-album / Lidia Kulikovski, Ana Răileanu concept: Lidia Kulikovski ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonator: Mariana Harjevschi. – [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 427 p. : il. în parte color. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-162-30-2). <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/548>
11. **Manual de identitate vizuală** / coord. ediției: dr. Mariana Harjevschi; contribuții: Svetlana Andrițchi, Elena Butucel, Lilia Donica, Svetlana Javelea, dr. Lidia Kulikovski, dr. hab. Constantin Marin, Maria Pilchin, Ivan Pilchin, Victor Rusu, Octavian Tverdohleb, Elena Ungureanu ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău: Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, 2024. – 53 p. ; Text: nemediat. URL : <https://hapes.hasdeu.md/xmlui/handle/123456789/552> (accesat: 20.12.2024).
12. **O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare** : Materialele conferinței aniversare a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : 145 de ani de la fondare (19-21 octombrie 2022) / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” ; coordonatori: Mariana Harjevschi, Lidia Kulikovski. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 437 p. : il. – (Colecția „Professional”, ISBN 978-9975-134-

31-6). – Rez.: lb. rom., rusă. – Referințe bibliogr. la sfârșitul art. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-7-6. 027.52(478-25)(082) ; <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/520>

13. **Paul Mihnea – maestru al poeziei : Biobibliografie = Паул Михня – мастер поэзии : Биобиблиография** / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Evreiască „Ițic Mangher” ; alcătuitor: Tatiana Ischimji ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator de ediție: Anna Bațmanova ; redactare bibliografică: Irina Osovski. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 79 p. : fot., il. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – Texte: lb. rom., rusă. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-2-1. 016:[821.135.1(478).09+929]=135.1=161.1 ; <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/515>
14. **Pohilă, Vlad. Pe bulevardul fără oameni:** Proză scurtă / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; alcătuire, argument și tabel cronologic de Elena Ungureanu ; coordonator al ediției: dr. Mariana Harjevschi ; coordonator al colecției: dr. Lidia Kulikovski ; responsabil de ediție: dr. hab. Elena Ungureanu ; studii critice: Nicolae Rusu, Maria Pilchin ; corector : Zinaida Tambur. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 108 p. – (Colecția „Inedite”).
15. **Tarnakin, Vladimir. Odiseea casei Monastârski = Из века в век переходя... : «Одиссея» дома Монастырского / Vladimir Tarnakin, Zinaida Matei ; traducere de Ludmila Pânzari ; coordonator: Mariana Harjevschi ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 65 ; 59 p. : fot., il. Text paral.: lb. rom., rusă. – Paginație opusă. – Carte-valet. – Referințe bibliogr. în subsol. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – [100] ex. ISBN 978-9975-3646-5-2. <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/523>**
16. **Tipa, Violeta. Anton Mater: ispitele scenei și ale ecranului : Studiu monografic** / Violeta Tipa ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; coordonator: Lidia Kulikovski ; Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi”. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 201, [1] p. : fot., il. – (Colecția „Chișinăuiana”, ISBN 978-9975-134-83-5). – Texte: lb. rom., rusă. – Lucrările artistului plastic Anton Mater: p. 149-165. – Indexuri auxiliare: p. 176-185. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. — ISBN 978-9975-3646-6-9. [75.054.071.1+791.43](478)(092)+016=135.1=161.1 ; <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/514>
17. **Total librarian: Lidia Kulikovski** : monografie bibliografică / responsabil de ediție : dr. Mariana Harjevschi ; aut.: Claudia Tricolici ; redactor coordonator : Elena Ungureanu ; redactor bibliografic : Claudia Tricolici ; lector : Genoveva Scobioala. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 475 p. – (Colecția „Bibliographica”). – (în curs de apariție).
18. **Vasile Iovu: De versul naiului vrăjit** : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca „Ovidius” ; alcătuitori: Liuba Ciobanu, Victoria Cebanu ; ediție îngrijită de dr. Mariana Harjevschi ; coordonator: conf univ. dr. Lidia Kulikovski ; redactare bibliografică: Irina Osovski ; lector: Tatiana Luchian. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 290 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – (în curs de apariție).

19. **Vasile Vasilache. În spectru** : Biobibliografie / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Centrală ; alcătuitor: Nadejda Mășcăuțanu ; coordonator al ediției: Mariana Harjevschi ; tabel cronologic: Victor Vasilache, Vasile Malanețchi, Elena Ungureanu ; selecția referințelor critice: Elena Ungureanu ; redactor consultant literar: Maria Pilchin ; redactor bibliografic: Claudia Tricolici. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 194 p. : fot. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). – (în curs de apariție).
20. **Victor Pușcaș: personalitate notorie a jurisprudenței naționale** : Monografie biobibliografică / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Biblioteca Publică de Drept ; autor-alcătuitor: Silvia Antufiev ; coordonator: Lidia Kulikovski ; ediție îngrijită de Mariana Harjevschi ; redactor bibliografic: Irina Osovski ; sub redacția științifică a lui Valeriu Kuciuk. – Chișinău : [S. n.], 2023 (Bons Offices). – 306 p. : fot., il. – (Colecția „Bibliographica”, ISBN 978-9975-134-81-1). Texte : lb. rom., rusă. – Rez.: lb. engl. – Editat cu suportul financiar al Primăriei municipiului Chișinău. – ISBN 978-9975-3646-4-5 ; Idem [Resursă electronică]. – URL : <https://hapes.hasdeu.md/handle/123456789/519> (accesat: 20.12.2024).
21. **Vitalie Răileanu – sub semnul spectacolului vieții...** : Biobibliografia scriitorului comentată și completată cu exegeze literare / Biblioteca Publică „Onisifor Ghibu”; autor, lector: Valentina Astafi; contribuții Eugenia Covaș. – Chișinău, 2024. – 204 p.

ARTICOLE DIN CULEGERI. PRESA PERIODICĂ

22. **Acum știu cui să mulțumesc pentru TOATE!** : [un dialog axat pe multiple aspecte ale vieții și procesului creativ al lui Traianus (Traian Vasilcău)] / consemnare Luminița Popa / Literatura și Arta. – 2024. – 4 apr. – P. 4 ; Vatra veche. – 2024. – Mai. – P. 16.
23. **„Amorologie” și „Lirism” componente ale unui nou concept artistic** : [despre lansarea de carte „Geamăna Pământului”, cartea a patra „Lila” de Vladimir Halipli, la Filiala „Târgoviște”] // Literatura și Arta. – 2024. – 16 mai. – P. 8.
24. **Aniversări** : [consemnare despre Traianus (Traian Vasilcău), sărbătorit la 55 de ani] // Florile Dalbe. – 2024. – 11 apr. – P. 5.
25. **Antocica, Rodica. „Ars Adolescentina”, ediția a XXV-a** : „Lecția de istorie – 1 decembrie 1918” : [pe marginea concursului de creație, organizat și desfășurat la Biblioteca „Ovidius”, etapa *Eseu* cu genericul „Unire-n cuget și simțiri”] / Rodica Antocica, Viorel Bulduma // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 28 noiemb. – P. 7.
26. **Apetri, Dumitru. Omagiu creștinătății și patrimoniului ei românesc** : [despre cartea bilingvă „România necunoscută” semnată de Cristina Herea, lansată la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Dumitru Apetri // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 8 febr. – P. 8.
27. **Baranov-Sofronovici, Lilia. Poezia lui Traianus, leac pentru suflet** : [despre simpozionul „Creația poetului Traianus, un măr domnesc în literatura română”, efectele pozitive ale versurilor sale și descrierea conținutului volumului al X-lea din creația sa, desfășurat la Centrul Academic

Internațional „Mihai Eminescu” / Lilia Baranov-Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 2 mai. – P. 9 ; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 2 mai. – P. 7.

28. **Bargan, Victoria.** H.G. Wells și romanul „Războiul lumilor” : [pledoarie prezentată de cititoarea Bibliotecii „Ovidius” în etapa „Convinge-mă să citesc” din cadrul concursului de lectură „Bătălia cărților”] / Victoria Bargan // Sud-Est. – 2024. – Nr 3/4. – P. 63-64.
29. **Bălănescu, Alina.** Aniversarea a 45 de ani ai Bibliotecii „Vissarion Belinski”: o sărbătoare a durabilității și inovației : [despre rolul instituției în viața comunității, adevărat centru de cunoaștere, cultură, divertisment și socializare] / Alina Bălănescu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 2. – P. 96-99.
30. **Bălțeanu, Lorina.** Legată cu funia de pământ – cartea în care ne regăsim parțial sau plenar : [interviu cu Lorina Bălțeanu în cadrul ședinței Clubului „Lectură generoasă ” la Biblioteca „Transilvania”, unde au avut loc discuții pe marginea cărții. Cartea face parte din Programul „Chișinăul citește” (ediția a XXI-a) / consemnare: Andrei Viziru // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 1. – P. 78-96.
31. **Bivol, Maria.** Portrete-șarje și măiestria unui artist cu umor fin, Anatol Fornea / Maria Bivol // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 96, Nr 4.
32. **Boca, Ilarion.** O samă de cuvinte: Poetului Traian Vasilcău : [versuri dedicate poetului Traian Vasilcău] / Ilarion Boca // Literatura și Arta. – 2024. – 15 febr. – P. 5.
33. **Bocancea, Evelina.** Inteligența artificială în bibliotecă : [despre posibilitatea și importanța de a folosi Inteligența artificială în biblioteci, ce le-ar transforma în adevărate huburi intelectuale și creative] / Evelina Bocancea // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 1. – P. 58-62.
34. **Bulduma, Gabriela** Instruiri de securitate cibernetică la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : [articolul evidențiază seria de instruiri privind siguranța digitală, organizate de Campania „SiguranțaDigitala.md”, ce au avut loc în perioada 16-29 ianuarie 2024] / Gabriela Bulduma // BiblioPolis. – 2024. – Vol. Nr 1. – P. 63-67.
35. **Canțîr, Lilia.** Cluburile de lectură ca spații de dezvoltare personală și explorare a identității prin literatură / Lilia Canțîr // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94. – Nr 3. – P. 45-47.
36. **Canțîr, Lilia.** Rolul bibliotecilor publice în integrarea europeană prin stimularea culturii lecturii : [comunicarea în cadrul conferinței științifico-practice internaționale „Teoria și practica administrării publice” (Ediția 28), 17 mai 2024, Chișinău, organizată de USM și Institutul de Administrație Publică] // Teoria și practica administrării publice : Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale. – Chișinău, 2024. – P. 425-431.
37. **Ciobanu, Liuba** : „Biblioteca trebuie să rămână un spațiu de întâlnire cu cartea și sufletul” : [interviu cu Liuba Ciobanu, șefa Bibliotecii „Ovidius”] /consemnare: Natalia Pîntea // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
38. **Ciobanu, Liuba.** Biblioteca „Ovidius”: trei decenii de căutări, provocări și realizări : [despre programul aniversar ce a cuprins o serie de acțiuni culturale, reunind personalități marcante,

- scriitori, artiști plastici, bibliotecari, voluntari, cititori și parteneri] / Liuba Ciobanu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 100-109.
39. **Ciobanu, Liuba.** Dezvoltarea abilităților sociale și cognitive prin jocurile de societate : [despre beneficiile jocului în dezvoltarea copilului sub aspect fizic, intelectual și emoțional] / Liuba Ciobanu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 7-14.
  40. **Ciobanu, Liuba.** O incursiune în timp: 30 de ani de activitate și performanță la Biblioteca „Ovidius” / Liuba Ciobanu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2 – P. 75-95.
  41. **Ciobanu, Liuba.** Programul „Chișinăul Citește” : Un amalgam de emoții și valori morale prin lectura cărții „Întâmplări cu tâlc. Despre responsabilitate. Despre iubire” de Cristina Bujor / Liuba Ciobanu // BiblioPolis. – 2024.
  42. **Ciochină, Mircea.** Biblioteca „Onisifor Ghibu” – la trei decenii de activitate și rezistență / Mircea Ciochină // BiblioPolis. – 2024. – Nr 2. – P. 63-74.
  43. **Ciochină, Mircea.** Digitizarea colecției de carte veche și rară la Biblioteca „Onisifor Ghibu”/ Ciochină Mircea // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
  44. **Clipe de visare** – un spectacol neregizat, în premieră, la Biblioteca Ovidius : [lansare volumului „Clipe de visare” de Eugenia David] // Săptămâna. – 2024. – 29 noiemb. – P. 7.
  45. **Cocieru, Mariana.** Investigarea caracteristicilor tematice și morfologice ale folclorului copiilor în studiile etnologului Nicolae Băieșu // Limbă, Literatură, Folclor. – 2024. – Nr 2.
  46. **Cocieru, Mariana.** Resorturile folclorice ale creației lui Traian Vasilcău : [despre scriitorul Traian Vasilcău, un autor reprezentativ al literaturii contemporane din Republica Moldova] / Mariana Cocieru // Realitatea Culturală. – 2024. – Oct. – P. 7-13.
  47. **Colesnic, Tatiana.** Ziua Științei Poloneze, sărbătorită la Chișinău : [despre Ziua Științei Poloneze desfășurată la Biblioteca „Adam Mickiewicz”] / Tatiana Colesnic // Jutrzenka. – 2024. – Nr 2. – P. 8-9; Idem [Resursă electronică]. – URL: <https://s9.ro/1zmr>.
  48. **Concurs de epigrame** : [aviz concurs cu prilejul desfășurării la Chișinău a ediției a XIII-a a Congresului Mondial al Eminescologilor, în zilele 31 august-1 septembrie 2024] // Literatura și Arta. – 2024. – 27 iun. – P. 8.
  49. **Corciubaș, Gabriela.** „Ultima prințesa a Daciei” : [recent la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a avut loc lansarea romanului „Ultima prințesa a Daciei de scriitoarea Zuzanna Kuglerova din Slovacia, care a participat la acest eveniment] / Gabriela Corciubaș // Florile Dalbe. – 2024. – 21 noiemb. – P. 2.
  50. **Corghencea, Natalia.** Călătoriile în universul literar al poetului Traian Vasilcău : [despre întâlnirea elevilor clasei a III-a „A” de la Gimnaziul „Nicolae Haralampie Costin”, cu scriitorul Traian Vasilcău în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Natalia Corghencea // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 7 noiemb. – P. 6.
  51. **Corghencea, Natalia.** Copilăria descinsă în pasaje de cristal : [despre întâlnirea elevilor clasei a III-a „A” de la Gimnaziul „Nicolae Haralampie Costin”, cu scriitorul Traian Vasilcău în incinta

- Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” / Natalia Corghencea // Literatura și Arta. – 2024. – 7 noiemb. – P. 7.
52. **Corghencea, Natalia.** Elisabeta Lidia Hlib, octogenară : [despre celebrarea împlinirii a 80 de ani de la nașterea scriitoarei, sărbătorită la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” împreună cu elevii Liceului Teoretic cu Profil Sportiv „Gloria”] / Natalia Corghencea // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 29 febr. – P. 8.
53. **Corghencea, Natalia.** Leul cu chip și nume : [despre întâlnirea organizată extramuros de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, a elevilor claselor primare de la școala primară „Spiridon Vangheli” cu scriitoarea Victoria Fonari] / Natalia Corghencea // Literatura și Arta. – 2024. – 17 apr. – P. 7.
54. **Corghencea, Natalia.** Lidia Hlib regină a scrisului pentru copii : [despre celebrarea a 80 de ani de la nașterea scriitoarei] / Natalia Corghencea // Florile Dalbe. – 2024. – 7 mar. – P. 2.
55. **Corghencea, Natalia.** Pacificatorii, în plină misiune : [despre întâlnirea reprezentanților Armatei Naționale, din Batalionul nr. 22 de Menținere a Păcii „Căști Albastre”, cu elevii claselor a VII-a de la Liceul Municipal cu Profil Sportiv și de la Liceul Teoretic „Liviu Rebreanu” în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Natalia Corghencea // Literatura și Arta. – 2024. – 17 apr. – P. 7.
56. **Corghencea, Natalia.** Scriitoarea Victoria Fonari la Școala Primară „Spiridon Vangheli” din Chișinău : [despre întâlnirea elevilor claselor primare de la școala primară „Spiridon Vangheli” cu scriitoarea Victoria Fonari, organizată extramuros de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Natalia Corghencea // Făclia. – 2024. – 26 apr. – P. 8.
57. **Corghencea, Natalia.** „Spune Nu! Traficului de ființe umane”: [despre întâlnirea elevilor de la Colegiul „Alexei Mateevici” cu specialiștii de la Centrul de Combatere a Traficului de Persoane, organizată de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Natalia Corghencea // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 31 oct. – P. 4.
58. **Corghencea, Natalia.** Un om informat este un om protejat : [despre întâlnirea elevilor de la Colegiul „Alexei Mateevici” cu specialiștii de la Centrul de Combatere a Traficului de Persoane, organizată de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Natalia Corghencea // Florile Dalbe. – 2024. – 21 noiemb. – P. 8.
59. **Crudu, Dumitru.** Un chibrit, aruncat într-un butoi cu pulbere // Vitalie Răileanu – sub semnul spectacolului vieții... : Biobibliografia scriitorului comentată și completată cu exegeze literare. – Chișinău, 2024. – P. 95-97.
60. **Crudu, Dumitru.** Un poet deosebit // Vitalie Răileanu – sub semnul spectacolului vieții... : Biobibliografia scriitorului comentată și completată cu exegeze literare. – Chișinău, 2024. – P. 107-109.
61. **Crudu, Natalia.** Arhetipul lunii în creația Oanei Boc : [întâlnirea membrilor Cenaclului literar „Magia cuvântului” cu scriitoarea Oana Boc dr., Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca] / Natalia Crudu // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 2 mai. – P. 7.

62. **Curechi, Valentina.** Muza în reverii de zburătoare : [despre lansarea de carte a Victoriei Fonari - „Portalul Inimii”, eveniment găzduit de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” / Valentina Curechi // Literatura și Arta – 2024. – 12 dec. – P. 6.
63. **Dabija Elena.** Plecarea unui ostaș al adevărului : [despre Mihai Morăraș: poet și publicist plecat în neființă] / Elena Dabija // Literatura și Arta. – 2024. – 4 iul. – P. 6.
64. **Damian, Sanda.** O poveste despre dezbinare: [impresii de lectură despre volumul „Doggy” de Maria Pilchin, carte inclusă în programul de lectură „Chișinăul citește” în anul 2024] / Sanda Damian // Timpul din România. – 2024. – Nr 5. – P. 20.
65. **Damian, Sanda.** Vocea unei generații : [fragment din comunicarea cititoarei bibliotecii „Ovidius” prezentat la conferința literară de totalizare a programului de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XXI-a] / Sanda Damian // Noi. – 2024. – Nr 12. – P. 8-11.
66. [Despre Simpozionul organizat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, cu tema „Mărul domnesc al creației lui Traian Vasilcău”, care marchează 55 de ani de la naștere] : [aviz] / Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” // Literatura și Arta. – 2024. – 17 apr. – P. 7.
67. **Dicusar, Cristina.** Concursul de eseuri „Chișinăul european” / Cristina Dicusar // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
68. **Din zodia tailor** : [consemnare din cadrul evenimentului dedicat Zilei Naționale a Culturii, marcată la Biblioteca Centrală a BM] // Făclia. – 2024. – 19 ian. – P. 8.
69. **Donica, Lilia.** Complici la propria admirație : [despre celebrarea momentului festiv cu genericul – „Biblioteca „Ovidius” trei decenii de căutări, provocări și realizări”] / Lilia Donica // Literatura și Arta. – 2024. – 13 iun. – P. 7.
70. **Donica, Lilia.** Extensia perfecțiunii în expresivitate : [despre expoziția găzduită de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, cu genericul „Pe străzile Chișinăului...”, prezentată de tânăra artist plasticiană – Cristina Stavenschi] / Lilia Donica // Literatura și Arta. – 2024. – 1 aug. – P. 5.
71. **Donica, Lilia.** Poetul dragostei desăvârșite : [la Biblioteca „Onisifor Ghibu” din capitală a avut loc lansarea de carte a autorului Valentin Astafi – „Cine sunt...”] / Lilia Donica // Literatura și Arta. – 2024. – 18 apr. – P. 6.
72. **Donica, Lilia.** Raia Rogac – explorând valorile culturii naționale : [despre evenimentul ce a avut loc la BM „B.P. Hasdeu” – lansarea volumului „Zidari întru veșnicirea neamului”, lucrarea face parte din proiectul „Podul de reviste”, dedicat promovării unității culturale între Republica Moldova și România] / Lilia Donica // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1 – P. 125-132.
73. **Eladi, Mihai.** Mesaj lui Traianus : [scrisoare adresată lui Traian Vasilcău, unde exprimă respectul față de activitatea scriitorului în calitate de cercetătorului științific la Centrul Internațional Academic „Mihai Eminescu”] / Mihai Eladi // Literatura și Arta. – 2024. – 20 iun. – P. 6.
74. **Făureanu, Cristina.** Conceptul filosofic al mitului : [întâlnirea membrilor Cenaclului literar „Magia cuvântului” cu scriitoarea Oana Boc dr., Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca] / Cristina Făureanu // Literatura și Arta. – 2024. – 2 mai. – P. 10.

75. **Făureanu, Cristina.** Oana Boc și poezia arhetipurilor : [întâlnirea membrilor Cenaclului literar „Magia cuvântului” cu scriitoarea Oana Boc dr., Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca] / Cristina Făureanu // Făclia. – 2024. – 5 apr. – P. 8.
76. **Gamarța, Lilia.** Proiecte comunitare realizate de biblioteci în sprijinul implementării obiectivelor de dezvoltare durabilă 2030 : [comunicarea în cadrul conferinței științifico-practice internaționale „Teoria și practica administrării publice” (Ediția 28), 17 mai 2024, Chișinău, organizată de USM și Institutul de Administrație Publică] // Teoria și practica administrării publice : Materiale ale Conferinței științifico-practice internaționale. – Chișinău, 2024. – P. 69-73.
77. **Gherman, Marcel.** Despre preferințele celor din tânăra generație : [despre cenaclurile literare și cluburile de lectură adresat adolescenților, organizate de Biblioteca „Onisifor Ghibu” și Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”] / Marcel Gherman // Sud-Est cultural. – 2024. – Nr 2/3 – P. 54-60.
78. **Gherman, Marcel.** Modele de alternativă în presa culturală : [masa rotundă organizată la Biblioteca „Ovidius”] // Sud-Est cultural: Revistă trimestrială de artă, cultură și civilizație. – 2024. – Nr 1/2. – P. 45-52.
79. **Goian, Natalia.** Lidia Kulikovski, bibliotecarul total: portret verbal // Total librarian: Lidia Kulikovski : monografie bibliografică. – Chișinău, 2024. – P. 50-78.
80. **Grițco, Nadejda.** Parcursul european în dialogul inedit cu invitatul revistei „La Republica” : [se menționează ședința Cenaclului literar „Magia cuvântului”] / Nadejda Grițco // Făclia. – 2024. – 27 sept. – P. 8.
81. **Grosu, Aneta.** Vladimir Beșleagă: „Trăiesc anii netrăiți de ei” : [despre vizita maestrului la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și discuțiile purtate în cadrul vizitei] / Aneta Grosu // Ziarul de Gardă. – 2024. – 11 ian. – P. 24.
82. **Gumeni, Svetlana.** Expoziția „Nicolaus Copernicus – Omul renașterii”, vernisată la Chișinău [la biblioteca „Adam Mickiewicz”] / Svetlana Gumeni // AFISZ. – 2024. – Nr 1. – P. 8-9.
83. **Gumeni, Svetlana.** Legende poloneze pentru tinerii locuitori ai Chișinăului : [despre clubul de lectură „Basme, povești și legende poloneze”, desfășurat la biblioteca „Adam Mickiewicz”] / Svetlana Gumeni // AFISZ. – 2024. – Nr 1. – P. 6-7.
84. **Harjevschi, Mariana.** Beneficiile sistemului inteligent de management al resurselor. Cazul Bibliotecii centrale „Oodi” din Helsinki / Mariana Harjevschi // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
85. **Harjevschi, Mariana.** „Chișinău: să ne bucurăm împreună de deliciale literare” (aplicația pentru titlul Capitală Mondială a Cărții la inițiativa UNESCO) / Mariana Harjevschi // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
86. **Harjevschi, Mariana.** Design și funcționalitate în arhitectura bibliotecilor publice: inovații și tendințe contemporane / Mariana Harjevschi // Conferința științifică națională cu participarea

internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. Științe Sociale, 7-8 noiembrie, 2024. – Chișinău, 2024 (CEP USM). – P. 120-126. – ISBN 978-9975-62-799-3.

87. **Harjevschi, Mariana.** Following the ebook road: the growing need for ebooks in public libraries of the Republic of Moldova / Harjevschi Mariana // Book of Abstracts: 28th International Scientific Conference „Competitiveness and innovation in the knowledge economy”. September, 20-21, 2024 Chișinău Republic of Moldova. – [s. l.], 2024. – P. 108-109.
88. **Harjevschi, Mariana.** Inovația în formarea profesională la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” : [articolul reflectă activitatea Centrului de Formare Continuă a Bibliotecarilor, „Campusul competențelor” în perioada anilor 2014-2024, impactul semnificativ al noii provocări asupra instituției] / Mariana Harjevschi // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 7-15.
89. **Harjevschi, Mariana.** Iulian Filip în labirintul bibliotecii sale // Iulian Filip. Între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil : Ediție revăzută și completată. – Chișinău, 2024. – P. 21-32.
90. **Harjevschi, Mariana.** Jurnal de Helsinki (10-15 iunie 2024) : [despre experiența frumoasă pe care a re trăit-o dr. Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu, obținând un grant, fiind în cadrul Runderi a III-a a Programului EU4Culture la Biblioteca Centrală, Oodi din orașul Helsinki] / Mariana Harjevschi // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 21-22.
91. **Harjevschi, Mariana.** Povestea continuă a autografilor la bibliotecă // Catalogul cărților cu autografe și dedicații din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2024. – P. 7-8.
92. **Harjevschi, Mariana.** Provocările bibliotecilor: cărțile electronice și împrumutul electronic : [articolul este o analiză a experienței Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” privind lipsa unui mecanism național de a achiziționa cărți electronice, esențial în dezvoltarea colecțiilor din bibliotecile publice] / Mariana Harjevschi // Intellectus. – 2024. – Nr 2. – P. 57-61. – ISSN 1810-7079.
93. **Harjevschi, Mariana.** Un portret instituțional ca memorie scrisă // Biblioteca Municipala „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021: Bibliografie. – Chișinău, 2024. – P. 10-11.
94. **Harjevschi, Mariana.** Vizibilitatea producției științifice și praxiologice a cercetătoarei Lidia Kulikovski. Analiză bibliometrică și altmetrică : [studiu introductiv] // Total librarian: Lidia Kulikovski : monografie bibliografică. – Chișinău, 2024. – P. 23-49.
95. **Iftodi, Lina.** „În bibliotecă precum în biserică”: Întâlnire cu Claudia Partole la Biblioteca „Liviu Rebreanu” : [întâlnirea scriitoarei Claudia Partole cu elevii Liceului „George Călinescu” din Chișinău într-un dialog pe marginea cărții „Fraierul”, selectată în Programul de lectură „Chișinăul citește”] / Lina Iftodi // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 53-58.
96. **Iftodi, Lina.** Seninul clipelor dăruite / Lina Iftodi // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
97. **Izbaș, Zina.** Basarabie, mândră floare : [despre cea de-a XXV-a ediție a festivalului „Ars adolescentina” găzduit de biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 4 apr. – P. 8.

98. **Izbaș, Zina.** Basarabie, mândră floare : [pe marginea concursului de creație „Ars Adolescentina”, ediția a XXV-a, Etapa File de istorie cu genericul „27 martie 1918. Sfatul Țării a votat unirea Basarabiei cu România” organizat și desfășurat la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 4 apr. – P. 8.
99. **Izbaș, Zina.** Biblioteca poetului de la Tomis : [acum 30 ani a fost înființată Biblioteca „Ovidius” – în urma încheierii protocolului de colaborare între BM „B.P. Hasdeu” și Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” din Constanța, România] / Zina Izbaș // Florile Dalbe. – 2024. – 20 iun. – P. 2.
100. **Izbaș, Zina.** Eseuri sculptate în arhetipul voievodului : [pe marginea concursului de creație „Ars Adolescentina”, ediția a XXV-a, organizat și desfășurat la Biblioteca „Ovidius”, Etapa Ștefaniană, dedicată domnitorului Ștefan cel Mare] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 4 iul. – P. 4.
101. **Izbaș, Zina.** Gândurile călătoare au zburat la Huși : [pe marginea evenimentului „Flori literare peste Prut”, desfășurat la Biblioteca Județeană „Mihai Ralea” din Huși, România, invitată Zina Izbaș reprezentant al Bibliotecii „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 25 apr. – P. 5.
102. **Izbaș, Zina.** Laureați cu premii și trofee : [pe marginea concursului de creație „Ars Adolescentina”, ediția a XXV-a, Etapa creație proprie cu genericul „Și nu e om să nu fi scris o poezie”, organizat și desfășurat la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 14 noiemb. – P. 7.
103. **Izbaș, Zina.** Miezul frânt din pâinea caldă a copilăriei : [despre concursul de creație „Ars Adolescentina”, ediția a XXV-a, Etapa viereană cu genericul „Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi” organizat și desfășurat la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 22 febr. – P. 8.
104. **Izbaș, Zina.** Muzele se întâlnesc în arealul cuvântului românesc : [ședința clubului „Tinere talente” la biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 29 aug. – P. 11.
105. **Izbaș, Zina.** Născută în zodia „Genezei” : [despre artista cuvântului, poeta de la Huși, Dorina Carp-Nenici, invitata de onoare la medalionul literar „A mai căzut o frunză-n calea ta” organizat la biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 17 oct. – P. 8.
106. **Izbaș, Zina.** Nina Soroceanu: Scriitoarea care veghează pacea : [lansarea volumului „Veghează pacea”, de Nina Soroceanu la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Făclia. – 2024. – 22 noiemb. – P. 6.
107. **Izbaș, Zina.** „O poveste minunată – copilăria și cartea” : [expoziția de artă plastică cu lucrări create în baza basmelor autorilor preferați, realizate de către elevii Școlii de Arte din comuna Coșnița, raionul Dubăsari a avut loc la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Florile Dalbe. – 2024. – 9 mai. – Nr 17/18. – P. 15.
108. **Izbaș, Zina.** Savoarea lecturii și a cuvântului rostit : [lansarea volumului „Savoarea lecturii și a cuvântului rostit: impresii de lectură, interviuri și un radiojurnal de-o săptămână”, de Nicolae Rusu la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 26 sept. – P. 6.

109. **Izbaș, Zina:** „Sunt un copil ce caută comori” : [eseu liric] / Zina Izbaș ; desen: Cristina Covrig // Florile Dalbe. – 2024. – 7 noiemb. – P. 7.
110. **Izbaș, Zina.** Viitorul ține de trecut și prezent : [pe marginea concursului de creație Ars Adolescentina, ediția a XXV-a, Etapa eseu cu genericul „Unire-n cuget și simțiri”, organizat și desfășurat la Biblioteca „Ovidius”] / Zina Izbaș // Literatura și Arta. – 2024. – 28 noiemb. – P. 6.
111. **Juc, Liliana.** Din Jurnalul „Provocarea verii 2024”: „Știm la bibliotecă” / Liliana Juc // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
112. **Juc, Liliana.** Iulian Filip – omul cuvântului încoronat de artele frumoase / Liliana Juc // Iulian Filip. Între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil : Ediție revăzută și completată. – Chișinău, 2024. – P. 44-45.
113. **Juc, Liliana.** Povestea micilor europeni la cea de-a XV-a ediție / Liliana Juc // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
114. **Kulikovski, Lidia.** De ce-mi place Iulian Filip / Lidia Kulikovski // Iulian Filip. Între cărțile și părțile sale : Cântar prealabil : Ediție revăzută și completată. – Chișinău, 2024. – P. 32-33.
115. **Kulikovski, Lidia.** Studiu de imagine în abordare retrospectivă (1992-2021) / Lidia Kulikovski // Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în presa anilor 2012-2021: Bibliografie. – Chișinău, 2024. – P. 12-38.
116. **Kulikovski, Lidia.** Valoare și memorie / Lidia Kulikovski // Catalogul cărților cu autografe și dedicații din colecția Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2024. – P. 9-35.
117. **Kulikovski, Lidia.** Vitalie Răileanu. Portret marinăresc în plină realizare / Lidia Kulikovski : [articolul evidențiază abilitățile manageriale ale lui Vitalie Răileanu în calitate de director al Bibliotecii „Onisifor Ghibu” și fondator al Laboratorului de Cercetări Literare și Biobibliografice „Onisifor Ghibu”, precum și capacitatea sa de a face inovări în domeniul biblioteconomic și literar] / Lidia Kulikovski // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 118-125; Vitalie Răileanu – sub semnul spectacolului vieții... : Biobibliografia scriitorului comentată și completată cu exegeze literare. – Chișinău, 2024. – P. 46-55.
118. **Luchița, Ana-Maria.** Pledoarie pentru personajul preferat : [impresii de lectură, volumul „Darul lui Jonas” autor Lois Lowry prezentată la concursul „Bătălia cărților] / Ana-Maria Luchița // Noi. – 2024. – Nr 3. – P. 3.
119. **Machidon, Ion.** Întreaga noastră grație : [despre întâlnirea la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, aflat sub conducerea doamnei Elena Dabija, a două poete, care au format un tandem poetic „Două inimi surori”, Veronica Pîrlea-Conovali și Dunia Pălăngeanu] / Ion Machidon // România Mare. – 2024. – 17-23 dec. – P. 4.
120. **Malcoci, Iulia.** Lansare de carte cu genericul „Recursul la imaginar în (post)umanitate” : [despre evenimentul ce a avut loc la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu – dubla lansare de carte a volumelor „Imagine. Imaginar. Reprezentare”, autoare Nina Corcinschi și „Reprezentări diurne și nocturne ale imaginarii literare”, autoare Oleseă Gîrlea] / Iulia Malcoci // Făclia. – 2024. – 4 oct. – P. 8.

121. **Maxim, Dumitru Dan.** Alte preocupări ale omului de creație ori îmbrățișarea dintre paranteze / Dumitru Dan Maxim // Vitalie Răileanu – sub semnul spectacolului vieții... : Biobibliografia scriitorului comentată și completată cu exegeze literare. – Chișinău, 2024. – P. 57-61.
122. **Maxim, Dumitru Dan.** Lansarea volumului „Gânduri risipite”, de Florin Bălănescu [la Biblioteca „Onisifor Ghibu”] / Dumitru Dan Maxim // Bălănescu Florin. Gânduri risipite. – Ed. a II-a, rev. și adăug. – Iași, 2024. – P. 565-567.
123. **Maxim, Dumitru Dan.** Onisifor Ghibu – savant, educator și militant român : [in memoriam] / Dumitru Dan Maxim // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 135-137.
124. **Mândăcanu, Angela.** Clauza rostului în ascensiune : [despre ediția a XVI-a Salonului de creativitate și Inovație EUROINVENT 2024 unde cercetătoarea științifică Eugenia Tofan a fost onorată cu Marele Premiu pentru volumul *Academia de Științe a Republicii Moldova (2009-2021)*. Lansarea de carte a avut loc pe 14 iulie 2022 la Centrul Internațional Academic „Mihai Eminescu”] / Angela Mândăcanu // Literatura și Arta. – 2024. – 20 iun. – P. 6.
125. **Median, Gheorghe.** Eveniment expozițional inedit cu prilejul Zilei Culturii Naționale : [Stockholm (12 ianuarie - 29 februarie 2024) – agenda culturală, dedicată poetului Mihai Eminescu. Se menționează Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău] / Gheorghe Median // Literatura și Arta. – 2024. – 18 ian. – P. 6.
126. **Mocanu, Alina.** O experiență frumoasă pentru fiecare copil : [BM „B.P. Hasdeu” al șaselea an consecutiv lansează programul estival Provocarea Verii 2024 cu genericul „Știm la Bibliotecă” (STREAM), adresat copiilor de 6-12 ani, programul filialei „Traian”] / Alina Mocanu // Florile Dalbe. – 2024. – 22 aug. – P. 2.
127. **Mocanu, Alina.** Poet al tuturor vârstelor : [despre evenimentul cultural dedicat marelui poet Grigore Vieru, desfășurat la Biblioteca „Traian”] / Alina Mocanu // Florile Dalbe. – 2024. – 6 iun. – P. 11.
128. **Modelele de alternative în presa culturală** : [fragment de la Masa rotundă organizată pe 30 martie 2024 la Biblioteca Municipală „Ovidius”, participanți : Victor Prohin, Valentina Buzilă, Gabriela Roșcăneanu, Marcel Gherman] // Sud-Est cultural. – 2024. – Nr 1/2. – P. 45-52.
129. **Moldovanu, Anastasia.** Biblioteca de Arte „Tudor Arghezi” împărtășește experiențele sale : [despre colecțiile bibliotecii și promovarea lor, participarea la ateliere, traininguri profesionale organizate de Centrul de formare continuă Campusul Competențelor] / Anastasia Moldovanu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 53-58 ; Agora artelor: Revistă de cultură. – 2024. – P. 6-7.
130. **Moldovanu, Anastasia.** Poetul și cineastul Gheorghe Vodă, 90 ani de la naștere / Anastasia Moldovanu // Agora artelor: Revistă de cultură. – 2024. – 19 dec. (Nr 19). – P. 6-10.
131. **Morari, Maria.** „Pulsul pământului” de Călina Trifan : [despre evenimentului găzduit de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” dedicat lansării cărții] / Maria Morari // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 10 oct. – P. 8.

132. **Muza pogorâtă din lumea mistică** : [cătore jubileul poetei și ziaristei Zina Izbaș] // Literatura și Arta. – 2024. – 21 noiemb. – P. 6.
133. **Olărescu, Angela**. Biblioteca „Hristo Botev” – 30 de ani pe harta Chișinăului / Angela Olărescu // Biblioteca „Hristo Botev”: 30 de ani de cultură bulgară în Chișinău: monografie. – Chișinău, 2024. – P. 29-39.
134. **Olărescu, Angela**. Casa tradițională – patrimoniu cultural / Angela Olărescu // Revista de Etnologie și Culturologie. – 2024. – Vol. 35. – P. 145-146. – ISSN 1857-2049 / ISSN 2537-6152. – DOI: <https://doi.org/10.52603/rec.2024.35.20> ; Realități culturale. – 2024. – Nr 5. – P. 4-5.
135. **Olărescu, Angela**. Forumul Internațional „Българско наследство” din Bulgaria / Angela Olărescu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
136. **Onciu, Parascovia**. Centru Cultural Multifuncțional – așa doresc să rămânem în continuare. Interviu cu Parascovia Onciu, directorul Bibliotecii „Transilvania”, filială a BM „B.P. Hasdeu” / consemnare: Raia Rogac // Realități culturale: rev. de etnografie folclor și cultură. – 2024. – Nr 8 (158). – P. 16-24.
137. **Onciu, Parascovia**. „M-am gândit că într-un Palat al Cărții să fac totul ca la carte...” : [interviu cu Parascovia Onciu, director al Bibliotecii „Transilvania”] / consemnare: Raia Rogac // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
138. **Ostașevschi-Ureche, Ana**. Poeta „Florilor dulci de cireșe amare” : [In memoriam poeta gălățeană Vera Crăciun] / Ana Ostașevschi-Ureche // Literatura și Arta. – 2024. – 30 mai. – P. 6.
139. **Ostașevschi-Ureche, Ana**. Vera Crăciun – poeta „florilor dulci de cireșe amare” : [despre prima vizită a regretatei poete gălățene la Biblioteca „Ovidius,” și colaborarea cultural-literară pe parcursul anilor-lansări de carte, recitaluri de poezii etc.] / Ana Ostașevschi-Ureche // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 131-135.
140. **Paladi, Tatiana**. Îmbunătățirea accesibilității culturale prin Voucherul cultural / Tatiana Paladi // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
141. **Partole, Claudia**. Claudia Partole : „Cartea este prima mare minune a Omenirii, iar Biblioteca – un al doilea locaș sfânt...” / consemnare: Raia Rogac // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
142. **Pilchin, Ivan**. Abisul singurătății și resemnarea existențială în poezia lui Mircea Cărtărescu / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
143. **Pilchin, Ivan**. Biblioteca în epoca provocărilor culturale / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
144. **Pilchin, Ivan**. Bibliotecile publice ca destinație turistică : [bibliotecile publice pot deveni și atracții turistice, datorită spațiilor interactive, locuri de socializare și centre de conservare a patrimoniului cultural / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 5-6.
145. **Pilchin, Ivan**. De la Homo analogicus la Homo digitalis : [despre transformările digitale care au fost plasate pe prim – plan și realizate de biblioteca „B.P. Hasdeu” în anul 2024] / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 5-6.

146. **Pilchin Ivan.** Gala Premiilor BM „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură (ediția a V-a) : [eveniment dedicat susținerii și promovării tinerilor scriitori din Republica – identificarea și promovarea aparițiilor literare noi fiind una din misiunile bibliotecii / Rogac Raia, Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 113-117.
147. **Pilchin, Ivan.** Grădina de sticlă – o dramă a memoriei, a identității și vindecării / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
148. **Pilchin, Ivan.** Lorca. Casa. Alba – o reflexie teatrală asupra libertății și tiraniei / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
149. **Pilchin, Ivan.** Nicolae Manolescu – o viață dedicată literaturii și culturii românești : [In memoriam Nicolae Manolescu, unul dintre cei mai importanți critici și istorici literari ai României] / Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2 – P. 110-128.
150. **Pilchin, Ivan.** Transformare digitală a bibliotecilor publice continuă Ivan Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
151. **Pilchin, Maria.** Bibliotecile publice din Republica Moldova și criza lecturii // Conferința științifică națională cu participarea internațională „Integrare prin cercetare și inovare”. Științe Sociale, 7-8 noiembrie, 2024. – Chișinău, 2024 (CEP USM). – P. – ISBN 978-9975-62-799-3.
152. **Pilchin, Maria.** Elaborarea conținutului unei reviste digitale de către bibliotecari : [autoarea ne prezintă un ghid de elaborare, grupul țintă, recomandă subiecte de conținut a unei reviste online, punând un accent pe promovarea produsului] / Pilchin Maria // BiblioPolis. 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 68-72.
153. **Pilchin, Maria.** Eminescu-teatralul: fascinația pentru scenă : [despre influența filosofiei clasice germane în creația poetului, activând ca jurnalist cultural la ziarele *Curierul de Iași* și *Timpul*] / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 15-21.
154. **Pilchin, Maria.** Hasdeu: duhuri de George Cornilă sau relectura unui enciclopedist / Maria Pilchin // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
155. **Pilchin, Maria.** Protejarea dreptului de autor și promovarea lecturii în mediul digital de către bibliotecari : [subiectul de investigație și argumentare al cercetării este – încălcarea dreptului de autor, diseminarea fără permisiunea scrisă și expresă a autorului și cel mai important – dreptul de acces la informație asigurat de bibliotecari] / Maria Pilchin // Intellectus. – 2024. – Nr 1 – P. 58-67.
156. **Pilchin, Maria.** Vlad Pohlă la porțile (re)cunoașterii : [postfață] / Maria Pilchin // Pohlă Vlad. Pe bulevardul fără oameni. – Chișinău, 2024. – P. 98-107.
157. **Pilchin, Maria.** Xenologii marine ale aproapelui / Maria Pilchin // Vitalie Răileanu – sub semnul spectacolului vieții... : Biobibliografia scriitorului comentată și completată cu exegeze literare. – Chișinău, 2024. – 109-114.
158. **Pînzari, Ludmila.** Biblioteca și podcastingul / Ludmila Pânzari // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.

159. **Pînzari, Ludmila.** City Quest „Chișinăul SMAR. Descoperim orașul ludic și distractiv prin tehnologii” / Ludmila Pînzari, **Taisia Foiu** / Ludmila Pînzari // BiblioPolis. 2024. – Vol. 94, Nr 3.
160. **Pînzari, Ludmila.** Sistemele integrate de bibliotecă – puncte de pornire în transformarea digitală / Ludmila Pînzari // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
161. **Pîrlea-Conovali, Veronica.** Evenimentul demnității naționale : [despre evenimentul cu tema „165 de ani de la Unirea Principatelor Române”, organizat în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Veronica Pîrlea-Conovali // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 15 febr. – P. 8.
162. **Porubin, Camelia.** Motivele biblice în poezia Stelianeii Grama : [despre ședința Cenaclului „Magia cuvântului” din luna iunie, care a avut ca tematică opera poetei Steliana Grama, moderator – conferențiar universitar, scriitoarea Victoria Fonari] / Camelia Porubin // Făclia. – 2024. – 7 iun. – P. 8.
163. **Primii pași spre marea victorie** / consemnare: colectivul Bibliotecii „Onisifor Ghibu” // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
164. **Prodan, Valeria.** Bătălia cărților : [despre experiența și impresiile cititorilor bibliotecii „Ovidius” Ana-Maria Luchița, Andreea Lazu, Victoria Bargan, Ionela Pînzari, Maria Garit, Mădălina Alexei, Cristian Garștea, Irina Garștea, Nicoleta Vornicesu obținute la Concursul de lectură *Bătălia Cărților*, ediția a IX-a] / Valeria Prodan // Noi. – 2024. – Nr 1 – P. 10.
165. **Răileanu, Vitalie.** Cultura lecturilor în dezvoltarea spirituală și intelectuală a cititorului de azi : [despre rolul lecturii în dezvoltarea spirituală și intelectuală evidențiază rolul statului în susținerea creației artistice, științifice și tehnice] / Vitalie Răileanu // Sud-Est cultural. – 2024. – Nr 1-2 – P. 5-15.
166. **Răileanu, Vitalie.** Poezia lui Valentin Astafi – o floare la butonieră: [prefață] // Astafi Valentin. Cine sunt... : [versuri]. – Chișinău, 2024. – P. 3.
167. **Răileanu, Vitalie.** Propriul suflet liric : [despre cel de-al nouălea volum de poezie a poetei Victoria Fonari - „Portalul inimii”] / Vitalie Raileanu // Literatura și Arta. – 2024. – 19 sept. – P. 8.
168. **Răileanu, Vitalie:** „Sunt un om care s-a născut și a crescut printre cărți” : [interviu cu Vitalie Răileanu, director al Bibliotecii „O. Ghibu”] / consemnare: Valentin Astafi, Mircea Ciocină // BiblioPolis – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
169. **Rogac, Raia.** Biblioteca „Transilvania” sărbătorită la vârsta lui Hristos / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
170. **Rogac, Raia.** *Chișinăul în plăci memoriale* – liantul dintre trecut, prezent și viitor : [despre catalogul *Chișinăul în plăci memoriale*, lansat la Biblioteca Centrală] / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
171. **Rogac, Raia.** Clipe de visare – un spectacol neregizat, în premieră la Biblioteca „Ovidius”: [pe marginea lansării volumului „Clipe de visare: Dor de scriitorii plecați în nemurire”, de Eugenia David] / Raia Rogac // Pro Săptămâna info. – 2024. – 29 noiemb. – P. 12-13.

172. **Rogac, Raia.** Clubul „Lectură generoasă” și omagiul adus lui Constantin Tănase la Biblioteca „Transilvania” / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 3.
173. **Rogac, Raia.** Concursul de debut literar – 2024 : [despre concursul literar „Premii pentru debut în literatură”, desfășurat în incinta Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2024. – 21 mar. – P. 8.
174. **Rogac, Raia.** Gala Premiilor BM „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură (ediția a V-a) : [eveniment dedicat susținerii și promovării tinerilor scriitori din Republica – identificarea și promovarea aparițiilor literare noi fiind una din misiunile bibliotecii / Raia Rogac // BiblioPolis – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 113-117.
175. **Rogac, Raia.** Invitație la concursul „Debut literar” : [despre concursul anual desfășurat în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” denumit „Premii pentru debut în literatură”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2024. – 8 febr. – P. 8.
176. **Rogac, Raia.** Programul de lectură „Chișinăul citește” ediția XXI-a : [la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău, a fost lansată cea de-a XXI-a ediție a Programului de lectură „Chișinăul citește”, un program comunitar de tradiție care promovează lectura și facilitează interacțiunea dintre cititori și scriitori] / Raia Rogac // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 109-112.
177. **Rogac, Raia.** Soarta nouă a „Daciadei” : [lansarea volumului „Daciada”, la biblioteca „Ovidius”] / Raia Rogac // Literatura și Arta. – 2024. – 19 dec. – P. 11.
178. [**Rogac, Raia.**] Ștefan Sofronovici pe „Cărarea cea dreaptă a vieții și a poeziei : [o analiză detaliată a operei poetice și a influențelor culturale ale lui Ștefan Sofronovici] / Raia Andrei [pseud.] // Realități Culturale. – 2024. – Apr. – P. 23-24.
179. **Rotaru, Liliana.** Acasă la Biblioteca „Ovidius” : [pe marginea vizitei la bibliotecă a elevilor clasei I-ia de la Liceul de Creativitate și Inventică „Prometeu-Prim”] / Liliana Rotaru // Făclia. – 2024. – 6 sep. – P. 7.
180. **Rusu, Zinovia.** „Provocarea verii” la Biblioteca „Vissarion Belinski” / Zinovia Rusu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
181. **Rusu, Victor.** Infrastructura tehnologică a bibliotecii – element al transformării digitale : [despre Impactul Tehnologiilor informaționale, ce au schimbat fundamental modul în care bibliotecile îndeplinesc accesarea, selectarea, organizarea, și conservarea informației] / Victor Rusu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 72-78.
182. **Sofroni, Natalia.** Chișinăul prin ochii unui mic călător : [o întâlnire dedicată orașului Chișinău cu scriitoarea Victoria Fonari, ce a avut loc la Biblioteca „Traian”] / Natalia Sofroni // Săptămâna. – 2024. – 6 dec. – P. 12.
183. **Sofronovici, Ștefan.** Apostolul românilor transnistreni : [despre evenimentul de comemorare a savantului Nichita Smochină la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 21 mar. – P. 8.

184. **Sofronovici, Ștefan.** Artele vorbeau despre Luceafăr : [despre Congresul Mondial al Eminescologilor, desfășurat la Academia de Științe a Republicii Moldova] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 19 sept. – P. 6.
185. **Sofronovici, Ștefan.** Asistență științifică în agricultură la nivel European : [despre simpozionul desfășurat în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, dedicat operei poetice a lui Traian Vasilcău] / Ștefan Sofronovici // Realități culturale. – 2024. – dec. – P. 20-21.
186. **Sofronovici, Ștefan.** Aspecte structural-estetice în poezia lui Traian Vasilcău : [despre Simpozionul desfășurat în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”, dedicat operei poetice a lui Traian Vasilcău] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 16 mai. – P. 7.
187. **Sofronovici, Ștefan.** Cartea de aur a literaturii române : [despre ediția Princeps „Poesii” de Mihai Eminescu, editată de Titu Maiorescu în 1883] / Ștefan Sofronovici // Realități culturale. – 2024. – Mar. – P. 1-2.
188. **Sofronovici, Ștefan.** Cântarea iubirii sau cântarea vieții și a unirii : [despre lansarea cărții a autoarei Veronica Pîrlea-Conovali – Cântarea iubirii, desfășurată în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Amurg Sentimental. – 2024. – Ian. – P. 1,5.
189. **Sofronovici, Ștefan.** Coexistența beatitudinilor magice : [despre lansarea cărții „Manualul de viață al poetului Grigore Vieru”, semnată de scriitorul Milea din Buzău cu pseudonimul Sava Bogasiu, desfășurată în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 22 febr. – P. 7.
190. **Sofronovici, Ștefan.** Congresul Mondial al Eminescologilor [ediția a XIII-a, cu tema Eminescu și Artele/Eminescu în Arte, desfășurat la Academia de Științe a Moldovei și la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 17 oct. – P. 6.
191. **Sofronovici, Ștefan.** Incursiuni în fenomene și timp : [despre participarea la Târgul de Carte „Gaudeamus” din București, unde s-au lansat cărți, inclusiv „Două inimi surori” și s-au promovat legături culturale între România și Republica Moldova] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 12 dec. – P. 8; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 12 dec. – P. 4.
192. **Sofronovici, Ștefan.** În așteptarea Paștelui : [despre semnificația sărbătorii Paștelui în viața autorului, tradițiile și învățăturile religioase] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 2 mai. – P. 1 ; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 2 mai. – P. 4.
193. **Sofronovici, Ștefan.** Nina Josu și poezia idealității pure : [despre lansarea cărții „În fața bunătății” autor Nina Josu, la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 19 dec. – P. 11. ; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 26 dec. – P. 8.
194. **Sofronovici, Ștefan.** Pod de suflet cu literata din Giurgiu : [despre evenimentul cultural, dedicat colaborării culturale dintre Giurgiu și Chișinău, consacrat împlinirii a 75 de la fondarea Cenaclului Literar „Luceafărul” din municipiul Giurgiu desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai

- Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 31 oct. – P. 6; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 24 oct. – P. 6.
195. **Sofronovici, Ștefan.** Să cunoaștem România necunoscută : [despre lansarea cărții „România necunoscută” autor Cristina Herea, București la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Realități culturale. – 2024. – Ian. – P. 2-3.
196. **Sofronovici, Ștefan.** Simpozion dedicat poetului național : [despre inițiativa comunitară de lectură publică „Citim Eminescu” și Simpozionul „Mihai Eminescu: pacea pământului” desfășurate în incinta Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 25 ian. – P. 6.
197. **Sofronovici, Ștefan.** Starea agriculturii, în discuție : [despre masă rotundă desfășurată la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, cu prilejul Zilei Internaționale a Științei pentru Pace și Dezvoltare] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 14 noiemb. – P. 7.
198. **Sofronovici, Ștefan.** Unul din scriitorii venerați : [despre simpozionul științific „Nicolae Dabija-76”, desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 25 iul. – P. 6.
199. **Sofronovici, Ștefan.** Urmaș al marilor patrioți : [despre evenimentul cultural, în formă de lecție publică /colocviu cu ocazia împlinirii a 170 de ani de la nașterea lui Alexandru Marghiloman găzduit de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 8 febr. – P. 6.
200. **Spătaru, Doina.** Discuție captivantă între elevi și autoare : [despre întâlnirea elevilor Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” cu Maria Pilchin, autoarea cărții „Doggy”] / Doina Spătaru // Florile Dalbe. – 2024. – 23 mai. – P. 2.
201. **Spătaru, Doina.** Întâlnire cu scriitoarea Lorina Bălțeanu : [despre întâlnirea în format online la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt” cu scriitoarea Lorina Bălțeanu, autoarea cărții „Legată cu funia de pământ”] / Doina Spătaru // Florile Dalbe. – 2024. – 20 iun. – P. 2.
202. **Spătaru, Doina.** Universul tainic al cărților : o călătorie de descoperire // Razele X.– 2024. – Nr 6. – P. 8.
203. **Steliana Grama** – lumina sincerității poetice : [despre ședința Cenaclului „Magia cuvântului” din luna iunie care a avut ca tematică opera poetei Steliana Grama] // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 13 iun. – P. 4.
204. **Ședință festivă** dedicată sărbătorii Naționale „Limba Română” și deschiderii Congresului Mondial al Eminescologilor (ediția a XIII-a) Eminescu și Artele : [anunț, invitație despre ședința festivă dedicată Zilei „Limba Română” și Congresul Mondial al Eminescologilor, organizat de Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”, axat pe influența poetului în literatură și artă] // Literatura și Arta. – 2024. – 29 aug. – P. 12.
205. **Tamazlăcaru, Elena.** „Doggy” – o poveste pentru toate vârstele: [despre întâlnirea scriitoarei Maria Pilchin cu elevi de la LT „Onisifor Ghibu”, la Biblioteca „Alba Iulia”, activitate în cadrul

- programului de lectură „Chișinăul citește”) / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 30 mai. – P. 6.
206. **Tamazlăcaru, Elena.** Expresia vie și curioasă a harului literar : [despre întâlnirea scriitorului Grigore Chiper cu elevi din cl.-a a IX-a și a XII-a de la LT „Onisifor Ghibu”, și LT „Petru Rareș” la Biblioteca „Alba Iulia”, activitate în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”) / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 19 sept. – P. 7.
207. **Tamazlăcaru, Elena.** „Lumea întreagă este o scenă...” : [despre opera vestitului poet, dramaturg și actor englez William Shakespeare și filialele BM „B.P. Hasdeu” care sunt în așteptarea cititorilor] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 23 mai. – P. 6.
208. **Tamazlăcaru, Elena.** Profesorul – literat în atelierile viitorului : [despre întâlnirea elevilor clasei a IX-a de la LT „Onisifor Ghibu” cu psihologul, scriitorul și pedagogul Aurelian Silvestru, în cadrul serviciului „Meseria – brățară de aur”, de la Biblioteca „Alba Iulia”] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 7 mar. – P. 11.
209. **Tamazlăcaru, Elena.** Recitaluri poetice cu ... GPS : [despre întâlnirea elevilor clasei a II-a, de la LT „Liviu Deleanu” cu scriitorul Ianoș Țurcanu, la Biblioteca „Alba Iulia” cu ocazia celebrării Zilei Scriitorului] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 21 mar. – P. 7.
210. **Tamazlăcaru, Elena.** Tezaurul culturii – visterie diacronică : [despre sărbătorirea celei de-a 147-a aniversări a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”, sesiunile tematice și întrunirile științifice ce cuprind importante aspecte ale activității instituției] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta – 2024. – 24 oct. – P. 8.
211. **Tamazlăcaru, Elena.** Un neconsolat Icar : [In memoriam Mihai Morăraș, invitatul onorat și devotat al Bibliotecii „Alba Iulia”] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 4 iul. – P. 10.
212. **Tamazlăcaru, Elena.** Un voluntar pe poziții la Nistru : [la Biblioteca „Alba-Iulia” a avut loc prezentarea de carte a lui Vlad Grecu, „O viziune din focarul conflictului de la Dubăsari”, ediția a II-a revăzută și adăugată] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 2 mai. – P. 5.
213. **Tamazlăcaru, Elena.** Viziuni din infern : [despre lecția publică de la Biblioteca „Alba Iulia” „O viziune din focarul conflictului din Dubăsari”, susținută de voluntarul și scriitorul Vlad Grecu, participant al Războiului de la Nistru] / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 7 mar. – P. 10.
214. **Tamazlăcaru, Elena.** „Voiam să măsoar cu o iubire vecia...” : [despre comemorarea la Biblioteca „Alba Iulia” a poetului Nicolae Dabija, în cadrul Proiectului republican „Uniți pentru Pace prin lectură”, susținut de liceeni de la LT „Liviu Deleanu” și LT „Petru Rareș”) / Elena Tamazlăcaru // Literatura și Arta. – 2024. – 21 mar. – P. 4.
215. **Taragan, Elena.** Campusul Competențelor – 10 ani de formare a bibliotecarilor : [despre conferința „Dezvoltare profesională continuă – un deceniu de învățare și creștere”) / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 97-108.

216. **Taragan, Elena.** „Diminețile cărților” și editurilor din Republica Moldova la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : [organizat întâlnirea bibliotecarilor din rețeaua BM și ale colegilor din bibliotecile școlare cu cele mai importante edituri din Republica Moldova, pentru a le cunoaște mai bine istoria, parcursul, abordarea, politicile, principiile și oferta editorială] / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 110-128.
217. **Taragan, Elena.** „Diminețile cărților” și editurilor din Republica Moldova la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” : [organizat întâlnirea bibliotecarilor din rețeaua BM și ale colegilor din bibliotecile școlare cu cele mai importante edituri din Republica Moldova, pentru a le cunoaște mai bine istoria, parcursul, abordarea, politicile, principiile și oferta editorială] / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2 – P. 110-128.
218. **Taragan, Elena.** Lectura – o nevoie perpetuă / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
219. **Taragan, Elena.** Matca de Marin Sorescu – explorarea metafizică a maternității și căutarea senului vieții / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
220. **Taragan, Elena.** Obiectivele de Dezvoltare Durabilă ale Mileniului pe agenda Săptămânii Creativității și Inovației (2024) la BM „B.P. Hasdeu” : [din 2015, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a aderat la această mișcare aniversată de ONU – Săptămâna Creativității și Inovației, materializându-se prin variate activități desfășurate în filiale] / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2 – P. 30-53.
221. **Taragan, Elena.** Spectacolele după William Shakespeare la Chișinău (2023-2024) / Elena Taragan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
222. **Tincu Aurelia.** Pe orbita conștiinței naționale : [despre evenimentul „Limba noastră cea Română de la Biblioteca „Alba Iulia”, cu participarea scriitorilor: Nadejda Ivanov, Victoria Fonari, Sergiu Afanasiu, Vlad Grecu, Ianoș Țurcanu și elevii cl. VI-a și a VII-a de la LT „Onisifor Ghibu”] / Aurelia Tincu // Literatura și Arta. – 2024. – 5 sept. – P. 6.
223. **Țurcan, Nelly.** Adoptarea noilor tendințe și competențe în formarea bibliotecarilor universitari // Conferința științifică națională cu participarea internațională "Integrare prin cercetare și inovare. – Științe Sociale, 7-8 noiembrie, 2024. – Chișinău, 2024 (CEP USM) – P. – ISBN 978-9975-62-799-3.
224. **Țurcan, Nelly.** Biblioteca inteligentă : [despre impactul inovațiilor tehnologice în cadrul bibliotecilor, ce le transformă în instituții și centre culturale moderne, adaptate necesităților utilizatorilor] / Nelly Țurcanu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 93, Nr 2. – P. 135-137.
225. **Țurcan, Nelly.** Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”: proiecție în viitor / Nelly Țurcan, Constantin Marin / Nelly Țurcan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
226. **Țurcan, Nelly.** Cărțile electronice și împrumutul electronic în biblioteci / Nelly Țurcanu // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
227. **Țurcan, Nelly.** De la dezinformare la discernământ: ghid pentru evaluarea informațiilor online / Nelly Țurcan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.

228. **Țurcan, Nelly.** Dreptul de autor și bibliotecile / Nelly Țurcan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
229. **Țurcan, Nelly.** Evaluarea impactul formării profesionale continue a personalului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [despre necesitatea activităților de formare pentru menținerea serviciilor și adaptarea utilizatorilor și la schimbările tehnologice] / Nelly Țurcan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 16-40.
230. **Țurcan, Nelly.** Parteneriate pentru un management eficient al datelor de cercetare / Nelly Țurcan, **Viorica Lupu** // Conferința științifică națională cu participarea internațională "Integrare prin cercetare și inovare. – Științe Sociale, 7-8 noiembrie, 2024. – Chișinău, 2024 (CEP USM) – P. – ISBN 978-9975-62-799-3.
231. **Țurcan, Nelly.** Planificarea strategică în bibliotecile publice: provocări și soluții pentru adaptare și creștere : [articolul abordează planificarea strategică în bibliotecile publice, subliniind rolul acesteia în adaptarea la nevoile comunității și creșterea eficienței instituționale: Studiul de caz] / Nelly Țurcan, Constantim Marin // Studia Universitatis Moldaviae: Revista științifică Universității de Stat din Moldova. – 2024. – Nr 11(4). – P. 76-89. – DOI: [https://doi.org/10.59295/sum11\(4\)2024_10](https://doi.org/10.59295/sum11(4)2024_10).
232. **Țurcan, Nelly.** Transformarea digitală și viitorul bibliotecilor : [despre necesitatea utilizării în biblioteci a tehnologiilor digitale, factori ce favorizează valorificarea Colecțiilor, ce facilitează accesul utilizatorului la informație, dezvoltă abilități pentru utilizarea inteligenței artificiale] / Nelly Țurcan // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 133-140.
233. **Țurcan, Silvia.** Ziua Lecturii cu scriitoarea Victoria Fonari : [întâlnirea elevilor de la LT „Orizont”, filiala Buiucani cu scriitoarea Victoria Fonari, coordonatoarea Cenaclului literar „Magia cuvântului” de la Biblioteca Centrală a BM] / Silvia Țurcan // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 15 febr. – P. 8.
234. **Un areopag al eminescologilor** : [un dialog cu acad. Mihai Cimpoi axat pe Congresul Mondial al Eminescologilor] / consemnare George Motroc // Literatura și Arta. – 2024. – 13 iun. – P. 4.
235. **Ungureanu, Elena.** Abajul pentru o bibliotecă : [recenzie la monografie „Politica lingvistică în învățământul superior din RSSM – element al ideologiei imperiale și instrument de inginerie națională”, autor Liliana Rotaru ; despre cultura și istorie ; se menționează cărți elaborate de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”] // Dialogica : revista de studii culturale și literatură. – 2024. – Nr 3. – P. 144-147.
236. **Ungureanu, Elena.** Argument / Elena Ungureanu // Pohilă Vlad. Pe bulevardul fără oameni: Proza scurtă / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”; coord. al ed.: Mariana Harjevschi ; coord. al colecției: Lidia Kulikovski ; resp. de ediție: Elena Ungureanu. – Chișinău, 2024. – P. 7-10.
237. **Ungureanu, Elena.** Argumentum / Elena Ungureanu // Hasdeu azi: Studii și comunicări / Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. – Chișinău, 2024. – P. – (în curs de publicare).
238. **Ungureanu, Elena.** Cât de mult are nevoie cercetarea lingvistică de big data și inteligența artificială? / Elena Ungureanu // Probleme de lingvistică, traducere și studii literare: In honorem

professoris Iraida Condrea: Conferința Științifică Națională, 25 octombrie 2024. – Chișinău, 2024 (CEP USM). – P. 81-85.

239. **Ungureanu, Elena.** Cronica unui dialog neterminat. Victor Bucataru în dialog cu Eugeniu Coșeriu / Elena Ungureanu // Dialogica: revista de studii culturale și literatura. – 2024. – Nr 1. – P. 140-143.
240. **Ungureanu, Elena.** Pagini de istorie a Chișinăului în plăci memoriale / Elena Ungureanu : [recenzie la cartea: Chișinăul în plăci memoriale: Catalog-album / Lidia Kulikovski, Ana Răileanu / coord. Mariana Harjevschi ; BM „B.P. Hasdeu”, Colecția „Chișinăuiana”). – Chișinău: Bons Offices, 2024. 428 p.] // Akademos. – 2024. – Nr 4. – P. 102-104.
241. **Vasilcău, Traian.** „Cocori din văzduhuri nelumești”, cărțile sufletului : [despre lansarea noilor volume ale Galinei Grosei la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Traian Vasilcău. // Gazeta Satelor. – 2024. – 23 febr. – P. 4.
242. **Vasilcău, Traian.** Eminescu – ieri, azi, totdeauna (eseu de veșnicie) : [un eseu și o poezie postumă ale Elizei Botezatu, care reflectă profunditatea iubirii sale pentru Eminescu] / Traian Vasilcău // Gazeta Satelor. – 2024. – 14 iun. – P. 4.
243. **Vasilcău, Traian.** Flori din cununa folclorului : [despre comemorarea numelor reprezentative ale folclorului românesc Ovid Densusianu și Tatiana Gălușcă la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” din Chișinău] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 11 ian. – P. 11.
244. **Vasilcău, Traian.** Gânduri despre voievod : [despre importanța lui Mihai Eminescu pentru identitatea și cultura românească] / Traian Vasilcău // Banchetul. – 2024. – Ian.-Mar. – P. 35.
245. **Vasilcău, Traian.** Îndreptar de visuri pământești / Traian Vasilcău : [despre lansarea cărții „Legenda pușculiței”, de Victoria Iordachi la Centru Academic „Mihai Eminescu”] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 11 apr. – P. 8 ; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 18 apr. – P. 8 ; Făclia. – 2024. – 12 apr. – P. 8.
246. **Vasilcău, Traian.** O carte venind dinspre urmașii lui Decebal : [despre prezentarea cărții „Ultima prințesa a Daciei”, apărută recent la o editură din Chișinău și semnată de Zuzana Kuglerova din Slovacia, care a avut loc la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta – 2024. – 5 dec. – P. 8 ; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 7 noiemb. – P. 8 ; Făclia. – 2024. – 25 oct. – P. 8 ; Gazeta Satelor. – 2024. – 25 oct. – P. 4.
247. **Vasilcău, Traian.** Reunirea Basarabiei cu Patria-mamă e iminentă : [despre spectacolul literar-muzical „Prin poezie făptuim Unirea”, ce a debutat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 18 apr. – P. 6.
248. **Verebcean, Andrei.** Cultura românească în Basarabia sub stăpânire rusă de Ștefan Ciobanu : [despre cartea jubiliară din „Colecția Chișinău” a Secției „Memoria Chișinăului”] / Andrei Verebcean // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 3.
249. **Vidrașcu, Anatol.** Anatol Vidrașcu: „Numai trecerea în neființă a omenirii poate duce la dispariția cărții” : [dialog cu Anatol Vidrașcu fondatorul grupului editorial „Litera”, eveniment desfășurat

- în contextul Zilei Cărții și a Dreptului de Autor la BM „B.P. Hasdeu” / consemnare : Andrei Viziru // Florile Dalbe. – 2024. – 23 mai. – P. 2-3.
250. **Viziru, Andrei.** Biblioteca – Prisacă a înțelepciunii spre beneficiul comunității / Andrei Viziru / BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
251. **Viziru, Andrei.** Crizanteme pentru veșnicie / Andrei Viziru / BiblioPolis. – 2024. – Vol. 94, Nr 4.
252. **Viziru, Andrei.** Cum putem provoca vara : [despre Programul estival „Provocarea verii”, turul II] / Andrei Viziru // Florile Dalbe. – 2024. – Nr 25/26. – P. 4.
253. **Viziru, Andrei.** George Coșbuc „suflet din sufletul neamului”: [omagierea scriitorului G. Coșbuc în cadrul Clubului „Lectură generoasă” la Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru // Universul Pedagogic Pro. – 2024. – 31 oct. – P. 7.
254. **Viziru, Andrei.** „Iorgu” – un roman despre George Bacovia fără clișee și prejudecăți : [despre lansarea romanului „Iorgu” de scriitorul Adrian Juncu, la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”] / Andrei Viziru // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 23 mai. – P. 6.
255. **Viziru, Andrei.** Împărăția cu gust de caramel : [despre prima expoziție personală de pictură intitulată „Caramel” a plasticienei Tatiana Voloh, găzduită de Biblioteca „Transilvania”] / Andrei Viziru // Literatura și Arta. – 2024. – 11 apr. – P. 8.
256. **Viziru, Andrei.** În vacanță... cu cărți de suflet : [Grigore Chiper în dialog cu cititorii său pe marginea cărții „Cu romanul în vacanță”, din cadrul programului „ Chișinăul citește”] / Andrei Viziru // Universul Pedagogic Pro. – 2024. – 11 iul. – P. 4.
257. **Viziru, Andrei.** Lectură generoasă „Cu romanul în vacanță”: [Grigore Chiper în dialog cu cititorii său pe marginea cărții „Cu romanul în vacanță”, din cadrul programului „ Chișinăul citește”] / Andrei Viziru // Florile Dalbe. – 2024. – Nr 31/32. – P. 2.
258. **Viziru, Andrei.** Noi repere ale memoriei Chișinăului : [recent la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost lansată cartea „Chișinău în plăci memoriale, semnată de Lidia Kulikovski și Ana Răileanu] // Florile Dalbe. – 2024. – 21 noiemb. – P. 2.
259. **Viziru, Andrei.** O sărbătoare a cărții la Chișinău : [Zilele Bibliotecii la filiala BM „B.P. Hasdeu”, „Transilvania” cu participarea lucrătorilor Bibliotecii Județene „Octavian Goga” din Cluj] // Literatura și Arta. – 2024. – 21 noiemb. – P. 8.
260. **Viziru, Andrei.** O vacanță printre cărți la tabăra de zi de la biblioteca „Transilvania”: [despre programul „Provocarea verii”, organizat mai în toate filialele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”] / Andrei Viziru // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 27 iun. – P. 4.
261. **Viziru, Andrei.** Scriitorul care a venerat pedagogii de la sate : [despre ședința clubului de cititori „Lectura generoasă”, din cadrul bibliotecii „Transilvania”, dedicată poetului Liviu Damian] // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 5 dec. – P. 7.
262. **Viziru, Andrei.** Superba sărbătoare a bardului : [despre lansarea biobibliografiei Ioan Paulencu „Opera este cununa tuturor muzelor...” monografie biobibliografică dedicată aniversării a 80 de ani la naștere a artistului Ioan Paulencu, desfășurat în incinta Sediului Central al BM „B.P.

Hasdeu” în parteneriat cu Biblioteca de arte „Tudor Arghezi” din Chişinău] / Andrei Viziru // Literatura și Arta. – 2024. – 23 mai – P. 7.

263. **Viziru, Andrei.** Un publicist admirabil : [in memoria Constantin Tănase, 75 ani de la naștere și lansarea volumului „Ultimul editorial” prezentat de soția decedatului, Alexandra Tănase, care activează în cadrul bibliotecii „Transilvania”] / Andrei Viziru // Literatura și Arta. – 2024. – 25 iul. – P. 5.
264. **Viziru, Andrei.** Val Butnaru și noul său roman „Călăuza tibetană” : [inițial lansat la sediul central al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a fost prezentat în cadrul Salonului de Carte de la Biblioteca „Transilvania” din sectorul Ciocana al capitalei] / Andrei Viziru // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 21 noiemb. – P. 7.
265. **Zina Izbaș – 70** : [date biografice] // Florile Dalbe. – 2024. – 7 noiemb. – P. 7. – (Aniversări).

*** în limba rusă

266. **Буинчук, Мария.** Мастерской чудес Владимира Кантора не заметили только чиновники от культуры : [к 80-летию юбилею мастера, в Муниципальной библиотеке имени Б. П. Хашдеу представлена книга-альбом посвященная творчеству известного художника-кукольника] / Мария Буинчук // Молдавские ведомости. – 2024. – 26 июля. – С. 8. <http://www.evedomosti.md/news/masterskoj-chudes-vladimira-kantora-ne-zametili-tolko-chinov>.
267. **В «Желтом чайнике» говорили о науке** : [ученые Молдавской Академии наук – гости «Клуба интересных встреч» в библиотеке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2024. – 15 марта. – С. 10.
268. **В Кишиневе завершился фестиваль «Дни русской музыки»** : [проведенный в том числе, в Ломоносовке] // Русское слово. – 2024. – 19 апр. – С. 5-6.
269. **«Веселая карусель-24» приглашает** : [о XIX фестивале детского творчества в сотрудничестве с Центром русской культуры, упоминается библиотека им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2024. – 12 окт. – С. 12.
270. **Встреча с писателем Романом Кожухаровым** : [о премьерe книги писателя «Кана», организованный Ассоциацией русских писателей РМ в библиотеке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2024. – 9 февр. – С. 11.
271. **Дебют Кристины Ставенски** : [к 588 годовщине первого упоминания Кишинёва в Муниципальной библиотеке Б.П. Хашдеу открылась выставка «На улицах моего города» Кристины Ставенски] // Экономическое обозрение (Логос-пресс). – 2024. – 19 июля. – С. 8.
272. **Джос, Нина.** В молдавской столице прошел межэтнический фестиваль : [о фестивале муниципальных этнических организаций, в том числе об участии библиотеки им. М. Ломоносова] / Нина Джос // Русское слово. – 2024. – 25 окт. – С. 8.
273. **Джос, Нина.** О чем мечтают дети : [о встрече в Лицее «Петру Мовилэ» по приглашению Ломоносовки] / Нина Джос // Русское слово. – 2024. – 29 марта. – С. 16.

274. **«Дни русской музыки шагают по Молдове»** : [4-й концерт XI Фестиваля Дни русской музыки в Ломоносовке] // Русское слово. – 2024. – 7 марта. – С. 4.
275. **Донцов, Петр.** Старообрядцы Молдовы не спешат к самоизоляции : [миссионерское и просветительское служение старообрядцев республики, упоминание о совместных мероприятиях в Ломоносовке] / Петр Донцов // Русское слово. – 2024. – 19 янв. – С. 13.
276. **Елизарова, Наталья.** Муниципальный центр русской культуры ко Дню города : [о литературно-музыкальной программе, проведенной в библиотеке им. М. Ломоносова] / Наталья Елизарова // Русское слово. – 2024. – 25 окт. – С. 11.
277. **Ковальски, Елена.** «Желтый чайник» с поэтом Светланой Вакаровой : [о мартовской встрече в клубе при библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 12 апр. – С. 13.
278. **Ковальски, Елена.** «Неслучайные встречи». Чудесное продолжение : [о культурных событиях в столице, в том числе, упоминание о встрече в Ломоносовке с композитором Олегом Негруцей] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 17 мая. – С. 15.
279. **Ковальски, Елена.** «Друзья, прекрасен наш союз!» : [о презентации сборника стихов членов Союза писателей им. А.С. Пушкина в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 26 апр. – С. 12.
280. **Ковальски, Елена.** «Книжки добрые читать» : [о празднике, организованном библиотекой им. М. Ломоносова и СП им. А.С. Пушкина для победителей конкурса «Маленькая страна»] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 11 окт. – С. 12.
281. **Ковальски, Елена.** «Любимая, спасибо за весну!» : [о поздравлении женщин ветеранской организацией сектора Ботаника в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 7 марта. – С. 8.
282. **Ковальски, Елена.** «Элегия» в Ломоносовке : [о «Мартовской» литературно-музыкальной гостиной в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 12 апр. – С. 14.
283. **Ковальски, Елена.** Важная веха : [международный круглый стол, посвященный 89-летию Яско-Кишиневской операции в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 30 августа. – С. 13.
284. **Ковальски, Елена.** Детский праздник «Не спешите взрослеть» в Ломоносовке : [организованный педагогом, народным мастером Ниной Авидон] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 14 июня. – С. 14.
285. **Ковальски, Елена.** Елена Узун : рожденная музыкой : [о творческом вечере музыковеда Елены Узун в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 26 янв. – С. 10-11.
286. **Ковальски, Елена.** Клуб «Диана» : и длится вновь очарование : [презентация одноименной выставки членов Клуба флористов] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 16 февраля. – С. 6.

287. **Ковальски, Елена.** Книголюбые подвели итоги 2023 года : [о первом заседании в новом году Клуба книголюбых *Universul*] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 26 января. – С. 14.
288. **Ковальски, Елена.** Людмила Куликова о кубизме : [о лекции искусствоведа Л. Куликовой в Ломоносовке] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 7 марта. – С. 7.
289. **Ковальски, Елена.** Мир сказок в иллюстрациях Елены Лешку : [о презентации выставки иллюстраций по румынским и армянским сказкам в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 17 сентября. – С. 11.
290. **Ковальски, Елена.** Наталия Рогаткина. Рождение „Волшебницы” : [о премьере одноименной книги в библиотеке в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 14 июня. – С. 9.
291. **Ковальски, Елена.** Новости творческого союза : [о первом заседании в 2024 году Союза писателей РМ им. А.С. Пушкина состоявшемся в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 26 янв. – С. 9.
292. **Ковальски, Елена.** Отпраздновали вместе : [о презентации белорусского журнала «Метаморфозы», авторами которых стали члены СП им. А.С. Пушкина в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 11 окт. – С. 11.
293. **Ковальски, Елена.** Поэтический портрет. Евгения Пермякова : [о творческом вечере поэтессы, члена СП им. А.С. Пушкина, Е. Пермяковой, организованной библиотекой им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 22 нояб. – С. 15.
294. **Ковальски, Елена.** Телемост «ишинев-Ульяновск» : [о встрече в формате литературного видеомоста кишиневских и ульяновских писательских объединений, действующих при библиотеках] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 31 мая. – С. 15.
295. **Ковальски, Елена.** Что обсуждают кишиневские книголюбые : [о темах встречи 6 октября в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 11 окт. – С. 11.
296. **Ковальски, Елена.** Я родился под счастливой звездой : [о встрече на «Желтом чайнике» с авиатором Штефаном Фулгой в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Ковальски // Русское слово. – 2024. – 26 янв. – С. 12.
297. **Коптева, Галина.** «Не остынет горячая память» : [вечер памяти флориста Ирины Ивановой в библиотеке им. М. Ломоносова] / Галина Коптева // Русское слово. – 2024. – 7 марта. – С. 14.
298. **Лупашко, Владимир.** Рождественский праздник в Ломоносовке : [о «Рождественском вечере», организованном Советом ветеранов района Ботаника в библиотеке им. М. Ломоносова] / Владимир Лупашко // Русское слово. – 2024. – 19 янв. – С. 8.
299. **Любовь Ишимова:** «На одной волне» : [о проведении психологом Л. Ишимовой цикла психологических бесед в библиотеке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2024. – 12 июля. – С. 7.

300. **Маслоброд, Сергей.** Творческий вечер поэта и ученого Валерия Шварца : [в Ломоносовке] / Сергей Маслоброд // Русское слово. – 2024. – 15 марта. – С. 9.
301. **Маслоброд, Сергей.** Ученые Молдовы – Ломоносовке в честь ее 75-летнего юбилея : [о поздравлении от Ассоциации ученых РМ на юбилейном вечере библиотеки в Русском Доме] / Сергей Маслоброд // Русское слово. – 2024. – 9 февр. – С. 15.
302. **Мигулина, Татьяна.** Живые куклы Владимира Кантора : [художнику-сценографу Театра кукол «Ликурич» Владимиру Кантору 16 июля отметил 80-летие, Муниципальная библиотека имени Б. П. Хашдеу презентовала художественный альбом доктора искусствоведения Людмилы Томы «Владимир Кантор» к 80-летию художника-сценографа Театра кукол «Ликурич»] / Татьяна Мигулина // Экономическое обозрение (Логос-пресс). – 2024. – 2 авг. – С. 8.
303. **Мигулина, Татьяна.** Как пройти в библиотеку ? : [об уникальных коллекциях Библиотеки русской культуры и литературы им. М. В. Ломоносова, которая в этом году отметила 75-летие] / Татьяна Мигулина // Экономическое обозрение (Логос-пресс). – 2024. – 26 апр. – С. 16.
304. **Мигулина, Татьяна.** Как пройти в библиотеку? : [к Всемирному дню книги и Дню библиотекаря; упоминание 75-летнем юбилее библиотеки им. М. Ломоносова] / Татьяна Мигулина // Экономическое обозрение Логос-пресс. – 2024. – 26 апр. – С. 16.
305. **Молодежь возвращается в библиотеки?** : [об экскурсии для учеников старших классов лицея им. Д. Кантемира в библиотеку им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2024. – 22 нояб. – С. 11.
306. **«На фестивале музыки зажигаются звездочки»** : [5-й концерт XI Фестиваля Дни русской музыки в Ломоносовке] // Русское слово. – 2024. – 7 марта. – С. 4.
307. **Неделя Памяти Жертв Холокоста в Молдове** : [об участии библиотеки им. Ицика Мангера] // Наш голос. – 2024. – № 1 (85). – С. 12-13.
308. **Николаев, Дмитрий.** Кишиневской Ломоносовке – 75! : [о юбилейном вечере библиотеки в Русском Доме] / Дмитрий Николаев // Русское слово. – 2024. – 2 февр. – С. 1.
309. **Орлова, Марина.** «И вдохновенье светом снизойдет...» : [о презентации выставки работ художницы в библиотеке им. М. Ломоносова] / Марина Орлова // Русское слово. – 2024. – 28 июня. – С. 7.
310. **Осенняя «Элегия» в Ломоносовке** : [о литературно-музыкальной программе и гостях октябрьской гостиной в библиотеке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2024. – 8 нояб. – С. 11.
311. **Подлесная, Марина.** «Поэт идет, открыты вежды...»: [о событиях Летнего «Пушкинского марафона-2024» при участии библиотеки им. М. Ломоносова] / Марина Подлесная // Русское слово. – 2024. – 14 июня. – С. 8.

312. **Подлесная, Марина.** С Пушкиным за Пушкиным : [о мероприятиях Зимнего «Пушкинского марафона» при участии библиотеки им. М. Ломоносова] / Марина Подлесная // Русское слово. – 2024. – 9 февр. – С. 7.
313. **Прутянова, Елена.** М. Лермонтов : «Я создал мир иной» : [о «Лермонтовском вечере» в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Прутянова // Русское слово. – 2024. – 6 дек. – С. 15.
314. **Руссева, Наталья.** Под крылом Ломоносовки : [о встречах с литераторами в рамках проекта «В мире поэзии и прозы современных молдавских авторов»] / Наталья Руссева // Русское слово. – 2024. – 14 июня. – С. 15.
315. **Русу, Оксана.** Мастер-класс «Фантазии» в стиле канзаши [об апрельской встрече в одноименном клубе при библиотеке им. М. Ломоносова] / Оксана Русу // Русское слово. – 2024. – 14 июня. – С. 16.
316. **Серегина, Саша.** Да здравствует «Пушкинская горка»! : [об открытии ежегодного литературного фестиваля АРПРМ при участии библиотеки им. М. Ломоносова] / Саша Серегина // Русское слово. – 2024. – 11 окт. – С. 6.
317. **Силицкая, Наталья.** IX Международный литературно-музыкальный фестиваль «Пушкинская горка» завершился : [о мероприятиях фестиваля, в том числе, в Ломоносовке] / Наталья Силицкая // Русское слово. – 2024. – 19 янв. – С. 11.
318. **Силицкая, Наталья.** Бажов, Беляев, пионеры и нормы произношения : [о темах 932 заседания Клуба книголюбов] / Наталья Силицкая // Русское слово. – 2024. – 14 июня. – С. 10.
319. **Силицкая, Наталья.** Живет такой парень : [о председателе Координационного совета российских соотечественников Алексее Петровиче] // Русское слово. – 2024. – 25 окт. – С. 10.
320. **Силицкая, Наталья.** Чайковская, Елена. Лариса Коробчану. «Магия трех муз» : [творческий вечер и презентация выставки в Ломоносовке] / Наталья Силицкая // Русское слово. – 2024. – 28 июня. – С. 8.
321. **Слепцова, Людмила.** XI Фестиваль «Дни русской музыки – 2024» : [в том числе, о концерте 12 марта в Ломоносовке] / Людмила Слепцова // Русское слово. – 2024. – 29 марта. – С. 4.
322. **Слепцова, Людмила.** В кишиневе завершился фестиваль «Веселая карусель-24» : [в том числе, упоминание о мероприятии в Ломоносовке] / Людмила Слепцова // Русское слово. – 2024. – 22 нояб. – С. 9.
323. **Слепцова, Людмила.** В Молдове проходит XI Фестиваль Дни русской музыки [упоминание о концертах в Ломоносовке] / Людмила Слепцова // Русское слово. – 2024. – 23 февр. – С. 1.
324. **«Триумф короткого рассказа»** в Кишиневской Ломоносовке : [о презентации шестого выпуска литературного альманаха и награждении победителей конкурса в библиотеке им. М. Ломоносова] // Русское слово. – 2024. – 31 мая. – С. 12.

325. **Устюгова, Наталья.** «Иллюстрации» Юрия Лещевского : [о выставке новых работ художника в библиотеке им. М. Ломоносова] / Наталья Устюгова // Русское слово. – 2024. – 26 апр. – С. 9.
326. **Чайковская, Елена.** Майская «Элегия». По волнам памяти... [в библиотеке им. М. Ломоносова] / Елена Чайковская // Русское слово. – 2024. – 14 июня. – С. 15.
327. **Щелчкова, Маргарита.** Дар бесценный Ломоносовке : [об антикварных книгах, подаренных библиотеке] / Маргарита Щелчкова // Русское слово. – 2024. – 28 июня. – С. 7.
328. **Юбилей «Ломоносовки» отметили в Русском Доме** : [о юбилейном вечере библиотеки] // Русское слово. – 2024. – 9 февр. – С. 13.

II. RESURSE ONLINE

TEXTE ELECTRONICE (PLATFORME MEDIATICE)

BiblioCity: buletinul electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”

329. **Arsenii, Ion.** ABC-ul reciclării. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/29/abc-ul-reciclarii/> (accesat : 01.09.2024).
330. **Arsenii, Ion.** Din nou la drum. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 16 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/16/din-nou-la-drum/> (accesat : 01.09.2024).
331. **Arsenii, Ion.** Eu și casa mea. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 7 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/07/eu-si-casa-mea/> (accesat : 01.09.2024).
332. **Beșan, Lilia.** Un nou club pentru tinere mame la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 26 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/26/un-nou-club-pentru-tinere-mame-la-biblioteca-stefan-cel-mare-si-sfant/> (accesat : 01.09.2024).
333. **Bevziuc, Ana.** Între emoții și incertitudine. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 13 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/03/13/intre-emoții-si-incertitudine/> (accesat : 01.09.2024).
334. **Bevziuc, Ana.** Sesiuni captivante pentru competențe valoroase. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 iul. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/07/29/sesiuni-captivante-pentru-competente-valoroase/> (accesat : 01.09.2024).
335. **BiblioCity.** Buletinul electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/01/bibliocity-buletinul-electronic-al-bibliotecii-municipale-b-p-hasdeu/> (accesat : 01.09.2024).

336. **Botnarenco, Galina.** Calea spre cunoaștere: prima întâlnire cu biblioteca. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 11 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/11/calea-spre-cunoastere-prima-intalnire-cu-biblioteca/> (accesat : 11.12.2024).
337. **Botnarenco, Galina.** Cum am descoperit magia poveștilor alături de copii . – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 2 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/02/cum-am-descoperit-magia-povestilor-alaturi-de-copii/> (accesat : 04.11.2024).
338. **Canțir, Lilia.** De ce folosesc adolescenții limbaj vulgar și cum pot să-l evite. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 13 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/13/de-ce-folosesc-adolescentii-limbaj-vulgar-si-cum-pot-sa-l-evite/> (accesat : 13.11.2024).
339. **Canțir, Lilia.** Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului . – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site] – 2024. – 24 ian. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/01/24/ziua-internationala-de-comemorare-a-victimelor-holocaustului/> (accesat : 01.09.2024).
340. **Capîța, Ludmila.** Concursul „Cititor de cursă lungă”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 8 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/08/concursul-cititor-de-cursa-lunga/> (accesat : 01.09.2024).
341. **Capîța, Ludmila.** Confesiuni anonime. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 14 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/14/confesiuni-anonime/> (accesat : 01.09.2024).
342. **Cebanu, Victoria.** Șezătorile de altădată continuă la Biblioteca „Ovidius”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 18 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/18/sezatorile-de-altadata-continua-la-biblioteca-ovidius/> (accesat : 18.12.2024).
343. **Cebanu, Victoria.** Târgul Național de Știință Code Kids 2024 – Oportunități pentru viitorii programatori. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/29/targul-national-de-stiinta-code-kids-2024-oportunitati-pentru-viitorii-programatori/> (accesat : 29.11.2024).
344. **Cebanu, Victoria.** Târgul Regional de Știință CODE Kids Chișinău 2024: O sărbătoare a Inovației și Educației. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/01/targul-regional-de-stiinta-code-kids-chisinau-2024-o-sarbatoare-a-inovatiei-si-educatiei/> (accesat : 01.11.2024).

345. **Cîssa, Lidia.** Cartea – un bun prieten de viață. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 13 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/13/cartea-un-bun-prieten-de-viata/> (accesat : 01.09.2024).
346. **Cîssa, Lidia.** Holocaustul – cel mai crud masacru din istoria umanității. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/01/holocaustul-cel-mai-crud-masacru-din-istoria-umanitatii/> (accesat : 01.09.2024).
347. **Cîssa, Lidia.** Vacanța de vară la bibliotecă. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 8 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/04/vacanta-de-vara-la-biblioteca/> (accesat : 01.09.2024).
348. **Cojocari, Natalia.** Un an de aventură profesională la Biblioteca „Traian”: o privire retrospectivă. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 25 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/25/un-an-de-aventura-profesionala-la-biblioteca-traian-o-privire-retrospectiva/> (accesat : 25.10.2024).
349. **Concurs de eseuri „Fii sigur online!”.** – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 11 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/11/concursul-de-eseuri-fii-sigur-online/> (accesat : 11.12.2024).
350. **Coșeri, Tatiana.** Rigori de prezentare a articolelor la Buletinul electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” *BiblioCity*. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 23 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/23/rigori-de-prezentare-a-articolelor-la-buletinul-electronic-al-bibliotecii-municipale-b-p-hasdeu-biblio-city/> (accesat : 23.10.2024).
351. **Dicționarul de educație literar-artistică o nouă și utilă achiziție pentru primul raft.** – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 20 sept. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/20/dictionarul-de-educatie-literar-artistica-o-noua-si-utila-achizitie-pentru-primul-raft/> (accesat : 23.09.2024).
352. **Donțu, Tatiana.** Este telefonul tău mobil prietenul sau dușmanul tău?. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/29/este-telefonul-tau-mobil-prietenul-sau-dusmanul-tau/> (accesat : 29.11.2024).
353. **Donțu, Tatiana.** Explorăm culisele Internetului la Biblioteca „Transilvania”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 25 ian. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/01/25/exploram-culisele-internetului-la-biblioteca-transilvania/> (accesat : 01.09.2024).

354. **Iftodi, Lina.** Biblioteca „Liviu Rebreanu”: 17 ani în ritmul timpului”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 19 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/19/biblioteca-liviu-rebreanu-17-ani-in-ritmul-timpului/> (accesat : 19.12.2024).
355. **Iftodi, Lina.** Descoperim STREAM la „Provocarea verii”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 28 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/28/descoperim-stream-la-provocarea-verii/> (accesat : 01.09.2024).
356. **Ischimji, Tatiana.** Поэт и баснописец Наталья Козловская-Радуга. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 28 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/28/поэт-и-баснописец-наталья-козловская/> (accesat : 01.09.2024).
357. **Lungu, Lidia.** „Legată cu funia de pământ” de Lorina Bălțeanu (Pledoarie pentru lectură). – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 7 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/07/legata-cu-funia-de-pamant-de-lorina-balteanu-pledoarie-pentru-lectura/> (accesat : 01.09.2024).
358. **Lungu, Lidia.** Impresii de lectură: „Cu romanul în vacanță” de Grigore Chiper. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 3 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/03/impresii-de-lectura-cu-romanul-in-vacanta-de-grigore-chiper/> (accesat : 01.09.2024).
359. **Lungu, Lidia.** Impresii de lectură: „Doggy” de Maria Pilchin. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 18 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/03/18/impresii-de-lecturadoggy-de-maria-pilchin/> (accesat : 01.09.2024).
360. **Manoilova, Liliana.** // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 13 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/13/festivitatea-de-premiere-bingo-pentru-carte/> (accesat : 13.12.2024).
361. **Manoilova, Liliana.** Contribuția neprețuită a voluntarilor la Bibliotecă. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 20 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/20/contributia-nepretuita-a-voluntarilor-la-biblioteca/> (accesat : 01.09.2024).
362. **Manoilova, Liliana.** Descoperirea magiei Cărților. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 26 ian. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/01/26/descoperirea-magiei-cartilor/> (accesat: 29.01.2024).
363. **Manoilova, Liliana.** Independența în Culori și Cuvinte. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 26 aug. – URL:

<https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/26/independenta-in-culori-si-cuvinte/> (accesat : 01.09.2024).

364. **Manoilova, Liliana.** În lumea cuvintelor. O întâlnire magică cu Ianoș Țurcanu la Biblioteca „Mihail Ciachir”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 9 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/09/in-lumea-cuvintelor-o-intalnire-magica-cu-ianos-turcanu-la-biblioteca-mihail-ciachir/> (accesat : 09.12.2024).
365. **Manoilova, Liliana.** Jocuri de Societate la Biblioteca „Mihail Ciachir” - Învățare și Distracție. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 23 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/23/jocuri-de-societate-la-biblioteca-mihail-ciachir-invatare-si-distractie/> (accesat : 23.10.2024).
366. **Manoilova, Liliana.** Răsărit literar la Biblioteca „Mihail Ciachir”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 21 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/21/rasarit-literar-la-biblioteca-mihail-ciachir/> (accesat : 01.09.2024).
367. **Manoilova, Liliana.** Tinerii navigatori ai internetului și educația cibernetică. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 6 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/06/tinerii-navigatori-ai-internetului-si-educatia-cibernetica/> (accesat : 01.09.2024).
368. **Manoilova, Liliana.** Verile pline de cunoaștere în Universul STREAM la Bibliotecă. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 18 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/18/verile-pline-de-cunoastere-in-universul-stream-la-biblioteca/> (accesat : 01.09.2024).
369. **Maxim, Dumitru Dan** Lansare de carte cu expoziții de fotografii și picturi a oamenilor de creație din România. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 22 sept. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/22/lansare-de-carte-cu-expozitii-de-fotografii-si-picturi-a-oamenilor-de-creatie-din-romania/> (accesat : 23.09.2024).
370. **Maxim, Dumitru Dan.** „Ceata cu nouă căprițe” a bătut pragul Bibliotecii „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 19 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/19/ceata-cu-noua-caprite-a-batut-pragul-bibliotecii-onisifor-ghibu/> (accesat : 19.12.2024).
371. **Maxim, Dumitru Dan.** „Prometeu” vine după lumină la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 11 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/11/prometeu-vine-dupa-lumina-la-biblioteca-onisifor-ghibu/> (accesat : 11.10.2024).
372. **Maxim, Dumitru Dan.** Aprilie cu „Vibrații mucalite”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 2 apr. – URL:

<https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/02/aprilie-cu-vibratii-mucalite/> (accesat : 01.09.2024).

373. **Maxim, Dumitru Dan.** Bookfest. Ediția 2024. Chișinău. Nicolae Esinencu Revine printre cititorii săi și sparge oglinda timpului. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 sept. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/01/bookfest-editia-2024-chisinau-nicolae-esinencu-revine-printre-cititorii-sai-si-sparge-oglanda-timpului> (accesat : 01.09.2024).
374. **Maxim, Dumitru Dan.** Cartea cea de toate zilele. Adevărată lecție de educație patriotică și spirituală. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 11 iul. – URL: <https://wwwbibliocity.blogspot.com/2024/07/cartea-cea-de-toate-zilele-adevarata.html> / (accesat : 01.09.2024).
375. **Maxim, Dumitru Dan.** CARTEA cu ochi de copii – cartea cu poezii. Drago Mir – DRAG LUMII NOASTRE, LUMII COPILAȘILOR. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 18 iul. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/07/18/cartea-cu-ochi-de-copii-cartea-cu-poezii-drago-mir-drag-lumii-noastre-lumii-copilasilor/> (accesat : 01.09.2024).
376. **Maxim, Dumitru Dan.** Compozitoarea Ada Zaporojanu BATE TOACA BUNĂȚĂȚII. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 9 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/09/compozitoarea-ada-zaporojanu-bate-toaca-bunatatii/> (accesat : 01.09.2024).
377. **Maxim, Dumitru Dan.** Concursul „Bătălia Cărților” aduce pacea sufletelor. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 28 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/28/concursul-batalia-cartilor-duce-pacea-sufletelor/> (accesat : 01.09.2024).
378. **Maxim, Dumitru Dan.** Concursul literar „La izvoarele înțelepciunii” dedicat vieții și activității literare a poetului Vasile Romanciuc. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 16 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/16/concursul-literar-la-izvoarele-intelepciunii-dedicat-vietii-si-activitatii-literare-a-poetului-vasile-romanciuc/> (accesat : 01.09.2024).
379. **Maxim, Dumitru Dan.** Conferința Internațională „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 3 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/03/conferinta-internationala-lectura-ca-baza-pentru-cultura-cunoastere-si-dezvoltare/> (accesat : 03.10.2024).
380. **Maxim, Dumitru Dan.** Copii și Cuvinte. O Vacanță Mare cu o Scriitoare Mare este o Poezie scrisă împreună. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 12 iul. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/07/12/copii->

si-cuvinte-o-vacanta-mare-cu-o-scriitoare-mare-este-o-poezie-scrisa-impreuna/ (accesat : 01.09.2024).

381. **Maxim, Dumitru Dan.** Dacă o începi de luni cu Dreptul. CARICATURISTUL SCRITORILOR, de o cam dată, Anatol Fornea a fost găzduit de Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 19 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/19/daca-o-incepi-de-luni-cu-dreptul-caricaturistul-scriitorilor-de-o-cam-data-anatol-fornea-a-fost-gazduit-de-biblioteca-onisifor-ghibu/> (accesat : 01.09.2024).
382. **Maxim, Dumitru Dan.** Dialoguri dintre generații: Întru binele prezentului și a viitorului comun. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/29/dialoguri-dintre-generatii-intru-binele-prezentului-si-a-viitorului-comun/> (accesat : 01.09.2024).
383. **Maxim, Dumitru Dan.** Duminici să vă fie fiecare zi. Lansare de carte la Biblioteca „Onisifor Ghibu” // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 24 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/03/24/duminici-sa-va-fie-fiecare-zi-lansare-de-carte-la-biblioteca-onisifor-ghibu/> (accesat : 01.09.2024).
384. **Maxim, Dumitru Dan.** Expoziție de pictură cu Dulceață-de-salcâm și Verde-de-pădure, ca la Drăslăeni. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 16 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/16/expozitie-de-pictura-cu-dulceata-de-salcam-si-verde-de-padure-ca-la-drasliceni/> (accesat : 18.11.2024).
385. **Maxim, Dumitru Dan.** Găsiți-l și cereți-i cartea cu autograf – Vă va înfrumuseța prezentul și, mai ales, viitorul. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 22 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/22/gasiti-l-si-cereti-i-cartea-cu-autograf-va-va-infrumuseata-prezentul-si-mai-ales-viitorul/> (accesat : 01.09.2024).
386. **Maxim, Dumitru Dan.** GHICITORI PE PORTATIV. Scriitoarea Marcela Mardare și-a amintit de elevii săi de cândva. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 25 iul. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/07/25/ghicitori-pe-portativ-scriitoarea-marcela-mardare-si-a-amintit-de-elevii-sai-de-candva/> (accesat : 01.09.2024).
387. **Maxim, Dumitru Dan.** IARNA ASCUNDE ORAȘELE. „Chișinăul se schimbă, dar nu se dezvoltă”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/29/iarna-ascunde-orasele-chisinaul-se-schimba-dar-nu-se-dezvolta/> (accesat : 29.11.2024).
388. **Maxim, Dumitru Dan.** În pas cu viitorul. Aici începe o nouă diplomație, a unei noi generații – diplomația păcii și a înțelepciunii. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 8 iul. – URL:

- <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/07/08/in-pas-cu-viitorul-aici-incepe-o-noua-diplomatia-a-unei-noi-generatii-diplomatia-pacii-si-a-intelepciunii/> (accesat : 01.09.2024).
389. **Maxim, Dumitru Dan.** În vacanța mare? De unul singur? Oare cum ar fi?. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/29/in-vacanta-mare-de-unul-singur-oare-cum-ar-fi/> (accesat : 01.09.2024).
390. **Maxim, Dumitru Dan.** Întâlnirea bibliotecarilor – bucuria cititorilor. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 22 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/22/intalnirea-bibliotecarilor-bucuria-cititorilor/> (accesat : 01.09.2024).
391. **Maxim, Dumitru Dan.** La aniversară: Criticul și istoricul literar Vitalie Răileanu la 65 de ani de la naștere. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 25 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/25/la-aniversara-criticul-si-istoricul-literar-vitalie-raileanu-la-65-de-ani-de-la-nastere/> (accesat : 01.09.2024).
392. **Maxim, Dumitru Dan.** La Tabără, la Bibliotecă vin copii talentați. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 27 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/27/la-tabara-la-biblioteca-vin-copii-talentati/> (accesat : 01.09.2024).
393. **Maxim, Dumitru Dan.** Lansare de carte ca un concert de zile mari. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 24 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/24/lansare-de-carte-ca-un-concert-de-zile-mari/> (accesat : 01.09.2024).
394. **Maxim, Dumitru Dan.** Oamenii frumoși creează ocazii frumoase. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 12 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/12/oamenii-frumosi-creaza-ocazii-frumoase/> (accesat : 01.09.2024).
395. **Maxim, Dumitru Dan.** Oaspeți dragi bibliotecari lituanieni în vizită la Biblioteca „Onisifor Ghibu” din Chișinău. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 5 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/05/oaspeti-dragi-bibliotecari-lituanieni-in-vizita-la-biblioteca-onisifor-ghibu-din-chisinau/> (accesat : 11.10.2024).
396. **Maxim, Dumitru Dan.** Onisifor Ghibu - savant, educator și militant român. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 31 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/31/onisifor-ghibu-savant-educator-si-militant-roman/> (accesat : 01.09.2024).
397. **Maxim, Dumitru Dan.** Orice întâlnire a copiilor cu scriitorii devine un eveniment memorabil. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site].

- 2024. – 4 iul. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/07/04/orice-intalnire-a-copiilor-cu-scriitorii-devine-un-eveniment-memorabil/> (accesat : 01.09.2024).
398. **Maxim, Dumitru Dan.** Pentru copiii de la Tabăra de Vară a Alianței Franceze vara a început cu lecții. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 21 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/21/pentru-copiii-de-la-tabara-de-vara-a-alianței-franceze-vara-a-inceput-cu-lectii/> (accesat : 01.09.2024).
399. **Maxim, Dumitru Dan.** Poetul cu suflet de Mare din Cartea cu semne de TIMPuri. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 25 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/03/25/poetul-cu-suflet-de-mare-din-carta-cu-semne-de-timpuri/> (accesat : 01.09.2024).
400. **Maxim, Dumitru Dan.** Prietenii știu de ce... Vladimir Beșleagă încheie anul 2024 cu aripile desfăcute și cu planuri mari pentru anul 2025. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 27 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/27/prietenii-stiu-de-ce-vladimir-besleaga-incheie-anul-2024-cu-aripile-desfacute-si-cu-planuri-mari-pentru-anul-2025/> (accesat : 28.12.2024).
401. **Maxim, Dumitru Dan.** Salonului Internațional de Carte BOOKFEST la a XVII-a ediție. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 3 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/03/salonului-international-de-carte-bookfest-la-a-xvii-a-editie/> (accesat : 01.09.2024).
402. **Maxim, Dumitru Dan.** Șapte note muzicale, șapte culori ale curcubeului, printre șapte litere vocale – toate într-o zi de vineri la Biblioteca „Onisifor Ghibu”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 7 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/07/sapte-note-muzicale-sapte-culori-ale-curbueului-printre-sapte-litere-vocale-toate-intr-o-zi-de-vineri-la-biblioteca-onisifor-ghibu/> (accesat : 09.12.2024).
403. **Maxim, Dumitru Dan.** Un tacâm de haiku-uri servit de poetul Gheorghe Doni. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 10 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/10/un-tacam-de-haiku-uri-servit-de-poetul-gheorghe-doni/> (accesat : 11.10.2024).
404. **Maxim, Dumitru Dan.** Un zbor lin de-asupra Mălăieștiului. Vladimir Beșleagă încheie anul 2024 cu aripile desfăcute. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 26 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/26/un-zbor-lin-de-asupra-malaiestiului-vladimir-besleaga-incheie-anul-2024-cu-aripile-desfacute/> (accesat : 26.12.2024).
405. **Maxim, Dumitru Dan.** Zece volume despre viața și domnia lui Ștefan cel Mare. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 26 apr.

- URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/26/zece-volume-despre-viata-si-domnia-lui-stefan-cel-mare/> (accesat : 01.09.2024).
406. **Maxim, Dumitru Dan.** Zilele Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu” Bălți. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 26 sept. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/26/zilele-bibliotecii-municipale-eugeniu-coseriu-balti/> (accesat : 26.09.2024).
407. **Maxim, Dumitru Dan.** „Domnișoara” japoneză a ajuns la locul cel mai potrivit pentru ochii iubitorilor de frumos. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 8 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/08/domnisoara-japoneza-a-ajuns-la-locul-cel-mai-potrivit-pentru-ochii-iubitorilor-de-frumos/> (accesat : 01.09.2024).
408. **Mocanu, Aliona.** Câștigătorii Concursului de lectură „Bătălia cărților” de la Biblioteca „Traian”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 10 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/10/castigatorii-concursului-de-lectura-batalia-cartilor-de-la-biblioteca-traian/> (accesat : 11.12.2024).
409. **Mocanu, Aliona.** *Chișinăul citește* - cel mai longeviv program de lectură // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 14 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/03/14/chisinaul-citeste-cel-mai-longeviv-program-de-lectura/> (accesat : 01.09.2024).
410. **Mocanu, Aliona.** Impresiile participanților la Concursul de lectură „Bătălia cărților” // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 07 octombrie. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/07/impresiile-participantilor-la-concursul-de-lectura-batalia-cartilor/> (accesat : 07.10.2024).
411. **Mocanu, Aliona.** La bibliotecă după cardul inteligent!. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 27 sept. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/27/la-biblioteca-dupa-cardul-inteligent/> (accesat : 27.09.2024).
412. **Neniceas, Larisa.** Sănătos și responsabil. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 2 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/02/sanatos-si-responsabil/> (accesat : 01.09.2024).
413. **Olărescu, Angela.** Curiozități despre Chișinău. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 7 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/03/07/curiozitati-despre-chisinau/> (accesat : 01.09.2024).
414. **Olărescu, Angela.** Exemplu de colaborare dintre Republica Moldova și Republica Bulgaria în domeniul biblioteconomic. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 9 sept. – URL:

- <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/09/exemplu-de-colaborare-dintre-republica-moldova-si-republica-bulgaria-in-domeniul-iblioteconomic/> (accesat : 09.09.2024).
415. **Olărescu, Angela.** Limba bulgară ca la ea acasă. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 29 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/29/limba-bulgara-ca-la-ea-acasa/> (accesat : 01.09.2024).
416. **Olărescu, Angela.** Limba bulgarilor din Republica Moldova – obiect de cercetare a lingvistului din Japonia. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 12 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/12/limba-bulgarilor-din-republica-moldova-obiect-de-cercetare-a-lingvistului-din-japonia/> (accesat : 12.11.2024).
417. **Olărescu, Angela.** O vacanță de vis pentru copii. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 19 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/19/o-vacanta-de-vis-pentru-copii/> (accesat : 01.09.2024).
418. **Olărescu, Angela.** Scriitoarea Maria Pilchin în dialog cu cititorii. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 24 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/24/scriitoarea-maria-pilchin-in-dialog-cu-cititorii/> (accesat : 01.09.2024).
419. **Olărescu, Angela.** DOGGY – o carte cu un subiect actual / Angela Olărescu, Elena Cortac. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 19 febr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/19/doggy-o-carte-cu-un-subiect-actual/> (accesat : 01.09.2024).
420. **Programul estival „Provocarea verii”,** ediția 2024, reflectat în cifre. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 21 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/21/programul-estival-provocarea-verii-editia-2024-reflectat-in-cifre> (accesat : 01.09.2024).
421. **„Provocarea Verii”** provoacă „Toamna lecturilor”. Primi pași spre marea victorie. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 23 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/23/provocarea-verii-provoaca-toamna-lecturilor-primi-pasi-spre-marea-victorie> (accesat : 01.09.2024).
422. **Reșetnic, Nina.** În dialog cu Dorian Furtună ... – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 17 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/17/in-dialog-cu-dorian-furtuna/> (accesat : 18.11.2024).
423. **Reșetnic, Nina.** Societatea Culturală Apollon - România în vizită la Chișinău. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 25 noiemb.

- URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/25/societatea-culturala-apollon-romania-in-vizita-la-chisinau/> (accesat : 25.11.2024).
424. **Rotaru, Svetlana.** Armonia dintre educație și creativitate în dezvoltarea copiilor. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 2 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/02/armonia-dintre-educatie-si-creativitate-in-dezvoltarea-copiilor/> (accesat : 02.12.2024).
425. **Rotaru, Svetlana.** BiblioPicii în acțiune. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 8 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/08/bibliopicii-in-actiune/> (accesat : 01.09.2024).
426. **Rotaru, Svetlana.** Dezvoltarea financiară la copii de la vârste fragede - investiția în educația financiară precoce. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 3 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/03/dezvoltarea-financiara-la-copii-de-la-varste-fragede-investitia-in-educatia-financiara-precoce/> (accesat : 01.09.2024).
427. **Sofroni, Natalia .** „Fii deștept! la un card inteligent!” - o campanie de succes la Biblioteca „Traian”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 22 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/22/fii-destept-ia-un-card-inteligent-o-campanie-de-succes-la-biblioteca-traian/> (accesat : 23.10.2024).
428. **Sofroni, Natalia.** Parteneriatele Bibliotecii „Traian”: O Punte către Învățare și Inovație. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 25 sept. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/09/25/parteneriatele-bibliotecii-traian-o-punte-catre-invatare-si-inovatie/> (accesat : 26.09.2024).
429. **Sofroni, Natalia.** Poveștile în lumea preșcolarilor. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 22 mar. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/03/22/povestile-in-lumea-prescolarilor/> (accesat : 01.09.2024).
430. **Sofroni, Natalia.** Scriitoarea Claudia Partole: O Lecție Despre Puterea Cuvântului. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 5 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/05/scriitoarea-claudia-partole-o-lectie-despre-puterea-cuvantului/> (accesat : 06.12.2024).
431. **Sofroni, Natalia.** Vasile Romanciuc, poetul cu aripi de carte Un nou club pentru tinere mame la Biblioteca „Ștefan cel Mare și Sfânt”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 28 feb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/02/28/vasile-romanciuc-poetul-cu-aripi-de-carte/> (accesat : 01.09.2024).

432. **Sofroni, Natalia.** Vocea Participanților. Experiența la „Provocarea verii”, 2024. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 aug. – URL: <https://wordpress.com/post/bibliocitybm.wordpress.com/4493> (accesat : 01.08.2024).
433. **Terente, Ronin.** În dialog cu Maria Pilchin: Întâlnirea cu „Doggy” la Biblioteca „Târgu Mureș”. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 11 oct. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/10/11/in-dialog-cu-maria-pilchin-intalnirea-cu-doggy-la-biblioteca-targu-mures/> (accesat : 12.10.2024).
434. **Toderașco, Ala.** Cercetașii ingenioși vara la Bibliotecă. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 17 iul. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/07/17/cercetasii-ingeniosi-vara-la-biblioteca/> (accesat : 01.09.2024).
435. **Toderașco, Ala.** Descoperim Eco-Terra. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 6 dec. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/12/06/descoperim-eco-terra/> (accesat : 06.12.2024).
436. **Toderașco, Ala.** Explorăm Terra chiar și vara. Unde? La Bibliotecă desigur!. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 27 iun. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/06/27/exploram-terra-chiar-si-vara-unde-la-biblioteca-desigur/> (accesat : 01.09.2024).
437. **Toderașco, Ala.** Misterele lumii explorate la Biblioteca „Transilvania” . – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/01/misterele-lumii-explorate-la-biblioteca-transilvania/> (accesat : 01.08.2024).
438. **Toderașco, Ala.** Pentru o lume fără violență. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 22 noiemb. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/22/pentru-o-lume-fara-violenta/> (accesat : 22.11.2024).
439. **Ungurean, Svetlana.** Viam supervadet vadens. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 apr. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/04/01/viam-supervadet-vadens/> (accesat : 01.09.2024).
440. **Vintilă, Angela.** Lansare de carte „Etnicitatea în literatura artistică a găgăuzilor” de Diana Nicoglo. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 27 mai. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/05/27/lansare-de-carte-etnicitatea-in-literatura-artistica-a-gagauzilor-de-diana-nicoglo/> (accesat : 01.09.2024).
441. **Vintilă, Angela.** Lansarea cărții „Oferă un strop de iubire” de Anku Boeva. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 18 noiemb.

– URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/11/18/lansarea-cartii-ofera-un-strop-de-iubire-de-anku-boeva/> (accesat : 18.11.2024).

442. **Vintilă, Angela.** Vara - anotimpul aventurilor și provocărilor. – Text : electronic // BiblioCity : Buletin electronic al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” : [site]. – 2024. – 1 aug. – URL: <https://bibliocitybm.wordpress.com/2024/08/01/vara-anotimpul-aventurilor-si-provocarilor/> (accesat : 01.08.2024).

Alte texte electronice (platforme mediatice)

443. **A fost lansat Concursul de eseuri „Chișinăul european”.** – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/coruV> / (accesat : 04.04.2024).
444. **A fost lansat programul de lectură „Chișinăul citește”** ce se va desfășura în februarie-noiembrie 2024. – Text : electronic // moldova1.md : [site]. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/p/24425/a-fost-lansat-programul-de-lectura-chisinaul-citeste-ce-se-va-desfasura-in-februarie-noiembrie-2024/> / (accesat : 17 02.2024).
445. **A fost lansat programul estival „Provocarea verii” 2024.** – Text : electronic // moldopres.md : [site]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/jWHnQ> (accesat : 03.06.2024).
446. **Bațmanova Anna.** La finele anului. – Text : electronic [mesaj către utilizatori] // Dimineața capitalei/Утро столицы: ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 13. – P. 2. – URL: <https://ebraika.ru/2024/12/dimineata-capitalei-nr-13/> (accesat : 11.12.2024).
447. **Bâlici, Gheorghe.** Grigore Drăgan: „Pofta de mâncare vine mâncând, iar pofta de viață vine râzând” : [despre lansarea volumelor de epigrame „Mic dicționar umoristic”, „Gânduri rimate despre sănătate”, „Zâmbete pe sub mustață” semnate de Grigore Drăgan, în cadrul Clubului epigramiștilor și umoriștilor „Paradox” de la Biblioteca Centrală a BM]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău: [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/1zj5> (accesat : 12.03.2024).
448. **Bâlici, Gheorghe.** Nicolae Potcolină: „Vreau să văd cu ochii mei reîntregirea Țării” : [lansarea volumului de epigrame „Săgeți Bucovinene”, autor Nicolae Potcolină, în cadrul Clubului epigramiștilor și umoriștilor „Paradox” de la Biblioteca Centrală a BM]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/204o/> (accesat : 03.04.2024).
449. **Bâlici, Gheorghe.** Serhii Luckanin: „Mihai Eminescu este ambasadorul cultural, extraordinar și plenipotențiar al României în lumea întreagă” : [Podul cultural online Chișinău-Kiev, în cadrul Zilei Naționale a Culturii desfășurat la Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Gazeta de Chișinău : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/20gr> (accesat : 26.01.2024).
450. **Biblioteca Adam Mickiewicz, centru al identității poloneze la Chișinău** : [despre serviciul de învățare a limbii polone la Biblioteca „Adam Mickiewicz”]. – Text : electronic // stiri.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/289k> (accesat : 05.09.2024).
451. **Biblioteca Adam Mickiewicz, centru al identității poloneze la Chișinău** : [Comunitatea poloneză din țara noastră și cei dornici de a studia limba, literatura și cultura Poloniei o pot face la

- biblioteca Adam Mickiewicz din Capitală]. – Text : electronic // stiri.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/289k> (accesat : 05.09.2024).
452. **Biblioteca din Kiev și Chișinău l-au omagiat concomitent pe Grigore Vieru.** – Text : electronic // Libertatea cuvântului (Cernăuți) : [site]. – 2024. – 17 febr. – URL: <http://lyberti.com/bibliotecii-din-kiev-si-chisinau-l-au-omagiat-concomitent-pe-grigore-vieru/?fbclid=IwAR2WYEzhXpZzGDb1es1SefGjgTCOLYR0K9FiGk5C2B4Ds8Y4ze1D2Qj8Y7E> (accesat : 17.02.2024).
453. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a desemnat câștigătorii concursului „Chișinăul european”.** – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2024. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-a-desemnat-castigatorii-concursului-chisinaul-european/> (accesat : 09.05.2024).
454. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a lansat Concursul de eseuri „Chișinăul european”.** – Text : electronic // radiochisinau.md : [site]. – 2024. – URL: <https://radiochisinau.md/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-a-lansat-concursul-de-eseuri-chisinaul-european---195006.html> / (accesat : 08.04.2024).
455. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” distribuie enciclopedii ilustrate în școlile din municipiul Chișinău și din suburbii, cu sprijinul Fundației pentru Dezvoltarea și Susținerea Inițiativelor Sociale ALT.** – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2024. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-distribuie-enciclopedii-ilustrate-in-scolile-din-municipiul-chisinau-si-din-suburbii-cu-sprrijinul-fundatiei-alt/> (accesat : 08.10.2024).
456. **Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” invită tinerii să participe la Concursul de eseuri „Chișinăul european”.** – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/fnyKW> / (accesat : 04.04.2024).
457. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” invită comunitatea la o nouă ediție a Conferinței Literare „Chișinăul citește”.** – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2024. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-invita-comunitatea-la-o-noua-editie-a-conferintei-literare-chisinaul-citeste/> (accesat : 20.11.2024).
458. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” se conectează la viitor: inovație și tehnologie la Colocviile de vară 2024 .** – Text : electronic // news.yam.md : [site]. – 2024. – URL: <https://news.yam.md/ro/story/15428627> (accesat :14.08.2024).
459. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” se conectează la viitor: inovație și tehnologie la Colocviile de vară 2024.** – Text : electronic // gazetadechisinau.md : [site]. – 2024. – URL: <https://gazetadechisinau.md/2024/07/20/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-se-conecteaza-la-viitor-inovatie-si-tehnologie-la-colocviile-de-vara-2024> (accesat : 20.07.2024).
460. **Bibliotecarii din Chișinău explorează proza contemporană la workshop-ul „CHIȘINĂUL CITEȘTE 2024”.** – Text : electronic // undalibera.md : [site]. – 2024. – URL: <https://undalibera.md/pagina->

[principala/bibliotecarii-din-chisinau-exploreaza-proza-contemporana-la-workshop-ul-chisinaul-citeste-2024/](#) / (accesat : 01.03.2024).

461. **Bobu, Lili.** Cetatea rostuită în jurul unei biblioteci... : [despre activitatea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” în promovarea operei poetului, prin cercetări, publicații și evenimente culturale]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 11 (noiemb.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/280v/> (accesat : 10.12.2024).
462. **Borșci, Angela.** Luna Av : [personalități notorii, evrei, originari din Basarabia și Moldova, care s-au născut în luna Av]. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 12. – P. 3. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/dimineata-capitalei-nr-12.html> (accesat : 25.10.2024).
463. **Borșci, Angela.** Luna Kislev : [personalități notorii, evrei, originari din Basarabia și Moldova, care s-au născut în luna Kislev]. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 13. – P. 2. – URL: <https://ebraika.ru/2024/12/dimineata-capitalei-nr-13/> (accesat : 11.12.2024).
464. **Borșci, Angela.** Nisan [personalități notorii, evrei, originari din Basarabia și Moldova, care s-au născut în luna Nisan]. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 10. – P. 5. – URL: <https://s9.ro/20wn> (accesat : 18.04.2024).
465. **Borșci, Angela.** Personalități notorii evrei, originari din Basarabia și Moldova care s-au născut în luna Sivan. – Text : electronic // Ebraika: blogul bibliotecii „Ițic Mangher”. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/file-de-calendar-3/> (accesat : 07.06.2024).
466. **Borșci, Angela.** Purim la noi, la biblioteca „Ițic Mangher” : [activitate în bibliotecă]. – Text: electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 10. – P. 2. – URL: <https://s9.ro/20wn> (accesat : 18.04.2024).
467. **Borșci, Angela.** Zinovii Stolear: O viață dedicată muzicii [muzicolog, critic muzical, publicist și profesor]. – Text : electronic // Menora: Revistă de literatură și cultură evreiască. – 2024. – Nr 1(15). – P. 7. – URL : <https://ebraika.ru/2024/02/menora-nr-15/> (accesat : 06.02.2024).
468. **Caligrafia** – o incursiune în creativitatea studenților facultății design, UTM : [cronică din cadrul vernisării expoziției de caligrafie cu genericul *Caligrafia – valențe estetice, simbolice și sanogenetice*, realizată de către studenții Programului „Design și tehnologii poligrafice”, Departamentul Design Industrial și de Produs, Facultatea Design, Universitatea Tehnică a Moldovei în contextul Zilei Mondiale a Scrisului de Mână la Biblioteca Centrală a BM]. – Text : electronic // utm.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/1zj1> (accesat : 12.03.2024).
469. **Campusul Competențelor – un deceniu de activitate.** – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2024. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/campusul-competențelor-un-deceniu-de-activitate/> / (accesat : 28.03.2024).

470. **Canțir, Lilia.** Rolul bibliotecilor publice în integrarea europeană prin stimularea culturii lecturii : Teoria și practica administrării publice. – Text : electronic // Materiale ale Conferinței științifice internaționale. – 2024. – P. 425-431. – URL: https://iap.gov.md/images/conferinte/2024/TPAP_2024_m4.pdf / (accesat : 12.12.2024).
471. **Cartea „Dor de izvor” semnată de Maria Mocanu va fi lansată la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”.** – Text : electronic // portal.revistatimpul.md : [site]. – 2024. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/cartea-dor-de-izvor-semnata-de-maria-mocanu-va-fi-lansata-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu/> (accesat : 22.05.2024).
472. **Cântăreața și radiojurnalista Maria Mocanu a lansat o carte de interviuri** : [reportaj fotografic despre lansarea cărții „Dor de izvor”, desfășurată la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Moldpres : [site]. – 2024. – URL: <https://www.moldpres.md/rom/stiri-in-imagini/cantareata-si-radiojurnalista-maria-mocanu-a-lansat-o-carte-de-interviuri-117767> (accesat : 24.05.2024).
473. **Cebanu, Olivia.** Mesaje de mulțumire pentru bibliotecari : [feedback-ul din partea unor părinți, al căror copii au venit la „Provocarea verii”, Ediția a VI-a cu genericul „Știm la Bibliotecă”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 8 (aug.). – P. 2-3. – URL: <https://tinyurl.com/mtkrdm8e/> (accesat : 18.09.2024).
474. **Chișinăul citește// Scriitorii, în dialog cu cititorii la Biblioteca municipală „B.P. Hasdeu”.** – Text : electronic // moldova1.md/ : [site]. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/p/39463/chisinaul-citeste--scriitorii-in-dialog-cu-cititorii-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu/> / (accesat : 22.11.2024).
475. **Cimpoi, Mihai.** Constantin Popovici și imperativul cunoașterii lui Eminescu : [despre contribuția lui Constantin Popovici în promovarea și studierea operei eminesciene în RM și nordul Bucovinei]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 5 (mai). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/234h/> (accesat : 10.07.2024).
476. **Cîrja, Rodica.** Adio, Provocarea verii : [despre sinteza turului IV, ediția a VI-a a programului estival „Provocarea verii”, desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 8 (aug.). – P. 2. – URL: <https://tinyurl.com/mtkrdm8e/> (accesat : 18.09.2024).
477. **Cîrja, Rodica.** Concursul „Bătălia cărților” 2024 ajuns la final : [despre evenimentul de totalizare a programului concurs de lectură „Bătălia Cărților” 2024]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 12 (dec.). – P. 2. – URL: <https://s9.ro/295f/> (accesat : 17.01.2025).
478. **Cîrja, Rodica.** Lecturi din creația eminesciană : [despre Clubul de lectură „Eminescienii” organizat de CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 2 (feb.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/1zz2/> (accesat : 28.03.2024).
479. **Cocieru, Mariana.** Dicționar de personaje ale folclorului mitologic: Făt Frumos. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”,

- filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 13. – P. 15 -21. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-13-2024.html/> (accesat : 25.10.2024).
480. **Cocieru, Mariana.** Dicționar de personaje ale folclorului mitologic: Ileana Cosânzeana. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 14. – P. 23-28. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-14-2024.html/> (accesat : 11.12.2024).
481. **Cocieru, Mariana.** In memoriam. Efim Junghietu – 85 ani de la naștere[folclorist]. – Partea 1. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 12. – P. 4. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/dimineata-capitalei-nr-12.html/> (accesat : 24.10.2024).
482. **Cocieru, Mariana.** In memoriam. Efim Junghietu – 85 ani de la naștere [folclorist]. – Partea 2. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 13. – P. 4. – URL: <https://ebraika.ru/2024/12/dimineata-capitalei-nr-13/> (accesat : 11.12.2024).
483. **Cocieru, Mariana.** In memoriam. Grigore Botezatu – 95 ani de la naștere [folclorist]. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 10. – P. 2. – URL: <https://s9.ro/20own/> (accesat : 18.04.2024).
484. **Cocieru, Mariana.** Transfigurarea constituentilor etnofolclorice în creația lui Traian Vasilcău. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. –Nr 12. – P. 18-27. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/arhivarius-nr12/> (accesat : 28.06.2024).
485. **Cocieru, Mariana.** Muma-Pădurii: dimensiunea mitologică și rolul său în mentalul colectiv tradițional. În: „Filologia modernă: realizări și perspective în context european”, conferință științifică internațională (18; 2024; Chișinău). Conferința științifică internațională „Filologia modernă: realizări și perspective în context european”: cu genericul G. Călinescu. 125 ani de la naștere, Ediția a 18-a, Chișinău, 10-11 octombrie 2024 / coordonatori: Tatiana Sîmboteanu, Silvia Lupan. Chișinău: Pro Libra, 2024 (Universul), pp. 220-241. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/220-241.pdf.
486. **Cojocaru, Nadejda.** Călătorie literară în creația Victoriei Fonari : [despre întâlnirea organizată extramuros de CAIME, a elevilor claselor primare de la școala primară „Spiridon Vangheli” cu scriitoarea Victoria Fonari]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 3 (mar.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2017/> (accesat : 16.04.2024).
487. **Cojocaru, Nadejda.** Ecouri critice : [aprecieri literare asupra cărții „Ultima prințesă a Daciei” semnată de autoarea Zuzana Kuglerova]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul

- Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 11 (apr.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/280v/> (accesat : 10.12.2024).
488. **Cojocaru, Nadejda.** Explorări estivale : [despre sursele de informare la care copiii au avut acces în cadrul programului estival „Provocarea verii”, ediția a VI-a cu genericul „Știm la Bibliotecă”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 8 (apr.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/259o/> (accesat : 18.09.2024).
489. **Cojocaru, Nadejda.** Învățând valoarea banilor: recenzie a cărții „Legenda Pușculiței” : [despre lansarea cărții „Legenda Pușculiței”, autoare Victoria Iordachi la CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 4 (apr.). – P. 2. – URL: <https://s9.ro/2164/> (accesat : 14.05.2024).
490. **Cojocaru, Nadejda.** Programul de lectură „Bătălia cărților 2024” : [impresii de lectură a cărții „Tokyo pentru totdeauna” de Emiko Jean inclusă în concursul de lectură „Bătălia cărților”, 2024]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 9 (sept.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/26ff/> (accesat : 23.10.2024).
491. **Cojocaru, Nadejda.** Studiile lui George Munteanu în patrimoniul eminescian: George Munteanu – 100 de ani de la naștere : [despre criticul și istoricul literar George Munteanu, care a adus contribuții remarcabile în eminescologie și în studiul literaturii române]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 4 (apr.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2164/> (accesat : 14.05.2024).
492. **Colocviile de vară la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**, dedicate transformării digitale. – Text : electronic // chisinau.md : [site]. – 2024. – URL: https://www.chisinau.md/ro/colocviile-de-vara-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-20292_277135.html (accesat : 12.06.2024).
493. **Congresul Mondial al Eminescologilor**, ediția a XIII-a, 31 august - 1 septembrie. – Text : electronic // Uniunea Scriitorilor din România (Filiala Bacău) : [site]. – 2024. – 24 aug. – URL: <https://s9.ro/28or> (accesat : 26.08.2024).
494. **Corghencea, Natalia.** „Fii deștept! la un card inteligent!” : [despre bilanțul Campaniei de atragere și fidelizare a utilizatorilor „Fii deștept! la un card inteligent!”, la CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 10 (oct.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/270e/> (accesat : 08.11.2024).
495. **Corghencea, Natalia.** „Regina florilor” și a scrisului pentru copii – Lidia Hlib : [despre celebrarea împlinirii a 80 de ani de la naștere a scriitoarei, sărbătorită la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” cu participarea elevilor de la Liceul Teoretic cu Profil Sportiv „Gloria”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 2 (feb.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/1zz2/> (accesat : 28.03.2024).
496. **Corghencea, Natalia.** Activități inedite la Provocarea verii : [sinteza turului III, ediția a VI-a a programului estival „Provocarea verii”, desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional

- Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 8 (aug.). – P. 1-2. – URL: <https://tinyurl.com/mtkrdm8e/> (accesat : 18.09.2024).
497. **Corghencea, Natalia.** Activități STREAM la Provocarea verii : [sinteza turului II, ediția a VI-a, a programului estival „Provocarea verii”, desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 7 (iul.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/23r2/> (accesat : 05.08.2024).
498. **Corghencea, Natalia.** Bătălia Cărților : [despre lansarea Concursului de lectură, ediția a X-a „Bătălia cărților”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 3 (mar.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/2017/> (accesat : 16.04.2024).
499. **Corghencea, Natalia.** Campania „Fii deștept! la un card inteligent!” : [despre vizita copiilor la CAIME, în cadrul Campaniei de atragere și fidelizare a utilizatorilor inițiată de BM „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 9 (sept.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/26ff/> (accesat : 23.10.2024).
500. **Corghencea, Natalia.** Cu o poveste creștem mai mari : [despre vizita copiilor de la Instituția de Educație Timpurie nr. 40, în cadrul atelierului de lectură „Leagănul lecturii”, desfășurat la CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 11 (oct.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/280v/> (accesat : 10.12.2024).
501. **Corghencea, Natalia.** Educația financiară – o tendință actuală : [despre serviciul Activitatea financiară, desfășurat în parteneriat cu doamna Victoria Lordachi la CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 12 (dec.). – P. 2. – URL: <https://s9.ro/295f/> (accesat : 17.01.2025).
502. **Corghencea, Natalia.** Mereu la straja țării : [despre întâlnirea la CAIME a reprezentanților Armatei Naționale, din Batalionul nr. 22 și elevii, evidențiind promovarea creativității și inovării în contextul operațiunilor militare]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 4 (apr.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/2164/> (accesat : 14.05.2024).
503. **Corghencea, Natalia.** ȘTIM la bibliotecă la început de cireșar : [sinteza turului I, ediția a VI-a a programului estival „Provocarea verii”, desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 6 (iun.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/23d1/> (accesat : 23.07.2024).
504. **Corghencea, Natalia.** Umbrele roditoare : [despre atelierul de lectură „Leagănul lecturii” desfășurat la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” și povestea lecturată „Umbrela roșie”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 5 (mai). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/234h/> (accesat : 10.07.2024).

505. **Cursuri gratuite de limbă polonă la Biblioteca „Adam Mickiewicz” din Chișinău.** – Text : electronic // goodnews.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/27e4/> (accesat : 07.11.2024).
506. **Cursuri gratuite de limbă polonă la Chișinău. Cum se pot înscrie doritorii :** [Biblioteca polonă oferă cursuri de limbă polonă]. – Text : electronic // omniapres.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/27e6/> (accesat : 07.11.2024).
507. **Dabija, Elena.** „Doggy”: o parabolă a maturității interioare : [despre Programul de lectură „Chișinăul citește” ediția a XXI-a, care adună cititorii în fața scriitorilor, selectează cărți pentru diferite grupe de vârstă și despre cartea „Doggy” de Maria Pilchin care a avut o întâlnire captivantă cu elevii LT „Mihai Eminescu” în incinta CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 4 (apr.). – P. 1. – URL: <https://s9.ro/2164> (accesat : 14.05.2024).
508. **Dabija, Elena.** Grigore Vieru, prin „Vocea Generațiilor : [despre Cenaclul literar-artistic „Vocea Generațiilor”, condus de scriitoarea Ana Onică, desfășurat în incinta CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 2 (feb.). – P. 2-4. – URL: <https://s9.ro/1zz2> (accesat : 28.03.2024).
509. **Dragomir, Daniel Mihai.** Proiectul Orizont Eminescu Mihai – Internațional: eveniment cultural de excepție, la Chișinău, cu ocazia sărbătoririi Zilei Limbii Române : [despre proiectul Orizont Eminescu Mihai – Internațional]. – Text : electronic // stiripesurse.ro : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/252m> (accesat : 09.09.2024).
510. **Filip, Iulian.** Însemne pe pagina vremii. În preajma celor 25 de ani de la fondare: Centru a toate : [despre înființarea Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 11 (noiemb.). – P. 2. – URL: <https://s9.ro/280v> (accesat : 10.12.2024).
511. **Floricioiu, Anastasia.** O carte ca un curcubeu după ploaie : [impresii de carte]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 12 (dec.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/295f/> (accesat : 17.01.2025).
512. **FOTO „Gala Bibliotecarilor” 2024!** Zeci de persoane au primit diplome pentru munca prodigioasă. – Text : electronic // realitatea.md : [site]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/efgGO> (accesat : 24.04.2024).
513. **FOTO O bibliotecă din Chișinău a organizat Gala bibliotecarilor** cu ocazia Zilei profesionale. – Text : electronic // alerta.md : [site]. – 2024. – URL: <https://alerta.md/foto-o-biblioteca-din-chisinau-a-organizat-gala-bibliotecarilor-cu-ocazia-zilei-profesionale/> (accesat : 24.04.2024).
514. **Gamarța, Lilia.** Proiecte comunitare realizate de biblioteci în sprijinul implementării obiectivelor de dezvoltare durabilă 2030 : Teoria și practica administrării publice // Materiale ale Conferinței științifice internaționale. – 2024. – P. 69-473. – URL: https://iap.gov.md/images/conferinte/2024/TPAP_2024_m4.pdf (accesat : 12.12.2024).

515. **Hărăbor, Constantin.** POEM-I și vocația de Proiect călător – experiența japoneză. – Text : electronic // Curierul Național (România) : [site]. – 2024. – 11 noiemb. – URL: <https://s9.ro/27j1> (accesat : 12.11.2024).
516. **Hărăbor, Constantin.** Proiectul Orizont Eminescu Mihai – Internațional (Poem – I) la Chișinău de Sfânta Zi a Limbii Române. – Text : electronic // observatorul.ro : [site]. – 2024. – 4 sept. – URL: <https://s9.ro/252n/> (accesat : 09.09.2024).
517. **Hărăbor, Constantin.** Proiectul Orizont Eminescu Mihai la Chișinău. – Text : electronic // Curentul Internațional : [site]. – 2024. – 11 sept. – URL: <https://s9.ro/258a> (accesat : 12.09.2024).
518. **Hlib, Lidia.** O reacție întârziată : [scriitoarea Lidia Hlib își exprimă recunoștința sa față de colaborarea cu CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 5 (mai). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/234h/> (accesat : 10.07.2024).
519. **Hodorogea, Silvia.** În Ziua comemorării victimelor foametei din 1946-1947, au fost lansate trei cărți consacrate jertfelor genocidului : [lansarea cărților: *Cartea foametei* de Larisa Turea; *Cu ochii celuilalt* de Nicolaie Rusu; *Crucea pământului* de preot Analol Cristea, la Biblioteca Centrală a BM]. – Text : electronic // moldova1.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/20x5> (accesat : 29.04.2024).
520. **Interpreta și cercetătoarea Maria Mocanu a lansat o carte de interviuri.** [Despre lansarea cărții „Dor de izvor”, desfășurată la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”]. – Text : electronic // știri.md : [site]. – 2024. – URL: <https://stiri.md/article/social/interpreta-si-cercetatoarea-maria-mocanu-a-lansat-o-carte-de-interviuri> (accesat : 26.05.2024).
521. **Invitație la explorarea unei noi apariții editoriale – „Chișinăul în plăci memoriale”.** – Text : electronic // gazetadechisinau.md : [site]. – 2024. – URL: https://gazetadechisinau.md/2024/08/02/invitatie-la-explorarea-unei-noi-aparitii-editoriale-chisinaul-in-placi-memoriale/?fbclid=IwY2xjawEqdmpIHRuA2FlbQlxMQABHflhOfYOe8zv5c4qCIFBt12cO0Jz4h8Ya-gRVWMIlf003uMSt-0ow9BVXw_aem_gO8Val_lJxCpou2JFzX3RQ (accesat : 02.08.2024).
522. **Înscrie-te la un concurs de eseuri cu genericul „Chișinăul European”.** – Text : electronic // profesor.md : [site]. – 2024. – URL: <https://profesor.md/inscrie-te-la-un-concurs-de-eseuri-cu-genericul-chisinaul-european/> (accesat : 04.04.2024).
523. **Întâlnire cu Moni Stănilă la Cărturești Muzeu Chișinău :** [lansarea volumului „Al 4-lea” semnat de scriitoarea Moni Stănilă, lansat în cadrul Cenaclului REPUBLICA]. – Text : electronic // Observator cultural : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/204n> (accesat : 03.04.2024).
524. **Îți place să compui? Înscrie-te la un concurs de eseuri cu genericul „Chișinăul European”.** – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2024. – URL: <https://diez.md/2024/04/03/iti-place-sa-compui-inscrie-te-la-un-concurs-de-eseuri-cu-genericul-chisinaul-european/> (accesat : 04.04.2024).
525. **Kiszyniów. Wizyta w filii Miejskiej Biblioteki im. Adama Mickiewicza :** [despre vizita Primei Doamne a Poloniei, Agata Kornhauser-Duda, la bibliotecă]. – Text : electronic // prezydent.pl :

- [site]. – 2024. – URL: https://www.prezydent.pl/malzonka-prezydenta/aktywnosc/kiszyniow-wizyta-w-filii-miejskiej-biblioteki-im-adama-mickiewicza,94448?fbclid=IwY2xjawGr8OxleHRuA2FlbQIxMAABHS1XWBeNb7ai0npb3vvkp9NkroHebMqMbFbuMTgA9QP4TPBBdySdAF0elg_aem_qDUFjy3-8ne4oXOuuQOPvQ (accesat : 21.11.2024).
526. **La Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” a început Săptămâna creativității și inovației.** – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/HQTVX/> (accesat : 16.04.2024).
527. **Lansare de carte „Eminescu, profesor de statistică”** : [lansare de carte cu participarea dnei Elena Dabija, șefa Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // statistica.gov.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/28hy/> (accesat : 17.12.2024).
528. **Lansarea cărții „Al 4-lea” de Moni Stănilă** : [lansarea volumului Al 4-lea semnat de scriitoarea Moni Stănilă, lansat în cadrul Cenaclului REPUBLICA la Biblioteca Centrală]. – Text : electronic // undalibera.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/28c9> (accesat : 24.12.2024).
529. **Lansarea cărții „Eminescu, profesor de statistică”** : [lansare de carte cu participarea dnei Elena Dabija, șefa Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // ASEM : [site]. – 2024. – URL: <https://ase.md/lansarea-cartii-eminescu-profesor-de-statistica/> (accesat : 20.12.2024).
530. **Lipovanciu, Geta.** Clipe speciale în mediul copiilor : [despre întâlnirea scriitoarei cu copiii de la Școala primară „Spiridon Vangheli” din Chișinău, organizată de echipa CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 12 (dec.). – P. 1. – URL: <https://s9.ro/295f/> (accesat : 17.01.2025).
531. **Lorina Bălțeanu: „Biblioteca a avut o importanță majoră în viața mea.** Fără lecturi, nu știu dacă aș fi ajuns prea departe. [interviu cu scriitoarea Lorina Bălțeanu despre romanul „Legată cu funia de pământ”, din cadrul Programului de lectură „Chișinăul citește, ediția a XXI-a, categoria maturi]. – Text : electronic // portal.revistatimpul.ro : [site]. – 2024. – URL: <https://portal.revistatimpul.ro/timpul-chisinau/lorina-balteanu-biblioteca-a-avut-o-importanta-majora-in-formarea-mea-fara-lecturi-nu-stiu-daca-as-fi-ajuns-prea-departe/> / (accesat : 12.04.2024).
532. **Luchiancova Miroslava.** Dislocarea stereotipurilor feminin și masculin ale epocii în „Luceafărul” eminescian : [comunicare la cea de a XIII-a ediție a Congresului Mondial al Eminescologilor]. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitice și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 13. – P. 9-11. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-13-2024.html/> (accesat: 25.10.2024). – ISSN 2953-724X.
533. **Luchiancova, Miroslava.** Festivalul „Dor de Chișinău”. – Text : electronic // Dimineața capitalei / Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 12. – P. 2. –

URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/dimineata-capitalei-nr-12.html> (accesat : 24.12.2024).

534. **Luchiancicova, Miroslava.** Primul Forum Național al Culturii s-a desfășurat la Palatul Național „Nicolae Sulac”. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 12. – P. 2. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/dimineata-capitalei-nr-12.html/> (accesat : 24.12.2024).
535. **Lucikanin, Serghii.** Eminescu moment de reverie : [Interviu cu Serghii Lucikanin, profesor kievean despre creația marelui poet Mihai Eminescu] / consemnare: **Carlașciuc, Vasile.** – Text : electronic // monitorbuk.com : [site]. – 2024. – 26 ian. URL: <https://monitorbuk.com/cultura/eminescu-moment-de-reverie-interviu-cu-serghii-lucikanin-profesor-kievean-dupa-un-atac-masiv-cu-rachete-asupra-capitalei-ucrainei> (accesat : 27.01.2024).
536. **Magia cuvântului și poveștile tăcute ale Timpului – un eveniment de excepție dedicat patrimoniului cultural** : [vernizarea expoziției de grafică *Poveștilor tăcute ale timpului: patrimoniul balnear în era digitală – o expoziție de grafică digitală* coordonată de Inga MAȚCAN-LISENCO]. – Text : electronic // fua.utm.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/28ca> (accesat : 24.12.2024).
537. **Maistru, Vitalie.** Biblioteca „Hristo Botev”, dotată cu tehnică de calcul : [din partea Asociației pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare din Moldova]. – Text electronic // razvitiebg.md : Агенция развитие болгар за рубежом : [site]. - 2024. - 15 mar. – URL: https://razvitiebg.md/portfolio-item/biblioteca-hristo-botev-dotata-cu-tehnica-de-calcul/?fbclid=IwAR2Xc20QqgJL6WMBfv4kZY6_NLmh8e2oRDz1bVJVGYO4JXJaPd8VL36OJhU_aem_AR8bbVLZp14exKhiaWbl12ZagMS_RPjN4wKn0EFiRX0hebyYNaHtYnzL5uUNRunot7-DtDeW5gUae17nVU3XJyVi (accesat : 15.03.2024).
538. **Mariana Harjevschi, directoarea Bibliotecii B.P. Hasdeu, ne recomandă să ducem copiii la bibliotecă pentru activități în vacanța mare.** [Despre Programul estival „Provocarea verii”]. – Text : electronic // moldova1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/15UrSdNTFV/> (accesat : 03.06.2024).
539. **Median, Gheorghe.** Eveniment expozițional inedit cu prilejul Zilei Culturii Naționale. Stockholm (12 ianuarie-29 februarie 2024). – Text : electronic // luceafărul.ro : [site]. – 2024. – 11 ian. – URL: <https://s9.ro/20gs/> (accesat : 25. 01. 2024).
540. **Metleaeva, Miroslava.** Romanul, care a obținut forța unui document : [despre romanul „Evreii” de N. Esinencu]. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 11. – P. 20. – URL: <https://ebraika.ru/2024/04/arhivarius-11/> (accesat : 17.04.2024). – ISSN 2953-724X.
541. **Metleaeva, Miroslava.** Un mare indicator al Darului de poet [Traian Vasilcău]. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 13. – P. 12-14. – URL: <https://sector->

analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-13-2024.html (accesat : 25.10.2024). – ISSN 2953-724X.

542. **Metleaeva, Miroslava.** Zilele Bibliotecii Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu” 17-18 octombrie 2024 naștere. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 12. – P. 1. – URL: (accesat : 24.10.2024).
543. **Mihai Eminescu – 174 de ani de la naștere.** – Text : electronic // ltdcantemir.educ.md : [site]. – 2024. – 15 ian. – URL: <https://s9.ro/20lc> (accesat : 16. 01. 2024).
544. **Mihai Eminescu, în traducere ucraineană, subiectul unui eveniment public.** – Text : electronic // stiri.botosani.ro : [site]. – 2024. – 14 ian. – URL: <https://s9.ro/20gu> (accesat : 19.01.2024).
545. **Muntean, Loredana.** Emiko jean: „Tokyo pentru totdeauna” : [impresii de carte]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 12 (dec.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/295f> (accesat : 17.01.2025).
546. **O bibliotecă din Capitală** oferă cursuri gratuite de limbă polonă pentru toți doritorii : [Biblioteca polonă oferă cursuri de limbă polonă]. – Text : electronic // stiri.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/27ea/> (accesat : 07.11.2024).
547. **O carte care cuprinde 35 de interviuri realizate cu mari artiști ai neamului și personalități notorii a văzut lumina tiparului.** : [despre lansarea cărții „Dor de izvor” semnată de Maria Mocanu]. – Text : electronic // moldova1 : [site]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/12Debi3UvtP/> (accesat : 25.05.2024).
548. **O expoziție vastă de enciclopedii este deschisă la Parlament.** [Despre expoziția „Cultura cunoașterii din enciclopedii”]. – Text : electronic // parlament.md : [site]. – 2024. – URL: <https://www.parlament.md/ns-newsarticle-O-expoziie-vast-de-enciclopedii-este-deschis-la-Parlament.nspix> (accesat : 24.04.2024).
549. **OAMENII CETĂȚII | Maria Mocanu a lansat noul său volum de poezii „Ecoul Secundeii” (Audio, Foto).** – Text : electronic // radiochisinau.md : [site]. – 2024. – URL: <https://radiochisinau.md/oamenii-cetatii-maria-mocanu-a-lansat-noul-sau-volum-de-poezii-ecoul-secundeii-audio-foto---204750.html> (accesat : 17.12.2024).
550. **Oana Raluca Boian,** managerul Bibliotecii Județene din Focșani, la jubileul instituției înfrățite din Chișinău: „Un parteneriat bazat pe prietenie și încredere”. – Text : electronic // radiochisinau.md : [site]. – 2024. – URL: <https://radiochisinau.md/foto-oana-raluca-boian-managerul-bibliotecii-judetene-din-focsani-la-jubileul-institutiei-infratite-din-chisinau-un-parteneriat-bazat-pe-prietenie-si-incredere---204174.html> (accesat : 15.12.2024).
551. **Peste 100 de enciclopedii,** expuse la Parlament: Printre exponate – volumele din 1894 ale dicționarului etimologic al limbii române „Etymologicum Magnum Romaniae”, semnat de B.P. Hasdeu. – Text: electronic // Ziarul Național : [site]. – 2024. – 22 apr. – URL: <https://s9.ro/2a0m> (accesat : 24.02.2025).

552. **Primăria Chișinău a dat startul Programului estival pentru copii „Provocarea verii”**. – Text : electronic // democracy.md : [site]. – 2024. – URL: <https://democracy.md/primaria-chisinau-a-dat-startul-programului-estival-pentru-copii-provocarea-verii/> (accesat : 04.06.2024).
553. **Programul de lectură „Chișinăul citește”, ediția a XXI-a**. – Text : electronic // radiomoldova.md : [site]. – 2024. – URL : <https://radiomoldova.md/p/30426/programul-de-lectura-chisinaul-citeste--editia-a-xxi-a/> (accesat : 16.02.2024).
554. **Programul estival „Provocarea verii” aduce o nouă ediție cu genericul „ȘTIM la bibliotecă”**. – Text : electronic // goodnews.md : [site]. – 2024. – URL: <https://goodnews.md/06/03/16378/> (accesat : 04.06.2024).
555. **Programul estival „Provocarea verii” aduce o nouă ediție cu genericul „ȘTIM la Bibliotecă”**. – Text : electronic // goodnews.md : [site]. – 2024. – URL: <https://goodnews.md/06/03/16378/> (accesat : 03.06.2024).
556. **Programul estival „Provocarea Verii”, ediția 2024, a implicat 2.372 de copii**. – Text : electronic // ionceban.md : [site]. – 2024. – URL: <https://ionceban.md/programul-estival-provocarea-verii-editia-2024-a-implicat-2-372-de-copii> (accesat : 05.08.2024).
557. **Programul estival pentru copii „Provocarea verii”, ediția a VI-a, va avea loc în perioada 3 iunie – 27 iulie curent**. – Text : electronic // alerta.md : [site]. – 2024. – URL: <https://alerta.md/programul-estival-pentru-copii-provocarea-verii-editia-a-vi-a-va-avea-loc-in-perioada-3-iunie-27-iulie-curent/> (accesat : 25.05.2024).
558. **Proiectul Orizont Eminescu Mihai** – Internațional ajunge la Chișinău de Ziua Limbii Române. – Text : electronic // Gazeta de Sud : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/28ot/> (accesat : 30.08.2024).
559. **Provocarea verii! Copiii sunt îndemnați să citească câte 20 de minute în fiecare zi și să-și înscrie performanțele de lectură**. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2024. – URL: <https://diez.md/2024/06/02/provocarea-verii-copiii-sunt-indemnati-sa-citeasca-cate-20-de-minute-pe-zi-si-sa-isi-inscrie-performantele-de-lectura/> (accesat : 03.06.2024).
560. **Rezultatele Programului estival „Provocarea Verii”, ediția 2024**. – Text : electronic // Primăria Municipiului Chișinău : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/primariachisinau.md/posts/pfbid02Vri2pGu48K4XfHoTJRnQnVKU7kRL7VQfbTDszaEj9666sFA6FHvmmz8MbERP2rel> (accesat : 05.08.2024).
561. **Rotaru, Tatiana**. Eminesciana – XXXVIII la Strășeni : [despre participarea acad. Mihai Cimpoi și Elena Dabija la Festivalul Internațional de Poezie și Muzică „Eminesciana ediția a XXXVIII-a a”]. – Text : electronic // asm.md : [site]. – 2024. – 3 iul. – URL: <https://www.asm.md/eminesciana-xxxviii-la-straseni> (accesat : 04.07.2024).
562. **Scriitoarea Lidia Hlib își sărbătorește cea de-a 80-a aniversare**. – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2024. – 2 feb. – URL: <https://s9.ro/20gv> (accesat : 02.02.2024).
563. **Scriitoarea Mara Alisandru a lansat o carte de proză** : [de Ziua Poeziei, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a fost lansată cartea „Bătaia norocului”, scrisă Tamara Șipitca și semnată cu

- pseudonimul Mara Alisandru]. – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/204i> (accesat : 03.04.2024).
564. **Scriitoarea Moni Stănilă a editat o antologie de versuri** : [O antologie de versuri intitulată „Cartea Prutului”, realizată de scriitoarea Moni Stănilă, redactor-șef al Editurii „Prut Internațional”, a apărut recent la Chișinău]. – Text : electronic // moldpres.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/28c8> (accesat : 24.12.2024).
565. **Scriitorii, criticii literari, oamenii de cultură și pasionații de lectură sunt invitați la lansarea programului „Chișinăul citește”**. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2024. – URL: <https://diez.md/2024/02/12/scriitorii-criticii-literari-oamenii-de-cultura-si-pasionatii-de-lectura-sunt-invitati-la-lansarea-programului-chisinaul-citeste/> (accesat : 18.02.2024).
566. **Sîrbu, Vera**. Achiziții noi în Colecția de documente a CAIME : [despre completarea colecției de documente eminesciene intrate în patrimoniul eminescian CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 6 (iun.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/23d1> (accesat : 23.07.2024).
567. **Sîrbu, Vera**. Cărți cu învățăminte pozitive : [revistă bibliografică la o selecție de cărți destinate copiilor de vârstă mică]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 9 (sept.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/26ff> (accesat : 23.10.2024).
568. **Sîrbu, Vera**. Exegeze pe teme eminesciene : [despre completarea colecției de documente eminesciene intrate în patrimoniul eminescian CAIME pentru anul 2023]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 1 (ian.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/1zz3> (accesat : 28.03.2024).
569. **Sîrbu, Vera**. Frumusețea și atracția științei pentru cei mici : [despre o serie de cărți cu un titlu comun „Vreau să fiu” apărute la Editura Litera]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 7 (iul.). – P. 4. – URL: <https://s9.ro/23r2> (accesat : 05.08.2024).
570. **Sîrbu, Vera**. Programul de lectură „Chișinăul citește” 2024 : [despre lansarea programului]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 3 (mar.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/20l7> (accesat : 16.04.2024).
571. **Sofronovici, Ștefan**. Artele vorbeau despre Luceafăr : [despre Congresul Mondial ale Eminescologilor, ediția a XIII-a, cu tema Eminescu și Artele/Eminescu în Arte, desfășurat la Academia de Științe a Moldovei și la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 9 (iun.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/26ff> (accesat : 23.10.2024).
572. **Sofronovici, Ștefan**. Eminescu pe meridianele lumii : [despre evenimentul cultural desfășurat la CAIME, cu ocazia împlinirii a 135 de ani de la trecerea la cele veșnice a Poetului național Mihai Eminescu]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 6 (iun.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/23d1> (accesat : 23.07.2024).

573. **Sofronovici, Ștefan.** Simpozion științific despre Nicolae Dabija : [despre simpozionul științific „Nicolae Dabija- 76”, desfășurat la CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 7 (iul.). – P. 1. – URL: <https://s9.ro/23r2> (accesat : 05.08.2024).
574. **Sofronovici, Ștefan.** Simpozionul „Mihai Eminescu: Pacea Pământului : [despre inițiativa comunitară de lectură publică „Citim Eminescu” și Simpozionul „Mihai Eminescu: pacea pământului” desfășurate în incinta CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 1 (ian.). – P. 3. – URL: <https://s9.ro/1zz3> (accesat : 28. 03. 2024).
575. **Stajila, Emilia.** Surdomutul Domnului : [despre romanul „Surdomutul Domnului” semnat de către Traian Vasilcău]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 10 (oct.). – P. 3-4. – URL: <https://s9.ro/270e> (accesat : 08.11.2024).
576. **Stănilă, Moni.** Interviu cu Moni Stănilă, scriitoare și poetă: „Întoarcerea către sine e teama cea mai mare a omului” / consemnare: Dan Burcea. – Text : electronic // suplimentuldecultura.ro : [site]. – 2024. – URL:<https://s9.ro/204l/> (accesat : 03.04.2024).
577. **Urecheanu, Serafim.** Însemne pe pagina vremii. În preajma celor 25 de ani de la fondare: O foarfecă deosebită în salba jubiliară : [despre istoria și contextul înființării Centrului Academic Internațional „Mihai Eminescu” în Chișinău, care a avut loc în anul 2000]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 11 (noiemb.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/280v> (accesat : 10.12.2024).
578. **Vasilcău, Traian.** „Dulcea mea Doamnă”, sărbătorită cu Inima cântătoare din nou... : [despre omagiu adus feminității și dragostei, desfășurat în incinta CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 3 (mar.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/20l7> (accesat : 16.04.2024).
579. **Vasilcău, Traian.** Acolo unde cineva scrie: „Deces”, El taie și scrie: „Trăiască!” : [un dialog axat pe multiple aspecte ale vieții și procesului creativ al lui Traianus (Traian Vasilcău)] / consemnare: Luminița Popa. – Text : electronic // Revista Armonii culturale : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/202k> (accesat : 01.04.2024).
580. **Vasilcău, Traian.** Gânduri despre Voievod : [despre Mihai Eminescu, omul deplin al culturii românești]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 6 (iun.). – P. 2-3. – URL: <https://s9.ro/23d1> (accesat : 23.07.2024).
581. **Vasilcău, Traian.** Omul numai suflet: [despre Mihai Morăraș: exemplu de devotament național și literar]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 7 (iul.). – P. 2. – URL: <https://s9.ro/23r2> (accesat : 05.08.2024).
582. **Vasilcău, Traian.** Permanența Mihai Eminescu : [despre inițiativa comunitară de lectură publică „Citim Eminescu”, desfășurată în incinta CAIME, care a organizat un maraton al lecturii publice din opera Poetului Național, cu ocazia împlinirii a 174 de ani de la nașterea sa]. – Text : electronic

- // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 1 (ian.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/1zz3> (accesat : 28.03.2024).
583. **Vasilcău, Traian.** Ultima prințesă a Daciei : [despre prezentarea cărții „Ultima prințesă a Daciei” semnată de Zuzana Kuglerova desfășurată în incinta CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 10 (oct.). – P. 1-3. – URL: <https://s9.ro/270e> (accesat : 08.11.2024).
584. **Vasilcău, Traian.** Vasile Fotescu - Artistul polivalent : [despre lansarea a două volume a lui Vasile Fotescu în incinta CAIME]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 5 (mai). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/234h> (accesat : 10. 07. 2024).
585. **Vișoreanu, Teofil.** Din Dragostea Poetului, pentru noi [despre vizita elevilor Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din Chișinău, la CAIME, unde au descoperit aspecte inedite din viața și opera poetului liric și tribun Grigore Vieru]. – Text : electronic // Ecoul Eminescu : Editat de Centrul Academic Internațional Mihai Eminescu : [site]. – 2024. – Nr 2 (feb.). – P. 1-2. – URL: <https://s9.ro/1zz2> (accesat : 28.03.2024).
586. **Vrei să înveți limba poloneză?** La Biblioteca Municipală „Adam Mickiewicz” din Chișinău o poți studia gratuit. – Text : electronic // diez.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/27ed/> (accesat : 07.11.2024).
587. **Zencenco-Migaluș, Olga.** În Chișinău copiii învață cum să folosească banii. – Text : electronic // esp.md : [site]. – 2024. – 19 feb. – URL: <https://s9.ro/20gt/> (accesat : 01.02.2024).

*** în alte limbi

588. **Бацманова Анна.** От мифологии до современности / Анна Бацманова. – Text : electronic [вступительное слово] // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. –Nr 14. – P. 3-4. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-14-2024.html> (accesat: 11.12.2024). – ISSN 2953-724X.
589. **Бацманова, Анна.** Вместо аннотации / Анна Бацманова. – Text : electronic [cuvânt introductiv] // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 13. – P. 3-4. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-13-2024.html> (accesat : 25.10.2024). – ISSN 2953-724X.
590. **Бацманова, Анна.** О прошлом, которое не должно повториться / Анна Бацманова. – Text : electronic [cătре Ziua Comemorării Victimelor Holocaustului] // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 11. – P. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2024/04/arhivarius-11/> (accesat: 17.04.2024). – ISSN 2953-724X.
591. **Бацманова, Анна.** Сила носителей слова / Анна Бацманова. – Text : electronic [o известных писателях мировой и отечественной литературы] // Arhivarius: Revista Secției Analitică și

Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 12. – P. 3-4. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/arhivarius-nr12/> (accesat: 28.06.2024).

592. **Бацманова, Анна.** Художници о трагедии 7 октября / Анна Бацманова. – Text : electronic : [о выставке в Тель-Авиве, Израиль] // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 11. – P. 2. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/dimineata-capitalei-11/> (accesat : 25.06.2024).
593. **Богоева, Ирина.** Бесарабската българка Мария Великсар, известна журналистка в Молдова, навърши 88 години [interviu cu Angela Olărescu despre viața și activitatea jurnalistei bulgare Maria Velicsar]. – Text : electronic // Bta.bg : Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 6 aug. – URL: https://www.bta.bg/bg/bg-world/721442-besarabskata-balgarka-mariya-veliksar-izvestna-zhurnalistka-v-moldova-navarshi?fbclid=IwY2xjawElgyllHRuA2FlbQlxMQABHbYj0OYuz7qn_RvkulztHhyhHONYEHROcZ15zAlbZphKTx9lW9tX7F23gA_aem_4UBSiN1OIEhT1vWiArx5-A (accesat : 7.08.2024).
594. **Богоева, Ирина.** Библиотека «Христо Ботев» в Кишинев отбеляза 32 години от основанието си с лекции, екскурзии и подаръци от България. – Text : electronic // Bta.bg : Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 11 mar. - URL: https://www.bta.bg/bg/bg-world/632988-biblioteca-hristo-botev-v-kishinev-otbelyaza-32-godini-ot-osnovanieto-si-s-lek?fbclid=IwAR3Y_RAbsl57uYP3l1uAeY65M66S41onvZXFakuCqQxIhrKu4l2w (accesat : 11.03.2024).
595. **Богоева, Ирина.** Библиотека «Христо Ботев» в Кишинев получи като подарък книгата «Исторически парк и земята на свободите» : [interviu cu Angela Olărescu despre donația cărții valoroase bibliotecii ce conține informație despre Muzeul istoric din regiunea Varna, Bulgaria]. – Text : electronic // Bta.bg : Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 4 noiemb. – URL : <https://www.bta.bg/bg/bg-world/774546-biblioteca-hristo-botev-v-kishinev-poluchi-katopodarak-knigata-istoricheski-> (accesat : 4.11.2024).
596. **Богоева, Ирина.** Библиотека «Христо Ботев» в Кишинев получи книги от България : [interviu cu Angela Olărescu despre donația de carte valoroasă în limba bulgară bibliotecii din partea instituțiilor publice din Bulgaria]. – Text : electronic // Bta.bg : Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 8 noiemb. – URL : https://www.bta.bg/bg/bg-world/777688-biblioteca-hristo-botev-v-kishinev-poluchi-knigi-ot-balgariya?fbclid=IwY2xjawGhaqtleHRuA2FlbQlxMQABHYx3poxQKJaSQWP3i_6Eok_S3GX4BJM7Cuk1HxgK1VDEHyfovVJEU4cWDg_aem_D_-84GCXc84dagYEDV9qyg (accesat : 11.11.2024).
597. **Богоева, Ирина.** В Молдова публикуваха истории на българите в Кайраклия : [despre lansarea volumului «Земляците от Кайраклия» la Biblioteca „Hristo Botev”]. – Text : electronic // Bta.bg : Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 4 iul.– URL: <https://www.bta.bg/bg/bg-world/702521-v-moldova-publikuvaha-istorii-na-balgarite-v->

[kayrakliya#%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D0%B1%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B5%D0%B2%D0%B0](#) (accesat : 20.09.2024).

598. **Богоева, Ирина.** Започна новата учебна година в Българското неделно училище в Кишинев : [despre deschiderea Şcolii duminicale din cadrul Bibliotecii „Hristo Botev” cu referire la studierea limbii bulgare]. – Text : electronic // Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 16 sept. – URL: https://www.bta.bg/bg/bg-world/743094-zapochna-novata-uchebna-godina-v-balgarskoto-nedelno-uchilishte-v-kishinev?fbclid=IwY2xjawFZELVleHRuA2FlbQlxMAABHcFzYKCDjmf6MXZ7tGREg6LoztqYs1qNyp4-VegrR8QGHnu58T8mNNed2w_aem_GZ4Bg890Y57IFpAEIj6HYw (accesat : 19.09.2024).
599. **Богоева, Ирина.** Летни занимания за деца организира библиотеката «Христо Ботев» в Кишинев : [despre desfăşurarea Programului estival „Provocarea Verii 2024” la Biblioteca „Hristo Botev”]. – Text : electronic // Bta.bg : Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 9 iul. – URL: https://www.bta.bg/bg/bg-world/705377-letni-zanimaniya-za-detsa-organizira-bibliotekata-hristo-botev-v-kishinev?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMATAAR3ZQWn2AknGX0MuXVff_ncDQazfVDS95Hg5_DdLexTYznQ-hM0mtqaVDM0_aem_5AltUy73xjFzE7SO3N7XHQ (accesat : 10.07.2024).
600. **Борщ, Анжела.** Месяц Сиван / Анжеле Борщ. – Text : electronic [события, праздники и юбилеи-евреи, выходцы из Бессарабии и Молдовы] // Dimineaţa capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr. 1. – P. 3. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/dimineata-capitalei-11/> (accesat: 25.06.2024).
601. **В библиотеке им. Б.П. ХАШДЕУ** проходит выставка художницы Кристины Ставенски. – Text : electronic // locals.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/1zi3> (accesat : 12.03.2024).
602. **В Сливен бе подписано споразумение** за сътрудничество между Регионална библиотека «Сава Доброплодни» и градската библиотека «Б.П. Хаждеу» – гр. Кишинев, Молдова : [despre încheierea Protocolului de Colaborare între aceste două biblioteci]. – Text : electronic // Bta.bg : Българска Телеграфна Агенция : [site]. – 2024. – 28 aug. – URL: https://www.bta.bg/bg/news/bulgaria/oficial-messages/732605-v-sliven-be-podpisano-sporazumenie-za-satrudnichestvo-mezhdu-regionalna-bibliote?fbclid=IwY2xjawE9KC1leHRuA2FlbQlxMQABHScT3XfSOGx8Xj_ZtX1W4NGtdrfVvpOuzSP_rZhtL6XDTznzzDdsvxybBtQ_aem_ht8k3cUkAPHQY1_ifvZJEA (accesat: 29.08.2024).
603. **В столичной библиотеке им. И. Мангера открыли выставку памяти жертв Холокоста;** Text : electronic // point.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/211t> (accesat : 23.01.2024).
604. **Думиника, Иван.** Презентация на биографичния албум на писателя Иван Вълков: [despre desfăşurarea la Biblioteca „Hristo Botev” aniversării a 85-a a scriitorului bulgar basarabean Ivan Vîlkov şi lansarea Albumului său „Не хлебом единым жив человек!"]. – Text : electronic // ndb.md : [site]. – 2024. – 12 oct. – URL : <https://www.ndb.md/%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b7%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b0%d1%86%d0%b8%d1%8f-%d0%bd%d0%b0->

[%d0%b1%d0%b8%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d1%84%d0%b8%d1%87%d0%bd%d0%b8%d1%8f-%d0%b0%d0%bb%d0%b1%d1%83%d0%bc-%d0%bd%d0%b0/](#) (accesat : 12.10.2024).

605. **Инклюзивное образование — ключ к успешной интеграции детей и взрослых из Украины** : [despre integrarea cu succes a refugiaților din Ucraina și instituțiile care au contribuit la acest proces, inclusiv și despre activitatea bibliotecii „Adam Mickiewicz”]. – Text : electronic // newsmaker.md : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/1zjt/> (accesat : 01.03.2024).
606. **Инклюзивное образование — ключ к успешной интеграции детей и взрослых из Украины** : [Despre integrarea cu succes a refugiaților din Ucraina și instituțiile care au contribuit la acest proces, inclusiv și despre activitatea bibliotecii „Adam Mickiewicz”]. – Text : electronic // newsmaker.md : [site]. – 2024. – URL: <https://newsmaker.md/ru/inklyuzivnoe-obrazovanie-klyuch-k-uspeshnoy-integratsii-detey-i-vzroslyh-iz-ukrainy> (accesat : 01.03.2024).
607. **Искимжи, Татьяна.** Вызов лета [Programul *Provocarea verii*]. – Text : electronic // knafaim.ebraika.ru : [site]. – 2024. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/vyzov-leta-2024/> (accesat : 18.06.2024).
608. **Искимжи, Татьяна.** Калейдоскоп еврейской книги : [Festivalul cărții eevreiești, ed. XXVIII]. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 13. – P. 2. – URL: <https://ebraika.ru/2024/12/dimineata-capitalei-nr-13/> (accesat : 11.12.2024).
609. **Искимжи, Татьяна.** Путешествие в сказку : [întâlnire cu scriitoarea T. Orlova-Voloșina la grădinița nr 68]. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 10. – P. 5. – URL: <https://s9.ro/20wn> (accesat : 18.04.2024).
610. **Искимжи, Татьяна.** Сто мгновений откровений. О баснях Натальи Козловской-Радуги. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 13. – P. 2. – URL: <https://ebraika.ru/2024/12/dimineata-capitalei-nr-13/> (accesat : 11.12.2024).
611. **Лукьянец, Екатерина.** Виталий Бианки-человек, влюблённый в природу [о тематическом мероприятии в б-ке]. – Text : electronic // knafaim.ebraika.ru : [site]. – 2024. – URL: <https://slink.ro/o1uxj> (accesat : 12.02.2024).
612. **Лукьянец, Екатерина.** Сказка в Шаббат для детей и взрослых, или Еврейский праздник каждую неделю : [atelierul de replicare a serviciului „Povestea de Șabat”] . – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 10. – P. 1. – URL: <https://s9.ro/20wn> (accesat : 18.04.2024).
613. **Лукьянчикова (Метляева), Мирослава.** Осенние еврейские праздники. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 12. – P. 3. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/dimineata-capitalei-nr-12.html> (accesat : 11.01.2025).

614. **Метляева, Мирослава.** Cries of War – крики войны : [о кино-фото проекте журналиста Шенди Копитмана]. – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 12. – P. 3. – URL: [Biblioteca „Ițic Mangher” / Sectorul Știință, arhivistică și relații externe: DIMINEAȚA capitalei / УТРО столицы, nr. 12](#) (accesat : 24.10.2024).
615. **Метляева, Мирослава.** Жизнь как творчество: контуры поэтики Иона Хадыркэ. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 12. – P. 11-17. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/arhivarius-nr12/> (accesat :28.06.2024).
616. **Метляева, Мирослава.** От достигнутого к новым высотам / Мирослава Метляева. – Text : electronic [общее собрание членов Еврейской Общины Р.М.] // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 13. – P. 2. – URL: <https://ebraika.ru/2024/12/dimineata-capitalei-nr-13/> (accesat : 11.12.2024).
617. **Метляева, Мирослава.** Практическая психология в условиях социально-политических кризисов [об участии в международном семинаре ЮИП (Hosen, сопротивление)]. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 14. – P. 5-7. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-14-2024.html> (accesat : 11.12.2024). – ISSN 2953-724X.
618. **Метляева, Мирослава.** Таинства садов поэзии Паула Михни : [о библиографии „Paul Mihnea – maestru al poeziei” / «Паул Михня – мастер поэзии»]. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 13. – P. 5-8. – URL: <https://sector-analitica-si-relatii-externe.blogspot.com/2024/10/arhivarius-nr-13-2024.html> (accesat : 25.10.2024). – ISSN 2953-724X.
619. **Метляева, Мирослава.** Франц Кафка и еврейская традиция. – Text : electronic // Arhivarius: Revista Secției Analitică și Relații Externe a Bibliotecii Evreiești „Ițic Mangher”, filială a Bibliotecii Municipale „B. P. Hasdeu”. – 2024. – Nr 12. – P. 5-10. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/arhivarius-nr12/> (accesat : 28.06.2024).
620. **Сивак, Ольга.** 30 лет как один год! Юбилей Летнего творческого лагеря Библиотеки - Культурного центра им. Ицика Мангера (1994 – 2024). – Text : electronic // Dimineața capitalei/ Утро столицы: Ziar independent, bilingv, social-cultural, informativ. – 2024. – Nr 11. – P. 1-2. – URL: <https://ebraika.ru/2024/06/dimineata-capitalei-11/> (accesat : 25.06.2024).

EMISIUNI TV

621. **A fost lansat concursul „Premiile pentru debut în literatură pentru anul 2023”** : [despre lansarea concursului „Premii debut în literatură, interviu cu dna Mariana Harjevschi, directorul general al BM „B.P. Hasdeu”]. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2024. – URL:

<https://tvr Moldova.md/article/b43481d1f1fe486b/a-fost-lansat-concursul-premiile-pentru-debut-in-literatura-pentru-anul-2023.html> (accesat : 19.02.2024).

622. **A fost lansat programul de lectură „Chișinăul citește” ce se va desfășura în februarie-noiembrie 2024.** – Text : electronic // Moldova 1 : [site]. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/p/24425/a-fost-lansat-programul-de-lectura-chisinaul-citeste-ce-se-va-desfasura-in-februarie-noiembrie-2024> (accesat : 14.02.2024).
623. **Activități de vară pentru copii**, organizate la biblioteca „Ovidius” : [interviu cu Ana Ostașevschi-Ureche, șef sector la Biblioteca „Ovidius”, filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” despre atelierile tematice organizate la bibliotecă, în cadrul Programului estival „Provocarea verii”, ediția a VI-a] / consemnare: Anatol Guzic și Alexandrina Vrânceanu. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TVR Moldova: Emisiunea „TeleMatinal”. – 2024. – 5 iun. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/3572208242909935> (accesat : 05.06.2024).
624. **Activități pentru cei mici la Biblioteca Municipală** : [despre programul estival Provocarea verii desfășurat la Biblioteca Centrală, în interviu a relatat Maria Bivol, șef serviciu la Biblioteca Centrală]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TVR Moldova : Emisiunea TeleMatinal. – 2024. – URL: <https://slink.ro/PUqwE> (accesat : 14.08.2024).
625. **Activități pentru cei mici, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**: [despre Programului „Provocarea verii”]. – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2024. – URL: <https://tvr Moldova.md/article/dc021d047195d8c0/activitati-pentru-cei-mici-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu.html> / (accesat : 10. 07. 2024).
626. **Adio Spiridon Vangheli** : [Elena Dabija]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // Moldova 1 : [canal youtube]. – 2024. – 24 iun. – URL: <https://www.youtube.com/live/ShOwn7QXC1k> (accesat : 25.06.2024).
627. **Anatol Fornea ne invită la o nouă expoziție de caricatură** : [în perioada iulie-august la Biblioteca Centrală a BM a fost expusă expoziția de caricatură dedicată scriitorilor din Republica Moldova, semnată de jurnalistul și caricaturistul Anatol Fornea]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TVR Moldova : Emisiunea TeleMatinal. – 2024. – URL: <https://slink.ro/660dM> (accesat : 14.08.2024).
628. **Aniversăm 147 de ani de la înființarea Bibliotecii Municipale B.P. Hasdeu!** : [interviu cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi despre aniversarea 147 de ani BM]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SnK4Vw80jBU> (accesat : 15.02.2024).
629. **Anul dedicat operei lui Mihai Eminescu.** – Imagine (în mișcare: bidimensională): // Moldova 1 : Emisiunea „Bună dimineața”. – 2024. – 24 dec. – URL: <https://moldova1.md/f/en/5517/> (accesat : 24.12.2024).
630. **Bevziuc, Ana** : Holodomor – Genocidul Ucrainenilor. Emisiunea „ Mesager ” : [interviu cu Ana Bevziuc, șefa bibliotecii „Lesia Ukrainka]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV

- Moldova1 : [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=2XC5eTNpo7w&t=7s> (accesat: 23.11.2024).
631. **Bevziuc, Ana.** Holodomor – Genocidul Ucrainenilor. Emisiunea „Mesager” : [interview cu șeful bibliotecii „Lesia Ukrainka” – Ana Bevziuc]. – Text : electronic // Moldova1 : [site]. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/p/39494/-un-eveniment-tragic-care-a-marcat-istoria-ucrainei--victimele-holodomorului-comemorate-la-chisinau> (accesat: 23.11.2024).
632. **Biblioteca Adam Mickiewicz:** Singura în Republica Moldova cu 4.000 de cărți în poloneză : [interview cu Maia Stati și Tatiana Colesnic despre accentul polon în activitatea bibliotecii]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) // TV Moldova1 : Emisiunea „Mesager”. – 2024. – 4 sept. – URL: <https://s9.ro/256z> (accesat : 04.09.2024).
633. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** lansează programul „Chișinăul citește”, ediția a XXI-a. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmoldova.md/article/73f01deda99a8b41/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-lanseaza-programul-chisinaul-citeste-editia-a-xxi-a.html> / (accesat : 17 02.2024).
634. **Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” și Asociația „Prietenii Bibliotecii”** au lansat un concurs de eseuri pentru tineri : [despre Concursul de eseuri „Securitatea cibernetică”]. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmoldova.md/article/47391fc8b7414832/biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-si-asociatia-prietenii-bibliotecii-au-lansat-un-concurs-de-eseuri-pentru-tineri.html> (accesat : 18.12.2024).
635. **Biblioteca Municipală B.P. Hasdeu lansează campania de atragere și fidelizare a utilizatorilor cu genericul Fii deștept! la un card inteligent.** : [interview cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi despre Campania de atragere și fidelizare a utilizatorilor BM „Fii deștept! la un card inteligent!]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/1BE7Wcra3Y/> (accesat : 12.09.2024).
636. **Biblioteca Onisifor Ghibu de 32 ani mai aproape de cititori** : [interview cu Vitalie Răileanu, șef Biblioteca „Onisifor Ghibu”, BM „B.P. Hasdeu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/392759856573312> (accesat : 11.03.2024).
637. **„Bună Dimineața” – Mariana Harjevschi, directoarea Bibliotecii „B.P. Hasdeu” ne recomandă să ducem copiii la bibliotecă pentru activități în vacanța mare.** – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 [Facebook]. – 2024. – URL : <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/506129785075346> (accesat : 03.06.2024).
638. **„Bună dimineața”. Biblioteca „B.P. Hasdeu” promovează transformarea digitală** : [Interview cu directorul general dr. Mariana HARJEVSKI, despre Colocviile de vară]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/1522771728617866>

639. **„Bună Dimineața”**. **Provocarea distractivă și cognitivă la Biblioteca Municipală Bogdan Petriceicu Hasdeu** : [despre Programul estival „Provocarea verii”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/1A6HuperwV/> (accesat : 11.06.2024).
640. **Carduri gratuite pentru cititori**. – Text : electronic // Moldova1.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvr Moldova1.md/article/b79c84aedc096865/carduri-gratuite-pentru-cititori.html> (accesat : 17.09.2024).
641. **„Cartea săptămânii” („Căsătorie de plăcere” de Tahar ben Jelloun)** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3751#content> (accesat: 11.06.2024).
642. **„Cartea săptămânii” („Când mă vei întâlni” de Rebecca Stead)** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/4125#content> (accesat : 01.07.2024).
643. **„Cartea săptămânii” („Colț alb” de Jack London)**. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/4075#content> (accesat : 01.07.2024).
644. **„Cartea săptămânii” („Marele Gatsby” de F. Scott Fitzgerald)** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3796#content> (accesat : 11.06.2024).
645. **„Cartea săptămânii” („Trei într-o barcă (fără a mai socoti și câinele)” de Jerome K. Jerome)** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3917#content> (accesat : 11.06.2024).
646. **„Cartea săptămânii”** : (Grigore Chiper) [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3242#content> (accesat : 11.03.2024).
647. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2966#content> (accesat : 11.03.2024).
648. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2908?fbclid=IwAR2IeCcrjRBxQCfyMLkwTgfN3thqbwCvwqzZQdDKj7O6wlUSu0GTpFIFU#content> (accesat : 11.03.2024).

649. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3027#content> (accesat : 11.03.2024).
650. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3079#content> (accesat : 11.03.2024).
651. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3187#content> (accesat : 11.03.2024).
652. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3201#content> (accesat : 11.03.2024).
653. **„Cartea săptămânii”** : [recomandare de lectură cu Valentin Astafi, realizată la Biblioteca „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3295#content> (accesat : 11.03.2024).
654. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața” : [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Llmw1NLdb00> (accesat : 13.03.2024).
655. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3400#content> (accesat : 21.03.2024).
656. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3450#content> (accesat : 29.03.2024).
657. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3502#content> (accesat : 29.04.2024).
658. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3600#content> (accesat : 29.04.2024).
659. **„Cartea săptămânii”** : [cu V. Astafi, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3651#content> (accesat : 29.04.2024).
660. **„Chișinăul citește”** la o nouă ediție. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2024. – URL: <https://www.jurnaltv.md/news/4951a3db4795ea7b/chisinaul-citeste-la-o-noua-editie.html> / (accesat : 18.02.2024).

661. **Chișinăul citește // Scriitorii, în dialog cu cititorii la Biblioteca municipală „B.P. Hasdeu”**. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Moldova1. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/p/39463/chisinaul-citeste--scriitorii-in-dialog-cu-cititorii-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-> (accesat : 22.11.2024).
662. **Clădirile istorice din Chișinău, pericol pentru trecători**. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmdova.md/article/cdb0624bedc97a7b/cladirile-istorice-din-chisinau-pericol-pentru-trecatori.html> (accesat : 19.05.2024).
663. **„Clipe de Visare”, O carte cu amintiri despre scriitorii noștri [înregistrare video]** : Emisiunea TeleMatinal din : [lansare de carte „Clipe de visare”, de Eugenia David la biblioteca „Ovidius”] / consemnare: Alexandru Leahu. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1549628765670373> (accesat : 28.11.2024).
664. **Concursul de eseuri „Chișinăul european” a fost lansat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”**. **Condițiile de participare** : [despre Concursul de eseuri. Condiții de participare]. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmdova.md/article/f56a6347c09fcaa3/concursul-de-eseuri-chisinaul-european-a-fost-lansat-de-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-conditiile-de-participare.html> (accesat : 04.04.2024).
665. **Concursul de eseuri „Chișinăul european” a fost lansat de Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”**. **Condițiile de participare**. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmdova.md/article/f56a6347c09fcaa3/concursul-de-eseuri-chisinaul-european-a-fost-lansat-de-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-conditiile-de-participare.html> / (accesat : 06.04.2024).
666. **Concursul de lectură „Bătălia cărților” la a X-a ediție** : „Ne dorim să promovăm pasiunea pentru lectură și să devină parte a activității de zi cu zi” : [interview cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/p/26152/concursul-de-lectura-batalia-cartilor-la-a-x-a-editie--ne-dorim-sa-promovam-pasiunea-pentru-lectura-si-sa-devina-parte-a-activitatii-de-zi-cu-zi-> (accesat : 23.03.2024).
667. **Concursul de lectură „Bătălia cărților” la a X-a ediție** : „Ne dorim să promovăm pasiunea pentru lectură și să devină parte a activității de zi cu zi”. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – // Moldova1.md : [site]. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/p/26152/concursul-de-lectura-batalia-cartilor-la-a-x-a-editie--ne-dorim-sa-promovam-pasiunea-pentru-lectura-si-sa-devina-parte-a-activitatii-de-zi-cu-zi-?fbclid=IwY2xjawHOJK5leHRuA2F1bQlxMQABHW0YESUbgB7E853Y8yOYV2QDuha0tCWTgoUD1NCIE5j-zDBtMK0Dgi-Eiw aem qn6VF-8ywQ5GH322GOhD-g> (accesat : 19.03.2024).

668. **Conferința literară „Chișinăul citește”, ediția a XXI-a**: [interviu cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1122632236149724> (accesat : 22.11.2024).
669. **Creția poetului Traian Vasilcău, un măr domnesc în literatura română** : [interviu cu Elena Dabija, Lilia Baranov-Sofronovici, Ștefan Sofronovici, Traian Vasilcău colaboratori ai CAIME] : Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/745132327783014> (accesat : 02.05.2024).
670. **Cum citim benzile desenate** : [interviu cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi despre întâlnirea cu ilustratorul Octavian Curoșu, de Ziua Internațională a Cititului împreună]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/hisDV> (accesat : 15.02.2024).
671. **Cunoașteți unde găsiți informație despre istoria Chișinăului? Da! Anume la Secția „Memoria Chișinăului”!** : [un reportaj realizat de „Mega TV”, emisiunea „Direct la subiect”, cu privire la patrimoniul Secția „Memoria Chișinăului”, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Mega TV. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1059958062416536> (accesat : 24.02.2025).
672. **Despre importanța apei curate și a igienei**. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Cinema1. – 2024. – URL: <https://fb.watch/rC5quzrEs8> (accesat : 23.04.2024).
673. **Despre scris și pictură cu Nicolae Popa**. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5GLGSNWQ27o> (accesat : 25.04.2024).
674. **Dialog cu Elena Butucel, director adjunct al Bibliotecii Municipale „Bogdan Petriceicu Hasdeu”** : [despre concursul de eseuri „Chișinăul European”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Moldova 1 : [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=XTpb39Ov5Ts> (accesat : 12.02.2024).
675. **Dialog inspirat de profunzimea lui „Doggy”** : [lansarea cărții „Doggy”, autoare Maria Pilchin, carte inclusă în cadrul programului de lectură „Chișinăul citește”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/share/p/tu8sTy2sUGCF3EfZ/> (accesat : 6.04.2024).
676. **Donație de carte record din România** : [Elena Dabija]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleJurnal”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/reel/3172044972932933> (accesat : (11.10.2024).
677. **Donație pentru Biblioteca „Hristo Botev”** : [interviu cu Angela Olărescu, realizat la Biblioteca „Hristo Botev” despre donația unui calculator din partea Asociației pentru Dezvoltarea Comunității Bulgare din Moldova]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // ONE TV :

- [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kzLuKoo0HqA> (accesat : 25.03.2024).
678. **Două secole de istorie, immortalizate în catalogul-album „Chișinăul în plăci memoriale”** : [lansarea albumului „Chișinău în plăci memoriale”, apărut sub egida BM „B.P. Hasdeu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Mesager”. – 2024. – URL: <https://www.moldova1.md/p/35932/doua-secole-de-istorie-immortalizate-in-catalogul-album-chisinaul-in-placi-memoriale-> (23.09.2024).
679. **Emisiunea „Obiectiv Comun”**: [interview cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi și scriitoarea Maria Pilchin despre rolul bibliotecii în promovarea lecturii, în cadrul Zilei Internaționale a Cărții pentru Copii]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/fghk4> (accesat : 04.04.2024).
680. **Farmecul și emoția poeziei pentru copii**, frumusețea verdului crud din Basarabia reflectat în versuri și dedicate acestui colțisor rupt de România : [interview realizat cu scriitoarea Vera Crăciun despre colaborarea cu Biblioteca „Ovidius”] / consemnare: Mădălina Stețco. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Express TV Galați : Emisiunea „Aducem Basarabia Acasă” : [canal youtube]. – URL: <https://youtu.be/XUPolvQeBSY?si=eKJe8RsSMFsMyCWA> (accesat : 28.01.2024).
681. **Festivalul Internațional „Eminesciana” ediția XXVIII, Strășeni** : [Elena Dabija]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Moldova1 : [canal youtube]. – 2024. – 28 iul. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=B9xRuH6_1qc (accesat : 28.07.2024).
682. **Fie că sunteți la bunici, pe malul mării sau chiar acasă, vacanța de vară este momentul perfect pentru a vă relaxa prin lectură** : [Recomandare de carte pentru vară]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1154128625898094> (accesat : 04.06.2024).
683. **Gala Laureatilor Premiilor Naționale Galex** : [despre acordat Diplome de Onoare din partea Guvernului Republicii Moldova, pentru excelență și profesionalism în exercitarea profesiei, colegelor: Svetlana Javelea, Viorica Lozinschi și Elena Dabija]. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmoldova.md/article/e738a8358494daa8/gala-laureatilor-premiilor-naționale-galex-jurnalistul-tvr-moldova-anatol-fornea-a-obtinut-premiul-cel-mai-bun-promotor-si-sustinator-al-bibliotecilor-cartii-si-lecturii-in-mass-media.html> (accesat : 24.04.2024).
684. **Galina Grosei a revenit acasă** : [dialog cu Traian Vasilcău]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Nord-News. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/nordnews.md/videos/1075482013669301> (accesat : 19. 02.2024).
685. **Interpreta și cercetătoarea Maria Mocanu a lansat o carte de interviuri cu o serie de personalități notorii**. [Despre lansarea cărții „Dor de izvor”, desfășurată la Biblioteca Municipală

- „B. P. Hasdeu” – Text : electronic //Moldova1.md : [site]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/plGfs> (accesat : 27.05.2024).
686. **Istoricul literar Vasile Malanețchi, omagiat la 70 de ani** : [dialog cu Traian Vasilcău] consemnare: Silvia Hodorozea]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Mesager”. – 2024. – URL: <https://s9.ro/20k2> (accesat : 26.03.2024).
687. **În aceste zile, tinerii trec mai des pragul bibliotecilor, fiind în căutarea literaturii necesare** : [Interviu cu cititorii bibliotecii]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Jurnal TV. – 2024. – URL: https://www.jurnaltv.md/news/0993915543cc8a6f/in-aceste-zile-tinerii-trec-mai-des-pragul-bibliotecilor-fiind-in-cautarea-literaturii-necesare.html?fbclid=IwY2xjawEge3BleHRuA2FlbQIxMQABHWgJcDO5xe_eCoM5dG5ZvnUT9sAkDkjR3RLXoJ_S3AaqDtqc6EVnqs5VTQ_aem_YOo-ZqSzcUc1HTFg8Ra0uQ (accesat : 16.07.2024).
688. **Japonez interesat de bulgarii din Moldova** : [interviu cu lingvistul Kenta Sugai din Japonia, realizat la Biblioteca „Hristo Botev”, despre promovarea limbii, literaturii și istoriei bulgare de Biblioteca „Hristo Botev” și de Asociațiile Bulgare din Moldova]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // EXCLUSIV TV. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/bibliobotev/videos/561690412885212> (accesat : 11.11.2024).
689. **Lectura cea mai bună învățatură** : [interviu realizat cu cititorii ovidieni Andreea Lazu și Mădălina Alexei, câștigătoarele concursului „Bătălia cărților” 2024]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Mega TV : Emisiunea „Direct la subiect”. – URL: <https://www.facebook.com/61556414153416/videos/1567318660478876> (accesat : 03.05.2024).
690. **Meditații gratuite pentru absolvenții de gimnaziu** : [proiect desfășurat la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” în parteneriat cu STARNET și Crucea Roșie din Moldova]. – Text : electronic : [site] // TVR Moldova. – 2024. – URL: <https://tvr Moldova.md/article/f3c882cb79f25a50/meditatiigratuite-la-limba-romana-si-matematica-pentru-copii-din-familii-social-vulnerabile-din-chisinau.html> (accesat : 29.04.2024).
691. **Nicolae Dabija – Apostol al neamului**. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/literaturasiartamd/videos/852506363420016> (accesat : 16.07.2024).
692. **O expoziție de grafică cu Peisaje de pretutindeni** : [interviu cu Cristina Stavenschi, pictor designer, autoarea expoziției „Peisaje de pretutindeni”, care a fost expusă la Biblioteca Centrală a BM]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea TeleMatinal. – 2024. – URL: <https://cuts.top/A8lx> (accesat : 12.03.2024).
693. **Ororile foametei organizate din 1946-1947 s-au aflat în atenția participanților la tripla lansare de carte consacrată comemorării victimelor deportărilor**: [despre lansare triplă de carte pentru

- vară- comemorarea a victimelor genocidului acum 77 de ani]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/19XaumVD6M/> (accesat : 19.04.2024).
694. **Pe la uși, pe la ferești** – vechi colinde românești : [concursul Ars Adolescentina, etapa colinde „Răsună pe la ferești / vechi colinde românești” organizat și desfășurat la Biblioteca „Ovidius”] / consemnare: Irina Ropot. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Tezaur Studio : Emisiunea „TezAur” [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tQb2-VpeQDE> (accesat : 29.12.2024).
695. **„Pe străzile orașului Chișinău” – expoziție de pictură la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** : [despre expoziție de pictură semnată de Cristina Stavenschi]. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmdova.md/article/205c06cc2ba7280a/pe-strazile-orasului-chisinau-expozitie-de-pictura-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu.html> / (accesat : 16. 07. 2024).
696. **Pilchin Maria**. Lectura și cartea, în trecut și prezent”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Hope Moldova : Emisiunea „Focus” [canal youtube] . – 2024. – URL: https://youtu.be/S_DfPBaw0qk?si=ix6kEHsxbTjMkc_j (accesat : 6.04.2024).
697. **Pilchin Maria**. Maria Pilchin: „Eu aș vrea permanent să mă simt o debutantă, doar așa ești atentă la ceia ce faci” / consemnare: Elena Guțu. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Portret Obiectiv”. – 2024. – URL: <https://youtu.be/nezZZqWnNzY?si=V7DNDXz0DECiInO> (accesat : 18.12.2024).
698. **Poezie prin unire: omagiu spiritului românesc** : [dialog cu Traian Vasilcău și Ștefan Sofronovici]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Live Studio”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/tvmoldova1/videos/1629384207867681> (accesat : 01.04.2024).
699. **„Poet fără carnet” (Gheorghe Grâu)** : [cu Dumitru Dan Maxim, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3967#content> (accesat: 11.06.2024).
700. **Primăria Municipiului Chișinău va organiza 27 de tabere tematice pentru copii, cu genericul „ȘTIM la bibliotecă”** : [despre Programul estival „Provocarea verii”]. – Text : electronic // tvrmoldova.md : [site]. – 2024. – URL: <https://tvrmdova.md/article/e59643b2e716ca70/primaria-municipiului-chisinau-va-organiza-27-de-tabere-tematice-pentru-copii-cu-genericul-stim-la-biblioteca.html> / (accesat : 22. 05. 2024)
701. **Printre cuvinte cu Mădălina Alexei** : [interview cu cititoarea Bibliotecii „Ovidius” câștigătoarea titlului Cititorul Orator a concursului „Bătălia cărților”] / consemnare: Anișoara Crețu. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Printre Cuvinte” [canal youtube]. – URL: https://www.youtube.com/watch?v=ZC_HACmZMto (accesat : 10.07.2024).

702. **Provocarea distractivă și cognitivă la Biblioteca Municipală Bogdan Petriceicu Hasdeu** : [despre programul estival Provocarea verii desfășurat la Biblioteca Centrală, în interviu a relatat Maria Bivol, șef serviciu la Biblioteca Centrală]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/watch?v=1906063683187407> (accesat : 19.06.2024).
703. **Recomandări de carte pentru cei mici** : [cărți recomandate de Mariana Harjevschi, director general al BM „B.P. Hasdeu” și Maria Pilchin, scriitoare]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „Portret Obiectiv”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/share/v/19dyKwSaar/> (accesat : 6.04.2024).
704. **Scriitoarea Dunia Pălăngeanu, din Giurgiu ne invită la o lansare de carte** : [eveniment desfășurat la CAIME]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova: Emisiunea: „TeleMatinal”. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/TeleMATINAL/videos/1085568276514031> (accesat : 15.10.2024).
705. **Scriitorii dragi, în amintirile Eugeniei David** : [despre volumul „Clipe de visare”, dar și bucuria de a re-trăi niște momente de colecție a discutat scriitoarea Eugenia David în cadrul lansării la Biblioteca „Ovidius”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TVR Moldova : Emisiunea „TeleMatinal”. – 2024. – URL: <https://tvrmdova.md/article/94c328b1303dfb59/scriitoarea-eugenia-david-despre-volumul-de-colectie-clipe-de-visare-carrea-a-fost-scrisa-dintr-un-mare-dor.html> (accesat : 24.09.2024).
706. **Tabăra de scriere creativă „Leonard Tuchilatu” va avea loc la Vadul lui Vodă.** – Text : electronic // TVR Moldova : [site]. – 2024. – URL: https://tvrmdova.md/article/a966716839c158a6/tabara-de-scriere-creativa-leonard-tuchilatu-organizata-de-icr-mihai-eminescu-la-chisinau-va-avea-loc-la-vadul-lui-voda.html?fbclid=IwY2xjawEggPZleHRuA2FlbQlxMQABHRChZ-GluBZ068PMvj58qCFX35C9NtfGtaJa16YYKeJ3100BBp1pWHx_4A_aem_XGvvmkimshlLbEcpJ-m-Rw (accesat : 19.07.2024).
707. **Tradițional, în data de 23 aprilie sărbătorim Ziua bibliotecarului, Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor** : [Maria Bivol, șef serviciu, Biblioteca Centrală: A fi bibliotecar este într-adevăr o muncă enormă, pentru că vin la bibliotecă oameni de toate categoriile de vârstă, oameni cu diferite statusuri sociale, iar noi bibliotecarii suntem cei care venim mereu cu răspunsuri la toate solicitările pe care le caută ei, aici la bibliotecă]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Jurnal TV : Emisiunea Știri. – 2024. – URL: <https://slink.ro/Etkv2> (accesat : 29.04.2024).
708. **Tradițional, în data de 23 aprilie sărbătorim Ziua bibliotecarului, Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor** : [Despre „Gala bibliotecarilor 2024”]. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2024. – URL: <https://shorturl.at/gntu3> (accesat : 24.04.2024).

709. **Un ultim omagiu pentru Raisa Vieru** : [Elena Dabija, șefa CAIEM]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Jurnal TV : Emisiunea „Jurnalul orei 19”. – 2024. – URL: <https://s9.ro/26mv> (accesat: 29.10.2024).
710. **Vacanța de vară la bibliotecă** : [despre programul estival Provocarea verii desfășurat la Biblioteca Centrală, în interviu a relatat Maria Bivol, șef serviciu la Biblioteca Centrală]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Jurnal TV : Emisiunea Știri. – 2024. – URL: <https://cuts.top/HHDs> (accesat : 10.06.2024).
711. **Vacanța de vară și la bibliotecă** : [Despre programul estival „Provocarea verii”, ediția a VI-a, desfășurată la Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu”]. – Text : electronic // Jurnal TV : [site]. – 2024. – URL: <https://www.jurnaltv.md/news/2191f17c7c8c4969/vacanta-de-vara-si-la-biblioteca.html> (accesat : 05.06.2024).
712. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta („Cu romanul în vacanță” de Grigore Chiper)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3518#content> (accesat : 29.04.2024).
713. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta („Iar eu vin din datină” de Nicolae Roșca)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3518#content> (accesat : 29.04.2024).
714. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta („Portret marinăresc în plină realizare)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3664#content> (accesat : 29.04.2024).
715. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta („Prizonierul” de Alexei Marinat)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3810#content> (accesat : 11.06.2024).
716. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta („Răutatea răutăților” de Mihaela Perciun)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3765#content> (accesat : 11.06.2024).
717. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta („Vise și trandafiri” de Grigore Vasilescu)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3717#content> (accesat : 11.06.2024).
718. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta (Leo Butnaru)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea

- „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2868#content> (accesat : 11.03.2024).
719. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta (Marin Postu)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2982#content> (accesat : 11.03.2024).
720. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta (Nicolae Esinencu)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/2923#content> (accesat : 11.03.2024).
721. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta (Nicolae Popa)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3041#content> (accesat : 11.03.2024).
722. **„Vinerea cărților din Biblioteca ta (Ziua Internațională a Poeziei)”** : [Interviu cu V. Răileanu, realizat la Filiala „Onisifor Ghibu”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova1 : Emisiunea „Bună Dimineața”. – 2024. – URL: <https://moldova1.md/f/ro/3411#content> (accesat : 29.03.2024).
723. **Zilele Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” – 147 de ani de la fondare** : [interviu cu directorul general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” Mariana Harjevschi]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // TV Moldova 1 : [Facebook]. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/watch/?v=1122632236149724> (accesat : 18.11.2024).
724. **Ziua Culturii Naționale la Stockholm** : [„Asociația Culturală „Regal D’Art”]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=yd4Dlsv> (accesat : 16.01.2024).
725. **Ziua Internațională a citirii cărților** : [interviu cu cititorii CAIME]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Exclusiv TV. – 2024. – URL: <https://www.facebook.com/exclusivtv.md/videos/1028412692253609> (accesat : 09.09.2024).

*** în alte limbi

726. **Выставка «Иллюстрации» художника Юрия Лащевского** : [сюжет в программе «Наш общий дом»; автор и ведущий режиссер Игорь Мироник]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Канал TV Moldova 1 : Emisiunea «Наш общий дом». – 2024. – URL : <https://moldova1.md/s/ro/40> (accesat : 9.07. 2024).
727. **Наш сегодняшний герой - Анатолий Лабунский** : [сюжет в программе «Наш общий дом»; автор и ведущий режиссер Игорь Мироник]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Канал TV Moldova 1 : Emisiunea «Наш общий дом». – 2024. – URL: <https://goo.su/ab5Lz> (accesat : 10.10. 2024).

728. **Откройте для себя важность чистоты воды и соблюдения санитарно-гигиенических норм**. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Cinema1. – 2024. – URL: <https://fb.watch/rC5quzrEs8/> (accesat : 23.04.2024).
729. **«Пушкинский марафон»** стартовал в библиотеке Кишинева : [о мероприятиях «Пушкинского марафона», посвященного Дню памяти поэта рассказывает Елена Виговская, корреспондент «Мир-24»]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Mir 24 Moldova/Мир 24 Молдова. – 2024. – URL: <http://surl.li/tjbwz> (accesat : 10.04.2024).
730. **Русской библиотеке имени Ломоносова в Молдове исполнилось 75 лет** : [о работе с читателями и популяризации русского языка и литературы рассказывает Елена Виговская, корреспондент «Мир-24»]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Mir 24 Moldova/Мир 24 Молдова. – 2024. – URL: <http://surl.li/tjbrg> (accesat : 10.04.2024).
731. **Художественно-публицистическая радиопередача «Пространство Культуры»** : вспоминаем открытие фестиваля «Пушкинская горка» : [ведет передачу от 6 февраля 2024 писатель, журналист Людмила Щебнева ; режиссёр Александр Щебнев]. – Imagine (în mișcare: bidimensională) : video // Канал Terra Pacifica TV [canal youtube]. – 2024. – URL: <https://goo.su/3LAy9c> (accesat : 24. 04.2024).

EMISIUNI RADIO

732. **„Alexandru Marghiloman – artizan al unirii – 170 de ani de la naștere”**. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2024. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/4685#content> (accesat : 01.02.2024).
733. **„Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” din Chișinău a lansat Campania cu genericul „Fii deștept! Ia un card inteligent”** : [interview cu Lilia Donica despre lansarea Campaniei de atragere și fidelizare a utilizatorilor Bibliotecii Municipale]. Vorbire : audio // Radio Chișinău : – 2024. – URL: <https://radiochisinau.md/biblioteca-municipala-bp-hasdeu-din-chisinau-a-lansat-campania-cu-genericul-fii-destept-ia-un-card-inteligent---201229.html> (accesat : 16.09.2024).
734. **„Dunia Pălăngeanu și Veronica Pîrlea-Conovali** despre lansarea cărții „Poeme de băut cu ulciorul”. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [Facebook]. – 2024. – URL: https://www.facebook.com/watch/live/?mibextid=WC7FNe&ref=watch_permalink&v=1556114348547760&rdid=rVru22osY64ub0Re (accesat : 10.10.2024).
735. **Elena Dabija**. „Lidia Hlib și cărțile celor mici – doritori să crească mari”. – Vorbire : audio Radio Moldova : [site]. – 2024. – URL: https://drive.google.com/file/d/1h81MMann3LFwtQ6Ok1_VgZxER5IO6xHD/view?usp=drive_link (accesat : 05.02.2024).
736. **Eugeniu Coșeriu**: Documentar radio. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2024. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/7478#content> (accesat : 28.09.2024).
737. **Finaliștii concursului „Bătălia Cărților” de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”** au decis care este cartea anului”. – Text : electronic // radiochisinau.md : [site]. – 2024. – URL:

<https://m.radiochisinau.md/galerie-foto-finalistii-concursului-batalia-cartilor-de-la-biblioteca-municipala-b-p-hasdeu-au-decis-care-este-carte-anului---204522.html> (accesat : 18.12.2024).

738. **La Chișinău a avut loc conferința „Ștefan cel Mare și Sfânt în memoria posterității”**: Descoperiri arheologice și perspective istorice. – Text : electronic // radiochisinau.md : [site]. – 2024. – URL: <https://radiochisinau.md/la-chisinau-a-avut-loc-conferinta-stefan-cel-mare-si-sfant-in-memoria-posteritatii-descoperiri-arheologice-si-perspective-istorice---199202.html> (accesat : 28.07.2024).
739. **Lidia Hlib**. „Lidia Hlib și cărțile celor mici – doritori să crească mari”. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2024. – URL: https://drive.google.com/file/d/1h81MMann3LFwtQ6Ok1_VgZxER5IO6xHD/view?usp=drive_link (accesat : 05.02.2024).
740. **Oleg Spânu**. „Despre evenimentul dulcea mea doamnă”. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2024. – URL: <https://www.youtube.com/watch?v=gspjzqByrpg> (accesat : 22.03.2024).
741. **„Suntem cei mai apropiați de Uniunea Europeană prin România, care este cel mai mare sprijin”**. Despre Unire, cu scriitorii Vladimir Beșleagă, Ion Hadârcă și Mihai Cimpoi. – Vorbire : audio // Radio Chișinău : Emisiunea Maluri de Prut : [site]. – 2024. – URL: <https://s9.ro/20lf> (accesat : 24.03.2024).
742. **Ștefan Sofronovici**. „Lidia Hlib și cărțile celor mici – doritori să crească mari”. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2024. – URL: [3_02_24_VIZIRU_REPORTAJ_ANIVERSAREA_HLIB.mp3](https://www.youtube.com/watch?v=3_02_24_VIZIRU_REPORTAJ_ANIVERSAREA_HLIB.mp3) (accesat : 05.02.2024).
743. **Ungureanu, Elena**. Emisiunea „Album de familie”, Radio Moldova, 08.02.24. Participare la emisiune cu Larisa Verdeș, Aurelia Hanganu, Elena Ungureanu, despre lansarea la Biblioteca USM a vol. *Oameni ai cuvântului* (2020) și a vol. *Destine de lingviști. Oameni care au fost* (2023).
744. **Vasilcău Traian**: „In memoriam Mihail Dolgan”. – Vorbire : audio // Radio Moldova : [site]. – 2024. – URL: <https://radiomoldova.md/f/ro/4730#content> (accesat : 05.02.2024).

*** în alte limbi

745. **Художественно-публицистическая радиопередача «Пространство Культуры»** : вспоминаем открытие фестиваля «Пушкинская горка» : [ведет передачу от 6 февраля 2024 писатель, журналист Людмила Щебнева ; режиссёр Александр Щебнев]. – Vorbire : audio // Пространство культуры : [site]. – 2024. – URL: <http://surl.li/tjoc> (accesat : 24.04.2024).

PUBLICAȚII ALE COLABORATORILOR BM

EDIȚII APARTE. PUBLICAȚII DE AUTOR

746. **Astafi, Valentin**. Cine sunt... : [versuri] / Valentin Astafi. – Chișinău : UNU, 2024. – 75 p. – ISBN: 978-9975-179-05-8.
747. **Cartea Prutului**: antologie de versuri realizată de Moni Stănilă. – Chișinău : Prut Internațional, 2024. – 119 p. – ISBN: 9789975547895.

748. **Crudu, Dumitru.** Doamne : [poezii] / Dumitru Crudu ; copertă: Irina Cuzin. – [Chișinău] : Prut Internațional, 2024 (Bons Offices). – 66, [1] p. – ISBN 978-9975-54-793-2.
749. **Fonari, Victoria.** Portalul inimii : [versuri] / Victoria Fonari. – Dorohoi : Prospexi, 2024. – 162 p. – ISBN: 9786306624140.
750. **Fonari, Victoria.** Povestea mării (povestire pentru copii) / Victoria Fonari. – Chișinău: Lexon-Prim, 2024. – 30 p. – ISBN: 9789975172691.
751. **Gherman, Marcel.** Povestiri din Roma Antică : Proză istorică pentru adolescenți / Marcel Gherman ; copertă și concepție grafică: Cristina Gherman-Covrig. – Chișinău : [S. n.], 2024 (Bons Offices). – 95, [1] p. : il. – ISBN 978-5-36241-229-6.
752. **Pilchin, Ivan.** și tu, Iohanan : [poeme] / Ivan Pilchin ; copertă și concepție grafică : Mihai Bacinschi. – [Chișinău] : ARC, 2024. – 72 p. – ISBN 978-9975-0-0872-3.
753. **Pilchin, Maria.** Băiețelul din teatru: carte-surpriză / Maria Pilchin ; il.: Leonid Gamarț. – [Chișinău] : ARC, 2024. – 46, [1] p. : il. – ISBN 978-9975-0-0882-2.
754. **Spătaru, Nicolae.** Pisicul informatician : [poezii] / Nicolae Spătaru ; il. de Sergiu Puică. – Ed. a 2-a. – Chișinău : Quadrata, 2024 (Balacron). – 24 p. : il. color. – ISBN 978-9975-66-794-4.
755. **Stănilă, Moni.** Al 4-lea : roman / Moni Stănilă. – București: Polirom, 2024. – Ed. II-a revăz. – 168 p. – ISBN: 9789734697441.
756. **Stănilă, Moni.** Poeme / traducere de Sean Cotter // Cigarettes Until Tomorrow : antologie de grup în SUA. – 2024. – 120 p. – ISBN: 9781949641684.
757. **Stănilă, Moni.** Prietenii soarelui / Moni Stănilă; il.: Stela Damaschin-Popa. – Chișinău: Prut Internațional, 2024. – 27 p. – ISBN: 9789975548304.
758. **Stănilă, Moni.** Proză // Dublă expunere la feminine : antologie de grup. – București: Asociația Kontakt , 2024. – 168 p. – ISBN 9789730411171.
759. **Vakulovski, Alexandru.** Père, ouvre la porte : [poésie]. – Lausanne: Éditions La Veilleuse. -2024. – 176 p. – (Colecție: „Le verre ardent”). – ISBN: 9782889780211.
760. **Vakulovski, Alexandru.** Poezia Rock : [poezii]. - Chișinău: Prut. – 2024. – 56 p. – (Colecție: Teritorii). – ISBN: 9789975548007.
761. **Vasilcău, Traian.** Surdomutul Domnului : Roman-transfigurare / Traian Vasilcău ; postf. Ștefan Sofronovici ; Emilia Stajila. – Chișinău : Print-Caro, 2024. – 111 p. – ISBN: 978-5-85748-040-3.
762. **Vasilcău, Traian.** Vremea Sacrificiului Inscripții pe Etern : Roman epistolar (2014-2012) / Traian Vasilcău ; coperte Ludmila Balaniuc. – Chișinău : Print-Caro, 2024. – 296 p. – SBN: 978--5-85748-082-3.

ARTICOLE DIN CULEGERI. PRESA PERIODICĂ

763. **Fonari, Victoria.** Cartea „Efectul de oglindă” – un produs al proiectului transdisciplinar / Victoria Fonari // Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 16 mai. – P. 6.
764. **Fonari, Victoria.** Cosmogonia nostalgiei pentru primordial în lirica lui Valeriu Matei / Victoria Fonari // Matei Valeriu. Îmbrăcarea în trup. – București, 2024. – P. 306-309.

765. **Fonari, Victoria.** Leonida Lari: artistul vizionar și ieșirea din labirintul imperial / Victoria Fonari // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
766. **Fonari, Victoria.** www – o expresie a incoerenței sau un rezultat al globalizării / Victoria Fonari // Portrete ale viitorului 2040 de cuvinte pentru anul 2040 / coord.: Doru Pogoreanu. – Dorohoi, 2024. – P. 379-390.
767. **Maxim, Dumitru Dan.** Caricaturistul scriitorilor / Dumitru Dan Maxim // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 95, Nr 4.
768. **Maxim, Dumitru Dan.** Creația ori îmbrățișarea dintre paranteze / Dumitru Dan Maxim // Timpul. – 2024. – Nr 13 (33). – P. 9.
769. **Pilchin, Maria.** Ancheta poezilor: De ce Uniunea Europeană? / Maria Pilchin // Moldova: revistă social-culturală. – 2024. – Mai-Iun. – P. 8-17.
770. **Pilchin, Maria.** Ancheta prozatorilor: De ce Uniunea Europeană? / Maria Pilchin // Moldova: revistă social-culturală. – 2024. – Iul.-Aug. – P. 78-85.
771. **Pilchin, Maria.** Teatrul de păpuși din Republica Moldova: câteva recomandări / Maria Pilchin // Moldova: revistă social-culturală. – 2024. – Mai-Iun. – P. 40-45.
772. **Pilchin, Maria.** Ancheta criticilor: De ce Uniunea Europeană? / Maria Pilchin // Moldova: revistă social-culturală. – 2024. – Sept.-Oct. – P. 10-17.
773. **Pilchin, Maria.** Interviu cu Veta Ghimpu-Munteanu / Maria Pilchin // Moldova: revistă social-culturală. – 2024. – Mar.-Apr. – P. 58-65.
774. **Pilchin, Maria.** Rolul Accesului Deschis în facilitarea actului lecturii / Maria Pilchin // Știință și Educație: Noi abordări și perspective, conferința științifică internațională (2024; Chișinău). Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 21-22 martie 2024. / coordonator: Diana Antoci, Silvia Chicu; comitetul științific: Alexandra Barbăneagră [et al.]. – Chișinău, 2024. – P. 234-241.
775. **Pilchin, Maria.** Teatrul care unește și conectează / Maria Pilchin // Moldova: revistă social-culturală. – 2024. – Sept.-Oct. – 2024. – P. 34-46.
776. **Poetry Riot.** O antologie de spoken word românesc : [poezie] / antologator și coordonator: Cosmin Perța. – București: Voxa. – 2024 (<https://voxa.ro/audiobooks/poetry-riot-o-antologie-de-spoken-word-romanesc>). – Din conț.: Moni Stănila, Alexandru Vakulovski.
777. **Prus, Elena.** Albert Camus în căutarea noului umanism : [despre scriitorul francez care a știut să exprime condiția umană și sensibilitatea tragică a epocii sale] / Elena Prus // BiblioPolis. – 2024. – Vol. 92, Nr 1. – P. 41-57.
778. **Prus, Elena.** Access to the European cultural heritage of settlements and towns in the Danube macro-region through interoperable strategies digital transformation / Elena Prus // Smart Cities and Regional Development Journal (V8. I3. 2024), p. 79-95. Co-autori: A. Babin, E. Mărgineanu). ISSN: 2537-3803, ISSN-L: 2537-3803, ISSN online: 2821-7888: DOI:

779. **Prus, Elena.** Borges, între intertextualitate și hipertext / Elena Prus // 50 de ani la USM: Sergiu Pavlicenco: Conferință științifică națională, Chișinău, 7 aprilie 2023 / Comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM). – P. 36-45. – ISBN 978-9975-62-668-2.
780. **Prus, Elena.** Cuvânt de deschidere / Elena Prus // 50 de ani la USM: Sergiu Pavlicenco Conferință științifică națională, Chișinău, 7 aprilie 2023 / Comitetul științific: Igor Șarov [et al.]. – Chișinău: [S. n.], 2024 (CEP USM). – 258 p.: tab., p. 17-18. ISBN 978-9975-62-668-2;
781. **Prus, Elena.** Mythosphere and Mythocreation: Mythicization, Demythification, Remythification / Elena Prus // „Universitas Europea: spre o societate a cunoașterii prin europenizare și globalizare”, conferință științifică internațională (2024 ; Chișinău). Universitas Europea: spre o societate a cunoașterii prin europenizare și globalizare = Universitas Europea: Towards a Knowledge-Based Society Through Europeanisation and Globalisation : Materialele conferinței științifice internaționale = International Conference Proceedings, October 16th-18th, 2024 / scientific coordination: Elena Prus. – Chișinău : ULIM, 2024 – . – ISBN 978-5-86654-177-5. Vol. 2. – 2024. – 249 p.
782. **Prus, Elena.** Opera lui Ion Creangă în limba engleză: traducerea cuvintelor-realități : [aviz la teza de doctorat *Interpretarea cuvintelor-realități din opera lui Ion Creangă tradusă în limba engleză* *Макиавеллизм в структуре современного психологического знания: проблемы теории и методологии анализа* de Corina Iordan] / Elena Prus // Intertext. – 2024. – Nr 3/4. – P. 5.
783. **Prus, Elena.** Questions. Réponses / Elena Prus // Catherine Durandin. Moldavie: le défi, un pari. Paris: Editions Petra, 2024, p. 199-207. ISBN: 978-2-84743-352-4. ISSN: 1962-1949.
784. **Răileanu, Vitalie.** Critica literară și nevoia de adevăr / Vitalie Răileanu // Limba Română. - 2024. - Nr 5/6 (295/296). – P. 26-27.
785. **Răileanu, Vitalie.** Descoperirea unui teritoriu genuin : [scurtă analiză a romanului „Calea spre Muntele de aur” de Dumitru Mircea] / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2024. – 11 apr. – P. 6.
786. **Răileanu, Vitalie.** Dor de verbul lui Liviu Damian / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2024. - Nr. 10-11 (4095-4096). – P. 10.
787. **Răileanu, Vitalie.** Drama omonimă a scriitorului / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. - 2024. - Nr. 17 (4102). – P. 4.
788. **Răileanu, Vitalie.** Gheorghe Dodiță – intelectualul original / Vitalie Răileanu // BiblioPolis – 2024. – Nr 3.
789. **Răileanu, Vitalie.** Ineditele versuri esinenciene – *Grămăjoară...* / Vitalie Răileanu // BiblioPolis – 2024. – Nr 3.
790. **Răileanu, Vitalie.** Intrarea în adevărul vieții / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2024. – Nr 30 (4115). – P. 7.
791. **Răileanu, Vitalie.** În sinceritatea timpului prezent / Vitalie Răileanu // Florile Dalbe. – 2024. – Nr. 11-12 (4473-4474). – P. 7.

792. **Răileanu, Vitalie.** Locul și istoria timpului prezent reflectate în volumul „Gânduri risipite”, de Florin Bălănescu : postfață // Bălănescu Florin. Gânduri risipite. – Ed. a II-a, rev. și adăug. – Iași, 2024. – P. 587-590.
793. **Răileanu, Vitalie.** Novatorul expresiei poetice / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2024. – Nr. 44 (4129). – P. 4.
794. **Răileanu, Vitalie.** Oameni și destine la timpul prezent : [despre „Evocări” de Gheorghe Ciobanu] / Vitalie Răileanu // BiblioPolis – 2024. – Vol. 94, Nr 3; Ciobanu Gheorghe. Evocări : [prefață]. – Chișinău, 2024. – P. 1-2.
795. **Răileanu, Vitalie.** Poezia care a prins Aripa de Fluturi / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2024. – 29 aug. – P. 8.
796. **Răileanu, Vitalie.** Rodica Vengher / Vitalie Răileanu // Literatura și Arta. – 2024. – Nr 31/32.– P. 5.
797. **Răileanu, Vitalie.** Starea de cumpănă... : [prefață] // Afanasie-Crăciun Tatiana. Viața mea în poeme: [versuri]. – Chișinău, 2024. – P. 3-5.
798. **Sambriș, Slava.** Oameni îndeaproape : [interview cu regizorul, directorul artistic al Teatrului „Luceafărul” din Chișinău] / consemnare: Maria Pilchin // Moldova. – 2024. – Ian.-Febr. – P. 28-41.
799. **Sambriș, Slava.** Oameni îndeaproape : [interview cu regizorul Slava Sambriș] / consemnare: Maria Pilchin // Moldova: revistă social-culturală. – 2024. – Ian.-Feb. – P. 28-41.
800. **Sofronovici, Ștefan.** Alexandru Marghiloman și lecția de unire : [în memoriam împlinirii 170 ani a politicianului Alexandru Marghiloman] / Ștefan Sofronovici // Făclia. – 2024. – 12 apr. – P. 8.
801. **Sofronovici, Ștefan.** Dragobete iubitor : [poezie] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 22 febr. – P. 8.
802. **Sofronovici, Ștefan.** La Batîr, în casa părintească : [poezie dedicată mamei, fraților și surorilor] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 7 mar. – P. 11.
803. **Sofronovici, Ștefan.** Mă gândesc, mă tot gândesc... : [poezie] / Ștefan Sofronovici // Amurg sentimental. – 2024. – oct. – P. 1.
804. **Sofronovici, Ștefan.** Mântuitorul sufletelor noastre : [poezie] / Ștefan Sofronovici // Literatura și Arta. – 2024. – 2 mar. – P. 9.
805. **Spătaru, Doina.** Țipă, suflă, și taci! ; Ploaia : versuri // Roua stelară. – 2024. – Nr 77. – P. 56-57.
806. **Ungureanu, Elena.** Recenzie la cartea: Politica lingvistică în învățământul superior din RSSM – element al ideologiei imperiale și instrument de inginerie națională: Monografie // Dialogica: revista de studii culturale și literatură. – 2024. – Nr 3. – P. 144-147.
807. **Vakulovski, Alexandru.** Budzsák [poem în limba maghiară] / Alexandru Vakulovski // Versum. – 2024. – 25 oct. – URL: (<https://versumonline.hu/vers/zold/>) (accesat: 10.02.2025).
808. **Vakulovski, Alexandru.** Pásztor : [poem în limba maghiară] / Alexandru Vakulovski // Versum. – 2024. – 13 dec. – URL: (<https://versumonline.hu/vers/pasztor/>) (accesat: 10.02.2025).

809. **Vakulovski, Alexandru.** Patrie amputată [poem] / Alexandru Vakulovski // Timpul din România. – 2024. – Nr 6 (38).
810. **Vakulovski, Alexandru.** Zöld [poem în limba maghiară] / Alexandru Vakulovski // Versum. – 2024. – 12 noi. – URL: (<https://versumonline.hu/vers/zold/>) (accesat: 10.02.2025).
811. **Vasilcău, Traian.** 14 puncte de vedere despre lumea de ieri și de azi : [un interviu cu Ion Cuzuioc cu ocazia împlinirii vârstei 75 de ani] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 3 oct. – P. 10.
812. **Vasilcău, Traian.** 2024: [poezie] / Traian Vasilcău // Revista Armonii Culturale. – 2024. – 8 dec.
813. **Vasilcău, Traian.** Același răspuns : [poezie] / Traian Vasilcău // Amurg sentimental. – 2024. – apr. – P. 9.
814. **Vasilcău, Traian.** Acest Padre Pio al nostru! : [despre poetul-patriot Grigore Vieru] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 15 febr. – P. 1 ; Vatra veche. – 2024. – febr. – P. 12.
815. **Vasilcău, Traian.** Ascultând lumea (Pentru Liliana Roibu) : [poezie] / Traian Vasilcău // Roua stelară. – 2024. – Apr.-Iun. – P. 18.
816. **Vasilcău, Traian.** Biserica pe post de armată străină de ocupație în Chișinău și-n „Întreaga Moldova” : [despre influența Mitropoliei Moldovei, subordonată Moscovei, în Basarabia și Republica Moldova] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 25 iul. – P. 2.
817. **Vasilcău, Traian.** Blestem actual, Baladă: [poeme] / Traian Vasilcău // Bocșa culturală. – 2024. – trim. II. – P. 36.
818. **Vasilcău, Traian.** Bolnav de Basarabia: [interviu „Cărțile care zidesc”, Traian Vasilcău în dialog cu scriitorul Ion Machidon] / Traian Vasilcău // România Mare. – 2024. – 10-16 dec. – P. 4.
819. **Vasilcău, Traian.** Călătorul sub soare și stele: [despre poetul și medicul Mihai Eliadi, evidențiind activitatea sa literară și poetică] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 3 oct. – P. 8.
820. **Vasilcău, Traian.** Cerul literaturii noastre și stâlpii lui : [despre calitatea scriitorului în lumea contemporană, Ion Machidon] / Traian Vasilcău // Amurg sentimental. – 2024. – dec. – P. 5.
821. **Vasilcău, Traian.** Cheia de la ușa Poeziei : [despre cronică literară referitoare la cartea de poezii „Zefirul verdelui din mine”, semnate de Geta Lipovanciuc, evidențiind conotația profund creștină a lucrării] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 25 ian. – P. 8.
822. **Vasilcău, Traian.** Clopotele dintr-o existență de poet neuitător : [despre aspectele variate ale rezistenței culturale în poezia lui Valeriu Matei în perioada comunistă] / Traian Vasilcău // Vatra veche. – 2024. – iun. – P. 30.
823. **Vasilcău, Traian.** Clopotele dintr-o existență de poet neuitător : [despre debutul literar a lui Valeriu Matei – poet, istoric, scriitor, membru al Academiei de Științe a Moldovei, membru al Academiei Române] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 20 iun. – P. 6.
824. **Vasilcău, Traian.** Colinde pentru întregul neam / Traian Vasilcău // Literatura și Arta – 2024. – 19 dec. – P. 7.
825. **Vasilcău, Traian.** Crângul cu poezii : [poezie] / Traian Vasilcău // Banchetul. – 2024. – Oct.-Dec. – P. 106-108.

826. **Vasilcău, Traian.** De profundis : [poezie] / Traian Vasilcău // Amurg sentimental. – 2024. – Iun. – P. 9.
827. **Vasilcău, Traian.** Diademă : [poezie] / Traian Vasilcău // Amurg sentimental. – 2024. – Mar. – P. 9.
828. **Vasilcău, Traian.** Dorul basarabeanului de Neamul pierdut : [despre dorul basarabenilor pentru unitatea cu România, pierdută după ocupația sovietică] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 24 oct. – P. 1.
829. **Vasilcău, Traian.** Folcloriștii Ovid Densusianu și Tatiana Gălușcă – eminenți promotori ai datinilor și obiceiurilor de iarnă / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 11 ian. – P. 11 ; Univers Pedagogic Pro. – 2024. – 4 ian. – P. 4.
830. **Vasilcău, Traian.** Inscripție pe catedrala de aur a Limbii Române : [despre importanța limbii române, evocând valori culturale și identitare durabile] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta. – 2024. – 5 sept. – P. 6.
831. **Vasilcău, Traian.** Ion Machidon omul lui Dumnezeu : [despre personalitatea poetului Ion Machidon] / Traian Vasilcău // Biblioteca sentimentelor literare. – 2024. – Ian. – P. 1.
832. **Vasilcău, Traian.** Moștenirea unui Poet dăruit românității eterne : [despre poetul Nicolae Dabija și impactul său profund asupra literaturii și culturii românești] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta – 2024. – 1 aug. – P. 4.
833. **Vasilcău, Traian.** Numai firuțul : [poezie] / Traian Vasilcău // Amurg sentimental. – 2024. – Mai. – P. 9.
834. **Vasilcău, Traian.** O conștiință, „trezind conștiințele” : [despre analiza volumului „Cântarea iubirii”, semnat de poeta Veronica Pîrlea-Conovali și individualitatea ei] / Traian Vasilcău // Gazeta satelor. – 2024. – 15 mar. – P. 4.
835. **Vasilcău, Traian.** Omul numai suflet : [despre Mihai Morăraș: exemplu de devotament național și literar] / Traian Vasilcău // Literatura și Arta – 2024. – 4 iul. – P. 6.
836. **Vasilcău, Traian.** Poezii / Traian Vasilcău // Banchetul. – 2024. – Ian.-Mar. – P. 246.
837. **Vasilcău, Traian.** Poezii / Traian Vasilcău // Recreația Mare. – 2024. – P. 7.
838. **Vasilcău, Traian.** Psalmul îndatorării : [poezie] / Traian Vasilcău // Amurg sentimental. – 2024. – Ian. – P. 9.

2024